

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Thisted Købstads Tingbog - 1670

Byfoged Laurits Jensen.

Skriver Bolle Hendrichsen til ca. 1. maj. Derefter forskellige skrivere resten af året.

1670 den 6. januar har undertegnede Christian Mortensen Lelius i velb. Mogens Krusis absens og på Kgl. Maj.s vegne forsegleet denne tingbog for Thisted by 1670. Findes her (indført ?) efter det sidste blads nummer 120 blade, hvori skriveren Bolle Hendrichsen til for: ne ting skal indskrive, hvad for retten går.

»Sandmend« dette år: Jens Pedersen Bisgård, Jens Pedersen Thingstrup, Peder Pedersen Bisgaard og Jep Nielsen Krogsgaard, alle borgere i Thisted.

8. januar, snaps lørdag.

Christen Jepsen af Holstebro på Michel Pedersen Alstrups vegne, borger og handelsmand i Holstebro, tiltaler Thomas Endvoldtsen Kiøbmand, barnefødt og indvåner i Thisted, for 13 sldl. 10 sk. efter skadesløsbrev af 13/11 1666. Thomas Endvoldsen svarer, at han til gengæld har penge til gode efter et købebrev.

Dom: Thomas Endvoldsen skal betale og bør søge Michel Pedersen ved dennes værneting for gæld efter det nævnte købebrev.

Erich Nielsen i Skindrup irettelægger en opsættelse af bytinget af 20/11 1669, hvoraf fremgår, at han har stævnet Peder Andersen på Bjerg for løn 6 sldl. fra Pinsedag til Set. Michelsdag.

Dom: Peder Andersen skal betale.

Skaris Christensen på Christen Jensen Kielstrups vegne har ladet stævne Villads Poulsen, Mads Skomager på Bjerg, Daniel Hansen på Kier og Simen Dall for gæld efter regnskabsbog.

Sagen opsættes 14 dage. (22/1).

Anders Jacobsen Fyrskiøtt, borger i Thisted, på forrige års sandemands vegne: Forsne Anders Jacobsen, Jørgen Ottosen Skomager, Christen Baltsen og Christen Nielsen, alle ibm., anmoder retten om »forlovelse fra deres sandemandshverv«, hvilket blev bevilget.

Christen Mortensen, borgmester i Thisted, begærer, »at borgerskabet skulle intet gøre ham til vilje andet end som lovligt og ret er«.
Tingsvidne.

15. , januar.

Christen Jespersen tilbyder borgmester Thomas Madsen 2 1/2 td. bygsæd af Thisted markjord, som han har pantsat til borgmesteren, idet »jeg fattige gamle mand« ikke har midler til at indløse jorden eller til at drive den. Tingsvidne.

Villads Christensen i Skioldborg skøder 16 skp. bygjord liggende i Vegedal til Jens Simonsen i Thisted. Vedermålsting.

838

Thisted Købstads Tingbog - 1670

22. januar.

Borgmester Christian Mortensen Lelius i Thisted får pant for 40 rdl., som borgmester Thomas Madsen skylder ham, i »tvende mine boe på brøgen (stranden) sønden min gård«, to boder, som Hans Bantsen Farver nu har i brug, ,a int nogle stykker arrejord på Thisted mark (placering specificeret).

Thomas Jensen Aalborg fornyer efter fuldmagt af Thomas Madsen, »der nu ligger ganske svag og skrøbelig«, pantebrev af 22/10 1669 med påtegning af 28/ 12 1669, og udstedt til Lelius.

Vedermålsting.

(8/ 1). Christen Jensen Kielstrup fremlægger en opsættelse af 8/1 1670 her af I intet vedr. tilgodehavender efter regnskabsbog hos 4 Thisted borgere (se 8/1).

Dom: De skal betale.

29. januar.

Kirkeværge Jens Thomsen Schiødt i Gisselbech på Hassing kirkes vegne fremlægger en opsættelse af 4/12 1669 efter hvilken Peder Andersen, indvåner i Thisted og forpagter på Bunderup i Himmersyssel, er stævnet for restance vedr. Hassing kirkes landgilde og tiende for 1667 og 1668 ialt 57 sldl. 1 1/2 mk.

Endvidere fremlægger han kirkens regnskabsbog, hvoraf fremgår, at Peder Andersen skal betale 16 rdl. for 1669. Fuldmagt til søgsmål givet af Morten Thomsen på Bodum Bisgård den 19/111669.

Dom: Peder Andersen skal betale for 1668 og 1669, da kirkens bog kun udviser hans fæsteret fra 1668. Desuden har han forbrudt sit fæste.

Skaris Christensen irettelægger på borgmestre og råds vegne en dom her af tinget den 15/5 1669 over borgere, der ikke har betalt skat, og lader nu disse fordele ved lovhøringerne: Christen Jespersen, Christen Jensen Hou, Laust Christensen Faartoft, Anders Pedersen Thilsted, Lucas Christensen og Anders Thomsen Smed. (41 navngivne restanter).

5. februar.

Skaris Christensen på Christen Endvoldsens vegne har ladet Peder Mortensen Skreder stævne for gæld efter en obligation, hvori Peder

Skreder erkender at skyldte sin sal. hustru, Anne Endvoldsdatters broder Christen Endvoldsen 60 sldl., som dennes arvelod efter den sal. kvinde, at betale i 3 terminer, og hvis betaling ikke sker rettidigt, da at sætte sin gård i Thisted som fuld pant for pengene. Underskrevet 9/11 1669, til vittærlighed Jens Andersen Fieretsleff, toldbetjent, og Thomas Jensen Aalborg, borgere i Thisted. Læst i Peder Skreders hus og bo den 17/111669 rette 30. dag efter hustruens død.

Første termin var 20 sldl. til nytårsdag 1670, hvilke penge Peder Skreder vil betale nu her på tinge, men Christen Endvoldsen nægter at modtage. I stedet forlanger han fuld pant i gården, som anført i obligationen.

Dommen følger påstanden. (5/3).

839

Thisted Købstads Tingbog -1670

Skaris Christensen på Christen Jensen Kieldstrups vegne har ladet stævne Jens Knudsen Faartoft og Anne Therchildsdatter, sal. Therkild Bollesens datter, og Peder Pedersen Skomager for gæld efter regnskabsbog.

Opsat 14 dage.

Samme på sammes vegne har ladet stævne Knud Bertelsen i Brund for gæld efter regnskabsbog.

Dom: Han skal betale.

Samme på sammes vegne har ladet stævne Niels Mortensen i Lille Hillerslev for gæld efter regnskabsbog.

Dom: Han skal betale.

12. februar. (Intet på tinge). 19. februar.

Jesper Christensen i Thisted får arveafkald af Laust Christensen Faartoft ibm. for Boel Bertelsdatters arvelod, som hans sal. formand Jens Erlandsen har haft.

Vedermålsting.

Niels Jensen Oderøe har ladet stævne Laurits Jensen i Store Hillerslev for gæld efter regnskabsbog.

Dom: Han skal betale.

Niels Jensen Oderøe har ladet stævne Salman Gregersen i Nestrup for gæld efter obligation af 9/41665.

Dom: Han skal betale, hvad der resterer.

Niels Madsen Tinstrup har ladet stævne Michel Michelsen i Faartoftgård i Mors for gæld efter regnskabsbog. Anders Frøst i Thilsted mødte på

husbonds vegne for Michel Michelsen og forlangte bevis for gælden med »hånd eller segl« og påstod frifindelse.

Dom: Han frifindes. 26. februar.

Michel Erlandsen på hans fader, Erland Jensen, borger og skipper i Thisted, hans vegne, fremlægger en skriftlig stævning, dateret 5/2 1670 til (2S navngivne) Thisted borgere, hvori disse opfordres til at fremføre eventuelle krav de måtte have på ham for gods transporteret til Lybæk, Norge og andre steder. Stævningen forkyndt 16/21670. Borgerne indstævnet til vidnespårhør.

Ingen mødt. Tingsvidne.

Thomas Enevoldsen, Kiøbmand har ladet stævne Peder Mortensen Skreder, borger ibm., for gæld efter regnskabsbog: »1669 den 19. oktober lånt 11/2 rdl. 12

840

Thisted Købstads Tingbog -1670

mk. af min dreng Peder Laustsen, den stund jeg var i Lybech«. Endvidere 1 td. bygmel - 1 rdl. og 6 »haandgreber« - 2 rdl.

Sagen opsat 6 uger.

Jens Sørensen, forrige foged på Øland, fremlægger en skriftlig stævning med tiltale mod Michel Suerfeyer, Anders Smed, Niels Grauffuersen og Laust Gris for gæld.

Sagen opsat 6 uger. (9/4).

Mogens Nielsen, rådmand i Thisted, på hr. Poul Jensen Snedsted, sognepræst til Siøring og Thorsted, hans vegne, fremlægger et købebrev, hvorefter Mogens Villadsen, barnefødt i Siøring, afhænder til »hans kære svoger«, hr. Poul, jord i Thisted bys mark, som Mogens Villadsen efter skøde af 22/4 1665 købte af sin svoger sal. hr. Jens Christensen i Vang. (Agrenes navne og placering er angivet).

Mogens Nielsen, rådmand i Thisted, fremlægger et købebrev, hvorefter Anne Jensdatter, sal. Christen Wibestofftis efterleverske i Thisted, har solgt 6 td. arre sædjord i Thisted mark til Mogens Nielsen. Christen Nielsen Bøyling, hendes »kære svoger og værge«, giver Mogens Nielsen skøde på jorden, og har samtidig selv solgt 1 td. arre jord til Mogens Nielsen.

5. marts.

Scharis Christensen, borger og indvåner i Thisted, på borgmestre og råds vegne, ibm., har ladet stævne Bolle Henriksen Skrifer ibm. i hans søsters hus og irettelægger en »beskyllings seddel« over skiftebreve, som han som

skifteskriver i Thisted skulle have leveret til rådet, nemlig efter sal. Christen Lomborg, sal. Jens Poulsen, sal. Niels Staxstrup, sal. Rasmus Broch, sal. Laust Klimb, sal. Christen Pedersen, Orgemester, sal. Christen Jensen i Storegade, sal. Jens Laustsen(ert), rådmænd, sal. Anders Jensen under bjerg, sal. Jens Vertis moder, sal. Christen Bertelsens hustru på Knach, sal. Jens Andersen i Nørgade. Underskrevet af Thomas Madsen, Simen Jensen, Niels Jensen, Morten Andersen, og Christen Jensen.

Herimod svarede Bolle Henrichsen, at han vil levere de af rådet færdiggjorte skifter inden 14 dage og registreringerne for resten.

Jens Jensen Krog har ladet stævne Erland Jensen, borger og skipper i Thisted, for »en td. hommell (humle) på den sidste blad i taufflen for 61/2 sldl.«, som han skulle have mistet på »Michels mees« (Mikkelsmisse = 29. september) rejse til Lybech 1654.

Han fremlægger et tingsvidne her af tingen den 22/3 1656, hvori han beklager sig over at 2 stykker hør, som han havde ladet indskibe på den nævnte rejse til Lybech, og som var blevet brandskadet i skuden foran Aalborg, samt 1 td. humle ikke var blevet afleveret til ham igen.

Hertil at svare mødte Michel Erlandsen på sin faders, Erland Jensens vegne og fremlagde et tingsvidne af 29/3 1656, hvori Laust Olufsen, Mogens Nielsen og Christen Jensen Hou vidnede, at de den 5/4 1655 var på bryggen ved Jens Wertis

841

Thisted Købstads Tingbog - 1670

og vurderede 6 stykker brandskadet hør, som er opskibet af Erland Jensens skude, og som straks efter skadens vurdering blev indlagt i sal. Mads Sørensens Rådmands bod til forvaring. Ligeledes vidnede Jens Erlandsen, Erich Erlandsen og Mads Christensen på Bierg, at sal. Mads Sørensens søn, Jens Madsen, derefter låste døren og også hængte en hængelås på og gemte nøglen i lommen. Yderligere vidnede Jens og Erich Erlandsen, at 9/3 »sidst« (1656), sagde Peder Christensen Faartoft, borger i Thisted, at deres hør lå i boden, men at han ikke vidste, hvorfor de ikke kunne få det igen.

Michel Erlandsen fremlagde derefter et tingsvidne af 12/4 1656, hvori Christen Nielsen Skreder og Jacob (Bendsen?1 vidnede, at de den 22/3 hørte sal. Mads Sørensens sønner Søren Madsen og Jens Madsen fortælle Erland Jensen, at der lå 4 stykker hør i deres bod, og at de havde taget 1 stykke hjem til deres hus behov, da det havde deres sal. broders mærke på. Jens Knudsen og Mads Christensen vidnede, at de i april 1655 så, at Erland Jensen bragte 2 td. humle fra sin skude ind i borgmester Thomas Madsens hus, og Jens Jensen Krog sagde, at det ikke var hans. Samtidig gjorde Erland Jensen og købmanden (Jens Krog) regnskab for rejsen.

Erland Jensen tilføjer i en skriftlig redegørelse, at Jens Krog var med skuden, da skaden skete, og da godset blev bragt til Aalborg og Thisted brygge. Skuden overvintrede i Aalborg på grund af hård frost og is.

Kendelse: Erland Jensen frifindes.

Niels Bendixsen har ladet stævne Peder Andersen på Bjerg »talte med hans stiftsøn Christoffer« (Nielsen), og fremlægger »en obligation skrevet på nr. 11«, udstedt i Thisted 21/7 1669 af Peder Andersen, forpagter på Bonderup til Niels Bendixsen, forrige rådstueskriver i Thisted.

Endvidere fremlagdes en kopi af obligationen, »skrevet på nr. 6«, dateret 4/3 1670, og Niels Bendixsen kræver restancen 15 rdl. betalt.

Kendelse: Kravet kan ikke godkendes, før obligationen er omskrevet og underskrevet af Peder Andersen på rigtigt papir.

(5/2). Skaris Christensen på Christen Endvoldsens vegne har ladet stævne Peder Mortensen Skreder for gæld 20 sldl., fremlægger en dom her af tinget den 5/21670 og begærer Peder Skreder fordelt på 3. ting.

Peder Skreder tilbyder at betale de to første terminer å 20 sldl. til Christen Endvoldsen, som modtager pengene, hvorefter 3. dele afslås.

12. marts.

Dirich Villemesen, rådmand og tolder i Thisted, har ladet stævne Peder Ollufsen, Niels Mortensen Torsted, Niels Jensen Hou, Christen Jensen Mulli, Niels Boysen og Peder Pedersen Søe, alle udskrevet af Thisted byting som taxer-borgere for nærværende år, og fremlægger en skriftlig anklage for at have takseret ham af for meget jord, takseret jorden for højt og for at have favoriseret andre. Han mener ikke at »kong Frederik den 3.s udgivne toldordinantis 29. aticuli« er efterfulgt. Som medunderskrivere af takseringen er stævnet byens kæmnere, Peder Pedersen på Knach og Peder Nielsen Thorup. Sagen opsættes 14 dage.

842

Thisted Købstads Tingbog - 1670

19. marts.

Niels Bendixsen har skriftligt ladet stævne og tiltale Peder Andersen på Bierg for 1 1/2 års løn som »underskriver« for Mariager Kloster, for 7 sldl. fragtpenge, som Peder Andersen har »dicorteret« i Niels Bendixsens regnskab, men taget til indtægt i sit eget overfor husbond, for 1/2 års løn, som hans sal. broder har tilgode og endelig for Rasmus Brochs begravelse, som han har bekostet.

Sagen udsættes 14 dage.

Thomas Endvoldsen Kiøbmand har ladet stævne sin fader Endvold Jensen Kiøbmand for 25 sldl. 25 sk. efter regnskabsbog.

Sagen opsættes 14 dage.

Thomas Endvoldsen Kiøbmand har ladet stævne Niels Bendixsen hos Christen Huas, for 12 rdl. 3 mk. for et par stude. Niels Bendixsen anmoder om 8 dages opsættelse til at skaffe penge i.

Kendelse: Han skal betale inden 15 dage.

Thomas Endvoldsen Kiøbmand har ladet stævne Henrich Krøger og Peder Madsen Kremmer som vidner og Peder Mortensen Skreder til vidnespårør vedrørende noget gods som Thomas Kiøbmand under en rejse til Lybech havde oplagret hos Peder Skreder.

26. marts.

Christen Jensen Hou er sættefoged.

Lucas Christensen på Else Henrichsdatters vegne, (borgmester Peder Justsens enke) har ladet stævne Laust Pedersen, Niels Madsen Tingstrup og Maren Nielsdatter, sal. Just Ollufsens hustru. Endvidere er stævnet Laust Jensen, byfoged, »talte med hans værtinde«, Bolle Henrichsen, byskriver, Niels Grauffuersen, Peder Murmester, Niels Thromslager, Simen Dall, Peder Nielsen, Christen Frandsen, Olle Nielsen, Anders Madsen, Laurits Gris og Laust Pedersen.

Peder Nielsen og andre vidnede, at for 14 dage siden var han tinghører, og da ville Lucas Christensen have en seddel læst og påskrevet, hvilket ikke skete. Byfogeden svarede, at der ikke var lovligt stævnet.

Jens Mathiesen skøder 4 td. arre agerjord til Jens Simensen. Beliggende på »stoer ode«.

Niels Madsen Tinstруп har ladet stævne Peder Pedersen Fieresleff og Jesper Christensen som vidner, samt sal. Peder Justsens enke Else Henrichsdatter, borgmestere og råd til vidnespårør. Peder Fieresleff vidnede, at borgmester Thomas Madsen og nogle rådmænd sendte ham til Laurits Pedersen, Thomas Skreder og Jens Hørsted, at de skulle møde i sal. Peder Justsens bo, og Laust Pedersen skulle være formynder for den halve arvelod, som Oluf Pedersen

843

Thisted Købstads Tingbog -1670

kunne tilkomme efter hans sal. fader og moder, og Thomas Skreder og Jens Hørsted for den anden halve part.

Thomas Jensen Aalborg på Jens Suendsens vegne fremlægger en obligation på 98 rdl. 2 mk. til 6 % rente udstedt af Nicolaus Rasmussen, skibsbygger, til Jens Suendsen, borger og indvåner i Thisted, med pant i »min jagt mig tilhører som i Hoxser havn nu er beliggende med sin tilbehørig anchor og toffue, segell, thaffuel og redskab« samt 2 »kaaber (kobber) bloche«. Underskrevet i Thisted den 30/61668.

Endvidere fremlagdes en varsel af Viborg landsting den 19/1 1670, hvori Nicolaus Rasmussen, senest tilholdende i Thisted hos Erland Jensen, stævnes til dom. Læst på Thisted byting, 5/2, 26/2, 5/3 og 26/31670.

Dom: pantet skal følge Jens Suendsen. (2. april, påskelørdag, holdtes ikke ting). 9. april.

Peder Andersen (på Bjerg) har ladet stævne Niels Bendixsen til vidnespårhør samt Jep Jensen og Anders Thalligsen, der vidner, at de den 16/10 1669 så Niels Bendixsen og Erich Nielsen af Skinderup føre en vogn med sække og kurve og 1 par »hambler«(?). Anders Thalligsen vidnede desuden, at Niels Bendixsen tog en pudehynde og en anden hynde og et håndklæde og lagde i vognen.

Tingsvidne. (7/5).

Skaris Christensen på Mogens Nielsens vegne har ladet stævne Mogens Madsen i Nørregade og fordeler ham for gæld efter regnskabsbog ved seks lovhøringer: Christen Hou, Thomas Jensen Aalborg, Jens Sørensen, Laust Hoxser, Jens Jensen Krog og Knud Kielfører.

Thomas Jensen Aalborg på Anne Nielsdatter, sal. Thøger Gundisen Skreder, fordum borger i Thisted, hans efterleverske, hendes vegne, får afkald af Peder Jørgensen på hans moders vegne i Bidsted (= Birsted ?) ved navn Mette Gundsdatter og af Maren Gundsdatter, den sal. mands søster, tjenende i Heegård i Ørum sogn, for den arv de efter skiftebrev, dateret i Thisted 9/5 1655, tilkom efter deres sal. broder. Iligemåde gav Jens Sørensen afkald for sal. Niels (Thandbøls?) søn, Anders Nielsens arvelod, som også stod i boet.

Thomas Jensen Aalborg på Niels Jensen Thoftums vegne i Thisted har ladet stævne Christen Nielsen og Peder Jørgensen i Hundal i Sennels sogn samt Christen Pedersen i Kløu for gæld efter regnskabsbog.

Dom: De skal betale.

Peder Andersen, borger i Thisted og forpagter på Bunderup, har ladet stævne borgmester Thomas Madsen, Niels Tingstrup og Laurits Pedersen, samt byens kærner, Søren Thøgersen, Jens Thøgersen, Jens Knudsen og Jens Matisen, idet han er blevet »exequeret« for skatter, som kærnerne påstår, at sal. Rasmus Broch skyldte for 1666-68.

844

Thisted Købstads Tingbog -1670

Peder Andersen påstår, at han kan bevise, at borgmestrene Thomas Madsen og sal. Peder Justsen har eftergivet gælden, fordi Rasmus Broch skulle inddrive skatter hos borgerskabet, og han kræver derfor betalingen refunderet af Thomas Madsen og sal. Peder Justsens arvinger, repræsenteret ved deres lavværger.

Derefter fremlægger han ovennævnte skriftlige eftergivelse af 2/11 1668, underskrevet af de 2 borgmestre og læst i sal. Rasmus Pedersen Brochis bo, 30. dag den 5/7 1669.

Påstandens rigtighed erkendes af Thomas Madsen og Jens Thøgersen.
Kendelse: Peder Andersen skal ikke betale de nævnte skatter.

(26/2). Jens Sørensen, forrige foged på Øland, fremlægger en opsættelse her af tinget den 26/21670 mod Thisted-borgere for gæld.

Dom: De skal betale. 16. april.

Skaris Christensen på Morten Thomsens vegne, har ladet stævne Bertel Pedersen Lerche i Thisted til vidnespårhør, samt Jens Knudsen, Jens Sørensen, Jens Jensen Krog og Peder Madsen, der afhjemler deres vurdering af løsøre, som Bertel Pedersen har pantsat til Morten Thomsen for 8 rdl. (23/4).

Anders Pedersen Tilsted på Inge Madsdatters vegne, enke efter sal. Peder Thomsen Gris, som boede og døde i Thisted, får arveafkald af følgende, der er den sal. mands søskende og søskendebørn: Thomas Michelsen boende i Lille Hillerslev, på egne og søskendes vegne, nemlig Christen Thommesen og Maren Thomesdatter.

Niels Michelsen i Østerild på egne vegne.

Jørgen Jensen på egne og søskendes vegne, nemlig Niels Jensen, Maren Jensdatter, Anne Jensdatter, anden Maren Jensdatter, tredie Maren Jensdatter og Kirsten Jensdatter..

Laurits Sørensen i Thued sogn på hans hustru Anne Michelsdatters vegne. Thomas Jensen født på Blesbjerg.

Arvingerne og Inge Madsdatter har indgået kontrakt om, at Inge Madsdatter til fuld afgørelse skal betale 24 rdl. i 3 terminer.

Peder Christensen på Margrete Pedersdatter, sal. Peder Madsen, ridefoged til Ørum Slot, hendes vegne, har ladet stævne Thomas Endvoldsen Kiøbmand, borger og indvåner i Thisted, for gæld 20 rdl. efter en obligation af 13/9 1669. Gælden skulle betales inden snapsting 1670 i Peder Madsens hus i Thisted.

Thomas Kiøbmand erkender gælden, men begærer »delation«, hvilket dommeren dog ikke giver.

23. april.

Thomas Jensen Aalborg på Niels Mortensen Thorstis vegne, har ladet stævne Christen Jensen Kielstrup til vidnespårhør samt Christen Thomsen, Peder Pedersen og Anders Pedersen Thilsted, som vidner.

845

Thisted Købstads Tingbog - 1670

Christen Thomsen vidnede, at han for 6 uger siden var i Aalborg med Niels Thorsted, og da tilbød skipper Søren Baggi af Aalborg på Henrich Neymands vegne Niels Thorsted fragt til Norge på Niels Thorsteds og hans medreder, Christen Kielstrups skude, nemlig 24 td. løst gods til lasten og 12 td. bunden gods for betaling 3 rdl. Dagen efter mødtes de igen foran Niels Kaasis kælder og forhandlede videre. Samme dag tilbød Peder Sørensen af Aalborg dem fragt hvis forhandlingerne med Neymand slog fejl. Hjemkommen til Thisted var Christen Thomsen for Niels Thorsted hos Christen Kieldstrup og berettede om tilbudet, som Christen Kieldstrup ikke ville antage. Christen Thomsen vidner, at han senere var hos Christen Kieldstrup på Niels Torstis vegne og bad Kieldstrup møde i Niels

Boysens hus for at gøre regnskab over deres skudes befragtning og fortjeneste. Christen Kieldstrup svarede, at det var han for svag til, »og de havde huse begge to, så var de ikke nødt at gå i nogen fremmeds hus«. Tingsvidne (30/4).

(16/4). Skaris Christensen på Morten Thomsens vegne, har ladet stævne Bertel Pedersen Lerche her i Thisted og fremlægger regnskabsopgørelse af 29/12 1669 mellem Morten Thomsen og Bertel Lerche og dennes hustru Maren Hansdatter, der henholdsvis bliver Morten Thomsen skyldig 22 sldl. og 28 rdl. Herfor er stillet som pant en kiste, en guldkæde på 1 1/2 lod, en silkedug og et skrin.

Skaris Christensen kræver gælden betalt eller indvisning i pantet.

Dommen følger påstanden, idet dog pantet skal vurderes, og hvis værdien overstiger gælden skal det overskydende beløb udbetales til Bertel Lerche. Thomas Aalborg på Niels Boysens og Eski Mortensens vegne, kirkeværgen i Thisted, har ladet Eyler Jacobsen, forpagter til Jerned, stævne i hans gård i Norntoft. Samtlige borgmestre og rådmænd i Thisted er ligeledes stævnet. Eyler Jacobsen tiltales for gæld fra 1668, 10 rdl. for gravsted i kirken og 3 rdl. for nedsættelse af hans sal. hustrus lig.

Dom: Han skal betale. 30. april.

(23/4). Skaris Christensen på Christen Jensen Kielstrup Rådmands vegne, har ladet stævne Niels Mortensen Thorsted, Peder Pedersen og Anders Pedersen Thilsted til vidnespårhør og Jens Thøgersen og Christen Nielsen Bøcher, der vidnede, at de den 4/4 og 23/4 havde været hos Niels Thorsted for Christen Kieldstrup, dels for at få deres fælles skude hjem dels for at arrange et afregningsmøde. (7/5).

Hans Bansen Farver fremlagde et købebrev af 26/2 1670 på det hus han ibor, Bangshus kaldet, som ligger vest for borgmester Thomas Madsens raling og er udlagt af dennes ejendom til hr. Michel Nielsen, sognepræst til Thebering, Outrup og Rachebye, på sal. hr. Oluf Hansens børns vegne, fordem sognepræst til Øsløs, Vesløs og Arup. Sælgeren hr. Michel Nielsen giver Christen Jensen Hou fuldmagt til at give skøde til Hans Bandsen.

Betaling 100 sldl. i 4 terminer. (Sagen fortsætter).

846

Thisted Købstads Tingbog - 1670

Christen Hou på hr. Michel Nielsens vegne modtager pantebrev af Hans Bandsen Farver på Bangshus.

Peder Pedersen Søe fremlægger et købebrev af 2/3 1670 på en tønne byggjord på Thisted mark, som han har købt af Jens Nielsen Sperind, der har arvet jorden efter sine sal. forældre. Jens Nielsen Sperind giver sin »kære svoger«, Jens Mathisen, borger i Thisted, fuldmagt til at tilskøde Peder Søe jorden.

7. maj.

Skaris Christensen på sal. Dorette Thomasdatters (Kiuns?) vegne, der er fundet død på vejen mellem Hillerslev og Brund, fremstiller Anders Pedersen Thilsted, Jep Nielsen Krogsgård og Knud Pedersen Kieldfører, der vidner, at de har synet Dorette Thomasdatters lig i hendes hus og ikke konstateret noget usædvanligt.

(30/4). Christen Jensen Kielstrup har ladet stævne Niels Thorsted til vidnespårhør samt Jens Østergård og Skaris Christensen, der vidner, at de den 30/4 var hos Niels Mortensen Thorsted og anmodede ham om »at navngive de 4 rejser med år og tider, som han beskylder for: ne Christen Jensen, at han havde sejlet med deres fælles skude«.

Christen Jensen tilbyder Niels Thorsted at tage skuden på første sommerrejse på Norge hvorefter han selv kan tage den næste. Hvis Niels Thorsted ikke er tilfreds hermed kan han »efter søretten sætte skuden på penge«.

Niels Thorsted anmoder igen om et afregningsmøde i Niels Boysens hus. (14/5). (9/4). »Christen Jespersen udsteder denne vidne«. Niels Bendixsen har ladet stævne byfogeden Laurits Jensen og Jens Svendsen som vidner, samt Peder Andersen til vidnespårhør, »talte med hans stiftsøn Christopher Nielsen«.

Niels Bendixsen og Peder Andersen har indgået forlig efter kontrakt af 11/4. (21/5).

Jens Svendsen fremlægger Jens Jensen Krogs obligation af 16/9 1668 på 18 rdl. Jens Krogh stiller en ager på Thisted mark som pant for gælden.

14. maj.

(7/5). Thomas Jensen Aalborg på Niels Thorstis vegne, har ladet stævne Laust Gris og Jep Krogsgård som vidner og Christen Jensen Kieldstrup til vidnespårhør.

Vidnerne oplyser, at de har opfordret Christen Kieldsen til et afregningsmøde hos Niels Boysen, Peder Søe eller hos sal. Jens Vertis hustru, og at han svarede, at mødet kunne afholdes hos ham eller hos Niels Thorsted. (Se nedenfor).

Knud Pedersen i Norntoft på Margrete Pedersdatters vegne, sal. Peder Madsen Ridefogeds efterleverske, samt på hendes broder, Peder Pedersens vegne, forpagter på Dueholm Kloster, fremlagde et pantebrev af 10/5 1670 fra borgmester Mortensen Lelius i Thisted for varer, han har modtaget af sal.

847

Thisted Købstads Tingbog -1670

Peder Madsen og af Peder Pedersen til ialt 2432 rdl. å 96 danske skilling. Som pant sættes: Fru Karen Dyris obligation på 260 rdl. dateret Viborg 24/1 1668. Fru Anne Arnfeldts obligation på 91 rdl. af 13/4 1670. Jørgen Kaas' obligation på 50

rđl. af 15/6 1669. Jørgen Løches brev på 120 rđl. 4 mk. 9
sk. af 18/111668. Inger Porsis obligation på 30 rđl. Borgmester Thomas Madsens 2 pantebreve på 68
rđl. af 28/12 1669 og 3/5 1670. Christen Skiold (= Skeel?) Jørgensens brev på gårde i Thy og på Mors: En gård i Tinstrup Anders Madsen og Christen Andersen påboede, 2 gårde i Nors sogn, Christen Poulsen og Anders Strangesen påboede, m.fl. Et forleningsbrev af Christian Harboe på en part i Niels Tomasens gård i Torp, som Gregers Christensen nu påbor. Et forleningsbrev af Sophie Vogens (= Vognsen?) på et boel i Kielstrup, som Palli Christensen påbor. Part af Holbech Slots gods tilkendt Christian Lelius ved højesteret. Endelig en bopart i Thisted, som han har fået af Eyller Jacobsen.

Simon Jensen Rådmand i Thisted, fremlægger et købebrev af 22/2 1669, efter hvilket Anne Jensdatter, sal. Christen Pedersen Vibestoftes, forðum borger i Thisted, hans efterleverske, med hendes svoger og formynder, Christen Nielsen Bøyling, borger ibm., hans godkendelse, har solgt en udmarksager på 2 td. arrejord nord for Øster Mølle.

Thomas Jensen Aalborg på borgmester Christian Mortensen Lelius vegne, fremlægger et pantebrev af 3/51670 fra borgmester Thomas Madsen på 28 rđl. Som pant er stillet en »jernkarcheloffuen i min store stue« og et lejehus på Bierget, som beboes af Mads Christensen og Christen Tromslar (_ Trommeslager), samt et lejehus under Bierg, som Christen Laustsen bebor. (14/5). (Se ovenfor). Christen Pedersen Lerche på Christen Jensen Kieldstrups vegne, fremlægger et tingsvidne af 30/4 og et af 7/5 1670, (der begge gentages) vedr. strid med Niels Thorsted om deres fælles skude. Christen Lerche fremfører, at efter sørettens ord skal - i tilfælde af stridighed - den med den mindste part tilbyde denne til medejeren. Desuden tilbød han retten at fremlægge Christen Kjeldstrups regnskab.

Sagen opsættes 14 dage. (9/7). 21. maj.

Peder Andersen har ladet stævne Søren Nielsen, forrige byskriver i Thisted, i sal. borgmester Michel Sørensens hus i Thisted, »talte med Mette Erichsdatter« (Michel Sørensens enke), for gæld 6 sldl. noteret i regnskabsbog den 24/41666. Dom: Han skal betale.

Borgmestre og råd i Thisted har ladet stævne Bolle Henrichsen, byskriver ibm., til vidnespåhør og Jens Persen i Tindstrup, Christen Nielsen Løfting, Anders Persen Tillsted og Jens Jepsen Hørsted, hvoraf de to førstnævnte vidnede, at de Kr. Himmelfartsdag den 12/5 havde været hos Bolle Henrichsen i hans »losement« hos Jens Knudsen og anmodet ham om at komme til borgmestre og råd i Christian Mortensens hus for at skrive »pollet« seddel for de ryttere, som holdt uden for byen og var beordret indkvartering i byen.

848

Thisted Købstads Tingbog -1670

Skriveren svarede, at han var ting- og rådstueskriver og ikke »polet« skriver, Anders Tillsted og Jens Hørsted vidnede, at de den 13/5 gentog

opfordringen, hvortil Bolle Henrichsen svarede, at de der skrev skattebøger også måtte skrive »pollet« sedler.

Tingsvidne.

(5/3). Borgmestre og råd har ladet stævne Bolle Henrichsen, rådstueskriver, til vidnespåhør og Peder Nielsen Torp, Jens Jepsen Hørsted, Peder Pedersen og Peder Mortensen Skreder, der vidner, at Bolle Henrichsen for 14 dage siden fremviste de lovede skifter efter sal. Jens Vert og dennes sal. moder, samt registrering efter Laust Nestrups sal. hustru, men ikke havde mere færdigt.

Efter dom af bytinget 5/3 blev Bolle Henrichsen herefter fordelt ved lovhøringerne: Jens Matisen, Jens Jensen Krog, Peder Persen, Niels Persen, Peder Nielsen Torp og Jens Persen Tindstrup. (11/6).

(7/5). Niels Bendixsen har ladet Peder Andersen stævne og fremlægger et tingsvidne af 7/5. Niels Bendixsen kræver 2 øksne, som Peder Andersen har haft til opfordring på Bunderup udleveret eller betaling 24 rdl. Peder Andersen kærer sig frifundet efter forliget af 11. april.

Sagen henvises til landsretten.

Jens Mattisen har ladet stævne sin svoger Christen Jensen Hou, begge borgere i Thisted, og fremlægger et forlig, dateret i Viborg 1/4 1669, hvorefter Christen Hou skulle betale 120 rdl. og til gengæld havde skøde på den gård, han ibor. Forliget er læst på Thisted byting 12/6 1669 og påskrevet 29/7 1669, at der er gjort udlæg for 100 rdl. i Christen Hous markjord.

Jens Matisen kræver nu de resterende 20 rdl. og dommen følger påstanden.

Peder Christensen på Margrete Pedersdatters vegne, sal. Peder Madsen Ridefogeds efterleverske, fremlægger et »indførselsvidne« her af tinget den 25/9 1669 vedr. udlæg for 30 sldl. i Jens Matisens markjord i Vegendal, 1 td. byggjord, 1/2 td. byggjord på Munchholm og 11/2 td. byggjord kaldet Smeds ager. Margrete Pedersdatter får skøde på jorden.

Peder Andersen har ladet stævne Søren Nielsen, forrige byskriver, og fremlagde sal. Rasmus Brochis regnskabsbog over gæld for lånte penge og for køb at »min brune gangerhest«.

Sagen opsættes 6 uger. (4/7). 28. maj.

Hr. Anders Nielsen Liungbye, kapellan i Thisted, begærer øvrigheden og borgerne om skudsmål. Borgmestre, rådmænd og 24 (navngivne) borgere. »Ikke nogen af dem vidste ham noget at beskyldte eller andet påsige end det, som en hæderlig præstemand vil anstå«.

Sognepræsten Anders Nielsen Heeboe er stævnet til vidnespåhør. 4. juni. (Intet på tinge).

849

Thisted Købstads Tingbog - 1670

11. juni.

»Peder Nielsen Torp udsteder disse vidner«.

(21/5). Borgmester Christian Mortensen på egne, borgmestres og råds vegne, fremstiller byfogeden Laurits Jensen i Thisted, Laust Olufsen og Jens Tøgersen ibm., der for 14 dage siden var hos Bolle Henrichsen for at gøre arrest og talte med hans hustru. De forbød ham at drage af byen, før han har afleveret skiftebreve og registreringer, tingbogen for forleden år, rådstuebogen samt »byens vedkommende breve«. (Sagen fortsætter).

Samme dag for 14 dage siden talte ovennævnte vidner med Bolle Henrichsen selv, der da berettede, at han havde bestilt en dygtig karl til at færdiggøre registreringer m.v. og at de så kunne finde det i hans søsters, Else Henrichsdatters hus. (Sagen fortsætter).

Herefter fremstilles Luchas Christensen, Poul Steffensen Skreder og Jens Christensen Kløuff, der vidner, at de for 8 dage siden var i Else Henrichsdatters hus med borgmestre, råd og vurderingsmænd for at gøre endeligt skifte i boet, da spurgte Christian Lelius hvor skriveren var, og hans søster svarede, at han var borte, og at deres broder Jens Henrichsen skulle skrive. Den tidligere i boet udarbejdede bodeling forefandttes ikke, så endelig skifte kunne ikke udføres. Else Henrichsdatter lovede inden 8 dage at betale 75 rdl., som hendes sal. mand havde indkrævet som 1 måneds kontributionspenge, eller skaffe kvittering for, at de var betalt. Else, Jens og Bolle Henrichsen er stævnet til vidnespår. (Sagen fortsætter).

Herefter vidner Peder Nielsen Torp og Skaris Christensen, at de den 3/5 var i Jens Knudsens hus, og at dennes hustru berettede, at Bolle Henrichsen var rejst fra byen. Derefter var de hos Else Henrichsdatter, der intet vidste. (Sagen fortsætter).

Den 1. juni. var borgmestre og rådmænd i Jens Knudsens stue, og denne berettede, at Bolle Henrichsen var rejst til Viborg og havde medtaget byens breve og bøger i et skrin. (Sagen fortsætter).

Erich Nielsen, tjenende på Ullerup, fremlægger en dom af 8/1 1670 her af tinget med påskrift af 30/4 vedr. udlæg for gæld hos Peder Andersen. Erich Nielsen tilbyder nu det udlagte til indløsning.

Niels Nielsen Busk, borger og indvåner i Thisted, irettelægger kontrahering og afkald fra Mads Jensen og Christen Jensen, barnefødt i Thisted, og Jens Pedersen Tindstrup som formynder for Maren Christensdatter, Jens Madsen Skreders efterleverske i Thisted, til deres sal. broder Niels Jensen, som boede og døde i Thisted, hans efterladte hustru Jahan Madsdatter, for deres arv efter den sal. afdøde. Til dækning af arven, 60 sldl., tilskødes dem det hus sønder i byen, som tidligere har tilhørt sal. Peder Jensen Skomager, for 14 sldl., 3 td. salt, 2 td. rug, 1 td. malt, 13 alen hvid hørgarns lærred og 6 alen blårgarns lærred

for ialt 16 sldl. og resten kontant i 3 terminer. Herimod skal Jahan Madsdatter beholde det hus, hun ibor, med markjord og løsøre.

Vedermålsting. 18. juni.

Skaris Christensen på mester Anders Nielsen Heeboes vegne, sognepræst i Thisted, fremstiller synsmænd: Niels Graffuersen, Laust Madsen, Peder Persen Søe, Jens Knudsen, Niels Andersen Murermester, Jens Østergård, Peder Nielsen og Niels Madsen Tinstrup, der afhjemler deres syn på brøstfældighed i præstegården, først i vesterstue (storstuen), hvor en stor del af gulvet på 4 1/2 »tøllter deller« skulle forbedres, før der kunne lægges stengulv på. I jordkælderen skulle væggen forbedres med ler og kalk. »Udskoffue« (udskud) ved øster ende af rallingen, 1 spende er ganske sønder. Et lille tørvehus i gården skal helt fornyes. I laden skal fornyes stolper, bjælker og brædder samt ladedøren. Stævnet til synspåhør er provstiskriveren, Morten Tomsen, i Bodumb Bisgård, borgmester og rådmænd samt forrige års og nuværende kirkeværger, nemlig Eski Mortensen, Niels Bøjsen, Michel Skreder og Poul Skreder. Sagen opsættes 8 dage, da provstiskriveren som udenbys ikke er lovligt stævnet. (25/6).

Skaris Christensen på mester Anders Heeboes vegne, har ladet stævne borgmester Thomas Madsen for korntiende for år 1650.

sagen opsættes 1 måned. (16/7).

Dierich Villemesen, tolder og rådmænd i Thisted, får skøde af Christen Ibsen Skreder på halvparten af Stiensager i Houe på 8 sk. bygsæd.

25. juni.

(9/4). Skaris Christensen i Thisted har efter fuldmagt fra Peder Andersen ibm. ladet Erich Nielsen, tjenende på Ullerupgård, stævne og irettelægger et tingsvidne her af tinget den 9/4 1670 (gentages) samt et skriftligt indlæg, hvori Erich Nielsen, der tjente Peder Andersen som avlskarl på hans gård, beskyldes for at have borttaget adskilligt af hans gård samt at være bortløbet af gården. Sagaen opsættes 1 måned. (23/7).

Skaris Christensen på Peder Andersens vegne har ladet stævne Margrete Sørensdatte i Skinderup for skyld efter regnskabsbog for 8 skp. byg - 8 mk., tylt lægter - 10 sk., 5 skp. arregryn - 61/2 mk. og penge 1 rdl.

Sagen opsættes 1 måned. (23/7).

Borgmester Thomas Madsen og rådmænd Morten Tomsen på borgmester og råds vegne, fremstiller synsmænd: Anders Giødrichsen Murermester, Jens Nielsen Smed, Christen Mulli Tømmermand, Christen Mortensen Snedker, Laust Olufsen, Laust Christensen Fortoft, Jens Tøgersen og Jens Christensen Kløuff, borgere i Thisted, der afhjemler deres syn på kirken og det »latinske skollehus«. Murværket i kirkens tårn er kraftig revnet, og på kirkens søndre

851

Thisted Købstads Tingbog -1670

side er muren og pillerne brøstfældige for kalk og sten. Blyet over »svingeltrappen mangler. Kvindestolene, nogle af karlstolene og skamlerne i (udskud?) er brøstfældige.

Skolehuset mangler tag undtagen 3 fag på sønder side, 3 fag fodtræ er forrådnede og stolperne nedsunket.

Stævnet til vidnespårer er Morten Tomsen, provstiskriver, mester.: Anders Heeboe, sognepræst, samt kirkeværgerne.

Christen Christensen Høj i Nors på Poul Salmandsen i Vester Vandet, hans vegne, har ladet stævne Søren Nielsen, forrige skriver i Thisted, i Mette Erichsdatters hus, for gæld 20 sldl. efter en obligation af 30/5 1668 med pant i den nordlige bod af de 2, som Søren Nielsen ejer i Nørregade. Poul Salmandsen kræver nu betaling eller indvisning i pantet.

Dommen følger påstanden.

Niels Boysen, borger og indvåner i Thisted, har ladet stævne borgmester Thomas Madsen og irettelægger et skadesløsbrev af 14/2 1667 på 20 sldl., hvoraf refterer 13 sldl.

Dom: Han skal betale.

Oluf Lauritsen i Haringgård på Else Mortensdatters vegne, enke efter sal. Laurits Pedersen i Søgård 1 Haring, har ladet stævne Villads Poulsen i Thisted og irettelægger et pantebrev udstedt her af tinget den 26/5 1666 på 46 sldl. 2 mk. 12 sk. Herfor er sat i pant et hus, vesten i hans gård, på 10 bindinger, som er 2 boder til gaden og 1 lade til gården.

Else Mortensdatter har opsagt pantebrevet 17/3 1670 og begærer nu pengene betalt eller indvisning i pantet.

Skaris Christensen møder for Villads Poulsen og kræver skriftlig opsigelse, men dommen følger påstand.

(18/6). Synsafhjæmning af 18. juni vedr. præstegården gentages. Tingsvidne. (4/7).

4. juli (er en mandag. Lørdag den 2. juli var Marie Besørgelsesdag, der var helligdag til 1770).

(25/6). Skaris Christensen på borgmestres og råds vegne, fremstiller Laust Madsen og Jens Matisen, der vidner, at de den 21. juni var hos mester Anders sammen med kirkeværgerne, Poul Steffensen, Niels Andersen Murermester, Jens Østergård Tømmermand og tilbød reparation af præstegården efter det foretagne syn. (9/7).

Niels Nielsen Busk, borger i Thisted, fremstiller tinghørerne fra den 5/2 1670, der vidner, at de den dag så Niels Busk aflevere et købebrev til byskriveren Bolle Henrichsen, hvoraf fremgik, at Tomas Endvoldsen Kiøbmand til Else Nielsdatter Busk havde afhændet et hus i Gyde beliggende mellem Gammel Jens Andersens gård og Eremias Giø(de?) søns hus, og som var udlagt til Tomas Kiøbmand for gæld i henhold til skifte efter sal. Mette Jensdatter, Per Lauritsen Vertis hustru.

Thisted Købstads Tingbog -1670

Bolle Henrichsen lovede at udskrive skøde. Tingsvidne.

(Bolle Henrichsen har åbenbart taget købebrevet med sig, da han forsvandt fra byen).

t. juli.

Skaris Christensen på Poul Pedersen Vibedstofts vegne har ladet stævne ('bristen Nielsen Skreder og irettelægger en afregning af 10. marts 1669 udvisende, at Christen Nielsen skyldte Poul Vibedtoft 37 sldl., som nu kræves betalt. '

Dom: Han skal betale.

(21/5). Skaris Christensen på Peder Andersens vegne irettelægger en opsættelse af 21/5 (der gentages) vedr. tilgodehavende hos Søren Nielsen, tidligere byskriver. Herimod at svare mødte Søren Niensens broder, Erich Nielsen, tjenende på Ullerupgård, der påstod broderen frifundet, da der ikke var fremlagt lovligt bevis på gældens rigtighed. Han frifindes.

9. juli

(25/6). Skaris Christensen på bogmestre og råds vegne fremstiller Christen Madsen og Peder Pedersen på Knach, der vidner, at de den 29/6 var i mester Anders' hus med Jens Østergård, tømmermand, og spurgte, hvorfor Jens Østergård ikke havde måttet fuldende det arbejde, som mester Anders selv havde ønsket udført. Hans hustru svarede, at de var nød til at bruge stuen, da der lå ryttere i den anden stue.

Anders Frøst i Tilsted på hans husbonds tjeneres vegne, Anders Christensen i Hoxer og Christen Simensen i Klastrup, nuværende og forrige kirkeværger i Østerild sogn, har ladet stævne Peder Andersen i Thisted og irettelægger en opgørelse over resterende tiende for øde gods i Østerild, nemlig for Christen Techeris halve gård i Hoxer, Jens Ydes gård, Mads Pedersens gård, den halve møllergård, som Christen Skreder iboede, Jens Langgårds gård, Niels Villadsens bolig.

Sagen opsættes 14 dage. (9/7).

(14/5). Christen Thomsen på Niels Mortensen Torsteds vegne har ladet stævne Christen Jensen Kielstrup, rådmand, og irettelægger et skriftlig indlæg, hvori Niels Torsted anfører, at han 8 gange har søgt at få en regnskabsopgørelse med Christen Kielstrup for deres fælles skude og nu begærer dom.

Hertil at svare mødte Laust Christensen Fortoft og Christen Nielsen Bøcher, der irettelagde en seddel underskrevet af Christen Kielstrups hustru, Karen Ibsdatter, der oplyser, at hendes mand er på rejse til Norge og derfor ikke kan møde på tinge.

Sagen opsættes 14 dage. (20/8).

Skaris Christensen på Margrete Tomasdatters vegne, enke efter sal. Peder Madsen, forrige rådmand i Thisted, har ladet stævne Laurits Nielsen Gris og

853

Thisted Købstads Tingbog - 1670

irettelægger et skiftebrev af 11/4 1662 efter sal. Peder Madsen Rådmand, hvorefter sal. Christen Madsen Skreders hustru, Anne Madsdatter, skylder Margrete Tomasdatter 26 sldl. 6 sk.

Derefter irettelægger han et skiftebrev af 25/4 1667 efter for:ne sal. Anne Madsdatter, hvorefter Margrete Tomasdatter har fået udlæg for gælden i den sal. kvindes hus og ejendom. Nu tilbydes den udlagte huspart til Laurits Gris, der nu ejer ejendommen.

Dom: Laurits Gris skal betale eller lide indvisning i pantet efter vurdering. (3/9).

(9/7). Anders Frøst fremlægger Østerild kirkes regnskabsbog, hvori findes en indførsel underskrevet af Morten Tomsen (provstiskriver), der pålægger kirkeværgerne at føre sag mod Peder Andersen for den resterende tiende. (20/8).

Christian Mortensen Lelius, borgmester i Thisted og amtsskriver over Thy og Mors amt, begærer og får skudsmål af råd og borgerskab (24 navngivne personer) for sin borgmestertid og -gerning.

16. juli. (Ny skriver begynder).

Peder Bendixen på Peder Pedersens vegne, forvalter på Dueholm, irettelægger et pantebrev af 29/3 1665 på 20 rdl., som borgmester Tornis Madsen har lånt af Peder Pedersen, da skriver på Vestervig.

Yderligere gæld - 19 td. malt a 1 rdl. - påskrevet 10/6 1670 og samtidig er som pant stillet »det vestre salshus i min gård, som jeg ibor, 5 fag lang, med vester ende til Bangshus og sønder side til algaden«, underskrevet Tomis Madsen. Vedermålsting.

Tomis Jensen Aalborg på sal. Just Ollefsens efterleverske, Mahren Nielsdatters vegne irettelægger en kontrakt af 28/9 1660 mellem hende og hendes søn, nu sal. borgmester Peder Justsen, da borger og indvåner i Thisted, hvori Peder, som tak for »fortrækning af penge mig til vilje«, lover at yde sin moder årligt 7 td. byg, 25 sldl. og 1 ko samt at pløje og gøde, høste og hjemføre halvparten af avlen på hendes indmarksjord og eng. Dertil 6 læs tørv og 1 læs hør. Underskrevet til vitterlighed af Peder Justsens svogere Niels Jensen Oderøe og Morten Andersen Toedbøll. Kontrakten er læst i sal. Peder Justsens bo på rette 30. dag den 15/6 1669. Da kontrakten ikke er blevet opfyldt efter Peder Justsens død, kræves hans efterleverske, Else Henrichsdatter, som har vedstået arv og gæld, nu for halvdelen af de manglende ydelser, medens Mahren Nielsdatter eftergiver den halvdel, som Peder Justsens »små, umyndige børn« som arveberettigede skulle betale.

Dommen følger påstanden, og hvis Else Henrichsdatter forlader byen, skal hun stille caution, der sikrer kontraktens opfyldelse.

(18/6). Skaris Christensen, procurator i Thisted, på mester Anders Nielsen Heeboes vegne, irettelægger opsættelser af 18/6 1670 og af 16/8 1651 vedr. korntiende, som borgmester Tomis Madsen skulle yde mester Anders for 1650.

854

Thisted Købstads Tingbog - 1670

I opsættelsen af 1651 har mester Anders givet fuldmagt til »Anders Lauritsen Torsted, byens procurator«.

Tomis Madsen irettelægger herimod to tingsvidner af 6/9 1651, hvori Mourits Sørensen og Christen Jespersen i det ene vidnede at de på Tomis Madsens vegne havde tilbudt mester Anders tiende på kærven. I det andet vidnede Rasmus Pedersen Broch, borger i Thisted, og Christen Thomsen, tjenende Tomis Madsen, at de den 12/8 1650 var hos mester Anders og tilbød ham tiende på kærven. Rasmus Broch talte med mester Anders i hans stue en »morgen tidlig klochen ungefehr 4 slet«.

Disse 2 tingsvidner er læst og påskrevet på snabsting 1652, 1653 og 1654 af skriverne, Søren Christensen i 52 og 53 og Niels Jensen i 54.

Dom: Tomis Madsen skal betale. 23. juli.

Christen Pedersen på hr. Peder i Øsløs hans vegne har ladet stævne mester Anders, »talte med hans hustru og med hr. Knud Madsen, som kaldet i hans fraværelse betjener«.

Mester Anders er stævnet til »vidnespåhør og beskyldning«. Anders Madsen og Christen Nielsen i Thisted vidner, at de har afleveret en »skriftlig seddel« til mester Anders' hustru. (Sagens emne er ikke oplyst).

»Skaris Christensen på borgmestre og råds vegne, er mig af hastighed tilsagt«. Laurits Jensen, byfoged, på »ko: Ma: vegne« fremæskede vidner: Laust Faartoft, Laust Hougxr, Laurits Madsen og Per Madsen Kremmer, der vidnede, at de var i det hus på Knachen, som Maren Christensdatter ibor, og synede et dødt barn, der blev forevist dem af byfogeden og mester Lodevigs hustru, Johanne Jensdatter, der fjernede barnet linklæder, hvorefter de så, at baghovedet »ikke havde hud eller hår, men var blodigt«, »ansigtet over næse og mund var blå og blodet gik ud af næsen«, samt hudafskrabninger i venstre armhule og på oversiden af hoftebenet. Yderligere fremkom mester Ludevig Feltskiers hustru, Johanne Jensdatter, Anne Nielsdatter, Inger Laurstdatter og Maren Christensdatter, der vidnede, at barnet var dødfødt. (Sagen fortsætter). Laurits Jensen, byfoged, på ko: Ma: vegne fremstiller mester Engelbret Feldtskier, der vidner, at for 24 uger siden var Maren Christensdatter hos ham og begærede en »drøch« af ham, da hun havde »ondt for brystet og hendes menstrum forstoppelse«, men at denne drik ikke kunne være »barnet skadeligt til sin død«. Desuden vidnede Daarte Ibsdatter, Maren Nielsdatter (Bund?), Anne Madsdatter og Valborg Jensdatter, som er Maren

Christensdatters næstegrander, at de anså hende for ærlig pige, førend de hørte, hun havde fået barn. (Sagen fortsætter).

Laurits Jensen, byfoged, på ko: Ma: vegne tillyste Maren Christensdatter på Knach »en fuld mandrab til« for det døde foster hun fødte. (Sagen fortsætter).

Derefter vidnede Maren Lauritsdatter, at hun om natten den 12. juli sov hos Maren Christensdatter, der da stod op om natten og ikke vendte tilbage, samt at

855

Thisted Købstads Tingbog -1670

Maren Christensdatter nogle dage tilforn havde ladet bære noget af sit tøj af huset.

Maren Madsdatter vidnede, at hun nogle dage før Set. Hans havde set Maren Christensdatters bryster, der var »som den, der går med et drengebarn«, men hun havde sagt, at hun aldrig havde haft med karlfolk at gøre. (6/8). Borgmester Tomis Madsen har ladet stævne synsmænd, nemlig Christen Mulli, Jens Sørensen, Peder Torp og Søren Tøgersen, alle Thisted, samt Niels Boysen med hustru, Else Henrichsdatter, sal. Peder Justsens, og Christen Mortensen Snedker og Isach Lauritsen, byens tjener. Isach Lauritsen vidnede, at borgmester Peder Justsen havde befalet ham at gå til Christen Snedker og lade denne optage det skillerum, der var i Anne Bertilsdatters (kirke-)stol, og hvis han ikke ville det, da at sætte ham i kælderen (= fængsel). Christen Snedker vidnede, at han efter befaling var i kirken, fjernede skillerummet, lukkede døren i siden, og lagde »fjellene« som sæde foran døren.

Tingsvidne. (Sagen fortsætter).

Derefter fremkom ovennævnte 4 synsmænd, der afhjemler deres syn som ovenstående beskrevet. Endvidere irettelægges et rådstuevidne af 28/3 1653, hvori Thomis Madsen, borgmester, og Michel Sørensen og Christen Poulsen Søe, rådmænd, gør vitterligt, at Peder Madsen, ridefoged til Ørum slot, på sin husbonds vegne, Manderup Due til Halfkier, kong. Maj.s befalingsmand på Ørum slot, har ladet fremkalde nogle kvinder vedr. en tvist om et stolestade, som forrige kvartermester Olle Hansens hustru, Anne Bertelsdatter, besidder. Anne Bertelsdatter skal efter egen begæring stå yderst i den stol, som Peder Nielsens hustru, Margrete Jensdatter, havde før, og dette sæde skal adskilles med skillerum eftersom Anne Bertelsdatter ikke kan forliges med de andre kvinder. Yderligere indblandet i striden er Skaris Christensens hustru, Margrete Lauritsdatter og sal. Mads Ollufsens døtre Inger og Karen Madsdatter.

Tingsvidne.

(25/6). Skaris Christensen på Peder Andersens vegne fremlægger en opsættelse af 25/61670.

I dag møder Margrete Sørensdatters søn, Michel Nielsen i Skinderup, at svare for hende og kræver hende frifundet, da der ikke er lovligt bevis efter recessen for gælden.

Hun frifindes.

(25/6). Skaris Christensen på Peder Andersens vegne fremlægger en opsættelse af 25/6 1670, hvori Erich Nielsen af Skinderup, nu tjenende på Ullerup, er stævnet for at have fjernet gods af Peder Andersens gård og for at være bortløbet af tjenesten. Erich Nielsen svarer, at Peder Andersen »ingen føje, har til sådan beskyldning på hans ære at gøre«.

Da sagen drejer sig om ære henvises den til landsretten.

856

Thisted Købstads Tingbog -1670

30. juli.

Skaris Christensen på mester Anders Nielsens vegne har ladet stævne Niels Boysen for gæld efter kirkens bog 14 sldl. som Niels Boysen vedstod. Niels Boysen irettelagde en dom over Eller Jacobsen af bytinget 23/4 1670 på 14 rdl., som han nu tilbød mester Anders, mod betaling af det overskydende.

Dom: Han skal betale.

Peder Laursen Vert, borger i Thisted, har af Niels Jensen Aaderøe, rådmand i - Thisted, købt et hus som tidligere har tilhørt Peder Verts forældre, beliggende »vester i byen til Adelgade med sønder side, Jens Pedersen Tinstrups gård østen for og gyden, som Thinstrup kirkevej gennemløber, på vester side, strækker sig til Bisgards loft med nær ende«. Peder Vert får skøde på huset.

Niels Jensen Rådmand fremstiller Christen Nielsen i Skioldborg, der vidner, at Niels Jensen havde købt 2 læs hø af Peder Poulsen Mideholm i Skioldborg. (Sagen fortsætter).

Niel Jensen Aaderøe har ladet stævne Peder Mideholm for 1 læs hø, som skulle være leveret til Niels Jensen.

Sagen opsættes 6 uger. (10/9).

Borgmester Christian Mortensen på egne og borgmester Tomis Madsens vegne irettelagde en skriftlig beskikkelse af 18/7 fra borgmestrene til Niels Mortensen Torsted om at denne skulle udlevere 24 sldl. til Peder Ollufsen eller Jens Suendsen, begge på Kirsten Lauritsdatters vegne, pengene skal bruges til en kåbe til Kirsten Lauritsdatter og tages af renten af hendes arvelod.

Niels Torsted har svaret, at han var syg og sengeliggende og ikke havde penge hjemme. Tingsvidne.

Borgmester Christian Mortensen forbød på Borgmestres og råds vegne Else Hendrichsdatter, sal. Peder Justsens, at afhænde kornavl eller jord, der er udlagt til hendes kreditorer.

Niels Jensen Aaderøe, rådmand i Thisted, har ladet stævne Peder Andersen på Bjerg og irettelægger et skadesløsbrev udstedt af Rasmus Pedersen Broch i Thisted den 8/2 1659 til Niels Jensen, Kgl. Maj.s byfoged i Thisted, på 5 rdl. for en »3 års brunstjernet, stachrumpet, gielingsplag«. Læst i sal. Rasmus Brochs bo på 30. dag den 5/7 1669.

Skaris Christensen irettelægger herimod Peder Andersens skriftlige indlæg, hvori denne anfører, at skadesløsbrevet er skrevet på slet papir imod kgl. forordning herom af 21/7 1657.

Dom: Da kravet er godkendt af rådet og af Peder Andersen selv i dennes hustrus fader, Rasmus Brochs bo, og da det ikke bevises, at der var kommet stemplet papir til Thisted på udstedelsestidspunktet, skal Peder Andersen betale.

857

Thisted Købstads Tingbog - 1670

Niels Jensen, rådmand i Thisted, har ladet stævne Peder Andersen ibm. for gæld efter regnskabsbog, 9 mk. dansk for 4 1/2 pund sukker.

Sagen udsættes 14 dage. (10/9). 6. august.

Jens Mathiesen, borger i Thisted, vedstår et købebrev fremlagt af borgmester Christian Mortensen, efter hvilket Jens Mathisen - efter sin kære hustrus råd og samtykke - har afhændet til Christian Lelius den ejendom, han ibor, beliggende imellem sal. Just Ollufsens hustrus gård ved østre side og sal. Niels Thorsens arvingers ejendom ved vestre side, med sønder ende og side til Adelgaden og med nær ende og side også til Adelgaden. Endvidere en bod, øst og syd for samme gård mellem gaden på nær side og stranden mod syd og med vester ende til Jens Suendsens bod. Med ralingshus, herbergshus, stalde, fæhuse og lader. Desuden afhændes en del indbo (specificeret). Købebrevet er underskrevet af Jens Mathiesen og hans hustru Anne Nielsdatter, begge egen hånd.

Christian Lelius får skøde.

Borgmester Christian Mortensen irettelægger en obligation af 24/6 1656, hvorefter Søren og Jens Madsen, sal. Mads Sørensens sønner i Tisted, skylder Eller Jacobsen på Momtoft 20 rdl., hvorfor som pant er stillet et hus med 2 boder beliggende øst for Store Træbroen i Thisted imellem »byens vej og bækken«. Obligationen læst på bytinget 1657 - skriver Niels Jensen, og 1664 - skriver Tomis Jensen. Endvidere irettelægger han en obligation af 22/11 1656 på 10 rdl., som Mahren Tomisdatter og Jens Madsen, sal. Mads Sørensens efterladte hustru og søn, skylder Eller Jacobsen med pant i ovenfor nævnte boder. Endelig irettelægger borgmesteren et købebrev af 6/11 1669 på rettighederne i de 2 boder, som Eyler Jacobsen, forvalter til Jernit, har overdraget borgmesteren, der her i dag får skøde på pantet. (13/8). ,

(23/7). Laurits Jensen, kongl. May.s byfoged, fremstiller Maren Christensdatter for sandemændene til »opkreffuelse«. Sandemændene tilsiger om 14 dage at gøre deres »Eed och toug«.

Vedermålsting. (13/8).

Skaris Christensen på kirkevæрге Poul Steffensen Skreders vegne, lader følgende fordele for resterende tiende: Peder Poulsens på Bjerg, Buol Therchilddatter på Bjerg, Peder Torp, Michel Suerfeyer, Simen Skreder, Jørgen til Peder Griss', Thomas Madsens hustru på Knachen, Maren Sørensdatter og Buol Jensdatter.

Lovhøringer: Anders Smed, Laust Pedersen Morsing, Jens Mattisen, Søren Tøgersen, Laust Hoxer og Niels Nielsen Busk.

Samme på sammes vegne lader følgende fordele for gæld efter kirkens regnskabsbog: Tomis Jensen Koch, Laurits Faartoft, Christen Nielsen Skreder i Nørgade, Anne og Karen Therchilddøtre.

Lovhøringer som ovenfor.

858

Thisted Købstads Tingbog - 1670

Peder Lauritsen Morsing har ladet stævne Peder Michelsen Synder i Skioldborg for 9 sldl. og 1 læs hør efter skadesløsbrev af 4/12 1668.

Dom: Han skal betale. 13. august.

(6/8). Laurits Jensen, byfoged, har ladet stævne Ell Ollufsdatter og Karen Madsdatter, som vidnede, at de natten mellem den 28. og 29. juli, da de efter øvrighedens ordre vågede over Maren Christensdatter, så, at der kom en karl ved navn Jens Møller ind til Maren Christensdatter, der bad ham lægge sig hos hende på sengen, hvor han blev til kl. 4 om morgenen.

Anne Michelsdatter vidnede, at det samme var sket for 14 dage siden, da hun havde vagt. Maren Christensdatter indrømmer det.

Vedermålsting. (Sagen fortsætter).

Laurits Jensen har ladet stævne Jens. Andersens hustru, Kirsten Simensdatter, Helvig (Oves?)datter, Dierich Villumsen, Karen Erichsdatter, Anne Hansdatter, Peder Madsen Kremmer, Laust Hogxør, Laust Faartoft og Laurits Madsen. De 4 sidstnævnte vidnede, at de den 6.-7. juli var i Morten Tomsens hus, og da Hørte de, at mester Lodevigs hustru sagde, at Maren Christensdatters »barn havde standet for fødslen en dag eller 2«. (20/8).

(6/8). Borgmester Christian Mortensen har ladet stævne Niels Graversen, Anders Gydichsen, Søren Tøgersen og Niels Nielsen Busk, der har vurderet de 2 boder øst for Store Træbro til 70 sldl. Endvidere er stævnet borgmester og råd samt som interesserede i boderne, Maren Nielsdatter, Else Henrichsdatter, Peder Andersen på Bierg, Christen Jespersen, Christen Kølstrup, rådmand, Morten Andersen Rådmand, Laust Pedersen,

Niels Madsen Tinstrup, Peder Ollufsen, Jens Simensen, Niels Torsted og Niels Jensen Aaderøe, rådmand. Christian Mortensen tilbyder nu overtagelse af hans skøde for 45 sldl., eller at han overtager boderne mod betaling af forskellen op til vurderingen eller at byfogeden gør udlæg i boderne efter skødets formelding.

Tomis Jensen Aalborg på Niels Boysens vegne har ladet stævne Laurits Haalender og hans hustru i Vixer, sal. borgmester Peder Justsens hustru og børn med lavværger, borgmester Tomis Madsen, Christen Mortensen Snedker og Isach Lauritsen.

Laurits Hollænder og hans hustru, Anne Steffensdatter, vidnede at Anne Steffensdatter blev forbudt at komme i Jens Vertis hustru stol, da Jens Vert blev rådmand. Laurits Hollænder, som boede i byen, klagede til borgmester Peder Justsen, der sagde, at han, ville lade skillerummet i stolen ovenfor gangen til (udskud?) bryde ned og lukke bagdøren derpå. For det havde Laurits Hollænder givet borgmesteren en kulskovl (koks?).

20. august.

(9/7). »8 mænd vidner, at de hørte, at Peder Andersen på Bierg sagde til Anders Christensen i Østerild sogn, at han havde hjemført hans korntiende som en tyv«.

859

Thisted Købstads Tingbog -1670

Dette blev sagt, at Peder Andersen havde forladt tinget, og uden at han i retten havde beskyldt Anders Christensen for noget. (20/8).

(13/8). (Sagen mod Maren Christensdatter for barnedrab).

Laurits Jensen, byfoged, irettelægger fire tingsvidner af 23. juli, et af 6. august og to af 13. august. (Gentages ord for ord over 5 sider). (Sagen fortsætter). Laust Jensen har ladet stævne sandemændene (se først i tingbogen) for her i dag deres »eed og thou at gøre«. (Sagen fortsætter).

Maren Christensdatter irettelægger sit skriftlige indlæg lydende:

Eftersom jeg hårdeligen efterstræbes på mit liv og velfærd og har været indelukket i fængsel 3 uger og derover som en fattig barselskvinde »moxen« har mistet mit helbred og er bange derover at dø, så ved jeg ikke andre at beskyldte end mine efterstræbere, som mig uskyldige mod lands lov forfølger. Dog nødes jeg imod de hårde beskyldninger at svare at det af synet og vidnerne kan erfares, at jeg ikke har begået drab på mit foster, som er kommet til verden i jordemoderens og andre kvinders nærværelse. Det er heller ikke bevist, at jeg har begæret en drik for at fordrive fostret. Den var for min svaghed og skrøbelighed. Jeg begærer frifindelse af sandemændene.

Herefter befaler byfogeden Jens Kløuf og Jens Haagensen at tage hinanden i hånd og »sætte fylling« på sandemændene.

Sandemændene »gjorde deres toug«, at de ikke »kunne sværge Maren Christensdatter hverken til eller fra, men satte den sag fra dem til lensmanden, kong: May.s byfoged og borgmestre og råd«. (20/8).

(9/7). Christen Thomsen på Niels Mortensen Thorsteds vegne fremlægger en opsættelse af 9/7 1670 vedr. regnskab med Christen Jensen Kielstrup. rådmand, for deres fælles skue. (Opsættelsen gentages).

Herimod at svare møder Bertel Pedersen Lerche på Christen Jensen Kielstrups vegne og indlagde først et tingsvidne af 30/4 1670, (der gentages), og dernæst et skriftligt indlæg af Christen Kielstrup, der foreslår efter sørettens ord, at 4 skippere i byen udpeges til uvildige opmænd ved regnskabsopgørelsen.

Kendelse: Der skal gøres regnskab inden 3 uger i en »ærlig mands hus« udvalgt af Niels Torsted og i overværelse af 4 uvildige skippere.

(20/8). Anders Frost i Thilsted på Østerild kirkeværges vegne irettelægger en opsættelse af 9/7 1670, hvorefter Anders Frost på sin husbonds tjeneres vegne, Anders Christensen i Hoxer og Christen Simensen i Klastrup, har ladet stævne Peder Andersen for restance på kirketiende for øde gods. Opsættelsen (der gentages) er læst på bytinget den 23/7 af Niels Bendixen (fungerende skriver) og yderligere opsat 1 måned. Desuden læst på Hillerslev herredsting 2/8.

Herimod at svare mødte Peder Andersen, der indlagde en opsættelse af Hillerslev herredsting den 9/8 1670, hvoraf fremgår, at Peder Andersen i Thisted, forrige forvalter på Mariager Closter, har ladet stævne Anders Christensen i Hoxer, Anders Sørensen og Niels Thomsen Kynde ibm. samt Christen Simensen i Klastrup, som har fæstet Michel Thanderups gård i Østerild, og fremlægger kong Frederik den Tredies stadfæstelse af 12/2 1664 af

860

Thisted Købstads Tingbog -1670

hans fæstelse af kirketiende til Østerild kirke, hvorefter han beskylder de Indstævnede for i 4 år at have hjemført deres korn uden at yde deres tiende. Endvidere irettelagde Peder Andersen et tingsvidne af 9/8 1670 og et forbudsvidne af 5/7 1670, begge af Hillerslev herredsting (med 42 navngivne indstævnede gård- og husmænd i Østerild sogn).

Kendelse: Peder Andersen har brudt sit fæste og skal betale den resterende tiende. Hvad angår hans sag mod Østerild kirkeværgen og sognemænd henvises den til deres værneting i Hillerslev.

(20/8). Laurits Jensen, byfoged, på kong. May.s vegne, overdrager sagen mod Maren Christensdatter til borgmestre og råd ved Christian Mortensen, der overtager sagen og fangen på kongens og lensherrens vegne. (10/9).

27. august.

Skaris Christensen på borgmestre og råds vegne har ladet stævne Jens Jensen Krog til vidnespår. Endvidere er stævnet Jens Mathiesen samt Søren Thøgersen og Jens Pedersen Tinstруп, der vidnede, at de den 18/8

var til beskuelse hos Jens Krog og Jens Mathiesen. Det forbydes Jens Krog, at pantsætte eller afhænde noget af sin ejendom, før han har berigtiget de arvelodder han har under hænde.

Christen Madsen, borger i Thisted, har på sin søstersøn, Mads Jensen, som nu tjener Laurits Nielsen i Tidsted, hans vegne, ladet stævne borgmester Tomis Madsen, Simen Jensen, Jens Jensen Krog, som er drengens fader, og Søren Tombsen Bødecher, drengens formynder, vedrørende registrering og skiftebrev efter drengens moder, som blev gjort for 14-15 år siden, medens Christen Madsen var i Norge.

Christen Madsen æsker regnskab over den mødrene arvelod. 3. september.

Peder Andersen, borger i Thisted, har ladet stævne følgende synsmænd: Jens Østergård, Christen Nielsen Bøcher, Per Nielsen Torp og Niels Persen samt Christen Jensen Mulle til vidnespåhør, vedrørende syn på et staldhus østen i Peder Andersens gård. Der omtales øster siden ind mod haven og vester side »var skæv og hælder sønder på ud til gaden«.

Tingsvidne. (12/11).

Peder Mortensen Skreder irettelægger et købebrev af 8/8 1670, hvorefter Tomis Envoldsen Kiøbmand har afhændet 5 skp. bygsædjord, som han har købt af sin søster, Buol Envoldsdatter, der igen har fået jorden forærende af deres broder Jens Envoldsen Kiøbmand.

Peder Skreder får skøde på jorden.

Anders Gydichsen, borger i Thisted, irettelægger et købebrev dateret i Thisted 12/11 1652, hvorefter (nu) sal. Niels Justsen havde afhændet til Anders Gydichsen anpart i hus, grund og ejendom sønder i byen, »som stander sønder

861

Thisted Købstads Tingbog -1670

og nær, vesten fjorden«, og som han havde arvet efter hans sal. fader Just Ollufsen, samt den part hans broder, Ældste Peder Justsen, havde arvet, strækkende sig fra Mads Sørensens ejendom i syd til Unge Poul Jacobsens ejendom i nord.

Endvidere irettelægger Anders Gydichsen et købebrev af 31/8 1670, hvorefter Peder Andersen afhænder til ham den huspart sønder i byen ved fjorden, næst øst op til det hus Anders Gydichsen ibor og vest på til Adelgaden. Husparten har Peder Andersens hustru og hendes børn arvet efter deres tidligere mand og fader sal. Niels Justsen. Der gives skøde.

(9/7). Skaris Christensen på Margrete Tomsdatters vegne irettelægger en dom af bytinget 9/7 1670. (Gentaget ord for ord).

Den 19/8 1670 er dommen påskrevet, at udlæg i 41/4 fag af Laurits Nielsen Gris's ejendom har fundet sted ved Laurits Ollufsen, Anders Tilsted, Karsten Skomager og Peder Mortensen Skreder, for gæld,

omkostninger og rente lait 33 sldl. 2 sk. Laurits Gris' får 6 uger til Indløsning.

Thomis Jensen Aalborg irettelægger en dele af (19/9? - årstal mangler) for gæld imod Laurits Nielsen Gris'.

Den 19/8 1670 har samme vurderingsmænd som ovenfor udlagt 3/4 fag af Laurits Gris' hus til Thomis Aalborg for ialt 3 sldl. 10 sk.

Indløsningsfrist 6 uger. 10. september.

(30/7). Niels Jensen Aaderø, rådmænd, irettelægger en opsættelse af 30/7 1670 vedr. 9 mk., som han har til gode for sukker, som Peder Andersens hustru, Kirsten Rasmusdatter, har købt.

Dom: Han skal betale.

Skaris Christensen på Esche Mortensens vegne har ladet stævne Christen Ibsen, borger i Thisted, for gæld efter regnskabsbog for noget smør, som Christen Ibsen har solgt for ham i Norge. Christen Ibsen erkender gælden. Dom: Han skal betale.

Laurits Jensen, byfoged, fremstiller tinghørerne fra 20/8, nemlig, Per Nielsen, Anders Fyrschiøt, Per Torp, Christen Snedicher, Luchas Christensen, Simen Jensen Dall, Niels Tromslaer og Niels Persen, tromslaer, der tilbyder at vidne vedrørende Peder Andersens påstand, at han var blevet bortvist fra tinge af byfogeden den dag, da de var tinghørere. Laurtis Jensen begærer tingsvidne, idet han skal rejse til København og ikke kan være til stede ved næste ting. (24/9).

»Christen Madsen dommer i denne sag«.

Søren Christensen på hans søsters, Maren Christensdatters, vegne fremlægger sandemændenes ed og tov af 20/8, og han æsker, at hans søsters anklager møder ham i retten.

Da ingen møder som anklager, tilbyder Søren Christensen kaution for søsteren. Sagen opsættes 8 dage.

862

Thisted Købstads Tingbog -1670

17. september.

»Forordnet dommer Christen Madsen«.

Hans Hermandsen irettelægger et købebrev af 6/9 1670, efter hvilket Morten Tomisen, rådmænd i Tidsted, og Søren Tøgersen, borger ibm., har afhændet pant og udlæg i 2 boder ved Lille Torv, øst for Adelgaden og med Jens Suendsens bod og Hans Hermandsens gård på østre side, hvilket pant er udlagt til sal. Johan (Vinhagens?) hustru i Lybech.

Morten Tomisen har fuldmagt til at afhænde udlægget, og Søren Tøgersen er formynder for sal. Peder Christensen Møllers datter, Dorette Pedersdatter, og har fuldmagt til at afhænde hendes part, som er 1

binding hus i samme bod efter skiftebrev af 23/1 1669 efter sal. Jens Vert, rådmænd, imb. Hans Hermandsen får skøde.

Morten Andersen, rådmænd i Thisted, irettelægger et købebrev af 9/9 1670, efter hvilket han har købt af Maren Tomesdatter, barnefødt i Tisted, med hendes mands, Asmus Koells samtykke, al de arv, hun har fået efter sin Morfader og mormoder, sal. Niels Tomsen, forrige rådmænd, imb., og dennes hustru, sal. Maren Nielsdatter.

Jens Krog er stævnet til vidnespåhør. (Sagen fortsætter).

Morten Andersen, rådmænd, har ladet stævne Jens Jensen Krog og irettelægger et tingsvidne af bytinget den 3/4 1669, hvori vurderingsmændene i boet efter sal. Just Ollufsen, rådmænd imb., vidner, at der som arvelod blev udlagt noget gods til Maren Tomisdatter, som hendes formynder, Jens Krog, tog til sig på hendes vegne.

Morten Andersen kræver godset udleveret. Sagen opsættes 14 dage. (1/10).

Morten Tomsen, rådmænd i Tisted, fremstiller Christen Nielsen Irup og Laurits Nielsen Gris, der vidner, at de var med Morten Tomsen hos sal. Niels Poulsens hustru i Nørgade og spurgte hende, hvad der var udlagt til Anders Hamborig af Lybech for en fordring på 20 rdl. på hendes sal. mand. Hun vidste kun om udlæg i begge hendes huse, da Bolle Hendrichsen ikke havde leveret skiftebrev.

Ved syn i hendes lade fandtes korn, tørv, m.m. Vedrørende hendes hjemmel til at bruge laden, sagde hun, at hun nok skulle komme overens med Anders Hamborig.

Niels Bendixen fremstiller Jens Tøgersen og Jens Christensen, der vidner, at de med Niels Bendixen var i mester Lodvigs hus for at æske og syne 2 td. saltet oksekød, som Niels Bendixen skulle have anbragt der til opbevaring. Mester Lodvig og hans kone nægter dem at syne og at udlevere køddet. (24/9).

Skaris Christensen på borgmestres og råds vegne fremstiller Gammel Per Nielsen og Laurits Christensen, der vidner, at de efter rådets befaling var hos Else Henrichsdatter, sal. borgmester Per Justsens, og forbød hende at drage af byen, før hun har betalt sin stiftsøn, Olluf Persen, hans arvelod, og klareret med andre kreditorer. (Sagen fortsætter).

863

Thisted Købstads Tingbog -1670

Samme på sammes vegne tillyser Else Hendrichsdatter »en fuldkommen vold«, da hun imod lovlig arrest er draget af byen.

24. september.

»Forordnet byfoged Christen Madsen«.

(10/9). Alle tinghørerne fra 20/8 1670 anmoder om at vidne i tvistigheden mellem Peder og byfogeden og for derefter at være fritaget for at følge indstævningen til landstinget.

(17/9). Niels Bendixen har ladet stævne mester Lodvig Hermandsen, borger i Tisted, og irettelægger et tingsvidne af 17/9 1670 (gentages) vedrørende 2 td. oksekød, som han kræver tilbageleveret i god stand eller også betalt med rede penge.

Dommen følger påstanden. (12/11). 1. oktober.

»Forordnet dommer Christen Madsen«.

(17/9). Morten Andersen irettelægger en opsættelse af 17/9 1670 (gentages) vedrørende udlevering af den arvelod tilhørende Maren Tomisdatter, som Jens Jensen Krog har under hænde.

Derefter irettelægger han en gæsteretsdom af 10/8 1670, hvori borgmestre og råd gøres ansvarlige for og skal udrede arvelodden til Maren Tomisdatter, hvorefter rådet kan sagsøge Jens Krog.

Endelig irettelægger han et tingsvidne af 17/9 1670, hvoraf fremgår, at han har købt ovennævnte arvelod af Maren Tomisdatter, og kræver nu Jens Krog for 36 sldl., 15 skp. bygsød, 3 td. arre sædjord og husparter, alt med renter og rentes rente i 18-19 år. (1/10).

Skaris Christensen på Poul Steffensens vegne, har ladet stævne Per Jørgensen i Hundall for gæld efter kirkens bog, landgilde 4 td. byg for 1669, lait 51/2 sldl. Dom: Han skal betale.

(1/10). Jens Krogs skriftlige indlæg i sagen vedrørende Maren Tomisdatters arvelod læses og påskrives.

Jens Krog erklærer sig villig til at følge de 2 tidligere domme i sagen, senest af 10/8, hvorefter han mener, at borgmestre og råd skal bevise arveloddens størrelse ved fremlæggelse af skiftebrev, og begærer sig frikendt i Morten Andersens sagsanlæg.

Dom: Jens Krog skal betale eller lide indvisning. 8. oktober.

»Forordnet dommer Christen Madsen«.

864

Thisted Købstads Tingbog -1670

Tomas Jensen Aalborg på borgmester Christian Mortensens vegne, har ladet stævne borgmester Tomes Madsen og irettelægger obligation og pantebrev af 22/10 1669 på 20 rdl. med pant i Tomes Madsens 2 boder på bryggen syd for hans gård, hvilke boder bruges af Hans Bahnsen, farver.

Påtegnet 28/10 1669 med yderligere 20 rdl. med pant i 6 td. arre sædjord. Yderligere et pantebrev af 3/5 1670 på 28 rdl. med pant i en jernkakkellovn, et hus på bjerget og 1 under bjerget.

Pengene kræves betalt eller indvisning i pantet efter vurdering, og dommen følger påstanden.

15. oktober.

»Forordnet byfoged Christen Madsen«.

Peder Madsen Kræmmer på samtlige sal. Christen Jensen Hous arvingers vegne, har ladet stævne sal. Christen Vibetofts hustru, Simen Dall, Bertel Lerche, sal. Villum Blymesters hustru »talte med Anders Smed«, Abbell(one) Møller og Peder Andersen og skyldte de indstævnedes for gæld (specificeret) efter skiftebrev af 22/7 1670 i sal. Christen Hous bo.

Dom: De skal betale.

Samme på sammes vegne, har ladet stævne (17) udenbys personer for gæld efter samme skiftebrev.

Dom: De skal betale.

Niels Tinstrup har ladet stævne Laurits Christensen Faartoft for gæld 4 sldl. 3 mk. 9 sk. efter regnskabsbog.

Dom: Han skal betale.

Niels Tinstrup har ladet stævne Peder Andersen på Bjerg for Rasmus Brochs gæld 31/2 sldl. 8 sk. efter regnskabsbog.

Sagen opsættes i 6 uger.

Niels Madsen Tinstrup, borger i Tisted, beskylder Niels Mortensen i Nørgade for at have taget noget gammelt »boskab« ind i sit hus i Niels Tinstrup og hans hustrus fravær. Niels Mortensen er ikke mødt.

Tingsvidne.

22. oktober. (Intet på tinge). »Forordnet byfoged Christen Madsen«. 29. oktober.

»Forordnet byfoged Jens Knudsen«.

Skaris Christensen på borgmestres og råds vegne har ladet stævne kirkeværgerne, Poul Steffensen og Michel Christensen til vidnespåkør, samt

865

Thisted Købstads Tingbog -1670

som vidner, Peder Nielsen, Niels Pedersen, Laurits Madsen og Jens Jensen Skomager, der har synet kirkegården, hvor de så, at grave og det grønne var opbrudt af svin, og at kirkediget mod vest og nord var faldet ned.

Tingsvidne.

5. november. (Intet på tinge). »Forordnet byfoged Jens Knudsen«. 12. november.

»Forordnet byfoged Jens Knudsen«.

(24/9). Mester Lodvig Hermandsen har ladet stævne Thomis Krog, Christen Poulsen og Maren Christensdatter, som vidner, og Niels Bendixen til vidnespåhør.

Vidnerne havde hos mester Lodvig set 2 td. kød, som var ganske fordærvet og slimet og uden salt og lage.

Tingsvidne. (Sagen fortsætter).

Niels Bendixen har ladet stævne mester Lodvig til vidnespåhør og Jens Tøgersen og Laurits Gris, der den 29/10 sammen med byfogeden var hos mester Lodvig Badskær for at gøre udlæg til Niels Bendixen efter dom af bytinget den 29/9 1670 for 2 td. kød dekoreret for dets nuværende værdi 4. mark. (Herefter liste over udlagt indbo).

Mester Lodvigs hustru »drog« Niels Bendixen i håret og slog efter ham med et stykke tørt kød, og derefter slog hun døren i efter dem så han »nepelig udkom med helle behn«. Samtlige led »Offuerlast, banden og skjelden«.

Tingsvidne.

Nicolai Pedersen får af borgmester Christian Mortensen og rådmand Dirich Villumsen tilladelse til »at bruge hans kunst med brochsnyderi«.

Peder Andersen har ladet stævne Laust Nielsen for gæld efter regnskabsbog. Skaris Christensen får på Laust Nielsens vegne 1 måneds opsættelse. (24/12). »Thomis Jensen Aalborg udsteder dette vidne«. Jens Knudsen, forordnet byfoged i Thisted, på ko. Ma. og byens vegne, med synsmændene, Jens Tøgersen og Niels Mortensen, borgere ibm., har synet Peder Skomagars og Jens Murermeisters huse, hvori henholdsvis 8 og 4 vinduer' var sønderslået, hvilket syntes gjort med kårde eller økse.

Christen Andersen i Nergård i Kåstrup er stævnet til vidnespåhør.

(3/9). Peder Andersen har ladet stævne Christen Jensen Mulle, tømmermand og indvåner i Tisted, og irettelægger et synsvidne af 3/9 1670 vedr. hans staldbygningens tilstand (gentages). Herefter anfører han, at Christen Mulle i høsten 1669 fornyede store dele af staldhuset og kræver det nu bragt i stand igen og lægger ansvaret for den skade, der måtte ske, hvis stalden falder om, på Christen Mulle.

Christen Mulle begærer og får opsættelse i 4 uger. (24/12).

866

Thisted Købstads Tingbog -1670

Skaris Christensen på Poul Pedersen i Vibetofts vegne irettelægger en dom af 1/7 1670 over Christen Nielsen Skreder for gæld 37 sldl.

Udlægsforretning den 4/11 ved Laust Christensen Faartoft, Christen Poulsen, Luchas Christensen og Niels Mortensen Nør. Da ingen er hjemme gøres udlæg i Christen Nielsens hus, »Som vender sønder og nør langs med Adelgaden«, i 7 bindinger af huset, som er sat til forløsning i 6 uger.

19. november.

Byfogeden Laurits Jensen«.

Jens Mathiesen, borger i Tisted, irettelægger obligation og pantebrev udstedt den 15/11 1670 af Poul Pedersen Vibestoft til »sin kære svoger Jens Mathiesen« på 50 sldl. med pant i den gård, som hr. Anders Nielsen Liungbye ibor. Bekræftet i dag ved tinget.

Vedermålsting.

Poul Pedersen Vibestoft får afkald af sin søstersøn, Niels Andersen, barnefødt i Tisted, for arv efter dennes sal. forældre, Anders Nielsen, borger i Thisted, og hustru Doritte Pedersdatter, samt efter hans sal. søskende, som hans morbroder har haft »under hånd og værgemål«.

Vedermålsting.

26. november.

Tomis Jensen Aalborg på Erland Jensens vegne, har ladet stævne Knud Pedersen Kielfører og irettelægger en obligation af 8/11 1651 på 13 sldl., hvorfor Knud Pedersen som pant har stillet et stykke strand ved Kongens Alfarvej, neden for hans gård. Pantebrevet er opsagt i tingsvidne af 15/1 1659. Der kræves nu betaling eller indvisning i pantet.

Dommen følger påstanden.

Tomis Jensen Aalborg på Else Hansdatters vegne, sal. Christen Nielsens efterleverske på Tanderup, irettelægger en obligation af 1/10 1670 på 20 rdl. udstedt af borgmester Tomis Madsen til Else Hansdatter. Som pant er stillet et hus i øst i Tomis Madsens gård, med stalde, kamre og lofter, 13 fag d.v.s. 14 hinder langt. Else Hansdatter får pantebrev.

Tomis Jensen Aalborg på Gallus Humborigs vegne til Lybech irettelægger et skiftebrev af 5/7 1666 efter Christen Jespersens sal. hustru, zidsel Christensdatter, hvoraf fremgår, at Lybækkeren har fået udlagt markjord for 18 sldl.

Tingsvidne.

3. december. (Intet på tinge).

867

Thisted Købstads Tingbog -1670

10. december.

Thomis Enuoldsen Kiøbmand har ladet stævne Niels Bendixen for gæld 12 rdl. 3 mk. for 2 stude, noteret og underskrevet i hans regnskabsbog den 28/7 1669. Dom: Han skal betale.

Jens Jensen Krog har ladet stævne sin hustrus fader, Christen Jespersen, for gæld, »9 rdl. ringere 15 sk.«, for en part i en pram.

Dom: Han skal betale. (24/12).

Anders Frøst i Tilsted får afkald af Laurits Nestrup for den arvelod, som sal. Peder Gris havde under hænde, og som var Laurits Nestrups hustrus, Anne Jensdatters fædrene og mødrene arv.

Vedermålsting.

17. december. (Intet på tinge). 24. december.

Peder Andersen har ladet stævne borgmester Tomis Madsen og irettelægger en dom her af bytinget den 25/8 1666 for gæld 251/2 sldl. 1 mk. efter regnskabsbog samt omkostninger, men fradraget 12 sldl., der er betalt.

Han kræver pengene betalt, og dommen følger påstanden.

Samme har ladet stævne samme for 2 sldl. for græsleje og 1 td. bygs afgift efter kontrakt af 22/3 1668.

Dom: Han skal betale.

Samme har ladet stævne samme for gæld 22 rdl. efter Peder Andersens formands, Niels Justsens regnskabsbog, hvilke penge hans hustru Kirsten Rasmusdatter havde givet Tomis Madsen den 24/2 1660.

Sagen opsættes 6 uger.

Samme har ladet stævne samme og fremlægger sal. Niels Justsens regnskabsbog, hvorefter Villads Poulsen den 16/3 lånte 10 mk. Bogen var fremlagt i sal. Villads Poulsens bo på rette 30. dag den 21/11 1670 af Peder Andersens stedsøn, Christopher Nielsen, men blev ikke noteret ved skiftet som blev ledet af Tomis Madsen, der derfor må være ansvarlig for gælden.

Sagen opsættes 6 uger.

(12/11). Peder Andersen irettelægger en opsættelse af 12/11 1670, hvori Laurits Nielsen, borger i Tisted, sigtes for gæld efter regnskabsbog.

Dom: Han skal betale.

Laurits Nielsen har ladet stævne Peder Andersen for gæld efter regnskabsbog for diverse varer (specificeret), der er leveret til Peder Andersens svigerfader, sal. Rasmus Broch.

Dom: Peder Andersen skal betale.

Thisted Købstads Tingbog -1670

10/12). Thomis Jensen Aalborg på Christen Jespersens vegne fremlægger Christen Jespersens regnskabsbog og et skiftebrev af 5/7 1666, hvoraf fremgår, at Jens Jensen Krog og dennes hustru Maren Christensdatter, der er Christen Jespersens datter, har fået varer og penge samt tøj, der efter skiftebrevet tilfaldt Christen Jespersens sønner, Christen, Jesper og Peder Christensen, alt ialt for 21 sldl. 3 mk. 9 sk.

Dom: Jens Krog skal betale.

(12/11). Peder Andersen irettelægger en opsættelse af 12/11 1670 (gentages) vedr. hans staldbygningens brøstfældighed. Han anklager Christen Jensen Mulli, tømmermand, der har repareret den i høsten 1669 for dårligt arbejde.

Hertil svarer Christen Mulli, at Peder Andersen var tilfreds med arbejdet, da det blev afleveret for næsten 11/2 år siden, at der har været »guds vejrlig«, som har væltet mangen ny bygning, men ikke denne, og at han ikke, hvad ingen fornuftig mand ville, har givet nogen garanti for, at stalden kunne blive stående i al slags vejrlig.

Dom: Han frikendes.

869

Thisted Købstads Tingbog - 1672

Thisted tingbog 1672. Byfoged: Laurits Jensen. Byskriver: Niels Bendixen.

Autorisation, foretaget af borgmestrene Tomas Madsen og Christian Mortensen Lelius i lensmandens, Jørgen Friis' fravær. Byskriveren, Niels Bendixen, beretter, at lensmanden hverken vil forsegle eller underskrive tingbogen, hvorfor borgmestrene i henhold til byens seneste privilegier underskriver og forseglar.

Årets sandemænd: Anders Frost, Niels Madsen Vester, Per Persen på Bjerg, Niels Poulsen Morsing.

Snabslørdag, 13. januar.

Søren Jacobsen, borger, tilbyder på mester Jacob Poulsens vegne af Ålborg byens borgere hans markjorder på Thisted mark til køb eller leje. Byens tjenere, Isak Lauritsen og Christen Pedersen, har stævnet.

Laurits Olufsen af Ålborg giver Søren Tøgersen afkald på arv, som hans hustru Dorte Pedersdatter, har arvet efter sin fader, sal. Peder Christensen, og som Søren Tøgersen var formynder for.

Sidste års sandemænd forloves fra deres bestilling, dog således, at de skal gøre deres tov i sager, som er faldet i deres tid.

Byfogden, Laurits Jensen, fremkalder synsmænd, der har været i Anders Smeds hus sønder i byen, hvor de synede hans afdøde hustru, Maren

Willumsdatter, som lå død på bordet. De så et sår under hendes venstre patte. Det syntes gjort med en kniv, men de syntes ikke, at det kunne være årsag til hendes død. (Sagen fortsætter).

Byfogden irettelægger et skriftligt kundskab, hvori Anders Tomsen Smeds afdøde kone, Maren Willumsdatter, hendes moder Maren Jensdatter vidner, at 4/12 om aftenen, da hendes datter var afklædt til sine indre linklæder og særk, begærede børnene mad, hvorfor hun tog et brød, og da hun ville skære af det, schrinch (skrink=smuttede) kniven uforvarende af brødet og ind i hendes side, så hun fik noget ringe skade. Dog døde hun ikke deraf, men anden sygdom og svaghed, som Gud havde pålagt hende. Moderen, Maren Jensdatter, Oluf Christensen Smed og Bennet Jensdatter vidner, at hun var faldet i stor svaghed og helt forrykt i hovedet i nogen tid, dog kom hun noget til sig selv igen nogle dage, før hun døde, og kaldte sin mand, Anders Smed, til sig i sengen og sagde mange gange: Min hjerte mand lille, læg mig i Eders arme, og tilgiv mig, hvad jeg har brudt Eder imod. Jeg takker godt for god omgængelse. Og hun bad ham, at han ville være god ved deres børn og fattige gamle moder og gav ham hånden og befalede ham Gud. Christen Pedersen og Christen Sørensen vidnede, at nogle få stunder, før hun døde, som de sad hos hende, sagde hun: Hvor er min kære mand. Da sagde Anders Smed: Her er jeg, kone lille, hvad ville I mig? Da sagde

870

Thisted Købstads Tingbog - 1672

hun: Jeg ville tage afsked med Eder og kysse Eder. Hvilket og Skete med al finlighed. (Sagen fortsætter).

Byfoged Laurits Jensen lyser forskrevne Maren Willumsdatter af sygdom og svaghed efter syn og vidner hendes død over, hvorover sandemændene har at gøre deres tov. (3/2).

20. januar.

Mads Mogensen Lemvig, herredsfoged i Refs herred, ctr. borgmester Christian Mortensen Lelius efter opsættelse fra 25/11 1671, fordi borgmesteren har ladet hans bo registrere og forsegle og har ladet ham føre til Hindsels til hans husbond, Melchior Juel, som dog ikke ville tage ham i forvaring, og derefter til Vestervig, hvor han blev arresteret. Han har derved lidt skade, og borgmesteren har ikke haft nogen fuldmagt eller ordre fra lensmanden til at gøre dette. Endvidere har borgmesteren indsat Mads Mogensens åbenbare fjende, Niels Knudsen Sodborg som sættemand i Mads Mogensens sted uden lensmandens tilladelse eller ordre, skønt en landstingsdom har forbudt Niels Knudsen at betjene retten på nogen måde. Mads Mogensen irettelagde landstingsdomme og en højesteretsdom, og han kræver borgmesteren dømt til sine 3 mark.

Dom: Da sagen angår ære, henvises sagen til landstinget. (Se nedenfor). Tolder og rådmænd Dirich Willumsen tiltaler borgere for resterende accise. Jens Svendsen tiltaler Per Madsen Kræmmer for skyld efter bog. Han skal betale osv.

Anders Madsen i Nykøbing tiltaler Niels Pedersen, nu boende i sal. Jens Podemsters Hus her ibm., før i Vejerslevgård, for skyld efter obligation til Jens Andersen Bjerregård i Nykøbing.

Han skal betale.

Peder Pedersen Søe, borger ibm. irettelægger pantebrev fra Niels Pedersen ibm. Pant i en ager.

Ungkarl Laurits Tomsen, født i Thisted, lader irettelægge pantebrev fra Niels Pedersen ibm. pant i en ager.

(Se ovenfor). Borgmester Christian Mortensen Lelius ctr. Mads Mogensens fuldmægtig, Ubbe Christensen, delefoged, angående en opsættelse. Borgmesteren

mener, at Ubbe Christensens fuldmagt ikke er i orden, hvad Ubbe Christensen beviser.

Opsættelsen kendes derfor at stå for fulde. (Sagen fortsætter).

Niels Bendixen udsteder. Borgmester Christian Mortensen formener, at Ubbe Christensen ikke har fremlagt landstingsdommene og højesteretsdommen, men at kun et referat af dem er indført i de forrige tingsvidner. Dommeren svarer

871

Thisted Købstads Tingbog -1672

kort, at der er fremlagt et skriftligt indlæg 20/1 1672. Byfogeden og Ubbe Christensen begærer tingsvidne.

Skøde fra Christen Madsen på hans egne, og Peder Nielsen ibm. på Anne Madsdatters vegne til borgmester Christian Mortensen Lelius på et stk. eng her ved Thisted by.

27. januar. Intet.

S. februar.

Borgmester Christian Mortensen fremkalder vidner, som 21/1 var i Morten Andersen rådmands hus, hvor folk var forsamlet og begyndte at kaste (terninger) og satte på Laurits Tomsens hest, men der var ikke talt om, at Laurits Tomsen selv skulle have noget kast. Da de fleste havde kastet, og deriblandt Hans Hermansen, som havde fået 23 øjne, satte Morten Tomsen sin broder Laurits Tomsens navn på, og sagde, at Laurits Tomsen skulle have sit frikast. Ingen svarede dertil, heller ikke samtykkede. Andre vidner, at de har været hos Morten Tomsen og på borgmesterens vegne forbudt ham og hans broder at afhænde den omtvistede hest, før lov og ret var sket. Morten Tomsen forlangte en skriftlig beskikkelse. (17/2).

Borgmester Christian Mortensen og borgmester Tomas Madsen og rådmændene (nævnt) har befalet formynderne for Christen Jensen Hous børn, at de skal sælge gården, der står øde og ubeboet, hvorfor det kan befrygtes, at den tager skade, 5/11 1671. Formynderne har derpå solgt de parter, der var formyndere for, til hr. Anders Nielsen (Lyngby), og nu befaler borgmester

Christian Mortensen, at også Jens Mattisen skal sælge sin myndlings part eller stille forsikring og pant for denne gårdspart. (6/3).

Borgmester Christian Mortensen har stævnet forrige åringers kæmnere, nemlig Lucas Christensen, Jens Knudsen, Jens Tøgersen, Jens Mattisen, Niels Torsen, Peder Pedersen på Knach, Peder Torp, Peder Hillerslev, Jens Hørsted, Peder Kræmmer og Christen Bertelsen og kræver, at de skal have deres regnskaber i orden, fremvise dem og kvitteringer efter kgl. mandat 4/9 1671. De skal opkræve eventuelle restancer.

Borgmestre og råd underskriver kravet 11/11 1671. Tomas Madsen, Christian Mortensen, Simon Jensen, Niels Jensen, Morten Andersen, Dirich Willumsen, Mogens Nielsen, Morten Tomsen og Christen Jensen Kjelstrup.

Dom: Kæmnerne skal inddrive restancerne og betale dobbelt penge for deres forsømmelse efter recessen.

Borgmester Christian Mortensen har sendt 2 mænd til Peder Andersen på Bjerget og ladet tilbyde 4 rdl., som det er berettiget, han skulle have i kost og tæring efter landstingsdom for Just Nielsens vold. De to mænd forklarer, at de lagde pengene på bordet, men til gengæld forlangte de dommen udleveret.

872

Thisted Købstads Tingbog -1672

Peder Andersen viste dem et stykke papir og sagde: Her er dommen, men han tillod dem ikke at læse den og ville ikke give dem kopi. Borgmesteren begærede da, at Søren Nielsen, forrige skriver, ville følge med de to mænd og igen tilbyde pengene, mod at dommen blev udleveret. Peder Andersen svarede, at borgmesteren skulle have en lort i stedet for dommen. Han skulle vel lære ham til at betale eller søge det ved indvisning. Tingsvidne. (Se nedenfor).

Peder Andersen på Bjerget tiltaler Jens Schøt i Gisselbæk efter en kontrakt 29/6 1662, hvorefter Peder Andersen skulle have 3 td. byg årlig af Gisselbæk i kongekorntiende, som Peder Andersen havde fæstet. Nedenunder var skrevet, dog ikke med Jens Skyttes hånd: Iligemåde lover jeg Jens Tomsen at give af et kirkeboel, jeg har i brug til Gisselbækgård, i tiende 1/2 td. byg eller 1 td. havre. Dom: Jens Skytte skal betale, hvis han ikke med kvitteringer kan bevise, at han har betalt. (Sagen fortsætter).

Jens Schøtt i Gisselbæk har ladet stævne Peder Andersen i Thisted og begge byens tjenere, Isach Lauritsen og Christen Pedersen, som vidner, at de har været hos Peder Andersen med byfogedens skriftlige stævning, men da de havde leveret ham den, lagde han den i sin lomme. De begærede den af ham igen, men han sagde, at han ville beholde den, til han fik kopi af den. Senere var de igen hos Peder Andersen og begærede stævningen, men han sagde, at når Jens Schøtt leverede ham noget skriftligt derom, skulle han også svare ham derpå. Tingvidne. (17/2).

(Se ovenfor). Borgmester Christian Mortensen fremstiller forleden 14 dags tinghørere, som ovenfor vidner, at de hørte og så, at borgmester Christian Mortensen tilbød Peder Andersen de 4 rdl., som hans stiftsøn

Just Nielsen skulle være idømt ved en landstingsdom, men Peder Andersen var ikke mødt, selv om han var indstævnet.

(13/1). Byfoged Laurits Jensen fremstiller forrige års sandemænd, Mikkell Madsen, Peder Mortensen Skrædder, Poul Christensen Smed og Christen Ibsen, som erklærer, at de er lovlig opkrævet angående Anders Smeds hustrus død. Søren Nielsen på Laurits Pedersen Morsings vegne tiltaler Peder Andersen og irettelægger tre obligationer, skrevet på et stk. stemplet papir. Den tredje obligation var udstedt af Peder Andersen til Laurits Pedersen Morsing 24/4 1671 og lød på 18 rdl. for 1 skippund bly. Heraf var betalt 7 sldl.

Dommeren kender, at obligationerne må henvises til borgmestre og råd, om de skal være konfiskeret, fordi der er skrevet tre på et stk. papir, og derom skal borgmestre og råd kende næste rådstueting, så Laurits Pedersen kunne forholde sig derefter. (17/2).

Borgmester Christian Mortensen irettelægger en dom af Thisted byting 8/10 1670, som melder, at borgmester Tomas Madsen har udstedt tre obligationer til Christian Mortensen. De skulle være betalt for rum tid siden, og derfor får Christian Mortensen nu udlæg i pantet, bl.a. i to boder tvært over for hans hus, som farvereren Hans Bahnsen har i leje, 5 fag, et lejehus på Bjerget, som Mads

873

Thisted Købstads Tingbog - 1672

Christensen og Christen Trommeslager bor i, 10 bindinger, og et lejehus under Bjerget, som Christen Lauritsen bor i, 5 fag (samt noget jord). Det var tilbudt Tomas Madsen til forløsning.

10. februar.

Christen Jensen Kjelstrup, rådmand, irettelægger en beskikkelsesseddel, hvorefter to mænd var med ham hos Niels Mortensen Torsted med regnskab for de rejser, som Christen Kjelstrup havde sejlet med deres fælles skude som skipper, siden de to blev eneejere af skuden. Niels Mortensen Torsted svarede, at han ikke så hastig havde sit regnskab færdig, men han skulle vel rette sig efter landstingets dom. Han ville heller ikke møde med Christen Kjelstrup til regnskabet's forhør, før de havde været på andre steder.

(13/1, 3/2). Synsvidnet over Anders Smeds kone gentaget. Forrige års sandemænd afgiver ders tov. De sværger, at de ikke kender anden årsag til konens død end sot og sygdom.

17. februar.

(3/2). Laurits Tomsen har stævnet borgmester Christian Mortensen og Hans Hermansen til vidners påhør, og Morten Andersen, Jens trompeter, Falttin Trompeter (m.fl.) for at vidne. De vidner, at Laurits Tomsen havde opsat en hest i Morten Andersen rådmands gård, som nogle så spillede terninger om. Laurits Tomsen fik det sidste kast og vandt hesten selv. Faltin Knudsen og Jens Jacobsen var til stede og blæste i trompeter. Laurits

Tomsen fik det sidste kast og fik 28 øjne, og ingen modsagde, at han havde vundet den selv. Tomas Kock sagde, at nu kunne han levere hesten, hvor han tog den. (2/3).

Jens Vandet tiltaler sal. Christen Wibistofftes hustru for skyld på 5 td. byg og 2 ½ mk. penge. Opsat 6 uger.

(3/2). Søren Nielsen på Laurits Pedersen Morsings vegne.

(Fejl). Indlagt en seddel, hvorpå står: Jens Schøtt i Gisselbek stævner med 14 dages varsel. Er af våde sket, (dvs. udeladelsen).

Peder Andersen og irettelægger en dom af Hassing herreds ting 29/1 1670, som melder, at det ikke ses af kirkens bog, at Peder Andersen har fæstet tienden før 1668, hvorfor han ikke kan tilkomme tiende for 1667. Han har ikke betalt stedsmålspenge og skal betale dem, men da han ikke har betalt til rette tid, skal han have sit fæste af kirketienden forbrudt. Desuden fremlægges en attest fra Morten Tomsen på Boddum Bisgård om, hvad kirkens tiende årlig er. (Morten Tomsen var provstiskriver). Peder Andersen tiltales nu for den resterende sum, og da han skal have oppebåret tiende for 1670, kræves det, at han skal lide, som sig bør.

Opsat 14 dage.

874

Thisted Købstads Tingbog -1672

(3/2). Søren Nielsen på Laurits Pedersen Morsings vegne tiltaler efter opsættelse Peder Andersen på Bjerget efter en obligation, som er skrevet på et stk. papir sammen med to andre. Dommeren har været i tvivl om lovligheden af at skrive flere dokumenter på samme stk. papir for stemplets skyld og sagen har været forelagt rådstueretten, som har henvist sagen for sin tilbørlige dommer, hvorfor byfogeden henviser sagen til Landstinget.

24. februar.

Jens Jepsen Hørsted på Jens Nielsen i Søndergård i Øster Jølby hans vegne fremlægger et pantebrev fra Anne Jensdatter, sal. Christen Pedersen Vibesstofft, fordem indvåner i Thisted, hans enke til ungkarl Jens Nielsen i Søndergård i Øster Jølby for 22 rdl. med pant i jord. Hendes svoger er Christen Nielsen Bøvling, borger i Thisted. Dat. 24/2 1672.

Anders Christensen og Christen Simonsen, kirkeværger for Østerild kirke tiltaler Peder Andersen i Thisted for kirkens resterende tiendekorn for 1668 og 1669. Opsat 6 uger. (2/3).

Tomas Ålborg på Anders Tilsteds vegne tiltaler folk i Fårtoft og Sennels for resterende landgilde til kirken (Thisted kirke). Anders Pedersen Tilsted er kirkeværge. Dom: De skal betale i godt ydfærdigt korn.

(3/2). Jens Mathiesen tiltaler hr. Anders palleen i Sennels for skyld efter sal. Christen Jensen Hous regnskabsbog, stiftet af hr. Anders

Pallesens »formand«, hr. Oluf Adersen, sognepræst i Sennels (hvis enke hr. Anders havde ægtet). Hr. Anders Pallesen protesterer og mener, at gælden burde være krævet i hr. Olufs dødsbo.

(9/3). Dom: Hr. Anders Pallesen skal betale. 2. marts.

Poul Salmansen i Vester Vandet skøder til Jesper Bor Christensen noget ejendom i Thisted, som er udlagt til Poul Salmansen for gæld i sal. Anders Pedersen Leginds og sal. borgmester Mikkell Sørensens boer, nemlig af Anders Leginds gods (noget markjord) og hus- og gårdspart efter skiftebrev efter Anders Legind 30/5 1661. Desuden et kålgårdssted, liggende med det hus, Skaris Christensen ibor til vestre side, byens gyde norden til, og Anders Leginds gårdsrum og ejendom sønden og østen til, efter skiftebrev efter sal. Mikkell Sørensen.

Poul Salmansen i Vester Vandet iredtelægger et pantebrev fra borgmester Tomas Madsen på 70 rdl., som skal betales til kyndelmisse 1673. Pant i et ladehus østen i hans gård, østen til porten fra vejen, og sønden, til det lange hus tager ved, som er tre gulve og en lo, og i et hus, kaldet Nørstue østen i gården mellem bemeldte lange hus og ralingshuset, desuden et hus vesten og sønden i gården, vender med sønder ende på Hans Bahnsen Farvers hus og med nordre ende på haffuen (haven el. hoven).

875

Thisted Købstads Tingbog -1672

(24/2). Mads Mikkelsen og Eski Christensen i Tousøe i Østerild sogn fremlægger en skriftlig stævning fra byfogeden til Peder Andersen i Thisted. De to mænd, kirkeværgere for Østerild kirke tiltaler Peder Andersen på Østerild kirkes vegne for resterende tiendeafgift til kirken for 1670. Peder Andersen ikke mødt. Opsat 6 uger. (13/4).

(17/2). Laurits Tomsen stævner med en byfogedstævning borgmester Christian Mortensen og Hans Hermansen, som ikke vil godkende, at han selv har vundet den hest, han satte på terningspil, og henviser til, at ingen havde noget at indvende af dem, som var til stede, og de sagde, at det var vel, at han selv vandt hesten. Han iredtelægger en del vidnesbyrd fra andre steder, som bekræfter, at det var skik, når man spillede om en hest, da fik den, der satte hesten på spil, selv det sidste kast. Vidnesbyrdene er skrevet afløjt nanter. Dom: Han skal beholde hesten.

9. marts.

(3/2). Borgmestre og råd gør vitterligt, at de har befalet Jens Mathiesen som værge for sal. Christen Jensen Hous børn, Jens Christensen og Kirsten Christensdatter, at han skulle sælge deres part til hr. Anders Nielsen Lyngby, kapellan i Thisted, men han har vist sig modvillig, og derfor skøder borgmestre og råd de to børns part i gården til hr. Anders Lyngby.

Købebrev, dat. 16/8 1671 fra Maren Nielsdatter, sal. Just Olufsens, til Morten Andersen rådmand på et stk. eng.

Margrethe Tomasdatter lader fordele sal. Simon Skrædders hustru i Nørregade for skyldig husleje.

Peder Hillerslev og Jens Hørsted, forrige års kæmnere, tiltaler borgere for resterende skattepenge, som borgmester og råd havde pålagt 5/9 1670 til brevpenge og fortæring til den, som skulle til København anlangende byens privilegiers konfirmation. (. . . På Nørside bækken ...).

Opsat 6 uger.

16. marts.

Christen Madsen forordnet byfoged.

Christopher Nielsen med adskillige skændsord sagde til Niels Bendixen her for retten. Jeg har så meget at bestille som du, og sagde, han havde ikke vogtet svin med ham. Niels Bendixen bad ham gå hjem, og byfogeden svarede, om han havde noget her at bestille. Da svarede han nej, men bad Niels Bendixen komme uden for tinget, så skulle han skifte det med ham, med flere ord og tale. Laurits Pedersen Morsing tiltaler borgmester Tomas Madsen efter en obligation 10/7 1656, hvorefter han skylder penge for den ager, som Peder Lauritsen (Morsing) havde fået ved udlæg hos Erik Pedersen her i byen.

Dom: Han skal betale. (1/6).

876

Thisted Købstads Tingbog -1672

Mikkel Erlandsen på Niels Sørensen i Ålborg hans vegne tiltaler Søren Nielsen, som bekender, at han skylder Niels Sørensen 24 rdl. 1 mk. og har pantsat en bod i Nørgade, næst norden op til sal.: borgmester Mikkel Sørensens hustrus hus, hun ibor, som er 3 fag, med lofterne over samme tre fag.

23. marts.

Christen Madsen forordnet dommer.

Niels Jensen Toftum lader fordele Anne Jespersdatter i Nordentoft for skyld efter bog og Anders Jensen ved tinget i Nørhå, som havde lovet godt for Christen Madsen i Nørhå, der skyldte penge efter bog.

Tomas Jensen, Ålborg på sal. Niels Tinstrups enkes vegne tiltaler Niels Christensen i Neesgård, Anne Jespersdatter i Norrentoft, Svend Christensen i Årup Mølle, Anders Jensen i Kjærgård i Nørhå og Simon Christensen i Tinstrup for skyld efter bog. Anne Jespersdatters søn Jesper Tomsen har underskrevet.

Peder Andersen i Stagstrup tiltaler Jens Pedersen Bisgård efter skadesløshedsbrev

for skyld. Jens Bisgård mener, at Peder Andersen, har modtaget adskilligt

af ham, som ikke er afskrevet.

Dom: Han skal betale og kan så søge Peder Andersen, hvis han mener, han har noget til gode.

30. marts.

Peder Olufsen lader fremlægge et pantebrev fra borgmester Tomas Madsen på 100 rdl., dat. 3/3 1666 med pant i jord. Skulle være betalt 1670.

Dom: Han skal betale osv.

13. april.

Skarris Christensen på hr. Anders Liungbyes vegne irettelagde en fortegnelse over inventar, som var fundet i sal. Christen Jensen Hous gård. Desuden synes hr. Anders, at ingen kunne bo i gården, før der blev kostet en snes daler eller to på kalk, sten og andet. Jens Matthiesen blev advaret om at lade inventaret afhente, da borgmester og råd og hr. Anders ellers ikke kunne svare for tingene. Underskrevet bl.a. af Lucas Christensen, som ikke var til stede, da han var på sin retfærdige rejse til Norge. Christen Hous børns formyndere var indstævnet. (2/3). Christen Simonsen i Klastrup i Østerild sogn og Anders Christensen (kirkeværger) tiltaler efter opsættelse 24/2 Peder Andersen i Thisted for resterende tiendekorn for 1668 og 1669.

Dom: Peder Andersen bør betale. Peder Andersen siger, at samme tiende er betalt, men kan ikke bevise det. (Sagen fortsætter).

Mads Mikkelsen og Eske Christensen i Tousø i Østerild sogn tiltaler efter, opsættelse 2/3 1672 Peder Andersen for resterende tiendeafgift til Østerild kirke for 1670 og 1672. Peder Andersen irettelægger et skriftligt kundskab, hvori det

877

Thisted Købstads Tingbog - 1672

berettes, at kirkeværgerne har akkorderet med sognemændene om, at de kan yde kornet på skæppen. Peder Andersen mener, at de ikke havde magt til at slutte kontrakt, da han har fæstet tienden.

Dom: Dommeren kan ikke dømme om denne kontrakt, men da kirkeværgerne tiltaler Peder Andersen for skyldig tiende, og dette er hovedsagen, skal han betale til kirkeværgerne, som har magt at tale på kirkens og Gudshusets vegne, da kirken ikke selv kan. (10/11 1683).

20. april.

Borgmester Christian Mortensen Lelius tiltaler Dirich Willumbsen og Morten Tomsen (konsumtionsforpagtere), fordi de har ladet to mænd inkvirere i hans kælder efter øl, brændevin og øleddike anden dag efter, at borgmesteren var rejst til Viborg efter landsdommernes stævning. Christen Pedersen, borgmesterens karl, lod dem gå i kælderen, da han ikke vidste, hvad ordre de havde, og var bange for at forse sig i husbondens

fraværelse. Borgmesteren har indkaldt borgere og har spurgt dem, om der er blevet inkvireret hos dem, men de svarede, at de havde forpagtet Maltaccisen og ikke havde noget at klage over Dirich Villumsen og Morten Tomsen. (Sagen fortsætter).

Borgmester Christian fremstiller Peder Hillerslev og Laurits Nielsen Gris, som vidnede, at de 11/2 efter Dirich Villumsens og Morten Tomsens befaling var i borgmesterens hus for at inkvirere og viste en seddel frem, som de gav hans tjener, der bad pigen gå med dem ned i kælderen, da han ikke turde stå imod seddelen. Og da de havde udført deres forretning, gik de straks bort igen. (27/4).

27. april.

Som retten var sat, fremstillede Morten Tomsen, rådmand, hans stævningmænd, Laurits Christensen og Søren Jørgensen. Da spurgte borgmesteren

dem. om de ikke ville være byens tjenere, da byens tjenere ville være entlediget. Da svarede Morten Tomsen: Ja, ligesom herre er, så følger ham tjenere. Hvorefter borgmester begærede tingsvidne.

(20/4). Da Morten Tomsens og Dirichs indlæg blev oplæst, sagde borgmesteren, Christian Mortensen: Kanske jeg skulle fly jer penge at trøtte her. Jeg vil fly dem Djævelen i deres hjerter i den sted, men ikke penge. Og sagde desuden, om de ikke anderledes kunne komme fra deres skælmstykker end på den måner. Hvorpå Morten Tomsen og Dirich Villisen var tingsvidne begærende. (Sagen fortsætter).

Borgmester Christian Mortensen har ladet stævne Morten Tomsen og Dirich Villumsen, rådmænd, til vidnes påhør. Og da æskede borgmesteren af Morten Tomsen den kundskab, som han i borgmesterens fraværelse havde forhvervet af en del borgerskab i hans stue om det, der var passeret på rådstuen 11. marts, og borgmesteren fremæskede de mænd, der efter stævningens formelding havde udgivet kundskaben, at de nu ville vedstå kundskaben i dag eller i dag 8

878

Thisted Købstads Tingbog - 1672

dage. Morten Tomsen svarede, at han ikke var pligtig at fremvise sine breve, og om det som blev talt på rådstuen 11. marts, formener han, at borgmester bør stævne velbyrdig Jørgen Friis (amtmanden), før noget går beskrevet. Tingsvidne. (Sagen fortsætter).

Morten Tomsen har ladet stævne Laurits Nielsen Gris og Peder Hillerslev for at aflægge deres sandhed om den seddel, hvorefter de skulle inkvirere om maltaccisen, og har stævnet borgmester Christian Mortensen til vidnes påhør. De to mænd var ikke mødt. Borgmesteren svarede, at fornævnte kundskab blev leveret skriveren og gjorde forbud på samme seddel hos skriveren, at han ikke måtte levere den fra sig, før han af borgmesteren eller Dirich Villumsen eller Morten Tomsen blev lovlig stævnet dertil enten her til tinget eller til landstinget. Tingsvidne. (Sagen fortsætter).

Morten Tomsen rådmand har ladet stævne forleden lørdags tinghørere for at aflægge deres sandhed, men ingen var mødt. Tingsvidne. (Sagen fortsætter). Morten Tomsen rådmand har ladet stævne 30 borgere (navngivne) for deres sandhed at aflægge, men der mødte kun tre. De erklærede, at de ikke ville vidne, før de andre havde vidnet. Borgmesteren begærede dog, at de straks ville vidne, hvilket de ikke ville gøre. Tingsvidne. (Sagen fortsætter).

Morten Tomsen rådmand har ladet stævne borgmester Christian Mortensen Lelius, fordi han nu på tre års tid har boet i byen og ikke som andre borgere har indstillet sig til betaling af accise eller villet akkordere med acciseforpagterne. Irettelagt forordning om accise og lensherrens (amtmandens) ordre til at opkræve accise og foretage inkvirering. Borgmesteren svarer, at der ikke før er rejst krav overfor ham i de tre år. Dom: Da Dirich Willumsen og Morten Tomsen tiltaler borgmesteren for tre års maltaccise, men de ikke beviser, at de før har gjort ansøgning hos borgmesteren om samme accise og ikke sluttet kontrakt med ham, frikendes han. (25/5).

Laurits Pedersen Morsing lader fremlægge et pantebrev fra Peder Madsen Kræmmer med pant i hans hus, som han ibor og har arvet efter sin moder og i den huspant, han har købt af hans svoger Tomas Lauritsen Schilderup i København, dat. 1668, 25/4. Nu kræves det resterende af gælden betalt.

Dom: Han skal betale osv. (8/6). 4. maj.

Peder Andersen tiltaler Jørgen Nielsen i Diernæs for skyld efter skiftebrev 1660, 6/2 (efter Niels Justsen). Tomas Ålborg begærer udsættelse til Jørgen Nielsen kunne komme til stede, da sagen tidligere er gjort anhangig til Hundbog herreds ting og der faldet dom. Opsat 6 uger.

11. maj. Intet.

879

Thisted Købstads Tingbog -1672

25. maj.

(27/4). Morten Tomsen rådmand har ladet stævne (mange navngivne borgere) for efter en landstingsstævning at aflægge vidnesbyrd, og borgmester Christian Mortensen og hans tjener Christen Pedersen også efter landstingsstævningen. Nogle af borgerne fremlægger et skriftligt kundskab om, hvad der var passeret på rådstuen 11. marts. De hørte og så, at borgmester Christian Mortensen befalede borgerskabet, at de ikke skulle agte Dirich Villumsen og Morten Tomsen, såvidt maltaccisen angik, efter denne dag. Nogle vidner, at borgmesteren spurgte Morten Tomsen, hvad myndighed de havde til at opkræve accise og visitere. Morten Tomsen svarede, at det var sket efter lensherrens befaling. Borgmesteren sagde, at hvis han havde vidst, at Morten Tomsen og Dirich Villumsen havde udsendt to mænd for at inkvirere, ville han have ladet dem sætte i rådhuskælderen, og at han ikke agtede lensherrens befaling, og han befalede byens tjenere, at de skulle lukke rådhusyderdøren. Morten Tomsen begærede tit og ofte, at han måtte sidde i ro for borgmesteren, så han

kunne betjene kongens ret. Underskrevet af (flere borgere). (Sagen fortsætter).

Morten Tomsen har ladet stævne borgmester Tomas Madsen, Morten Andersen, Christen Kjelstrup, Søren Jacobsen og Hans Hermansen for at vidne. Ingen mødt. (1/6).

i. juni.

(25/5). Borgmester Christian Mortensen har ladet stævne forleden lørdags tinghørere for at vidne og Morten Tomsen og Dirik Villumsen for at påhøre. Tingvidnerne mødte og forklarede, at Morten Tomsen havde oplæst landsdommernes stævning over en del borgerskab, og da stævningen var læst, fremkom de indstævnte, og Christen Jensen Mulle irettelagde en kundskab, som blev oplæst, og de indstævnte var samme kundskab fuld og fast gestendig. Derefter bad borgmesteren dem blive på tinget, da han havde noget at spørge dem om, men Morten Tomsen sagde, at han havde flere vidner, som først burde afhøres, hvad byfogden tillod. Så bad borgmesteren igen alle vidnerne, at de skulle blive i retten for at svare på hans spørgsmål, men de første vidner var da gået. Borgmesteren bad da byens tjener om at kalde dem ind på tinget igen, hvad de også gjorde, men ingen af dem ville komme. Så begærede borgmesteren, at byfogeden ville tilholde dem, at indstille sig for retten, men byfogeden svarede, at han kunne ikke nøde dem dertil. Så begærede borgmesteren, at de sidste af vidnerne måtte aflægge deres vidnesbyrd, hvad byfogeden ikke nægtede, men imidlertid gik de bag ud af tinget og ville ikke vidne. Siden gik borgmesteren af tinget og bad de 8 mænd drages til minde. (8/6).

Købebrev, hvorefter borgmester Christian Mortensen Lelius sælger til Hans Bahnsen farver, den ret han har i to boder sønden Tomas Madsens gård på bryggen bestående her i byen, som har tilhørt Tomas Madsen, men er udlagt til borgmesteren for gæld.

880

Thisted Købstads Tingbog -1672

(16/3). Laurits Pedersen Morsing lader fremlægge en dom af bytinget 16/3 1672, hvori Tomas Madsen dømmes til at betale sin gæld inden 15 dage. Da gælden ikke blev betalt, er der foretaget udlæg i to heste og en ko, hvormed Laurits Morsing ville lade sig nøje og ville lade det stå til indløsning i 6 uger.

Skøde til borgmester Christian Mortensen og Mogens Nielsen rådmand fra Niels Nielsen Tang, født i Thisted, på hans vegne og hans broder, Bertel Nielsen Tang, som er i Norge, hans vegne på huse, gårdspart og grund, i Storegade, som de har arvet efter deres moster Else Nielsdatter Tang, som boede og døde der. Strækker sig med byens algade med nørre side og byens gyde med vestre side, sal.: Tøger Skrædders arvingers hus på østre side og Peder Olufsens lade søndentil.

8. juli.

(1/6). Morten Tomsen rådmand har ladet stævne forrige lørdags og næstforrige lørdags tilhørere for at vidne og borgmester Christian

Mortensen til påhør. Kun tre mænd var mødt, og de ville ikke vidne, før de andre kom sammen.

(20/4). Laurits Morsing lader irettelægge en dom hvorefter Peder Madsen Kræmmer skal betale. Han har ikke betalt, hvorfor der er gjort udlæg i pantet, 3 fag, som er 4 bindinger, 9 ½ sællandske alen næst østen for Laurits Morsings egne fire bindinger, samt jorden, som dertil hører (strækker sig til Christen Hammers hus og gård), men det står i 6 uger til indløsning. (29/6).

Morten Tomsen rådmand på sin svoger Laurits Nielsens vegne fremlægger et tingsvidne af Refs herredsting 18/5, hvorefter Erik Tomsen i Lodal og Mads Lauritsen i Heegård fik fuldmagt fra Mogens Lauritsen, Tøger Lauritsen, og Peder Lauritsen på deres egne og deres broder sal. Niels Lauritsen af (Tæbring) i Mors hans børn Laurits, Maren, Kirsten og Inger deres vegne, Villum Pedersen i Balsby på sin søn Las (?) Villumsens vegne og Peder Lauritsen Refs desuden på sin søster Mette Lauritsdatters vegne, til at sælge jord på Thisted mark, som havde tilhørt deres broder Christen Lauritsen Refs, der boede og døde i Simonsgård. Mogens Lauritsen optrådte desuden på sine søsterbørn, Peder Tomsen og Inger Tomasdatter, født i Balsby, deres vegne. Skiftebrev efter Christen Lauritsens 1672, 10/2.

Erik Tomsen og Mads Lauritsen sælger derfor jorden til Laurits Nielsen i Thisted.

15. juli.

Arveafkald fra Mikkell Pedersen og Christen Pedersen, begge borgere i Thisted, til deres broder Jakob Pedersen, nu hører i Thisted skole, på arv efter deres fader, Peder Adersen, fordum borger i Thisted. Der er sluttet aftale om, at Jakob Pedersen skal sørge for deres gamle moder, Maren Christensdatter, mod at hun afstår alt, hvad hun kunne være berettiget til i boet.

22. juni. Intet.

881

Thisted Købstads Tingbog - 1672

29. juni.

Søren Nielsen irettelægger en dom af bytinget 2/9 1671, hvorefter Jens Jensen Krog skulle betale Søren Nielsen skriverpenge for to skiftebreve. Da han ikke har betalt, bliver der gjort udlæg i indbo, som skal stå 6 uger til indløsning i boet. (26/10).

(8/6). Laurits Pedersen Morsing har ladet stævne Peder Madsen Kræmmer (hans nabo er Christen Hammer). Det udlæg Laurits Morsing har fået i Peder Kræmmers bo, har nu stået til forløsning i 6 uger. Peder Kræmmer blev påråbt, om han ville indløse udlægget, men han var ikke mødt.

29. juni.

Tomas Jensen Koch lader forbyde dette steds indvånere at huse og hæle Bertel Pedersen Lerche, eftersom hån hår ladet ham voldsværge for rum tid siden, og hån ikke endnu hår fremvist noget, hvorved hån for volden efter birkeretten er blevet frifundet. Bertel Lerche svarede, at det ikke gjordes fornøden at svare nogen ordkløver. (6/7).

6. juli.

(29/6). Peder Andersen fremkom med en ny tingbog, hvori hån ville skrive, hvad der passerede for retten, og Bertel Pedersen Lerche fremkom og ville gå i rette, hvorimod Niels Bendixen (byskriveren) protesterede og fremlagde først en delsvidne over Peder Andersen, udstedt af bytinget 17/6 1671, at Peder Andersen er fordelt, fordi hån ikke hår fået sit borgerskab. Dernæst fremlagde hån et indlæg mod Bertel Pedersen Lerche om, at hån bør gøre bevislig, hvordan han er kommet fra Bremerholm og relaxeret fra sit fængsel, og at hån skulle rense sig for den vold, hån er oversvoret, og at hån burde beediges af borgmestre og råd, om hån burde have nogen rettergang. Derpå vår Niels Bendixen dom begærende, om Peder Andersen som en fordelt mand burde skrive, og Bertel Lerche efter beskyldningerne gå i rette.

Dom: Då Peder Andersen er en fordelt mand, bør hån ikke skrive her ved tinget i nogen såg, mens delen står usvækket, og det er alle mand vitterligt, at Bertel Lerche hår været i fængsel på Bremerholm og ikke beviser, hvordan hån er kommet derfra, og då hån tilmed er vold oversvoret og ikke i snart tre år hår bevist sig at være frikendt, ej heller hår erlagt sine bøder, bør hån ikke tilstedes nogen rettergang, før hån får Håns Maj.s oprejsning. (Sågen fortsætter).

Borgmester Christian Mortensen begærede for retten efter de beskyldninger, der er indgivet over Bertel Lerche, at hån då enten vil stille borgen eller selv blive borgen. Deslige begærede hån, at eftersom det er urimeligt, at her er to tingbøger, at byfogeden då ville efterse, hvad det er for en ny tingbog, Peder Andersen skriver i, og hvad det er, hån indfører, og hvis noget deri sker, som er imod kongelige love, ståtutter og sædvanlig brug, hån då ville vide derover at holde på Kgl. Maj.s vegne, som hån agter at forsvare. (13/7).

882

Thisted Købstads Tingbog - 1672

Frantzt Clausen hår ladet stævne Søren Christensen på Rønstrup og Angers Pedersen i Hørsted for at vidne. Desuden stævnet borgere i Thisted (navngivet) for at vidne. Søren Christensen og Anders Pedersen vidnede, at 17. juni så de, at Frands Clausen kom gående over torvet, af norden om kirkegårdsdiget og tålte ikke et ord, ondt eller godt til noget menneske eller gjorde den ringeste fortræd imod nogen. Som hån då kom udenfor sal. Niels Oderøs gård og ville gå vester ad, kom der en karl ved navn Jens Fussmand springende ud af døren med en draget degen i hånden og slog Frands Clausen i hovedet, på ryggen og armene og endelig stødte med sin degen efter livet på ham, og som Frands Clausen fik fat om Jens Fussmands .kårde, kom en anden karl, Laurits Andersen, og slog Frands Clausen ned mod gåden, og så sparkede de ham begge, indtil så længe der blev råbt ud af Niels Oderøs vinduer, at de skulle holde op, nu vår det nok. Så stod Frands Clausen op og båd dem drages til minde. (Sågen fortsætter).

Frands Clausen tillyste Jens Fussmand og Laurits Andersen er fuld vold, fordi de havde overfaldet ham på gaden 17. juni. (20/7).

Byens tjenere Isach Lauritsen og Christen Pedersen, opsagde deres tjeneste, så vidt byens tjeneste udkræver, formedelst de ikke kan få deres tilsagte og vidste (viste?) sig ingen levende (?).

13. juli.

Laurits Jensen byfoged tiltaler Niels Torsted og Niels Bøuysen (Boysen), fordi de hår siddet overhørig 14. juni, då de lovlig var tilsagt at være tinghørere og ikke ville komme. Då som byfogeden i dåg har tredje ting til dem, og de ikke vår mødt, lod hån dem fordele. (10/8).

Niels Jensen Hou lader fremlægge en kontrakt mellem ham og hans hustrus, Anne Pedersdatters moster, Karen Christensdatter i Haringgård, som er en gammel bedaget enke og ingen børn hår, om at Niels Jensen Hou skål tåge hende i hus og forsørge hende, mod at hun giver ham årlig 20 sldl. hvad klæder hun behøver, skål hån skaffe hende imod billig opskrift.

(6/7). Skaris Christensen i byfogedens sted og Søren Nielsen i skriverens sted udsteder dette efterskrevne vidne efter borgmestres og råds befaling. Laurits Jensen, byfoged, og Niels Bendixen, byskriver, hår ladet stævne tinghørerne ved tinget i dåg 8 dage for at vidne, og Peder Andersen, Bertel Lerche, Christoffer Nielsen og Niels Mortensen Torsted til påhør. Tinghørerne vidner, at Peder Andersen kom med en ny tingbog og satte sig ved byfogedens højre side og sagde, at hån skulle skrive, hvad der passerede for retten. Siden så de, at hån noterede og skrev i bogen, men hvad det vår, vidste de ikke videre, end hvad byfogeden efter begæring læste af samme bog, nemlig nogle kundskaber, som Bertel Lerche fremlagde angående Niels Bendixen, hvoraf den ene vår Niels Torsted angående, og då borgmester Christian Mortensen fornam, at der vår to tingbøger og en anden skriver, end den, Kgl. Maj. havde såt, begærede hån, at byfogeden ville beholde Peder Andersens bog indtil videre, men da byfogeden ville sammenlægge denne bog, tog Peder Andersen den fra ham med

883

Thisted Købstads Tingbog - 1672

magt og gik dermed af tinget. De vidnede også, at Peder Andersen havde sagt til Niels Bendixen: Lever de koster fra dig, som du har hos dig, eller jeg skal lære dig at gabe ad et tværtræ. Da bad Peder Andersen, efter at byfogeden havde frafundet Peder Andersen og Bertel Lerche fra skriven og rettergang, at Bertel Lerche ville efter den fuldmagt, han havde, give Christoffer Nielsen (f. 1654) fuldmagt. Straks så de, at Bertel Lerche tog Christoffer Nielsen i hånd og sagde: Jeg giver dig fuldmagt på Hans Maj.s vegne efter den fuldmagt, jeg har af lensmanden. Men om det var til at skrive eller udstede vidner, kunne de ikke egentlig vide. Og de hørte, at Peder Andersen sagde til hans stiftsøn Christoffer: Efterdi du er befalet, så sæt dig. Straks satte Christoffer sig ved højre side af Peder Andersen. Men ikke de hørte, at byfogeden nægtede samme dag deres vidner at føre, men endda råbte nogle gange, at om nogen havde noget indstævnet, da skulle de tilstedes lov og lyd, og råbte på Niels

Torsted, som var til stede, om han ville føre sine vidner, skulle han det gerne tilstede, og Niels Bendixen tilbød at ville svare, om nogen havde noget at søge ham for og havde derfor ladet borgmestre og råd forordne en anden skriver i hans sted, men ikke de så, at Niels Torsted eller nogen fremkom at ville have noget ført uden det, som straks for retten blev indført i den rette tingbog. (20/7).

20. juli.

(13/7). Niels Bendixen, rådstue- og byskriver har ladet stævne Peder Andersen for de ærerørige ord, han havde sagt til Niels Bendixen 6. juli efter tingsvidne 13. juli, om han ville bevise dem eller dømmes efter recessens 20. kapitel og birkerettens 20. artikel, eftersom han havde sagt det inden tinge og for en sat ret. Peder Andersen ikke mødt. Opsat 6 uger. (31/8).

Byfoged Laurits Jensen på Kgl. Maj.s og sagvolderens vegne og Peder Pedersen, nærværende års kæmner har ladet stævne Laurits Andersen i hans logement hos Mogens Nielsen rådmand, og Jens Furssmand af Skive i hans søster hus her i byen, og dette års sandemænd for deres ed og tov at gøre i dag 14 dage over Jens Fusmand og Laurits Andersen efter tingsvidne.

27. juli.

Laurits Jensen, byfoged, fremstillede Maren Andersdatter, som nogen tid havde siddet i (rådstue)kælderen for lejermålsbøder, men da hun ikke havde noget at rette for sig med, syntes byfogeden; at han ikke længere ville holde hende i fængsel, hvorfor han nu løslod hende.

3. august.

Laurits Jensen, byfoged, fremstillede Christen Jensen Muli og Jens Jensen skomager, som vidnede, at de den 15. juli stod ved vesterbommen her i byen og så, at to sortbrune hopper var løbsk, som tilhørte Christen Baasen i Snedsted. De kom løbende frem mod bommen med hammelen efter sig, og løb bommen i tre stykker og blev så stående i mellemtømmeret uden bommen for Peder Sørensens heste og vogn i Sjørring, som holdt med et læs tørv på, og Peder

884

Thisted Købstads Tingbog -1672

Sørensen lå sønden for hopperne, og et stykke af bommen lå på ham, og ikke de så, at noget menneske gjorde ham skade. (Sagen fortsætter).

Laurits Jensen, byfoged, fremkalder synsmænd, der har synet Peder Sørensen af Sjørring. De så, at Peder Sørensen lå straks udenfor vesterbom, og hans - venstre brystben var slået i stykker, ligesom hans venstre hånd, og der var et stort hul bag i hans hoved. (Sagen fortsætter).

Laurits Jensen, byfoged, tillyste forskrevne to hopper Peder Sørensens bane over. (17/8).

10. august.

Will Svendsen i Brund på Niels Sørensen Hestkier hans vegne tillyste Niels Borsen i Kåstrup, Bertel Nielsen ibm., og Anders Kjeldsen i Hillerslev en fuld vold, som de gjorde Niels Sørensen på Thisted mark 22. juli. De er alle stævnet. (24/8).

(13/7). Niels Torsted lader betale de 3 mark faldsmål til byfogeden, som han var idømt for overhørighed, da han skulle være tinghører. (Sagen fortsætter).

Niels Boysen lader betale 3 mark for samme forseelse.

(20/7). Byfoged Laurits Jensen har ladet stævne Peder Andersen på Bjerget, men da døren var lukket, bad stævningmændene Anders Sørensens hustru, som var Peder Andersens nabo, om at give ham stævningen til kende. For retten fremkom Mads Poulsen, der vidnede, at han sammen med Niels Mikkelsen skulle stævne Peder Andersen, som bød vidnet ind i storstuen, men jog den anden stævningmand bort ved trusel om hårgreb og slag. Niels Mikkelsen vidner, at da han kom ud, hørte han, at Mads Poulsen skreg inde i Peder Andersens stue, og han kunne forstå, at Mads Poulsen fik hug. Mads Poulsen vidner, at Peder Andersen tog en kæp og stødte ham for brystet og sagde: Hvad riar du at bestille i mit hus? Mads Poulsen sagde: Jeg stævner for byfogeden. Da sagde Peder Andersen: Hvor tør du understå dig at stævne for byfogeden og Niels Bendixen skriver, de kæltringer. Og Peder Andersen slog Mads Poulsen med sin kæp, tog ham siden ved armen og satte ham ind i en svinesti, hvor der stod en so med to grise. Om aftenen lod han ham komme ud og truede ham til at forskrive sig i hans regnskabsbog, at han aldrig mere skulle stævne for byfogeden og Niels Bendixen, hvilket han også gjorde. Tingsvidne til byfogeden. (Sagen fortsætter).

Christen Madsen udsteder dette vidne.

Byfogeden fremstillede to mænd, der sammen med ham havde været hos Peder Andersen for at spørge, hvor den ene af de stævningmænd, der var sendt til ham, var blevet af. De traf hans stedsøn Christoffer, der sagde, at Peder Andersen var i gården. Hans Farvers søn Adi, som var til stede, sagde da, at Peder Andersen havde slået stævningmanden og sat ham ud i en svinesti.

885

Thisted Købstads Tingbog - 1672

17. august.

Søren Bendixen lader tiltale Peder Andersen på Bjerg efter en revers, hvori Peder Andersen bekender', at han skylder Søren Bendixen 24 td. byg. Peder Andersen ikke mødt. Opsat 14 dage. (28/9).

Christen Væver giver Niels Jensen Toftum skøde på en ager på Hald vesten for Bisgårds toft.

(3/8). Byfogeden opkrævede dette års sandemænd til at gøre deres ed og tov om Peder Sørensen af Sjørring hans bane. (31/8).

Syn over inspektør Christian Henrik Pettersens gård her i byen. 24. august.

Peder Pedersen Søe tiltaler borgmester Tomas Madsen for gæld på 18 rdl., lånt 1666. Dom: Han skal betale osv.

(10/8). Will Svendsen af Brund opkræver sandemænd til at gøre ed og tov over Niels Baarsen af Kåstrup, hans søn Bertel Hansen (!) (ellers Nielsen), og Anders Kjeldsen i Hillerslev for overløst mod Niels Sørensen (7/9).

31. august.

(20/7). Niels Bendixen, byskriver, tiltaler Peder Andersen for ærerørige ord, den 6. juli efter tingsvidne.

Henvist til landsdommerne. (14/9).

(17/8). Byfogeden fremlægger tingsvidner om Peder Sørensen's død og lader to mænd sætte fyldning på sandemændene, som kundgjorde deres ed og tov, at de to heste var Niels Sørensen's bane.

Borgmester Tomas Madsen skøder en ager til borgmester Christian Mortensen. 7. september.

Peder Pedersen Søe tiltaler Jens Matthiesen for skyld 10 rdl. efter regnskabsbog. Dom: Han skal betale.

Peder Pedersen forvalter over Dueholm, på sin patron, Gabriel Berens vegne, fremlægger syn over Niels Sørensen, boende på Hestkier, fremlagt på Hillerslev herreds ting 6/8 1672. Synsvidnerne vidner om sår og skade. Endvidere fremlagt tingsvidner om den overløst han led og om, hvem der havde taget del i overfaldet. Derefter mødte Søren Christensen af Sennels efter fuldmagt på Niels Baardsens vegne (husbond Jens Sørensen i Neesgård) og fremfører vidner, der modsiger de andre og hævder, at hverken Niels Baardsen eller hans søn Bertel Nielsen tog del i slagsmålet, men at Anders Kjeldsen i

886

Thisted Købstads Tingbog -1672

Hillerslev var ene om at slå Niels Sørensen. Dom: Da Niels Baardsen og hans medfølgeres vidner er indstævnet til Landstinget, tør jeg ikke i dag sætte fyldning på sandemændene, før landsdommere har kendt sagen.

14. september.

(31/8). Niels Bendixen, byskriver, har stævnet Peder Andersen, og han fremlægger Kgl. Maj.s bestallingsbrev på by- og rådstueskriveriet i Thisted, dat. 18. juni 1670, hvori forbydes alle og enhver derimod at hindre eller udi nogen måde forfang at gøre. Derefter fremkommer de mænd, som var tinghørere, 6. juli og vidner, at Peder Andersen kom i retten med en ny tingbog (osv.). Dom: (Peder Andersen ikke mødt). Da Niels Bendixen formener, at Peder Andersen ved at møde med en ny tingbog og skrive i

den, har krænket Hans Maj.s højhed, og gjort Niels Bendixen præjudits i hans embede, som han har kgl. bestalling på, tør jeg ikke dømme i sagen, men indfinder den for landsdommerne.

Niels Jensen Toftum lader tiltale Christen Hansen, født i Hjørdemål, for 12 slettedaler, som Niels Toftum har givet for en hest, som han påstår har fejl. (28/9).

21. september. Intet. 28. september.

(14/9). Niels Jensen Toftum lader efter tingsvidne 14/9 tiltale Christen Hansen i Hjørdemål på Østholm, hans søn (= Hans Christensens søn Christen Hansen) ... Opsat 4 uger.

(17/8). Søren Bendixen, skriver på Vestervig, tiltaler Peder Andersen efter opsættelse 17/8 for 24 td. byg. Peder Andersen hævder, at han har modregning og fremlægger nogle kopier og ekstrakter, som skal vise, at Peder Andersen og Søren Bendixen har handlet sammen om øksne. (I det ene titulerer Søren Bendixen Peder Andersen: Kære ærede fætter).

Dom: Da Søren Bendixen tiltaler Peder Andersen efter hans udgivne revers, skal Peder Andersen betale inden 15 dage. Hvad økserne angår, har Peder Andersen at søge Søren Bendixen ved ordentlig proces.

Borgmester Christian Mortensen tiltaler Peder Mortensen, der i lang tid har siddet i rådhuskælderen, fordi han er gået omkring og indsamlet penge efter tilladelse, som Mads Jensen har fået, til Mads Jensen også efter, at denne var død. Peder Mortensen erklærer, at han ikke vidste, at Mads Jensen var død, og tilbyder al rigtighed med hans arvinger efter hans bøggers indhold. Dom: Han skal være befriet for sin arrest og gøre Mads Jensens arvinger rigtighed for det, han har indsamlet.

5. oktober. Intet.

887

Thisted Købstads Tingbog - 1672

12. oktober.

Jørgen Nielsen på Djernæs på hans sal. broders Christen Nielsen på Tandrup hans barns vegne titaler Jens Mathisen for korn og flæsk for 108 sldl. efter skadesløshedsbrev 29/31668. Dom: Han skal betale osv.

19. oktober.

Christen Andersen, skriver i Nykøbing, tiltaler Niels Bendixen, byskriver, for nogle penge, (skatter) som han havde lovet at levere amtsskriveren for Christen Andersen, der skulle have leveret dem for en af Jens Juels tjenere på Mors. Niels Bendixen ønsker opsættelse, da han ikke har fået skriftligt kald og varsel, og han ikke er sig bevidst i ringeste måde efter foregående berettelse. Sagen opsat 6 uger.

Peder Olufsen får afkald og kvittering for den arv, som Kirsten Lauritsdatter var tilfalden efter hendes forældre og hendes farbror

ungest Peder Justesen, af hendes mand borgmester Christian Mortensen Lelius. (26/10).

Morten Andersen, rådmand, på Maren Nielsdatter, sal. Just Olufsens, hendes vegne tiltaler Christen Madsen i Klastrup for skyld efter obligation, som skulle være betalt 1662. Dom: Han skal betale osv.

Gregers Andersen i Nørklit på Mogens Villumsen, amtsskriver over Ålborghus amt hans vegne tiltaler Mogens Kruse (stævnet ved Bisgårds port for en ukendt pige), som var kautionist for sin moder fru Sophie Stauerschou, sal. Laurits Ebbesens, til Spøttrup, der havde lånt 1000 rdl. af Peder Bering i Viborg, og som skulle have været betalt 1654 efter gældsbev. 1653, 14/1.

Dorte Bering tilkommer heraf 400 rdl. med renter, og Mogens Kruse kræves for pengene. Han lader indvende, at han ikke var vidende om stævningen, som ikke er forkyndt for ham eller nogle af hans folk, hvorfor han mener, at der bør stævnes lovligt, inden dom udstedes.

Dom: Der skal stævnes lovligt. (15/11673).

Synsvidne over en rytter, Christian Meida, som lå slagen sønden døren ved den vestre møllehus, vesten for byen. Hans hoved var ganske kværslagen, hans ansigt blodigt, og klæderne var blodige. (Sagen fortsætter).

Laurits Jensen, byfoged, har indstævnet Laurits Pedersen og Poul Andersen i Helteborg, Kirsten Mogensdatter ibm. og Zidsel Mogensdatter her i Vester Mølle til at vidne, og Christen Jensen i Torsted og hans søn Jens Christensen til påhør. Laurits Andersen vidner, at han mikkelsdag stod med en ko ved Vesterbom og ville sælge den, og Poul Andersen stod hos. Da kom en karl fra Torsted og ville købe koen, og lidt efter kom en mand, som han sagde var hans fader. Så kom Peder Møllers søster Kirsten, og hun navngav de to mænd fra Torsted. Jens Christensen købte koen, og der skulle drikkes lidkøb i Møllehuset, hvor de satte sig og talte pengene. Da kom en kvinde løbende og råbte: Jens, kom ud snart, der er en karl ved vognen, som vil myrde din fader. Straks sprang Jens ud fra

888

Thisted Købstads Tingbog - 1672

bordet og løb ud, og da de siden så efter dem, da var Jens der og skilte dem ad, og han og den anden karl tog fat på hinanden. Faderen, Christen Jensen, tog da en vognkæp og slog karlen, og derefter kørte han med tre kvinder vesterad, mens hans søn red bagefter, men de så ikke den anden karl, for de turde ikke komme til dem under slagsmålet eller efter, men gik ind og spiste og lagde sig til at sove. Noget ud på natten hørte de, at en udenfor huset klagede sig og gav sig, og så løb pigen ud til hendes broder, mølleren, som da var nede i byen, og da han var kommet hjem, bad han Laurits Pedersen gå med ham til byfogeden for at give det til kende. Således vidnede alle vidnerne. Skriveren udsteder vidnet i denne sag. (Sagen fortsætter).

Byfogeden på ritmester Jørgen Lykkes vegne tillyser Christen Jensen og hans søn Jens Christensen, Christian Meidas fuldkomne bane over. Denne tingsvidne udsteder skriveren. (2/11).

26. oktober.

(29/9). Niels Toftum lader efter opsættelse 28/9 tiltale Christen Hansen af Hjardemål for en hestehandel. Han mener, at hesten ikke var fejlfri og kræver sine penge tilbage. Han fører vidner, men modparten fører også vidner, der hævder, at hesten var fejlfri, da Niels Toftum købte den. Dom: Da vidnerne modsiger hinanden, indfindes sagen for landsdommerne. (28/61673).

(19/10). Borgmester Christian Mortensen har ladet stævne Niels Torsted og æskede regnskab for den arv, han som formynder havde under værge for borgmesterens hustru, Kirsten Lauritsdatter. Niels Torsted fremlægger sit regnskab og tilbyder at betale efter det. (16/11).

(29/6). Søren Nielsen har ladet stævne Jens Jensen Krog. To mænd vidner, at de var med byfogeden og Søren Nielsen, forrige skriver, til Jens Krogs. Der var gjort udlæg for gæld i indbo, som blev stående i 6 uger til indløsning, men da de kom, var alt borte uden en foldbænk. Konen sagde, at hun vidste ikke, hvor det andet var. (16/10).

2. november.

(19/10). Byfogeden stævner sandemændene til påhør af denne sandemændsvidne og opkrævelsesvidne og har stævnet Christen Jensen i Torsted og hans søn Jens Christensen til sandemænds vidners opkrævelse. (16/11).

Anders Knudsen i Nykøbing har ladet stævne Niels Pedersen her i byen og irettelagde en dom af bytinget her 20/1, at Niels Pedersen skulle betale gæld efter sin obligation inden 15 dage. Han har ikke betalt, hvorfor Anders Knudsen nu lader ham fordele.

Morten Andersen, rådmænd, på Maren Nielsdatters vegne lader fordele Niels Mikkelsen i Hou for skyld.

889

Thisted Købstads Tingbog - 1672

Bennet Bollesdatter (en gang kaldet Jensdatter under sagen) lader tiltale Anders Smed for skyld. Opsat 6 uger.

9. november.

Frans Andersen på inspektør Pettersens vegne på Ullerupgård lader efterlyse nogle øksne, som er borttaget fra Ullerupgårds mark for kort tid siden, og som tilhører hans herre. Dusør udloves.

16. november.

(26/10). Borgmester Christian Mortensen er ikke tilfreds med Niels Mortensen Torsteds regnskab over hans myndlings arvelod, nemlig Kirsten Lauridsdatter, borgmesterens hustru, og gør mange indvendinger. Hendes moder, Kirsten Tomasdatter, var sidst gift med Jens Svendsen. Begge parter begærer dom (indført fol. 60 a). (Sagen fortsætter).

Niels Torsted ønskede vind, at han her for retten tilbød at betale, hvad han efter sit regnskab skyldte af Kirsten Lauritsdatters arv, til borgmester Christian Mortensen, som nægter at modtage noget, hvis det ikke er 1000 sletdaler. (Se nedenfor).

(8/6). Borgmester Christian ønskede vind, at han fremlagde en landstingsstævning og fremøskede de stævnedede vidner. De kom frem, men nægtede at vidne mere, da de allerede havde aflagt deres vidne. Desuden er stævnet menige borgere i Thisted by, borgmester Tomas Madsen og to rådmænd for at vidne, hvad der passerede på rådstueretten 11. marts. De vidner, at det der passerede, blev indført i rådstuebogen og oplæst, og videre ved de ikke. Desuden stævnet Dirich Willumsen og Morten Tomsen, rådmænd. (Sagen fortsætter).

Borgmester Christian har ladet stævne efterskrevne borgerskab Tre af dem vidner, at de efter Niels Torsteds begæring var fuldt med ham, da han lod indsætte en kiste i borgmesterens stue og tog tingene op af kisten og viste borgmesteren dem, men borgmesteren sagde, at det var altfor dyrt vurderet og ville ikke tage imod det. Da de kom ud, kom borgmesterens tjener og tilbød dem nøglen til stuen, hvor kisten var sat ind, og borgmesteren bad dem komme ind og forsegle stuedøren, som også skete, hvorefter Anders Frost tog nøglen til sig.

(2/11). Sandemændene gør ed og tov i anledning af Christian Midas død, efter at tingsvidner er oplæst. Den ene sandemand, Niels Madsen, er forhindret, da han er på sin retfærdige rejse til Norge, hvorfor 2 mænd gør ham skudsmål og forfald, hvorefter de andre sandemænd sværger Christen Jensen og hans søn Jens Christensen, sal. Christian Midas bane over, og Jens Christensen en fuldkommen åråd.

(26/10). Søren Nielsen har ladet stævne Jens Jensen Krog til dom, da det udlagte gods er bortført uden en foldbænk. Dom: Jens Jensen Krog skal betale efter vurdering.

890

Thisted Købstads Tingbog - 1672

(Se ovenfor). Dom i sagen om borgmesterens, Christian Mortensens, hustrus arv mellem ham og Niels Mortensen Torsted. Indviklet dom, som giver begge nogen ret.

23. november.

Peder Pedersen Søe tiltaler Tomas Madsen borgmester for skyld og har fået udlæg.

Købebrev fra Laurits Nielsen til Laurits' Andersen, organist her i byen, på en gård i Nørregade imellem sal. Poul Jacobsens arvingers gård på nær side og sal. Mikkel Sørensens arvingers gård på søndre side, som mine

kære nu afdøde forældre iboede og afdøde. Iligemåde er solgt til Laurits Andersen noget indbo i samme hus.

Laurits Nielsen tiltaler Peder Madsen Kræmmer, nu boende i Øsløs, for skyld. Dom: Han skal betale osv.

(16/11). Niels Mortensen Torsted æskede vind og fremlagde et indlæg, hvori han tilbyder at gøre regnskab med borgmester Christian Mortensen om dennes hustrus arv.

30. november.

Tomas Madsen, borgmester, irettelagde en skriftlig kaldsseddel, som er oplæst for borgmestre og råd. Dernæst irettelagde han et udtogt af Manderup Dues skrivelse 7/6 1657 om 13 artilleriheste og en vurderingsseddel og en kvittering

(Resten af denne tingbog mangler).

891

Thisted Købstads Tingbog - 1673

Byfoged: Laurits Jensen, byskriver: Jens Lauritsen, senere (26/4) Niels Bendixen.

11. januar.

(19/12 1672). Gregers Andersen på amtsskriver Mogens Willumsen, Ålborghus amt, hans vegne tiltaler oberst Mogens Kruse til Spøttrup, som bor på Thisted Bisgård, efter en obligation, udstedt af Mogens Kruses moder, Sophia Staverschou til borgmester Peder Bering i Viborg på 1000 enkende daler, for hvilken sum Mogens Kruse har kautioneret. Nu kræver Mogens Willumsen ham for pengene som arv efter Peder Bering til hans datter Dorte Pedersdatter, Mogens Villumsens hustru. Der resterer på gælden 400 rdl. med renter. Obligationen udstedt 1653.

Dom: Han skal betale inden 15 dage.

Forrige års sandemænd, Anders Frost, Niels Morsing, Peder Pedersen på Bjerg og Niels Madsen Vester blev forlovet fra deres bestilling.

18. januar.

(6/12). Will Svendsen i Brund på Peder Pedersen på Ørum hans vegne tiltaler Peder Andersen på Bjerg i Thisted for skyldig afgift af korntienden for Hassing sogn. Da tienden ikke er betalt i rette tid, har han forbrudt fæstemålet. Peder Andersen ikke mødt. Dom: Han har forbrudt sit fæste af tienden og skal betale.

Jens Mattisen tiltaler borgmester Christian Mortensen efter en obligation på 500 sld., som er købesummen for hans gård, som han ibor, og som Christian Mortensen har købt af ham, samt for 50 sldl. i diskretion

til Jens Mattisens hustru. Der resterer endnu 300 sldl. Dom: Han skal betale. (5/4).

Anders Pedersen bekom skøde af Niels Bendixen på 1 td. bygsæd efter købebrev 2/11673.

25. januar.

Dirich Villumsen og Morten Andersen, rådmænd, på borgmestre, råds og menige borgeres vegne har ladet stævne Christen Pedersen, byens forrige tjener, og forelagde ham hans udgivne forpligtelse, som lød i sin mening, at han først skulle råbe 9 i Storegade, derefter 10 i Nørregade, 12 midnat og 2 over midnat al byen over, så og at ringe med stormklokken om aften ved 9, slet på vagt, og af vagt ved ... slet, og at være borgmestre og råd hørig og lydig.

Dom: Da Christen Pedersen ikke har villet holde sin forpligt hidtil, skal han med det første antage sin bestilling igen eller også rømme.

Peder Pedersen Søe lader vurderingsmænd vurdere indbo hos Jens Mattisen efter en dom 7/81672, og tilbyder Jens Mattisen indløsning af det udlagte.

892

Thisted Købstads Tingbog - 1673

1. februar.

(16/11 1672). Dirich Villumsen og Morten Tomsen, rådmænd, fremlægger en landstingsdom 1/12 1672, hvorefter borgmestre Christian Mortensen fremkom for retten og sagde, at han vidste vel, det var landsdommernes dom og erklærede, at han ikke vidste andet med Dirich Villumsen og Morten Tomsen, end hvad kristeligt og lovligt kunne være. Tingsvidne.

Mads Jensen Krog lader stævne sin fader, Jens Jensen Krog for arv efter hans moder, sal. Karen Madsdatter 140 sldl. 1 mk. 15 sk. 1 alb., samt hans part af moderens klæder 8 sldl., 3 mk. og desuden 10 rdl., som faderen har foræret ham af sin egen lod. Dom: Han skal betale, for klædernes værdi har han igen at søge sin datter, Maren Jensdatter.

8. februar.

Laurits Jensen, byfoged, på kongens og byens vegne, tiltaler Anne Mikkelsdatter under Bjerg for lejemålsbøder. Dom: Hun skal betale osv. (31/5). 15. februar.

Jens Quist opsiger sit borgerskab i Thisted.

Borgmester Christian på sal. Peder Silstrups vegne tiltaler folk, der ifølge skiftebrevet skyldte Peder Silstrup penge. Dom: De skal betale.

22. februar.

Just og Christopher Nielsen tiltaler deres stedfader, Peder Andersen på Bjerg, for arv efter deres fader, Niels Justsen og deres farbroder, ungest Peder Justsen efter dom af bytinget 16/61671.

Dom: Peder Andersen skal betale inden 15 dage osv. 1. marts.

Niels Andersen og Anders Andersen Frost lader stævne deres fader Anders Frost, borger i Thisted, og irettelagde et pantebrev for arv efter deres moder, ' Maren Jensdatter, som boede og døde i Tilsted, 60 rdl. med pant i hans hus mellem Niels Mortensen Torsteds gård på (østre) side, og Jens Mattisens (af Ferigaards ejendom) på vestre side og i markjord. Anders Frost mødte og gav . sine sønner fuldkommen pantebrev.

8. marts.

Anders Pedersen Tilsted lader stævne folk i Sennels og Fårtoft for deres skyld til kirken i Thisted for 1672.

Mikkel Mikkelsen Langballe på Margrete, sal. dr. Mourits Kønings vegne fremlægger en obligation til hende fra borgmester Christian Mortensen Lelius

893

Thisted Købstads Tingbog - 1673

på 250

rdl. in specie af 1671. Han pantsætter sin kære »søster« sin gård i Tisted, som han bor i. Den har sal. Just Olufsens hustrus gård på østre side og sal. Niels Tomsens arvingers gård på vestre side, vender med søndre ende og side til algaden og med Nørre ende og side også til algaden. Desuden irettelagde Mikkel Langballe en transport, hvori Margrete, Peder Madsen, forrige forvalter over Ørum, hans enke overdrager til forsikring for skatten, hendes mand skyldte, denne obligation til Mikkel Langballe, sitshaftig på Nebel. Obligationen og transporten læses og påskrives trods borgmesterens protest. Han mener, at obligationen burde være fremlagt i Margrete Pedersdatters anden mands, biskoppens bo.

15. marts.

Niels Jensen Toftum lader fordele Svend Christensen i Årup for skyld efter bog. Mandag 24. marts: Intet.

5. april.

(18/1). Borgmester Christian Mortensens hustru Kirsten Lauritsdatter lader på sin mands vegne, da han er rejst til København, tilbyde Jens Mattisen jord og bøndergods i stedet for de penge, han efter dom skulle betale. (specificeret). Jens Mattisen vil ikke modtage tilbudet, men vil have og sølv, penge, kobber, tin, messing med andet mere. Vurderingsmænd, der skulle have gjort udlæg, er stævnet. (7/6).

Jens Svendsen tiltaler folk i Sennels, Vestergård, Brund og Hjardemål for skyld efter bog. Dom: De skal betale osv.

12. april. ,

Peder Andersen på Margrete Pedersdatter, sal. dr. Mourits (Kønings) efterleverske, hendes vegne fremlægger et pantebrev, udstedt 18/12 1654 af Poul Jacobsen Holst til Peder Madsen, tolder i Thisted og ridefoged over Ørum len på 100 sldl. med pant i hans gård, som han ibor. Peder Andersen vil nu forbyde Henrich Krøger og andre at befatte sig med gården.

Henrich Krøger irettelægger et skiftebrev efter hans sal. formand Jens Enevoldsen Købmand af 1663, hvorefter borgmestre og råd har ladet Peder Madsen få et bestemt udlæg i gårdens ralingshus, og Henrich Krøger mener derfor, at Peder Andersen ikke kan nedlægge forbud, der berører resten af gården. Dommeren giver Henrik Krøger medhold. (Peder Finchs arvinger i , Legind nævnt). 19. april.

Niels Mortensen i Nørgade irettelagde en kontrakt mellem ham og Niels Poulsens arvinger om arv efter deres broder og morbroder Niels Poulsen, hvis arv efter hans sal. morbroder Jens Nielsen Hillerslev Niels Mortensen var

894

Thisted Købstads Tingbog - 1673

væрге og formynder for. Niels Poulsen rejste for 40 år siden af landet og i over 20 år har arvingerne ikke spurgt noget om ham, om han er levende eller død. Arvinger er Søren Pedersen i Brund (på egne vegne en søsterlod), Kirsten Poulsdatter i Nors (på egne vegne en søsterlod), Anders Christensen i Hundtzkier på sin hustrus? Else Christensdatters vegne og på hans svogers i Ålborg Edvert Christensens vegne for hans hustru Maren Christensdatter (en halv søsterlod), Jens Sørensen i Gaasdal i Sennels på sin hustrus Anne Nielsdatters vegne, og jeg zidsel Nielsdatter på egne vegne, såvel jeg zidsel Nielsdatter og bemeldte Jens Sørensens hustru også på vore søskendes vegne. Samtlige en søsterlod. Arven bestod i 9 rdl. 1 mk. med rente i 20 år, hvorfra går værgpenge, så bliver som hovedstol og rente 15 sldl. 1 mk. 10 sk. eller på hver af de seks søsterlodder 2 ½ sldl. 4 sk. 1 alb. Desuden huspart og ejendom, som Christen Bech har haft i brug og ligger op til hans hus, samt løsøre i Christen Bechs bo og en kiste. For alt dette giver arvingerne afkald til Niels Mortensen.

26. april.

Niels Bendixen, byskriver, tiltaler Maren Justdatter, Niels Jensen Oderø, rådmand, hans efterleverske, for skriverpenge 20 sldl. for 3 skiftebreve efter Niels Jensen af 26/21673. Dom: Hun skal betale. (Sagen fortsætter).

Peder Torp på kongens og byens vegne tiltaler Oluf Pedersen og Gertrud Nielsdatter for lejermålsbøder. De skal betale osv.

Laurits Jensen, byfoged, tiltaler Maren Justdatter, sal. Niels Oderøs, for betaling for hans umage ved skiftet efter hendes mand 4 rdl. Hun var ikke mødt. Sagen opsat i 4 uger.

3. maj.

Laurits Nielsen tiltaler Anders Nielsen, færgemand af Løgstør, og fremlægger regnskab mellem dem, hvorefter Anders Nielsen skylder Laurits Nielsen ca. 16 rdl. Laurits Nielsen har haft varer til Lybæk i marked 1672 med Anders Nielsen på Mikkelsdagsrejsen. Anders Nielsen skal betale.

Laurits Jensen, byfoged, tiltaler Søren Tomsen Bødker og Laurits Hoxør, fordi de har været overhørig, da de efter lovlig tilsigelse skulle gå i beskikkelse til Jens Mattisen. De var ikke mødt, hvorfor byfogeden lod dem fordele.

10. maj: Intet. 17. maj: Intet. 24. maj: Intet.

895

Thisted Købstads Tingbog - 1673

31. maj.

Jens Mathiesen, boende på Hanstholm fremkalder synsmænd, der vidner, at Jens Mathiesen havde et stort langt åbenet sår bag på højre hånd, som han skyldte Jens Andersen Fjerritslev for at have gjort på stranden, og et lille stykke hud var afstødt på hans højre kind, hvorfor han også skyldte Jens Andersen. J.M. og J.A. stod til vedermålsting. (Sagen fortsætter).

(8/2). Laurits Jensen, byfoged, får udlæg i markjord for lejermålsbøde, Anne Mikkelsdatter skulle betale. Hun havde tilbudt udlæg i en gammel lade norden i hendes gård, men tilbudet blev afslået. (9/1 1675).

Laurits Jensen, byfoged, fremstiller synsmænd, der har synet Jens Andersen, toldinspektør. De så et blåt slag på hans hånd og et ophovnet slag på højre side af hans hoved. Han beskyldte Jens Mathiesen for samme slag, da han gik til toldboden, med en stridshammer. J.A. og J.M. stod til vedermålsting. (Sagen fortsætter).

Jens Andersen toldbetjent fører vidner om slagsmålet mellem ham og Jens Mathiesen. De står til vedermålsting. (14/6).

7. juni.

Købebrev fra Christen Jepsen i Sønderhågård til Hans Bahnsen, farver, på det lange hus vester i borgmester Tomas Madsens gård og den vestre lade, som alt er udlagt til ham, Niels Boysen og Maren Madsdatter, Niels Tinstrups hustru på skiftet efter Tomas Madsens hustru Kirsten Jensdatter, men som han siden har købt af Niels Boysen og Maren Madsdatter, for såvidt angik deres part.

(5/4). Borgmester Christian Mortensen har ladet stævne Jens Mathiesen, og fremlægge en kaldssedel fra byfogeden om, at han kan tage udlæg i borgmesterens markjord og jordegods og lade hans bo og løsøre være forskånet. Jens Mathiesen var ikke mødt. Opsat 6 uger. (14/6).

14. juni.

(31/5). Laurits Jensen, byfoged, har ladet stævne dette års sandemænd til at gøre sandemands ed og tov over Jens Andersen og Jens Mathiesen, og de to til sandemandsvidnes opkrævelse.

Skriveren, Niels Bendixen, udsteder dette vidne. (28/6).

Laurits Jensen, byfoged tillyser Jens Andersen Fjerritslev og Jens Mathiesen hver en fuld vold.

(7/6). Jens Mathiesen har ladet stævne borgmester Christian Mortensen. Stævningmændene bevidner, at de var hos borgmesteren og æskede de penge, som borgmesteren efter landstingsdom skulle betale Jens Mathiesen, men borgmester Christian spurgte dem, om de ikke havde andet at gå efter end slikt lapperi. (20/9).

896

Thisted Købstads Tingbog - 1673

21. juni.

Laurits Jensen, byfoged, har stævnet Eske Mortensen, fordi han uden hans hjemmel havde ladet så den ager, som altid har tilhørt byfogderne, og tilbød Eske Mortensen frøgæld og fremviste ustraffelig byg og havre.

Skaris Christensen på borgmestres og råds vegne har stævnet Anne Hillerslev til vidners påhør, og lader forbyde, at nogen efter denne dag handler med Anne Hillerslev, såfremt de ikke vil have skade for hjemgæld.

Jens Jensen Krog tilbyder Mads Jensen, tjenende Laurits Nielsen, frøgæld, så vidt som var sået i den ager, der kaldes Vejager, ca. 1 td. byg. Mads Jensen var ikke mødt.

28. juni.

(14/6). Afkald fra borgmester Christian Mortensen Lelius til Niels Mortensen Torsted for arv, som hans hustru, Kirsten Lauritsdatter har arvet efter hendes forældre, Laurits Justsen og Kirsten Tomasdatter, samt efter hendes farbroder, ungest Peder Justsen. Niels Mortensen skal beholde den bodpart på torvet, som Søren Jacobsen har i brug, og som han har betalt borgmesteren for.

Jørgen Nielsen i Djernæs på sal. Christen Nielsen på Tanderup hans datters vegne lader stævne Peder Andersen på Bjerg og irettelagde en obligation, udstedt af Rasmus Brock, for 100 enkende rigsdaler, som skulle betales til snapsting 1655. Han irettelagde desuden et pantebrev af 1666, 22/9, hvori byfoged Rasmus Pedersen Brock bekender at have lånt 100

rdl. af Christen Nielsen på Tanderup med pant i jord på Thisted mark. Påskrift: Læst i Rasmus Pedersen Brocks efterladte hus og bo, 30te dag 5/7 1669. Da Peder Andersen har bemægtiget sig Rasmus Brocks midler og formue, kræves han nu for pengene.

Dom: Peder Andersen skal betale inden 15 dage, eller der skal gives indvisning i fornævnte pant, dog således, at hvis værdien efter vurdering overgår skylden, skal resten være Peder Andersens, men hvis pantet ikke strækker til, skal Jørgen Nielsen på de umyndiges vegne lade sig nøje. (Se også nedenfor).

(26/9 1672). Niels Jensen Toftum tiltaler sal. Hans Christensens enke, umyndige børn og Christen Hansen og Just Hansen for Hans Christensens gæld efter bog. De skal betale osv.

(Se ovenfor). Dom, som hører til Jørgen Nielsens dom på de 100 rdl. Peder Andersen skal betale.

(14/6). Angående sagen om slagsmålet mellem Jens Mattisen og Jens Andersen visiterer sættes fylling på sandemændene for Jens Mattisens vedkommende sværger de ham en fuld vold over. Jens Andersen er ikke helt lovlig stævnet, hvorfor der for hans vedkommende ikke sættes fylling på sandemænd. Skriveren udsteder dette efter forordning. (19/7).

897

Thisted Købstads Tingbog - 1673

5. juli.

Borgmestre og råd tiltaler by- og rådstueskriver Niels Bendixen, som de beordrede til at møde i sal. borgmester Tomas Madsens bo, da der var udarvinger (1673, 14. juni), og skrive ved registrering af boet og modtage dokumenter til opbevaring. De har stævnet ham, men han svarede, at han havde ikke stunder. Senere sendte man andre ud for at finde ham, men forgæves.

12. juli.

Sidste års kæmnere, Anders Tilsted og Jens Pedersen, har tilbudt Niels (?) Torsen og Jens Knudsen Thisted kirkes regnskab, at de herefter skulle tage vare på at gå med tavlen i kirken, eftersom de nu var sat til kirkeværger, og tilbød dem de penge, som de forrige kirkeværger, Anders Tilsted og Jens Pedersen, var kirken skyldig, og kirkens inventarium. Niels Torsen og Jens Knudsen svarer, at de er forordnet til sandemænd, hvorfor de formoder, at lensmanden, biskoppen og provstiskriveren og borgmestre og råd ikke kan drage dem derfra imod loven, før de er fri for sandemændsbestillingen, og det kan bevises med tingsvidne. De er heller ikke så vederhæftige, at de kan lægge ud til kirkens reparation.

Dom: Niels Jensen Toftum og Jens Knudsen frikendes for at være kirkeværger, så længe de er sandemænd.

Maren Nielsdatter tiltaler Peder Salmager i Løgstør for 4 ½ mk. for en tønne byg. Han mødte ikke, og da det var tredje ting lod hun ham fordele.

19. juli.

(28/6). (Christen Madsen dommer i denne sag). Angående slagsmål mellem Jens Andersen Fjerritslev og Jens Mattisen. Da der før er gået dom i denne sag, kendes Jens Andersen fri for voldsdele.

Laurits Pedersen Morsing har efter borgmestres og råds befaling solgt til Søren Jacobsen den bodpart på Lille Torv, som Oluf Pedersen har arvet efter skiftebrev. (26/7).

26. juli.

(9/8). Søren(original overstregning) Jacobsen irettelægger 6 kontrakter, angående en bod, som står vesten ved Lille Træbro, norden og vesten ved Lille Torv, hvori arvingerne efter unghest Peder Justsen overdrager deres parter i boden til Søren Jacobsen. (Alle kontrakterne afskrevet).

Niels Pedersen, foged på Torp, lader udbyde korn til salg, samt smør og flæsk. 2. august. Intet.

898

Thisted Købstads Tingbog -1673

9. august.

Borgmestre og råd vil overdrage Niels Jensen Hou værgemålet for Oluf Pedersen, borgmester Justesens søn, for hans arv efter moderen, Maren Hansdatter Raffue 650 sldl., halvdelen 325 rdl, samt for arven efter hans fader. Niels Tinstrup har haft værgemålet, men er død. Niels Jensen Hou protesterer, idet han mener, at meget af arven, løsøret, er meget forringet siden hans faders død, så han ikke kan svare til den vurderingssum, som løsøret da blev vurderet til. Han kræver derfor ny vurdering. Dommeren vil derfor ikke udstede noget tilbudsvide, men bestemmer, at Niels Jensen Hou skal tage mod halvdelen af Oluf Pedersens arv, efter at der er foretaget ny vurdering. (6/21675).

16. august.

Byfogeden har ladet ransage i Bennit Bollisters (Bollesdatters) hus, fordi hun i nogle uger mod øvrighedens befaling havde huset nogle tyve og kæltringer, hvoraf manden var indsat i kælderen, og kvinden i jern i byens tjeners hus. Man fandt noget reb og 15 alen vådt hørgarnslærred. Desuden fandt man i Mogens Nielsens rådmands hus 3 stk. lærred, som borgmester Christian Mortensen og Mogens Nielsen sagde, at Bennit Bollesdatter og Maren Kier havde solgt for forskrevne kæltringer, og som de siden havde hentet igen og leveret det i Mogens Nielsens hus.

Søren Tomsen Bødker lader fordele Nicolaus Skrædder for nogle penge for lærred.

23. august. Intet. 30. august.

Laurits Jensen, byfoged, har løsladt Isach, byens tjener, der sad i rådhuskælderen for lejermålsbøder for lejermål med Anders Gydersens datter Anne, eftersom der ikke var noget at få af ham.

Borgmester Christian -Mortensen på egne og rådets vegne tiltaler forrige kæmnere Peder Pedersen Søe og Hans Hermansen, fordi de ikke har gjort rede for de oppebårne skatter af Thisted by. Peder Pedersen Søe mødte med sit regnskab og kvitteringer.

Dom: Borgmestre og råd bør forhøre Peder Pedersen Søes regnskab og kvitteringer, og Peder Søe derpå at betale, hvad han muligvis rester, hvad han også tilbyder, eller lide efter loven. Hans Hermansen var ikke mødt. Han skal møde med sit regnskab og straks betale eller give dobbelt.

Laurits Pedersen Morsing tiltaler Karen Skrædder for resterende 3 års husleje. Hun skal betale.

Laurits Pedersen Morsing tiltaler Peder Andersen på Bjerg for skyld efter bog 12 sldl. 3 mk. 12 sk. Han skal betale.

899

Thisted Købstads Tingbog - 1673

6. september. Intet. 13. september.

Niels Bendixen skriver tiltaler Knud Pedersen kedelførers enke og arvinger for skriverløn for skiftebreve, hvorfor det er udlagt jord og indbo.

Dom: De skal aflevere det udlagte eller betale.

Peder Andersen på Bjerg tiltaler mænd i Snedsted og Årup for skyld efter bog 3 rdl. Opsat 6 uger.

20. september.

(14/6). Jens Mattisen tiltaler borgmester Christian Mortensen for 300 dir. efter landstingsdom, men som han endnu ikke har betalt, hvorfor han begærede 3. ting over borgmesteren. Denne svarer, at han har tilbudt Jens Mattiesen jordegods og markjord, 65 td. hartkorn og 14 td. bygsæd, eftersom han ikke i disse tider kunne tilvejebringe rede penge. Dom: Da borgmesteren er dømt til at betale, og Jens Mattisen har gjort ansøgning om pengene hos borgmesteren efter tingsvidne, står Jens Mattisens 3. ting ved magt. (27/9).

Peder Andersen tiltaler Mads Mikkelsen i Gjersbøl for skyld efter obligation til Niels Justsen 10 rdl., udstedt 26/21655.

Dom: Han skal betale.

Niels Poulsen Morsing tiltaler Peder Nielsen ibm. for lånte penge, hvilket gæld Peder Nielsen vedstår. Han skal betale.

27. september.

(20/9). Jens Mattisen lader forbyde borgmester Christian Mortensen at sælge noget af hans midler eller afhænde det og noget af hans formue.

4. oktober.

Borgmester Christian Mortensen lader forbyde alle uden byen og inden byen at forhandle noget, uden at det var angivet og betalt efter konsumtionsforordningen.

11. oktober.

Anders Tomsen Smed tiltaler Maren, Jeremias Gødiksens hustru for en hjulrok, som hun selv bekender at have lånt af Anders Smeds kones moder. Han fremlægger en kontrakt af 1. april 1671, hvorefter alt hvad hans svigermoder ejer, skal tilhøre ham efter hendes død. Den tiltalte ikke mødt, hvorfor hun bliver fordelt, da det i dag er 4. ting.

18. oktober. Intet.

900

Thisted Købstads Tingbog -1673

Peder Andersen på Bjerg tiltaler efter opsættelse Ubbe Madsen i Snedsted og Niels Christensen i Årup for bly, han har leveret til Snedsted kirkes reparation, da de var kirkeværger. Dom: De skal betale.

8. november.

Afkald til Morten Tomsen rådmand på sal. Simon Jensen rådmands enkes (Karen Sørensdatter) vegne fra Tomas Jensen i Fårtoft på egne vegne, Peder Tilsted på sin kones vegne og Jens Andersen i Blær på sin moders vegne for arv efter Simon Jensen rådmand.

15. november. Intet. 22. november. Intet. 29. november. Købebrev fra Henrik Henriksen Krøger med sin kære hustrus fri vilje og beråd hu og samtykke til Margrete Pedersdatter, sal. biskop, dr. Mourits Kønings enke på en indmarksager. Hun fik skøde.

Peder Andersen ibm. har ladet stævne Ove Pedersen i Påkjær efter en obligation, hvori Niels Madsen i Påkjær erkender at skyldte Peder Andersen, tjenende på Vestervig Kloster 7 rdl. 2. mk., udstedt 16/6 1660. Ove Andersen er gift med Ell Nielsdatter, Niels Madsens datter og bebor hans gård, hvorfor Peder Andersen mener, at han bør betale skylden med renter i 13 år. Ingen mødt.

Sidste søndag begærede Peder Andersen de indførte dokumenter igen og fik dem og begærede ingen dom. Derfor er ikke videre i denne sag at kende, som jeg til bogs kunne føre. (Skriverens bemærkning).

Laurits Jensen, byfoged, lader fordele Peder Torp og Niels Mortensen i Nørgade for uhørsomhed, de imod byfogeden på rettens vegne har været genstridig og overhørig.

6. december. , (18/1). Wil Svendsen i Brund på Gabriel Berntz til Ørum slot har ladet stævne Peder Andersen på Bjerg og tiltaler ham fordi han refterer til Ørum slot med afgiften af kongens korntiende af Hassing sogn

for 1672 og kræver dom. Peder Andersens stedsøn, Christoffer Nielsen, beder om udsættelse, da Peder Andersen ikke er hjemme. Sagen opsat 14 dage. (13/12).

13. december.

Maren Nielsdatter, sal. Just Olufsens, sælger til sin datter, Maren Justdatter, sal. Niels Jensen Oderø, rådmand, hans enke, jord på Munkholm og på Barrøgel. Det sidsnævnte købt af sal. Terkild Bollesen Kræmmer.

901

Thisted Købstads Tingbog - 1673

Byfogeden, Laurits Jensen, lader fremstille Anne Pedersdatter, som nogen tid har siddet i byens fængsel for lejermålsbøder, men da hun ganske intet havde at betale med, har byfogeden løsladt hende.

(6/12). Laurits Jensen tilbyder Peder Andersen på Bjerg en dom af 18/1 dette år, hvorefter der er gjort udlæg. Peder Andersen ikke mødt.

20. december.

Emich Erichsen fremlægger et pantebrev fra Christen Madsen til generalinspektør Christian Henrik Peters på hans gård i Thisted øst fra Lille Torv, Laust Næstrups gård på Vestre side og Niels Smeds arvingers hus på Østre side. Desuden fremlægge Emich Erichsen en transport fra Christian Henrik Peters til ham på dette pantebrev.

Købebrev fra Christian Mortensen Lelius med sin kære hustrus råd, vilje og samtykke til Laurs Nielsen på markjord, Bach ager, vender med overende på Steen Koffue.

Købebrev fra Christian Mortensen Lelius med sin kære hustrus samtykke til Emich Erichsen på en ager på Thisted mark vesten Niels Mortensen Torsteds part, 4 td. bygsæd, strækker sig i længden gennem tre vratter fra byen til udmarken. Christian Mortensen Lelius tog Emich Erichsen i hånden, gjorde og gav ham en fuldkommen tryk, urykkelig og uigenkaldendes skøde både for fødte og ufødte.

Finis ende Gud os sin nåde sende.

902

Thisted Købstads Tingbog -1674

Thisted tingbog 1674 er kun bevaret fra 14. november til 19. december. Byfoged: Hans Johansen.

Byskriver: Niels Bendixen. 14. november.

De bevarede rester af tingbogen begynder med sidste del af en sag mod Jens Mattisen, der har været værge for nogle børn, derimellem Anne Madsdatter; på hvis arvelod der ifølge kvittering fra Tomas Madsen og Mikkel Sørensen (borgmestre) er betalt 1 ½ rdl. Til hendes moder er

betalt efter kvittering fra borgmestre og råd 5 sldl. for hvilke Jens Mattisen frifindes, ligesom han frifindes for 10 sldl., som han har forpligtet sig til at give til de husarme, hvorimod han tilfindes pligtig til at gøre rede for Anne Madsdatters arvelod, og han skal betale de 20 rdl. til kongen og byen, som han efter landsdommernes dom skal betale. Endelig skal han bevise med kvitteringer, at han har betalt konsumtion. Han skal også gøre rede for det løsøre, han som værge har modtaget. Gården har borgmestre og råd solgt, da der ikke var tilbørligt opsyn med den, og den forfaldt. Købesummen står på rente, børnene til fremtarv. Anne Madsdatter har arvet efter sin sal. faders ... der Mattis Madsen. (Mattis Madsen rådmand begravet 1652 7/1).

21. november.

Hans Johansen, byfoged.

(Christen Madsen udsteder) Hans Johansen, byfoged, fremkalder byens tjenerne Isak Lauritsen og Niels Skipper, der vidnede, at de efter byfogedens befaling skulle sætte et lokket kvindfolk, Kirsten Steffensdatter, som holder til på Bjerget hos hendes stedmoder, i kælderen for hendes lejermålsbøder, men hun havde mange ubekvemme ord om byfogeden, og da kom Hans Farver ned ad hans trappe og sagde: Det er min tjener. Har hun forset sig skal jeg nok betale. Så tog han byfogeden i hånd og byfogeden befalede, at de skulle slippe hende løs. Tingsvidne.

Christen Madsen på borgmester Morten Tomsens vegne irettelægger et skriftligt kundskab, hvori Mikkel Olufsen Sværdfejer, Anders Tomsen Smed og Laust Nielsen Griis vidner, at de 11/11 var med Morten Tomsen og Mogens Nielsen, konsumtionsforvalter (?) i Peder Andersens hus at inkvirere, da Peder Andersen var mistænkt for, at noget skulle være blevet malet på hans lønlige kværn. Da som de kom i bryggeret, og konsumtionsbetjenten Erik Christensen ville have været inde i et lidet kammer ved gårddøren, som det mentes maltet og kværnen skulle være, kom Peder Andersens hustru, Kirsten Rasmusdatter, og greb fat i ham og slog ham på Laust Griis og skød dem begge to ud af døren og svor om Guds død og pine, de skulle være ude af samme kammer, og Peder Andersen sagde, at de havde intet at bestille der, hvorpå Erik Christensen bad dem drages til minde.

Anne Simonsdatter vidnede, at Peder Andersens pige Anne havde stået i kammeret og malet en tønde malt. Tingsvidne. (28/11).

903

Thisted Købstads Tingbog - 1674

Laurits Nielsen får købebrev af Dorte Poulsdatter, sal. Søren Nielsen, forrige skriver i Thisted, hans enke og af Tomas Nielsen i Skinnerup på hans brodersøns, Søren Sørensens vegne på den hus- og gårdpart, som tilhørte Søren Nielsen, nemlig i borgmester Mikkel Sørensens gård nær i byen, nemlig 5 fag hus fra Mette Eriksdatters (Mikkel Sørensen se 1675 27/3) hus på sønderside og til Peder Bendixen i V. Vandet hans huspart ved nørre ende og gårdsrum, som strækker sig fra Laurits Orgelmesters hus på nørre side, Søren Jacobsens kær og eng på side, og Mette Eriksdatters hus på søndre side. Dorte Poulsdatter bemyndiger sin mands

broder, Tomas Nielsen i Skinnerup til at handle på hendes vegne på grund af hendes forestående lange rejse hjem til Læsø? og vinterdage er for hånden.

Laurits Christensen i Kanstrup tiltaler Jens Christensen Kløv for 5 ½ sldl., 2 sk. efter opsættelse, hvori regnskabet er indeholdt. Jens Kløv fremlægger et indlæg, hvorefter Laurits Christensen skulle skyldes for brændevin, smør og andet og for løn til Jens Kløvs søn, der havde tjent hos Laurits Christensen. Laurits Christensen nægter ved ed at skyldes noget for varer, og drengen var løbet af tjenesten. Dom: Jens Kløv skal betale og må så søge, hvad han mener at have til gode ved proces. Dog hvad drengen kunne have fortjent at afkortes.

28. november.

Morten Tomsen, borgmester, lader Lauest Nielsen Griis fremlægge et vidnesbyrd, hvori Lauest Nielsen Griis og Erik Christensen vidner, at de så og hørte, at Peder Andersen på Bjerget med Niels Bendixen og en tjenestedreng kom til Morten Tomsens den 10. november, som var mortensaften, og da tilbød Peder Andersen Morten Tomsen græspenge, som han stod med i hånden, hvorefter Morten Tomsen svarede, at hvis Peder Andersen efter konsumtionsforordningen ville betale dobbelt og 20 rdl. i straf, ville han modtage pengene, ellers nødtes han til at lade det søge med hans andre restancer ved eksecution. (5/12).

(21/11). Morten Tomsen fremlagde et skriftligt vidne fra Tomas Jensen Koch, Anders Tilsted, Skaris Christensen og Mikkell Nielsen, om at de 16/11 efter oberst Mogens Kruses befaling var hos Peder Andersens at se, hvad de to korporaler kunne få for deres excercerpenge, og da de kom i bryggeret, stod tre kvindfolk og havde ild i ovnen. Da så de en kværnsten, som lå ved østre side af ovnsgraven, hvad de lod konsumtionsforvalterne vide. De sendte straks deres tjener Erik Christensen, som bad vidnerne om at drages til minde, at den lønlige kværnsten havde Peder Andersen ikke angivet i dette år. Desuden viste Erik Christensen dem en kværnsten i bing med en understen og bad os drages til minde.

For retten fremkom Christen Lauritsen (?) Møller og vidnede, at han forleden år før jul efter Peder Andersens begæring huggede ham et par kværnsten af en møllesten, der stod uden for hans dør og lagde dem op i bing i det kammer nord for hans gårddør, som de oplægger tørv i. (Sagen fortsætter).

904

Thisted Købstads Tingbog -1674

Morten Tomsen, borgmester, lod læse en advarsel og påbud, at som det fornemmes, at nogle borgere begår underslæb ved at have lønlige kværne, som de lader male på, og derfor ikke har givet konsumtion efter deres husholdnings størrelse, men kun ganske lidt, så er han forårsaget at afskaffe alle håndkværne her i byen. Borgerne skal aflevere deres håndkværne inden søndag aften, men de skal få sedler på dem, så de kan leveres tilbage, om de vil sælge dem, eller hvis den kongelige anordning ændres. Men da der ikke er vandmøller i byen, skal der blive opsat de fornødne håndkværne i Anne Jensdatters, sal. Christen Vibgerstofts hus til

brug forborgerne. Fire mænd skal inkvirere om malet malt og brygget øl, som ikke er angivet, hvor de bærer tvivl, og der er årsag til at inkvirere, da byen er ganske åben, og snart i (ntet) bliver angivet. Folk advares om at lade deres sække stemple, før de føres til møllerne udenfor byen. Det forbydes nogen at stride imod konsumtionsbetjentene, når de vil inkvirere, under straf efter forordningen.

(21/11). (Christen Madsen udsteder).

Byfogeden, Hans Johansen, lader stævne Hans Bahnsen farver, og lod læse et tingsvidne (af 21/11) om, at han havde lovet at betale Kirsten Steffensdatters lejermålsbøder, da hun var hans tjenestepige. Hans Bahnsen nægter at han har lovet at betale og hævder, at Kirsten Steffensdatter ikke er fæstet i hans tjeneste, men kun gør en dags arbejde en gang imellem, så bøderne må søges hos hende.

Dom: Da vidnesbyrdene er modstridende, indfindes sagen for landsdommerne. 5. december.

Peder Andersen har med en landstingsstævning fremkaldt Niels Bendixen, byskriver, som vidner, at natten mellem 13 og 14/11 kom korporal Salfeld ind i Peder Andersens hus, gennemstorstuen ind i lillestuen. Der stod et lys i en stor messinglysestage på bordet og brændte, og Kirsten Rasmusdatter lå i hendes seng i lillestuen. Straks begyndte korporalen at skælde over Peder Andersen og bandede ham og sagde: Hvor er den skælm Peder Andersen, nu skulle djævelen besætte ham. i det samme greb han fat i lysestagen og slog løs med den til Kirsten Rasmusdatter, så den tørnede på væggen i sengen og sprang tilbage over vuggen, som barnet lå i. Kirsten Rasmusdatter kastede et skørt om sig og ville flygte af stuen ud i bryggeret, men korporalen stødte hende hid og did og drog sin degen ud og søgte hende med, men Niels Bendixen greb ham om livet og holdt ham, til hun kom ud i gården. Så søgte korporalen til alle kammerdøre og slog dørene op og ledte, og jog børnene, som lå i Nørstuen i deres senge ud, så de næsten kom alle nøgne ud. Han jagede også nogle kvindfolk ud, som sad i nørrestuen og gjorde flyndere rene, og jog også en karl ud, som havde tærsket i laden og en karl og en dreng, som røgtede. Han havde sin blotte degen i hånden, og til sidst måtte Niels Bendixen også flygte. Han slog næsten alle døre i huset op og lod dem stå åben og truede mig til, at jeg skulle gå foran ham med lyset. Da Kirsten Rasmusdatter og Niels Bendixen måtte flygte ud af huset, stod Peder Andersens rejseskrin i Lillestuen, men da Niels Bendixen og børnene og folkene kom ind var det borte, og de sagde det til Peder Andersen, som beklagede sig og sagde, at der var noget i skrinet, som var vigtigt for ham.

Derefter vidnede Niels Bendixen om besøget hos borgmester Morten Tomsen angående græspenge osv.osv. (28/11).

905

Thisted Købstads Tingbog - 1674

Købebrev fra Peder Andersen i Stagstrup til Laurits Nielsen på en huspant, som hans hustru Karen Lauritsdatter havde fået udlagt som arvelod efter et indførselsvidne 19/8 1665, 3 ½ fag hus, fra gaden og nordpå 4 stolper og midt på den fjerde løsholt, sal. Jens Fårtofts

arvingers hus på østre side og Jens Knudsen Fårtofts hus på vestre side, byens gade, vej og strand for sønderende og Jens Knudsens hus i nørre ende.

Jens Andersen, toldbetjent, lader fordele Jens Pedersen Bisgaard for skyld efter bog, da han havde sagt god for Hans Pedersen Kedelfører af Års.

12. december.

(13/12 1673). Will Suentzen i Brund, delefoged til Ørum, på Peder Pedersen, forvalter på Ørums hans vegne efter opsættelse af 31. oktober, tiltaler Peder Andersen for skyldig afgift (af Hassing kirketiende) for 1672, og irettelagde et forlig, hvori Peder Andersen på sine egne og sine stedsønner, Joest og Christopher Nielsen deres vegne er forligt med Peder Pedersen på Ørum, således at Peder Andersen skal betale 41 ½ rdl. inden 3 uger mod at få det vurderede gods udleveret. Desuden lover Peder Andersen at betale den skyldige tiendeafgift. Dateret Ørum slot 9/1 1674. Peder Andersen. For Peder Andersen mødte hans søn Niels Pedersen og irettelagde et regnskab 1666, hvorefter Peder Pedersen skulle have fået varer og andet, så han havde penge til gode. Om tiendeafgiften erklærer han, at han har sagt sig af med samme tiende for længe siden og desuden er dømt fra den, så han har ikke haft noget med den at bestille.

Dom: Da Peder Pedersen fremlægger Peder Andersens egen håndskrift og forlig, skal Peder Andersen betale, ligesom han skal betale tiendeafgiften. Hvad han mener at have til gode hos Peder Pedersen, må han søge ved rigtig proces. (9/11675).

Jesper Christensen tiltaler Peder Christensen Årup, fordi han har brugt en ager, som var udlagt til Jesper Christensen ved skiftet efter Peder Årups svigerfader, Knud Pedersen Kedelfører for skriverløn til byskriver Niels Bendixen, og som denne har solgt til Jesper Christensen. Der føres vidner på, at Peder Årup har høstet og bjerget avl, og på, at Peder Årup har sagt, at ageren var hans.

Dom: Da sagen synes at angå æren, henfindes den til landsdommerne. Borgmester Christian Mortensen Lelius lod læse en klage under kommissionær Peter Lassens hånd og segl, som borgmesteren nu tiltaler Peder Andersen, Niels Mortensen Torsted og Jens Knudsen, som har dristet sig til at indgive klage til Peter Lassen. De beskylder borgmesteren for mange ting, at han pålægger store skatter, så folk flytter fra byen, at han er skyld i, at folk fra havsiden ikke er flyttet til byen, at han tillader forprang på landet, at han har bekostet byen med store udgifter efter eget tykke, m.m. ialt 9 punkter. Peder Andersen har skrevet en klage over konsumtionen, som han plages med, og over exekutionen.

Dom: Da sagen angår æren, henfindes den til landsdommerne.

906

Thisted Købstads Tingbog -1674

Christian Mortensen Lelius, borgmester, irettelægger en byfogedstævning, hvori det hedder, at borgmesteren i lang tid har gjort store forlæg for byen, som han vel ikke havde fornøden at søge ved retten, men da man

beskylder ham for at have bekostet byen med mange store udgifter, vil han nu søge det betalt. Han fremlægger regning på udgifter, han har haft, og ordrer om konsumtion og skat. Dom: Der er ved rådstuen ført vidne om, at borgerskabet er advaret om skatters og konsumtions betaling, og kravet er forkyndt for hver mands dør, uden at de er mødt for at betale, så bør borgmestre og råd lægge en skat på byen at betale til borgmester Christian Mortensen, undtagen det kan bevises, at han har fået pengene.

19. december.

Jesper Jepsen Hørsted får udlæg i Jens Pedersen Bisgårds hus efter en dom her af tinget 12/9 1674, hvorefter han ifølge obligation skylder 10 rdl. 1 mk. Da han ikke kan betale, udlægges 5 fag hus, er 6 bindinger i hug, i hans hus, med søm- og , nagelfast indbo.

Borgmester og råd i Thisted tiltaler Niels Mortensen Torsted, fordi han endnu ikke har gjort skifte efter hans hustru Anne Pedersdatter med hans datter, men har tillukket sit hus, skønt han bør lukke dem ind, der begærer at holde skifte mellem ham og datteren.

Niels Mortensen Torsted indvender, at han ikke vil gifte sig igen, men beholde sin datter hos sig, og han har ikke forringet sit bo ved forsømmelse, efterladenhed eller ødselhed, hvorfor han mener, at nu efter så mange års forløb, bør der ikke skiftes, og han kræver sig frikendt.

Dom: Skønt Niels Mortensen Torsted muligt vel kunne værgе for sit umyndige barn, bør han modtage borgmestre og råd til registrering og vurdering, så det kan ses, hvad der kan tilkomme barnet efter moderen om så var, at Niels Mortensen skulle dø, før barnet kom til alder, og forstand, at hans efterladte middel ikke skulle forrykkes, barnet til skade. Niels Torsted skal bekvemme sig hertil inden 2 måneder.

Finis. På dette år, ende Gud os alle sin nåde sende.

907

Thisted Købstads Tingbog - 1675

Byfoged: Hans Johansen. Byskriver: Autorisation ved amtmand J. Friis.

Sandemænd for 1675: Sønden bækken: Christen Pedersen Hammer, Oluf Pedersen Tømmermand. Norden Bækken: Nicolaus Melchiorson skrædder, Enevold Jørgensen glarmester.

9. januar.

Niels Jensen Hue (= Hov) lader fordele Jens Christensen i Kåstrup for skyld efter regnskabsbog 2 sldl. 15 sk.

(12/12 1674). Wild Suentzen i Brund tiltaler som delefoged til Ørum Peder Andersen i Thisted og tilbyder ham, at han endnu kan klarere for kongetienden af Hassing sogn efter dommens indhold (Bladet makuleret).

Laurits Nielsen tiltaler Anders Pedersen for skyld i korn og penge. Dom: Han skal betale inden 15 dage osv.

Anders Frost udsteder.

(31/5 1674). Borgmester Morten Tomsen (bladet makuleret) (synes at irettelægge en dom, hvorefter noget skulle udlægges.) Vurderingsmænd udlægger markjord efter dommen- Udlæg 24. marts 1673 i Anne Mikkelsdatters jord. Hun tilbød i stedet udlæg i en lade nordest i hendes gård, hvad byfogeden ikke ville modtage.

Læst pantebrev fra Jens Mattisen til Karen Christensdatter, sal. Christen Nielsen Kovstrups (fordum bosiddende på Tanderup) efterladte datter, 145 sldl. 2 mk. 8 sk., som han lover at betale 29/31676. pant i markjord.

Pantebrev fra Jens Mattisen til Jens Hansen med pant i markjord og løsøre. 16. januar.

Niels Mortensen Torsted på egne og borgeres vegne klager over kystboernes forspand, og henviser til rentekammerets brev 3/4 1673, om at de der bruger sejlads eller anden borgerlig skal flytte til købstæderne.

Laurits Pedersen Morsing har ladet fordele nu med en landstingsdele, Maren Nielsdatter Skrædder for husleje og forbyder nu alle borgere at huse hende. Transport, hvorved Jens Nielsen i Søndergaard i Øster Jølby overdrager til Jens Jepsen i Hørsted i Thisted et pantebrev fra Anne Jensdatter, sal. Christen Vibberstofts, med pant i markjord.

Borgmester Morten Tomsen fremæsker tingsvidner for 17. oktober sidst, og tinghørere for 24. oktober sidst, desuden Mikkell Sværdfejer, Anders Smed, og Lauest Griis, som 11/11 var til Peder Andersens på Bjerg, samt en del andre, og

908

Thisted Købstads Tingbog - 1675

Morten Tomsen spurgte dem, om han nogentid havde begæret af dem, at de skulle vidne andet end deres rette Guds sandhed om, hvad de havde set og hørt, eller lokket, eller lokket eller truet dem med kælder eller fængsel, at de det da ville bekende og vedstå, eftersom Peder Andersen havde sagt det på landstinget. Hvortil de alle svarede, og ved ed vidnede, at enhver i disse sager mellem Peder Andersen og Morten Tomsen havde vidnet, hvad de havde set og hørt, og Morten Tomsen har aldrig begæret andet, end at de skulle vidne deres sandhed, og ikke havde truet dem, men de vidnede af fri vilje.

Morten Tomsen har ladet stævne 24 synsmænd til at syne Thisted kirke, skole og kirkegårds brøstfældighed. De har synet, men borgmester Christian Mortensen indvender, at biskoppen burde have været stævnet til dette syn, og at præstegården også burde have været synet.

Dommeren vil ikke tilstede synsmændene at aflægge ed, før biskoppen bliver stævnet.

23. januar.

Jens Svendsen irettelægger en obligation, hvorefter Niels Poulsen Morsing skylder ham 50 rdl., dat. 4/6 1671, og pantsætter ham hans hus og gård, han ibor, sønden til Christen Mortensen (Snedkers?) gård.

Søren Jacobsen tiltaler folk på landet for skyld efter bog. Dom: De skal betale osv.

30. januar.

Købebrev fra Jens Svendsen til Niels Jensen Mulli på det markjord, han havde fået udlagt efter sal. Christen Jespersen for skyld.

Laurits Nielsen lader fordele folk på landet for skyld efter bog.

Tomas Nielsen Skrædder tiltaler Peder Nielsen ved Torvet for skyld efter bog. Dom: Han skal betale.

Laurits Pedersen Morsing irettelægger en dom af Hillerslev herredsting 27/1 1674, hvorefter Jens Mattisen skal betale Laurits Pedersen Morsing, lånte penge og andet inden 15 dage. På samme seddel et forbudsvidne mod borgmester Christian Mortensen Lelius, hvorefter der hos ham er gjort arrest på 42 . . , og nogle var hos Jens Mattisen at gøre udlæg, men han påskød, at al hans gård var pantsat, så intet kunne bekommes. 14/11675.

6. februar.

(9/8 1673). Niels Jensen Hue (Hov), som er sat til værge for afg. borgmester Peder Joestsens søn Oluf Pedersen, udbyder det gods, han har modtaget på sin myndlings vegne til salg til samme vurdering, som det er sat til i skiftet. (Indbo, specificeret).

909

Thisted Købstads Tingbog -1675

Morten Andersen, rådmand, på borgmestres og råds vegne bekendtgør, at de har forordnet værger for Peder Madsen, forrige rådmands børn, efter skifte 5/8 1674. Eske Mortensen for børnene Jens Pedersen og Bolle Pedersdatter, Peder Mortensen Skrædder for Mads Pedersen og Anne Pedersdatter, Laurits Christensen Fårtoft for Hans Pedersen. Dernæst forbød han børnenes moder at bruge børnenes gods efter denne dag, men hun skulle aflevere godset til værgerne (Margrete Tomasdatter).

Købebrev fra Christian Mortensen Lelius, borgmester, til Niels Jensen Toftum på en ager.

13. februar.

Søren Tøgersen udsteder.

Borgmester Christian Mortensen Lelius fremlægger syn over hans gård, hvor meget den var steget i værdi efter de bekostninger, borgmesteren havde gjort på gården, siden han fik den, fordi han havde tilbudt Jens Mattisen udlæg i gården. De vurderede, at gården var steget i værdi til

900 sldl., men Jens Mattisen sagde, at han ikke ville tage gården for mere end 600 sldl., og da han ikke kunne få den for 600 sldl. gik han sin vej og tog sine breve med sig. Efter højesterets dom skulle borgmesteren betale ham 473 sldl. 1 mk., hvorfor borgmesteren bad vurderingsmænd gøre Jens Mattisen udlæg, hvad også skete. Fremlagt et vidne, hvorefter borgmesteren havde tilbudt Jens Mattisen udlæg i jordegods, men da Jens Mattisen ikke ville have det, begærede Jens Mattisen udlæg i gården, men da klokken var over 3 over middag, blev det opsat til mandag derefter, og blev så Jens Mattisen og Poul Brorup såvel som Lauge Olufsen og Jachob Sperrind, Jens Mattisens svogre hos borgmester og var vel tilfreds, og de to mænd fik lov at gå hjem.

Niels Jensen Hue lader fordele folk på landet for skyld.

Niels Andersen ved kirken i Torsted på egne og samtlige arvinger efter sal. Anne Nielsdatter, sal. Jens Knudsens hustru, deres vegne, tilstår Mikkell Olufsen Sværdfejer det hus, som hun iboede og fradøde uden ved N læden i Thisted, som han skulle beholde, fordi han havde bekostet hendes jordefærd af kristen kærlighed og god vilje.

20. februar.

Morten Andersen, rådmænd, lader fordele folk på landet forskyld. Laurits Madsen sælger til Jacob Lauritsen Tingstrup en indmarksager. Jens Mattisen pantsætter en indmarksager ved Øster Mølle, som er hovedager, for gribbe tofft, til Mads Christensen i Sundbygård på Mors for 21 sldl.

Niels Sørensen Smed tiltaler folk på Mors (Sundby, Outrup, Torup) for skyld i gryn, korn og penge.

Dom: De skal betale osv.

910

Thisted Købstads Tingbog -1675

Laurits Pedersen Morsing tiltaler Mikkell Madsen i Klastrupgård efter skadesløsbrev.

Dom: Han skal betale.

Jens Mattisen tiltaler Lauris Pedersen Morsing for hans faders skyld. Laurits Morsing har fået dom over Jens Mattisen ved Hillerslev herredsting. Jens Mattisen hævder, at hans gæld var betalt undtagen 3 ½ sletdaler, som han her tilbyder, og stiller modkrav.

Dom: Da udsagnene strider mod hinanden, henfindes sagen til Landstinget. 27. februar.

Borgmester Christian Mortensen forbyder på egne og en del rådmænds vegne Jens Mattisen at afhænde huse, markjord eller andet, før han har gjort rigtighed eller stillet kaution for arv, han er værge for.

Mads Jensen Fisker, præmmand, pantsætter til Jens Svendsen en indmarksager op for hans port med neder ende for 15 sldl.

6. marts.

Christopher Nielsen på egne og sin broders, hæderlige og vellærde Joest Nielsens vegne irettelægger en vurdering og indførsel i deres stedfader Peder Andersens bo for deres arv efter deres fader, Niels Justsen og deres farbroder ungest Peder Justsen. Inventar specificeret, bl.a. 2 borde (skiver) i storstuen, 1 sengested med stolper, 1 brevskab, 2 døre med lås, 1 ege-beslagen kiste med 5 båndjern, fire egestole, hver til 1 mands sæde, 1 liden ege-malet skrin med lås, 1 liden hvalfisk æske, 1 malet æske, 10 tavler med hammer, 10 små kobberstykker, 6 hollandske konfektfade, 1 forgyldt spejl, (sengetøj i storstuen) 4 små flamske hynder, hver en mands sæde 1 gl. fyrbøsse med lås - 1 skive i østerstuen, 1 rød beslagen kiste, 1 gl. egekiste, 1 gl. egekiste, 1 fyr skibskiste, 1 fyr seng, grøn --- 1 skive i lillestuen, 1 jernkakkellovn med fod, - - Frederik II.s bibel in folio, dr. Niels Hemmingsens huspostil - 1 gl. skab i Nørstuen - - Gården med sin tilbehørig østen og vesten vurderet for 350 sldl., sal. Rasmus Brocks hus nør i byen med kålhav norden til og gårdsrum sønden til vurderet for 50 sldl. Besætning, korn og redskaber specificeret. Mark specificeret.

Men da dagen ikke kunne strække til til at udlægge for rente, rentes rente og den anvendte bekostning, og det heller ikke vides, om der findes mere, så lovede vurderingsmændene at udlægge resten, når det blev begæret. Det udlagte skal stå til indløsning i 6 uger og siden være til brugelighed for Joest og Christopher Nielsen. (10/11).

Jens Andersen ved Led i Hjardemål har solgt en hest til Niels Boysen og erklæret den fri for fejl og i sjette år, og hvis der blev fundet nogen lyde, skulle Niels Boysen have sine penge igen. Tomas Købmand vidnede, at han havde hørt det. Simon Pedersen havde været med og havde hørt det. Oluf Jensen Fårtoft vidnede, at om andendagen efter købet var han efter Niels Boysens begæring henne at bese den. Da så han, at hesten var halt på begge ater beene, og han syntes den var i ottende år. Jens Andersen havde fået hesten igen, men ville ikke give Niels Boysen hans penge.

911

Thisted Købstads Tingbog - 1675

Hæderlige og vellærde karl Frandtz Claussen klager over, at han natten mellem 18. og 19 februar blev overfaldet på stratenrøveri. Han havde ladet sig syne af to mænd, som så at hans hoved over hans højre øre var blåslaget, på venstre side bag på hovedet og ovenpå blå og blåslaget, hans venstre øje blå og gul neden og oven til, hans læbe ved venstre side blå og blåstemt, et blå slag på hans hage, et slag ved håndleddet på hans venstre arm, i hans venstre hånd 3 sårmaal, et blå slag på hans venstre knæskal og 1 på ydersiden af højre knæ. Han berettede, at han havde flere stød og slag, som han for årsagers skyld ikke ville lade syne. Det skete i det stræde, som går bag om Laurits Olufsens port, udenfor Else Buskes hus ved tre personer, som frarøvede ham hans kårde, et par nye forede handsker med boed om... en fin lærreds halsdug, 2 sletdaler, et krudthorn og et tørklæde, hvilket var gjort af tre personer, som gjorde det i mørke. Efter den medfart måtte han blive liggende på stedet, hvor de forlod ham. Han sigtede Ib Jacobsen og hans medfølgere for skaden. Denne blev stævnet til Mikkell Erlandsen. (10/4).

Peder Poulsen på Bjerget sælger til Niels Tomsen, Fårtoft et kålgårdssted på Bjerget ester op til Peder Pedersen Tilsteds huse og ejendom.

Jacob Lauritsen Tinstrup tiltaler Matis Poulsen i Sperrindgård og andre for skyld.

Dom: De skal betale osv. 13. marts.

(28/111674). Christen Madsen udsteder.

Borgmester Morten Tomsen på egne og Mogens Nielsen rådmands vegne irettelægger en landstingsdom af 16. og 17. december, der lyder på, at Peder Andersen ikke har omgåedes med konsumtionen efter ordningen, hvorfor han bør stande til rette og borgmesters og råds dom stå ved magt. Derefter er der gjort udlæg i markjord for 290 rdl., men byfogeden sagde, at det, der strider mod Christoffer Nielsens og Joest Nielsens vurdering, tilsteder han ikke udlæg i, eftersom han er ubekendt med jorden. Der blev svaret, at Christopher Nielsen havde leveret byfogeden en seddel over det, han havde fået som udlæg til efterretning. (Sagen fortsætter).

Borgmester Morten Tomsen irettelagde en landstingsdom af 3. og 4. februar, der siger, at Peder Andersen ikke kan befries for at lide som den, der trodselig har sat sig op mod øvrigheden og byfogeden Hans Johansens såvel som sættefogeden Anders Frosts domme, og som Peder Andersen således ved sit utilbørlige forhold har forvoldt borgmester Morten Tomsen stor bekostning og tidsspilde bør han give borgmester 30 rdl. Derfor bliver der nu udlagt halvparten af den toft norden Peder Andersens gård, som hans stedbørn tilkommer den anden halve part af, og en ager på Munkholm. Byfogeden sagde igen, at hvad der stred mod den udlægsforretning, der var foretaget for Joest og Christopher Nielsen, ville han ikke tilstede, da markjorden var ham ubekendt. (Sagen fortsætter).

912

Thisted Købstads Tingbog -1675

Borgmester Morten Tomsen, på egne og Mogens Nielsen rådmands og interesserede i konsumtionen deres vegne irettelagde en landstingsdom af 3. og 4. februar, som indeholder, at det er bevist, at Peder Andersen har sat sig op mod konsumtionsbetjentene, da de var i hans hus at inkvirere, og da han ikke har svaret noget til sin befrielse, dømmes han til at stå til rette efter konsumtionsforordningen og derforuden give konsumtionsforpagterne 10 rdl., hvorfor der nu er gjort udlæg i markjord. Byfogeden sagde igen som i foregående sag. (10/4).

Anders Knudsen på sin husbonds Søren Jakobsens vegne tiltaler folk på landet for skyld (bl.a. Niels Christensen Bodsens ibm. (Årup Mølle el. Nørhå), . . Maren, sal. Niels Jensen Skrivners i Hillerslev - Laurits Andersen i Auolsgrd. . . Jep Andersen i Torsted . . Niels Poulsen, før i Esholmb, nu i Høustrup . .) for skyld efter bog.

Dom: De skal betale osv.

Laurits Jensen på sin fader, Jens Svendsens vegne tiltaler sal. Jens Mattisens arvinger for Jens Mattisens skyld efter bog.

Dom: De skal betale osv.

Christen Madsen Blander i Elsted, delefoged til Irup, på Anders Lauritsen, forrige foged på Irup, nu i København, hans vegne tiltaler Margrete Tomasdatter, sal. Peder Madsen Rådmands efter skadesløsbrev.

Dom. Hun skal betale osv. 20. marts.

Mette Knudsdatter af Thisted beskylder Peder Rasmussen, skomagervend, som tjener Jørgen Olufsen skomager, for at være fader til hendes barn.

Peder Nielsen, boende ved torvet, har for sin gæld solgt til sin nabo, Tomas Nielsen Skrædder, et stykke af hans gårdsrum, sønden hans husgavl og så langt mod syd til Peder Olufsens ejendom vedtager.

Jens Jensen Møller på Maren Jacobsdatter, sal. Hans Hermansens, hendes vegne tiltaler folk på landet for skyld til sal. Christen Jensen Nielstrup (hendes moders anden mand) og til sal. Jesper Svendsen (hendes egen første mand), efter bøger.

De skal betale osv. 27. marts.

Christian Mortensen Lelius sælger til Hans Bahnsen farver et stykke af det gårdsrum, som sal. borgmester Tomas Madsen ejede, og som ligger op til Hans Bahnsens raling.

(21/11 1674). Christen Nielsen Torsted køber af Maren Eriksdatter i Skinnerup, sal. Niels Sørensens enke, det hus, som hendes søster Mette Eriksdatter ejede

913

Thisted Købstads Tingbog -1675

og påboede, og som hun nu har fået, fordi hun har taget sin søster i huset på grund af hendes alderdom og skrøbelighed og lovet at forsørge hende. Mette Eriksdatter er enke efter borgmester Mikkel Sørensen. Maren Eriksdatters tre sønner underskriver, nemlig Tomas Nielsen, Erik Nielsen og Niels Poulsen.

Jens Pedersen Vandet tiltaler Anders Andersen i Søgård i Sperrind og Peder Sørensen Smed ibm. for skyld for korn.

Dom: De skal betale osv. 10. april.

(6/3). Frandtze Claussen Boddum har ladet stævne hæderlige og vellærde Ib Jacobsen, Joest Nielsen og Christopher Nielsen. De to sidste stævnet i Mikkel Erlandsens stue. Samme dag lod han stævne Dorete Møller, hendes mand og søn, Mads Møller, Abel Møller og Else Busk for at vidne, og Mette og Kirsten Tømmerby for at vidne.

Ib Jacobsen har ladet stævne Frands Clausen.

Frands Clausen irettelagde et tingsvidne af Hillerslev herredsting 23. marts, om at Mads Jensen Møller af Thisted, der gav til kende, at han af Frands Clausen var stævnet til Thisted byting nu på lørdag førstkomende for at vidne, men da han nu straks skulle rejse til Norge, kunne han ikke vente så længe, hvorfor han irettelagde et skriftligt kundskab, hvorefter han havde set, at Ib Jacobsen og hans medfølgere gik forbi hans forældres dør, snakkende om Frands Clausen. Derefter så han dem ved enden af Else Busks hus udenfor Laurits Olufsens gyde. Da kom Frands Clausen gående ved samme husende, og da gik Ib Jacobsen til ham tillige med de andre og slog ham og slog ham omkuld med en dragen kårde og lægter, hvorpå han hørte Frands Clausen klage sig og skribe: Vil du myrde mig her, Joest, (hvor) ingen godtfolk ser det. Så svarede Ib Jacobsen: Det skal du have for de to mark, du lånte. Han så, at Ib Jacobsen tog degenen fra Frands Clausens side og troede, at hvis han ikke havde ladet sig fornemme ved hans forældres dør, ville de have myrdet eller stympret ham, og han ville gerne have assisteret ham og afværget sådanne usømmelige gerninger, hvis han havde set nogen lovlig og ærlig medfart af dem og ikke frygtet for sådan uhørtig og skammeligt røveri, som de teede på ham. Dat. Thisted 6. marts 1675. Madtz Jenssen Møller. Desuden fremlagde Frands Clausen synsvidnet af 22. februar, og forlanger i et indlæg, at Ib Jacobsen og hans medfølgere straffes for, hvad de har gjort mod ham i mulm og mørke.

Herimod fremkom Ib Jacobsen og irettelagde et kundskab af 16. marts 1675, hvori Mads Jensen Møller erklærede, at Frands Clausen havde tilbudt ham fire rigsdaler og en kårde, hvis han ville vidne, i den sag, at Ib Jacobsen havde overfaldet ham på gaden og røvet fra ham, hvad han ikke kunne gøre med en god samvittighed, da han ikke i ringeste måde kendte til overfaldet, og han før havde tilkendegivet Frands Clausen, da han anmodede ham om slig et falsk vidnesbyrd, at den nat, som han siger, det skulle være sket, var han ikke i det stræde. Men hans sandhed er, at Frands Clausen har sagt til ham, at det han sigtede og beskyldte Ib Jacobsen for, var alene efter Frands Clausens ord, usandfærdige og opdigtede ord, og det ville Frands Clausen tillægge Ib Jacobsen for at give Ib Jacobsen desto større despect. Dat. Thisted 16. marts 1675. Mads Jensen Møller. Til vitterlighed Skaris Christensen, Jens Knudsen.

914

Thisted Købstads Tingbog - 1675

Ib Jacobsen fremsagde derefter mundtligt: At som Frands Clausen har citeret mig her til tinget, skønt jeg står under foro academico anlangende nogle grove beskyldninger, som Frands har beskyldt mig for, som skulle være sket Frands om nattetide på gaden, da som min uskyldighed tilsiger mig for samme ærerørige sag at erklære, da er mit korte svar, at Frands Clausen aldrig skal kunne bevise sine anklager, alligevel han på adskillige steder har søgt lejlighed med penges og varers tilbud at forære, om samme personer ville gøre ham gefal (gæfahl) at vidne på mig, skønt de havde sagt ham, at de hverken så eller hørte mig traktere ham således, hvilket han ikke som den, der skulle have været sacriministere candidatus burde at sige nogen saligheds spilde eller ved falskhed nogen ærerøgt antaste. Ib Jacobsen forlanger, at tingsvidnet til Hillerslev herredsting er ugyldigt, og at Frands Clausen bør lide dele og tiltale. Frands Clausen fremlægger en seddel, underskrevet M. Jensen Müller af 19. marts om, at han ikke mere turde komme til Frands Clausen, og at Mikkel

Resen?, efter hvad han havde hørt, havde været hos Frands Clausen, for at høre, om »han havde noget at stå på«. Han var truet med prygl. »Forsend mig en breff tubach.«

Frands Clausen hævder, at hans tingsvidne bør stå ved magt, og når Ib Jacobsen påberåber sig at være ministrii candidatus, bør han bevise det.

Begge parter begærer dom.

Dom-: Eftersom den ene part fremlægger synsvidne og vidnesbyrd, og den anden et kundskab, og de er ganske stridige imod hinanden (hinandet), så henfindes sagen for landsdommerne.

(13/3). Christen Madsen lod læse en befaling fra amtmanden, J. Friis til ham om, at han sidder i dommers sted i den sag, borgmester Morten Tomsen har imod Peder Andersens stedbørn angående den markjord, som der er sket udlæg i fra Peder Andersen. (Sagen fortsætter).

Borgmester Morten Tomsen har ladet stævne Peder Andersen og hans stedsønner Joest og Christopher Nielsen samt byfoged Hans Johansen og vurderingsmænd, der har gjort Morten Tomsen og Mogens Nielsen, rådmænd, udlæg i Peder Andersens markjord efter 2 landstingsdomme. Byfogeden har nægtet at godkende udlægget, for så vidt det skulle stride mod det udlæg, som Joest og Christopher Nielsen har fået for deres arv.

Morten Tomsen påstår, at det udlæg, de to stedsønner har fået, ikke er fuldstændigt, og ikke skrevet på det rette stemplede papir, men at byfogeden alligevel, skønt kun tre af vurderingsmændene var til stede i retten, har gjort dem udlæg, og at han senere ikke har villet gøre Morten Tomsen fuldt udlæg.

Dom: Det, der var udlagt til Morten Tomsen og Mogens Nielsen, skal de have og gøre sig så nyttig, som de ved og kan. Hvad tiltale Morten Tomsen og Mogens Nielsen har til byfogeden, Hans Johansen, henfindes til landsdommerne. (17/8). (6/3). Skaris Christensen tilbyder på Joest og Christopher Nielsens vegne indløsning af det, som er udlagt til dem, inden 8 dage, og forbyder Peder Andersen eller nogen anden at befatte sig med dette udlæg. (8/5).

915

Thisted Købstads Tingbog -1675

Niels Pedersen, barnefødt ibm. på sin faders, Peder Andersens vegne tiltaler Jørgen Nielsen i Djernæs. Peder Andersen har 17/8 1674 fået fuldmagt af Jørgen Nielsen til at inddrive skyldig landgilde hos sal. mag. Hans zoegas tjener i Ty mod betaling af hans udgifter m.m. Da Jørgen Nielsen ikke har villet betale Peder Andersen for hans urnag og omkostninger ved landstingsdomme, kræver Peder Andersen nu 54 ½ rdl. for rejser, fortæring i den besværlige vintertid m.m.

Dom: Jørgen Nielsen skal betale osv. 17. april.

Laurits Jensen, forrige byfoged, tiltaler Søren Smed i Vorring som arving efter hans søn, Niels Sørensen, for dennes lejermålsbøder og for Karen Lauritsdatters bøder, som han besov.

Dom-: Han skal betale, da Niels Sørensen har taget skrifte for lejermålet. 24. april.

Jens Pedersen Tinstrup på Kirsten Andersdatter, sal. Jep Jensens enke i Thisted, hendes vegne fremlægger afkald fra Niels Jensen i Ålborg og Maren Jensdatter i Vester Torup i Hanherred på arv efter deres broder Jep Jensen til Kirsten Andersdatter.

1. maj.

Anders Nielsen i Hjardemål fremlægger et pantebrev til ham fra Anne Nielsdatter, sal. Jens Mattisens enke, for 18 sletdaler, som hendes mand havde lånt nogle af før sin død, og hun resten efter hans død. Hun pantsætter derfor to indmarksagre i Thisted bymark i Hov. Siden har hun lånt på samme pantebrev 2 sldl. og igen 17 sldl. Hun giver sin broder, hæderlige og vellærde Jacob Nielsen, fuldmagt til at udstede pantebrevet.

8. maj.

(10/4). Morten Tomsen har indstævnet tinghørerne fra forrige tingdag, som vidnede, at Peder Andersen fremkom for retten og lod læse kgl. Majestæts udgivne stævninger anlangende borgmester Morten Tomsen og Mogens Nielsen, rådmænd og medinteresserede, konsumtionsforpagtere, om sagen, der nu er indbragt for Højesteret. De hørte, at Mogens Nielsen begærede, at Peder Andersen ville give ham kopi af stævningerne, hvilket Peder Andersen ikke ville give ham, men sagde, at de skulle tage det i købet. Borgmester Morten Tomsen begærede nu i dag kopi af stævningerne, så han eventuelt kunne udtage kontrastævning, men Peder Andersen sagde, at stævningerne var andre steder for at blive forkyndt for landsdommerne og andre, som er angivet i stævningerne, og når stævningerne igen kom hjem til ham, skulle han lade dem forkynde for Morten Tomsens bopæl. Morten Tomsen begærede igen kopi, men Peder Andersen svarede. Der har I mit svar. (15/5).

916

Thisted Købstads Tingbog - 1675

Niels Jensen Toftum tiltaler Jesper Christensen for skyld efter bog og regnskab på, hvad Jesper Christensen har hjemkøbt for ham fra Lybæk på mikkelsdagsrejse 1674.

Dom: Han skal betale.

Niels Jensen Toftum tiltaler Christen Christensen Løkkemand i Sundby på Mors for skyld efter bog.

Dom: Han skal betale osv. 15. maj.

(8/5). Morten Tomsen, borgmester, på egne, Mogens Nielsens og medinteresseredes vegne forbyder Peder Andersen på Bjerget at pløje, så

eller på anden måde befatte sig med den markjord af hans, de har fået indførsel i, mens denne indførsel står ved magt. (22/5).

Laurits Christensen Fårtoft begærer på sin søn, Christen Lauritsens vegne skudsmål om, hvad folk han er kommet af, og hvorledes han har forholdt sig, fra han var barn og til han rejste over til - - - sand?. 24 borgere giver ham godt skudsmål.

Jens Nielsen, prokurator i Ålborg, tiltaler borgmester Christian Mortensen Lelius på tre Ålborgborgeres vegne, da de er værger for sal. biskop Mourits Kønigs børn, Frederik, Anne Kirstine og Anne Sophie. Borgmesteren skylder efter obligation til sin kære »svoger« biskoppen 200 sldl. I sagen indgår en sag om biskop (i Århus) dr. Morten Madsens arvinger og en sag om indførsel hos Henrik Thott til Bøllinggård for 2047 rdl. 5 mk., som han var blevet skyldig til de fattige efter en obligation, som sal. dr. Jens Mulle til et legat for de fattige har fordret efter Højesteretsdomme og dokumenters indhold. Biskop Niels Bang optræder på Odense skoles vegne. Henrich Thott har kautioneret for jomfru Anne Thott. Indført brev fra Frants Kønig til sin svoger Christian Mortensen Lelius om, at han får intet at holde lille Frederik med osv.

Dom: Eftersom borgmester Christian Mortensen kræves for en sum penge, han skal være skyldig til biskop Mourits Kønigs børn, men det bevises, at borgmesteren har bekostet en del penge på en proces på børnenes vegne, og at han har udlagt 40 rigsdaler til hr. Frands Kønig, da som børnene ikke nu behøver penge til deres fornødenhed, bør borgmesteren med det forligste stille forsikring for pengene, hovedstol og rente, dog at dekortere borgmesteren for, hvad han på børnenes vegne har udlagt og bekostet.

22. maj.

(15/5). Borgmester Morten Tomsen lader tilbyde Peder Andersen frøgæld for det korn, han imod forbud har sået i jord, som er udlagt til borgmesteren. Første gang tilbud i dag. (5/6).

917

Thisted Købstads Tingbog - 1675

(8/5). Borgmester Morten Tomsen. 8 mænd så stande for dennem Peder Andersen på Bjerget, og sagde, at han ville lade læse kgl. majestæts stævninger her i dag. Borgmesteren svarede: »Ja det er vel, at jeg kan få dem at høre, og jeg begærer genpart af dem, som jeg så ofte har gjort, mig til efterretning, at jeg og mine medinteresserede kan vide at rette os derefter, at vi kan tage kontrastævning i rette tid, om det gøres behov, og dersom Peder Andersen ikke vil give kopi, begærer jeg, at de må blive hos skriveren så længe, at han kunne skrive mig kopi deraf for betaling, eftersom Peder Andersen ikke ville lade dem forkynde i mit hus, men har stået i gaden og læst dem, så jeg ikke kunne høre eller vide, hvorledes de var.« Da sagde Peder Andersen:« Vil I have nogen kopi deraf, da kan I hente dem i København, thi det er ikke manere? at skal give nogen kopi af Hans Majestæts stævninger, og dersom de skal blive hos skriveren, vil jeg ikke lade dem læse. Men den 31. maj skal I møde for

Højesteret. Derefter kan I rette jer.« Og så gemte han dem og ville ikke lade dem læse. Tingsvidne.

29. maj.

Mogens Nielsen, rådmand, fremlægger på sin broders, Laurits Nielsens vegne et købebrev fra Inger Jensdatter, sal. Ambroes Lauritsens enke til Laurits Nielsen på hendes ringe hus, som hun bor i, 7 fag hus og i hug 8 bindinger, som har Laurits Nielsens hus på østre side og Mikkell Rees løjtnants hus på vestre side, og vender med søndre ende til adelgaden og med nørre ende til Mikkell Rees hans hus.

Borgmestrene og råd underskriver også. 5. juni. (Ny hånd).

(22/5). Borgmester Morten Tomsen tilbyder igen Peder Andersen frøgæld af den jord, Peder Andersen imod forbud har ladet tilså, skønt jorden var udlagt til borgmesteren, og i dag tredje gang. Han havde med sig 9 sække korn, som han tilbød Peder Andersen, rug, byg og havre.

Peder Kedelførers hustru tilbyder Jesper Christensen frøgæld 3. gang. Udsteder Skaris Christensen.

Byfogeden, Hans Johansen, lader fordele Jens Knudsen, Jens Fruergård og Peder Christensen Skrædder på Knakken for tre mark, fordi de ikke efter lovlig advarsel ville være tilhørere til Thisted byting.

12. juni.

Borgmester Christian Mortensen Lelius lader fremstille synsmænd, Christen Møller, Tomas Møller, Søren Møller og Peder Møller, som har synet sal. Peder Madsens mølle norden byen. Ringstykket og drivstagerne var fordærvede og i stykker. Under møllen manglede en stiver, to syvalener til trappen, og en halv tylt lægter, 3 savdeller og 4 sejle til armene. Møllehuset fejlede kun en halvt tylt lægter og en halv trave tag. Dog var der intet loft uden over stuen.

918

Thisted Købstads Tingbog - 1675

19. juni.

Peder Mortensen Skrædder lader tilbyde Mads Pedersen, sal. Peder Madsen rådmandens søn hans arv efter hans fader, da han er sin egen værge og langt over den alder efter loven, så Peder Mortensen ville ikke svare til arven mere. Mads Pedersen er stævnet i sal. Jens Andersen Fjerritslevs hus. (17/7).

Købebrev fra Peder Bendixen i Vester Vandet til Hans Bahnsen farver på et hus med en lille have næst norden ved i sal. borgmester Tomas Madsens gård, som har været pantsat til Peder Bendixens formand (Poul Salmandsen) og blev udlagt ved skiftet efter sal. borgmesters hustru.

Laurits Jensen, forrige byfoged, fremlægger en stævning fra velbårne fru Maria Vlaming, major Walter Roland von Stenvichs, mod Hans Axel Pors til

Ullerupgård, fordi han og hans medfølgere har slået alle vinduer ud i begge hendes stuer i den gård i Nørregade, som hun bor i.

Borgmester Christian Mortensen protesterede på Hans Axel Pors's og egne vegne, og krævede, at hun skulle bevise, enten at gården tilhørte hende, eller hun havde lejet den med borgmesters og råds samtykke, og at hun endnu virkelig bor der. Han mener derfor, at denne sag ikke er fru majorens, men byfogedens på kongens vegne og borgmestrene og råd på byens vegne, og formynderne på de umyndige arvingers vegne.

Dom: Da gården ikke tilhører fru majorskens osv. som påstanden. 26. juni.

Købebrev til borgmester Christian Mortensen Lelius på en ager på Storodde fra Kirsten Andersdatter, sal. Jep Jepsens for hendes part og det hun har købt af sin sal. mands to søskende, Niels Jensen i Ålborg og Maren Jensdatter i V. Torup i Hanherred, 8 1/5 skp. bygsæd, Søren Mikkelsen Møller på egne og steddatter, Mette Christensdatter, hendes vegne 8 1/5 skp. bygsæde, Jens Sørensen Fruergård på egne og Christen Pedersens vegne 1 1/2 skp. og Carsten Lauritsen skomager på Kirsten Staffensdatters vegne 1 1/2 skp.

Borgmester Christian Mortensen Lelius har solgt en halv tønne bygsæd i Søndertoft til Søren Mikkelsen Møller.

Borgmester Christian Mortensen Lelius har solgt til Jens Sørensen Fruergård et hussted under Bjerget, som borgmesteren har fået ved indførsel efter sal. borgmester Tomas Madsen, og som forhen har tilhørt Maren Bonde.

3. juli.

Borgmester Christian Mortensen Lelius lader fremstille synsmænd (af håndværkere nævnes Christen Mülle, Niels Gravesen, Søren Tomsen, Christen Sørensen Dige, alle tømmermænd, Christen Mortensen Snedker, Anders Giødichsen, Jens Jensen og Christen Frandsen, murmester (murmestrene?) Anders Tomsen og Povl Christensen, smede, Christen Nielsen og Morten

919

Thisted Købstads Tingbog -1675

Christensen, tækkere. De skal syne hans gård, som han har købt af sal. Jens Mattisen, hvor meget han har bekostet på den. (Alt specificeret). De finder, at gården nu er 442 1/2 rdl. bedre værd, end da borgmester fik den.

Tomas Enevoldsen Købmand tiltaler Jørgen Nielsen i Store Djernæs for skyld, 4 skp. mel efter bog.

Peder Pedersen Søe, borger her sammesteds og boende i Klitmøller tiltaler Peder Nielsen Torp for jordskyld af et stk. jord, han havde i brug 1673, og Jens Knudsen øster i byen for skyld efter bog.

Dom: De skal betale osv. 10. juli.

Tomas Enevoldsen Købmand lader fordele Jørgen Nielsen i Store Djernæs for skyld.

Tomas Jensen Ålborg tilbyder Jens Knudsen et indlæg og 7 konsumtionssedler, som han skulle have irettelagt på Thisted rådstue 7/12 1674, da gæsterettens dom faldt imellem ham og Morten Tomsen borgmester, imod betaling for læsning og påskrivning og indførsel, som Tomas Ålborg havde skrevet og læst. Jens Knudsen ville ikke svare.

17. juli.

Maren Nielsdatter, sal. Jost Olufsens, forrige rådmand, sælger til Christian Mortensen Lelius 4 stk. engedel, dog vil hun forbeholde sig græsningen sin livstid, og borgmesteren skal lade det slå og bjerge hjem til mit hus.

Jesper Christensen begærer skudsmål for sin søster, Maren Christensdatter, som for armods skyld har forladt landet og rejst over til Norge fra sin mand. Hun får godt skudsmål af 24 borgere.

Købebrev fra Jens Knudsen og Peder Nielsen Torp på deres myndlinges sal. Christen Christensen Lomborgs barn (børn?)s vegne til Peder Pedersen Søe, borger ibm., nu boende ved Klitmøller, på to parter af et stk. jord ved byen, Storting - kaldet, efter skiftebrevet 21/3 skp. bygsæde. (21/8).

Borgmester Christian Mortensen tiltaler Christen Madsen feldbereder, og kræver ham idømt kongens nåde eller unåde og hans boslods fortabelse, fordi han imod byens sædvane har ladet et dødfødt barn opbære til kirkegården med proces(sion?).

Opsat 14 dage. (31/7).

(19/6). Peder Mortensen Skrædder tilbyder igen Mads Pedersen, sal. Peder Madsen rådmands søn, hans arv og lod derefter fordele Mads Pedersen.

24. juli. Intet.

920

Thisted Købstads Tingbog - 1675

31. juli.

Borgmestre og rådmænd tiltaler Jacob Jacobsen København, Peder Albretsen, Mads Christensen, Niels Mikkelsen, Jens Pedersen og Oluf Pedersen, fordi de på deres rejse til København, da de var udskrevne af Thisted til bådsmand, i de byer og landsbyer, de kom igennem har smældet på dem og sagt, at de har taget penge og markjord af en del, som var dygtigere bådsfolk, og taget dem i stedet, så der var ikke sådanne skælmer og tyve til, som de var. Først i Århus og så i København har de overfaldet borgmester Morten Tomsen, både på smakken og i hans, logement, så han med Nømen kunne komme derfra, ligesom de med dragne degener, knive og slag i Viborg har overfaldet Mikkell Olufsen Sværdfejer, som var med jer i København og ville true ham det brev fra, som var tilskikket borgmestre og råd fra admiralitetet, og fordi de har drukket byens penge op, som de skulle mundere sig med og forlanger dem straffet på

Bremerholm. Derefter læst lensherren, Jørgen Friis' befaling til Laurits Jensen, forrige byfoged, til at tage sig af de tiltaltes sag.

De tiltalte svarer, at de ikke har talt ilde om borgmestre og råd, men at Mikkel Sværdfejer, som skulle være deres dux på rejsen, havde sagt, at folk havde givet borgmesteren stikpenge for at undgå udskrivningen, og han havde sagt, at Anders Hillerslevs kone havde udsat % td. bygsæde med afgrøde til Niels Hou for 12 rdl., som han skulle love godt for hende hos borgmester Christian Mortensen, for at hendes søn kunne slippe for at blive udskrevet, og han havde sagt, at de skulle sige på admiralitetet, hvilke karle borgmestre og råd var. De nægtede at have overfaldet Mikkel Sværdfejer, men da han og de andre var drukken, strøg Jacob Jacobsen ham over kinden med bagsiden af en kniv og gav ham så en ørefigen for hans snak. De har ikke drukket pengene op, men haft udgifter på deres rejse til og fra Bremerholm, da de blev kasseret af admiralitetet.

Opsat 6 uger. (Sagen fortsætter).

Borgmester Morten Tomsen tiltaler de udskrevne og hjemsendte bådsmand for 10 sldl., som de har forpligtet sig til at betale tilbage af deres bådsmandsløn, da de ikke blev bådsmand. De leverer en liste over deres udgifter.

Dom: De skal betale de 10 sletdaler og kan ikke godtgøres mere end de 4 sldl., som de modtog her på rådstuen. (Sagen fortsætter).

Laurits Jensen, forrige byfoged, efter lensherrens befaling, fremlægger en kundskab fra de udskrevne, men kasserede bådsmand om, hvad der passerede på deres rejse til København. I Viborg havde Jacob Jacobsen og de andre forlangt det brev, som de fik af admiralitetet og havde betalt for (vel angående deres kassation) af Mikkel Sværdfejer, men han ville ikke lade dem få det, før han havde leveret det i Thisted til Morten Tomsen. Så havde Jacob strøget med bagsiden af en kniv over hans kæbe og givet ham en ørefigen med højre hånd. (11/9).

Emmich Erichsen har ladet stævne Mergrette Tomasdatter, sal. Peder Madsen rådmands, og hendes datter Anne Pedersdatter, for skyld efter bog.

Dom: De skal betale osv.

921

Thisted Købstads Tingbog - 1675

(17/7). Borgmester Christian Mortensen Lelius tiltaler Christen Madsen feldberejder, fordi han har ladet sit dødfødte barn henføre til kirkegården med proces(sion?) imod byens sædvane, og kræver ham efter opsættelse dømt i kongens nåde eller unåde og til hans boslods fortabelse.

Dom: Dommeren kan ikke bifalde borgmesterens hårde irettesættelse, men fordi Christen Madsen imod gammel skik og sædvane her i riget har optaget sådan ny ceremoni, hvilket jordemoderen tilkommer af forrette, skal han bøde til de fattige 20 rdl. i mulkt.

7. august.

(10/4). Christopher Nielsen fremkom og vedkendte sig fuldt og fast det korn, som borgmester Morten Tomsen havde fået til udlæg i det jord, såvidt Christopher før havde fået udlæg i.

Jens Svendsen lader tiltale Christen Pedersen, boende på Tang på Ballerum i Tved sogn for skyld efter to obligationer. (også Tange).

Dom: Da Christen Pedersen har lånt pengene i stor nød og trang til hans avls og bjergings fortsættelse, skal denne gæld efter forordning af 1/5 1662 betales forud for anden gæld, hvorfor pengene skal betales inden 15 dage.

Søren Jacobsen lader fremlægge en obligation fra Christen Pedersen på Tang i Thuedtz' Sagen, på penge lånt til hans avls fortsættelse.

Dom: Som ovenfor med samme begrundelse.

Borgmester Morten Tomsen lod opløse en højesteretsdom 13. juli, sidst, hvori fandtes indført 3 kundskaber, som Peder Andersen på Bjerget skal have irettelagt, den første dat. Thisted 16/3 1675, som skulle være udgivet af Jens Pedersen, Niels Jespersen og Jens Bollesen contra den gerning Peder Andersen på Thisted byting 17. oktober 1675 skal have begået og af Jens Knudsen til vitterlighed underskrevet. Og på samme kundskab var en anden kundskab, som var underskrevet af Niels Pedersen og Salmon Jensen, hvilke skal være Peder Andersens søn og hans tjenestere, i den mening, at 1675, 18/3 skulle Tomas Jensen, da forordnet skriver, have nægtet Peder Andersen genpart af det vidne, som borgmesteren forhvervede 14/11 (1674), om hvad der passede på tinget, at Tomas Jensen da skulle have sagt, at han ingen genpart turde give Peder Andersen, fordi borgmester Morten Tomsen havde forbudt ham det. Den tredje kundskab, dat. 22/? 1675 underskrevet af Jens Knudsen, Peder Poulsen og Anders Sørensen.

For retten fremkom Jens Bollesen og Niels Jespersen og nægtede ved ed at have underskrevet, og Tomas Jensen aflagde ed på, at han aldrig havde nægtet Peder Andersen vidner eller domme, når han ville skaffe ham stemplet papir og betaling, og aldrig havde sagt de ord, som hans søn og tjenestere havde underskrevet en kundskab om, og han ville hellere have tjent pengene, da det er hans næring, og de havde aldrig været hos ham på en sådan beskikkelse. I lige måde fremkom Anders Sørensen og nægtede ved ed at have skrevet under på den tredje kundskab. Jens Knudsen og Peder Andersens hustru, Kirsten Rasmusdatter var også indstævnet.

922

Thisted Købstads Tingbog - 1675

14. august.

Købebrev fra Jens Pedersen til hans ugifte søster Anne Pedersdatter på al den arv, gårdspart og jord, som han har arvet efter sin fader, Peder Madsen, forrige rådmand.

(7/8). Borgmester Morten Tomsen lader gøre udlæg hos Peder Andersen efter to højesteretsdomme. Først var mændene i Peder Andersens gård for at vurdere løsøre, men der var intet, og derpå udlagde de afgrøden på noget af markjorden. Peder Andersens bo var ganske borte og frarykket. Indstævnet var Peder Andersens stedsønner og Maren Nielsdatter, sal. Jost Olufsens, og der var stævnet for Peder Andersens bopæl. (Sagen fortsætter).

Borgmester Morten Tomsen fører Jens Fruergård til vidne på, at denne har pløjet og sået i Peder Andersens jord, og at Joest og Christopher Nielsen ikke befattede sig med samme pløjning og såning. Anders Kynde havde spurgt, hvordan han kunne komme til at pløje den jord, som var udlagt til borgmesteren. Da svarede Jens Fruergård, at Peder Andersen skøtte intet derom. Der kunne ikke gøres så kroget et hul, at han fik jo vel en nagle at slå i det. Anders Kynde spurgte, hvor Peder Andersen fik korn fra at så. Jens Fruergård svarede, at han fik vel korn m.m. (Sagen fortsætter).

Borgmester Morten Tomsen og Mogens Nielsen, rådmand, tilbød løsning i 6 uger af jord og kornafgrøde, som er udlagt til dem. Og eftersom kornet nu skal høstes, vil de lade det høste og derefter tælle på marken, og indlægge det i Emmike Eriksens lade. Og, hvis Joest og Christopher Nielsen vil forholde sig på samme måde med samme korn, om de agter at føre noget proces derpå, eller de vil dermed (være?) tilfreds til sags og love uddrag.

21. august.

(17/7). Peder Nielsen Torp lader stævne Peder Pedersen Søe ved Klitmøller, der sammen med Peder Søe og Jens Knudsen er værger for sal. Christen Lomborgs børn, hvis arvede gård nu er brøstfærdig. Han vil lade den tredjepart, han er ansvarlig for, gøre i stand, og advarer om, at de to andre værger så selv må være ansvarlig for de øvrige parter af gården . . Opsat 3 uger. (11/9).

28. august. Intet. 4. september. Borgmester Christian Mortensen tiltaler Jens Knudsen og forbød ham at føre hans korn ind, før han havde tiendet på kærven, eftersom han ikke alene resterer til kirken både for i fjor og dette år, men er skyldig for korn- og kvægtiende, som han forleden år ulovligt havde oppebåret af kirkens indkomst.

Han svarede, at han ikke skulle befatte sig dermed, før han havde tilfredsstillet borgmesteren. (Sagen fortsætter).

923

Thisted Købstads Tingbog -1675

Borgmester Christian Mortensen lyste Jens Knudsen en fuld vold til, fordi han trods forbud havde ført sit korn hjem.

Jens Christensen Skyum tiltaler Mads Madsen Smed, Sindrup efter obligation fra denne til Niels Madsen Tinstrup 28/121663.

Dom: Han skal betale til Jens Skyum og hans hustru inden 15 dage. 11. september.

Borgmester Morten Tomsen lader spørge sal. Jens Reffsis efterladte hustru Maren Mortensdatter, om han ikke efter hendes begæring for nogle år siden har antaget hende og forsynet hende med nødvendig underholdning og ladet hendes forfaldne hus reparere, betalt hendes skatter, og ladet hendes søster hæderligt begrave, og lovet at lade hende selv begrave, og at hun derfor forunder ham hendes hus og boskab uden nogen modsigelse af hendes arvinger, uden at de vil betale borgmesteren hans udgifter.

Laurits Pedersen Morsing lader tiltale Simon Pedersen Næstrup tjener Niels Boysen og Christen Andersen Smed i Hillerslev på sin hustrus vegne for en obligation 25/11 1665, hvorefter de skyldte 8 sldl. til Peder Lauritsen Morsing og pantsatte deres hus sønder i byen.

Dom: De skal betale de 8 sldl. til mikkelsdag, da Laurits Morsing ikke længere vil lade pengene stå.

Jost Nielsen har solgt en indmarksager i Vegendal til Niels Jensen Toftum, og Jost Nielsen og hans broder Christopher Nielsen har solgt en havrelandsager østen galgen, som de har arvet efter deres fader.

Niels Jensen Toftum tiltaler Margrete Tomasdatter, sal. Peder Madsen rådmands, for skyld efter bog, 1671, og for tiende for 1673, da han var kirkevæрге.

Dom: Hun skal betale.

(21/8). Peder Nielsen Torp tiltaler efter opsættelse 21/8 Peder Pedersen Søe, nu boende ved Klitmøller, som sammen med ham og Jens Knudsen var sat til væрге for sal. Christen Lomborgs børn. Børnenes gård er nu brøstfældig og skal sættes i stand, hvis den ikke skal blive øde, så formynderne får skade. Han tilbyder igen at reparere tredjedelen af gården, hvorefter de andre formyndere må være ansvarlig for det andet. Peder Søe lader nu fremlægge et skiftebrev efter sal. Christen Lomborg og hustru, hvorpå stod skrevet, at Peder Pedersen Søe beklager sig over, at Peder Nielsen Torp og Jens Knudsen uden hans vilje har bortlejet gården til major Steenvig og hans frue, hvad han ikke syntes tjenligt eller forsvarligt, siden han er flyttet til Klitmøller og ikke kan have opsyn med gården. Han forloves derfor for værgemålet, så Peder Torp og Jens Knudsen herefter skal være værgere alene, dog skal Peder Søe gøre regnskab for

' det løsøre og markjord, som tilkommer Karen Christensdatter, så længe han beholder det, eller til han bliver skilt derved. Underskrevet af borgmester Christian Mortensen Lelius. 2/6 1674.

924

Thisted Købstads Tingbog -1675

Dom: Peder Pedersen Søe frifindes for Peder Nielsen Torps tiltale, da han er forlovet fra værgemålet, så længe borgmesters hånd står ved magt.

(31/7). Borgmester Christian Mortensen på borgmestres og råds vegne tiltaler de 6 udskrevne og siden kasserede bådsmand for, hvad de skal have sagt om borgmestre og råd på deres rejse, for overfald på Mikkel Sværdfejer og Morten Tomsen, og for, at de har drukket deres løn op. Laurits Jensen, forrige byfoged, irettelægger bådsmandenes svar, hvori de nægter og forklarer, at Mikkel Sværdfejer har sagt de ord (osv.).

Dom: Da parterne på begge sider beskylder hinanden for den skælder, og begge benægter, så det dog synes sådanne ord at være passeret, så bør parterne med rigtige attester fra de steder, hvor sådan smelden mod borgmestre og råd skal være passeret, bevise, hvem der har skylden, inden 6 uger, og da de skyldige lide.

18. september.

(6/3). Peder Andersen, indvåner ibm. fremlagde regnskab over, hvad han og hans hustru havde fået ind af penge, som folk skyldte Niels Justsen, hustruens første mand, efter hans død, hvoraf hans stedsønner, Joest og Christopher Nielsen er berettiget til halvdelen. Derefter fremlægger han regnskab over de udgifter, han påstår at have haft for stedsønnerne, til mad, rejser, tøj m.m.m., bl.a. udgifter til Joests skolegang (Thisted latinskole, vidnesbyrd 1667, Ålborg latinskole, testimonium (vist 1670), udgifter til ham ved Anne Søes bryllup, til et indlæg mod borgmester Christian Mortensen 1671 i den voldssag, for landstingsstævning over voldsed, 22/5 rejst med Joest til landstinget, givet fogeden og vurderingsmænd, som gjorde udlæg hos borgmesteren for den mulkt, til faddergave til Niels Tordsens barn, til badskræberen for at årelade Joest, til den blinde doktor, som kurerede ham og bekost, mens han kurerede ham. 1672 kom han fra København, da han havde ligget der år og dag på attestats, men forgæves. 1674 rejste han til København at attestere.

Christopher kom herfra 1665, 12/3 til Ålborg til den tyske skole, hvor han blev til 1667, betalt skolemesteren for at informere ham i regning, skrivning samt at tale tysk, betalt værtinden for at hun lod have opsyn med hans hoved og klæder at holde rent, mens han var der i huset, og for medicamenter, som han bekostede til Christopher hos mestermanden. 1669 blev han rekommanderet til Søren Bendixen, skriver på Vestervig, og 1671 til Arent Tonnesen på Christianssand, for kost osv., mens han gik ledig, efter at han straks var draget fra de gode folk, han var rekommanderet til, osv. osv.

Derefter beskylder Peder Andersen sine stedsønner for at have røvet fra ham både indbo, og udbo, besætning, vogne, og korn og ført det bort, og taget obligationer og breve fra hans brevskab, mens han denne sommer var i København (på Bremerholm efter højesteretsdom?). Indstævnet til vidnespårhør Just og Christopher Nielsen, Maren Nielsdatter, sal. Just Olufsens (deres bedstemoder), Ib Jacobsen og Jacob Christensen Kjelstrup m.fl. (2/10).

Arvekald til Else Jensdatter, sal. Christen Jensen Feldbereders enke, fra Laurits Jensen skomager på egne vegne, og på den sal. mands søster Anne

Thisted Købstads Tingbog -1675

Jensdatters vegne hendes svoger Jens Jensen Koch, og på Judit Jensdatters vegne. Som Christen Tomasen Lagård, danske skolemester, alle indvånere i Viborg.

25. september.

Borgmester Christian Mortensen lod udnævne 8 mænd, som på mandag kl. 6, som med byfogeden skulle være byens kærner følgagtig for at gøre udlæg hos dem, der resterer med bådsmandsskat. (2/10).

2. oktober.

(2/10). Borgmester Christian Mortensen giver borgere varsel for 3. ting til dele for hvad de skylder ham.

(18/9). Peder Andersen har ladet stævne Joest og Christopher Nielsen til vidnes påhør og en del af borgerskabet for deres sandhed at vidne. Han fremlagde en attest, underskrevet af Skaris Christensen og Jens Kløv om, hvad Peder Andersens umyndige sønner, Anders og Niels Pedersen over for dem har sagt. Herimod mødte Christopher Nielsen og satte i rette, at Peder Andersen ikke burde gå i rette, eftersom der for nogen tid siden er læst to højesteretsdomme her på tinget, hvori Peder Andersen for sine grove gerninger var dømt på Bremerholm hans livstid udi jern til arbejde, og derfor formente Christopher Nielsen, at han ingen rettergang burde have, før han beviste, hvordan han af sådan hans fængsel var entlediget. Hvorimod Peder Andersen svarede, at Christopher var en tyv. Han skulle lade ham fæste i bolt og jern og lade ham hænge over andre tyve, og han mente sig fri til at føre sine vidner om hans bo, som var spoleret.

Dom: Efter irettesættelse og gensvar tilfinder jeg Peder Andersen ingen rettergang at have med nogen, før han beviser, hvorledes han er kommet af Bremerholm.

Carsten Lauritsen skomager får købebrev af Laurits Pedersen Morsing med dennes hustrus råd, vilje og samtykke på 7 bindinger af det hus, Peder Madsen Kræmmer afflyttede, fra vester enge østerpå til gårddøren, hvoraf de tre vesterste bindinger har været Laurits Morsings, og de 4 bindinger ester til gårdsdøren, 91/2 sjællandske alen med jord og ejendom fra vesterende af huset østpå 17 ½ sjællands alen. De 4 bindinger er udlagt Laurits Morsing i hans gælds betaling.

Maren Nielsdatter, sal. Just Olufsens sælger til Michel Ressen, løjtnat til hest, en td. bygsæde sønden for sal. Peder Madsen ridefogeds mølle.

9. oktober.

Borgmester Morten Tomsen tilbyder Laurits Madsen ved Broen en kappe, som var udlagt efter hans sal. hustru, til løsning, og tilbyder Jens Pedersen Bisgård en bryggerkedel, som har været pantsat til løsning.

926

Thisted Købstads Tingbog - 1675

Mogens Nielsen rådmænd tiltaler Mikkell Andersen Skårup for skyld efter bog. Dom: Han skal betale osv.

Karen Sørensdatter, sal, Simon Jensen rådmænds sælger til Peder Mortensen Skrædder en indmarksager i vester vræt i Houe, vender med vesterende på Vegeldals vej.

Borgmester Christian Mortensen lader fordele folk i Tisted, mest kvinder, for (kirken) s tiende og penge, som de resterer med.

16. oktober.

Udsteder Peder Nielsen Torp.

Hans Johansen, byfoged, har sammen med to mænd været hos Jacob Christensen Kjelstrup, fordi det er sagt, at han huser en franskmand. Byfogeden spurgte, hvad rigtighed og pas, denne havde til at rejse i Danmark, og forbød Jacob Kjelstrup og lade ham rejse, før han havde vist rigtighed og pas.

Maren Justdatter, løjtnant Mikkell Ræssens, tiltaler Christopher Nielsen for penge, han har lånt af hende (hans faster).

Dom: Han skal betale osv.

Peder Andersens sønner Niels og Anders Pedersen bevidner, at de har været hos Jørgen Nielsen i Vester Djernæs og talte med hans søn, Niels Jørgensen og stævned ham efter et forlig, som Jørgen Nielsen skulle have indgået med Peder Andersen angående betaling for Peder Andersens rejse og udgifter ved at føre en sag for landstinget.

Dom: Han skal betale efter opskriften, da han ikke er mødt.

Laurits Pedersen Morsing tiltaler Barbra Pedersdatter, sal. Margrete Pedersdatters eneste barn (med hendes første mand Peder Madsen ridefoged) og mener, at hun som eneste arving skal betale jordskatter af hendes og moderens jorder i Thisted, Peder Pedersen (Brønsdorff) på Ørum indvender, at Margrete Pedersdatter som enke efter biskop Morits Køning er en gejstlig person, som borgmestere og råd ikke kan sætte i skat uden den gejstlige øvrigheds samtykke.

Dom: Hun skal betale. 23. oktober.

Borgmester Christian Mortensen har ladet stævne Mikkell Madsen, Anders Jensen sadelmager og Christen Nielsen, og Jens Pedersen Vandet bevidner, at han sammen med Peder Vert har stævnet Christen Poulsen i Sperrind. Peder Vert var ikke til stede, og derfor protesterede Peder Pedersen, forvalter på Ørum, og mente, at der ingen vidner burde føres, når det ikke kan bevises, at Christen Poulsen er lovlig stævnet.

Dommeren kender, at da Jens Pedersen Vandet ved ed består, at han sammen med Peder Vert har stævnet Christen Poulsen, kan borgmesteren føre sine vidner.

Thisted Købstads Tingbog -1675

Niels Christensen Hesselberg af Skive lader ved en byfogedstævning tiltale Peder Lepsen af Norge for skyld efter obligation. To mænd har været i Vexssø bouff (Vigsø landingssted eller bugt) og talt med Peder Lepsen på hans skude, og de forbød ham at sejle bort, før han havde gjort rigtighed.

Dom: Da sagen er gæster og rejser angående, skal Peder Lepsen betale inden 3 solemærker, osv.

Emmik Eriksen lader tiltale hr. Anders i Hillesøe for skyld efter bog. Sagen henvist til gestlig ret.

Christopher Nielsen på (sin farmoder) Maren Nielsdatter, sal. Just Olufsens vegne tiltaler Christen Madsen i Klastrup for skyld efter gælds-brev.

Dom: Han skal betale osv. 30. oktober.

Jens Knudsen på Johanne Andersdatters vegne fremlægger et afståelses- og gavebrev fra hendes brødre Knud og Jens Andersen, født i Thisted, med deres moders, Anne Jensdatters samtykke, har afstået til Johanne Andersdatter al den arv, som de kunne tilkomme efter deres fader, Anders Jensen Fårtoft i Thisted, samt den arv, de kan vente efter deres moder, Anne Jensdatter. Dateret Christianssand, 25/8 1674.

Søren Jacobsen lader tiltale folk på landet for skyld efter bog.

Dom: De skal betale inden 15 dage, og da en del af det skyldige er brugt til deres avls fortsættelse, går denne skyld forud for anden gæld.

6. november.

Anders Frost udsteder.

Niels Mortensen Torsted har ladet stævne Jens Knudsen og tiltaler ham, efter at amtmanden har beskikket Anders Andersen Frost til sættemand, da byfogeden skulle være interesseret i sagen. Denne beskikkelse er læst på bytinget af Jens Lauritsen (byskriver) Niels Torsted kræver, at Jens Knudsen skal levere den kirketiende, han har oppebåret ifølge hans egen kvittering. Jens Knudsen har tidligere tilbudt Niels Torsted rede penge, men dem ville Niels Torsted ikke modtage, hvorfor byfogeden tog pengene i forvaring.

Dom: Jens Knudsen skal levere tienden til Niels Torsted inden 15 dage. (Sagen fortsætter).

Udsteder Anders Frøst.

Jens Knudsen lader tinghørerne fra 23. oktober vidne, hvad de så og hørte. De vidner, at Jens Knudsen tilbød Niels Mortensen penge, men hvor mange, vidste de ikke, og Niels Torsted gik bort af tinget, da han ikke

alene ville have tienden betalt, men også holdes fri for borgmesterens tiltale.

928

Thisted Købstads Tingbog -1675

Anders Knudsen på sin husbonds Søren Jacobsens vegne tiltaler folk på landet for skyld efter bog.

Dom: De skal betale osv. eller ske nam forud for anden gæld, da gælden er stiftet til deres avls fortsættelse.

Niels Jensen Hou tiltaler folk på landet for skyld efter bog. Dom: De skal betale.

Anders Tomsen Smed har sluttet kontrakt med Jep Mikkelsen og Christen Henriksen, begge af Skinnerup om, at han skal oplære Jep Mikkelsens søn Christen Jepsen i smedehåndværket. Han skal stå i lære i 2 år og være hos sin mester undtagen i høstens tid, da han skal være hos sin fader, til kornet er inde. Aftale om betaling og kost. Kontrakten dateret 30/91673.

Nu tiltaler Anders Smed hans fader, fordi lærlingen er løbet af lære, og mener, at Jep Mikkelsen bør betale ham den akkorderede sum, såvidt der refterer. Sagen opsat i 4 uger, at der kunne ske videre oplysning.

Søren Jacobsens og Niels Jensen Hous regnskabsbøger er i dag for retten oplæst.

Amtsskriver Jens Hansen lader tiltale Christopher Nielsen (i Maren Nielsdatter, sal. Joest Olufsens, hendes hus) for lånte 4 rdl.

13. november. Intet. 20. november.

Jens Svendsen lader tiltale folk på landet for skyld efter bog. De skal betale osv. Jacob Lauritsen Tinstrup tiltaler Iver Christensen i Hillerslev for skyld for forstrakt korn.

Dom: Han skal betale osv.

Bent Pedersen tiltaler Tomas skomagere hustru, Karen Christensdatter, fordi hun har fået Ing Slagters til at »vise igen«, da Karen Christensdatter havde mistet en klavse garn. Ing Slagters tog da et sold og en saks og nævnte st. Peders og st. Pouls navne og bad, at Karen Christensdatter sammen med hende ville opregne de folk i nabolaget, som kunne menes at have taget garnet, og da de nævnede Bent Pedersens datters navn, nemlig Inger Bendsdatter, rørte saksen og soldet sig (sagde Karen Christensdatter), men om Ing Slagters da rørte ved soldet, vidste hun ikke. To mænd har for Bent Pedersen været hos Ing Slagters og spurgte, om hun havde brugt nogen kunst for Tomas skomagere hustru for at vise igen. Hun svarede, at hun ikke mere ville have med det at bestille. Så gik de til Tomas skomagere hustru og spurgte hende, om hun havde brugt nogen kunst med Ing Slagters med den saks og sold. Da sagde hun Ja, og de spurgte, om hun selv havde ved saksen og soldet med Ing Slagters, hvortil hun svarede ja. For retten fremstod Tomas Skomagere hustru og benægtede, at hun kunne nogen trolddomskunst, men hun kunne ikke benægte, at hun var

gået til Ing. Slagters, som der er vidnet. Men om Ing Slagters kunne noget, ved hun det selv. Det var hende ubevidst.

929

Thisted Købstads Tingbog - 1675

Jens Christensen Kløu sælger til Jens Sørensen 1/2 td. bygsæd i Vegedal. 27. november. Intet.

4. december.

Hr. Anders Nielsen (Lyngby), sognepræst til Nors, lader tilbyde Peder Andersen en sort klædes kvindekappe, som han havde fået som pant, til løsning. Niels Jensen Toftum tiltaler Niels Tomsen på Jens (Pedersen) Bisgård og Jens Knudsen for skyld efter bog.

Dom: De skal betale osv.

Knud Pedersen i Hindinggård i Nors sogn sælger til Laurits Nielsen 3 indmarksagre norden byen i Alsæd.

11 december. Udsteder Anders Frost.

Lauge Olufsen i Haring på Anne Nielsdatter, sal. Jens Mattisens vegne, fremkalder tinghørerne fra 4/12, som vidner, at de hørte og så, at Lauge Olufsen fremkom med en landstingsdom, hvorefter byfogeden Hans Johansen skulle give hende til kost og tæring, hvorfor han begærede tredje ting over byfogeden. Der var ikke leveret nogen kopi af stævningen, hvorfor ingen tredje ting blev udstedt.

Borgmester Morten Tomsen som konsumtionsforvalter med sine betjentes vidne og Carsten Wulffs hustrus bekendelse tiltaler sal. Carsten Wulffs kone fordi der i hans hus blev fundet nogle tønder øl og gryn, som ikke var angivet til konsumtion. Ifølge rådstuerets-dom 6/4 er der gjort udlæg hos hende (Karen Christensdatter). Men der var intet andet at gøre udlæg i end hendes iboende hus. Borgmesteren tilbød hende nu løsning og ville lade huset stå til pinsedag førstkommende til løsning.

Borgmester Morten Tomsen fremkalder vurderingsmænd, der har gjort udlæg hos Jens Knudsen efter dom for konsumtion. De vedstod udlægget.

Borgmester Christian Mortensen lader tiltale Niels Hesselberg af Skive. To vidner beretter, at de 15/11 efter borgmester Christian Mortensens befaling var inde hos mester Engelberts kone næst ved Morten Andersen rådmands for at fornemme, hvem det var der larmede så stærkt om aftenen kl. 10. Da så de henved 16 eller 18 borgere, som sad derinde og drak øl, tobak og brændevin, og at der stod en ligkiste derinde, og det var dem også bevidst, at Mads Christensen Hesselberg, så fra der i huset blev begravet om andendagen, og de talte med hans broder Niels Hesselberg, som vedstod, at han gav dem øllet.

Da dette strider mod forordningen om begravelse, dømmes det, at Niels Hesselberg som en ret arving skal betale inden 15 dage.

Thisted Købstads Tingbog -1675

Jens Knudsen tiltaler Niels Mortensen Torsted for udgifter, han har haft ved rejse til kommissarius Peter Lassen med klage over borgmester Christian Mortensens eksekution for konsumtionen 1672, og da Niels Torsted var hovedmand, bør han også betale. Desuden mener han, at Niels Torsted skylder ham noget, fordi et ankertov har ligget på hans loft.

Dom: Han skal betale Jens Knudsen hans rejses bekostning.

Syn over Karen Christensdatter, sal. Carsten Wolffs. Hun har et åbent sår i hoved, et blodigt sår på hendes hals, 4 blå slag på venstre arm, som er resen og et sår i venstre hånd. Hun beskylder Jens Christensen Klov og hans hustru for slagene. Hun var kommet ind i deres hus 28/11 og ville op til noget malt, som tilhørte hende, og som lå på deres loft, da maltet skulle opbrydes, fordi han ville brænde brændevin af det på deres fælles brændevinskedel. Da sagde Jens Kløv og hans kone: Vil du have kedelen, skal du få den, og så tog konen en tyrepisk og gav manden, og selv tog hun en mangletrille og slog Karen Christensdatter i hovedet, så blodet sprang deraf, og hun dånede, og de overfaldt hende med hug og slag med tyrepisken. Da hun kom af dånsele, bad hun dem om ikke at myrde hende og gøre hendes barn moderløst. Hun kræver dem idømt straf og betaling af omkostningerne inden 15 dage.

Sagen opsat 8 dage. 18. december.

Laurits Pedersen i Dråby på Mors lader oplyse en skøjte i dag som 3 tingdage før, om den nogle godtfolk tilhører, da kan de få den mod betaling af omkostninger og findeløn. Visitereren Niels Nielsen siger på overinspektør Christian Henrich Petersens vegne, at han mente, at skøjten var hans, da han havde mistet en, og at han ville give ham billig og tilbørlig findeløn til den, som havde fundet den.

Niels Jensen Toftum tiltaler folk på landet for skyld efter bog. Dom: De skal betale inden 15 dage osv.

Niels Jensen Toftum tiltaler sal. hr . Niels Bodsens hustru i Nykøbing, sal. Jens Madsens kone i Øster Assels og Jens Rasmussen i Sejerslev for skyld efter bog. Dom: De skal betale osv.

Finis Ende.

Thisted Købstads Tingbog -1676

Thisted tingbog 1676

Byfoged: Hans Johansen. Byskriver: Jens Lauritsen 16/9. Niels Bendixen. Autorisation ved amtmand J(ørgen) Friis.

Sandemænd 1676: Niels Povlsen, Jens Pedersen Vandet, Christen Pedersen Tøgstrup, Jens Jensen murmester.

8. januar Snapslørdag.

Morten Tomsen, borgmester, tiltaler Mads Nielsen i Løgstør efter obligation 15/4 1671, udstedt til rådmand Morten Tomsen på 4 td. rug og 8 rdl., hvorefter der er leveret Morten Tomsen rugmel for 5 rdl. med Turi (1734 tog en Ture Lauritsen Løgstør borgerskab i Thisted) og en podemester.

Dom: Det resterende skal betales osv.

Amtsskriver Jens Hansen får udlæg i markjord fra løjtnant Michel Resse efter dom af bytinget 6/11 1675. Udlægget blev tilbudt Christopher Nielsen til løsning. (Se næste sag).

Maren Justdatter, løjtnant Mikkel Resses, får udlæg i markjord fra Christopher Nielsen (se forrige sag).

Morten Andersen, rådmand, sælger til Niels Jensen Hou et gammelt hus mellem Karen Modatters ejendom i sønder til Niels Jensen Hous ejendom, som er udlagt til Morten Andersen efter sal. Christen Beck for hans begravelse, og lidt jord, udlagt til ham for registrering af boet.

Jesper Christensen lader udbyde til købs det hus på Bjerget, som Christen Jespersen iboede og afdøde.

Forrige års sandemænd bliver forlovet fra deres bestilling. 15. januar.

Niels Jensen Toftum tiltaler Peder Christensen Frøst i Vejerslevgård i Mors (hans broder er Tomas Frost). Desuden stævnes Oluf Jensen Fårtoft for hans sandhed at vidne. Irettelagt et bevis fra Kgl. Maj.s betjente i Christiansand, at de har fundet noget mel, som Oluf Jensen fra Thisted i Jylland havde solgt til byskriveren Johan Worm, falsk og uoprigtigt gods, hvorfor Oluf Jensen måtte give Johan Worm pengene tilbage. Melet blev givet til de fattige. Oluf Jensen Fårtoft vidner, at han skulle sælge melet for Niels Toftum i Norge, og hvis han ikke havde nydt gode venners og godtfolks forbøn, var han kommet i større straf og skade derfor. Han vidnede også, at han var til stede, da Niels Toftum købte melet af Peder Frost, som lovede, at det var oprigtigt gods, og at pengene, han måtte give tilbage var il rigsort. Niels Toftum kræver nu, at Peder Frøst skal erstatte ham tabet.

Dom: Han skal betale.

932

Thisted Købstads Tingbog -1676

Søren Poulsen i Skovsted lader på fru Anne Arenfeld til Ullerupgård hendes vegne tiltale Niels Christensen Kåstrup, nu i Thisted, før boende ved Kåstrup kirke, som kautionist for Iver Jensen i Hillerslev efter dom af Hillerslev herredsting 10/5 1670 om skyld til Christen (Mortensen) Høst i Thisted, som senere har transporteret fordringen til fru Anne Arenfeld.

Søren Poulsen i Skovsted tiltaler på fru Anne Arenfelds vegne Niels Nielsen visiterer i Thisted for lejermålsbøder, idet Maren Nielsdatter, Niels Mikkelsens datter i Sennels sogn i Hou, nu tjenende på Momtoft, for herredsfogeden Jacob Ulff i Kløv har angivet Niels Kusk på Ullerupgård som barnefader og berettet, at barnet blev lagt til ved pinsedagstid, på Ullerupgård, da hun tjente der. (Se Hillerslev tingbog).

Sagen opsat 4 uger, da Niels Nielsen visiterer var i Kgl. Maj.s forretning ude ved et skibsvrag, som er strandet her for Ty land. (12/2).

22. januar.

Christopher Nielsen fremlægger en landstingsdom af 27/10 sidst, som melder, at på det parterne snarere og bedre kunne komme til rigtighed, skal hver part vælge to uvildige mænd, som skal gennemgå regnskaberne og efterregne, hvorvidt Just Nielsen og Christopher Nielsen med rette kan fordre, og hvad deres stedfader har anvendt på deres vegne til deres fornødenhed videre end skiftebrevet formelder. De skal også efterse Just og Christopher Nielsens jord, hvorvidt det kan være forværret eller forbedret, siden Peder Andersen havde det i brug. Derfor fremæskede Christopher Nielsen nu Peder Andersen til at opnævne to mænd. Christoffer Nielsen opnævnedes på sine vegne Tomas Jensen Ålborg og Niels Jensen Hou. (12/2).

29. januar.

Mester Jacob Poulsen, sognepræst til Vor Frue sogn i Ålborg, og Morten Andersen, rådmænd, afstår til deres svoger Søren Jacobsen følgende: M. Jacob Poulsen afstår den lod og part, som er tilfaldet ham som arv efter hans sal. fader Poul Jacobsen, forrige rådmænd i Thisted, i hans gård mellem Peder Pedersen Bisgårds gård på nørre side og Laurits orgelmesters på søndre side, og dette efter hans sal. fader og sal. moder, Ingeborg Christensdatter Søe, som er halvparten af samme gård. Morten Andersen afstår ottendeparten af samme gård, som min hustru, Kirsten Justdatter, arvede efter hendes forrige husbond, Christen Poulsen Søe, forrige rådmænd i Thisted, og desuden Stie ager, købt af Jens Frandsen, og halvdel af Dige ager. Desuden gav Søren Jacobsen afkald til M. Jacob Poulsen og Morten Andersen på arv efter Poul Jacobsen og Ingeborg Søe. (Sagen fortsætter).

Søren Jacobsen giver Morten Andersen afkald på sin hustru Anne Christensdatter Søe hendes vegne for arv efter hendes sal. fader, Christen Poulsen Søe, fordum rådmænd, og skøder til Morten Andersen, rådmænd, to stk. jord på Thisted mark.

933

Thisted Købstads Tingbog - 1676

Jens Knudsen lader tiltale folk i Vust, Klim og Vester Torup for skyld efter bog. Dom: De skal betale.

5. februar.

Jørgen Jensen Griis i Hansted lader opsige sit borgerskab i Thisted, idet der fremlægges en stedsmålsseddel fra hr. Hans Nielsen, sognepræst i Rær, der giver Jørgen Griis lov til at opbygge et hus på Hansted præstegårds grund. Han skal intet svare de første 3 år, men siden 3 slettedaler årlig. Dat. Rær 31/1 1676 Hans Nielsen Schaarup.

Anders Andersen Frøst i Thisted på Jens Andersen Frøst i Tilsted hans vegne opsiger borgerskab i Thisted, da han (født i Tilsted) har fæstet 4 td. skyld i den gård, som sal. Peder l(sak)sen Jude (Yde) påboede og fradøde, og som Dorte Jensdatter ham oplod.

Borgmester Christian Mortensen har ladet stævne sal. Jens Mattisens hustru Anne Nielsdatter, og de vurderingsmænd, der vurderede Johanne Madsdatter, sal. Christian Hoves hustrus efterladte bo. De vidner, at da vurderingen var forbi, lod Jens Mattisen alt det, som' Jens Christensen og Kirsten Christensdatter var tilfaldet, bære hjem undtagen trævarer som kar og senge, og alle bøger og breve blev liggende i skuffen, og Jens Mattisen beholdt nøglen til døren. De vidnede også, at Christen Hoves gård er, såvidt de kan se, henved 100 daler bedre end før, og hvis den ikke var blevet solgt, men skulle have stået et halvt år til, var den faldet ned. Andre vidner, at Jens Mattisen og hans hustru efter Johanne Madsdatters død har brugt den ager østen for borgmester Tomas Madsens Mølle, som var tilfaldet Jens Christensen og Kirsten Christensdatter, Hove, og han havde dyrket den med sine heste og folk lige så vel, da han boede på Hansthalm, som både før og siden, da han boede i Thisted. (27/5).

Karen Jensdatter, sal. Valentin Knudsens, lader indstævne vidner angående nogle ukvemsord, som Nicolaus skrædder skal have haft til hende udenfor hendes dør. Nicolaus skrædder mødt og svarede, at han ikke kunne påsige hende andet, end hvad ærligt og godt var, og at han aldrig havde sagt de ord, han beskyldes for, enten til hende eller til andre.

Emmike Eriksen har efter dom 31/7 sidst fået udlæg hos Margrete Tomasdatter, sal. Peder Madsen rådmands enke, og hendes datter, Anne Pedersdatter. En anden datter Boel Pedersdatter sagde til vurderingsmændene, at der ikke var andet indbo i huset end det, der var udlagt til hende og hendes søskende, hvorfor der blev udlagt en ager i Vegendal.

12. februar.

Christopher Nielsen fremlægger igen landstingsdommen, hvorefter han og hans broder skal udnævne to uvildige mænd osv. og Peder Andersen to andre. Da dette endnu ikke er sket, efter at Christopher Nielsen nu forlængst har opnævnet Tomas Jensen Ålborg og Niels Jensen Hou, lader Christopher Nielsen fordele Peder Andersen. (6/5).

934

Thisted Købstads Tingbog -1676

Jens Christensen Kløu sælger til Jacob Lauritsen Tinstrup 1/2 td. bygsæd norden Thisted i Over-vrat.

(18/1). Søren Poulsen i Skovsted på Anne Arenfelds vegne tiltaler Niels Nielsen visiterer i Thisted efter opsættelse 15/1 for lejermålsbøder.

Niels Nielsen fremlægger en kundskab fra Christian Henrik Peters på Todbøl, hvorefter han skulle have lagt penge ud for Niels Nielsen, der også måtte give en af hendes sønner hans lædergehæn, han havde om livet. Sagen opsat 14 dage. (26/2).

19. februar.

Søren Jacobsen lader fordele Anders Lauritsen i Tæbring på Mors for skyld efter bog.

(11/9 1675). Mikkell Andersen Skårup fremstiller synsvidner, der har synet sal. Christen Lomborgs gård. Laden var meget brøstfærdig, ralingen mindre. I stuerne var vinduerne borte, og der var slået delle for. Der var et øde byggested sønden i gården, hvor der har stået et hus, men der var hverken stik eller stage. Indstævnet er Jens Knudsen og sal. Peder Torps hustru og datter. (2/12).

Skaris Christensen på Kgl. Maj.s og byens vegne tiltaler Christen Lauritsen i Dalsgård i Tømmerby sogn for lejermål, han for nogle år siden, da han tjente Peder Andersen på Bjerget her i byen, havde begået med Kirsten Staphansdatter, og kræver bøden 12 rdl. Kirsten Steffensdatter mødte og vidnede, at han var barnefader til hendes barn, som han avlede med hende for 10 år siden, da han tjente Peder Andersen.

Dom: Han skal betale, hvis han ikke med kvittering beviser, at han har betalt. (Sagen fortsætter).

Kirsten Staphansdatter lader tiltale Christen Lauritsen i Dalsgård i Tømmerby sogn, fordi hun nu alene har opført deres barn i 10 år med stor armod. Hun kræver, at han skal betale 1 skilling om dagen i den tid.

Dom: Han skal betale 1/2 skilling om dagen i de ti år. 26. februar.

(10/4 1675). Borgmester Morten Tomsen irettelægger igen mange tingsvidner etc. angående markjord, udlagt til ham fra Peder Andersen, men som Christopher Nielsen gør krav på (se tidligere). Sagen opsat 14 dage.

(12/2). Søren Poulsen i Skovsted på fru Anne Arenfelds vegne tiltaler efter opsættelse af 12/2 Niels Nielsen, visiterer i Thisted, for lejermålsbøder, fordi han havde besvangret Maren Nielsdatter, Niels Mikkelsens datter i Hov i Sennels, da han var kusk på Ullerupgård. Niels Nielsen havde under sagen fremlagt en erklæring fra Christian Henrich Peter(s), residerende på Todbøl, om at han skulle have udlagt pengene for Niels Nielsen. Søren Poulsen mener, at der ikke bør tages hensyn til et sådant bænkebreve.

Dom: Niels (Nielsen) visiterer skal betale, hvis han ikke kan fremvise en kvittering.

Thisted Købstads Tingbog -1676

4. marts.

Søren Jacobsen tiltaler Niels Bendixen og Peder Bendixen i Vester Vandet for deres sal. broder, Søren Bendixen, forrige skriver på Vestervig, hans gæld efter hans regnskabsbog (1672) for 23 alen sort boy, 5 alen kruset flor, 6 alen slet flor, 40 lod hvalsfinne, 1 lod sort sysilke og et stk. smalt sort silkebånd. Fremlagt en skrivelse fra Søren Bendixen 16/1 1674 om, at han begærer henstand til snapsting, da han så venter at få penge, som godtfolk skylder ham. Læst ved skiftet efter Søren Bendixen i Vestervig præstegård 11/6 1674, rette 30te dag efter Søren Bendixens død. Også læst en æskning fra Anne Christensdatter Søe, Søren Jacobsens, om at gælden ønskes betalt, men da broderen, Niels Bendixen havde ladet forsegle og taget nøglen til to kister og et skrin til sig, blev der ingen udlæg gjort. Søren Jacobsen mener, at Søren Bendixens arvinger, der har vedkendt sig arv og gæld, bør betale. Peder Bendixen i Vester Vandet svarede, at han havde frasagt sig arv og gæld, og at han derfor måtte være fri for tiltale.

Dom: Peder Bendixen frikendes. De øvrige arvinger skal betale inden 15 dage med omkostninger, og hvis det ikke sker, kan Søren Jacobsen ske betaling ved nam og vurdering i Søren Bendixens efterladte gods, hvor det findes. Amtsskriver Jens Hansen har forstrakt byen med 50 rdl., som borgmestre og råd lovede inden fire dages dag at betale, men der er kun betalt 27 rdl. 6 stk., som han kræver. Borgmester Morten Tomsen mener, at de borgere, som ikke har betalt deres pålignede del af gælden, bør betale, og borgmestre og råd holdes fri. Søren Jacobsen erklærer, at når borgmestre og råd har betalt amtsskriveren, vil han betale sin del.

_ Dom: Borgmestre og råd skal efter deres forskrivning betale, og borgerskabet, som resterer, bør så betale enhver sin kvote til borgmestre og råd.

11. marts.

Christen Madsen sælger til Dierich Wellemsen, tolder, 1 td. - 15 skp. havresæd på Barregel, Anne Madsdatters jord på søndersiden og Closter jord, som Dirik Villumsen har i brug på nørre side. Desuden 1 td. havresæd ved Kårss.

Just Nielsen, barnefødt i Thisted, sælger til Dierich Wellemsen, tolder og rådmænd, sammen med sin broder, Christoffer Nielsen 6 skp. bygsæd på Kier agre.

Borgmester Christian Mortensen Lelius tiltaler byfoged i Nykøbing, Mads Christensen Skylddal for 1 td. gode saltede sild og byskriver Christen Andersen sammesteds for 4 rdl., alt efter bog.

Dom: De skal betale osv.

Borgmester Morten Tomsen har ladet stævne Margrete Jensdatter, sal. Peder Nielsens, og fremstiller synsmænd, der har synet og vurderet sal. Peder Nielsens hus. Borgmester Christian Mortensen protesterer og mener, at der ikke bør udstedes noget synsvidne, så længe skiftebrevet står ved magt. Morten Tomsen siger, at han har forstrakt boet med mange penge og

gode varer, og huset, som enken endnu bor i, er ganske brøstfærdigt, og derfor mener han, at

936

Thisted Købstads Tingbog -1676

han har haft god føje til at lade huset vurdere på ny. Hvis han lider tab, vil han forbeholde sig sin pretention for borgmester og råd, som beråber sig på skiftebrevets (vurdering), og for byfogeden, som ikke vil udstede hans vidne. Dom: Da der ikke til denne vurdering er kaldet og stævnet lovligt, og der fremlægges vurdering og skiftebrev under borgmesters og råds forsegling, tør jeg ikke understå mig at udstede nogen vurdering og vidne i samme sag. (20/5). Mandag 20. marts.

Laurits Jensen på sin fader Jens Svendsens vegne har ladet stævne Henrik Krøger, Christen Enevoldsen Købmand og Tomas Købmand. Tomas Købmands moder er også stævnet. De er sal. Poul Jacobsen (Holst)s og sal. Jens Købmands arvinger, og Jens Svendsen lader dem nu tilbyde gården, som den sal. mand tilhørte, om de vil indløse den fra sal. Peder Madsen ridefogeds arvinger efter pantebrev og landsretsdom. (1/4).

Christen Madsen Schoning, skriver til Hillerslev herredsting, lader give varsel om dele til Nicolaus Melchiorsen, fordi han ikke efter sit udgivne håndskrift var mødt at sætte på en hest, som Christen Schoning har opsat på dobbel her i byen, og derfor begærede han tredje ting over ham.

Lørdag 1. april.

(20/3). Jens Svendsen lader fremstille syns- og takseringsmænd, der har synet den gamle, øde og forfaldne gård, som sal. Poul Jacobsen Holst og sal. Jens Enevoldsen Købmand før har iboet. De så først et gammelt stykke ralingshus, som var ganske øde, forrådnat og i stykker, så hunde, svin og andre dyr søger sin bolig deri. Det kan ikke stå, men skal nedbrydes til jorden. Derefter så de et stykke gammel ladehus, som mangler tag på den ene side (af?) udskuddet, på den anden side skal det bødes og færdiges med syller og tømmer og ler. Hvilke gamle huse de vurderede til højst 36 sldl. Stævnet bl.a. Henrik Henriksen Krøger.

Maren Jacobsdatter, sal. Hans Hermansen Zirichs lader stævne, hr. Herman Rasmussen i Flade på Mors på Herman Hermansens og Gedske Hermansdatter Sirichs vegne, fordi han ikke har taget det udlæg til sig, som de har fået i boet efter hendes sal. mand Hans Hermansen Zirich. Hun lader ham vide, at hun herefter ikke vil være ansvarlig for dette udlæg.

8. april.

Borgmester Morten Tomsen tiltaler Christopher Nielsen, fordi han har ladet høste på en ager, som er udlagt til Morten Tomsen fra Peder Andersen, (men som tidligere var udlagt til Christopher og Just Nielsen) og irettelægger en mængde tidligere indførte tingsvidner. Christopher Nielsen irettelægger et udlægsvidne, hvorefter udlæg er gjort ham og hans broder fra Peder Andersen.

Dom: Efter de første vidner kan Christopher Nielsen ikke frikendes for borgmesterens tiltale, for så vidt angår avlingen på ageren, så længe de første vidner står ved magt. (26/6).

937

Thisted Købstads Tingbog -1676

Scharis Christensen på kongens og byens vegne tiltaler Karen Jensdatter, som tjente sal. Maren Nielsdatter, for lejer målsbøder.

Dom: Hun skal betale. 15. april. Intet.

22. april. Intet. 29. april.

Morten Tomsen, borgmester, stævner en del borgere for, hvad de resterer med til havnens bekostning, som borgmesteren på Thisted bys vegne har bekostet. Dom: De skal betale osv.

Peder Andersen på Bjerget giver Christen Jensen på Hjertbjerg i Rær sogn hjemmel til de tagsten, som Christopher Nielsen havde antastet Christen Jensen for norden Niels Torsteds lade og anholdt ham for i 3 dage. (Sagen fortsætter).

Christen Jensen på Hjertbjerg gav last og klage på Christopher Nielsen, fordi han har antastet ham her ved byen med heste og vogn og føring, nemlig tagsten. (Sagen fortsætter).

Christopher Nielsen gav last og klage på Christen Jensen på Hjertbjerg, fordi han er undvejet af den arrest, som Christopher Nielsen pålagde ham, før han fremviste sin hjemmel til de tagsten, som han således ved nattetider var kommet på Christopher Nielsen og hans broders gård med.

6. maj.

Borgmester Morten Tomsen lader stævne hele borgerskabet, fordi mange ikke har betalt skyldig konsumtion og truer med, at pengene vil blive inddrevet ved eksekution. Ellers tilbød borgmesteren, at hvis nogle vederhæftige af borgerskabet ville antage konsumtionsforvaltningen, vil han gerne afstå den og overlevere konsumtionsbøgerne.

(12/2). Christopher Nielsen fremlagde et kundskab, lydende på, at Thomas Jensen Ålborg og Niels Jensen Hou efter landstingsdom på Just Nielsens og hans broders begæring har været på Thisted rådhus den 25/4 efter Peder Andersens og hans to mænd fra Viborg, nemlig Erik Hansen, byfoged, og Jacob Andersen, konsumtionsforvalter, deres begæring at ville gennemregne deres regnskaber. Iligemåde bekender Tomas Nielsen skrædder og Anders Pedersen, at de var der for at høre, om noget forefaldt. Da hørte de, efter at de havde sat sig, at Just Nielsen og hans broder begærede, at der måtte tages en anden uvildig mand i Jacob Andersens sted, eftersom han af tidligere akter kunne synes at være partisk. Jacob Andersen ville ikke tilstede en anden i sit sted, og Just Nielsen og hans broder ville ikke tilstede ham at forrette noget, hvorefter Erik Hansen, Jacob Andersen, Peder Andersen og borgmester Morten Tomsen straks gik deres vej. (10/6).

Thisted Købstads Tingbog -1676

13. maj. Intet. 20. maj. Margrethe Jensdatter Købmand, sal. Peder Nielsens, sælger til Morten Tomsen, borgmester, den gård i Storegade, som hun nu bor i, og som hendes sal. mand iboede og fradøde, med Tomas Skrædders gård på vestre side og Laurits Pedersens gård på østre side og med søndre ende til Peder Olufsens jord. Christian Mortensen Lellius tog på hende vegne Morten Tomsen i hånden og gav ham skøde.

Peder Sørensen Smed i Voring på sin fader, Søren Nielsen Smed i Voring hans vegne efter fuldmagt på grund af faderens alderdom og svaghed sælger til Maren Jacobsdatter, sal. Hans Hermansen Zirichs, hvad hus- og gårdpart, Søren Smed har arvet efter sin søn, Niels Sørensen, borger og indvåner i Thisted, nemlig den part i den bod ved Lille Torv i Thisted, som var udlagt til Niels Sørensen fra sal. Jens Lauritsen Vert, rådmand, ved hans død efter skifte 15/11669.

27. maj.

(5/2). Borgmester Christian Mortensen Lelius har stævnet byens tjenere Isak Lauritsen og Niels Jensen Skipper for at vidne. Borgmesteren spurgte dem, om det var med deres vilje, at der var skrevet på en stævning til landstinget, som skulle holdes 17/3 1675, til borgmesteren fra sal. Jens Mattisens hustru, at borgmesteren havde slået dem, da de forkyndte stævningen for ham. De nægtede, at han slog dem, og da de bad ham om forladelse, fordi de måtte stævne ham, sagde han, at de skulle ikke undse sig for at stævne ham mere end andre, for dersom de ikke gjorde det, kunne de få andre til det. Desuden kunne en stævning ikke gøre skade, så længe enhver ikke gør andet end ret. Og dersom der var skrevet sådan på deres stævning, hvad de ikke tror, blev det skrevet af borgmester Morten Tomsens tjener, men så har han skrevet usandfærdig og som ingen ærlig karl, thi hverken skete det, ejheller var det deres ord. (3/6).

3. juni.

(27/5). Borgmester Christian Mortensen Lelius har indkaldt 12 mænd, som vidner, at 1674 ved Bartholomæi tider, da sal. Jens Mattisens hustru var i København med borgerne, da lod Jens Mattisen på bytinget forbyde borgmester Christian Mortensen på bytinget forbyde borgmester Christian Mortensen at sælge eller pantsætte noget af hans midler, ejheller måtte nogen handle eller købe med ham, før Jens Mattisen havde fået fornøjelse for den højesteretsdom, som han havde fået på borgmesteren. De vidner, at han ikke efter byfogedens anmodning fremviste nogen kongelig dom eller andet end sit skriftlige forbud. (29/7).

Thisted Købstads Tingbog -1676

10. juni.

Mester Anders Nielsen Hebo, sognepræst i Thisted, fremkalder synsmænd, der har synet Thisted præstegårds brøstfældighed. (Bl.a. et plankeværk i haven østen gården mellem haven og Eske Mortensens gård.)

Peder Andersen på Bjerget irettelægger en stævning fra byfogeden, hvori Anne Bunde, Nicolaus Skrædders, og zidsel, Peder Torps enke, stævnes, fordi de har bemægtiget sig Kiersten Rasmusdatters stol i kirken og ladet slå lås for, og dermed med vold og magt lukket hende ude snart et helt år. Der fremlægges en adkomst, dateret 1633 7/12, hvori sognepræst Sveder Poulsen erklærer at have byttet stol med Rasmus Pedersen Brock, således at den stol, som ligger næst vesten op til den mellemste pille i Thisted kirke, og som har ligget til præstegården, herefter skal tilhøre Rasmus Brocks gård, mens præsten får den øverste stol i samme side, som herefter skal følge præstegården, som han bor i. Medunderskrevet af Emiche Nielsen, borgmester, og Peder Nielsen Griis, rådmand.

Derimod fremlagde Scharis Christensen på de indstævnedes vegne en hjemmel, dat. 17/10 1675, hvorefter borgmester Christian Mortensen Lelius på biskoppens og borgmestres og råds gode behag har udvist Nicolaus Quintlers hustru den syvende stol i udskuddet, som er i enden af den stol, Morten Andersen rådmands hustru og interesserede har ladet opsætte, som hun skal nyde hendes livstid og ikke give andet end ladet stolen af ny opsætte. Hun skal have lov til at tage så mange ind i stolen, som bekvemmeligt er, imod at de betaler deres del af samme stols bekostning, og de der ikke vil gøre det, skal ingen stude i samme stol have, enten den har tilhørt dem eller ej.

Dom: Da de to adkomster strider imod hinanden, henfinder sagen for landsdommerne.

(6/5). Peder Andersen på Bjerget har ladet stævne Just og Christopher Nielsen, som efter landstingsdom skal udvælge to uvildige mænd, der sammen med Peder Andersens to mænd, Erik Hansen og Jakob Andersen, skal gennemgå de to parters krav. Just og Christophers udvalgte to mænd er ikke nævnt i landstingsstævning, hvorfor Peder Andersen nu kræver, at de uden ophold skal udvælge to mænd eller lide høringsdele.

Just Nielsen svarer, at han vil udnævne de samme to mænd som før, men hvad dag og time de kunne, kunne han ikke vide, da han ikke kunne tvinge nogen dertil. Tomas Jensen Ålborg, den ene af de to mænd, erklærer, at han både i herredet og på andre steder har noget at bestille, så han ikke kunne vide at være til stede, når Peder Andersens to mænd sådant ville foretage. (1/7).

Kendelse: Just og Christopher Nielsen bør straks efterkomme landsdommernes dom eller lide høringsdele. (26/6).

17. juli. Intet. Mandag 26. juni. Borgmester Morten Tomsen bekendtgør, at byen skulle stille 30 dygtige bådsmænd, men nogle af de udtagne er rømmet af byen. Derfor befales, at alle

unge mandkøn, mands sønner, tjenestekarle og andre, skal møde på Thisted rådstue førstkommande onsdag efter gudstjeneste, så at de bedste kan blive udtaget og sendt til København. De bortrømtes navne skal optegnes og overskaffes på tilbørlige steder, at de kan blive straffet.

Herimod at svare fremkom Laurits Jensen, forrige byfoged med et indlæg, hvori han klager over, at der var indleveret en befaling fra borgmestre og råd til hans hustru, mens han var på sin lovlige rejse, og den lød på, at han var udskrevet til kgl. majestæts tjeneste. Han klager over, at han, som har tjent kongen som byfoged i Thisted og har skudsmål af 24 mænd for, at han har forrettet sit embede upåklageligt, og han er desuden ganske ubrugelig til den tjeneste, hvortil han er udskrevet. Han har i sin ungdom tjent fremmede lande og i Danmark hos fyrster og fornemme adelige. Han har siden han kvitterede byfogedbestillingen, opholdt sig her i byen, og han mener ikke, at borgmestre og råd kan kommandere over ham.

(10/6). Peder Andersen lader foretage udlæg for kost og tæring efter landsdommernes dom hos Christopher og Just Nielsen i markjord. Det skal stå til forløsning i 8 dage. (Sagen fortsætter).

Peder Andersen på Bjerget stævner mange folk og synsmænd, der har synet ham for sår og skade, som han beskylder Christopher Nielsen for. Han gentager sine mange beskyldninger mod sin stedsøn bl.a. for overfald på hans kone, Christoffer Nielsens moder, og på hans sønner. Hans kone og sønner vidner (den ene er 13, den anden 15 år), (ialt 10 sider).

Sagen opsat 6 uger for sin vidtløftighed. 1. juli.

(8/4). Borgmester Morten Tomsen vil foretage udlæg hos Peder Andersen i markjord. Just Nielsen protesterer og mener, at der ikke bør udlægges noget, før deres sag er til ende.

Opsat 8 dage.

Laurits Jensen på sin faders Jens Svendsens vegne fremkalder Niels Poulsen Morsing, der vidner, at da han den 31. maj ville gå ned til stranden til sit skiberum, da hørte han, at Johanne Jensdatter. Mester Ludvigs, skammelig udskædte Jens Svendsens hustru, Maren Troelsdatter og sagde: Din løgner og dit skarn, det Djævelen fare i dig!. Da sagde Maren Troelsdatter: Gud bevare mig, i godtfolk, drages til minde, hvad ord hun har. En anden vidner, at Maren Troelsdatter kom gående og ville sønder ad byen. Da kom Johanne Jensdatter til hende og sagde: Du har røvet mig mine klæder og hus fra. Siden spurgte vidnet Johanne Jensdatter, hvordan hun kom til Maren Troelsdatter. Johanne Jensdatter svarede: Jeg stod i døren og biede efter hende og bad hende bide, og da hun ikke ville, snap jeg fat på hende og holdt hende. Et andet vidne havde hørt, at Johanne Jensdatter sagde til Maren Troelsdatter, at hendes mand havde røvet hendes klæder og hus. Maren Troelsdatter sagde, at de havde tilbudt hende det ved 4 mænd. Johanne svarede: Der løj din tæve!. Da var det 2 mand, sagde Maren. Du løj i din hals din tæve, det Djævelen fare i dig, sagde

Johanne. Et vidne beretter, at mester Ludvigs datter Loviche sagde til Maren Troelsdatter: Gud lade dig støde begge dine ben i stykker, inden du kommer hjem, at du kan blive lige så krum, som jeg er.

Så fremkom Johanne Jensdatter og hendes datter Loviche og sagde, at de vidste intet med Jens Svendsen og hans hustru andet end som ærligt og godt, dog aflagde de ingen ed.

(6/5). Peder Andersen på Bjerg begærer tredje ting til dele over Christopher og Just Nielsen, fordi de ikke har opnævnt to mænd at overregne mellem dem og Peder Andersen. Just og Christopher Nielsen tilbyder til i dag 14 dage at opnævne to mænd og mener, at der ikke bør udstedes tredje ting, og formodede, at de ikke blev overilet af retten, da de ikke kunne tvinge folk til at gøre det, før de ville. Hvorfor der i dag ikke blev udstedt tredje ting, men hvis de det ikke efterkommer, da står tredje ting ved magt. (15/7).

8. juli.

Morten Tomsen, borgmester, får pantebrev for 27 rdl. pant i Peder Andersens markjord. (Se nedenfor).

Emiche Erichsen har lånt Anne Jensdatter, sal. Christen Pedersen Vibberstofts, nogle penge og har derfor fået pant med fri brugelighed i hendes gård, som hun bor i, i to næstfølgende år, men nu har hun lejet gården ud til Mette Pedersdatter, mester Engelbrets enke, skønt Emiche Erichsen behøver den. Mette Pedersdatter og Anne Jensdatter er mødt og siger, at Mette Pedersdatter har lejet huset til mikkelsdag.

(Se ovenfor). Morten Tomsen, borgmester, opsagde de 27 rdl., som Peder Andersen skylder ham, og vil ikke lade dem stå længere end til st. Olufs dag.

15. juli. '

Jens Svendsen har ladet stævne Margrete Tomasdatter, sal. Peder Madsen, forrige rådmand, hans efterleverske og hendes datter Anne Pedersdatter. Han har fået udlæg for skyld efter bog i en bryggerkedel, som nu tilbydes hende til indløsning. Hendes »svoger« er Niels Nielsen Visiterer (g.m. Anne Pedersdatter).

Hans Johansen, byfoged, lader fordele Peder Poulsen, Anders Kiønde og Mikkel Skårup, fordi de ikke har villet være tingshørere.

(1/7). Niels Pedersen på sin fader, Peder Andersens vegne begærer 3. ting over Just og Christopher Nielsen, fordi de endnu ikke har opnævnt deres to uvildige mænd. Just Nielsen svarer, at de har opnævnt Tomas Jensen Ålborg og Niels Jensen Hov.

Men da ingen vis tid endnu blev sat, står 3. ting ved magt. (22/7).

942

Thisted Købstads Tingbog -1676

22. juli.

Amtsskriver Jens Hansen har ladet syne den gård, han bor i, og som tilhører sal. Peder Madsen (Rosenberg)s arvinger. (Alle bygninger nævnt).

Bent Jepsen, født i Thisted, nu i Christiansand, sælger til sin faster Maren Bentsdatter det hus, som hans forældre (Jep Bendsen, død 1653) boede i. Han beder sin »svoger«, Peder Pedersen på Knakken, (gift 1655 med Dorte Bentsdatter) medunderskrive.

Hans Mouritsen, født i Thisted, giver sin stedfader, Jens Pedersen Tinstrup, afkald for arv efter hans fader Mourits Sørensen og moder Johanne Christensdatter.

(15/7). Peder Andersen på Bjerget begærer dele over Just og Christopher Nielsen, efter at 3. ting var kendt ved magt. Christopher Nielsen tilbyder, at når Peder Andersen vil lade sine to mænd møde, skal deres mænd være parat, medmindre andet fra Hans kgl. Majestæt kunne komme, hvorfor han mener, at der ikke bør udstedes nogen dele over dem.

Dom: Da Christopher Nielsen tilbyder dette, tør dommeren ikke understå sig at udstede nogen dele.

(Sagen vist afgjort ved kontrakt 23/6 1677, se tingbog 16791/3). 29. juli.

(3/6). Borgmester Christian Mortensen tilbyder udlæg for den obligation, han har udstedt til Jens Mattisens enke, til Anne Nielsdatter, sal. Jens Mattisens enke. (11/4 1685).

Borgmester Christian Mortensen Lelius på samtlige borgmestres og råds vegne har ladet stævne Anne Nielsdatter, sal. Jens Mattisens og stævnet hende også på hendes børns formynderes vegne og på sal. Christen Jensen Hovs børns formynderes vegne, fordi hun ikke efter år og dag har holdt skifte efter sin sal. mand, og han kræver, at hun inden 4 uger bør holde skifte, og forbyder hende at afhænde noget, før skiftet er holdt.

Sagen opsat 14 dage. (12/8). 5. august.

Jens Hansen, amtsskriver, giver m. Anders Nielsen Heeboe, sognepræst i Thisted, og Jørgen Nielsen i Vester Diernæs afkald på hans hustrus Karen Christensdatters arv efter hendes forældre, som døde på Tandrup i Ty.

Johanne Jensdatter, sal. mester Ludvigs efterleverske, tiltaler Jens Svendsen og hustru for et sort silke Tevsenels forklæde, hvori der var 4 alen a 2 sldl. og var underdraget med rødt kaplærred, og som hun havde sat i pant forleden st. Hans marked for 3 år siden om dagen næst før, som hun stod i hendes bod, og for en tintallerken, der vejede 1 ½ mark, pantsat noget før for 8 sk. Nu tilbyder hun

943

Jens Svendsen de forstrakte penge med renters rente og begærer, at pantet udleveres til hende igen, eller også skal Maren Troelsdatter stande til rette.

Jens Svendsen lader begære, at sagen opsættes, da han ikke vidste, hvorledes det sig dermed kunne have. Opsat 14 dage. (2/9).

12. august.

Udsteder Tomas Jensen Ålborg.

Søren Mikkelsen møller sælger med sin kære hustrus råd, vilje og samtykke til byfoged Hans Johansen det udlæg, nemlig to bindinger, i køkkenet i sal. borgmester Tomas Madsens gård, som Hans Johansen nu ibor, og som er udlagt til ham på skiftet efter sal. Tomas Madsens hustru, Kirsten Jensdatter 3/3 1673.

(27/7). Scharis Christensen på borgmestres og råds vegne tiltaler efter opsættelse Anne Nielsdatter, sal. Jens Mattisens hustru, fordi hun endnu ikke har villet holde skifte.

Dom: Hun skal holde skifte inden 4 uger. 19. august. Intet.

26. august. Intet. 2. september.

(5/8). Johanne Jensdatter, sal. mester Ludvigs tiltaler efter opsættelse Jens Svendsen og hustru, fordi hun mener, at de har beholdt et silkeforklæde og en tintallerken, som hun har pantsat til dem for mere end 3 år siden, og som hun nu ønsker at indløse.

Jens Svendsen lader svare, at han og hans hustru ikke ved at have modtaget andet af Johanne Jensdatter end hvad de har betalt, og at hun bør bevise, at hun har pantsat forklædet og tallerkenen til dem. Han lader anføre, at det synes underligt, at hun skulle have pantsat et så kostbart forklæde, som hun siger, det var, og ansætter til mere end 8 sldl., for 2 sldl. Hun kunne lige så godt have ansat det til 20 sldl! Han kræver sin hustru frifundet.

Dom: Da Johanne Jensdatter intet beviser, og da hun tilmed 14 dage før ville tiltale Maren Troelsdatter efter hendes regnskabsbog, men ikke turde stå ved det, frikendes Maren Troelsdatter. . (3/31677).

9. september.

Jens Pedersen Bisgård sælger til Jacob Pedersen, anden lektiehører i Thisted skole et ladehus, 4 fag, med et lille udskud til på vestsiden, liggende med nørre ende til Jens Bisgårds raling, og med søndre ende til stien, som man går op ad Søndertoften, havende vest for sig min kålgård og østen til kongens gade.

944

Thisted Købstads Tingbog - 1676

16. september.

Jens Lauritsen, byskriver, tiltaler Jens Knudsen, fordi han har ladet en dom ligge hos ham over tre fjerdingår og ikke hentet den eller betalt skriverpenge og forseglingspenge.

Dom: Han skal betale osv. 23. september.

(8/7). Emiche Erichsen tiltaler Anne Jensdatter, sal. Christen Pedersen Vibberstofths enke, fordi hun til trods for, at hun har pantsat sin gård til Emiche Erichsen til fuld brugelighed i 2 år, dog har lejet gården ud til Mette Pedersdatter, mester Engelbrets enke, og han forlanger derfor sine udlånte penge igen, samt husleje.

Dom: Anne Jensdatter skal betale osv. 7. oktober. Intet.

14. oktober.

Scharis Christensen på ærlige unge karl Christen Nielsen Oderøes vegne, fremkalder synsmænd, der har synet ham i hans stedfader, løjtnant Mikkel Rehse's hus. Synsmændene har skinbarligen set, at hans næse var ophovnet og resen, og at der var et blodigt sår tvært over hans næse. Mette Pedersdatter, sal. Engelbret Roelsens har også synet ham også sammen med synsmændene, at hans næseben var knust. For skaden skyldte han Tomas Ålborgs søn, Hans Tomsen.

Peder Nielsen Skyum, Peder Hansen og Erik Hansen her af skolen vidner, at 6. oktober klokken ved 12 slet, som de var i latinske skole, så de, at Hans Tomsen tog en stor sten op under bænken og slog til Christen Nielsen Oderøe, som han stod i skolemesters stol og ville opkaste noget vedvendigt (!), og ikke han gav ham årsag dertil.

21. oktober. Intet. 28. oktober. Borgmester Christian Mortensen Lelius har solgt til Anders Tomsen Smed en hodumsager på Søndertoft for enden af de stakket agre, hvilken ager han har arvet efter sal. Maren Justdatter, Peder Olufsens hustru.

Afkald til Dorete Jensdatter, sal. Laurits Andersen, fordem organist her i Thisted, hans enke, fra Laurits Andersens søskende. Rasmus Andersen, borger i Ålborg. Mette Andersdatter og Kirsten Andersdatter ibd. for arv efter ham.

4. november. Intet.

945

Thisted Købstads Tingbog - 1676

11. november.

Søren Jørgensen på sin hushonds, amtsskriver Jens Hansens vegne tiltaler løjtnant Mikkel Rehse's hustru, Maren Justdatter, for 6 rdl., som Jens Hansen har lånt Mikkel Rehse. Maren Justdatter hævder, at hendes mand hører under krigsretten, og at pengene bør søges ved denne ret.

Dom: Hun skal betale osv.

Mogens Nielsen, rådmænd, tiltaler Peder Iversen i Hjørdemål for skyld efter bog.

Dom: Han skal betale osv.

Morten Tomsen, borgmester, Morten Andersen, Dierich Wellemsen og Mogens Nielsen, rådmænd, har efter Peder Mortensen Skrædders begæring været hos ham for at gøre rigtighed mellem ham og hans søn Morten Pedersen for den arv, Morten Pedersen kunne tilkomme efter hans sal. moder Anne Jensdatter (1676). På Morten Pedersens vegne var hans farbror hr. Jens Mortensen, sognepræst til Møberig og Nees i Harsyssel og af hans mødrene frænder Christen Jensen Mullj, Christen Mortensen snedker og Anders Sørensen, borgere i Thisted. Peder Mortensen Skrædder lover at give sin søn 100 rdl., uanset at han ikke kunne tilkomme så meget, hvis boet blev gjort op og vurderet, hvorimod Peder Mortensen beholder indbo og ejendom. Peder Mortensen skal underholde sin søn med nødtørftig underholdning, sko og klæder, christelig optugtelse og skolegang, til sønnen bliver 18 år. Dette sker med hans mødrene frænders billigelse, og en kontrakt opsættes. Desuden giver Peder Mortensen sin søn en seng så god som 20 rdl., hans moders bedste kåbe og hendes jernbundne skrin, samt en ager ester i marken næste? i Vester Vrat i Hove, vender med vester ende på Vegendals vej, 12 skp. bygsæde.

18. november.

Borgmester Christian Mortensen på Kirsten Simonsdatter, sal. Jens Andersen Fjerritslevs, hendes vegne, tiltaler Peder Christensen Årup for skyld efter hendes bog, 30 sjællandske alen fint hørgarns lærred, 8 alen fin blågarns drejl, et par kvindevanter, 4 kontrafejer var de fire årsens tider, 2 halve ankre brændevin, 1 tvinde sæk og 4 alen grå vadmel og en lærreds sæk. Desuden 5 mark i rede penge.

Peder Christensen Årup ville ikke benægte, at han havde fået varerne, men irettelagde en attest fra Laurits Nielsen i Klim? om, at han havde mistet sin skude formedelst Guds strenge vejrlig med alt det gods, som Peder Christensen Årup havde ladet indskibe og havde med at fare, har han mistet så nær som en lille halvkiste, som kom i land, efter at skuden var brækket. Iblandt andet, han havde ladet indskibe var et stykke lærred, som Laurits Nielsen selv modtog af ham og indlagde. Peder Årup havde klaget sig over tabet, fordi det ikke var hans eget gods. Peder Årup beretter, at han tog Kirsten Simonsdatters gods med af god vilje, og at han kørte til Vust med Christen Lauritsen i Vust, der kørte ham til Vust strand, hvor skipper Laurits Nielsen Klim, borger i Skeeen i Norge, som lå med sin skude og indskibede. Men som stormen kom så hårdt (26.

946

Thisted Købstads Tingbog -1676

oktober) drev skuden imod landet og blev brækket og mest sønderslået, så ladningen kom i havet og blev borte uden en ringe del, som var fordærvet. En halv kiste med Gudsvelsignelse i madvarer kom i land, men var fuld af havvand og de Guds gaver deri af madvarer ganske forværret. Han mener ikke, at Kirsten Simonsdatter kan bevise, at han skulle eventyre hendes

lærred over søen, men han tog det med af sin gode vilje på den måde, om Gud ville bevare dem, skuden og folk fra ulykke, da ville han sælge det for hende i Norge. Hvad de to halvankre brændevin angår, så tog visitereren dem på stranden, fordi det ikke var angivet i toldseddelen eller tolden betalt, hvad der er Kirsten Simonsdatters egen skyld.

Borgmesteren spurgte, om Peder Årup havde taget borgerskab, hvorpå han svarede, at han havde svaret kgl. skatter, siden han kom til Thisted. Borgmesteren mente, at han havde gjort vitterlig uret, fordi han havde udført ufortøldet gods.

Dom: Kirsten Simonsdatter fremlægger sin regnskabsbog, hvori de nævnte varer er opført stykvis, som Peder Årup skulle fornadde her i landet eller i Norge. Peder Årup protesterer og siger, at han er kommet i havsnød og har ikke bjerget andet end sin skibskiste og bringer en kundskab, underskrevet af skibsfolkene. Da eftersom Kirsten Simonsdatters bog viser, at han har fået varerne, og han ikke benægter det, og den skriftlige kundskab burde være passeret til tinge, og den heller ikke melder om andet end et stykke lærred, så bør Peder Christensen betale Kirsten Simonsdatter inden 15 dage.

25. november.

Afkald på arv til Anders Pedersen Tilsted fra Niels Tomsen, borger i Thisted, på sine egne, sin broder Laurits Tomsens, sine søstres Maren Tomasdatter og Johanne Tomasdatter i Norge, og på Christen Lauritsens børn, Maren og Mette Christensdatter, deres vegne, og fra Laurits Nielsen Ballerum på sin moder Inger Lauritsdatter og sine mostre Ingeborg og Anne Lauritsdatter deres vegne og på Bendet Lauritsdatter i Harsyssel hendes vegne.

2. december.

(19/2). Anders Andersen Frost på zidsel Christensdatter, sal. Peder Nielsen Torps enke, hendes vegne fremlægger et skiftebrev efter ham 6/5 1676, som bl.a. indeholder, at da udgiften er højere end rentens indtægt og det ganske til Peder Torp overleverede løsøre, er således sluttet, at zidsel Christensdatter skal levere til den forordnede værge det beholdne løsøre, hvis værdi er 8 sldl. 13 sk., og brøstfældigheden skal ikke komme hende til videre udgift. Er så Maren Christensdatters arvelod, som formynderne skal svare til, i løsøre 8 sldl. 13 sk., i gården 40 sldl., i jorden 19 sldl. 3 mk. 5 1/3 sk. Neden på skiftebrevet var skrevet, at da den forordnede værge ikke vil eller kan antage Maren Christensdatter Lombborrig, og hun ikke kan få tjeneste nogen steder, har borgmestre og råd været forårsaget at sætte hende i syskole i nogen tid. Hendes lærepige Kirsten Christensdatter Vinter, skal modtage hende og løsøret, som tid efter anden skal bruges til hendes fornødenhed, hvad kost og lære angår, da skal det skaffes hende enten af værgerne eller af andre midler. Dat. 14. nov. 1673.

947

For retten fremstod Borgmester Christian Mortensen og tog Anders Andersen Frost i hånden og gav zidsel Christensdatter ganske fri og entlediget for samme arvelod.

9. december.

Jacob Lauritsen Tinstrup tiltaler Jens Andersen sadelmagers datter Maren Jensdatter for 4 td. 4 skp. byg.

Dom: Hun skal betale. 16. december.

Afkald fra Just og Christopher Nielsen på egne vegne og borgmester Christian Mortensen Lelius på sin hustrus Kirsten Lauritsdatters vegne til Peder Olufsen for arv efter hans hustru Maren Justdatter, og fra Mikkel Rehses hustru, Maren Justdatter for hendes arv.

23. december.

Christopher Nielsen tiltaler Mikkel Olufsen sværdfejer for penge, som han skyldte Peder Olufsen, og som nu er udlagt til Christopher Nielsen som arv efter Peder Olufsens hustru.

Dom: Han skal betale osv.

Christopher Nielsen tiltaler Jørgen Ottsen skomager for skyld, som Christopher Nielsen har arvet efter Peder Olufsens hustru, Maren Justdatter.

Dom: Han skal betale osv. - FINIS

948

Thisted Købstads Tingbog -1677

Byfoged: Hans Johansen. Byskriver: Jens Lauritsen. (De øverste yderste hjørner af bladene er borte). Autorisation ved amtmand Jørgen Friis, dat. Bisgård d. . .

Sandemænd 1677: Christen Nielsen Torsted, Niels Christensen Kåstrup, Niels Christensen Galtrup og Christen Envaldsen Kiøbmand. De tog byfogeden Hans Johansen i hånden og gjorde deres ed, at hvis de lovligt blev opkrævet til, skal de gøre deres ed og tov, det retteste de kunne vide og forstå, at kongen sker ret og bonden ingen uret.

Thisted rådstue, den 13. januar 1677.

I Jesu navn

Snapslørdag den 13. januar. Intet. 20 januar.

Laurits Olufsen og Peder Olufsen i Thisted tilbyder Søren Jacobsen gods og ejendom, som sal. borgmester (Peder Justsens) børn var tilfaldet som arv efter sal. Maren Justdatter, Peder Olufsens, efter skiftebrevet, efter som han er formynder.

Søren Jacobsen mente, at han bør være fri for det formynderskab, og fremlægger en seddel af 1676, 24/10, hvorefter vi i hr. Oluf Jensen Juels overværelse, som nu betjener Thisted kald i sognepræstens, mag. Anders Nielsen Heboes langvarige absens og fraværelse efter biskop Mathias Foss' skrivelse af 20. do. har forordnet Tomas Nielsen Skrædder og Søren Jacobsen til at være sognepræstens i Thisted, som nu er eller kommendes vorder, medhjælper, så længe de forholder sig efter deres for os aflagte ed.

Pavlo Joannio Snedstadio. Christian Mortensen Lelius. (27/1). 27. januar.

Borgmester Christian Mortensen Lelius og handelsmand ibd. har ladet stævne Christen Pedersen og Christen Sørensen, (bådsmænd?) for deres sandhed at vidne, sammen med ... og Jens Sørensen, som vidnede, at d. 9/1 var på Oxholm og stævnedede ... sten og hans frue og fruens kusk, en karl, som hed Niels, Christen Christensen, skovfoged, Morten Christensen, podemester (med flere på Øland). Christen Pedersen og Christen Sørensen vidnede, at de 30/11 1676 formedelst hård vinter og drivis havde sat på strømmen, og andendagen derefter den 1/12 indtovede de skibet på Sønderheffd og fortøjede skibet med anker og tov det længste ind på samme heffd, det kunne nå. Morgenene efter nødtes de af frost, kuld og andet at begive sig på det næste skiberum, som var hos, at de kunne komme til land og få folk at bjerge deres købmandsgods. Den 5/12 kom de med folk af Staffuind og ville bjerge godset, men kunne ikke komme skibet på et pistolskud nær, fordi isen var usikker, og de måtte vende om. Atter andendagen derefter kom de med fire karle fra Staffuind gående over isen med

949

Thisted Købstads Tingbog - 1677

stor livsfare, og da var ankertov, mast, sejl, pumpe og andet fjernet fra skibet. Da var der fem karle fra Øland, som havde plyndret skibet. De sagde til skibsfolkene, at havde de noget derpå at tale, da kunne de søge fruene på Oxholm, som havde befalet dem at bjerge af (gods?). Christen Pedersen spurgte dem, om den gode frue havde befalet dem at tage ankertov, mast, sejl og pumpe og andet, hvortil de svarede ja. Så stagede de tilbage til Øland.

(20/1). Søren Jacobsen har stævnet borgmester Morten Tomsen, rådmændene Dierich Willemsen og Mogens Nielsen samt Peder Olufsen, fordi Peder Olufsen har tilbudt ham al ejendom og løsøre, som sal. borgmester Peder Justsens børn havde arvet efter deres sal. faster Maren Justdatter, Peder Olufsens hustru efter skiftebrev, eftersom han er forordnet til formynder. Søren Jacobsen protesterer og fremlægger en seddel, hvori provsten, Poul Jensen Snedsted og borgmester Christian Mortensen i overværelse af hr. Oluf Jensen Juel, som nu betjener Thisted kald i sognepræstens fraværelse, udnævner (Søren Jacobsen) og Tomas Nielsen Skrædder til at være præstens medhjælper, da de har aflagt deres ed.

Dom: Søren Jacobsen kendes fri for formynderiet, så lange dette tingsvidne står ved magt. (3/2).

3. februar.

(27/1). Peder Olufsen lader igen tilbyde i dag 3. gang Søren Jacobsen det gods, som sal. borgmester Peder Justsens børn har arvet efter deres faster. Søren Jacobsen svarede, at han ville forholde sig efter dommen.

Søren Mikkelsen Møller har solgt jord til Tomas Gravesen. 10. februar.

Morten Tomsen, borgmester, på egne, Dierich Willemsens og Mogens Nielsens vegne har ladet stævne . . ., i dag 8 dage var tinghører, og skriveren ... vedkommende, turde han sig ikke understå derudi ... det ham og ej er tilladt. Blev derfor intet veder ...

Nicolaus Meldhiorsen Quænteler, borger i Thisted, har udstedt obligation til Anders Jensen i Ålborg på 26 sldl. og pantsat en gård i Vod ... i Nørre herred, Mors, som Christen Madsen ... (som?) sal. Daniel Winholt og (hans arvinger?) efter ærlig og velb: mand Mouridtz Brun er udlagt. Obl. dateret 3/2 1677.

17. februar.

Peder Andersen har solgt til Niels Jensen Mulle hans toft på Bjerget sønder fra Else Smeds hus. Dat. 4/3 1674. Jens Sørensen i Storegade bemyndiges til at give skøde, hvad der nu sker.

24. februar. Intet.

950

Thisted Købstads Tingbog - 1677

:i. marts.

(2/9 1676). (Johanne Jens) datter, sal. mester Lodvig Hermansens fremlægger en landstingsstævning, hvorefter Anders Tomsen Smed og Søren Mikkelsen Møller indstævnes til at vidne for landstinget, hvis de ikke forinden har vidnet til dørs værneting. De vidner, at de har været hos Jens Svendsen og har begæret til løsning på Johanne Jensdatters vegne et silke tersniels forklæde og en tintallerken, som hun havde pantsat til Jens Svendsen og hans hustru, Maren Troelsdatter.

Laurits Nielsen tog tredje ting over ... 10. marts.

Memorial fra Mons Willemsøn i Ålborg om, at der skal ydes krigsstyr og udarbejdes lister over dem, der skal yde.

Scharis Christensen udsteder.

Nicolaus Quintener erkender at skylde Hans Johansen, byfoged 3 ½ rdl., samt en stekatfæste med knap og duchskoe eller i stedet 1 rdl., skal betales til 1. marts. Han skal betale osv.

17. marts.

Jens Andersen sadelmager har solgt noget jord til Laurits Nielsen. Han har arvet jorden efter sin søn, Jens Jensen sadelmager (død 1670).

Scharis Christensen på Mads Jensen Krog hans vegne fremlægger en vurdering og udlæg 25/2 1673 hos hans fader, Jens Jensen Krog, for hans mødrene arv efter skiftebrev 21/6 1666, men rente og interesse 188 sldl. 15 sk., og som de kom til Jens Jensen Krogs hus, var han ikke hjemme, men var i Norge, og hans hustru havde hverken penge eller løsøre at betale med, hvorfor der skete udlæg i gården og grunden fra sal. Erland Jensens arvingers hushjørne til Dierich Willemsens husgrund midt over gården var 30 sjællands alen. Desuden udlagt markjord på Lushede .. og en ager norden korset 1 td. havresæde, . . havrelandsjord på Barkouf m.m. Det blev tilbudt Jens Krog til løsning, og nu i dag 17/3 1677 blev det igen tilbudt ham. Han blev stævnet i det hus, han sidst iboede, hvor stævningsmændene talte med hans datter.

Tomas Jensen Ålborg på Johan Zeigelbol i Lybæk hans vegne tiltaler Niels Boisen efter skadesløsbrev 29/11676 på 175 mk.lybsk.

Dom: Han skal betale. (22/9).

Jens Christensen Skyum tiltaler folk i Stagstrup, Årup og Hørsted og J. . . Roikier i Skyum for skyld.

Dom: De skal betale.

951

Thisted Købstads Tingbog - 1677

Jens Christensen Skyum tiltaler folk i Nørhå, Skjoldborg, Sperringgård, Torsted (Jesper Salmansen) osv' for skyld efter bog.

Dom: De skal betale. 24. marts. Intet'

31. marts. Intet. 7. april. Intet'

14. april mangler (helligdag). 21. april.

Søren Mikkelsen Møller sælger med sin kære hustrus vilje og samtykke et stykke jord til borgmester Christian Mortensen Lelius'

Søren Jacobsen tiltaler løjtnant Mikkell Resses hustru, Maren Justdatter for gæld for varer (specificeret)'

Dom: Sal' Mikkell Reses hustru skal betale osv' (19/5).

Jens Lauritsen, byskriver, får afkald på arv efter hans hustru, Bendit Povlsdatter, født i Gedsted i Himmersyssel, fra hendes broder Niels Poulsen på egne og moders Inger Nielsdatters vegne og på hans søstre, Apelone og Inger Povlsdatter, deres vegne.

28. april.

- Frederik Poulsen giver Peder Mortensen Skrædder afkald på arv efter hans stiftsøn Faltin (Valentin) Knudsen efter skiftebrev 9/111676.

5. maj.

Just Nielsen lader tiltale Mads Fisker for penge, han skyldte boet efter Maren Justdatter, Peder Olufsens, og som han nu har fået udlagt som arv efter hende. Dom: Han skal betale'

Just Nielsen tiltaler Anne Madsdatter på Knakken for hendes gæld til Maren Justdatters bo, og som han har arvet'

Dom: Hun skal betale. 12. maj. Intet.

19. maj.

(21/4)' Søren Jacobsen fører vidner, der beretter, at de har hentet varer hos Søren Jacobsen for sal. Mikkel Rese og hans hustru, Maren Justdatter. Maren Justdatter har sagt, at når hun kunne sælge noget for penge, vil hun betale.

952

Thisted Købstads Tingbog -1677

'Johanne Jensdatter, sal. mester Loduig Hermansens, lader fremkalde synsmænd, der har synet hendes børn Henrik Ludvigsen og Margrete Ludvigsdatter, som havde blå slag' De skyldte Anders Pedersen, Anders Smeds dreng for at have gjort det'

Et vidne fortæller, at 6' maj om aftenen kom Henrik Ludvigsen af norden udenfor deres port, da kom Anders Smeds dreng til Henrik og slog ham omkuld og tog hans kæg fra ham og slog ham dermed. Da kom hans søster, Margrete Ludvigsdatter til og sagde, at han ikke skulle slå Henrik. Anders Pedersen sagde: Skal jeg spare den ægtyv, den hønsetyv og gåsetyv, og den rakker' (Hun sagde:) Da må du selv være den' Anders Pedersen tog da en sten og kastede på hende. Et andet vidne fortæller, at han ville skille dem ad' Så havde de nogle ord til hinanden og Anders Smeds dreng tog en sten, men han så ikke, han ramte hende' (2/6)'

Johanne Jensdatter gav last og klage over Anders Pedersen og tillyste ham en fuld vold'

Christen Nielsen Torsted og ... beder borgmestre og råd efterkomme det skiftebrev, som er gjort efter sal' Niels Jensen Oderøe, rådmænd, 26/2 1673 og lade dem få det, som tilkommer dem og refterer i den sal. mands bo' Nu anmoder Christen Nielsen Torsted igen om at få den arv, som hans hustru Maren Nielsdatter arvede efter sin fader, Niels Jensen Oderøe, eftersom gården ikke er skiftet'

26. maj.

Scharis Christensen udsteder' -

Byfogeden Hans Johansen fremlægger en vidneseddel, hvorefter borgmester Christian Mortensen, Morten Andersen og Mogens Nielsen var med mester

Anders og fændriken (til Christen Mullis) her i byen for at undersøge, hvem der havde understået sig at sk(ænke) ... for de tre fulde soldater. Christen Mulli sagde, at de havde tvunget ham dertil. De havde gjort klammeri.

2. juni.

(19/5). Scharis Christensen på Johanne Jensdatter, sal. mester Ludvig Hermansens og hendes børn Henrik og Margrete deres vegne opkræver sandemænd til i dag 14 dage at gøre deres ed og tov og havde ladet stævne sandemændene' (16/6)'

16. juni.

... annammede et sendingsbrev af Peder Andersen hans kone ... forleden år har haft i forvaring.

953

Thisted Købstads Tingbog - 1677

16. juni.

(2/6). Johanne Jensdatter, sal. mester Loduig Hermansens, lader fremlægge et tingsvidne (som 19/5), hvorefter Scharis Christensen på hendes og to af hendes børns vegne begærede felling på sandemænd.

Herimod fremkom Oluf Pedersen, Anders Pedersens broder, og irettelagde et skriftligt indlæg, hvori Anders Pedersen beklager, at Johanne Jensdatters fuldmægtig, Scharis Christensen forfølger »mig fattige dreng« med voldssag. Han svarer byfogeden og sandemændene således til efterretning, som de har at iagttage: »1. Da jeg er en fattig dreng, som beskyldes og ikke tjener enten kost eller løn, (og) den som skulle været med mig i klammeri er en dreng, og den, som har vidnet om sagen, er en dreng, og vi allesammen umyndige drenge. 2. Nægter jeg ved min højeste ed, at jeg ikke (alm. dobbelt nægtelse) har haft de ord, han mig påvidnet har, men mig tillagt de ord, som min modpart har haft, og ikke vidnet den bare sandhed, men min modpart til vilje. 3. Så er det ikke tit hørt, og ganske urimeligt, at umyndige drenge skulle voldsværages, thi byens privilegier melder, (at) dersom en borgertjener kommer i nogen hårdag (slagsmål), da skal han ikke give mere end tre mark til byfogeden. 4. At samme sag ikke skal være så rigtig drevet efter loven, at byfogeden tør understå sig i at sætte fylling på sandemænd, eftersom synsvidne vidnesbyrd, vidn ... sigtelse og lysningsvidne skal være søgt og taget efter otte dages varsel og stævning, hvilket er imod loven, som udtrykkelig siger, at vold skal forfølges til tre ting og halv måneds varsel for hvert ting, så sandemændene derfor ikke heller nogen lovlig vold kunne sværge . . .« Dat. Thisted 16. juni 1677, underskrevet ... (egen ha)nd. Dernæst fremstod byens tjenere Isach Lauritsen og Niels Skipper og vidnede med højeste ed, ikke havde stævnet uden to gange for denne voldssag ... der ord og ed, mens mens (!) mange gange.

Og efter slige broder, Anders Pedersen bør for den vold frikendes.

Dom: Da stævningsspersonerne nu her for retten ved højeste sjæls ed, at de ikke har stævnet for denne voldssag uden 2 gange, og (vold) efter lovens udtrykkelige formelding, til 3 ting og halv måneds varsel for hvert, skal forfølges, og personerne på begge sider, både sagvolderen og den, gerningen har gjort, befindes også umyndige drenge - efter sådan lejlighed tør jeg mig ikke understå, nogen følling på sandemændene at tilnævne, men bemeldte dreng, Anders Pedersen, herfor frikender. (23/6).

23. juni.

Amtsskriver Jens Hansen lader fremlægge et pantebrev, dat. Thisted byting 22/9 1666, hvorefter Rasmus Pedersen Broch, byfoged, erkender at skyldte Christen Nielsen, forvalter på Tanderup, 100 rdl., som skal betales til st. Mikkels dag 1667. Pant i markjord. Og stod underskrevet Læst udi ... efterladte hus og bo rette 30. dagen 5/7 1669. Bolle (Henriksen). Læst på Thisted byting 28/6 1673 N. Bendixen. Dernæst fremlagt et gælds-brev fra Rasmus Brock til Christen Nielsen på Tanderup på 10 rdl., dat. Thisted 14/7 1657. Dernæst sættes i rette, at Peder Andersen bør betale.

Dom: Peder Andersen bør som Rasmus Brocks rette sande arving på sin hustrus vegne betale inden 15 dage osv. (21/7).

954

Thisted Købstads Tingbog - 1677

(16/6). Hans Johansen, byfoged, tiltaler Scharis Christensen, fordi han ikke har ført sagen Johanne Jensdatter contra Anders Pedersen på lovlig måde, og derved har forsømt sagen og forkrænket kongens sagesfald, hvorfor han formener, Scharis Christensen selv bør betale kongens voldsbøder. Scharis Christensen formener, at Johanne Jensdatter burde have været stævnet som ret hovedmand for sagen. Byfogeden indvender, at han har intet med mester Loduigs kone at bestille med det stævnemål, da det er en aparte sag, og der er faldet dom. Opsat 8 dage.

30. juni.

Laurits Pedersen Morsing på Harding Pettersen af Ålborg hans arvingers vegne tiltaler Niels Nielsen, toldbetjent, for en gæld på 11 rdl., som han selv har vedgået.

Dom: Han skal betale osv. (28/7). 7. juli.

(Mikkel Christensen) (se 14/7) skrædder på Kæret fremkalder synsmænd, der har synet et gammelt hus, som Mikkel Christensen efter forrige øvrigheds befaling. Dagen efter synet faldt huset ned. Noget gammelt bohove blev takseret.

Borgmestre og råd har ladet syne et hus, som står sønden i sal. borgmester Tomas Madsens gård, som vender til gaden med den søndre ende, er 5 fag, som ikke kan stå, fordi det lange hus, som stod vestenfor, er nedtaget, hvilket Peder Pedersen på Ørum har ladet nedtage, som til ham var udlagt. Huset takseret til 54 sletdaler, kan ikke repareres og opbygges for under 100 rdl.

14. juli.

(27/1-3/2). Morten Tomsen, borgmester, og Mogens Nielsen, rådmand, på egne og medinteresserede borgmestres og råds vegne fremlagde en befaling, udgivet af en del borgmestre og råd, om at Søren Jacobsen, som nu efter ansøgning er forordnet til at være rådmand i Thisted og har fået nådigst givet bestallingsbrev, som er læst 25. juni 1677, fritages for formynderskab for sal. borgmester Peder Justsens børn, Oluf, Henrik, Just og Maren for den arv, de har arvet efter deres faster, sal. Maren Justdatter, Peder Olufsens, ialt 374 rdl. 4 mk. 8 sk. 9 ½ d. I stedet forordnes som formyndere Niels Jensen Toftum for (Just Pedersen) og Maren Pedersdatter, Laurits Tomsen for Oluf Pedersen og Jens Jepsen Hørsted for Henrik Pedersen.

(7/7). Mikkell Christensen skrædder på Kæret udbød til købs tømmeret af et gammelt hus norden kirkegården, som er faldet ned og noget boskab. Det skal da undes dem til den nyvurdering, som er foretaget og læst for retten.

955

Thisted Købstads Tingbog -1677

21. juli.

(23/6). Amtsskriver Jens Hansen lader foretage udlæg hos Peder Andersen for, hvad han er dømt til at betale 23/6. Han og hans kone var ikke hjemme, hvorfor udlægsmændene gik i marken og udlagde for 100 rdl. markjord og afgrøde. Dernæst gik til Peder Andersens øde gård på Bjerget og vurderede tømmer, tagsten og mursten med 1600 tagsten, som var indsat i Jesper Christensens hus og Anne Mikkelsdatters lade, tilsammen for 100 rdl. Endvidere udlagde de det hus nær i gaden, som Peder Andersen nu bor i, for 50 sldl., til rest, som der ikke findes udlæg for, 25 rdl. 2 mk. (for renter af kapitalen). Det udlagte står til løsning i 6 uger. (6/10).

28. juli.

(30/6). Laurits Pedersen Morsing på Harding Pettersen af Ålborg hans arvingers vegne får udlæg hos Niels Nielsen, toldbetjent, for hans gæld i agerjord. Det står til forløsning i 14 dage.

4. august.

Emiche Erichsen beviste med Erich Pedersen på Herpinggård (hans fader) tiltaler Jens Madsen Torsen for skyld efter bog, som Jens Madsen Torsen selv vedgår.

Dom: Han skal betale osv. 11. august.

Niels Boisen har solgt et stk. ejendom sønden til sal. Enevold Jensen Købmands og Mette Kedelførers huse, i længden med gyden vestenfor 11 (sjællands) alen, og i bredden øster mod bækken 9 sjællands alen, til Maren Bendsdatter. Det var udlagt til hende på skiftet efter Laurits Madsens hustru sal. Margrete Eliasdatter.

18. august. Intet. 25. august.

Morten Tomsen, borgmester, lader stævne en del borgere til vidnespårhør angående, at når noget ræ indkommer af fjorden, de det altsammen bemægtiger og opfører, så undertiden deraf påfølger trætte og uenighed, hvorfor borgmesteren lader forbyde alle og enhver, enten selv eller ved deres folk at opkaste, samle og langt mindre bortføre noget af det indstrandede ræ, enten ved dag eller nat, undtagen for deres egne agersender eller ejendom, under et fuld vold.

1. september. Intet. 8. september. Intet.

956

Thisted Købstads Tingbog -1677

15. september.

Borgmestre og råd fastsætter maksimalpriser på tørv og lyng, indtil mikkelsdag ... (for et læs lyng) 1 mark og for et læs lyng 18 sk. efter mikkelsdag ... for et læs tørv og 22 sk. for et læs lyng.

Hans Johansen, byfoged, tiltaler Morten Maler og Niels Busks datter for lejermålsbøder.

Dom: De skal betale. 15. september. Borgmester Christian Mortensen Lelius tiltaler Jens Knudsen for rest på kirkens vegne. Jens Knudsen (var kirkeværge) 1673 og skylder 8 sldl. 1 mk. 6 sk., som borgmesteren, der nu er kirkeværge kræver.

Dom: Han skal betale osv.

Morten Andersen, rådmænd, tiltaler mange folk på landet for skyld, som de skylder til Maren Justdatter, Peder Olufsens, bo efter skiftebrev, og som nu er tilfaldet Maren Justdatter, sal. Mikkel Rehses, som arv.

Dom: De skal betale osv.

Margrete Tomasdatter, sal. Peder Madsen rådmands, lader tiltale Niels Christensen i Ginnerup i Heltborg sogn, der som lægdsmand havde lejet Jens Pedersen, født i Thisted, til soldat et år fra 1. august (1675) til årsdagen 1. august 1676 for 9 rdl., og om han ikke selv kommer hjem, da skal pengene betales til hans moder, Margrete Tomasdatter. De er betalt en del af disse penge, men resten forlanges nu betalt til Margrete Tomasdatter.

Dom: Niels Christensen skal betale osv. Tomas Ålborg udsteder.

Hans Johansen, byfoged, sælger til Jens Lauritsen, byskriver, et lidet stk. jord, som er udlagt til ham i sal. Jens Sørensens bo efter skifte for forlådspenge (forlådspenge?) og umage.

22. september.

(17/3). Tomas Jensen Ålborg på Johan zeigenbal af Lybæk hans vegne får udlæg hos Niels Boisen i markjord. Det står til løsning i 8 dage.

Diderich Diderichsen sælger på egne og hans hustrus moder (Bodil Jensdatter), Maren Pedersdatters vegne en ager, som var udlagt til dem fra sal. Jens Sørensens dødsbo, til Niels Christensen Galtrup.

Christen Christensen Høy i Nors på Peder Bendixen i Vester Vandet hans vegne tiltaler Maren Justdatter, sal. Niels Jensen Oderøes, og hendes børn med ham og med Mikkel Rese, og Christen Nielsen Torsteds hustru Maren Nielsdatter, efter en obligation, udstedt 26/1 1667 af Niels Jensen Oderø til Poul Salmansen i

957

Thisted Købstads Tingbog -1677

Vester Vandet (hvis enke giftede sig med Peder Bendixen). Obligationen på 30 rdl. var læst ved skiftet efter Niels Oderø. Søren Tøgersen møder på Maren Justdatters vegne og protesterede, da der var gjort udlæg for 26 rdl. ved skiftet efter Niels Oderø, og indvender, at Maren Justdatter endnu sidder i uskiftet bo efter sin sidst sal. mand, løjtnant Mikkel Rese, og at hendes bo hører under militær ret.

Søren Tøgersen mener derfor, at Maren Justdatter må frikendes. Christen Høy sætter i rette, at Maren Justdatter ikke har tilbudt Peder Bendixen udlægget, men beholdt det til sin egen nytte, hvorfor han kræver hende dømt.

Sagen opsat 3 uger. (13/10).

(29. september findes ikke. Mikkelsdag). 6. oktober.

(21/7). Peder Andersen tiltaler Niels Markmand for 4 snese tagsten, som han har taget i hans hus og i den øde gård på Bjerget. Han siger, at han har hentet dem for Søren Jacobsen, som siger, at tagstenene var betaling for Kirsten Rasmusdatters gæld til Kirsten Pedersdatter i Nors. Kirsten Rasmusdatter benægter at skyldte noget.

Dom: Da Niels Markmand har hentet stenene, skal han betale. 13. oktober.

Hans Johansen, byfoged. (død 1677).

Jens Lauritsen, byskriver, tiltaler Christen Madsen Gundsens for hans part af skriverpenge, fordi Jens Lauritsen skrev skiftebrev efter sal. Anne Madsdatter 6/6 sidst. For pengene var udlagt kornavl, der stod på marken, og som arvingerne skulle til skifte og deling og betale skriveren sine penge. Da Christen Madsen er sand arving efter den sal. pige, kræves han for sin part, nemlig tredjedelen. Christen Madsen svarer, at han har ingen penge og tilbyder markjord. Jens Lauritsen svarer, at da arvingerne har taget det udlagte korn til sig, bør Christen Madsen betale.

Dom: Han skal betale osv.

(22/9). Peder Bendixen i Vester Vandet tiltaler efter opsættelse fra 22/9 Maren Justdatter, sal. Niels Jensen Oderøes hustru, og hendes børn

for Niels Oderøes gæld til ham. De tidligere irettelagte dokumenter fremlægges.

Dom: Da det ikke bevises, at Peder Bendixen har fået det udlæg, der var gjort, og da han selv benægter at have fået det, bør Maren Justdatter betale, osv. (11/51678).

20. oktober.

Christen Madsen i dommers sted.

Morten Tomsen, borgmester, køber af zidsel Pedersdatter, sal. Jens Werts, en ager på Thisted mark, ... vesterende på alvejen og øster ende på Peder Olufsens . . efter skiftebrev efter Jens Wert 1669.

958

Thisted Købstads Tingbog -1677

27. oktober. Intet.

Christen Madsen i dommers sted. 3. november. Intet.

Christen Madsen i dommers sted (og videre året ud). 10. november. Intet.

17. november.

Søren Jacobsen Luge, rådmann, får afkald fra Mathias Christensen, født i Thisted, på arv efter hans sal. fader Christen Jensen Hov og hans moder. Søren Jakobsen har været hans formynder.

Søren Jakobsen Luge, rådmann, fører vidner på, at sal. Jesper Christensen på den sidste rejse, han var borte med sin skude, havde medført varer, som tilhørte Søren Jacobsen og som Jesper Christensen lovede at gøre afregning for, om Vorherre ville bevare skude og gods, nemlig 8 td. gryn pakket i lybsk træ, hvori var pakket 9 td. 2 nottinger (!) gryn, og 13 sider flæsk og 3 store halvtønder smør, 10 snese tørre ål, 1 bimpel brændevin og 4 store oste. (16/2 1678).

Udsteder Søren Tøgersen.

Mogens Nielsen, rådmann, køber af Dorte Nielsdatter, sal. Christen Skrædders det hus, som hun har arvet efter sin mand. Han får skøde.

Christen Nielsen Neesgård, boende i Sønderhå får pantebrev for 43 rdl. lånte penge fra Anne Jensdatter sal. . . . pant i hendes huse, gårdsparter, løsøre, markjord, bo og bohøve.

Laurits Nielsen tiltaler Tomas Gravesen og hans medskipper Knud Lauritsen Fårtoft, fordi de havde lovet at fragte noget af hans gods til Ålborg og levere det uskadt, samt at fragte noget gods fra Ålborg til Thisted, som han havde købt, men de har ikke holdt deres løfte, idet de havde ladet nogle okse- og kohuder blive våde og fordærvede og slået hornene af dem og ilde skamferet huderne, så det neppe kunne ses, hvad huder? der var, hvorfor han måtte sælge dem med skade og fortrød. Der blev leveret Tomas Gravesen 8 tønder salt, som han lovede straks at

indtage, og en otting søm, som de udtog i mit logement. De lovede at føre det hjem, men lod det ligge og sejlede derfra, hvorfor Laurits Nielsen måtte leje husværelse til det og opholde sig i Ålborg nogle dage. Han takserer skaden til 4 rdl. 3

mk

Dom: De skal betale, såvidt han med billighed kan bevise, (der) over at have ... ham efter dets forløb inden 15 dage at contentere . . med så skel, at de ikke derforinden beviser, at Laurits Nielsens gods /alene/ for Ålborg deres skiberum at være så tilladet, at de det omtvistede gods ikke kunne indtage.

24. november. Intet.

959

Thisted Købstads Tingbog - 1677

1. december.

(12/8 1676). Hæderlige og vellærde Laurits Mouritsen lader stævne menige Thisted bys indvånere, at give til kende, om nogen har købt eller i pant taget noget af sal. Anne Jensdatter, sal. Christen Pedersen Wibetztofftis, hendes markjord, hvad han nu begærer, de vil fremvise breve og adkomst på, for at det kan vides, hvad der er i behold til deling mellem arvingerne 16/31678.

8. december.

Laurits Pedersen Morsing irettelægger genpart af skiftebrev efter Mads Jensen Fisker. Han har købt, hvad nogle kreditorer har fået udlagt i Mads Jensen Fiskers skiberum og har tilbudt hans enke penge for det resterende, men hun ville ikke modtage dem. Nu tilbyder han hende igen pengene. Hvis hun vælger at beholde skibet selv, må hun betale ham.

Scharis Christensen og Peder Nielsen Hillerslev svarer på enkens vegne, at hun vil beholde skibet og selv betale sin gæld inden trende solemærker.

Anders Nielsen Lyngby (tidligere kapellan i Thisted og sognepræst for Skinnerup) nu sognepræst til Nors og Tveds sogne sælger til hr. Oluf Jensen Juel (hans efterfølger) sin gård i Thisted.

Morten Tomsen, borgmester, lader tiltale Maren Jensdatter, sal. Jens Andersen Sadelmagers datter for skyld efter bog.

Dom: Hun skal betale.

Begge borgmestre har ladet syne og vurdere den del af sal. borgmester Tomas Madsens gård, som var udlagt til Thisted skole. Det var ganske gammelt, øde og forfaldent ... eller kan stå, hvis det ikke opbygges af nyt. De resterende tagsten, og gammelt tømmer takseredes for 30 rdl.

15. december.

Jens Viffertsen, ridefoged på Tanderup, på sin husbonds Morten Schinchel til Bregninggård hans vegne, fremlægger et tingsvidne af Hassing herredsting 13/12, som melder, at Jens Viffertsen fremlagde en bekendelse, udstedt af Tøger Pedersen, som bekender, at i ved forleden udskrivning så vel som nu er borttrømmet af Tanderup gods, for at de ikke skulle tage ham til soldat, og opholdt sig, hvor han kunne, men ikke ladet sig fæste for kost og løn af nogen, men enten været hjemme hos sin fader, Peder Tøgersen i Hørsted, eller søgt ud på sit håndværk. Indstævnet er Albert Isen på Irup m.fl.

Pantebrev fra Laurits Pedersen Morsing til Jens Svendsen på 50 ... Pant i markjord.

960

Thisted Købstads Tingbog - 1677

22. december.

Peder Andersen lader fordele Christen Møller i Hiardemaal Vejrmølle for en sav, han havde bekommet, eller 1 sldl.

Søren Jacobsen tiltaler folk på landet for skyld efter bog. Dom: De skal betale.

Knud Pedersen, foged på Torp, på sin principal, Nicolaus Ægidius til Nørtorp hans vegne irettelægger en seddel, lydende: Peder Jensen i Vutborig, Niels Christensen i toufs gaard og Jens Christensen i Søeborig var med fogeden på Torp hos borgmester Morten Tomsen, hvor fogeden begærede et få en karl. Christen Andersen af Bierig, som var rømt, hvortil Morten Tomsens hustru svarede, at hendes mand var ikke hjemme, og hun kunne ikke give dem lov til at tage karlen. Knud Pedersen svarede, at så forbød han Christen Andersen at komme fra borgmesteren. (2/31678.

Niels Jensen Mulj tiltaler Christen Nielsen Irup, før boende i Thisted, og irettelægger et gælds brev af 23. august 1657, hvorefter han har lånt 10 sldl. af Niels Mulj.

Christen Nielsen Irup stiller modkrav til Niels Mulj, der, da han var ungtkarl var på fem års tid hos minssal, hustru (som) vedligeholdte hans klæder med vasken ... brændevin undertiden om helligdage og andre tider ... havde arbejde, hvorfor han årlig skulle give .. . hvad han nu kræver betalt. Niels Mulj benægter ved ed at skylde noget.

Dom: Da Fordringen er over 20 år gammel, og recessen udtrykkelig siger, at så gamle gældsbreve, som ikke er fornyet, ikke er gyldige, hvorfor Christen Nielsen Irup frifindes, og da Niels Mulj benægter ved ed at skylde Christen irup noget, frikendes han også.

Finis, ende på dette år. .

961

Thisted Købstads Tingbog - 1678

Byfoged. (vist konstitueret) Christen Madsen. Byskriver: Jens Lauritsen.

Autorisation ved amtmænd Jørgen Friis, dat. Bisgård 17/1. Liste over dette års sandemænd.

12. januar.

Christen Madsen i byfogedens sted (byfoged Hans Johansen død 1677). ' Peder Jensen, født i Thisted, boende i Norge, sælger markjord til Laurits Nielsen.

Hr. Oluf Jensen Juel begærer arvekvittering fra Søren Pedersen Galschyt at Borslundgård til hr. Oluf Jensen Juel og hans hustru Kirsten Pedersdatter Galschyt for arv, som hendes datter, Johanne Andersdatter, havde arvet efter sin fader, hr. Anders Pedersen, forrige sognepræst. Han er hendes værge.

26. januar.

Christen Madsen i dommers sted (og således hele året). Intet. Mandag 4. februar.

Mads Jensen på Laurits Nielsens vegne tiltaler Christen Christensen i Sundby på Mors for 2 ½ td. byg efter bog.

Dom: Han skal betale. 9. februar. Intet.

16. februar.

Borgmester Christian Mortensen Lelius bekendtgør, at borgmestre og råd ikke altid kan være til stede og hjemme, når der i disse krigstider forefalder noget, som borgerne vil tale med dem om, hvorfor der vil blive holdt 3 rådstuedage om ugen, mandag kl. 8, onsdag efter prædiken og fredag kl. 12, da rådstueklokken hver gang skal lyde.

Borgmester Morten Tomsen irettelagde en stævning fra den konstituerede byfoged, Christen Madsen, til handelsmænd på landet, der ikke efter recessen er flyttet til Thisted. Derimellem Jørgen Jensen Griis, Mads og Niels Mortensen i Torsted og Søren Pedersen i Vilsbøl. Indlæg fra nogle af de indstævnedes.

(17/11 1677). Søren Jacobsen Luge, rådmand, lader stævne sal. Jesper Christensens enke og arvinger. Fremlagt skiftebrev efter Jesper Christensen 27/11 og 17/12 1677. Skude og redskaber vurderet til 270 sldl. I Skuden er udlagt til forskellige (nævnte) kreditorer. Flere af dem har solgt deres udlæg til Søren Jacobsen, som nu kræver redskaber udleveret af enken. (2/3).

962

Thisted Købstads Tingbog - 1678

Mikkel Erlandsen sagsøger Niels Boisen, hans hustrus stedfader, for arv efter hendes fader, Oluf Hansen kvartermester, efter skifte 1662 30/12. Børnenes arvelodder af løsøre, jord og gård, er 279 sldl. 2 mk. 4 sk., en broderlod 139 sldl. 3 mk. 2 sk., en søsterlod 69 sldl. 3 ½ mk. 1 sk. Mikkel Erlandsens kone er Anne Olufsdatter.

Dom: Da Niels Boisen ikke er mødt med beviser, og Mikkel Erlandsen skal ud med sit skib og ikke kan vente længere, bør konens arv udlægges i markjord og andet.

23. februar.

Jørgen Mortensen af Vester falde kræver på Peder Hofman til Hammergård (senere: boende i Ålborg) hans vegne 50 sldl., som Niels Mortensen if. obligation skyldte Hans Rasmussen i Ålborg (dat. 17/31673).

Dom: Han skal betale. (6/7).

Tord Hansen af Norge, tolder i Korshavn, boende i Lister, får skøde af Diderik Dideriksen på arv, som var tilfaldet hans hustru efter hendes fader, Jens Sørensen i Thisted, og på, hvad han kunne få i arv efter hendes moder, Maren Pedersdatter, og han får skøde fra Peder Jensen i Thisted, på arvelod efter hans fader, Jens Sørensen (1/ broderlod = 5 rdl.) (25/3).

Jens Pedersen Tinstrup fører vidner på, at Christen Jensen ved kirken har sagt, at han skyldte Jens Tinstrup penge.

2. marts.

Jacob Pedersen, 2. lektiehører i Thisted, fører vidner om sin præstetiende.

M. Anders Nielsen Heebo, sognepræst, har tiltalt Jacob Pedersen hører ved gejstlig ret for præstetiende, som han ville have i kærven, men provsten hr. Poul Jensen, henviste sagen til verdslig ret.

Parterne fremlægger indlæg. Opsat 14 dage. (16/3).

(16/2). Søren Lugge, rådmænd fremlægger vurdering over skibstilbehør til sal. Jesper Christensens skude. Jesper Christensens hustru er Johanne Jensdatter, hendes lavværge Niels Tordsen. Søren Pedersen og Søren Christensen var båds mænd på den sidste rejse, på hvilken Jesper Christensen døde. (9/3).

Peder Andersen i Thisted lader stævne Jens Skyttes enke i Gisselbæk, Anne Knudsdatter, for skyld efter bog 16/111673.

Dom: Hun skal betale.

Jens Pedersen Vandet tiltaler Christen Lauritsen i Elsted for gæld efter skadesløsbreve 1666 og 1671.

Dom: Han skal betale osv.

Skøde til Laurits Nielsen fra Didrik Didriksen på 7 skp. bygsæd i Stie agre.

963

Thisted Købstads Tingbog - 1678

(22/12 1677). Morten Tomsen, borgmester, bekender at være stævnet af fogeden på Torp og har budt sig i rette i dag og i dag 8 dage, men kunne ikke få tid til at gå derefter hver tingdag og formente, at fogeden igen skulle stævne.

9. marts.

(2/3). Søren Jacobsen Lugge, rådmand, begærer, at Jens Svendsen (søn Laurits Jensen) og Peder Bendixen i V. Vandet, da det nu er årsens tid, vil lade skuden udrede sammen med ham eller lade den befragte. Han har sendt bud til dem om at møde ham og sætte skuden for penge, men der blev svaret, at de ikke var hjemme. (Sagen fortsætter).

Jens Svendsen og Peder Bendixen tilbyder at afstå deres skudeparter, hvis de får de penge, Jesper Christensen skyldte dem.

Dom: Søren Jacobsen må som hovedejer lade skuden udrede, da den ikke kan blive liggende længere, og oppebære fragten, indtil Jens Svendsen og Peder Bendixen vil udrede skuden sammen med ham, dog de på deres part at stå deres eget eventyr. (Sagen fortsætter).

Søren Jacobsen forlanger, at Jesper Christensens enke skal udlevere redskaber til skuden. Skuden skal nu ud i kgl. Maj.s tjeneste.

Karen Christensdatter sælger eng til borgmester Christian Mortensen. Hendes lavværge er Mikkell Olufsen sværdfejer.

Jens Svendsen og Peder Bendixen ctr. Søren Jacobsen om skuden.

Skaris Christensen på borgmestres og råds vegne og på Oluf Smeds hustrus vegne stævner 4 synsmænd til at aflægge synsvidne. Desuden stævnet Christen Skomager og hans barn, Niels Tomsen og hans søstre, Elle Olufsdatter, Jens Fruergård og borgmester Morten Tomsens tjenestedreng Laurits, Niels Mortensen i Lille Hillerslev, Jens Jensen i Brund m.fl. Ingen mødte.

16. marts.

(1/12 1677). Hæderlige og vellærde mand, Laurits Mouritsen, fremkalder synsmænd, der har synet den gård, som sal. Anne Jensdatter, sal. Christen Pedersen Wiberstoffts enke boede i. På det hus, der står langs med gaden var der på siden ind til gården vesten porten et stykke væk ... så stort, at et menneske kunne krybe derigennem ... en dør for samme hus var lukket og en lås derfor.

(9/3). Jens Svendsen og Peder Bendixen tilbyder Søren Jacobsen deres skudeparter for 100 rdl. Søren Jacobsens tjener, Anders Knudsen, begærer opsættelse, da hans husbond ikke er hjemme. (13/4).

Thisted Købstads Tingbog - 1678

Skaris Christensen på kgl. Maj.s vegne har stævnet afg. Christen Mulis arvinger, nemlig hans moder og hans broder Christen Muli i Hørdum, Peder Mullis børn og Jens Pedersen Mulli (som er søn af Peder i Tøttrup) og forbød Christen Mulli og Jens Pedersen at drage fra Thisted, før de havde betalt forlovspege for arv efter Christen Muli.

(2/3). M. Anders Heebro tiltaler Jacob Pedersen hører for korntiende, som skulle leveres i kærven, hvis der ikke var anden aftale. Jacob Pedersen mener, præsten stiltiende har indgået aftale, da han uden modsigelse har modtaget korn i skæppen.

Dom: Jacob Pedersen skal betale det resterende inden 15 dage. Mandag 25. marts. Mandag efter Mariæ bebudelsesdag.

(23/2). Maren Pedersdatter, Jens Sørensens enke, sælger til Tord Hansen, tolder i Korshavn i Norge al sin markjord samt hendes part i gården, som hun og manden boede i, nemlig halvparten, liggende i Storegade, Eske Mortensens gård på vestre side og Christen Mulis på østre side.

Maren Tøgersdatter, sal. Søren Tøgersens enke har i sin trang solgt markjord til Laurits Nielsen for hendes mands begravelse. Vidne: Søren Tøgersens broder Jens Tøgersen.

(16/3). Syn over hø i sal. Anne Jensdatter, sal. Christen Pedersen Vibberstofts hendes gård. Indstævnet Anne Vibberstofts arvinger (hos Laurits Mouritsens Moder). (13/4).

(16/2). Morten Tomsen, borgmester, fører vidner på, at Christen Andersen, født i Bjerre i Vigsø sogn, 14 dage før mikkelsdag blev fæstet for kost og løn af Morten Tomsen fra mikkelsdag 1677 til årsdagen 1678 og kom i tjeneste dagen efter mikkelsdag.

6. april. Intet. 13. april.

Jens Svendsen fører vidner på, at Jesper Christensen i juli modtog 15 sider flæsk og 1/2 td. og 1 fj. smør, som kom i hans båd ved stranden og kom med hans skude, og Jesper Christensen lovede at forhandle det. (27/4).

(25/3). Skaris Christensen på kgl. Maj.s og BM og råds vegne har ladet stævne sal. Mette Engelbrets moder, Anne Rasmusdatter og sal. mester Engelbrets børn i det hus, Mette Engelbrets iboede og afdøde, og sal. Anne Jensdatter, sal. Christen Pedersen Vibberstofts arvinger, om de, der boede i huset, vidste hvor høet var blevet af, der lå i hendes gård.

20. april. Intet.

27. april.

(13/4). Søren Jacobsen Luge, rådmænd, fremlægger erklæring fra Søren Pedersen og Søren Christensen om den sidste rejse, sal. skipper Jesper Christensen var borte i Landskrone. De havde gods med fra Søren Jacobsen, Ib Jacobsen og Jacob Christensen (specificeret). Enken, Johanne Jensdatter kom til dem i Fæggesund og fik den afdødes skrin med penge og andet. Dat. Thisted 30/31678.

Stævnet Søren Pedersen Vilsbøl og Søren Christensen Klitmøller. (Sagen fortsætter).

Søren Jacobsen Luge, rådmænd, fører som vidne Niels Jespersen, der vidner, at han var med til at løbe sal. Jesper Christensens skude op til vinterleje i Fæg(gesund). Da var der i skuden et stort skoenferd sejl, som var næsten nyt m.m., og han var med til at levere sejlet m.m. i Johanne Jensdatters hus. I torsdags var han på skuden, men da var dette sejl der ikke, derimod et andet stort Skoenferd sejl. (4/5).

4. maj.

(27/4). Peder Bendixen (og Jens Svendsen) henviser til skifte efter Jesper Christensen og dom af 20/2 og forlanger penge for deres part af skuden. Opsat 8 dage. (8/6).

Hans Rørig, foderherre under staldmester Simmensens, og (Christen) Mortensen snedker vidner, at mellem mandag og tirsdag sidst var 8 dage, hørte og så de, at en del artillerikuske, som ligger her i byen, og en del af dem, (som ligger) i Nykøbing, var til sal. mester Ludvigs hustrus her i byen og der drak og dominerede med fiolspil om natten. To vidner vidner, at nogle ruder var slået ind hos Jens Svendsen den nat.

Laurits Jensen på sin fader, Jens Svendsen, hans vegne lader stævne mester Ludvigs hustru og hendes søn Henrik Ludvigsen. (f. 1661).

Peder Christensen Korsgård i Snedsted vidner, at Niels Boisen i Thisted har lånt 5

rdl. af Jens Madsen i Snedsted, borger i Thisted.

Pantebrev fra Peder Andersen, nu boende i Nørregade, til Søren Sørensen Borresmaed, by- og rådstueskriver i Ålborg, på 250 rdl. med pant i hans hus i Nørregade og indbo (specificeret) og markjord (to agre). Skal være frit og brugeligt pant tillige med afgrøden 1678 og 1679. Pengene skal betales snapsting 1680. Peder Andersen skal have frit husværelse. (11/5).

11. maj.

Syn over kirkens brøstfældighed. Der skal tømmer til tårnet, spiret og østgavlen bly på kirken og tårnet. Orgelværket hjælpes.

966

Thisted Købstads Tingbog - 1678

(13/10 1677). Christen Christensen Høy i Nors på Peder Bendixens vegne har ladet stævne Maren Justdatter, sal. Mikkell Ressis enke, Christe Høy har efter en vurdering 4/5 1678 fået udlæg i jord i stedet for løsøre, som efter sal. byfoged Hans Johansens dom 13/10 1677 var udlagt til Peder Bendixen, men som de ikke kunne få, da døren var slået i.

Udlagt markjord. (8/6).

(4/5). Borgmester Christian Mortensen Lelius fremkalder Jens Lauritsen, byskriver, der fremviste et pantebrev fra Peder Andersen til Søren Sørensen, by- og rådstueskriver i Ålborg på 250 rdl. skrevet på papir nr. 10 til 1/2 rigsart. Efter kgl. Maj.s forordning, mener borgmesteren, at pantebrevet bør konfiskeres, og enten Peder Andersen, Skaris Christensen eller Søren Sørensen betale de 250 rdl.

Dommen følger påstanden.

Jens Madsen af Snedsted tiltaler Niels Boisen for 5 lånte rdl. Dom: Han skal betale osv.

Mads Mikkelsen af Nykøbing på borgmestres og råds vegne i Nykøbing har ladet stævne Laurits Pedersen Morsing angående en karl, Jens Rasmussen, der var udkrevet som bådsmand, men har taget tjeneste hos Laurits Pedersen Morsing. Mads Mikkelsen har været hos Laurits Morsing, der jog ham bort med hug og slag. Karlen var nu på rejse med kgl. Maj.s skatter.

Dom: Da karlen på anden måde er i kongens tjeneste, tør jeg ikke dømme ham, men henfinder den til generalkrigskommissæren.

18. maj.

Hæderlige og vellærde Laurits Mortensen (? Mouritsen) fremlægger attest fra Mikkell Skårup og hustru, Anne Olufsdatter, om at de ikke ved noget usømmeligt eller uærligt om ham, og at han ikke har begæret noget usømmeligt af Anne Olufsdatter, og at Mikkell Skårup ikke har modtaget penge eller penges værd for at tie stille med noget.

Borgmester Christian Mortensen Lelius fører vidner på, at de har indlagt kongens skattekor og -hø i sal. Mester Ludvigs hustru, Johanne Jensdatter, hendes hus og lader hende stævne.

Laurits Jensen på sin faders, Jens Svendsens, vegne tiltaler Maren Justdatter, sal. Mikkell Rese hans enke, for en del af løn og omkostninger til en bådsmand, der skulle udredes af et lægd, bestående af Oluf Pedersen tømmermand, Jens Svendsen, sal. Mikkell Reses hustru og Niels Pedersen trommeslager. Irettelagt kvittering fra Hans Hansen Trundholm, om at der til hans skib »Fortuna« var tilført tre bådsmand fra et skib, ført af Oluf Pedersen og Christen Pedersen i Thisted.

Dom: Hun skal betale sin del, 4 rdl.

967

Christen Madsen, konst. byfoged, tiltaler to mænd for ulydighed, fordi de ikke ville møde som tinghørere 20. april, hvorfor retten ikke blev holdt samme dag.

De skal betale hver 3 rigsort. 25. maj.

Skøde fra Morten Tomsen borgmester, til Niels Christensen Galtrup på en ager i Vegendal.

Udsteder Mikkell Christensen på Kæret.

Skøde til Morten Tomsen borgmester fra Christen Madsen, forordnet byfoged, på afgrøden af en mark.

1. juni. Intet. 8. juni.

(4/5). Peder Bendixen ctr. Søren Jacobsen Lugge om skudepart i sal. Jesper Christensens skude. Han begærer at få at vide, hvem der har brugt skuden og oppebåret fragt på to rejser, den første til Løgstør, den anden til Skive, da han ingen indtægt har nydt. Jens Svendsen har afstået sin part til Peder Bendixen, som kræver de 120 rdl.

Dom: Da der allerede er afsagt dom i sagen, kan jeg ikke igen dømme, men henviser den til landsdommerne.

15. juni.

(11/5). Peder Bendixen tilbyder Maren Justdatter, sal. Mikkell Rehse's enke, frøgældskorn for den sæd, hun har ladet så i den jord, der var udlagt til ham og uden hans vilje. (13/7).

22. juni.

Jens Christensen Skyum tiltaler Niels Boisen for 4 lånte rdl. Dom : Han skal betale osv.

29. juni.

Søren Jørgensen på sin husbonds, amtsskriver Jens Hansens, vegne lader fremlægge syn over møddingen i dr. Laurits Foss' gård, som Jens. Hansen hidtil har haft i leje. Der var 200 læs mæg. (17/8).

Skøde fra Christen Jacobsen Søe, født i Ålborg, til hans svoger Søren Jacobsen Luge, rådmand i Thisted, på 1 stk. jord, kaldet Jens Bodsens ager 1 ½ td. bygsæde, som han har arvet efter sine forældre.

968

Thisted Købstads Tingbog -1678

6. juli.

Peder Marcussen, tolder, lader læse en missive fra skatkammeret 12/5 1673 til Diderik Villumsen, tolder, læst på Thisted rådhus bl.a. 1673 15/9 Christen Mortensen Lelius, 30/11 1674 Tomas Jensen, 29/11 1675 Jens Lauritsen, om at skibe, der skal igennem Limfjorden, skal have rigtig

toldseddel og toldereren i Ålborg skal kontrollere og give toldseddel. Alle varer skal være specificeret.

(23/2). Peder Hofman til Hammergård, boende i Ålborg, kræver 50 sldl., som Niels Mortensen Torsted skylder ham. (30/11).

Dom: Han skal betale osv. (Sagen fortsætter).

Peder Hofman tiltaler Emike Eriksen, som skyldte Hans Rasmussen 150 rdl. if. pantebrev 3/7 1674. Pant i hans iboende gård, som er transporteret til ham fra Christian Henrik Peters, inspektør over stranden, samt 120 rdl., hvorfor der er sat markjord i pant. Emmike Eriksen svarer, at han også har pantsat (for 120 rdl.) mere markjord og sin gård i Nørregade, som han sidst påboede (for 150 rdl.)

Dom: Emike Eriksen skal betale osv. (7/9). 13. juli.

Udsteder Anders Andersen Frøst.

Anders Pedersen Tilsted på kongens og byens vegne fremkalder Christen Madsen, konst. byfoged, Jens Pedersen Bisgård og Mikkel Andersen Skårup, som fremlagde et skriftligt vidnesbyrd om, at de 1678 i juni var med Jep Sørensen Smed i Skjoldborg efter Las Lassen i Ålborg hans skrivelse og borgmester Morten Tomsens .befaling hos Peder Andersen i Nørregade og begærede, at han ville lade Jep Smed få sit kvæg og sine 7 gæs igen. Børnene svarede, at deres fader ikke var hjemme. Den 18. juni var de igen hos Peder Andersen og bad, at han ville lade Jep Smed få sine får igen. Han svarede: »Sæt mig kongens jern på den tyv!« Der blev svaret, at Jep Smed havde ingen tyvekoster at tages med. Så sprang Peder Andersen til Jep Smed og sled ham i hans hår i stuedøren. DA sagde Niels, byens tjener: »Det er bedre i lader den fattige mand få sine får ud igen.« - Peder Andersen svarede: »Hvad siger din tyvetrækker. Hvad kommer det dig ved!« og slog ham en ørefigen ved hans højre øre, så blodet sprang ud. DE bad, at han skulle lade dem fare med fred. Peder Andersen svarede: »Var borgmester Morten Tomsen her, og jeg havde 5000 rdl. formue som han, da skulle han nyde samme ret.« Byens tjener og Jep Smed løb og beklagede sig hårdelig, at de var overfaldet med hug og byens tjener sagde, at hverken han eller nogen anden kunne forrette deres ærinde på byens vegne, hvis de således skulle overfaldes, og det ikke blev straffet. Derpå sagde borgmesteren, at de skulle sætte Peder Andersen i arrest, og da de kom derhen, var han krøbet i hans bagerovn, hvor de tog ham ud. Hans hustru og børn fulgte med og trængte sig om ham efter hans begæring, og konen løb med ham i arresten.

Underskrevet af Christian Madsen, Mikkel Andersen og med Jens Bisgårds bomærke.

969

Thisted Købstads Tingbog - 1678

Mikkel Nielsen og Niels Pedersen vidnede, at de to gange havde været hos Peder Andersen og bedt ham komme til tinget og svare for sig. Han svarede, at han var syg og kunne ikke komme. Niels Christensen Larisen og

Jens Sørensen Fruergård vidnede, at de havde stævnet Peder Andersen den 21. juni med 8 og 14 dages, 3-4-5 og 6 ugers varsel. (Sagen fortsætter).

Udsteder Anders Frost.

Anders Pedersen Tilsted på kongens og byens vegne fremkalder Scharis Christensen og Mikkel Andersen Skårup, som vidnede, at de den 8. juni var til Peder Andersens med Jep Sørensen Smed af Skjoldborg, som havde et brev fra Las Lassen i Ålborg til Peder Andersen, om at han skulle lade Jep Smed få sit fæmon igen, som han havde taget fra ham. Hans kone svarede, at han var ikke hjemme, og Jep Smed leverede brevet til hende. Hun brød seglet op og læste i det og lod dem læse en del af brevet. Et par timer efter kom de igen og begærede svar. DA kom Peder Andersen i den store stue til dem og tog en kæg i hans hånd og sagde, at Jep Smed kunne følge med ind i den anden stue til ham, og sagde: »Du skal få skam for din umage!« og spurgte, om de havde skriftlig besked fra Las Lassen. Jep Sørensen svarede, at han ikke havde anden besked end den, han for lidt siden leverede til hans kone. Da sagde Peder Andersen: »Du skal få Djævelen engang, din hundsfoot.« (Sagen fortsætter).

Udsteder Anders Frost.

Syn 8. juni i Jens Svendsens hus over byens tjener Niels Jensen Skipper. Der var sår på hans højre øre og blod på tøjet. Han skyldte Peder Andersen for sin skade.

Udsteder Anders Frost.

(15/6). Christen Madsen, Scharis Christensen m.fl. vidner, at de var i Maren Justdatter, sal. Mikkel Resses, hendes hus og skulle have gjort udlæg til Peder Bendixen i V. Vandet efter en landstingsdom. De blev afvist, og da de begærede kopi af stævningen, truede Peder Andersen dem med hug og slag, dersom de ikke gik ud af huset, hvorfor de måtte gå med uforrettet sag.

Udsteder Anders Frost.

Scharis Christensen og Christen Bertelsen havde på borgmestrenes og rådets befaling indlagt 6 læs af kgl. Maj.s hø til Peder Andersens, som med hans egen hånd kan bevises.

Niels Jensen Fårtoft og Christen Ibsen skrædder vidnede, at de for 14 dage siden var til Peder Andersens i byfogedens og Skaris Christensens overværelse for at syne høet. Da var der kun 1/2 bondelæs. De spurgte om, hvor det andet var. Peder Andersens hustru svarede, at det havde gode veje. Der groede nu hø, og de kunne altid skaffe noget hø. (Sagen fortsætter).

Udsteder Anders Frost.

Anders Pedersen Tilsted på kongens og byens vegne har ladet stævne samtlige Thisted bys indvånere den 21. juni for at vidne deres sandhed, hvorefter Anders Tilsted fremæskede borgerskabet, at de ville komme frem og give Peder Andersen deres kundskab, at han enten førend han kom til Bremerholm eller siden har skikket sig imellem sine medborgere som en ærlig medborger, hvortil

Thisted Købstads Tingbog - 1678

ingen ville svare, men samtlig løb fra tinget undtagen Peder Poulsen, som blev tilspurgt, hvad han ville sige derom, hvortil han svarede, at Peder Andersen altid har levet i klammeri.

20. juli. Intet. :3. august. Udsteder Skaris Christensen.

Byens tjener, Isak Lauritsen og Niels Jensen Skipper blev spurgt, om de ikke den 22. juli så, at en mand af Ålborg, Anders Jensen, havde en karl med sig af Hjardemål ved navn Anders Jensen. Han kom i Morten Tomsen borgmesters hus og bad, at karlen, som han beskyldte for at have stjålet fra ham, blev sat i jern, hvorefter borgmesteren bad Christen Madsen, konst. byfoged, om at gøre det.

Borgmester Morten Tomsen spurgte nu byens tjener, om han havde befalet dem at løslade karlen. Det havde han ikke.

Christen Madsen udsteder.

Syn over den gård, som sal. Poul Vibberstoft boede i, og som tilhørte ham. Vinduer er slået i stykker eller borte. Lofter er borte. Meget tag er borte, bryggersloftet borte osv.

Sønden for kammeret har stået et lånt hus, som nu er borte. Et lidet hus, der står tvært i gården mellem haven og gården er borte. Gården er helt forfalden, ikke mere end 60 sldl. værd. (16/11).

10. august. Intet. 17. august.

(29/6). Jep Christensen Reuf på dr. Laurits Foss hans vegne tiltaler mænd fra Tinstrup og fra Tilsted sogn og amtsforvalter Jens Hansen. Den ene stævningssmand ville ikke bestå stævningen og gik bort af tinget. Ingen vidner ført. (24/8).

24. august.

Jep Christensen Reuf på dr. Laurits Foss hans vegne har ladet stævne (de ovennævnte og flere), som ikke var stævnet rigtigt. Vidner siger, at de har set (de ovennævnte) køre mæg ud af Laurits Foss's gård uden hans eller hans folks vilje. (31/8).

31. august.

Amtsforvalter Jens Hansen lader føre vidner på, at hø og korn fra Jens Hansens gård og en gård i Tinstrup 1676 og 1677 blev ført ind i den gård, Jens Hansen iboede, og som tilhører dr. Laurits Foss, sammen med købt korn og skattekorn fra Nystrup, og at der var kørt mæg ud, men kun til dr. Laurits Foss' jord. (7/9).

Thisted Købstads Tingbog - 1678

7. september.

(31/8). Jep Christensen Reuf på dr. Laurits Foss hans vegne har ladet stævne (de ovennævnte (17/8)) for at vidne om møget. Der er også ført vidner til Hundborg herredsting. Jens Hansen henviser til lejekontrakten af 30/6 1676, hvori Jens Hansen lover at levere lige så meget og lige så godt møgg som han udfører. Fremlagt syn over møddingen 1676, ca. 50 læs, og syn 1678, ca. 200 læs. Fremlagt vidne af Hundborg herredsting september sidst, hvor vidner sagde, at der var udtaget korn af Nystrup for skatter, dat. Tinggård ved Hundborg herreds ting, og om hø, der var indført i gårdens lade fra en gård i Tinstrup. Opsat 14 dage. (19/10).

(6/7). Syn og vurdering over Emmike Eriksens gård og noget jord. Nævnt det store teglhus (9 bindinger?), den store lade, staldhus med herberg og tørv ... 10 bindinger. Gården ses at være langt mere værd end vurderingssummen. Vurderet påny i anledning af, at Peder Hofman har fået udlæg.

14. september.

Jacob Christensen Kjelstrup får afkald fra Anders Pedersen på arv som hans hustru Anne Christensdatter har arvet efter sine forældre, Christen Jensen Kjelstrup og Maren Ibsdatter, bl.a. 3 td. havresæd på Lerpøtter, kaldet Smeds ager, 1 hus på kæret og 1 hus østen ved Niels Torsteds gård, kaldet Niels Skrivers hus.

21. september.

Morten Andersen på sal. Søren Jacobsen, fordem rådmænd, hans enkes vegne lader fremlægge en attest, hvori Mathias Christensen af Christianssand erklærer, at han har modtaget sin søsters, Anne Christensdatters, arv efter hendes fader, Christen Jensen Hove og moder Johanne Mattisdatter. Søren Jacobsen var værge for hende.

Emmike Eriksen på borgmester Morten Tomsens vegne tiltaler borgere, som bor på landet (bl.a. Christen Svendsen Årup ved Klitmøller, Jørgen Jensen Gris på Hanstholm, Søren Pedersen Vilspil, fordi de ikke efter dom er flyttet til Thisted. Han kræver, at de skal flytte eller betale 40 mk. til kongen og 40 mk. til byen.

Borgmester Christian Mortensen Lelius irettelægger et skriftligt indlæg, hvori han erklærer, at han har bevilget de tiltalte, at de må bo begge steder, i byen og på deres gård på landet, så længe disse besværlige tider varer, når de blot betaler deres skatter.

Sagen henvises til landstinget, da borgmestrene er uenige.

Morten Andersen, rådmænd, kræver 3 rdl. af Christen Jensen, som tjente Søren Jacobsens hustru for bådsmand, for et anker vin han skulle sælge for Søren Jacobsens hustru.

28. september. Intet.

Thisted Købstads Tingbog -1678

5. oktober.

Niels Jensen Toftum på Johanne Jensdatter, sal. Jesper Christensens enke, hendes vegne fremlægger syn over huse på Bjerget, som sal. Christen Jespersen boede i. De var gamle, brødne, øde, nedfaldne og borttaget, og det stod igen, kunne ikke stå. Det rådne tømmer og bygning vurderet til 18 sldl.

Emmike Eriksen på borgmester Morten Tomsens vegne begærer andet ting over de førnævnte borgere, der bor på landet, men afvises af byfogeden, fordi han har henvist sagen til landsdommerne ved en tidligere dom.

12. oktober.

På grund af uenighed mellem borgmestrene og skattemændenes opkrævning kræver borgmester Morten Tomsen, at kærnerne for 1677, Jacob Tinstrup og Jacob Kjelstrup, og for 1678 Niels Kåstrup og Niels Morsing skal møde med deres regnskabsbøger, og hvis han har afslået i skatterne, skal enten den skyldige eller Morten Tomsen betale.

Christian Mortensen undrer sig over, at borgmester Morten Tomsen ikke bedre har læst recessen, da han ikke nu tre måneder før tiden kan kræve dette års regnskab. (Sagen fortsætter).

Borgmester Morten Tomsen har ladet stævne borgmester Christian Mortensen Lelius og fire mænd, de vidner, at de 1/10 var hos begge kærnerne Niels Kåstrup og Niels Krog (= Niels Morsing = Niels Galtrup, g.m. Maren Jensdatter Krog) og sagde dem, at de skulle tage 9 mark på hvert nathold af borgerne til 4. kvartals kontribution og saltskat for 1678.

Hvorimod borgmester Christian Mortensen Lelius spurgte de fire mænd, om de ikke advarede borgerne, at de skulle give 11 mark på hvert nathold. De sagde, at det gjorde de efter borgmester Christian Mortensen Lelius's befaling.

19. oktober.

(7/9). Dr. Laurits Foss erklærer, at han frafalder tiltale mod amtsforvalter Jens Hansen i den opsatte sag, men beskylder samtidig Jens Hansen for noget med stemplet papir. (16/11).

26. oktober. Intet. 2. november. Intet. 9. november Intet. 16. november. Amtsforvalter Jens Hansen beklager sig over, at dr. Laurits Foss i sin (ovennævnte) erklæring beskylder Jens Hansen for (noget vrøvl). Dr. Laurits Foss svarer: Det er ikke min sag at forstå forordningerne.

Niels Jensen Toftum tiltaler Jens Knudsen under Bjerget og Christen Pedersen sønder i byen, for skyld efter bog. Jens Knudsen skylder ham skøde på 7 skp. bygsæde på Østerodde.

(16/11). Jens Hansen, amtsforvalter, vedbliver at angribe dr. Laurits Foss skøde fra Johanne Madsdatter, sal. Didrik Villumsens enke, til Christian Mortensen Lelius, ældste borgmester i Thisted, på 7 stk. eng, som hun og hendes sal. mand har købt 1669 6/7' af sal. Albrecht Heins, forhandler af kgl. Maj.s trykte papir, hans fuldmægtig Christian Fabricius, og som på Albrecht Hems vegne var udlagt i sal. Peder Justsen, borgmester, hans stervbo. Hendes broder Christen Madsen underskriver.

Emmike Eriksen på Karen Emmiksdatter, sal. Mogens Nielsen rådmand, hans enke hendes vegne og Mogens Nielsens arvinger har sluttet kontrakt, hvorefter Karen Emmiksdatter skal betale 400 sldl., som er fem søsterlodder. Morten Tomsen borgmester er formynder for Apolone Christensdatter, som er hos ham, Laurits Nielsen er formynder for sin broderdatter Inger Christensdatter, som er hos ham. Mogens Nielsen var Morten Tomsens og Laurits Nielsens svoger og broder. Pigerne døtre af deres svoger og broder Christen Skrædder.

Laurits Nielsen tiltaler folk på landet, bl.a. Anders Olufsens Vig i Torsted og Niels Olufsen i Torsted, for skyld efter bog.

Dom: De skal betale osv.

(3/8). Borgmester Morten Tomsen lader aflyse, at ingen må gøre vej over sal. Poul Vibberstofths have eller gøre skade på træerne.

30. november.

(6/7). Niels Mortensen Torsted lader tilbyde Peter Hofman i Ålborg 60 sldl. eller udlæg i hans bo. Tilbudet ikke modtaget. '

Vidnet udstedes til sagens oplysning for landstinget, fordi Niels Mortensen så hastigt skal til landstinget og ikke kunne afvente 14 dages varsel. (8/21679).

Niels Jensen Hov kræver 1 mk. 8 sk. af Tøger Olufsen som bådsmændsskat. Dom: Han skal betale osv.

Niels Jensen Toftum kræver af Christen Snedker 2 mk. efter bog og 1 mk. 4 sk. bådsmændsskat, af Mikkell Sværdfeyer bådsmændsskat 9 sk. 1 alb.

Dom: Christen Snedker skal betale de 2 mk. til Niels Tordsen. Sagerne om bådsmændsskat henvises til borgmester og råd.

Niels Christensen Kåstrup tilbyder første gang sal. mester Ludvigs enke til indløsning det boskab, som er taget hos hende for kgl. Maj.s skatter. (7/12).

7. december.

Niels Kåstrup tilbyder mester Ludvigs enke boskabet anden gang. (21/12).

974

Thisted Købstads Tingbog - 1678

Anders Frøst udsteder efter amtmandens befaling.

Christen Madsen, konst. byfoged, har ladet forbyde Knud Pedersen og Jens Pedersen at drage af byen, under en fuld vold, før de har betalt hver sin del af forlodspenge, efter skiftebrev efter sal. Christen Jensen Muli.

14. december. Intet. 21. december.

(7/12). Niels Christensen Kåstrup, kænner, fremlægger en udlægsforretning af 1678 25/9 i mester Ludvigs enkes hus for resterende skatter og exekverpenge (indbo), og tilbyder fjerde gang det udlagte til løsning.

Ende på dette år.

975

Thisted Købstads Tingbog - 1679

Autorisation på amtmandens vegne ved Peder Marcussen. Konstitueret byfoged: Christen Madsen. Byskriver: Jens Lauritsen.

Sandemænd: (Peder) Christensen Årup, Anders Christensen Kåstrup, Laurits Christensen under Bjerget og Tomas Sørensen Bødker.

Snapslørdag, 11. januar.

Erik Nielsen i Skinnerup tiltaler Jens Pedersen Støvring, lægdsmand med hans lægdsbrødre angående en soldat, som var udskrevet til Ørum lægd, men som Erik Nielsen havde kidnappet og ville have som soldat for sit lægd, men som Jens Pedersen Støvring og hans lægdsbrødre befriede med magt. (Se Torsten Balle: Et »slag« ved Bromølle. Hist. årbog for Thisted Amt 1938.) Erik Nielsen fører vidner på, hvad soldaten fik udleveret af penge og mundering.

Christian Mortensen Lelius, borgmester, der sidste år har haft konsumtionen i forpagtning, vil ikke have den mere. Grundene anført.

Mads Jensen irettelægger obligation fra Tomas Jensen i Skinnerup 1678 lydende på 10 ½ td. godt ydfærdigt byg til mikkelsdag. 712 skp. er ydet.

Dom: Han skal betale resten osv.

Christian Mortensen Lelius advarer borgerne om betaling af folkeskat, vognleje m.m.

Anders Madsen Gade sælger sit hus sønder i byen til Laurits Nielsen, rådmand. 25. januar.

Mikkel Erlandsen tiltaler Niels Boisen efter obligation 3/3 1678 på 20 sletdaler, som Niels Boisen har lånt af sin svoger Mikkel Erlandsen.

Dom: Han skal betale inden 15 dage osv. 1. februar.

Borgmester Morten Tomsen og Laurits Nielsen, har sendt to mænd til Søren (Jacobsen) hans enke, og lod hende vide, at de på mandag førstkomende ville komme til hende og holde skifte mellem hende og hendes børn. Hun, Anne Christensdatter Søe, lod dem vide, at det var ikke hendes lejlighed endnu, men når (hendes?) tid faldt, ville hun lade dem det vide. Borgmesteren befalede da byens tjenere, at de skulle tilsige vurderingsmænd og børnenes frænder at møde i boet på mandag, så der kunne gøres rigtighed, og de umyndige børn kunne vide, hvad deres arv kan blive uden længere forhaling, ophold og udflugtet, at borgmestre og råd og arvingerne ikke skulle lide nogen skade.

976

Thisted Købstads Tingbog -1679

8. februar.

(30/11 1678). Peder Hofmand af Ålborg lader give varsel til Niels Mortensen Torsted for dele efter landsdommernes dom for 118 sldl. 3 mk. 5 sk.

I dag første ting. 15. februar.

Skaris Christensen på Johanne Madsdatter, Didrik Villemssens enke hendes vegne opsiges fæste af jord, som hendes mand fæstede af Ejler Jacobsen. Ejler Jacobsens hustru Birgitte svarer, at hendes mand og medarvinger er i København. Jorden har sal. borgmester Emmike Nielsen og hans hustru Ingi(ard) Mogensdatter haft i fæste. Da stedsmålet ikke lød længere end på Didrik Villumsens livstid, og noget af jorden (det hele?) er solgt, begæres tingsvidne om opsigelsen. Ejler Jacobsens hustru begærer opsættelse i 14 dage, så hun kan skrive til manden i København.

Dom: Johanne Madsdatter skal have sit tingsvidne. 22. februar.

Christen Nielsen Torsted har ladet udbyde effekter, som Tomas Jespersen, hans myndling, har fået udleveret efter skiftet, efter hans fader, Jesper S(vendsen); der nævnes huse og markjord og gods. Noget er solgt. Jens Svendsen (broder til Jesper Svendsen) og hæderlige og vellærde Ib Jacobsen (broder til Jesper Svendsens hustru, Maren Jakobsdatter), svarer, at Christen Torsted bør fremlægge specifikation over det solgte og føre regnskab over det, som siden blev solgt, at Tomas Jespersen ikke skal lide nogen skade.

Dom: Christen Torsted bør efterleve påstanden. 1. marts.

Christen Christensen af Tilsted kommer med en fuldmagt fra mester Anders Nielsen Heeboe til at gå i retten for ham. Christian Mortensen protesterer og mener, at fuldmagten er ugyldig, da Christen Christensen ikke er edsvoren prokurator eller beordret af lensmanden.

Dom: Fuldmagten tages god. (Sagen fortsætter).

Christen Christensen af Tilsted på m. Anders Heeboes vegne tiltaler Christian Mortensen Lelius, Jens Pedersen ved kirken og Christian Nielsen Løfting. Christian Mortensen Lelius har stævnet m. Anders. Christen Christensen fremlægger en attest fra Jens Pedersen ved kirken og Christen Nielsen Løfting. Borgmesteren svarer, at da de to mænd ikke kan læse og skrive, bør de afgive mundtligt vidnesbyrd.

Dom: De skal møde for retten og aflægge deres vidnesbyrd. (Sagen fortsætter). Christen Mortensen fører vidner på, at søndag 12/1 efter prædiken bad han Simon Nielsen kirkeprior få en nøgle til de fattiges blok af m. Anders, da han skulle have penge af den til Isach Lauritsens begravelse (bysvenden). M.

977

Thisted Købstads Tingbog - 1679

Anders svarede, at byen burde give noget, da Isach havde tjent byen. Simon kirkeprior fik ikke nøglen og kl. 12 bad borgmesteren ham ringe 12, og da han kom ned igen, stod borgmesteren med Jens Jensen Juel, hører, Jens Pedersen Tinstруп og Christen Nielsen Løfting, og borgmesteren slog låsen i stykker med en hammer. Hovedet gik af skaftet, og borgmesterens finger blødte. Han slog så med hammerhovedet og lod sin dreng bringe en ny lås, som han slog i. Han tog derefter 2

rdl. af blokken og lagde en seddel i og låste og tog begge nøgler med sig hjem. (26/4).

Niels Christensen Kåstrup tiltaler Anders Sørensen på Søgaard for gæld. Dom: Han skal betale osv.

Morten Andersen sælger til Christian Lelius en ager på Storodde, som er udlagt fra Jens Krog til Maren Tomasdatters arvelod og afkøbt hende af Morten Andersen.

(22/7 1676). Just og Christopher Nielsen sælger til Christian Lelius en ager ved Just Nielsens toft og noget engedel, som har tilhørt Dorte Hillerslev, og som var udlagt til de to brødre ved indførsel i Peder Hillerslevs bo efter kontrakt mellem dem og Peder Andersen 23/6 1677.

Morten Tomsen fører vidner på, at han har købt et kålgårdssted af Else Kloostergård for to år siden, og at han nu har ladet jorden gøde, plantet kål og høstet dem. Anne Nielsdatter vidner, at hun for to år siden kom til Morten Tomsen og bad, at han ville købe et kålgårdsted af hendes moder, da hun var hårdt betrængt, og borgmesteren havde givet 2 mk. 4 sk., og resten senere.

Laurits Pedersen Morsing fremlægger skiftebrev efter Else Kloostergård, der viser, at huset og kålgården tilhørte hende. Han havde udlagt 12 sldl. til begravelsen. Hendes datter vidner, at Morten Tomsen havde betalt 2 mk. 4 sk. i leje for tre år. Laurits Morsing mente, at kålgårdsstedet burde tilhøre ham.

Dom: Der skal opkræves sandemænd, som skal undersøge sagen. (22/3).

Laurits Tomsen og hustru Maren Christensdatter har ladet nogle ord falde i Niels Jensen Hovs hus, da han gjorde sin datters bryllup 6/10 1678. De erklærer, at det skal være dødt og magtesløst. Niels Jensen Toftum begærer tredje ting over dem.

Dom: De kendes fri for 3. ting, og hvis Niels Toftum ikke er tilfreds med det, må han gå til landstinget. (Ordene gjaldt Niels Jensen Toftum og hustru Dorte Boisdatter. (7/21680).

15. marts. Intet. 22. marts.

(1/3). Laurits Pedersen Morsing skøder til Morten Tomsen et hus sønder i byen mellem sal. Mogens Nielsens ejendom på vestre og Anders Jacobsens på østre side, som Laurits Morsing har fået udlagt fra Else Klostergård, sal. Niels Vibberstofts bo.

978

Thisted Købstads Tingbog - 1679

f lans Tomsen Ålborg, herredsskriver til Hundborg Herredsting, og hans broder, hæderlige og vellærde Jens Tomsen Ålborg giver deres moder, Anne Pedersdatter afkald på arv efter deres sal. fader, Tomas Jensen Ålborg.

Laurits Jensen på Karen Emmiksdatters vegne har ladet stævne mange folk på landet for skyld efter Mogens Nielsens regnskabsbog.

Dom: De skal betale osv. 29. marts. Intet.

:i. april.

Anders Knudsen på Anne Christensdatter Søes vegne, tiltaler hr. Christen Poulsen, sognepræst i Bedsted, for gæld. Sagen først ført for gejstlig ret, men henvist til verdslig ret.

Dom: Han skal betale osv. 12. april.

Christen Lelius beklager, at nogle borgere holder hans folk til drik og dobbel i deres huse og forbyder alle undtagen Niels Madsen Holm, Peder Nielsen Hillerslev og Else Smeds, enten nat eller dag at huse eller hæle hans konsumtionsbetjente. De skal forvise dem fra deres huse, når de har udrettet deres ærinde.

(19. april findes ikke). 26. april.

(1/3). Emmike Eriksen på m. Anders Nielsen Heeboes vegne har ladet stævne Christian Mortensen, Jens Tinstруп ved kirken, Jens Jensen Juel og Christen (Vielsen Løfting og Simon Nielsen kirkeprior.

Borgmesteren protesterer, og mener ikke at Emmike Eriksens fuldmagt er gyldig, da ingen borger i byen må gå i rette for andre imod sin borgmester uden at være beskikket dertil af stiftamtmanden, eller han var en edsvoren prokurator.

Dom: Stiftamtmanden bør beskikke en edsvoren prokurator eller give fuldmagt til Emmike Eriksen. (Sagen fortsætter).

3. maj.

Mag. Anders Heeboe tiltaler Christian Mortensen, fordi han slog låsen for de fattiges blok i stykker og tog penge. Borgmesteren svarede, at samtlige borgmestre og råd burde stævnes, da de skaffede de fattiges penge. Opsat 6 uger. (14/6).

10. maj. Intet. 17. maj. Intet.

979

Thisted Købstads Tingbog - 1679

24. maj. Intet. 31. maj.

Sag om skat af tiender i Thisted landsogn, som m. Anders Heeboe har fæstet. Christian Mortensen Lelius har ladet foretage militær eksekution hos mester Anders, som hævder, at tienderne hører til præsteembedet. Borgmester Lelius vil se beviser og henviser til rentekammerets ordre om eksekution.

Opsat 6 uger. (12/7).

Skaris Christensen på kongens og byens vegne tiltaler Lucas, som tjener Mogens Nielsens enke? Karen Emmiksdatter, for lejer målsbøder.

7. juni.

Niels Kjeldsen til Vesløgård sælger til Niels Jensen Toftum 3 td. bygsæde østen galgen, med Sjørring Præstegårds jord på nørre side, og mere specificeret jord, som Niels Kjeldsens moder bekom ved indførsel efter Tomas Madsen 4/4 1668.

14. juni.

Anders Heeboe, sognepræst, ctr. borgmester Christian Mortensen Lelius angående den ituslåede lås.

Henvist til landsdommerne. (3/5). 21. juni.

Niels Poulsen begærer første ting over Anne Christensdatter Hofskrædder, sal. Laurits Grises, og stævner vidner. Emmike Eriksen begærer, at han må svare for hende, da hun ingen lavværge har. Han mener, at Niels Poulsen bør lade indføre i tingbogen stævningsmændenes navne, de stævnede personers navne, og hvorfor de er stævnet, hvorfor ingen første ting bør udstedes. (5/7).

28. juni.

(mellem de 8 mænd Johan Hansen, badskær).

Christian Mortensen Lelius på Kirsten Pedersdatter Galskyt,

sal. hr . Oluf Jensen Juel, sognepræst til Skinnerup og rektor i Thisted skole, hendes vegne, fremlægger en kvittering 'for arv efter ham fra hans broder, Jens Jensen Juel, første lektiehører ved Thisted skole til ham og hans medarbejdere. Skulle der vise sig mere gæld, især fra Sjælland, vil han mod bevis betale halvdel.

Peder Marcussen, tolder og rådmand får skøde fra Christian Mortensen Lelius på hans svoger Peder Hofman i Ålborg hans vegne på den gård i Thisted, som Emmike Eriksen havde pantsat til Peder Hofmans sal. formand, Hans Rasmussen, undtagen de 4 td. bygsæd og noget jord. Derpå fremlagt købebrev fra Peder Hofman til Peder Marcussen på en gård nord i byen, som er udlagt fra

980

Thisted Købstads Tingbog - 1679

Emmike Eriksen ved dom med 3 påstående huse, nemlig et ralingshus med tegl belagt, en stald og herbergshus og en lade med have plankeværk o.a. Udlagt efter dom 6/71678.

5. juli.

(21/6). Emmike Eriksen på Anne Christensdatter Hofskrædder, sal. Laurits Grises, hendes vegne har ladet stævne Niels Poulsen og tinghørerne fra 16/6. Kun Niels Christensen Galtrup mødte, hvorfor Emmike Eriksen begærer (_ 21/6?) første ting over de andre.

Da Niels Poulsen blev stævnet, svarede hans hustru, at hvis Anne Hofskrædder ikke lod dem være i fred, da skal hun få en ulykke og en Fandens færd. (12/7). Hans Pedersen har ladet stævne Niels Jensen Toftum og fremlægger et skøde 21/11 1646 af bytinget fra Simon Bierring i Viborg til Peder Madsen, borger i Thisted, på hans hustrus arvepart, ejendomme og markjord på Thisted mark (specificeret). Derefter mente Hans Pedersen, at den omtvistede ager tilhører ham og hans broder, som fik den udlagt efter deres fader, og ikke Niels Toftum. Niels Jensen Toftum fremlægger skøde 7/6 1679 fra Niels Kjeldsen til Vesløgård, og mener, at Hans Pedersen bør fremlægge skiftebrev og beviser. Opsat 8 dage. (12/7).

12. juli.

Christian Mortensen Lelius klager over, at konsumtionen ikke kan nå den udlovede sum. Der sker også underslæb, sådan at i td. tages for 1/2 td. osv. Han begærer, at borgerne nu vil handle straks med ham om deres indavlede sæd. De advares mod at køre deres korn hjem ad andre veje end gennem de forordnede porte.

(5/7). Niels Poulsen vil føre vidner på, at Anne Christensdatter, sal. Laurits Grises, har sagt om Niels Poulsens kone Anne Andersdatter, at hun sad en hel nat under Store Træbro med en kjole over sig og spandt på en hjulrok, og at hun drev trolddom og spøgeri. Vidnerne mødte ikke.

Emmike Eriksen på Anne Hofskrædders vegne begærer andet ting til dele over de 8 tinghørere fra 21. juni, for overhøring og rettens foragt. (19/7).

(31/5). Christian Mortensen fremlægger ordre fra amtmænd Mogens Kruse til at indkræve skatten af Thisted landsogns tiender af mag. Anders Heeboe, som havde fæstet tienderne.

Sagen henvist til landsdommerne.

(5/7). Hans Pedersen fremlægger som før skøde fra Simon Bjerring i Viborg 1646, og desuden skiftebreve efter hans fader, Peder Madsen 11/4 1662, hvori er nævnt et stk. havrelandsjord ved korset. Niels Jensen Toftum har sået i jorden. Hans Pedersen mener, at både sæden og jorden er hans. Niels Toftum fremlægger igen Niels Kjeldsens skøde.

981

Thisted Købstads Tingbog - 1679

Dom: Da Mads Pedersen fremlægger skøde 1646 til hans fader og skiftebrev efter hans fader, hvorefter jorden er byt (delt) mellem Hans Pedersen og hans moder, (skiftebrevet er fra 11/4 1662) og jorden således har været i deres besiddelse i 32 år ulast og ukæret, skal jorden og afgrøden tilhøre Hans Pedersen, som så skal give Niels Toftum 1 td. havre i frøgæld. Niels Toftum skal betale sagens omkostninger. (4/61681).

19. juli 1679.

Peder Hofman tiltaler amtsskriver Jens Hansen, som ved eksekution har forhindret ham i at nyde det indavlede korn til Ørndrup, ved at han lod udlægge rugsæden uden dom eller adkomst og ladet det bortføre. Han forlanger derfor på sine stedbørns vegne 189 daler. Valdemar Skram havde pantsat kornet til Peder Hofman, som havde fået det udlagt ved ridemandsforretning, hvorefter det blev tilbudt Valdemar Skram til løsning. Valdemar Skram erklærer, at han ikke har fået ridemændenes forretning. Vidner erklærer, at de har ført kornet ind i Ørndrup lade. Christen Nielsen af Ålborg og herredsfogeden i Sønder Herred ville gøre udlæg og bad Valdemar Skram om nøglen til laden, men han sagde, at han ikke var laden mægtig. Kvartermesteren, som lå der på eksekution, havde nøglen. De bad kvartermesteren om nøglen. Han viste den frem og sagde. »Hvem vil tage den?« Christen Nielsen begærede, at herredsfogeden ville bruge kongens nøgle og gik til ladedøren, men kvartermesteren standsede dem med draget krumsabel og sagde, at han havde ordre fra amtsskriveren, at han ingen skulle lade komme ind i laden, og før nogen skulle komme derind, skulle han lade sig partere. Dog ville han lade dem komme til, hvis amtsskriveren tillod det osv. osv.

Sagen opsat 6 uger. (30/8).

(12/7). Emmike Eriksen på Anne Hofskrædders vegne fremkalder tinghørerne fra 21/6, der vedstår, hvad de hørte. Niels Poulsen sagde, at hun havde skældt hans kone for en hore, en tyv og en troldkone. (23/8).

26. juli.

Borgmestre og råd har spurgt Maren Justdatter, sal. Mikkell Resses enke, hvorledes hun ville have det med sit barn, Henrik Ditlev Mikkelsen Rehse,

så snart de havde spurgt, at Mikkel Resse var død i København. Hun svarede, at enhver vidste, hvad han havde ført i huset, og da borgmestre og råd ikke heller vidste, at den sal. mand havde ejet hus, gård, markjord eller andet uden hans heste, gevær og klæder, som han havde ført med sig til København. Ved skiftet efter hendes forrige mand, Niels Jensen Oderø, 1673 26/2, tilfaldt der hende 425 rdl. 2 mk. 2 sk. Da der ved et nyt skifte ville blive omkostninger, lovede Maren Justdatter at give sin søn 100 rdl. og frit ophold, til han blev 18 år, og dersom hun eller hendes forhåbende kæreste (Christen Mortensen Høst) skulle dø, skal pengene udredes af boet.

Medunderskriver Christen Mortensen Høst.

Pantebrev fra Margrete Tomasdatter, Peder Madsens enke til Morten Andersen. Pant i jord.

982

Thisted Købstads Tingbog - 1679

2. august. Intet.

9. august.

(19/7). Unge Christen Christensen af Nors på Niels Poulsens vegne fremkalder efter en landstingsstævning 21/7 vidner om, hvad Anne Hofskrædder har sagt. Emmike Eriksen fremkalder også vidner. De siger, at Anne Hofskrædder har sagt, at Niels Poulsens hustru lånte hendes barn et horn og hentede det igen om 14 dage derefter og sagde, hun brugte det til noget spøgeri. Anne Hofskrædder havde også sagt til Inger Lauritsdatter, Carsen skomagere, at Niels Poulsens kone havde slået hendes Steger (plankeværk) ned, og fortalt hende om hornet. Da kom Niels Poulsens kone, og Anne sagde: »Der kommer den favre ting, vi snakker om!« og spurgte Niels Poulsens kone, hvad hun ville med hornet, og hver gang Niels Poulsen ikke ville have hende, blev hun gal og satte sig under træbroen osv. Niels Poulsens kone svarede: »Det har ingen nød, imen jeg tog ikke et stykke reb med.« (23/8).

Skaris Christensen på Anders Pedersens vegne lader efterlyse arvinger efter Christen Jensen, der døde til Anders Pedersens.

16. august. Intet.

23. august.

Anders Christensen Kåstrup lader stævne Jens Pedersen Tinstrup og Gedske Hermansdatter. Jens Pedersen Tinstrup vidner, at han var med Anders Kåstrup på den sidste rejse, han var i Norge. Da blev de udplyndret af en kaper, og der blev taget et stykke lærred fra Anders Kåstrup, som var Gedske Hermansdatters, og sækken, som det lå i, og intet af lærredet blev solgt i Norge. Kaperne tog også et stk. bolster, som var Christen Torsteds.

(9/8). Anne Hofskrædder lader stævne Niels Poulsen og hustru, for hvad konen har sagt. Da hun bor nabo til Niels Poulsens og sidder ene med sine umyndige børn, frygter hun for, at Niels Poulsens kone vil gøre alvor af

sine trusler, så de kan ikke ligge roligt i deres senge af frygt for ildebrand eller andet. Hun kræver, at Niels Poulsens kone skal stille kaution.

Dom: De skal begge stille borgen. (30/8).

30. august.

(19/7). Peder Hofman ctr. Jens Hansen, som fremlægger vidne af Sønderherreds ting om hvad der fandtes på Ørndrup.

Sagen henvist til generalkrigskommissærernes kendelse. (23/8). Niels Poulsen tiltaler Anne Hofskrædder osv.

Dom: Anne Hofskrædder bør sigte Anne Andersdatter eller lide tiltale. (20/9).

983

Thisted Købstads Tingbog -1679

Christen Nielsen Torsted lader på sin myndlings vegne stævne folk på landet for gæld efter skiftebrev efter sal. Maren Jacobsdatter. Tre af dem protesterer, to frikendes. De øvrige skal betale osv.

6. september.

Ove Ottesen, organist, køber markjord af Peder Poulsen og en ager for Niels Kløvs port, som han nu bor, af Mikkel Andersen Skårup.

13. september.

Johan Hansen Badskær anmoder borgmester Morten Tomsen og menige borgere om skudsmål, da han agter at rejse andre steder hen. Han har været her i byen halvtredje års tid. Han får godt skudsmål.

20. september.

(30/8). Emmike Eriksen på Anne Hofskrædders vegne lader stævne Niels Poulsen og hustru og tinghørere fra 16/6.

Kendelse: Anne Hofskrædder bør årsage Niels Poulsens hustru eller det bevise. (27/9).

27. september.

Mette Knudsdatter lader fremlægge en obligation, hvorefter Peder Christensen Årup skylder sin kones søster, Mette Knudsdatter hendes arvelod efter hendes fader, Knud Pedersen Kedelfører 12 sldl. 3 mk. 4 sk., dat. 4/3 1674. Halvdelen blev betalt, da Jens Knudsen var hendes formynder. Peder Årup beretter, at han har leveret varer.

Dom: Han skal betale osv., og han og Mette Knudsdatter må mellem dem selv gøre regnskab for, hvad Peder Årup har leveret.

(20/9). Unge Christen Christensen af Nors på Niels Poulsens vegne lader stævne Anne Hofskrædder. Anne Hofskrædder siger nu, at hun ikke ved noget uærligt at beskylde Niels Poulsens kone for undtagen for truslerne.

Dom: Byfogeden kan ikke nægte tredje ting over Anne Hofskrædder.

Niels Christensen Galtrup tiltaler Laurits Pedersen i Tinstrup og Søren Simonsen Sperring, begge borgere her i byen, og kræver, at de skal betale for sidste indkvartering efter borgmesterens poletseddel halvparten af 7 mk. 3 sk., som der har kostet Niels Galtrup.

Dom: De skal betale osv. 4. oktober.

Morten Tomsen giver til kende, at Oluf Jensen Fårtoft under Bjerget og Niels Tomsen på Bjerget ikke har betalt krigsstyr, hvorfor der er gjort militær eksekution ved en korporal og to soldater fra Ålborg, men Oluf Fårtoft og Niels

984

Thisted Købstads Tingbog - 1679

Tomsen rømmede deres huse, hvorfor Morten Tomsen lader spørge, om nogen vil overtage husene for restancen. Det var der ingen, der ville. Oluf Fårtoft mødte og sagde, at han gerne ville betale med hans hus og hjem. (25/10). Christian Mortensen Lelius sælger til Christen Pedersen de huse og ejendomme, som sal. Søren Tøgersen og hans hustru, Maren Tøgersdatter iboede, ralingshus, lade og andet, den part iberegnet, som Anders Tøgersen deri tilhører, liggende norden kirkegården, Jens Pedersen Tinstrups hus på vestre side og sal. Peder Iversens arvingers ejendom på østre side.

11. oktober. Intet. 18. oktober.

Sal. Christen Tomsens enke, Ingeborg Lauritsdatter, har solgt til Anders Pedersen på Torvet 3 bindinger hus vester i byen i nørre ende af Christen Jensens hus, Jens Svendsens ejendom på vestre side og det hus, Christen Nielsen Løfting ibor, på østre side og med nørre ende til gaden og med den fjerde stolpe og bjælke fra norden, samt 12 skp. sæde vesten byen næst ved Bisgårds hede med nørre ende på den vej, som løber ad Langdos og med søndre ende på den vej som løber fra Lildtorp (lille Torp). Købebrev 1669 17/5. (Skifte efter Christen Tomsen 1664, 1715).

Mogens Madsen sælger med sin kære hustrus vilje til Anders Pedersen et hus sønder i byen, 6 bindinger langt, sal. mester Ludvig Hermansens ejendom og have på nørre side, og Peder Torps huse og ejendom på søndre side, løber med sin ejendom på Østre ende til algaden og i sin bredde fra mester Ludvig Hermansens og sønder på til sal. Peder Torps 12 sællands alen. Desuden en have vesten huset fra vesterenden af huset til sal, Lucas Christensens ejendom 25 sællands alen, hvilket hus har tilhørt min hustrus sal. moder Johanne Lauritsdatter (skifte 167127/11).

Niels Boysen sælger jord til Anders Pedersen. 25. oktober.

(4/10). Morten Tomsen, borgmester, fremlægger synsvidne over Oluf Jensen Fårtofts og Niels Tomsens huse og kræver, at de skal betale skat og

gebyr, og hvis de ikke gør det skal husene tilhøre ham, da han har betalt soldaternes gebyr.

Udsteder Anders Frost.

Mag. Anders Nielsen Heboe lader stævne Christen Madsen, byfoged, og kræver resterende tiende af noget af hans ejendom på Thisted mark, 2 ½ td. bygsæde, siden 1671, og hvis Christen Madsen kan bevise, at han har solgt jorden, skal han betale 1 sldl. i præstepenge. (8/11).

985

Thisted Købstads Tingbog - 1679

Mandag 3. november, da Allehelgensdag faldt om lørdagen.

Jens Christensen Skyum tiltaler folk på landet for skyld efter bog. Dom: De skal betale.

8. november.

Udsteder Anders Frost.

(25/10). Mag. Heeboe ctr. Christen Madsen, som fremlægger 4 sldl., som han tilbyder og begærer opsættelse, til han får bud til Ålborg om jorden. Emmike Eriksen på mag. Anders' vegne svarer, at han er fornøjet med byfogedens forklaring om, hvornår og til hvem, jorden er solgt.

Dom: Christen Madsen skal betale tiende af jorden og præstepenge siden jorden er afhændet. De 4 sldl. ville ingen have. (6/12).

Anders Pedersen tiltaler borgere, som har skyldt penge til sal. karl Christen Jensen, hvis begravelse Anders Pedersen har betalt, og tiltaler Jens Fruergård for en soldat, der var tillagt ham, og som Anders Pedersen har haft i kvarter. Desuden tiltales Karen Christensdatter, Karsten Wolfs, for skyld efter bog.

Dom: De skal betale osv. 15. november.

Mikkel Erlandsen tiltaler Ellen Didriksdatter, fordi hun har sagt ærerørige ord i Løgstør om hans hustru, Anne Olufsdatter. Vidner siger, at hun sagde, at hun ikke ville sætte sin fod hos hendes (i hendes hus), fordi der gik både en og anden derind, især Ib Jacobsen, der lå omkring hende som et kobbelt hunde om en tæve. Vidnerne sagde til hende, at hun skulle lade enhver være den, som den var. Hun svarede, at hun havde det lige kært. De måtte sige det til hvem de ville.

Ellen Didriksdatter erklærer skriftligt, at hun, aldrig har sagt ærerørige ord om Anne Olufsdatter eller kan beskyldte hende for noget uærligt. Mikkel Erlandsen forlanger, at hun selv skal møde i retten og befri sig ved ed. (Ib Jacobsen begærer genpart). (22/11).

22. november.

Christen Villadsen i Skjoldborg på Peder Pedersen Brønsdorps vegne til Kongstedlund tiltaler Jens Christensen Skyum efter obligation på 250 rdl., hvorpå der er betalt 150 rdl.

Dom: Han skal betale resten osv. (Sagen fortsætter).

Christen Villadsen på Peder Pedersen til Kongstedlund, forvalter på Ørum slot hans vegne tiltaler Jens Christensen Skyum, som efter en obligation skylder betaling for 22 td. malt, som han i Norge på Peder Pedersens vegne har henborget til Hans Nielsen, boende på Bragenæs, for hver td. 11/2 rdl. Håndskriften, som Jens Skyum havde derpå, var blevet taget fra ham af en fransk kaper med kaptajn Daniel Brixsen. Jens Skyum har lovet at skaffe Peder Pedersen sin betaling.

986

Thisted Købstads Tingbog - 1679

Desuden vil han betale 16 rdl., hvis han ikke med Peder Pedersens kvittering kan bevise, at han har betalt.

Dom: Han skal betale osv.

(15/11). Mikkell Erlandsen tiltaler igen Ellen Didriksdatter. Vidnerne gentager deres udsagn. Vidnerne blev spurgt, hvoraf den sag kom. De svarede, at den ene ville gå over den anden.

Kendelse: Byfogeden vil ikke dømme, før Ellen Didriksdatter bliver lovlig stævnet. (6/12).

29. november. Intet. 6. december.

Udsteder Anders Frøst.

(8/11). Emmike Eriksen på mag. Anders Heeboes vegne gav Christen Madsen høring for deler i dag 8 dage og begærer første ting, da han ingen nam kunne få. Christen Madsen svarer, at han vil udvise jorden, hvor det ligger, og give dag og datum, da mester Jacob (Poulsen i Ålborg) fik det fra ham, og mente derfor, at han ingen første ting bør lide. (13/12).

Morten Tomsen fremlægger dom af 25/10, hvorefter Oluf Jensen Fårtofts hus med to kålhaver (Laurits Christensens hus på østersiden) og Niels Tomsens hus er udlagt for eksekverpenge til Morten Tomsen. Han tilbyder dem, at de må bo i husene til påske, og vil lade dem indløse husene til den tid.

(22/11). Ib Jacobsen på Mikkell Erlandsens vegne tiltaler igen Ellen Didriksdatter som igen skriftligt fragår, at hun har sagt de ord.

Dom: Sagen henvises til landsdommerne, da påstand står mod påstand. 13. december.

(6/12). Mag. Anders Heeboe tiltaler igen Christen Madsen. Hans folk kunne ikke komme ind i Christen Madsens hus, da døren var låset. De begærede, at Christen Madsen ville følge dem til hans hus, hvad han skulle have lovet, men han gik til Anders Pedersens.

Christen Madsen mente, at de 4 sletdl., han havde leveret Anders Frøst, var ham dyre nok, da han havde mistet sin jord til præstepenge og offer. Jorden havde mester Jacob Poulsen fået (specificeret,) (20/12).

Helvig Krabbe, sal. Mogens Kruses efterleverske tiltaler mag. Anders Nielsen Heeboe, dels for sakramentsforhold, dels for de ord, han sagde var årsagen dertil - at det vidste hun vel. Fremlagt landemodedom og provsteretsdom. Fru Helvig Krabbe kræver mag. Anders Heeboe for omkostninger til rejser, papirer, stævningmænd m.m. (specificeret).

Dom: Han skal betale eller indstævne sagen for landsdommerne. Opsættelse nægtes, da det vil forøge omkostningerne.

987

Thisted Købstads Tingbog - 1679

20. december.

Anders Pedersen på Anne Christensdatter, sal. Jacob Kielstrups, hendes vegne har ladet to mænd gå til Anders Christensen Kåstrup på Anne Christensdatters vegne og tilbudt ham varer, som var Maren Hansdatter Sirches (Zirich) tilhørende efter skiftebrev efter Jacob Christensen Kielstrup, da Anders Kåstrup var hendes formynder, og som Jacob Kielstrup på Maren Hansdatters vegne annammede efter hendes sal. moder 31 sldl. 2 mk. 1 ½ sk. Anders Pedersen tilbyder også for hendes fordring markjord m.m. Skiftebrevet siger, at Anne Christensdatter må nyde jord, bo og kakkelovn, så længe hun giver rente deraf, og det ikke bliver solgt til andre.

Anders Christensen Kåstrup beretter, at han er stævnet for at modtage Maren Hansdatters arv af Anne Christensdatter, men ikke mere, end hun selv vil, og hun vil imod rentens befaling beholde, hvad hun ønsker. Han mener, at skiftebrevet skal forstås sådan, at enken fremfor andre kan købe, hvad hun vil, for betaling, men hvis værger vil have det selv, havde borgmestre og råd ikke noget at sige derom.

Anders Frøst udsteder.

(13/12). Emmike Eriksen på mester Anders Nielsen Heeboes vegne begærer tredje ting over Christen Madsen. Christen Madsen svarer ligesom før, at det var i de 4 sldl., han havde leveret, og jorden skulle han nok fli dem besked på. (10/1 1680).

- Ende på dette år -

988

Thisted Købstads Tingbog -1680

Autorisation 9. januar 1680 ved amtmand Jørgen Friis, dat. Bisgård. Byfoged til 1. maj Christen Madsen (konst.), fra 1. maj Emmike Eriksen. Byskriver: Jens Lauritsen.

10. januar.

Anders Frøst udsteder.

(20/12 1679). Mag. Anders Nielsen Heeboe tiltaler igen Christen Madsen og begærer tredje ting over ham. Christen Madsen svarer, at han for 8 år siden solgte jorden til nu sal. mester Jacob Poulsen i Ålborg, og det kan vel oplyses, hvem der har brugt jorden og bør betale tienden. Han har desuden deponeret 4 sletdaler i retten til sikkerhed for præstepengene. Han bor til leje og mener ikke, han bør svare mere end sine lige. Desuden har mester Anders haft to gulve i Christen Madsens lade til hans skattekorn og har lagt det aftærskede korn på Christen Madsens loft. Mester Anders's kone har lånt 1 td. rugmel, og Christen Madsen har forrettet hans ærinde i Norge. Han tilbyder at give jord, om han skylder noget.

Sættedommeren tør ikke nægte tredje ting. (17/1).

Laurits Nielsen, rådmænd, lader fordele folk på landet for gæld efter bog, bl.a. Anders Olufsen Vig i Dollerup, Christen Tøgersen i Nørbo.

17. januar.

Retten holdt på rådstuen, formedelst regn ikke på tinget.

(10/1). M. Anders ctr. Chr. Madsen. Dommeren tør ikke udstede 4. ting, da Christen Madsen tilbyder jord. (24/1).

24. januar.

Peder Enevoldsen i Ydby, Morten Poulsen i Bedsted, Christen Svendsen ved Klitmøller og Peder Sørensen Vilsebøl stævner borgmestre og rådmænd og forrige års kærner, Tomas Mortensen Torsted (som er i Norge) og Mikkel Madsen. De opsiges deres borgerskab, da det er krævet, at de skulle flytte til byen, når de har borgerskab.

Dom: Efter landsdommernes dom må de fire mænd undes deres opsigelsesvidne. (7/2).

Laurits Olufsen fører vidne om slægtsskabsforhold. Sal. Christen Møllers, hustru, Anne Jensdatter, som boede på Bjerget, havde en datter Maren Nielsdatter, som kom til København.

Anne Jensdatter, søster til Laurits (Jensen?) g.m. Christen Møller, Maren Nielsdatter g.m. Chr. Andersen i København, Maren Lauritsdatter g.m. Jens Christensen, borgmester 1638, Else Lauritsdatter g.m. Christen Christensen Hoxer, Laurits Christensen Hoxer i Thisted, Anne g.m. Laurits Olufsen, Maren g.m. Jacob Jensen, København, Kirsten g.m. Lucas Christensen, zidsel g.m. hr. Jens Olufsen, Johanne g.m. Ludvig Hermansen, Karen g.m. Mikkel Nielsen, Maren g. m. Bage Nielsen i Norge, alle i Thisted undtagen Maren.

Thisted Købstads Tingbog - 1680

Dorte Christensdatter vidner, at Maren Nielsdatter tjente i Ålborg, kom så hjem til sin moder i Thisted en vinter, og rejste så til København. Dorte Christensdatter var med sin fader i Guldland, og både på hen- og hjemvejen besøgte de Maren Nielsdatter og hendes mand, Christen Andersen i København.

Bodil Pedersdatter, sal. Peder Madsen rådmands datter sælger til Peder Markussen, tolder og rådmand et stk. jord 8 skp. sæde norden Peder Markussens lade. Hun har arvet jorden efter sin fader.

(17/1). Mester Anders Nielsen Heeboe ctr. Christen Madsen, som begærer, at en god ven vil undsætte ham med et nyt depositum, hvorpå Christian Mortensen Lelius leverede 9 sldl. 14 sk., som Emmike Eriksen på m. Anders's vegne tog til sig og lovede Christen Madsen fri for videre tiltale, men Christen Madsen forbeholder sig præntention for ulovlig medfart og rettens overiling . .

31. januar.

Borgmester Christian Mortensen Lelius advarer borgerne om, at de inden 8 dage betaler de forskellige skatter og 1) at de ikke lader male malt andre steder end på byens fire møller eller i borgmester Christians hus. 2) at de lader deres sække stemple på i td. eller 1/2 td. 3) at de lader deres fæmon brænde (mærke).

Niels Frederiksen tog første ting til dem, der ikke havde betalt deres kirketiende og penge forleden år og næstforledne åringer.

Peder Pedersen Bisgård har sluttet kontrakt med arvingerne efter Maren Gregersdatter, hendes søskende, så han (deres svoger) betaler dem hver 14 sletmark.

Gregers. Maren g.m. Peder Pedersen Bisgård, Maren g.m. Peder Sørensen i Svenstrup i Hjortdal sogn, g.m. Søren, Margrete Sørensdatter i Holm, Kirsten ugift? Ellen g.m. Erik Madsen 'i Lild sogn, en søster, bor ved Struer.

Desuden er Anne Sørensdatter arving, afkald fra hendes mand Svend Lauritsen.

7. februar.

(24/1). Borgmester Morten Tomsen befaler, at de, der har opsagt deres borgerskab, enroulleres i kgl. Maj.s tjeneste til bådsmand. (28/2).

Laurits Tomsen og hustru Maren Christensdatter erklærer skriftligt, at de ikke ved noget uærligt om Niels Jensen Toftum og hustru Dorte Boisdatter, og de ord, de kan have sagt i Niels Jensen Hovs hus ved hans datters bryllup, skal være døde og magtesløse, og de skal give en kendelse til de fattige.

Niels Jensen Toftum kræver, at de skal møde for retten, men Laurits Tomsen er i kongens ærinde.

Dom: Laurits Tomsen og hustru kendes fri for 3. ting. Hvem der har noget at indvende, kan indstævne sagen for landsdommerne.

990

Thisted Købstads Tingbog - 1680

14. februar findes ikke. 'G f . februar.

1 læderlige og vellærde Just Nielsen sælger til Jens Christensen Skyum et stk. jord, som han har arvet efter sin faster Maren Justdatter, Peder Olufsens. Hæderlige og vellærde Oluf Pedersen, første lektie-hører ved Thisted skole, kvitterer for arv efter hans fader Peder Justsen og sin farmoder Maren Nielsdatter, så vidt som Niels Jensen Hov har været formynder og takker ham for god og oprigtig levering. (Sagen fortsætter).

Samme kvitterer for den del af samme arv, som Laurits Pedersen Morsing har haft i væge som formynder for ham.

Sag om indbrud i sal. Peder Justsens gård i Thisted, hvor Peder Pedersen Brunsdorf, forvalter på Ørum, har haft noget korn af Ørum slots landgilde liggende. En væg i porten er nedbrudt, og på det øverste loft var den væg nedbrudt, som var skel mellem kornet og det yderste loft. Det skønnes, at der var stjålet 14-16 td. havre og fra det underste loft i samme hus spildt eller udbåret 2 eller 3 td. rug efter syn 22/31678. (Sagen fortsætter).

Af Ørum slots landgilde var der også indlagt korn i Mette Griis's hus i Nørregade. En fjæl i et udskud var taget bort, men det havde ikke været sømmet eller naglet fast, så onde mennesker kunne krybe gennem hullet og stjæle. Der er stjålet meget korn. Syn 17/2 1679.

28. februar.

Jens Christensen Snedker lader tilspørge Mads Pedersen Snedker, om han har sagt, at Jens Christensen har fordærvet hans arbejde i kirken og brækket stolene. Han svarer nej.

Niels Boisen sælger til Jens Jepsen Hørsted en ager, som han har fået efter sal. Margrete Pedersdatter
Legind. Dat. 4/4 1679.

(24/1). Niels Mortensen i Torsted opsiger sit borgerskab i henhold til landsdommernes dom, da han har fæstet og boet over 10 år på Ejler Jacobsen på Nordentoft hans gods. (Sagen fortsætter).

Mads Mortensen i Torsted bekender, at hans hustru er i Norge, og han forårsages at rejse over til hende, hvorfor han opsiger sit borgerskab i henhold td landsdommernes dom.

Mads Jensen tiltaler Christen Andersen Hillerslev for 2 sldl., han har lånt og lovet at betale.

Dom : Han skal betale inden 15 dage.

Thisted Købstads Tingbog -1680

6. marts.

Christian Mortensen Lelius lader tilbyde Anders Andersen, borger i Thisted, hos hans stedfader Bolle Christensen i Bedsted, en lysebrun blisset hoppe, som eksekverrytterne Henrik Stamme og Peter Adrian har taget og leveret borgmester Lelius efter eksekution for Anders Andersens resterende krigsstyr 1678 og for deres eksekverpenge. Borgmesteren har tilbudt Bolle Christensen hesten, men han ville ikke have med den at bestille. Han havde igen tilbudt dem hesten på Hassing herreds ting, men de mødte ikke.

Heller ikke her. (13/3).

(24/1). Søren Pedersen Sindels opsiges sit borgerskab. 13. marts.

(6/3). Syn over en lysebrun, blisset hoppe, som vurderes til 91/2 ... Anders Andersen og Bolle Christensen er stævnet. (27/3).

Anders Christensen Kåstrup bekender, at han har fået den arv, som hans myndling, Maren Hansdatter, havde fået udlagt på skiftet efter Jacob Christensen Kjelstrup, af dennes hustru Anne Christensdatter.

Jacob Lauritsen Tinstrup tiltaler sal. Christen Madsen feldbereders hustru, Anne Jensdatter, for bådmandsskat 71/2 mk. for sidste år, som Jacob Lauritsen Tinstrup har betalt, og tiltaler Niels Boisen og Niels Tomsen for skyld efter bog. Dom: De skal betale inden 15 dage.

Enevold Nielsen, borger og handelsmand, lader stævne mænd på landet for skyld efter bog (Anne Søes eller Søren Lugges).

20. marts.

Karen Emmiksdatter, sal. Mogens Nielsens, lader stævne Jesper Tomsen i Silstrup for skyld efter bog og begærer 3. ting.

27. marts.

(13/3). Christian Mortensen Lelius ctr. Anders Andersen og hans stedfader Bolle Christensen. Anders Andersen har opsagt sit borgerskab 16/12 1679. Kommissærerne forlanger pengene betalt.

Dom: De skal betale eller lade borgmesteren beholde hesten. (3/4). 3. april.

Ubbe Christensen i Koldby på fru Helle Urnes til Estvadgård, sal. Morten Skinkels, hendes vegne, møder med befaling fra Henrik Jørgensen i Viborg til at føre sag på Helle Urnes vegne. Hendes tjener Bolle Christensen har beklaget sig over, at borgmester Christian Mortensen Lelius har taget en hest fra ham.

Thisted Købstads Tingbog -1680

Fuldmagten læst på Hassing herreds ting 4/3 1680, da retten formedelst sne og guds vejrlig blev holdt til Mikkel Madsens i Hassing.

Borgmester Lelius erklærer, at Ubbe Christensens fuldmagt ikke er gyldig, da Henrik Jørgensen ikke er lensmand. (17/4).

Christian Mortensen Lelius sælger til Chresten Pedersen 2 agre, vesten Thisted by, som han har købt af hr. Poul Jensen i Sjørring. Den ene ager løber over Langdos vej, den anden på søndre ende af Huolgård Bak og med søndre ende til fjordbakkerne.

17. april.

(3/4). Ubbe Christensen fremlægger fuldmagt fra amtsforvalter Jens Hansen på amtmand Jørgen Skeel Dues vegne til ham til at føre sagen for Helle Urne, sal. Morten Skinkels til Bregninggård, mod borgmester Christian Mortensen lelius. Så blev to mænd befalet, at de skulle gå til Jens Hansen og spørge, om han havde fuldmagt fra lensherren til at give fuldmagter.

Sagen henvises til landstinget. (1/5).

24. april. (Christen Madsen endnu i byfogeds sted).

Niels Jensen Toftum udbyder til 3. ting til køb eller leje den arvepart i sal. borgmester Peder Justsens gård, som dennes børn tilhører deri og er tilfaldet dem som arv efter Maren Justdatter, Peder Olufsens, og som Niels Jensen Toftum er formynder for.

Peder Sørensen i Skorupgaard på Peder Bendixen i V. Vandet hans vegne fremlægger pantebrev til Peder Bendixen fra Maren Mathiasdatter, sal. Jens Poulsens enke i Thisted efter pantebrev fra hendes mand til Poul Salmandsen 26/21655 med pant i en ager, en jernkakkelovn m.m.

i. maj.

Kgl. Majestæts byfoged Emmike Eriksen.

(17/4). Morten Tomsen giver Skaris Christensen befaling til at gå i rette for mester Anders Heeboe mod Christian Mortensen Lelius, der mener, at han som ældste borgmester ikke kan godtage en fuldmagt fra yngste borgmester, men at højere myndigheder skal udstede befalingen.

Kendelse: Fuldmagten godkendes, indtil en edsvoren prokurator bliver forordnet. (Sagen fortsætter).

Mester Anders Heeboe tog Skaris Christensen i hånden og gav ham fuldmagt i denne sag denne gang. To mænd vidner, at de har stævnet borgmester Lelius til Thisted byting, Hundborg, Hassing og Hillerslev herredsting. Lelius begærede, at de skulle sige til Mester Anders, at borgmesteren ville ønske ham så mange trætter, at han kunne drukne i dem, det Djævelen besætte den skinthund. Han måtte tage vare på hans prædikestol. Lelius

siger, at sådan sagde han ikke, men efter mange foregående og daglige kald og varsler fra mester Anders til

993

Thisted Købstads Tingbog -1680

Thisted, Hillerslev, Hundborg og Hassing ting, svarede han, det den mand besætte i bernhytterne, står I her hver dag og bryder mig her på døren med jeres stævninger. Sig til mester Anders, at han tager noget mere vare på hans prædikestol og noget mindre på hans trætter, og hvis han ikke det vil og kan, så Gud give ham så mange trætter, at han drukner deri. (Sagen fortsætter).

(17/4). Ubbe Christensen i Koldby efter Helle Urnes befaling kræver, at borgmester Lelius skal udlevere en hoppe til Bolle Christensen i Bedsted eller fremlægge bevis for, hvorfor han har taget den.

Opsat i 14 dage. (15/5).

Chresten Nielsen Torsted klager over, at han er sat som formynder for Jesper Svendsens søn Tomas efter skiftebrev 9/9 1678, skønt han ikke er vederhæftig for så stor en sum som hans arv. Han udbyder det til salg, som ikke er solgt (rigt specificeret indbo, hus og gård og mark).

8. maj.

Jørgen Rudolph Krieger, kgl. privilegeret barber her i Thisted har ladet forbyde Johanne Jensdatter, mester Ludvig Hermansens enke, at årelade. Han har bedt to mænd om at bede de folk, der var indkommet i huset, at gå til mester Jørgen for at lade sig årelade. Han ville gøre det for det samme, som hun ville årelade dem for. Kongens brev til mester Jørgen var blevet læst for hende, men hun svarede, at hun havde ikke stunder at høre kongebreve. Hun rettede sig efter recessen. (15/5).

15. maj.

To sager, ført af stiftsskriver Søren Nielsen Lunge mod mag. Anders Nielsen Heeboe. Den ene sag om 30 rdl., som han skulle betale i kost og tæring til to kommissærer efter højesterets dom 11/8 1670, og som den ene, amtmand Mogens Kruse, skænkede til Hvidbjerg kirke på Mors og til Skinnerup kirke i T. I hovedsagen var mag. Anders Heeboe dømt for sin forseelse mod kapellanen, hr. Anders Nielsen Lyngby. Den var henvist til verdslig ret af provsten, hr. Povl Jensen i Sjørring. Mester Anders Heeboe lader fremlægge en seddel, hvorefter Helvig Krabbe, Mogens Kruses hustru, skulle have fået varer og penge af Anne Hansdatter, mester Anders Heeboes hustru. Seddelen var underskrevet af fru Helvig Krabbe 26/2 1674. Senere erklærer Helvig Krabbe, at Anne Hansdatter, mester Andersens, kom til hende i hendes store sorg over sin husbonds død med et blækhorn og en pen i sin lomme og begærede, at hun ville underskrive en seddel, som hun havde med sig. Fru Helvig læste den ikke for sin store sorg, men skrev under. Nu erklærer hun, at hun aldrig har fået en skilling af hendes mands gave. Dat. Ålborg 26/121678.

Sagen henvist til landstinge.

Den anden sag drejer sig om 200 rdl. i bøde, som mester Anders skulle betale efter kommissærernes dom 5/10 1654 og højesterets dom 3/8 1655. Mester Anders's hustru, Anne Hansdatter, har sagt til vidner, at pengene var betalt, men hendes mand var ikke hjemme. Når han kom hjem, skulle de få

994

Thisted Købstads Tingbog - 1680

kvitteringen at se. Mester Anders mener nu, at det hele var efterladt efter Højesterets dom mellem mester Anders og biskoppen, men det nægtes.

Sagen henvist til Landstinget.

(1/5). Sagen om hesten, der blev taget fra Bolle Christensen i Bedsted. Den henvises til landstinget. (23/71681).

(23/7). Mester Jørgen Rudolf Krieger, barber, fremlægger obligation til hans hustru (Gedske Hermansdatter Zirich, gift 1678) fra Christen Andersen Hillerslev og Oluf Jensen på 14 sldl., som hun har lånt dem til køb af deres førende skude.

Dom: De skal betale osv.

(8/5). Jørgen Rudolf Krieger lader fremlægge kongens brev, 16/12 1679, hvorefter han alene skal være badskær i Thisted og i amtet, og tiltaler Johanne Jensdatter for at have åreladt.

Dom: Det er ikke bevist, men det forbydes hende at årelade eller øve badskærhåndtering.

22. maj. Intet.

29. maj.

Morten Tomsen fremstiller to mænd, som har været hos samtlige borgere, enker undtagen, på nørre side af bækken og advarede dem om, at Anne Terkelsdatter lå død sønder i byen og for længe siden burde have været i jorden, og som ingen gravere eller bytjenere var, som kunne fli hende i jorden, og det befrygtes, en sygdom kunne opstå i byen deraf, at hun stod længere over jorden, advares de, at de ville møde og hjælpe til, at hun kommer i jorden. To andre mænd har været hos alle borgere - undtagen enker - på søndre side af bækken for at bede dem møde d. 21. maj kl 12 for at hjælpe hende i jorden. (Hendes afdøde mand var Jens Tøgersen. Hun hed egentlig Anne Christensdatter). (Sagen fortsætter).

Morten Tomsen beskylder flere af borgerne for overhør og ulydighed mod borgmester og råd, fordi de ikke har villet følge Anne Terkelsdatter til jorden, og kræver, at de skal betale hver 3 rigsort. (Sagen fortsætter).

Morten Tomsen fremkalder en mand, der vidner, at han sammen med andre var med til at hjælpe Anne Terkildsdatter i jorden. Da de var samlet norden Anders Gødiksens hus, bad borgmesteren dem bære liget til graven. Da sagde Christen Pedersen Tøgstrup, at han ville ikke gå, hvis ikke hans

nabo gik med. Borgmesteren svarede: Hvi går du da ikke hjem. Andre vidner, at da Christen Pedersen Tøgstrup ikke ville gå med, slog Morten Tomsen ham over ryggen med sin stok. Så stod han op og greb efter borgmesteren, som skød ham fra sig omkuld. Borgmesterens kæp kom i stykker imellem dem. (12/6).

995

Thisted Købstads Tingbog - 1680

Mester Anders Nielsen Heeboe begærer af Jens Svendsen, at han skal give ham kopi af landemodedommen, der er overgået ham, og at den skal forkyndes i sin helhed. Han vil bl.a. vide, om alle hans dokumenter er indført, hvem der har dømt osv. Jens Svendsen siger, at han ikke er pligtig til at give kopi af dommen, der nogle gange har været i mester Anders's hus. Vil han have mere, kan han søge der, hvor Jens Svendsen havde fået dommen.

Mester Jørgen Rudolph Krieger tiltaler Poul Christensen Smed og forbyder ham at rage. Poul Smed svarer, at han har siddet i denne onde tid og skattet, og da skattede mester Jørgen ikke. Hansad med et hus fuldt af, små børn. Kunne han fortjene en skilling, ville han rage enhver ærlig mand, som kom i hans hus. (12/6).

5. juni.

Laurits Tomsen tilbyder frøgæld til den, som har sået i en af hans agre, men som han ikke ved, hvem er. (12/6).

Niels Jensen Hov udsteder.

Emmike Eriksen lader tilbyde 24 skp. i frøgæld af den ager, som ligger langs med rådmandsengen, og som i mange år har ligget til byfogeden. Det er berettet, at Peder Markussen har sået i den. (12/6).

17. juni.

(29/5). Morten Tomsen kræver Christen Pedersen Tøgstrup idømt 3 x 40 mk. i bøder, nemlig 40 mk. til kongen, 40 mk. til byen og 40 mk. til sagvolderen for sin ulydighed ved Anne Terkelsdatters begravelse i henhold til stadsrettens 21. kapitel. Christen Tøgstrup siger, at han er bådsmand. Morten Tomsen begærer at se hans pas og forbyder ham at lade sig leje af andre end byen og byder ham penge på hånden.

Sagen opsat 6 uger. (Sagen fortsætter).

Morten Tomsen tiltaler flere af byens borgere, som ikke var mødt ved Anne Terkelsdatters begravelse. De svarer, at advarselen kom Kristi Himmelfartsdag d. 20. maj, at de skulle møde dagen efter og bære rakkeren Anne Terkelsdatters lig. De mener, at de ikke burde indkaldes en højhellig dag, og at de ikke var pligtig at bære rakkere, og at Anne Terkelsdatter i lang tid havde brugt rakkeri, både i byen og på landet.

Dom: De skal for ulydighed betale 2 x 3 mark, nemlig 3 mk. til kongen og 3 mk. til byen inden 15 dage. (Sagen fortsætter).

Niels Jensen Hov, der den 29. maj var tinghører, vidner, at han så, at Peder Christensen Årup stod norden uden for tingstokkene og sagde, at dersom retten sad i spydstagen, da var det bedst, hver mand lavede sig en kæp. Det vidnede også Jens Pedersen Bisgaard og flere. (19/6).

996

Thisted Købstads Tingbog - 1680

5/6). Laurits Tomsen lader igen tilbyde frøgæld for en ager, som nogen har sået havre i.

(29/5). Jørgen Rudolph Krieger tiltaler igen Poul Christensen Smed.

Dom: Poul Smed må herefter ikke rage nogen, så vidt mester Jørgens privilegier rækker efter bevillingsbrevet.

1 J dsteder Niels Jensen Hov.

(5/6). Erik Pedersen, residerende på Hanbjerg Hovgård, vidner, at den tid sal. Jens Tordsen, forud byfoged her i Thisted, for svagheds skyld blev forlovet fra byfogedbestillingen, blev Erik Pedersen byfoged, og da nød han for sin byfogedbestilling den ager, som ligger langs rådmansengen norden ved Bisgårds grave, og da han fra byfogedbestillingen blev forordnet som rådmand, blev Peder Andersen Gjørup byfoged i hans sted, og han nød og brugte også ageren, så længe Erik Pedersen boede i Thisted. Laurits Jensen vidnede, at da han var byfoged, nød han også ageren for sin bestilling. Morten Tomsen kunne mindes over 20 år, da har byfogederne i Thisted en efter anden haft ageren. Han havde selv i nogle år lejet ageren af byfoged Hans Johansen (død 1677) og også lejet den af Christen Madsen et år. Skaris Christensen kunne mindes 40 år, Niels Christensen Larisen 50 år, Niels Jespersen 40 år, Peder Bisgård kunne mindes siden kejserens krig, som kan være over 50 år. De vidner alle, at byfogederne har brugt ageren. (Sagen fortsætter).

Emmike Eriksen tilbyder Peder Marcussen frøgæld af byfogedens ager. (Sagen fortsætter).

Peder Marcussen fører vidner på, at han har brugt ageren et år ukært og ulast. 19. juni.

(5/6). Christen Pedersen Tøfstrup (Tøgstrup), skrædder, beder Morten Tomsen om forladelse for hans forseelse d. 21. maj i drukkenskab, da Anne Terkelsdatters lig skulle i jorden. Det skal ikke ske mere!!! og han lover at give i rdl. til de fattige og husarme. Morten Tomsen efterlod ham hans forseelse, dog ville han selv bestemme, hvilke fattige, der skulle have den rigsdaler.

26. juni.

Enevold Nielsen tiltaler Christen Pedersen sønder i byen for skyld efter bog. 3. juli.

Christian Mortensen Lelius har ladet stævne menige borgere i byen og lod læse et kgl. benådningsbrev på Thisted kirke 2/9 1674, biskoppens og

borgmestres og råds anordninger 22/1 1675 og forklaringen og slutningen af kirkens regnskabsbog 1677, 1678 og 1679, om kirkens penge og stolestader, og begærede, at borgerne ville indgive til ham en fortegnelse over deres bygsæd, hvor meget det var, og i hvad rennom det ligger, hvis ikke, da tiende på kærven. .

997

Thisted Købstads Tingbog - 1680

. . og hvis nogen af kvindekønnet har taget sig højere og bedre stolestader end deres kondition kan tåle, da at kvittere dem til andre af bedre kondition og middel.

10. juli. Intet. 17. juli. Intet. 24. juli.

Laurits Tomsen på Dorte Bendsdatter, sal. Peder Pedersens, hendes vegne fremlægger arvekvittering fra Johanne Pedersdatter, Gunde Andersens i Øster Risør i Norge for arv efter hendes broder Peder Pedersen, samt for 35 sldl. 13 sk., som var arv til hendes broder Jens Pedersen efter hans broder og moder, og som var bestående i boet, men om han kommer igen, skal han have sin arv. Hendes søskende er ellers Anders Pedersen og Karen Pedersdatter (g.m. Jacob Pedersen hører. (11/9).

Peder

Peder Anders Johanne Karen Jens g.m. Dorte

Bendsdatter 31. juli. Intet. 7. august.

Niels Jensen Toftum fremkalder Skaris Christensen og Jens Knudsen, som bevidner, at en havrelandsager østen i Thisted mark er den samme, som Niels Kjeldsen i Vesløsgård solgte til Niels Jensen Toftum 1679, 7/6, men som 12/7 blev fradømt ham og tildømt Margrete Tomasdatter, sal. Peder Madsen rådmands enke. Niels Kjeldsens moder Maren Nielsdatter havde 1668 fået ageren udlagt fra sal. Borgmester Tomas Madsen ved Skaris Christensen. Jens Knudsen var da vurderingsmand.

Mads Pedersen i Ø. Vandet giver kvittering for arv efter sønnen Niels Madsen, borger i Thisted, til dennes kone, Johanne Madsdatter.

Amtsforvalter Jens Hansens kone får den 12. stol i store gang i kirken, som nu er nr. 13. De der har ladet den opsætte, skal flytte til en anden stol.

14. august.

Morten Tomsen tiltaler Karen Christensdatter, sal. Carsten Wolfs hustru for skyld efter bog. Hun leverer i Morten Tomsens hus 23 alen ubleget hørlærred. Dom. Morten Tomsen skal tage mod lærredet. Det resterende af gæld og omkostninger skal hun betale inden 15 dage.

21. august. Intet.

998

Thisted Købstads Tingbog -1680

28. august.

Laurits Jensen, procurator her sammesteds, har på kongens vegne ladet stævne en del kvinder, som kan vidne om den barselkost (barselgilde), som blev holdt 31. juli af Anders Kåstrup i hans hus, da gildet strider imod recessen (Chr. IV.s reces 2. bog, 8 kap., 5. artikel). Anders Kåstrup svarer, at det altid har været skik, og at kongens forordning ikke var forkyndt før 5 eller 6 dage efter, at Anders Kåstrup var stævnet, og ingen har ladet han forbudet vide.

Dom: Anders Kåstrup skal betale bøden, og han kan søge øvrigheden, hvis han ikke mener, at de har overholdt recessen. (5/31681).

4. september.

Niels Mortensen har ladet spørge Inge Madsdatter, sal. Anders Frøsts, om hun vil være med til at sætte de fælles steger (planker i et plankeværk) op mellem Anders Frøsts ejendom og Niels (Mortensen) Torsteds. Hun svarede, at ejendommen nu er Peder Frøsts og kommer ikke hende ved. (25/9).

Niels Mortensen Torsted har forlangt, at Jens Svendsen skal lade ham vide, om han skylder noget. Jens Svendsen er ikke hjemme. (Sagen fortsætter).

Niels Mortensen Torsted begærer første ting over Jens Svendsen for at give rigtigt regnskab. (18/9).

11. september.

(24/7). Johanne Pedersdatter, Gunde Andersens hustru i Øster Risør, og Jacob Pedersen, hører, og Anders Pedersen sælger et hus i Nørregade, 7 fag, med 1 stk. øde ejendom, Ingeborg Søes hus på Nørre side og Niels Mortensens hus på søndre side - til Niels Mortensen i Nørregade. (De har arvet huset efter deres »brødre«) dat. 26/61680.

Jeremias Giødichsen ved hans kone, Maren Jensdatter efter fuldmagt sælger i hans nød og trang deres hus til Jens Jensen Møller. Det ligger i den gyde mellem Laurits Olufsens og sal. Laurits Næstrups ejendomme nord for Laurits Olufsens port. Huset med sin ejendom langs med samme hus og østpå til Enevold Nielsens ejendom, så og fra nørre ende af huset nordpå til sal. Christen Tømmerbys arvingers. Sønnen Giødert Jeremiassen kendes ved sin faders bomærke.

(4/9). Niels Torsted begærer 2. ting over Jens Svendsen. (25/9). 18. september.

Jacob Pedersen, andenlektiehører på egne og kollegers vegne forbyder Kåstrup sognemænd at tage korn af agrene, før de har tiendet, men han tilbyder dem tienden i fæste.

Thisted Købstads Tingbog -1680

Peder Pedersen Brunsdorf, forvalter på Ørum slot, tiltaler Jens Christensen Skyum og fremlægger en obligation, hvorefter Jens Skyum skylder Peder Brønsdorff for 22 td. malt, som han på dennes vegne har borget i Norge til en fornem mand, Hans Nielsen på Bragenæs. Håndskriftet, som Jens Skyum havde derpå, blev »nu i sommer« (= 1678) frataget ham af en fransk kaper, kaptajn David Brixen. Jens Skyum har lovet at skaffe betalingen og skylder desuden mere.

Sagen opsat 14 dage, da Jens Skyum ikke er hjemme og obligationen ikke er skrevet på det rette blad (papir). (2/10).

25. september.

(19/6). Laurits Jensen begærer 2. ting til Peder Christensen Årup for at give rigtig kopi af en landstingsstævning imod borgmestre og råd og borgerskabet, som var læst i Niels Kåstrups hus. (9/10).

(4/9). Niels Mortensen Torsted begærer 2. ting til Peder Frøst i Tinstrup for det fælles plankeværk mellem Niels Torsteds og sal. Anders Frosts.

(4/9). Niels Mortensen Torsted tiltaler Jens Svendsen og kræver, at han skriftligt skal erklære, om Niels Torsted skylder ham noget. Christen Nielsen Torsted har været hos Jens Svendsen og har krævet ham for noget, der var tilfaldet Niels Torsteds salig kone der i boet. Jens Svendsen svarer, at han har regnskab med Niels Torsted.

Dom: Niels Torsted beviser ikke, at Jens Svendsen har krævet noget af ham, og Jens Svendsen bør derfor for tiltale fri at være.

2. oktober.

Oluf Pedersen, førstelektiehører i Thisted, sælger til Ib Jacobsen sin part i sal. Jens Andersens gård i Nørregade, som Ib Jacobsen nu bebor, nemlig de to østerste bindinger m.m., som han har arvet efter sin fader, Peder Justsen, fordum borgmester, og Morten Tomsen sælger på zidsel Pedersdatter, sal. Jens Lauritsen Verts, fordum rådmand, hans enke hendes vegne til Ib Jacobsen den del af Jens Andersens hus, som tilhørte hende efter skiftebrev efter Jens Andersen. Hvorefter ejendommen tilskødes Ib Jacobsen.

(18/9). Peder Pedersen Brønsdorf tiltaler igen Jens Christensen Skyum.

Dom: Jens Skyum skal betale inden 15 dage, hvis han ikke lovligt kan bevise, at han har betalt noget.

9. oktober.

Skaris Christensen i byfogedens absens.

(25/9). Laust Jensen, prokurator, begærer 3. ting over Peder Christensen Årup for at give kopi af landsdommernes stævning mod borgmestre og flere.

Peder Årup lod læse landsdommernes stævning og leverede en kopi under sin egen

1000

Thisted Købstads Tingbog - 1680

hånd. Laurits Jensen var ikke fornøjet dermed, men forlangte alle interesseredes underskrift.

Kendelse: Som sagen er mig ubevidst, og jeg ikke ved af enten 3. eller 4. ting, opsætter jeg den i 8 dage, til byfogeden selv kommer hjem. (16/10).

16. oktober.

Morten Tomsen har begæret, at Niels Mortensen Torsted skulle lade sine heste og vogn gå til Vilsund med toldereren og byfogeden, som skulle derhen efter kongens forordning om ind- og udskibning at inkvirere. Niels Torsted svarer, at han kun havde to heste, og de skulle af byen straks med hans datter, og sådan inkvirering skulle være sket for 14 dage siden. (Det var kun to plage, han havde). Forordningengjaldt »forbudte havne«. (23/10).

(19/2 1676). Fremlagt et synsvidne af 9/3 1676 over Christen Lomborgs gård for at syne, hvad tømmer der var endnu. Synsmændene så da noget gammelt tømmer af et gammelt ladehus, som var faldet ned, fordi sne havde tvunget det ned.

Niels Pedersen Bisgård af Kåstrup fremlægger arvekvittering til ham fra Jens Jepsen i Tygstrup (Tøfstrup) i Vester(vig) sogn, som har modtaget arv efter sin sal. fader Jep Pedersen Hørsted og moder Maren Jensdatter og mormoder og broder Søren Jepsen af sin farbroder Niels Pedersen Bisgård, som var hans formynder, og fra Søren Olufsen i Sperring på sin kone, Maren Jepsdatter, hendes vegne for arv efter de samme. Niels Pedersen Bisgård var hendes farbroder og formynder.

Tøger Olufsen, nu boende i Stagstrup, sælger til velagtede karl Jens Lauritsen, sit hus og ejendom i Nørregade, som strækker sig vestpå til Peder Olufsens bod ved Lille Torv og med østre ende til Niels Boisens hus og med Søndre ende til (Lau)rits Fårtofts grund og ejendom.

Udsteder Scharis Christensen.

(9/10). Emmike Eriksen begærer første ting til Peder Christensen Årup og mener, at han bør meddele navnene på de i landstingsstævningen nævnte interesserede, fordi han så kan søge dem, hvis sagen tabes, idet han ikke mener, at Peder Årup er vederhæftig nok. (23/10).

Christoffer Nielsen tiltaler Mikkil Sørensen, før boende i Silstrup, nu i Næstrup, for 1 rdl. 4, som han havde arvet efter Maren Justdatter, Peder Olufsens ifølge skiftebrev.

Dom: Mikkil Olufsen skal betale osv. 23. oktober.

(16/10). Niels Mortensen Torsted fører vidner på, at han ingen tjenestekarl havde haft, siden kornet kom i hus. Hans to plage var uskoede, og hans datter skulle kun ud for at høre om folk, som han ville have til at tærsk.

1001

Thisted Købstads Tingbog - 1680

(30/10 1675). Afkald fra Knud Andersen og Jens Andersen i Norge til Laurits Christensen på arv efter deres sal. søster, Johanne Andersdatter, Laurits Christensens hustru. (Forældre: Anders Jensen under Bjerget og Anne Jensdatter).

Udsteder Skaris Christensen.

(16/10). Emmike Eriksen begærer 2. ting over Peder Christensen Årup og kræver oplyst, hvem hans medinteresserede er. Peder Årup spurgte, hvad fuldmagt Skaris havde til at udstede 2. ting. Niels Torsted, der var for retten, svarede, at tiden giver, hvem de interesserede er. Emmike Eriksen spurgte, om han var med. Han svarede: Ja Guds hellige død er jeg med! Emmike Eriksen sendte to mænd til Morten Tomsen for at fornemme, om han havde befalet Skaris Christensen at betjene retten i denne sag. Morten Tomsen svarede nej. Han havde kun befalet ham at fungere den dag, da byfogeden var af byen. (6/11).

30. oktober. Intet. 6. november. Udsteder Niels Christensen Galtrup.

(23/10). Morten Tomsen fører vidner på, at Anne Christensdatter, som kaldtes Anne Terkelsdatter, som forleden sommer døde og blev begravet, er født her i Thisted af ærlige og ægte forældre, og hendes fader i hans tider var en af de bedste skatteborgere, som var her i Thisted. Hun blev gift efter sin faders død fra hendes moder og stedfader, og siden hun kom i ægteskab, har hun og hendes mand skattet, så længe de havde noget at skatte af. Peder Christensen Årup stævnet til at påhøre vidnet. (Sagen fortsætter).

Niels Christensen Galtrup efter befaling udsteder.

Borgmestre og råd tiltaler Peder Christensen Årup, og Morten Tomsen fremlægger et indlæg, som beretter om en modvillig person, Peder Christensen Årup, som for rum tid siden kom her til byen og har nedsat sig i et lidet hus hos sin hustrus moder og giver en ganske ringe skat. Han var sammen med andre borgere befalet at møde for at bære en død kvinde til jorden, som længe havde ligget død i et hus. Han og flere ville ikke være med at bære en rakker, og dermed blamerer borgmesteren, rådmand Morten Andersen, byskriveren, præsten, som kastede muld på hende og mange andre godtfolk, ungefær 30 borgere, som bar og fulgte med hendes lig. Morten Tomsen mener, at Peder Årup bør sætte borgen for en mulig bøde. Dat. 6/111680 .

Amtsforvalter Jens Hansen har bedt amtmanden om befaling til Niels Christensen Galtrup om, at han skal være sættemand og dømme i denne sag uden udflugter. Denne befaling fremlægges. (Peder Årup kaldes også her Peder Christensen Kedelfører.) Det bevidnes, at han har sagt, at hvis retten skulle sidde i spydstagen, måtte hver mand lave sig en kæg.

Dom: Peder Årup skal navngive sine påberåbte medinteresserede og stille kaution til sagens udgang. (Sagen fortsætter).

1002

Thisted Købstads Tingbog -1680

Niels Christensen Galtrup udsteder.

Anders Christensen på knakken, som indeværende år er kægner, bevidner, at Peder Christensen Årup i samtlige skatter og styr skal betale 11 sletmark. (27/11).

13. november.

Ib Jacobsen, Jens Svendsen, Christen Poulsen og Peder Christensen Årup bekender, at de er stævnet af Laurits Seefeld (til Øland) med en landstingsstævning for at vidne på Thisted byting og tilbød at vidne, men ingen begærede det.

20. november.

Mester Jørgen Rudolph Krieger, privilegeret barber, tiltaler Søren Christensen i Meilklit i Hjørdemål, som sammen med hans datter Karen har ligget i kur og pleje hos ham for en svaghed, morbum gallicum, og har lovet han 20 sletdl. Søren Christensen svarer, at han har lovet at betale, hvis han blev kureret, men det blev han ikke.

Dom: Søren Christensen beviser ikke, at han ikke er blevet kureret. Han kan senere være blevet smittet. Han skal betale osv.

27. november.

(6/11). Peder Christensen Årup vil føre vidner på, at Anne Terkelsdatter tog huden af heste, hunde og katte, når de var døde. Nogle svarer, at de ikke ved det. De har ikke set det, men hørt om det. Niels Mulli svarer, at han aldrig så, at hun rakkede, men at hun gik på to krykker. Andre siger, at de ved nok, at hun tog huden af døde dyr. (8/11681).

4. december.

Peder Pedersen Brønsdorf, forvalter på Ørum giver Laurits Jensen høring for 6 rdl., som han efter landstingsdom 5/11 1673 skylder ham. Der er søgt udlæg, men intet kunne bekommes. Han begærer første ting. (Sagen fortsætter).

11. december.

Peder Pedersen Brønsdorf, forvalter på Ørum, begærer andet ting over Laurits Jensen. (18/12).

18. december.

Laurits Jensen på sin faders, Jens Svendsen, vegne tiltaler Oluf Pedersen i Kåse (Corse, Kaarse) og vesterste Laust Nielsen sammesteds for skyld efter bog.

Dom: De skal betale osv.

1003

Thisted Købstads Tingbog -1680

Peder Mortensen Skrædder og Jens Sørensen Fruergård har været stævnet med en landstingsstævning for at vidne, men var ikke hjemme. De tilbyder nu at vidne, men ingen begærer det.

(11/12). Peder Pedersen Brønsdorf begærer tredje ting over Laurits Jensen. Ende på dette år.

Anno 1681, 7. januar, er denne tingbog af mig overleveret amtmanden Jørgen Scheel Due

Jens Lauritsen.

1004

Thisted Købstads Tingbog - 1681

Byfoged Emmike Eriksen. Byskriver: Jens Lauritsen.

Sandemænd 1681: Christen Nielsen Løfting, Anders Lauritsen Kynde, Bent Pedersen og Niels Pedersen Trommeslager.

8. januar.

(27/11 1680). M. Niels Jensen Toftum fører vidner på, at han var bortrejst 21. maj, da Anne Terkildsdatter blev ført til jorden, og at han ikke havde andre karle end Niels Tommesen at bjerger Anne Terkeldsdatter til sit lejersted. (26/2).

Fol. 2 a. M. Enevold Nielsen tiltaler folk folk for skyld efter regnskabsbog. Fol. 2 b. M. Enevold Nielsen tiltaler andre folk for skyld efter regnskabsbog. Lørdag 15. januar.

Fol. 3 a. Købebrev fra Oluf Pedersen, Theologieæ studiosus, til Christian Mortensen Lellius, borgmester, på (vist en gård) og en gård i Snedsted sogn, Gjersbøl by, arvet efter Maren Justdatter, Peder Olufsens og Maren Nielsdatter, Just Olufsens.

29. Januar. Intet. 5. februar. Intet. 12. februar.

(Se Hundborg herredstingbog). Johanne Jepsdatter af Tilsted har 1679 beskyldt både Peder Pedersen Frøst og Jens Svendsen i Thisted for at være

hendes barnefader. Efter landstingsdom dømmes Peder Pedersen Frost til at betale lejermålsbøder.

Lucas Mikkelsen og zidsel Jensdatter af Skovsted, skal betale lejermålsbøder. 19. februar. Intet.

26. februar.

Byskriver Jens Lauritsen beretter, at han og byfogeden er indblandet i en sag, hvorfor borgmester Christian M. Lelius befaler Niels Christensen Galtrup at han skal dømme og Peder Pedersen Fjerritslev at skrive.

Sagen angår Peder Christensen Årup (se 27/11 1680), som gør udflugter, påstår, at der ikke er lovlig stævnet etc.

Sagen opsat. (4/6).

Enevold Nielsen tiltaler folk på landet for skyld efter regnskabsbog.

1005

Thisted Købstads Tingbog -1681

5. marts.

(28/8 1680). Jens Nielsen Hou på sin svoger Anders Christensen Kåstrups vegne-. Fadderne til hans barn, Enevold Nielsen, Maren Troelsdatter, Jens Svendsens, og Peder Mortensen bevidner, at de ikke ved denne dåb blev indbudt til noget barselsgilde m.m.

Købebrev fra Just og Christoffer Nielsen til Christian M. Lelius. på en gård i Skinnerup, Jens Simonsen påbor, arvet efter Maren Justdatter, Peder Olufsens. Købebrev fra Johanne Madsdatter, sal. Didrik Willomsens, forrige rådmand og tolder på to stykker eng (nævnt Christen Madsen Gundsens) samt på min og børnenes anpart i sal. Niels Tordsens øde ejendom her i Tisted efter skiftebrev. Hun giver sin kære broder Christen Madsen fuldmagt til at give skøde. (Niels Tordsen, forrige rådmands gård).

(Købebrev fra Christian M. Lelius og Just Nielsen til Christoffer Nielsen på gårdsparter), de har arvet efter Maren Nielsdatter, Just Olufsens efter skiftebrev 20. jan. 1676. Skødet.

12. marts.

Købebrev fra Knud Lauritsen til Tomas Graversen på jord. 19. marts.

Morten Eskesen på sin fader Eske Mortensens vegne begærer tredje ting over Mads Madsen Smed for gæld (husleje). (26/3).

26. marts.

Købebrev fra Oluf Pedersen ... hører i Tisted skole, til Jens Svendsen på 6 td. havre sæd på Lerpøtter, og 3 td. havresæd og 5 skp. sammesteds, som har været købt af Anders Nielsen og Peder Griises arvinger, og som han har arvet efter sine forældre.

Købebrev fra Anders Pedersen Tilsted til Peder Markussen på jord.

Syn over en bod, som Hans Bansen, fordum farver, har ejet. Den er ganske brøstfældig og kan ikke stå, hvis den ikke bliver repareret. Synet. foretaget for Mikkel Tomsen farver.

(19/3). Eske Mortensen begærer andet ting efter forrige gjorte beskyldning.

Mads Madsen Skjoldborg tiltaler Eske Mortensen for møg, han havde bekommet af Mads Madsen imod hans vilje. (9/4).

1006

Thisted Købstads Tingbog -1681

9. april.

Købebrev fra Oluf Pedersen (første) rejse hører i Tisted skole til Jens Svendsen på 3 1/2 td. havresød på Lerpøtter.

(26/3). Eske Mortensen tiltaler Mads Madsen for husleje 5 mk. m.m. svarer, at E.M. har ført møg bort 1680, da M.M. boede i huset, for 4 1/2 mk. og resten vil han betale.

Dom: Mads Madsen skal betale inden 15 dage. 16. april.

Læst kgl. placat om herredag d. 15. august, og en missive om bortforpagtning af Salling- og Vilsundsfærger, som udbydes.

Købebrev læst udestedt 25/2 1678 af Christen Andersen Hillerslev til Mads Jensen Krog på jord i Over vrat. Læst også en dom af 1680, at C.A.H. for at undgå ham har fornøjet M.J.K. med 4 td. havresød ved (Yttesholms knolde ?). Niels Tomsen sælger jord til Niels Jensen Toftum.

Søren Jørgensen på amtsforvalter Jens Hansens vegne tiltaler mester Jørgen Rudolf Krieger for 20 rdl. efter obligation af 17/41680.

Dom: Skal betale inden 15 dage.

Niels Jensen Toftum tiltaler folk for gæld efter regnskabsbog, sal. Anders Christensens kone, som før boede i Gjersbøl mølle, Tøger Olufsen, som nu bor i Stagstrup, på sin hustru ... Persdatters vegne, og Lauge Olufsen i Harring.

Skal betale inden 15 dage. 23. april.

Niels Andersen efter beretning tilholdende på Pelvorm begærer skudsmål. 24 mænd (nævnt) vidner, at han er født i Tisted af ærlige ægteforældre. Faderen var Anders Nielsen, moderen Dorette Andersdatter, og han har, da han var her, forholdt sig som et godt, lydigt barn og dreng. (Kirkebogen: F. 1650). (30/4).

Købebrev fra Oluf Pedersen, første lektie hører til Ove Ottesen Organist på en ager 28 skp., på Refs ager, arvet efter hans forældre.

Laurits Andersen Hillerslev lader -forbyde nogen at bruge noget af Jens Andersen Hillerslevs jord, som han har arvet efter sin fader. Mester Jørgen (Krieger) og Mads Jensen (Krog) mener at det efter pantebrev og dom tilhører dem, hvorpå Peder Fjerritslev på Laurits Hillerslevs vegne svarer, at køb eller pant burde ingen kraft at have, med mindre det var sket med formyndernes tilladelse.

Syn over sår og skade på Jørgen Lauritsen Smed, som beskyldte Oluf Pedersen Tømmermand for samme sår og skade. (Sagen fortsætter).

1007

Thisted Købstads Tingbog -1681

Jørgen Lauritsen Smed tillyser Oluf Pedersen Tømmermand fuld vold. (7/5). 30. april.

Købebrev fra velagtede karl Niels Christensen af Stagstrup, barnefødt i Tisted, til Peder Marcussen på jord (en ager).

(23/4). Købebrev fra Niels Andersen på Pelworm til Niels Jensen Mulli på en ladepart, 5 fag fra Nørre ende, hvilken ladepart ligger i Nørregade. Niels Mortensen Torsted ejer det øvrige. Denne ladepart har N.A. arvet som fædrene arv .6. . fordring på skifte efter sal. Christen Nielsen Skrædder.

7. maj.

(23/4). Laurits Jensen lader stævne indeværende års kæmnere (og) sandemændene hid i dag til opkrævelse, og (Oluf) Pedersen Tømmermand til vidnes påhør. (14/3).

14. maj.

Laurits Jensen på Jørgen Lauritsen Smeds vegne har stævnet Oluf Pedersen Tømmermand. Synsvidnet siger, at Jg.L.s overlæbe var kløvet på venstre side og på hans venstre kind var et stort hul. To mænd satte fyldning på sandemændene og tog dem i hånden at de skulle gøre deres ed og tov. Sandemændene gjorde deres tov således, at det var en vanvares gerning. (21/5).

21. maj.

Købebrev fra Kirsten Jensdatter, sal. Lucas Christensens enke, med sin lavværge Anders Tilsteds og sin kære svoger Knud Lauritsen Fårtofts og sin søn Jens Lucassens samtykke til Jens Lauritsen, by- og rådstueskriver i Thisted på et stk. jord vest for Tomas Gravesens og Jens Pedersen Bisgårds huse og ejendomme, 5 små skpk. sæde. Dat. 17/21681 .

(14/5). Laurits Jensen på kgl. M.s og vedkommendes vegne har stævnet zidsel Christensdatter, Tomas Gravesens, fordi hun 5. april, som var 3. påskedag, har udtappet øl og drikke, hvorefter der fulgte slagsmål i

hendes hus, efter tingsvidne (se 14. maj) (Jørgen Lauritsen). Hun kræves idømt mulkt og at betale for helligbrøde.

Opsat 6 uger. 28. maj. Købebrev fra Jens Lauritsen, by- og råstueskriver, til Jacob Pedersen anden lektie (lejlighed) hører på en ager sønd ... ved byen, liggende mellem Tomas Gravesens, Jens Bisgårds, Niels Pedersen Trommeslagers og sal. Anders Smeds arvingers ejendomme, dr. Laurits Fosses jord på vestre side, løber med

1008

Thisted Købstads Tingbog - 1681

til Bente Bollesdatters jord og med nørende til sal. . . . vig Hermansens arvingers ejendom. 7 ½ skp. bygsæd.

Afkald fra Peder Gravesen, boende i Toustrup sogn ved Vaarde og Niels Gravesen her sammesteds til Tomas Nielsen Skrædder på arv efter deres fader og moder og deres sal. søster Else Graversdatter, Tomas Nielsens kone.

(23/4). Peder Pedersen Fjerritslev på Laurits Andersen Hillerslevs vegne tiltaler borgmester Morten Tomsens, Anders (karlen?), Mads Jensen Krog, mester Jørgen Rudolf Krieger m.fl., fordi de har brugt den jord, han har arvet efter sin fader. (Specificeret).

Læst et indlæg fra Christen Andersen Hillerslev om at han først gik med kram og kurve, fik senere part i en pram, som han en tid sejlede med, og fik siden en skude, og har udlagt penge for sin broder og moder. Læst også et vidne af Tisted byting juni 1673, at borgmester og råd og Jens Nielsen Smed forbød alle at handle med Anne Hillerslev. Dette vidne også læst 7/3 1674, (attesteret af Niels Bendixen. Chr. Andersen Hillerslev har afhændet hans mindreårige brøders jord for skat og gæld.

Dom: Jorden er afhændet uden broderens formynders tilladelse, og tilhører derfor Laurits Andersen.

4. juni.

(26/2). Laurits Jensen på BM og rådsvegne tiltaler borgere for overhør af en landstingsdom og begærer 1. ting. (Anne Terkelsdatter?). (25/6).

Laurits Jensen på borgmester og råds vegne fremlægger en dom af bytinget 12/6 1680, at nogle borgere skal bøde deres 2 x 3 mk. På dommen var skrevet: Denne dom har kærnerne til rådstuens højfornødne repa ... at søge de skyldige, enten i mindelighed eller ved ham. Dat. Tisted rådstue /7 1680 (CmL, M.T.). Jens Svendsen betalte 9 mark. Hos andre blev der gjort udlæg, mest i indbo (specificeret og vurderet). Man tilbød dem udløsning. (25/6).

(12/7 1679). Købebrev fra Hans Pedersen, barnefødt i Thisted, til hans svoger Niels Nielsen Visiterer, på en ager østen galgen 12 skp., bygsæde, og en havrelandsager »ved Kaarsit« 1 td. havre(sæd) ... sal. Niels Kjeldsens til Vesløsgårds jord på søndersiden.

11. juni. -

Anders Jensen, borger i Ålborg lader fremlægge en obligation fra Jens Andersen i Hjardemål på 15 rdl. af 23/71678.

Dom: Skal betale.

Afkald til Søren Andersen, indvåner i Thisted,

1. fra Peder Pedersen, degn til Ydby, på arv efter hans faster Karen Sørensdatte, sal. Simon Jensens.

1009

Thisted Købstads Tingbog - 1681

2. Mogens Madsen, borger her sammesteds på sin hustrus Karen Pedersdatte og hendes søster Mette Pedersdatters vegne efter Karen Sørensdatte.

3. Jens Christensen snedker på sin farmoder Maren Sørensdatters vegne efter hendes søster Karen Sørensdatte.

4. Niels Andersen her sst. på sin faster Margrete Sørensdatters vegne efter sin søster Karen Jensdatte(!) og hendes broder Niels Sørensen. Den sidste arv (som sal. Simon Jensen havde taget under hånd) var bestående i søsterens bo.

25. juni.

(4/6). Laurits Jensen på borgmester og råds vegne begærer tredje ting over nogle, som ikke har efterkommet landstingsdommen. Nogle har gjort det og er fritaget. Tiltalt er Tomas Gravesen, Anders Kåstrup, Niels Torsted, Mikkel ... og Niels Kåstrup.

Dom: Tredje ting er ved magt. (17/2 1683). 4. juli, mandag.

Laurits Jensen på hæderlig ... (hr. Holger Sørensen's vegne) forlanger, at Enevold Nielsen skal gøre regnskab med ham, da han vil betale med rede penge. E.N. har fået 1 sort hoppe og 19 el. 20 td. byg og 4 td. spansk havre. E.N. ikke mødt. (16/7).

9. juli. Intet. 16. juli.

(4/7). Ubbe Christensen i Koldby på hr. Holger Sørensen, sognepræst til Snedsted hans vegne begærer, at Enevold Nielsen vil gøre regnskab med ham. Ib Jacobsen og Peder Mortensen mødte på E.N.'s vegne og begærede, efter et skudsmål, hvorefter E.N. var i lovligt forfald, at der ikke dømmes i dag, og at ordene i lovlig forfald ikke behøver at forklares for Ubbe i Kaal Qvad, der har forlangt, at forfaldet skulle være i kgl. M. tjeneste.

Dom: E.N. bør gøre regnskab og fremlægge regnskabsbog. (23/7). 23. juli.

(16/7). Udsteder Peder Pedersen.

Enevold Nielsen tiltaler hr. Holger Sørensen Schandorph for 147 sldl. 1 mk. 2 ½ sk. og møder med sin regnskabsbog, men begærer selv sagen opsat i 8 dage, at hr. Holger kan få tid til at svare, så her ikke skal handles overilet.

Opsat 14 dage. (6/8).

Ubbe Christensen i Koldby på fru Helle Urne til Estvadgård hendes vegne stævner borgmester Christian Mortensen og Christen Madsen, som var

1010

Thisted Købstads Tingbog - 1681

Sættefoged i sagen mellem Bolle Christensen og C.M.L angående en hest. (Stævningmændene talte med deres hustruer), efter en landstingsdom, som (30/7) Christian Mortensen Lelius uden længere ophold og udflugter skal efterleve. Stævnet af andre mænd, som talte med Christen Madsens næste nabo Jens Skrædder. (Se 15/51686).

Udsteder Peder Pedersen Fjerritslev.

Enevold Nielsen har indfriet for 20 sld. en obligation fra Jens Lauritsen Fisker til Tøger Olufsen i Stagstrup på 31 sldl. 1 mk., som J.L.F. nu skylder E.N. og Pantsætter derfor sit hus østen for Lille Torv imellem Peder Olufsens bod og Niels Boisens gård og ejendom.

30. juli.

Købebrev og skøde fra dr. medicinæ Laurits Foss til amtsforvalter Jens Hansen på den gård i Thisted, jeg selv ibor med alle dens huse og udbygge og alt nagelfast deri, samt hosliggende urtehave . . . liggende her i Thisted by næst sønden for rådhuset og kirkegården, vester fra gaden, og norden for afgangne Mr. Ludvig Hermans øde gård og Søndertoften med samme vilkår, som min kærestes fader Peder Madsen og jeg selv har besiddet gården og et stk. jord, som ligger for vester ende af sal. Niels Griises gård, som Peder Bisgård nu bebor i Nørregade, som er (fra?) bækken og øster ad, næst ud med Enevold Nielsen Rådmands stu . . . på den nørre side . . . med de 2 fiskeparker, som er på samme ejendom, samt fri adgang til samme parker gennem sal. Niels Griises port, og den vejrmølle som står nordøst fra Tisted by og det hosstående møllehus, samt (markjord) (specificeret), dat. Tisted 23. juni 1681.

(23/7). Ubbe Christensen af Koldby på fru Helle Urnes vegne kræver, at borgmester Christian M.L. skal levere hoppen med føl tilbage til Bolle Christensen og betale 30 rdl. i kost og tæring efter landsretsdom. C.M.L. vil betale 91/2 sldl., som hoppen blev vurderet til, da hoppen nu ikke mere kan bekommes, og de 30 rdl.

Dom: Chr. M.L. frifindes for dele, da han har tilbudt betaling og deponeret pengene.

6 august.

Enevold Nielsen tiltaler hr. Holger Sørensen til Snedsted (som gør en masse udflugter) for 147 sldlr-1 mk. 2 ½ sk. efter frerrilagt regnskabsbog.

Hr. Holger dømmes til at betale inden 15 dage. 13. august.

Christen Nielsen Torsted på Niels Nielsen Visiterers vegne lader stævne Niels Andersen i Silstrup og Jens Andersen Frøst i Tilsted i Liungberiggaard og skyldte dem for, at de (ikke) har villet annamme fra deres stifmoder den arv

...

1011

Thisted Købstads Tingbog -1681

20. august.

(13/8). Christen Pedersen Hammer på Enge Madsdatters sal. Anders (Andersen) Frøsts vegne fremlagde tingsvidne af 13. aug., hvor Chr. Nielsen Torsted begærede første ting over Anders Frøsts arvinger for deres arv at annamme. (27/8).

27. august.

(20/8). Niels Nielsen Visiterer på Inge Madsdatter, sal. Anders Frøsts hendes vegne fremlægger tingsvidne af 13. aug. (ikke indført i sin helhed før) mod Niels Andersen Frøst i Silstrup og Jens Andersen Frøst i Tilsted, værende i Lyngbjerggård, fordi de ikke har villet annamme fra deres stifmoder, den arv de efter skiftebrev skulle have efter deres fader Anders Frøst, og begærer tredje ting til dele. Niels Andersen Frost siger herimod, at han og hans broder godvillig har ladet deres stedmoder bebo huset. Hvis de husparter, de har arvet, er til hinder for hende vil de lade dem nedrive. Hun kan også købe dem, og hvad løsøre, de har arvet.

Dom: De frikendes denne gang. 3. september.

Syn over en ager i Vibbedal østen Thisted, tilhørende Niels Jensen Toftum. Ageren var meget ilde medfaren. Der var gjort skade for 112 td. havre af Jens Sørensen Fruergårds hest, som havde opædt og nedtrådt korn. Jens Fruergårds hest var blevet truffet på marken og indsat i byens fold. Jens F. havde haft tyrevold næst op til Niels Toftums ager i Vibdal.

Dom: Ham skal betale inden 15 dage.

Jens Christensen Hvas lader tilbyde sal. Niels Baggers hustru Birgitte et firskaftet skørt, som hun havde pantsat til ham sidste år for 10 mk. 2 sk. (17/9). 10. september.

Niels Boisen kræver en restgæld på 11 sld. - 11 ½ (hvid?) af Laust Christensen Fårtoft samt 34 skp. byg-jordskyld. Irettelagt en likvidation mellem Niels Boisen, hans stifbørn og Bodil Bertelsdatter anlangende deres arvelodder hos Niels Boisen, dat. 3. juni 1678, formeldende i blandt andet: udlagt til Bodil Bertelsdatter arv efter hendes fader

Bertel Pedersen og hendes moder Kirsten Pedersdatter 153 sld. hvorfor er udlagt til hende markjord for 66 sld. og i Margrete Leginds hus fra algaden og nær på for 87 sld. Niels Boisen har gjort Bodil Bertelsdatter fyldest og mener, at Laust Christensen Fårtoft skal betale ham ovennævnte restgæld.

Ifølge en kaldsseddel fra landstinget efterlyses ejere af flere øde ejendomme og markjorder, som ingen vil vedkende sig, og hvis ingen melder sig, kan borgmestre og råd sælge det øde til, hvem der vil købe og svare skatter.

1012

Thisted Købstads Tingbog -1681

17. september.

(3/4). Jens Huas af Skinnerup lader igen tilbyde et skørt, pantsat til ham af Birgitte, sal. Niels Baggers enke, vurderet i retten for 2 rdl. Han vil ladet det stå til indløsning endnu 14 dage.

24. september.

Jens Jensen Krog har fået transport fra sin svoger Peiter Casten i Norge på hans arv efter sin moder Zidsel Christensdatter og sin fader Christen Jespersen. Jens Jensen Krog tiltaler nu Jesper Christensens enke Johanne Jensdatter, da hendes mand havde taget sin broders arvelod til sig. Han beder sin svoger Niels Christensen Morsing og sin søn Mads Jensen underskrive hans anklage. Johanne Jensdatters broder Niels Jensen Toftum beder om opsættelse. Opsat i 14 dage. (8/10). 1. oktober. Intet.

8. oktober.

(24/6). Jens Jensen Krog ctr. Johanne Jensdatter. Han kræver som forhen, Johanne Jensdatter lader sin broder på hendes vegne svare, at hendes sal. mand havde udbudt sal. Christen Jespersen hus til salg eller leje (huset lå på bjerget), men ingen har budt, og hun har betalt skatter og vedligeholdelse. Hun begærer derfor afregning.

Dom: Johanne Jensdatter og hendes arvinger bør tilfredsstille Jens Jensen Krog med, hvad der tilkommer ham, og hvad der er sket med ejendommen efter Jesper Christensens død, og hvem der var formyndere og var ansvarlige, er der ikke bevist om.

15. oktober. Intet. 22. oktober. Intet. 29. oktober. Christen Nielsen Torsted lader fremlægge et syn over huse ved Lille torv som tilhører hans myndling, Tomas Jespersen, og indstævner hr. Herman Rasmussen (senere: sognepræst til Flade og" annex), som kautionsmand for Herman Hermansen der? og annammede til udlæg efter sal. Hans Hermansen en bod på Lille Torv, som menes at have gjort skade på Tomas Jespersens huse. Hr. Herman svarer, at han ikke har noget med det at bestille, men vil svare til, hvad der bliver kendt for ret af tinget.

Mester Jørgen svarer også, at han ikke vil have noget med det at bestille. Synsvidnet siger, at der er gjort skade, og måske vil blive gjort mere skade.

1013

Thisted Købstads Tingbog - 1681

Udsteder Peder Christensen Årup.

Amtmand Jørgen Scheel Due ctr. byfoged Emmike Eriksen. Irettelagt befaling fra Chr. M. Lelius på borgmester og råds vegne til Peder Christensen Årup om at dømme i denne sag. Amtmanden tiltaler E.E. for to hopper og vogn, han bemægtigede sig i Bisgård 4. sept. og lod køre til sin gård. (Amtmandens fuldmægtig er Niels Brock) E.E. stævnet til bytinget, Hundborg herredsting, Hassing herredsting og Nørhå birketing med 8 og 14 dages 3,4,5 og 6 ugers varsel. Bl.a. stævnes også Salmon Pedersen i Gjersbøl.

Amtmandens karl, Villads Jepsen havde kørt med et læs tørv og ville til Bisgård. Det var en søndag. Vidner har set en vogn køre op ad diget sønden Stenkov med et læs tørv på straks vesten for byen. Emmike Eriksen gik til ham, så kom han kørende bag om Jens Svendsens lade og ned i byen. Andre vidner at de var i E.E.s hus og så en karl Villads Jepsen, barnefødt i Kallerup, som bekender at have kørt tørv til byfogedens gård. Vidner vidnede, at de havde sagt til Niels Brock, at han gerne kunne få heste og vogn igen, hvis karlen og N.B. ville svare til processens udgang. N.B. svarer, at Villads Jepsen var kørt bort lørdag, men blev forhindret i at komme tilbage den dag. N. Brock henviser til, at amtmanden bor på Bisgård, og bør søges til sit værneting (Hundborg herred).

Karlen vidner, at han kørte fra Bisgård kl. 6 lørdag morgen til Gjersbøl, hvor han fik et læs tørv af Salmon Pedersen, men han kunne ikke komme hjem for storm og sin svaghed, koldsyge. Han kørte derfor om søndagen til Bisgårds toft, da folk gik i kirke, og han ville selv køre til Bisgård, så han kunne komme i kirke, men blev forhindret af E.E. og 4 mænd. E.E. befalede, at han skulle køre til hans gård, hvad karlen ikke gerne ville, men E.E. nødte ham dertil og sagde han kunne gå hjem, og siden havde han ikke set hopper eller vogn. N.B. siger, at heste og vogn ikke var ansvarlig for sabbattens overtrædelse.

Sagen opsat 14 dage.

Mester Anders Nielsen Heeboe lader Laust Jensen fremlægge hans dokumenter mod Chr. M. Lelius. Stævningsmænd svarer, at de kunne ikke gøre deres ed på stævningen, hvorfor denne kald og varsel ikke ... (12/10).

Jørgen Nielsen i Vester Dierniss fører vidner på, at de den 1. oktober om morgenen var i amtsforvalter Jens Hansens gård, og da var Sonne Ougesen i et kammer, på nørre siden af ladegården, indesluttet i fængsel og jern, men om middagen, da de ville se til ham, var han ude af kammeret og borttrømt. Der blev søgt efter ham, og da de kom i det lidet rum og tagdråb mellem laden og vestre ende på det søndre hus der i gården,

fandt de jernet, som var brudt af Sonne Ovesen, og de kunne se på det skillerum og mur mellem laden og det søndre hus, at han med stort besvær var klatret over. Hans fødder var synlige på muren, og der var blod, så han måtte have stødt sig.

Der blev holdt syn over jernet, og Peder Pedersen og Jens Pedersen i Vester Diernæs var i Klostergård for at stævne, men der var ingen folk i huset, og de gik da til hans næste nabo, Poul Pedersen i Lille Diernæs, og han lovede, at lade Sonne Ovesens hustru deres varsel til kende, at han var stævnet til Tisted byting.

1014

Thisted Købstads Tingbog - 1681

Claus Herlou Pors Hvide til Ullerupgård lader fremlægge en seddel om, at to hopper har oversprunget hans Houdige og havde ødelagt alle hans kål, både kabetz, Sofou? (Savoj?), blom og grønne kål og nedtrådt både mine unge træer og andre mine ... af hopperne skete natten mellem den 2. og 3. hujus, hvorfor han var nødt til at indtage dem, og han efterlyser nu ejermændene ved Tisted byting, og Hundborg og Hillerslev herreders ting. Dat. Vllerupgaard, 5. nov. 1681. CHPHvide.

Jens Nielsen Hov på egne, sin moders og medinteressenters vegne tiltaler Hans Heningsen i Hjardemål for 10 mk. 12 sk. efter regnskabsbog.

Jens Nielsen Hou tiltaler borgere for gæld: Jens Nielsen Smed, Mads Fiskers hustru og Laust Christensen Hoxer, efter regnskabsbog (småbeløb).

12. november.

(29/10). Mag. Anders Nielsen Heeboe tiltaler Christian Mortensen Lelius, som efter en landstingsdom skulle erstatte M. Anders' tab han havde lidt ved rytterexecution, da executionsordren kun lød på en rytter osv. 1670.M. A.N. kommer med en stor regning på over 200 rdl.

Bm. C.M.L. svarer, at regningen er for høj og ublu, og at Emmike Eriksen, der har hjulpet M. Anders i retten, ikke kan dømme i denne sag. (10/12).

Købebrev fra Tomas Nielsen Skrædder til M. Anders Nielsen Heeboe på en ager vesten byen.

Peder Christensen Arup udsteder.

(29/10). Amtmand Jørgen Scheel Due, (ved fuldmægtig Niels Brock i amtmandens fravær) ctr. byfoged Emmike Eriksen.

Sagen om amtmandens karl, der kørte tørv en søndag, hvorfor E.E. lod heste og vogn køre til hans gård. (fortsat fra) 29/10 ... (han burde ikke være kørt før efter aftensang).

Salmand Pedersen af Gjersbøl vidner, at Villads Jepsen kom og købte tørv og læssede et læs Schortørfue på vognen neder ved Giersbøl kjær. Fire

andre mænd fra Gjersbøl vidner, at amtmandens tjener hentede schortørfue hos Salmand Pedersen.

Vurderet en vogn med fire beslagne hjul »og en less schortørfue på samme vognen«.

Dom: Emmike Eriksen bør levere heste og vogn til amtmanden og erstatte ham skaden. Anders Jepsen søges for sin tilbørlige dommere, om han har forbrudt sig. (17/12).

19. november. 26. november. Mester Anders Nielsen Heeboe tiltaler Anders Madsen Gade, Mette Knudsdatter Kedelfører, Jens Smed, Christen Tomsens hustru og søn, Peder

1015

Thisted Købstads Tingbog -1681

Skrædder på Knakken, Niels Nielsen Visiterer for M. Andersens årlige præstepenge, som de resterer med. (3/12).

Hans Olufsen fremlægger en seddel hvorefter Jens Christensen Kløu og Christen Bertelsen var befalet af byfogeden, at de skulle møde i Niels Boisens hus, med Niels Boisen og byfogeden og senere M. Anders Nielsen. De kom ind i Niels Boisens egen stue og begærede, at Anne Bertelsdatter ville komme til dem og forevise, hvad middel Niels Boisen havde efterladt, den tid han var bortrejst fra hende. De så en del men meget var borte. Noget havde hun solgt, andet vidste hun ikke, hvor var blevet af. Huset kunne ikke låses. Det lå ved siden af Hans Olufsens hus. NB: var rejst til Norge.

3. december.

(26/11). Mester Anders begærer andet ting over (de 26. nov. omtalte) skyldnere. 10. december.

(12/11). Mester Anders Nielsen Heeboe ctr. borgmester Christian M. Lelius.

Der er sket udlæg hos borgmesteren for, hvad executionen har kostet A.N.H. udover, hvad der var befalet, men dommeren kan ikke dømme CML til at betale ANH kost og tæring, da landsretsdommen ikke nævner det. Kravet henvises til landstinget. (17/12).

Niels Jensen Toftum lader foretage syn over sal. borgmester Peder Justsens gård. Synet befalet af byfogeden. Synsmændene skulle vurdere de tre bindinger hus i gården i ralingshuset som Niels Jensen Toftum havde under værgemål for to af Peder Justsens børn, nemlig Just Pedersen og Maren Pedersdatter, de tre bindinger sønden til Morten Andersens og Christen Høstes tre bindinger efter lodseddelen efter Maren Justdatter, Peder Olufsens. De tre bindinger var i længden sønder og nær ni jydsk alen (Judske) og bredden øster og vester 15 Judske alen, og Morten Andersen og Christen Høst havde ladet tagsten og loft, staver og ler tage

af deres port, og de tre bindinger stod for fald for hvert vindstød og kunne ikke repareres eller forfærdiges uden stor bekostning. De tre bindinger med påstående grund med dets gamle tømmer og de påhængende tagsten, som ikke var blæst af og i stykker, og tømmeret var mesten del forrådnat, blev vurderet til 4 rdl.

Peder Mortensen Skrædder tiltaler Mads Nielsen Skyum for 4 rdl. for 3 sider flæsk og 2 rdl. for fortæring.

Han skal betale. 17. december. (12/11). Sagen mellem amtmanden og byfogeden ang. et læs tørv. Peder Christensen Årup udsteder.

Der dømmes første ting over byfogeden. (7/11682).

1016

Thisted Købstads Tingbog -1681

(10/12). Niels Jensen Toftum fremlægger nogle rådmænds befaling til at dømme mellem M. Anders Nielsen Heeboe og borgmester Chr. M. Lelius, da byfogeden selv er interesseret. C.M.L. protesterer, og siger at rådmændene ikke har ret til at indsætte sættemommere. Hvorfor der ikke passerede videre.

(Nævnt byens tjenere Niels Jensen og Erik Johansen).

Peder Pedersen Brunsdorff, forvalter på Ørum lader tiltale Jens Christensen Skyum for penge for noget malt, JCS havde ladet borge Hans Nielsen på Bragenæs i Norge. Efter en obligation af 3/8 1678. Obligationen er indløst men PPB forlanger renter og omkostninger betalt.

Dom: Noget skal betales inden 15 dage, men ikke alt, for hvis PPB havde ladet ske execution, havde det ikke været nødvendigt at føre sagen videre.

24. december.

Enevold Nielsen borgmester tiltaler folk på landet for skyld efter regnskabsbog (bl.a. Anders Sørensen på Søgård, Christen Jensen i Hindinggård, folk i Nors, Hansted, Kåstrup, Vigsø).

Enevold Nielsen, borgmester fremlægger obligation, udstedt af Søren Christensen i Vorringgård, dat. 8/2 1673 til Søren Jacobsen Luuge på 49 sld. 1 mk. 13 sk., en del forstrakt af Søren Jacobsen i rede penge, og en del af Søren Jacobsens forældre i rede penge, som Søren Jacobsen havde arvet fordring på efter hans sal. moder efter skiftebrev. Læst 1676, og på 30. dag efter Søren Christensens død læst i Vorringgård. Der skyldes nu 35 sld. 3 mk. 3 sk. Desuden skylder Christen Knudsen 3 mk. 8 sk. og 4 ½ ... byg efter Søren Christensens egen hånd.

Dom: Christen Knudsen har ikke udstedt obligation, og det er ikke oplyst, hvad der skete på skiftet efter Søren Christensen, så sagen er opsat 4 uger.

Udsteder Peder Christensen Aarup.

(17/12). Amtmanden begærer andet ting over byfoged Emmike Eriksen.

1017

Thisted Købstads Tingbog -1682

7. januar, Snapslørdag.

Niels Jensen Toftum har ladet stævne Christen Andersen Hillerslev og Christen Nielsen Pind for skyld efter regnskabsbog.

Skal betale.

Niels Jensen Toftum har ladet stævne Jens Andersen degn i Kærup og Ellen Johansdatter i Rær og hendes moder for skyld efter regnskabsbog.

Skal betale.

(17/121681) . Udsteder Peder Christensen Årup.

Emmike Eriksen, byfoged, har ladet stævne lensherren, Jørgen Skeel Due, ang. karlen som kørte tørv en søndag. E.E. vil føre vidner, men afvises, da der ikke er stævnet på stemplet papir, og amtmanden bor på Bisgård. (14/1).

14. januar.

Udsteder Peder Christensen.

(7/1). Amtmanden ctr. Emmike Eriksen.

Også om karlen. E.E. mener, at amtmanden bør straffe karlen og E.E. være fri for videre tiltale. Sættedommeren henviser sagen til landstinget. (4/2).

21. januar.

Niels Andersen Frost af Silstrup frasiger sig den arv, han havde til gode efter sin fader, og som stedmoderen ville have ham til at modtage, Jens Andersen Frost blev spurgt, om han ville have noget med det at bestille, men det ville han ikke, kun med hans egen og hans broder Andersens arvepart. (28/1).

28. januar.

Udsteder Peder Christensen Årup.

(17/12 1668). Amtmanden ctr. Emmike Eriksen, byfoged. Sagen om karlen, Amtmanden begærer fjerde ting. Sættedommeren har henvist sagen til landstinget, men hvis E.E. ikke inden 8. dage lader sagen indstævne for landstinget skal han lide dele. (29/4).

(21/1). Købebrev 1) fra Niels Andersen Frost af Silstrup ved hans farbroder Peder Andersen Frost af Tilsted, til Christen Madsen, den huspart, han har arvet efter sin fader Anders Andersen Frost, borger i Tisted, og som var udlagt ham i hans hus, vesten for Niels Mortensens Torsteds gård. 2) og fra Jens Andersen Frost af Tilsted på egne og broder Anders Andersen Frosts vegne på deres part i samme hus til Christen Madsen. (4/3).

(10/121681). Mester Anders Nielsen Heeboe ctr. borgmester Christen Lelius. Mikkel Pedersen møder på ANHs vegne ang. CML.s ord til stævningmænd om M. Anders. CML siger at denne er berygtet, og at han bør stævnes skriftligt. Intet vidne udstedt. (22/7).

1018

Thisted Købstads Tingbog - 1682

(24/121681). BM Enevold Nielsen ctr. Christen Knudsen i Vorringgård.

EN lader fremlægge en obligation, udstedt af Søren Christensen i Vorringgård til Søren Jacobsen Lugge dat. 8/2 1673. Et skiftebrev efter Søren Christensen viser, at hans bo var insolvent, og Chr. Knudsen mener derfor, at han ikke skal betale.

Dom: Han bliver frikendt. 4. februar.

(14/1). Amtmanden lader stævne tinghørerne fra 14. jan. De blev spurgt, om han havde begæret dom i sagen. De svarede nej. Byfogeden blev også spurgt, om han havde begæret dom i sagen. Han henviste til tinghørerne, som svarede, at E.E. ikke havde begæret dom. Peder Christensen Årup blev spurgt, hvorfor han da havde afsagt dom. Han svarede, at enten måtte han opkræve lovhøring til 4. ting eller også skille parterne ved dom, hvorfor han afsagde henfindelsesdom.

Niels Jensen Toftum beviser med Hans Hansen Sæbye og Mads Pedersen Smed, at de stævnedede Vorm Nielsen i Søgård i Haring, Jens Andersen i Fredskild, Peder Sørensen i Stousgårds mølle i Nørhå sogn, Salman Jensen i Nørhå, forhen i Hundborg for skyld efter regnskabsbog.

Skal betale.

Enevold Nielsen tiltaler mænd på landet for skyld efter regnskabsbog (bl.a. i Kallerup, Skyum, og sydpå Peder Lassen i Sønderhågård), Hundborg Dollerup, Niels Pedersen i Klatmølle. De skal betale.

Pinevold Nielsen tiltaler folk i Thisted for skyld efter regnskabsbog. Anne Andersdatter sønder i byen, Christen Nielsen Pind i Storegade, Peder Poulsen på bjerget, Maren Jørgensdatter sønder i byen m.fl.

Kirsten Simonsdatter Biering, sal. Jens Andersen Fjerritslevs, tiltaler Johanne Madsdatter, sal. Diderich Vellomsens, og lader fremlægge en obligation.

Hun skal betale. (18/2). 13. februar.

Niels Pedersen i Karbye tilbyder Niels Mortensen Torsted at løse 2 guldringe den ene med en lille rubin, 1 sølvkovsken, fire sølvskeer og 2 sølvbægere, som for ca. 8 år siden var leveret af Oluf Baarsegard og pantsat for 50 sld., som Niels Pedersen havde forstrakt Niels Mortensen Torsted med. Det kan ligge endnu 14 dage.

18. februar.

(4/2). Johanne Madsdatter har bedt sin broder Christen Madsen fremlægge en skrivelse, hvori hun klager over dommen og stævner derefter Kirsten Simonsdatter. (27/3).

1019

Thisted Købstads Tingbog -1682

Laurits Christensen på Bjerget på Anne Nielsdatter, sal. borgmester Morten Tomsens, hendes vegne samt medinteresseredes vegne tiltaler Karen Eriksdatter i Brund og Poul Jensen ibid. for korn, skyldig efter regnskabsbog. Skal betale.

25. februar. Intet. 4. marts.

Mikkel Erlandsen på sin myndling Bodil Bertelsdatters vegne stævner Niels Boisen og nogle synsmænd, der 18. februar synede sal. Margrete Leginds hus her i Tisted og vurderede det til 50 sld. M.E. udbyder det til salg, først og fremmest til Niels Boisen, som er medinteresseret. Niels Boisen mener, at han burde have været til stede ved synet, og at huset, der for få år siden ved et syn var vurderet langt højere og siden er repareret, er mere værd. (18/3).

Tomas Jensen Kochs enke, Karen Nielsdatter får afkald fra hans broder Anders Jensen i Vejby sogn i Vendsyssel, på egne, hans moders Anne Andersdatters og hans søstre Karen, Else og Marens vegne.

(28/1). Syn over sal. Anders Andersen Frosts rålinghus, som for brøstfældighed blev vurderet til 26. sld. 1 mk. Christen Madsen fik synet bevidnet.

11. marts.

Mester Anders Nielsen Heeboe tiltaler Niels Nielsen Visiterer for skyld efter hans regnskabsbog 1. maj og st. Hans-dag 1679 3 rdl. Skal betale.

18. marts.

Jens Christensen Skyum afkræver byskriveren Jens Lauritsen en obligation, på 250 rdl., som JCS havde fået af Peder Pedersen (Brønsdorff). Byskriveren svarede, at han skulle lede den op og bære den ind på timen, men for det første havde J.C.S. fået alle de papirer, han havde leveret i retten, for det andet var obligationen kasseret og havde ingen værdi, ifølge dommen, og for det tredje var kassationen skrevet på obligationen.

Morten Andersen rådmænd tiltaler Kirsten Simonsdatter efter et håndskrift, fra hendes sal. mand Jens Andersen Fjerritslev, dat. 30. juli 1664.

Laust Pedersen Morsing fremlægger på Kirsten Simonsdatter Jens Andersen Fjerritslevs regnskabsbog, der bl.a. viser, at JAF lånte en kuffert(?) til Christen Poulsen Søe, rådmænd 1653 til hans broder Jacob Poulsens bryllup, og at der siden er betalt af på gælden, så der nu skyldes 6 rdl. Hvis det ikke bevises, at der siden sidste påskrift på gælds brevet er betalt noget, skal KSD betale inden 15 dage.

Anders Christensen Kåstrup tiltaler Johanne Christensdatter, sal. Niels Smeds, for 10 mk., hun skylder. Skal betale osv.

1020

Thisted Købstads Tingbog -1682

(4/3). Niels Jensen Toftum fremlægger obligation fra hans svoger Niels Boisen på 22 sld. med pant i NBs part i sal. Margrete Leginds hus. dat. 13/9 1681. Nu tilskøder Niels Boisen Niels Jensen Toftum denne huspart.

Niels Jensen Mullj tiltaler Jørgen Ottesen Skomager for leje af en kakkellovn 1 sld. og Anne Andersdatter, Anders Gødiksens datter for 71/2 mk. (27/3).

27. marts.

(18/2). Kirsten Simonsdatter, sal. Jens Andersen Fjerritslevs, har fået udlæg hos Johanne Madsdatter, sal. Diderik Villumsens, i en ager på Refsager, og tilbyder nu Joh. Madsd. ageren til indløsning.

(18/3). Jens Nielsen Mullj på sin faders Niels Jensens Mulljs vegne får 2. ting over Jørgen skomager.

1. april.

Peder Mortensen Skrædder fører to vidner på, at Mads Nielsen Tinstrup i dag 14 dage kom i Peder Mortensen Skrædders hus og havde taget ham og hans hustru i håret og rykket hår af dem, og et vidne på, at Mads havde sparket efter konen med sin fod. PMS fremvist hår, som han sagde, MNT havde rykket af ham og hans kone. (Sagen fortsætter).

Laurits Jensen på kgl. maj.s, byens og sagvoldernes vegne tillyser Mads Nielsen Tinstrup en fuld vold. (22/4).

8. april.

Købebrev fra Anders Tomsen i Lynnerup med sin hustrus Mette Pedersdatters vilje og samtykke til Niels Jensen Mulj (hans svoger N. J. Mullj) på et stk. jord ved Storodde, som min hustru har arvet efter hendes sal. søn borgmester Morten Tomasen efter skiftebrev efter ham 5. okt. 1681. Købebrev dat. Lynderup 21. marts 1682. (22/4).

22. april.

(8/4). Købebrev fra Anders Tomsen i Lynnerup (som ovenst.) til sin svoger Niels Jensen Mulj på en ager i Overvrat kaldet Else Klostergårds ager og en ager kaldet Christen Andersens ager, som hun har arvet efter sin søn, borgmester Morten Tomasen, dat. Lynnerup 14. april 1682, stod underskrevet sådanne bogstaver M.A.S (! ! !). (3/6).

(1/4). Laurits Jensen på kgl. Maj. byens og Peder Mortensen Skrædders vegne indstævnedes sandemændene Christen Pedersen ved kirken, Jens Sørensen Fruergård, Anders Madsen Gade og Tøger Christensen Kielstrup til at påhøre vidner, og opkrævede dem til at afsige deres tov. (29/4).

1021

Thisted Købstads Tingbog -1682

29. april.

(22/4). Laurits Jensen på kgl. Maj. (osv.) hvorefter er befalet Niels Jensen Mullj og Anders Pedersen Tilsted at sætte fylding på sandemændene. De sværger, at der ikke fandtes noget sår på Peder Mortensen eller hans hustru, og da Mads Nielsen Tinstrup stod i gangen (efter vidneudsagn) og PMS og hustru i stuen, sværger de Mads Nielsen Tinstrup fri.

(28/1). Amtmand Jørgen Skeel Due lader læse en landstingsdom af 29. marts. sidst forleden, og amtmandens fuldmægtig Niels Brock begærer, at Emmike Eriksen vil efterkomme dommen, men EE svarer, at han ikke tør betale, før han har andraget sagen til hove og fået højøvrigheds betænkning, om han skulle betale for at få kgl. love og recesser overholdt. (6/5).

6. maj.

Peder Mortensen Skrædder har ved dom fået udlagt ejendele hos Mads Nielsen Skyum og tilbyder nu denne indløsning.

Udsteder Peder Christensen Aarup.

(29/4). Amtmanden ctr. Emmike Eriksen. Amtmandens fuldmægtig fører vidner på, at E.E. var på rejse og kom til Vilsund og lejede en vogn hos Jens færgemand til Sallingsund, natten mellem taksigelsens og 12. febr. som var søndag. Amtmandens tjener kom til og forbød E.E. at rejse på helligdagen. E.E. ville ikke agte ordren og brugte mange trodsige ord og begærede kopi, da ordren kunne være skrevet af Laurits byfoged eller Niels Brock, han kaldte amtmandens tjener en hundsfot og ingen ærlig karl, hvis han ikke fik kopien. Færgemandens tjener Anders Jensen bevidnede, at han kørte med E.E. til Sallingsund søndag nat og kom til færgemandens hus noget efter solens opgang, og derfra hjem igen, men E.E. var ikke i nogen kirke eller hørte prædiken på vejen (osv.osv.) Amtmanden lader E.E. tiltale for helligbrøde. E.E. svarer, at da det i Peder Christensen Aarups dom stod, at sagen skulle indstævnes for landstinget inden 8 dage, var han nødt til rejse, men blev opholdt af amtmandens tjener med forbudet. Han kom til Sallingsund, men lod sine dokumenter sende videre, da han ikke kunne komme af sted selv på grund af vinteren.

Sagen opsat i 4 uger. (13/5). 13. maj.

(6/5). Udsteder Peder Christensen Årup.

Amtmanden

ctr. byfogeden. E.E. vil deponere de krævede 30 rdl., for processens bekostning og 17 sld. for hopper og vogn, hvis nogen vederhæftig mand vil tage mod dem, men det ville ingen, og E.E. turde ikke betro sættemmeren dem, hvorfor han selv beholdt dem. (Sagen fortsætter).

Samme sag. Niels Brock begærer, at sættemmeren vil følge med ham og gøre udlæg hos EE., da han ikke har betalt. Peder Christensen Årup tør ikke nægte det.

1022

Thisted Købstads Tingbog - 1682

E. E. udsteder.

Karen Emmiksdatter, sal. Mogens Nielsens enke har ladet stævne Niels Hansen skomager for skyld efter regnskabsbog. (20/5).

Mikkel Erlandsen tiltaler Birgitte Nielsdatter, sal. Niels Baggers for 2 sletmark forhusleje. Skal betale (osv.).

Tomas Mortensen Torsted, borger i Tisted, beviste med Christen Enevoldsen i Torsted og Søren Pedersen

ibid. at de stævnedede Peder Pedersen i Karby sogn i Nees, for korn, TMT havde købt og betalt. Skal betale osv. eller levere.

20. maj.

(13/5). Karen Emmiksdatter begærer 2. ting over Niels Hansen Skrædder.

Hans Axel Pors's tjener Niels Bentsen oplyste, at hans husbond havde ladet indtage noget kvæg fra hans vinterrug, hvilke han ved lød og mærke navngav, om nogen ville kendes ved det.

27. maj.

Amtmandens fuldmægtig har ved Christen Laustsen i Bjerre og Niels Andersen i Tved sogn ladet stævne amtsforvalter Jens Hansens fuldmægtig Christen Poulsen (stævning dat. Vestergaard 3. april sidst) og samme dag var de på Kjølbygård og stævnedede Søren Jensen og talte med hans ladefoged. Irettelagt en skriftlig tilståelse, hvorefter Laust Nielsen teiel Mand (teglmand), borger i Ribe, beder Christen Poulsen Koustrup købe gode staldøxne på en herregård for de penge, han har leveret ham. Han vil selv lade dem hente eller også skal Christen Poulsen efter løfte for billigste pris lade dem græsse til kommende år, hvorfor C.P. skal have billig betaling også for sin umage.

På dokumentet var skrevet, at Laust Nielsen Teglmænd havde gjort afregning med CPK for indkøbte øxne, som var leveret på Tanderup og på Kjølbjergård, afregning 11/3 1681) og dermed er alting klart mellem os undtagen sadel, som jeg lover at sende. Item : Sadel og bidsel er mig Jacob Ulf fra Holstebro tilsendt. Christen Poulsen klager over, at amtmanden har ladet ham tiltale til Hillerslev herreds ting til vidnes påhør angående nogle øxne, som er arresteret på Kjølbjergård, da ingen arrest er mig forkyndt angående nogle øxne osv. (De var indtaget på Kjølbjergård 1680). Heller ikke var det begæret af ham, at han skulle give til kende, hvem der ejede disse øxne, hvorfor han nu fremlægger kontrakten mellem Laust Nielsen Teilmand og ham.

Amtmandens fuldmægtig lader fremlægge dokumenter, der viser, at Søren Jensen til Kjølbjergård har angivet, at Christen Poulsen ejede øksnene. De var blevet afhentet i hans fraværelse. Christen Poulsen Koustrup tiltales, fordi han har opkøbt øksne og drevet forprang. Han siger stadig, at han ikke er skriftlig stævnet og ikke oplyst om sagen.

Sagen opsat 4 uger. (26/6).

1023

Thisted Købstads Tingbog -1682

3. juni.

Niels Jensen Mullj tilbyder frøgæld til dem, der har sået i tre agre, som han har købt af sin hustrus stedfader.

10. juni.

(22/4). Niels Jensen Mullj tilbyder Laurits Tomsen frøgæld af de tre agre.

Laurits Tomsen svarer, at han som formynder og lavværge for sin moder Mette Pedersdatter, nu gift med Anders Tomsen, må protestere mod salget af agrene, da han ikke har været vidende om det. Anders Tomsens søn Marcur Andersen i Lønnerup er gift med Else Ibsdatter fra Kløvs mølle. Hendes broder Christen Ibsen vil indføre midler på en hundrede slettedaler i Anders Tomsens bo. Marchur Andersen får fæstebrev fra Vestervig 3/9 1674. Han skal forsørge sine gamle forældre og bekoste deres begravelse. Kontrakt mellem Christen Ibsen og Morten Tomsen 20/9 1679 om Chr. Ibsens penge. Laurits Tomsen har ladet sin moders jord tilså, og vil betale jordskylden af den.

Dom: Laurits Tomsen skal beholde dette års afgrøde og give jordskyld. Om ejendomsretten til jorden er der ikke i dag ført sag.

17. juni.

Enevold Nielsen, borgmester fører Niels Markmand, sine tjenestekarle og Jens Svendsens karl til vidne. Niels Markmand bevidner, at han lørdag før pinse var på borgmester og råds indhegnede eng, hvor der stod to heste hærtøjret. Han flyttede dem da til byens fold, hvor han ville binde dem. Da kom Christen Eskesen til, slog ham og sparkede ham, og tog hestene ud

af folden, hvorpå NM klagede sig til Enevold Nielsen. Siden gik han til engen og fandt, at hesten igen var blevet hæltojret. Han varede EN ad, og EN sendte sine karle ned for at sætte hesten i byens fold. Jens Svendsens karl berettede, at han kom kørende med en vogn og så, at Niels Markmand ville sætte hestene i folden, og hørte at NM sagde til Chr. E., hvorfor han slog ham. Siden slog Chr. E. Niels M. med sin blotte kårde på gade. Enevold Nielsens karle forklarede, at han befalede dem at tage hesten fra engen. De trak dem ind i E.N.s gård og han sagde, at de skulle sætte dem i byens fold, hvad de også gjorde. Imidlertid så de, at Christen Eskesen gik gadelangs og braverede og sagde sig at ville vide, hvad hjemmel borgmestre og råd havde til den eng. (15/7).

26. juni.

(Mandag efter St. Hans Baptiste dag, som var lørdag). (27/5). Amtmanden ctr. Christen Poulsen Koustrup (fortsat).

Laurits Nielsen Teglmænd lader fremlægge attest fra borgmestre og råd i Ribe, om at han er borger i Ribe og derfor skal nyde Ribe bys privilegier, bl.a. på handel med øxne, hvorefter han kan købe eller lade købe øxne overalt i Jylland. (Øvrige påstande og dokumenter gentaget).

Dom: Christen Poulsen Koustrup bør for tiltale fri at være.

1024

Thisted Købstads Tingbog -1682

Nævnt i sagen tingsvidne af Hassing herreds ting 15/6 1682 om at Laust Nielsen Teglmænd har købt øxne på Tanderup hvert år og drevet sådan handel her i landet på samme måde. Vennike Sørensen, forpagter på Tandrup bevidner, at de øxne, der blev købt af Tanderup 1680 ved Christen Nielsen Koustrup, blev opstaldet der og afhentet af Laurits Nielsen Teglmænds karl i Marts 1681 sammen med øxne, der var opstaldet på Kølbygård.

Pantebrev fra Laurits Christensen Fårtoft (til sønnen Knud Lauritsen Fårtoft) på 20 rdl., pant i markjord. (22/7).

1. juli. Intet. 8. juli. Intet. 15. juli.

(17/6). BM. Enevold Nielsen lader tillyse Christen Eskesen tre gange vold. 1) fordi han havde tøjret heste i borgmesters og råds indhegnede eng.

2) fordi han havde taget hestene af byens fold. 3) fordi han havde slået markmanden. (22/7).

BM. Enevold Nielsen lader opkræve sandemænd mod Chr. Eskesen. Sandemændene sværger Chr. Eskesen fri.

22. juli.

(15/7). Samme sag som 15. juli.

Syn over præstegården og skolen. Præstegården brøstfældig.

I skolen, nemlig det østerste kammer, som vender til gården, 3 vinduer vil omsættes i nyt bly og med nyt glas og med tre ny remme.

(28/1). Mester Anders Nielsen Heeboe ctr. BM Christian Mortensen Lelius.

ANH anlægger sag, for de ord CML har ladet falde til stævningmænd om ham og til mænd, som skulle gøre udlæg. CML erklærer, at han ikke er stævnet skriftlig, og derfor ikke ved, hvad sagen angår.

Sagen opsat 14 dage. (5/8).

Købebrev fra Oluf Pedersen, nu værende i Thisted til Peder Marcussen på markjord, arvet efter hans faders død som mødrearv. (2/9).

(26/6). Laurits Christensen Fårtoft har afstået sit ralingshus, som han ibor, med bod, staldrum og kålgårdshave og fri ind- og udkørsel af gården til sin søn Knud Lauritsen Fårtoft, der har lånt ham penge i hans alderdoms svaghed.

1025

Thisted Købstads Tingbog - 1682

29. juli.

Niels Jensen Toftum begærer på sin søster Margrete Jensdatters vegne skudsmål af 24 mænd, da hun er kommet hjem fra Norge og agter sig dertil igen (hun er ugift). 24 mænd vidner, at hendes fader var Jens Madsen Toftum, borger i Thisted, og hendes moder Anne Nielsdatter, og at hun har skikket sig ærligt og sømmeligt.

Mikkel Tomsen Kiønde af Løgstør lader fremlægge en stævning fra byfogeden til nogle Tistedborgere angående deres sandhed at vidne om losning og transportforhold over Aggersborg og Løgstørs grunde. Desuden stævnes Jørgen Andersen af Løgstør, om han har noget imod samme vidnesbyrd at erindre.

1. Mikkel Erlandsen vidnede, Jørgen Andersen i Løgstør nu i nogle år ikke havde haft nogle dygtige pramme at losse med, og han havde været hos ham og begæret at han ville losse hans skude, men JA svarede, at han ikke kunne hjælpe ham, hvorfor han til stor skade var blevet opholdt. 1677 kom han for grunden med kongens korn og var tre gange for grunden og kunne ikke komme over af mangel på pramme.

2. Jens gravesen vidnede det samme som Mikkel Erlandsen.

3. Knud Lauritsen Fårtoft vidnede at han 1681 mellem st. Hansdag og st. Olufsdag kom for grunden med Laurits Nielsens jagt, da kom Jørgen Andersens folk fra Løgstør til ham om Tomas Bravesen, som med sin jagt var i hans følge, og sagde, at de kunne ikke hjælpe ham, og af den årsag mistede han sit anker for grunden.

4. Tomas Gravesen vidnede, at det var sandt, og at han med sin jagt måtte sejle tilbage fra grunden.

5. Laurits Pedersen Morsing vidnede, at mellem st. Hans og st. Olufsdag kom hans folk for grunden med hans skude, og de roede ind til grunden til Jørgen Andersen, som da lå indentil grunden med hans skiberum, og begærede, at han ville losse dem for en snes tønder, så de kunne flyde over grunden. Han svarede, at han ikke kunne hjælpe dem, hvorfor de måtte ligge ved grunden og mistede begge deres ankere og tov, og to bord fra hans skude blev slået ind, så skuden blev læk formedelst storm og uvejrr.

6. Søren Nielsen Fårtoft og Peder Nielsen har vidnet for to mænd, da de selv var sejlfærdige og ikke kunne møde, at Jørgen Andersen, som havde losningen i forpagtning, ikke holdt dygtige pramme. De havde ligget for grundene og begæret hjælp, men JA havde svaret, at der var andre, som først skulle hjælpes, men de havde fået hjælp af andre godtfolk, da de var ganske forlegen. (8/3 1684).

Købebrev. Anders Pedersen på Torvet sælger til Tomas Gravesen et lidet hus, beliggende i den nørre side ved Tomas Gravesens gård og med nørre siden til mester Ludvig Hermansens have.

5. august.

Borgmester Christian Mortensen Lelius begærer at borgere, der er til stede, vil berette, hvilke udenbys borgere, der er flyttet til byen, og hvilke borgere, der er flyttet herfra.

1026

Thisted Købstads Tingbog -1682

De svarer, at ingen er flyttet til byen, men at de udenbys borgere bruger handel og trafik ved havsiderne og på landet. Følgende borgere var flyttet fra byen. dr. Laurits Foss, Peder Pedersen Søe, Tomas skomager, Scharis Christensen, Anders Skrædder, Jeremias Giødertsen, M: Jørgen Rudolf Krieger, badskær, Jens Jensen Krog, Hinrichsen Krøger, Poul Christensen Smed, Diderich Diderichsen, Johan Korn, badskær, Peder Vester? Møller, Tøger Olufsen, Mester Ludvigs hustru og Peder Pedersen Fjerritslev. Største delen af de nævnte mandkøn er døde og en del huse ganske uddøde, hvorover byen er meget svækket og aftaget.

Købebrev fra BM Christian M. Lelius til Niels Poulsen på et hus, som Jens tækker iboede og fradøde, Det ligger tvært over for Niels Mortensen Torsteds gård med vester side til sal. Laurits Griises ejendom, og med østerenden til den store øde plads.

Ib Jacobsen tiltaler Mads Jensen Krog. I skiftebrevet efter hans moder Karen Ibsdatter 29/8 1672 var der udlagt løsøre for 50 rdl. som skulle bruges til en ligsten over hende. Det udlagte tag Jacob Christensen Kjelstrup til sig med stor profit og nytte, men der blev ikke købt nogen ligsten. Siden har Mads Jensen Krog og Jacob Christensens enke brugt det udlagte.

Dom: Mads Jensen Krog bør udlevere det udlagte eller betale 50 rdl. inden 15 dage.

Attest fra Ib Jacobsens »næste svogerskab« om at de giver IJ fuldmagt til at indkræve de 50 rdl., 4/8 1682 Enevold Nielsen e.h. Anders Pedersen.

Udsteder: Christen Nielsen Torsted:

(22/7). Anders Nielsen Heeboe, sognepræst ctr. BM Christian Mortensen Lelius. Henviser til landstinget.

Niels Mortensen Torsted tiltaler Christen Jensen skomager på bjerget for en hestehud, som han leverede ham 13/8 1680, for at skulle barke den, og som hans datter Kirsten tog imod, men som han ikke har set siden, og derfor skyldte 2 rdl. Dom: Skal betale osv.

12. august.

Laurits Jensen på sin faders Jens Svendsens vegne tiltaler Tomas Sørensen bødker for skyld efter regnskabsbog.

Dom: Skal betale osv.

Købebrev fra Anne Christensdatter, sal. Anders Hillerslevs, Christen Andersen og Laurits Andersen Hillerslev til Anders Christensen Kåstrup på jord.

(5/8). Mads Jensen Krog fremlægger et indlæg, hvori han erklærer, at han gerne vil efterkomme skiftebrevets bestemmelse angående en ligsten over Christen Jensen Kjelstrup og Karen Ibsdatter, og begærer derfor at blive fri for Ib Jacobsens tiltale, da han kun for kort tid siden kom i boet (Jacob Christensen Kjelstrups bo) og blev gift med enken.

1027

Thisted Købstads Tingbog -1682

19. august.

Laurits Jensen på Bodil Pedersdatters vegne. Christen Eskesen vidner, at han har pløjet en ager for hende, liggende op til Peder Marchusens gårds lade og fik løn derfor. Niels Tomsen vidner, at han såede korn i ageren, noget havde han fået hos Morten Andersen, noget berettede Bodil Pedersdatters moder, at hendes datter havde fået på Kjølbygård. Der indstævnes Anne Pedersdatter og hendes mand Niels Nielsen Visiterer til at høre vidnerne, og Eske Mortensen, Laurs Tomsen og Casten Lauritsen skomager for deres sandhed at vidne.

Jens Nielsen Hov tiltaler Niels Skomager på Kjæret for skyld efter regnskabsbog.

Dom: Skal betale osv. 26. august. Intet.

2. september.

(22/7). Købebrev fra Oluf Pedersen til Jens Svendsen på markjord, arvet efter hans faster Peder Olufsens efter skiftebrev. (Nævnt Meld Luushede, Barrøgel m.m.). (Sagen fortsætter).

Købebrev fra Oluf Pedersen til Søren Jensen Fruergård, barnefødt i Thisted på jord (Meld Vrat i Hoven - Vegendahl i Hove). (7/10).

Syn over Jens Christensen og Niels Christensen, Laurits Nielsens bådsmand, i Emmike Eriksens hus. Vidnerne så, at Jens Christensen havde et stort sår på den højre side af hans hovede, og hans broder Niels Christensen havde et stort hul i hovedet. Brødrene beskyldte Mads Eskesen og en, der var med - om det var Jens Snedker eller Mads Tinstrup kunne de ikke sige, da det var mørkt - for sårene. De kom ud af Mads Jensen Krogs hus. Brødrene ville gå til deres seng i Laurits Nielsens skude.

De begærer tiltale rejst. (Sagen fortsætter).

Mads Jensen Krog vidner, at Mads Eskesen og Jens Snedker gik af hans hus, og han ville gå i sin seng. Da hørte hans pige tummel på torvet og sagde det til ham, og han så ud af døren, og så at Niels Fisker og Jens Snedker jog efter hinanden med sten, men Mads Eskesen og Jens Christensen bådsmand stod og snakkede med hinanden. Andre vidner beretter, at Jens Snedker kastede med sten efter Niels Fisker, som kastede stenene tilbage, men om den ramte, vidste han ikke. (Sagen fortsætter).

Laurits Jensen tillyser Mads Eskesen og Jens Christensen Snedker en fuld vold. Mads Eskesen stod til Veder målsting. (16/9).

1028

Thisted Købstads Tingbog -1682

9. september.

Stævnet for lejermålsbøder. Graves Pedersen og Maren Jørgensdatter Glarmester, Mads Pedersen Smed og Anne Nielsdatter Dael, Jens Nielsen Mullj og Maren Andersdatter, Hans Hansen Sadelmager og hans hustru, Christen Andersen Hillerslev og hans hustru.

Dom : De skal betale osv. 16. september.

(2/9). Laurits Jensen på Laurits Nielsens vegne lader opkræve sandemænd over Mads Eskesen og Jens Christensen Snedker. (23/9).

Niels Jensen Skomager tilbyder Jep N at indløse et pant, som hans hustrus moder havde pantsat, for 10 mk. som han havde med. Jep tjente hos hr. Hans Jacobsen Spjelderup.

23. september.

(16/9). Der sættes fyldning på sandemændene, som afsiger deres tov sådan, at Mads Eskesen og Jens Christensen Snedker sværges hver en fuld vold til. (27/1 1683).

30. september. Intet. 7. oktober.

Købebrev fra Laurits Tomsen til Laurits Mortensen, stud. teol, og nu første lektiehører på en gård i Storegade, sal. Jens Søfren(sen) tilforn iboede, sal. Niels Jensen Mullis gård på øster side og Eske Mortensens gård på vester side, sønder ende til Algaden og Nør ende til gaden norden til grænsende og liggende til Christen Lauritsen skomagere ejendom. Hvilken gård Laurits Tomsen har arvet efter sin broder borgmester Morten Tomsen.

(2/9). Oluf Pedersen, Theologiæ Studiosus skøder til Simon Nielsen Klokke en ager på Refs ager, som han har arvet efter sin faster Maren Justdatter, Peder Olufsens. (31/31683).

Arveafkald fra Christen Tøgersen i Kjelstrup til Anders Christensen på Knakken på Anne Jensdatter, Tøger Christensen Kjelstrups vegne for arv efter hans søn (TCK).

Lørdag 14. oktober. Intet. 21. oktober.

Christen Pedersen, borger i Thisted, tiltaler Erik Lauritsen i Brund for skyld efterregnskabsbog.

Dom: Skal betale osv.

1029

Thisted Købstads Tingbog -1682

Borgmester Christian Mortensen Lelius forlanger, at borgmestere og råd og byens borgere lader byen indhegne efter placat af 16/9 1674 da han lider stort afbræk i konsumtionen, fordi byen er ganske åben.

(Han er konsumtionsforpagter). 28. oktober. Intet.

4. november.

Anders Christensen på knakken på Karen Emmiksdatters vegne tiltaler Anders Pedersen i Hou, som har Jens Rytters kone for skyld efter regnskabsbog. Begærer 1. ting.

Christen Pedersen ved kirken tiltaler Jens Knudsen i Brund for skyld efter regnskabsbog.

Dom: Skal betale osv. 11. november. Intet. 18. november. Intet. 25. november.

Jens Christensen Skyum tiltaler Peder Hansen i Kjelstrup for skyld efter regnskabsbog.

Dom: Skal betale osv. 2. december.

Syn over en mand; som lå druknet i fjordbunden her ved Tisted. Hans hoved var beskadiget flere steder, i hans pande var et blodigt slag og pandebenet syntes noget indslaget. Munden var resen og blå. (Sagen fortsætter).

Den døde var Jens Andersen Ploumand af Løgstør, vidner nogle. Han var sammen med dem til Mikkel Erlandsens og gik fra dem omtrent kl. 7 den 13. nov. og blev befalet at gå til skiberummet, som lå i åen, for at tage vare på godset, og han gik frisk og før foruden klammer eller trøtte med nogen. Siden så de ham ikke, før han blev fundet død i strandbredden indenfor pælene uden borgmester Christian Mortensens bod ved stranden, og som vi ikke selv kan møde for retten, da vi er sejlfærdige, og vinden er god, begærer vi, at (to mænd) vil bekræfte vores udsagn ved tinget. Mikkel Erlandsen, egen hånd, Peder Hinrichsen, Peder Pedersen PPS. (Sagen fortsætter).

Der er nedlagt forbud mod at forlade byen, før sagen om den druknede mand er til ende, til Jesper Olufsen af Sebbesund og Niels Jensen af Løgstør, som lå med deres skib i åen her i byen, under en fuld vold. (Sagen fortsætter).

Laurits Jensen tillyser (ovennævnte) en fuld vold, fordi de er undvejet fra byen imod arrest. (Sagen fortsætter).

1030

Thisted Købstads Tingbog - 1682

Laurits Jensen ved efter foregående syn og vidner ingen anden lysning at gøre til denne sandemænds tov end at de bør gøre deres tov efter loven, efter egen udforskning, og fremlagte dokumenter. Jesper Olufsen og Niels Jensen er indstævnet. (16/12).

9. december.

Hans Jacobsen Spjelderup, kapellan her og sognepræst i Skinnerup 9 mænd så stande for dennem Poul Jensen af Brund og Laurits Christensen under Bjerget, som vidnede, at de 12. maj 1681 var i borgmester Morten Tomsens hus, da var Erik Lauritsen i Brund på sin egne og moders Karen Eriksdatters vegne der og udtog sædekorn, hvorfor EL lovede at give korn næste mikkelsdag. E.L. stævnet. Tingsvidne udstedt.

16. december.

(2/12). Laurits Jensen på kgl. maj. vegne har ladet stævne sandemændene til opkrævelse, og Jesper Olufsen og Niels Jensen til vidnes påhør. (23/12).

(Det samme).

Købebrev fra Jens Lucassen, barnefødt i Thisted (1661), med sin moders vilje og samtykke til Mads Jensen Krog, markjord 14 skp. bygsæde, med vester ende til amtsskriver Jens Hansens jord, som møllehuset påstår, og øster ende til Vegendal. Underskrevet af Jens Lucassen Knub, hans moder Kirsten Jensdatter og hendes formynder Anders Pedersen Tilsted.

Pantebrev fra Tomas Sørensen Bødker til Mads Jensen Krog for 15 sldl., dat. 17. jan. 1682.

Dom: Skal betale osv.

Mads Jensen Krog tiltaler Johanne Madsdatter, Didrik Villumsens enke og datter Ellen Didriksdatter og Knud Lauritsen Fårtoft for skyld efter regnskabsbog.

Dom: Skal betale osv. (3/31683). 23. december.

Laurits Pedersen Tinstrup tiltaler Anders Pedersen i Skovsted og Jens Pedersen i Kjelstrup for skyld efter regnskabsbog.

Dom: Skal betale osv.

Jens Christensen Skyum tiltaler mænd på landet (bl.a. Peder Lauritsen i Sønderhågård) for skyld efter regnskabsbog.

Dom: Skal betale osv.

(16/12). Laurits Jensen har ladet indstævne sandemændene og fremlægger tingsvidnerne. Der blev sat fyldning på sandemændene. Deres tov går ud på, Jens Andersen Plovmand må være omkommen af våde. (Sagen fortsætter).

1031

Thisted Købstads Tingbog -1682

Jesper Olufsen af Sebbesund og Niels Jensen af Løgstør protesterer mod, at der er opkrævet sandemænd, fordi de har forladt byen efter arrest, og de frikendes.

Ende på dette år.

1032

Thisted Købstads Tingbog -1683

13. januar. Snapslørdag.

Sandemændene for 1682: Christen Pedersen, Anders Madsen Gade, Jens Sørensen Fruergård og Jens Jensen Møller, siger, at de har udstået megen besværing og ønsker at blive forlovet.

Købebrev fra Laurits Andersen Hillerslev (og Christen Andersen Hillerslev) til Mads Jensen Krog på markjord, hvoraf Christen Andersen Hillerslev tidligere har givet MJK skøde, men ikke havde kunnet hjemle det (nævnes Ytis holms knolde).

Syn over Jens Christensen Skyums stedsøn Mads Nielsen Tinstrup, barnefødt her. På hans højre albueled var et farligt hug. Senen syntes at være hugget over. Mads Nielsen Tinstrup skyldte Christen Nielsen Pind for skaden, som var gjort uden nogen årsag eller klammeri.

Syn 1682, 20/12. Skaden sket i Karen Nielsdatter Kochs hus 20/12 1682 Christen Nielsen Pind stævnet 21/12. (Sagen fortsætter).

Samme sag. Knud Lauritsen Fårtoft vidner, at Christen Nielsen Pind sagde i Karen Kochs hus til ham og andre, at hvis Mads Nielsen Tinstrup ikke havde bødet for sig med armen, havde han kløvet hans hoved, og sat ham op til væggen med sin degen, så han skulle sidde fast. Andre vidnede det samme, også Karen Nielsdatter Kock. (20/1).

Mads Jensen Krog tiltaler Claus Christensen i Hørsted, for gæld. 20. januar.

(13/1). Peder Christensen Årup tillyser på Mads Nielsen Tinstrups vegne fuld vold over Christen Nielsen Pind. (27/1).

Christen Lauritsen, borger i Ålborg tiltaler Maren Justdatter, Christen Mortensen Høsts hustru og Johanne Madsdatter, sal. Didrik Villumsens hustru for skyld efter regnskabsbog. Bl.a. resterede Maren Justdatter, sal. Niels Odersgårds (= Oderø) hustru fra 1671 23/7 4 sld. 1 mk. og sal. Christen Madsen Fisker havde købt varer til sin moder, hvorfor sal. Mads Fiskers hustru og børn tiltales, efter regnskabsbog.

Dom: Skal betale osv. 27. januar.

(23/9 1682). Jens Christensen og Niels Christensen Fisker, Laurits Nielsens bådsmand lader fremlægge klage over den landstingsstævning, som Mads Eskesen har udtaget mod dem, da de som søfarende ikke altid kan møde til tinge og sigter Mads Eskesen for sår og skade. (Sagen fortsætter).

Mads Eskesen og Jens Christensen Snedker stævnet.

1033

Thisted Købstads Tingbog -1683

(20/1). Peder Christensen Årup på Mads Nielsen Tinstrups vegne indstævner sandemændene Laurits Tomsen, Jacob Lauritsen Tinstrup, Christen Bertelsen og Peder Pedersen Tilsted til at gøre ed og tov. (10/2).

Christen Pedersen Tøffstrup fører vidner på, at Jens Pedersen Vandet har ladet foretage execution hos ham ved en sergeant og to soldater, og at Chr.P.T. lagde 21 sk. på bordet og 6 sk exeqverpenge, men sergeanten ville ikke modtage dem, men sagde at CPT skulle følge med til borgmesteren, CPT sagde at hans hustru kunne gå med, det var så fuldkommen, som han gik selv. Tingsvidne.

3. februar.

Købebrev fra Johanne Jensdatter og Dorte Jensdatter ved deres svoger Christen Pedersen sønder i byen på et stk. jord ved Øster Mølle.

Købebrev fra hr. Just Nielsen til velagte karl Niels Tomsen her i byen på en ager kalder Lille Knobe? i anden vrat fra Storodde i rennum med borgmester Christians jord på øster side arvet efter min farbroder ungest Peder Justesen m.m.

Anders Knudsen på sin husbonds Enevold Nielsens vegne tiltaler folk på landet for skyld efter regnskabsbog.

Dom: Skal betale osv.

Obligation fra Gregers Andersen i Nørklit i Lild sogn, herredsfoged i Vester Hanherred på 30 sldl. dat. 6/21681 . Skal betale osv.

Enevold Nielsen tiltaler folk på landet (sydpå) for skyld efter regnskabsbog. Dom: Skal betale.

Anne Ertmansdatter bliver spurgt, om hun' er frugtsommelig, hvortil hun svarede ja. Hun blev opfordret til at angive sin barnefader og svarede, at Anders Kiønde var hendes barnefader.

Mads Eskesen tiltaler Laurits Jensen forrige byfoged med en dom af landstinget 27/9 1671, om at Christen Ibsen selv havde tilstået at have modtaget den fjerding smør, som af byfogeden er vurderet for 3 rdl., da skal Christen Ibsen betale de tre rdl. til Eske Mortensen og 10 rdl. til kost og tæring, og byfogeden tilkendes for utilbørlig ophold at betale Eske Mortensen 7 rdl. til kost og tæring. Dernæst fremlagt en transport fra Eske Mortensen til Mads Eskesen på de 7 rdl. Laurits Jensen (procurator) svarer at han ikke er skriftlig stævnet, og ikke vidste, hvad han var beskyldt for, men han har betalt Eske Mortensen noget med korn og ved at lade ham dyrke byfogedens ager et år.

Dom: Mads Eskesen bør stævne Laurits Jensen skriftlig. (10/2).

1034

Thisted Købstads Tingbog - 1683

10. februar.

(27/1). Peder Christensen Årup på Mads Nielsen Tinstrups vegne stævner Christen Nielsen Pind, og sandemændene til at gøre deres ed og tov. Der blev sat fylding på sandemændene, hvis tov lød på, at de svor Christen Nielsen Pind et fuld vold til.

Købebrev fra Laurits Andersen Hillerslev til Anders Christensen Kåstrup på en lade, liggende norden i hans sal. faders gård, 7 fag med portrum, som han har arvet efter sin fader, liggende imellem Niels Torsteds ejendom på søndre side og Jens Kløvs på nørre side.

(3/2). Laurits Jensen stævner Eske Mortensen og hans hustru til at gøre forklaring, enten sagen at vedgå eller fragå. (24/3).

17. februar.

(25/6 1681). Peder Christensen Årup og Niels Mortensen Torsted lader indstævne nogle borgere til sammen med dem at betale efter landstingsdom, der pålægger dem at gøre borgmestre og råd offentlig afbigt og udrede sags omkostninger, 10 rdl. (for ulydighed ved Anne Terkelsdatters begravelse).

Dom: De skal sammen med PCÅ og NMT betale hver sin del. 24. februar.

Købebrev fra Hr. Hans Jacobsen Spielderup til Laurits Nielsen på to boder ved Lille Torv. Mads Jensen Krogs gård på Nørresiden, og en hosliggende lade og gårdsrum, bemeldte Mads Jensen Krogs ejendom på nørre side og Tomas Mortensen Torsteds hus og ejendom på vestre side.

(7/10 1682). Laurits Mouritsen, stud. teol, første lektiehører har 1/10 1681 ladet foretage syn over, hvad der fandtes i det hus i Storegade, som sal. Sørensen iboede og fradøde, før LM selv flytter ind. Der var forskelligt gammelt bohav på loftet, i storstuen, i lillestuen og i Storstuen og i boden (1 væv) (specificeret). Tingsvidne.

3. marts.

(29/10 1681). Ib Jacobsen stud. teol. lader fremlægge syn over den skade, som hæderlige og vellærde mand hr. Herman Rasmussens nedfaldne bod har gjort på sal. Maren Jacobsdatters børns hus på Lille Torv. Skaden vurderet til 14 rdl. (16/12 1682). Mads Jensen Krog får udlæg hos Johanne Madsdatter Didrik Villumsens enke, nemlig i et hus på knakken, som Laurits Jensen og Maren Nielsdatter Bunde nu ibor, og hos Tomas Sørensen Bødker, nemlig efter pantebrev det hus TSB selv ibor, og sætter det til forløsning. Hans fordringer var større, men han ville lade sig nøje med disse udlæg.

1035

Thisted Købstads Tingbog -1683

Borgmester Christian Mortensen Lelius tiltaler mange borgere for resterende kirketiende.

Dom: Skal betale osv. 10. marts.

Sættefoged Peder Christensen Årup i byfogedens fraværelse.

Et skib (hollandsk) var strandet for Hanstholm 4. dec. 1681 blev synet en død mand, som var drevet i land. Skibsfolkene, som var reddet, bekendte, at det var deres skipper Henrik Gertsen de Frisse, og at han, da han forstod, at de ville forlise, tog 600 rdl. en ravkæde og sine papirer og stak det i sine lommer, hvorpå han tænkte at svømme i land. Skriftlig attest fra mandskabet (hollandske navne). Tingsvidne. (Se Hillerslev tingbog).

M. Anders Nielsen Heeboe tiltaler folk for resterende præstepenge og præstetiender.

17. marts. Intet. 24. marts. Amtsforvalter Jens Hansen lader stævne velb. Claus Herlou Pors til Ullerupgård og lader fremlægge en attest fra Villads Christensen i Skovsted og Peder Jensen Morsing, at de havde været lejet til at tærsk kgl. Majestæts skattekor på Ullerupgård sammen med gårdens folk, men Claus Herlou, der først var tilfreds, blev vred og forbød dem at tærsk og forviste dem fra laden og gården, så de ikke

kunne tærse K'M.s utærskede korn, som han og hans folk har bemægtiget sig.

Laurits Jensen på sin faders Jens Svendsens vegne har taget syn ved 4 mænd, udmeldt af tinget, i sættefogedens, Peder Christensen Årups nærværelse for at syne noget tøj, som Henrich von der Litz har indsat i Jens Svendsens hus (stoffer og bøger, m.m.).

Mads Jensen Krog tiltaler Niels Madsen i Kallerup for 4 mk. 6 sk. han skylder. Jens Nielsen Mulli på sin faders Niels Jensen Mulljs vegne tiltaler sal. Niels Baggers hustru og Niels Møller i amtsskriverens mølle for gæld.

BM. Christian Mortensen Lelius tiltaler borgere for skyldig konsumtionsafgift. Dom: Skal betale osv.

BM Chr. M. Lelius tiltaler flere borgere for penge og varer (Peder Andersen 1 rdl. 1 mk. 4 sk.). Skal betale osv.

(10/2). Laurits Jensen fremlægger byfogedens stævning til Eske Mortensen og hustru, og vil spørge dem, om de ikke har modtaget 2 ½ td. byg, som de begge var med til at opmåle af hans lade i sl. Anne Jensdatters gård, som han da boede

1036

Thisted Købstads Tingbog -1683

i, og lod det bortføre, og om EM ikke havde fået afgrøder af byfogedageren et år. Han mener, at det skal afkortes i de 7 rdl. som Laurits Jensen skulle betale Eske Mortensen i kost og tæring og som denne har transporteret til Mads Eskesen.

Dom: Det modtagne skal afkortes i de 7 rdl., hvis ikke EM beviser, at det på anden måde er betalt, eller at de ikke har modtaget det.

31. marts.

(7/10 1682). Købebrev fra Oluf Pedersen, studiosus her sammesteds til Christen Mortensen Høst 3 ½ td. havresæde på Lerpøtterne i rennum med sal. borgmester Mikkell Sørensens jord på Vester side og sal. Niels Oderøes på østersiden. (Sagen fortsætter).

Købebrev fra Oluf Pedersen, stud. teol. her sammesteds til Christen Mortensen Søe på en ager kaldet Stie Ager.

Niels Jensen Mullj andet ting til Niels Baggers hustru. Mads Jensen Krog andet ting til Niels Madsen i Kallerup. Jens Svendsen tiltaler mænd på landet for skyld efter regnskabsbog. Skal betale.

14. april.

Oplæst kgl. forordninger. 21. april.

Kirsten Pedersdatter Galskøtte, hr. Oluf Jensens efterleverske, tiltaler Mikkel Nielsen i Skinnerup og Laurits Andersen Farver ibid. for korn, de skylder. Begærer 1. ting.

Niels Jensen Toftum tiltaler mænd på landet, bl.a. Gregers Andersen i Nørklit herredsfoged i V. Hanherred for skyld.

Dom: Skal betale osv. 28. april. Intet.

5. maj.

Fuldmagt fra Jørgen Eggertsen, borgmester i Nestved til Jørgen Danielsen i Ålborg til at forvalte auktionen i Ålborg stift.

Ludvig Conrade instrumentist i Ålborg lod læse kgl. bestalling 15/4 1681 til at være instrumentist i Ålborghus amt i hans sal. faders Conrat Stephensens sted.

1037

Thisted Købstads Tingbog - 1683

Christen Nielsen på sin moders Johanne Christensdatters, sal. Niels Smeds, hendes vegne tiltaler Anders Lauritsen for skyld efter regnskabsbog. Skal betale osv.

12. maj. Intet. 19. maj. Intet. 26. maj. Købebrev fra Just Nielsen, medtjener i ordet til Jegindøe til Laurits Nielsen på jord, bl.a. Tømmerbyes ager.

2. juni. Intet. 9. juni. Intet. 16. juni. Intet. 23. juni. Intet. 30. juni. Intet. 7. juli. Amtmandens fuldmægtig Niels Brock spørger Mette Jensdatter af Toft, hvad hun ved om hendes broder Mads Jensen af Toft, eller hvor han var.

(Han er eftersøgt, men er aldrig hjemme). 14. juli.

Syn over Thisted præstegård og skolekammeret.

Til at påhøre synet stævnes borgmestre, rådmænd og forrige rådmænds arvinger og Mads Jensen Krog.

21. juli.

Læst forordninger. 28. juli.

Christian Mortensen Lelius har solgt til Jens Gravesen et hus liggende mod Vester Bom, sal. Niels Madsen Holms hus på vester siden og Jens Svendsens have og ejendom på Østersiden, Algaden på nørresiden og Christen Mortensen Høsts jord på søndersiden som Jens Gravesen nu ibor og

sal. Jep Jensen tilforn iboede, samt et stk. øde ejendom lige vesten for Niels Madsen Holms ejendom sønden tilvejen.

1038

Thisted Købstads Tingbog - 1683

1. august.

Emmike Eriksen, byfoged.

Niels Brock, (velfornemme karl) tiltaler Jens Jacobsen for gæld. Opsat i 14 dage.

Niels Jensen Mulli har ladet stævne sal. Christen Mullis efterleverske, Maren Clemensdatter i hendes gård i Hørdum, og irettelægger et indlæg, om at hans sal. broder Christen Jensen Muli, fordum borger og indvåner i Tisted, skulle betale 10 rdl. i krigsstyr, men dem har NJM alle måttet betale, men hans broder sal. Christen Jensen Mulli i Hørdum skylder ham derfor 5 rdl. foruden penge for varer, hans broder havde fået.

Niels Jensen Mulli fremlægger derefter en arvekvittering, hvorefter Christen Jensen Mulli i Hørsted og Jens Pedersen Mulli giver afkald og kvittering til NJM. Christen Jensen Mulli på egne og moders vegne, Jens Pedersen Mulli på egne og søskendes vegne. De befuldmægtiger Bertel Hansen, danske skolemester i Thisted, at give afkald til tinge (dat. Tisted 6/3 1678). Bevist at Christen Jensen Mulli i Hørdum har modtaget arv på sin egen og sin moders vegne, Christen Jensen Mulli i Hørdum skal betale inden 15 dage eller hans arvinger.

Mandag 6. august

comparerede Enevold Nielsen Biergaard, forrige borgmester og nu forordnet byfoged som i Christen Mortensen Høsts, Anders Pedersens, Christopher Nielsens og Christen Pedersens overværelse holdt gæsteret på Tisted rådstue. BM. Christian Mortensen Lelius tiltaler borgere fordi de ikke yder den consumption, de burde. De kunne som forrige år accordere med ham.

(Navnene nævnt og hvor mange personer, hvor meget rug og malt m.m.)

Dom: De skal betale som efter accorden forrige år, hvis de ikke har betalt, hvis ikke deres husholdning og brug er enten forringet eller forbedret, og hvad de allerede har betalt af malt, mel og gryn, skal godtgøres. Daglønnere og fattige skal betale 3 mk. for hver mand 2 mk. for hver kvinde, og ellers skal de alle for borgmesters tiltale fri at være). (25/8).

11. august.

Laurits Jensen i byfogedens Emmike Eriksens sted. Intet. 18. august.

Byfoged Emmike Eriksen.

Jens Jepsen Hørsted lod læse et pantebrev på 10 sld. fra Hans Pedersen, barnefødt i Thisted, pant i hans part af hans faders sl. Peder Madsen Rådmands gård, dat. 19. juli 1680.

1039

Thisted Købstads Tingbog -1683

25. august.

(6/8). Christen Nielsen, den dag i byfoged Enevold Nielsens sted.

Enevold Nielsen borgmester lod læse et kgl. brev, at han er beordret til at være byfoged.

Enevold Nielsen tiltaler Mads Nielsen i Løgstør for skyld for varer efter regnskabsbog.

Han skal betale osv. 1. september. Christopher Nielsen, da i dommers sted.

Amtsforvalter Jens Hansen lader stævne Mester Jacob Skarpretter her i Thisted. Stævningsmænd talte med hans fader og hans søster.

Vidner fra Tinstrup vidner, at to hunde havde bidt 13 får ihjel, som tilhørte Anne Madsdatter, som beskylder Mester Jacobs hunde for at have gjort det. (15/9).

8. september.

Intet, med Christopher Nielsen. 15. september.

Byfogeden Christopher Nielsen.

(1/9). Vidner har været hos Mester Jacobs søster og spurgt, om det var hendes broders hunde, hvortil hun svarede ja. Mester Jacob stævnes.

22. september.

Enevold Nielsen, byfoged.

Niels Poulsens Morsings enke, Inger Madsdatter ejer en pram i fællig med Knud Lauritsen Fårtoft. To mænd spørger ham, om han efter skiftebrevet 7/8 1683 vil betale hende halvdelen af prammen, og om han det ikke ville, tilbød Peder Christensen Årup på I.Mds vegne, at hun ville indlæse hans part af prammen, hvis værdi i skiftebrevet var ansat til 36 sld., hvorfor han tilbød 9 sld. 1 mk., eftersom KLF var skyldig på forrige pramkøb 7 sld. 1 mk. og 1 rdl. fik Knud L.F., da han satte prammen, hvorefter han mente, at der var sket fyldest. KLF mener, at prammen er mere værd.

Dom: Da KLF ikke har betalt efter skiftebrevet inden 14 dage, skal han afstå prammen mod 10 sld. 3 mk. idet de 7 sld. 1 mk. afkortes i de 18 sld.

Mandag 1. oktober. Christopher Nielsen. Intet. 6. oktober.

Christopher Nielsen. Læst forordning om en halv kop- og kvægskat.

1040

Thisted Købstads Tingbog - 1683

Købebrev fra Maren Biering, sal. magister Jacob Poulsens i Ålborg til Jens Lauritsen Skrædder på to huse i Nørregade, som Jens Lauritsen Skrædder og Christen Madsen Gundsens ibor. Efter fuldmagt giver Reinholdt Røder Sadelmager ham skøde.

13. oktober. Christopher Nielsen.

Hr. Anders pallesen, sognepræst til Sennels har ladet stævne Claus Herlou Pors til Ullerupgård, Jørgen Kaas til Faddersbøl og Vil Orning til Nystrup til vidnes påhør og fremfører vidner, Anders Christensen i Bundgård i Sennels mindes 60 år, zidsel Pedersdatter i Vandtrang mindes 70 år, Niels Christensen Nørgård mindes 50 år, Jep Mortensen i Vandtrang mindes 36 år, som han har været i sognet, Niels Christensen i Sennels mindes 30 år. (Se Hillerslev tingbog).

Da har den omtvistede ejendom norden Sennels engedige været fællig til Sennels og desmidlertid hr. Anders pallesen og hans formand haft fri brugelighed med lyngslet ulast og upåanket. Niels Christensen Nørgård og zidsel Pedersdatter i Vandtrang havde i deres barndom vogtet Sennels hjord på ejendommen ulast og upåanket, og årsagen til at de i nogle års tid ikke havde haft brugelighed, var at deres fæmon ikke skulle blive taget i hus. Tingsvidne. (Sagen fortsætter).

Hr. Anders Pallesen fører vidner på, at om natten 25. juli 1679 havde Claus Herlou Pors befalet, at hans tjenerne skulle tage nogle heste, der tilhørte bønder i Sennels (nævnt) og stod hælfastede på deres egen jord og føre dem til Ullerupgård. (20/10).

20. oktober.

Christopher Nielsen i dommers sted.

(13/10). Hr. Anders pallesen i Sennels lader stævne Claus Herlou Pors til vidnes påhør. Anne Andersdatter i Hou vidnede, at CHP havde fået landgilden af den bolig i Sennels, (som hendes moder iboede), siden hans moder fru Anne Arenfeld døde, og at han så havde indsat hans tjener Laurits Christensen og Maren Simonsdatter. Maren Simonsdatter vidnede, at CHP havde forundt hende og hendes mand boligen og lovet dem fæstebrev, som de dog ikke fik, hvad de dog havde forskyldt, da hendes mand havde tjent CHP, fra han blev gården mægtig. Da han havde fået dem sammen, tog han fra dem et og andet, han havde givet dem og lod føre al avlingen fra boligen til Ullerupgård, hvorover de måtte kvittere huset i største armod.

27. oktober.

Christopher Nielsen i dommers sted.

Købebrev. Anders Christensen i Hunstrup på egne og broders Christen Christensens vegne, Jens Christensen Hvas i Skinnerup på egne og Mads(en?) i Skinnerup Christen Madsen i Tinstруп og Søren Mikkelsen i Tinstруп hans hustru zidsel Poulsdatter samtlige deres vegne har solgt til Emmike Eriksen

1041

Thisted Købstads Tingbog -1683

noget jord i Tisted mark, som de har arvet efter Anders Nielsen i Hjordemål hans sal. hustru. (Se Hillerslev tingbog).

Bodil Pedersdatter har 27. oktober 1683 givet Christen Madsen fuldmagt til at sælge noget jord til Peder Marchussen. Hendes formynder er Eske Mortensen. Christen Madsen sælger til Peder Marchussen en havrelandsager på Lushede i det vratmål oven for Mølhøy.

Amtmand Jørgen Skeel Due advarer enhver, der kan have retmæssig fordring efter hans forrige fuldmægtig sal. Niels Brock, at de indstiller dem på Bisgård d. 12. nov. med skriftlig fordring..

3. november.

Christopher

Nielsen. Intet. 10. november. Christopher Nielsen.

(13/4 1672). Peder Andersen fremlægger en kontrakt mellem Christen Simonsen i Klastrup, Mads Mikkelsen og Eske Christensen i Touthede og Peder Andersen af 26. oktober 1672 angående Østerild kirketiende efter en landsretssag, hvor de er blevet forliget, sådan at de tre mænd overtager Peder Andersens fæstebrev på kirketienden, der lød på livstid, landstingsdommen og den kgl. konfirmation på fæstet m.m. mod at betale en vis sum, som de to førstnævnte have betalt deres part af, men som Peder Andersen påstod, at Eske Christensen ikke havde betalt fuldt ud, hvorfor han kræver 4 rdl. i mk. og td. rug med 11 års rente og sagsomkostninger. Eske Christensen fremlægger et tingsvidne af Vester Hanherreds ting 21. febr. 1674, hvorefter Eske Christensen havde betalt, men Peder Andersen ville ikke give ham kvittering.

Peder Andersen kom med en gammel renskabsbog, hvorefter Eske Andersens fader var Peder Andersen noget skyldig, hvorpå Peder Andersen havde afskrevet de 4 rdl. 1 mk. og i td. rug, og mente, at kontrakten var brudt, da de alle tre var pligtige at betale en for alle for en, hvorfor han ville have kontrakten og sit fæstebrev udleveret. De to havde ved Hanherredsting vidnet i deres egen sag, påstod P.A. (underskriver Peder Andersen Scherbeck).

Dom: Eske Christensen frifindes for tiltale for kontraktens vedkommende, og skal ikke betale renter, da sagen først er rejst efter så lang tid.

Hvad hans faders gæld angår, må Peder Andersen søge ham som en arving, (retten anerkender altså, at Eske Christensen har betalt efter kontrakten). (8/12).

17. november. C.N. Intet. 24. november,

Syn over Thisted kirke, præstegården og skolehuset. Nævnt det nørre udskud.

1042

Thisted Købstads Tingbog - 1683

Syn over Store

træbro. 1. december. C.N. Intet. 8. december. E.N. Udsteder Christopher Nielsen.

Borgmester Enevold Nielsen har ladet stævne Voldborg Christensdatter og spørger hende om hun er frugtsommelig, og hvem hendes barnefader er og hvor gerningen er sket. Hun svarer, at det er en Riber, der hed Frants, og gerningen skete i Rær, hvor han var at købe heste.

(10/11). Peder Andersen tiltaler Eske Christensen af Tøushede for penge, som hans fader skyldte ham efter en forskrivning af 1. marts 1666. Eske Christensen mener, at faderen nok har ordnet sagen, og ellers er sagen for gammel.

Dom: Han og hans medarvinger skal betale, pro quota deres del. (13/12). 15. december.

E.N. Læst nogle missiver.

Tomas Mortensen Torsted tiltaler Peder Jensen Krog og unge Niels Tomsen, begge af Torsted, og Villads Jensen i Kjeldgård i Sjørring for gæld.

Hr. Hans Jacobsen Spjelderup tiltaler Erik Lauritsen i Brund for korn, han 1681 og hans moder havde borget i borgmester Morten Tomsens hus og havde lovet at give korn for til mikkelsdag.

Dom: Erik L., Anders Mikkelsen og Kirsten Eriksdatter i Kielstrup bør betale pro quota deres del.

Christopher Nielsen tiltaler Niels Christensen i Lille Hillerslev for skyld efter regnskabsbog.

(8/12). Eske Christensen betaler sin del af hans faders resterende gæld til Peder Andersen med omkostninger. Hans søstre Bendet, gift med Peder Nielsen i Tømmerby og Magrete Christensdatter, skal betale resten.

C.N. udsteder.

Borgmester Enevold Nielsen kræver lejermålsbøder af Mads Didriksen og Maren Terkelsdatter, og Anne Ertmandsdatter, som har udlagt Anders Kiønde. 22. december.

Enevold Nielsen tiltaler folk på landet for skyld efter regnskabsbog. Enevold Nielsen tiltaler andre for skyld efter regnskabsbog.

1043

Thisted Købstads Tingbog - 1683

Laurits Nielsen, forrige rådmand, tiltaler folk for skyld efter regnskabsbog. Laurits Nielsen tiltaler velb. Mogens Kaas på Toftum og Vil Orning til Nystrup for skyld efter regnskabsbog. De skal betale inden 15 dage.

Tolderen Peder Marchusen tiltaler Anders Mikkelsen i Kjelstrup og Erik Lauritsen i Brund for skyld efter regnskabsbog (korn, tømmer, kul - gæs). Skal betale.

Peder Eskesen tiltaler Kirsten Eriksdatter i Kjelstrup for skyldig havre og penge. Skal betale inden 15 dage osv.

Peder Eskesen tiltaler Christen Nielsen Klostergård i Sperring for 2 sldl. for en hest, han har fået af ham, Christen Klostergård fremlægger en attest om, at hesten var en gammel helmus, og at CNK skulle betale, hvis han kunne have nogen nytte af den, men ellers skulle han ikke betale.

(CNK i Grønbjerg. Niels Nielsen i Grønbjerg er med til attesten, og Anders Andersen, Christen Poulsen, Christen Nielsen, Søren Vollesen og Matis Poulsen). Hesten fortærede hans foder, han kunne ikke have nytte af den, og den døde, så han i utide måtte købe en anden hest.

CNK tør ikke ved ed nægte, at han har lovet Peder Eskesen, Eske Mortensens søn, 2 sldl. for hesten, hvorfor han dømmes til at betale.

Ende på dette år.

1044

Thisted Købstads Tingbog - 1684

Byfoged: Enevold Nielsen. Snapslørdag 12. januar. Læst kgl. skrivelser. Konsumtionsforvalter, borgmester Christian Mortensen Lelius fremstiller byens møllere, Tomas Møller, Søren Møller og Niels Møller, som gjorde deres ed. Desuden gjorde Peder Moggensen Møller sin ed.

Amtmanden, Jørgen Skeel Due tiltaler ved fuldmægtig Knud Pedersen Christen Jensen i Abildhave for krybskytteri. Christen Jensen har tilstået, at han af og til har skudt en hare, også da han boede i Lild sogn, men han bad om tilgivelse, da han ikke vidste, at det var ulovligt, og lovede aldrig at gøre det mere.

Tingsvidne. (Sagen fortsætter)

Laurits Pedersen Morsing begærer på Anders Jensen Fjerritslev, barnefødt i Thisted, men nu i Norge, hans vegne skudsmål af 24 mænd. De vidner, at hans fader var sal. Jens Andersen Fjerritslev og hans moder, som endnu lever her, var Kirsten Simmondsdatter Biering.

Amtmanden ved Knud Pedersen beråbte sig på flere vidner om Christen Jensen af Abildhave hans krybskytteri, men de var ikke nu til stede. (19/1).

Niels Jensen Toftum tiltaler folk på landet for skyld efter regnskabsbog, bl.a. Jørgen Nielsen i Dierniss.

Dom: Skal betale inden 15 dage.

Jacob Lauritsen Tinstrup tiltaler Niels Tomsen i Torsted, Christen Olufsen i Vig, Peder Jensen Krog i Torsted, Peder Knudgård i Hundborg og Mads Sørensen i Nørhå for penge og korn. Mads Sørensen skulle levere fire td. byg, som skulle leveres ved Klitmøller. (Sagen fortsætter).

Jacob Lauritsen Tinstrup havde sendt Christen Madsen i Tinstrup for at tage mål af det korn, Mads Sørensen skulle levere, men han måtte rejse forgæves, eftersom Mads Sørensen ikke mødte. To dage efter kom Mads Sørensen med fire td. byg og leverede dem til Peder Baggis, og da han (Jacob Tinstrup) var sejlfærdig og ikke vidste andet, end at byggen var ombord. Senere blev byggen solgt (af Mads Sørensen) til en anden, til JLTs skade. Desuden skylder M. S. mere.

Dom: Skal betale osv. 19. januar.

(12/1) Amtsforvalter Jens Hansen ved Christen Poulsen optager krybskyttesagen mod Christen Jensen i Abildhave (som er kongens bonde). Der fremlægges attest om, at Christen Jensens søn Peder Christensen har klaget over, at amtmanden tog ham med fra hans faders gård, da amtmanden var på ulvejagt,

1045

Thisted Købstads Tingbog -1684

og havde ført ham til Rær Præstegård, hvor han blev mishandlet og tvunget til at sige, at hans fader havde skudt harer. Vidner beretter, at de har set Christen Jensen sidde i jern, og at han var blevet slået. Amtmanden fører andre vidner. Chr. M. Lelius attesterer, at Christen Jensen kom til ham, og sagde, at han havde skudt en hare på sin mark, og bad CML hjælpe ham. CML svarede, at han ikke kunne følge med til Bisgård nu (vist for at få sin søn løs) men han skulle senere gøre alt for at fri ham denne gang og fly han løs, amtmanden besøgte CML da han kom hjem fra jagten, og han tilsagde CML (at tilgive?). Hvem der havde rådet Christen Jensen at gå til Bisgård og bringe sig i den fortræd, vidste CML ikke.

Jens Svendsen vidste kun, at Christen Jensen havde været hos ham og spurgt efter Christen Poulsen, fordi han ville have sin søn løs.

Tingsvidne.

Henrich Pedersen giver arvekvittering til Jens Jepsen Hørsted på arv, han har fået efter sin faster Maren Justdatter, Peder Olufsens.

Emmike Eriksen tiltaler to morsingboer for gæld efter hans regnskabsbog. Dom: Skal betale osv.

Forrige års sandemænd, Jacob Lauritsen Tinstrup, Christen Bertelsen, Laurits Tomsen og Peder Pedersen Tilsted, bliver forløst fra stillingen.

Købebrev fra Inger Madsdatter, sal. Niels Poulsen Morsings enke, sælger den Pram, han sejlede med med tilbehør til Christian Mortensen Lelius.

Christian Mortensen Lelius, konsumtionsforpagter, har ladet stævne samtlige Thisted bys indvånere og kræver, at de lader byen indhegne eller lader ham indhegne byen på deres regning, da han ikke efter forpagtningsbrevet må accordere med dem som tilforn. Ingen er fri for at lade sit hus visitere, selv om de hidtil rigtig har angivet, hvem der havde kværne, at hans folk ikke som hidtil skal afvises, som sket er af præsten. M. Anders og amtsskriveren.

Emmike Eriksen svarer for sig, at han er villig til at deltage i byens indelukkelse, når CML vil vise ham, hvor han vil have den indgrøftet, men vil ikke dømmes til at betale, hvis det ikke bevises, at han har overtrådt forordningen. Byen kan ikke tåle større udgift, og selv er han højt nok beskattet. (4/2).

Borgmester Christian M. Lelius lader tilbyde Peder Andersen løsning for hvad der blev udlagt hos ham 22/1 1680 efter en dom af Thisted rådstue 10/2 1679. Da PA ingen penge havde, og der ikke var nøjagtig løssøre i boet, blev der gjort udlæg i Stie Ager.

26. januar.

Anders Christensen på Knakken fremlægger arvekvittering fra Elias Lauritsen, boende i Emmerlev sogn i Ribe stift, på sine egne, broderen Jens

1046

Thisted Købstads Tingbog - 1684

Laursen og søsteren Anne Lauritsdatter til A. C. på arv efter deres forældre Laurits Madsen og Margrethe Eliasdatter. (Sagen fortsætter).

Arvekvittering fra (samme) Elias Lauritsen på egne, broder Jens Laursen og Inge Lauritsdatter deres vegne til Christen Pedersen Hammer på arv (som ovenfor). (Sagen fortsætter).

Arvekvittering til Niels Mortensen Torsted fra Peder Pedersen Nystrup på arv efter hans moder Maren Nielsdatter, sal. Peder Nystrups.

Købebrev fra Elias Lauritsen i Emmerle på egne og søskendes vegne som ældste broder til borgmester Envold Nielsen Bierregaard, på det hus ved Store Træbro, som min sal. fader iboede.

Købebrev fra Jens Christensen Kløv til Christian Sørensen Smed på jord. 4. februar.

Otte mænd er i kgl. forordning sat til hørere dette år.

(19/1) Borgmester Chr. M. Lelius ctr. byens borgere om indhegning af byen. Dom: Borgerne skal indhegne og indgrøfte byen og alle låger og bagporte lukkes.

Christian M. Lelius lader stævne folk, der resterer med kirketienende, nemlig hr. Hans Jacobsen, Laurits Nielsen, Karen Emmiksdatter og Laurits Tomsen.

16. februar.

Læst kgl. patent om Højesteret.

Borgerne påmindes om at sætte takserborgere.

Laurits Nielsen tiltaler folk på landet for gæld efter regnskabsbog. Niels Jensen Toftum tiltaler folk for gæld efter regnskabsbog. Jens Christensen Skyum tiltaler folk for skyld efter regnskabsbog. Købebrev fra Hans Pedersen, degn til Hvidbjerg og Lyngs, til Peder Marchussen på en ager, som han og medarbejderen har arvet.

23. februar. Christopher Nielsen. Mads Eskesen tiltaler folk på landet for skyld.

1047

Thisted Købstads Tingbog -1684

Mads Eskesen tiltaler Anders Tomsen i Store Abildgård for gæld, som hans sal. formand havde stiftet. (Han hed Christen Simonsen).

Dom: Skal betale. 1. marts.

Læst kgl. forordninger ... om gammelt jern at forarbejde til stangjern. Læst en dom af tinget

9. febr. om byens indelukkelse, tilforordnet til at ordne det, bl.a. Niels Christensen Galtrup.

Niels Jensen Toftum tiltaler folk for gæld, bl.a. sal. Jens Andersen visiterers hustru, efter regnskabsbog.

Laurits Sørensen i Hou tiltaler Jens Nielsen Hov for gæld. Opsat 8 dage.

Jens Villadsen i Skjoldborg lod læse et pantebrev af Hundborg herredsting 26/6 1682 fra Christen Nielsen Torsted for 20 rdl. Indført i pantebogen.

8. marts.

(29/7 1681). Jørgen Andersen af Løgstør stævner folk til Løgstør birketing at vidne om losningen ved Løgstør grunde, bl.a. skippere af Thisted, Mikkil Erlandsen, Laurs Morsing, Peder Fårtoft, Søren Fårtoft, Mads på Knakken, Tomas Fisker. Tingsvidne om stævningen. (5/4).

Udnævnt til taxerborgere Laurits Pedersen Morsing og Anders Christensen på Knakken.

Laurits Sørensen i Hou tiltaler hans kones brodersøn Jens Nielsen Hov for gæld. Jens Nielsen har betalt 10 rdl. og leveret et egetræ. LS havde ikke nogen obligation eller bevis, men havde troet JNH på hans ord. JNH sværger, at han ikke skylder noget. Han frikendes.

Sal. Lucas Christensens hustru lader læse et skøde på en ager. Indført i pantebogen.

15. marts. C. N. Intet. Mandag 24. marts. Læst forordning om underofficerer, ryttere og soldater, som uden pas og afsked er entvignet fra deres kompagni eller garnison.

Borgmester Lelius lod læse en højesteretsdom 22. (?) 1682 contra Mag. Anders Heboe og begærede to personer, som kunne forkynde den for M. Anders. Så befales Laust Christenssen under Bjerget og Jep Nielsen Pram at forkynde dommen for M. Anders, og hvis han tilbyder fra sig at levere det, som højesteretsdommen tilholder ham, at deda tager imod det og lader det afskrive på dommen, videre vidtløftighed at forekomme.

1048

Thisted Købstads Tingbog -1684

Borgmester Lelius advarer borgerskabet, at de inden påske betaler deres folkeskat, og at de som brygger og bager at sælge til andre angiver sig.

Mag. Anders Nielsen tiltaler Christopher Nielsen, fordi han mener, at han ikke har givet præsten offer. Christopher Nielsen svarer, at han har ladet bestemte nævnte personer bære hans offer til alteret på højtiderne. Sagen opsat. (5/4). Mads Jensen Krog tiltaler Knud Lauritsen Fårtoft, Niels Nielsen Visiterer og Bodil Pedersdatter, sal. Peder Madsens Datter for skyld efter regnskabsbog.

5. april.

Læst forordning om almindelige bededage at holde i Danmark 18.-25. april og 2. maj.

Læst Kammerkollegiets ordre 18/3 1684 at forrige magistrat skal levere fra sig rigtig regning og forklaring på Thisted byskatter fra 1/81662 til nytår 1680.

Læst landkommissær Visborgs ordre, at markjordskatter uden ophold skal betales.

Jens Pedersen Tinstrup klager over, at konsumtionsforvalter Christian Mortensen Lelius har ladet ryttere (den ene Marcus Greve) ved execution tage fra ham forskellige ting, fordi han ikke havde betalt nok i konsumtionsafgift. Det viser sig, at M. Anders Heboe har haft en finger med i spillet, og CML klager i et indlæg over, at han ikke kan få fred

for M. Andersens trætter. Nylig havde han forsøgt at bringe ham i trøtte med Jørgen Kaas. Sagen opsat. (12/4).

(24/3). M. Anders Heboe contra Christopher Nielsen for offer til jul og ved Christopher Nielsens barns dåb. CN beviser, at Maren Hansdatter lagde hans juleoffer på alteret, og at Mikkell Erlandsen har været i præstegården for at betale CN.s offer ved barnedåben, men præsten var ikke hjemme.

Dom: CN frikendes i begge tilfælde.

(8/3). Mikkell Erlandsen, Laurits Pedersen Morsing og Tomas Madsen Fisker er stævnet med en landstingsstævning af Jørgen Andersen i Løgstør for deres sandhed at vidne om losningsforholdene ved Løgstør grunde. Men ingen mødt på Jørgen Andersens vegne, som ville tage deres vidnesbyrd beskrevet. (3/5).

Mads Jensen Krog tiltaler folk i Hansted for skyld efter regnskabsbog. 12. april.

Læst forordning om fremmed silketøjs angivelse og stempling og forhold, og om silkestof at bære m.m.

(5/4). Jens Pedersen Tinstrup contra Christian Mortensen Lelius.

Efter lange protokollater, kendes for ret. JPT skal ikke betale de 4 rdl. for slagtning og bagning sidste år, da det ikke er bevist, at han har slagtet eller

1049

Thisted Købstads Tingbog - 1684

bagt for andre, men han skal betale for noget slagtet kvæg i tiden før, da der resterer 3 sld. 2 mk. 2 sk. Han skal betale til CML, og desuden exeqverpengene, men rytterne skal levere tilbage, hvad de tog.

19. april.

Læst officielle ting. Ellers intet. 26. april.

Syn over en brønd mellem Laurits Nielsens og Christen Mortensen Høsts gårdparter.

3. maj.

Christopher Nielsen.

(5/4). Jørgen Andersen af Løgstør har ladet stævne amtsskriver Jens Hansen, og de tre førnævnte skippere fra Thisted. De to var ikke mødt. Mikkell Erlandsen sender to mænd, der vidner, at han er på sin lovlige rejse. Og der henvises til det foregående tingsvidne.

Truels Jensen af Råager sender som fuldmægtig Niels Christensen i Lille Hillerslev og tiltaler på hans vegne Niels Jensen Toftum, som har fået et

barn udenfor ægteskabet med hans datter Else Truelsdatter og kræver, at han skal sørge for hende og hendes barn og give hende medgift, så hun kan komme i ægteskab med en ærlig mand eller karl.

Niels Jensen Toftum mener, at Niels Christensen ikke kan møde som fuldmægtig uden at amtmanden eller øvrigheden her på stedet har befalet det. Dommen giver ham ret. (24/5).

10. maj. Intet. 17. maj. Intet.

24. maj.

Christian Mortensen Lelius, har ladet stævne Anders Christensen Kåstrup til vidnes påhør og dom, og Peder Mogensen Møller, Jens Tøgersen og Mads Pedersen Brund for deres sandhed at vidne i første ting.

(3/5). Niels Jensen Toftum stævner Niels Christensen i Hillerslev til vidnes påhør, og desuden Else Truelsdatter med lavværge, Christen Pedersen ved ... sens karl Christen Vandet og Christen Nielsen, Jens Nielsen Hou, Dorete Nielsdatter Hou, Volborg? Christensdatter, tjenende i Bisgård, Anne Ibsdatter, tjenende Christopher Nielsen og Gertrud Kalkier.

Ingen af de indstævnede mødt uden Christen Pedersen ved kirken, som er tinghører. (Han skal have lovet hende ægteskab). (31/5).

1050

Thisted Købstads Tingbog - 1684

Mads Eskesen tiltaler Christen Jensen ved kirken for gæld. CJ vedgår. Dom: Skal betale osv.

Fredag 30. maj.

Christopher Nielsen comparerede på rådhuset i Enevold Nielsen Bjerregårds fravær og holdt gæsteret efter Niels Nielsen toldbetjent hans begæring.

Niels Nielsen har været ved Tomas Gravesens skib 26. maj for at bese varerne, og da var der et stort fad og to stokke vin med ladningen af humle, salt, tjære, hør, hamp og jern, og fadet og de to stokke vin fandtes ikke indført i toldseddelen. NN ville gå tilbage for at få to mænd med sig, og da han kom tilbage til skibet, var fadet bragt i land. Han ville lade fadet opslå, men blev forhindret af Tomas Gravesen. TG's bådsmænd og Simon Næstrup og to af Jens Svendsens karle lagde fadet på Jens Svendsens vogn og ville køre. NN greb fat i tømme og ville ikke lade dem køre, før han havde gjort sin bestilling. TG sendte bud til Jens Svendsen, som straks befalede sine karle at køre. NN ville stadig ikke slippe tømme, men TG greb ham med begge hænder i hans aksler og skuddede ham frem og tilbage, og Jens Svendsen tog hans kæp af hans hånd, slog den imod jorden, og skældte ham ud for en æreklikker og drev ham af stranden og sagde, at han havde ikke noget at gøre der, og karlene kørte.

Thi stævnes Tomas Gravesen og Jens Svendsen at møde i retten kl. 11 på rådhuset førstkommande fredag, tagende med sig, hvad de har i denne sag at forsvare sig med, og de andre nævnte personer stævnes også.

Det oplyses, at tøndnen indeholdt Anis. Dom: Tomas Gravesen skal inden 8 dage skaffe attest fra toldereren i Ålborg om Anis og vin, og hvis den ikke skaffes, skal det være konfiskeret. (13/6).

31. maj 1684.

Anders Pedersen Tilsted tiltaler Jahanne Christensdatter, sal. Niels Smeds, fordi hun har beskyldt hans kone Maren Jensdatter for at være en tyv. To mænd har været ved Jahanne og spurgt om hun ville stå ved, hvad hun på Viborg Landsting havde sagt. Og hun svarede ja. Hun var en tyv, den tid, hun havde nøglen til hendes hus. Tingsvidne.

(24/5). Niels Jensen Toftum har igen ladet stævne vidnerne (se 24. maj) men med samme resultat. (Sagen fortsætter).

Niels Christensen i Hillerslev har ladet stævne Niels Tordsen og fremlægger skrivelse fra Sten Bondorff (stiftamtmand?) dat. Ålborg 24/5 1684, at Niels Christensen er en god, oprigtig og uberygtet mand og han forordnes da til at gå i rette for Truels Jensen.

Han fremlægger et vidne af Ørum birketing 23. maj, hvor Else Truelsdatter bekender, at hendes barnefader er Niels Jensen Tordsen, borger i Thisted, og at han har lovet hende ægteskab, og det med mange forbandelser og ulykkesønsker, bl.a. at så mange djævle, som var i helvede skulle fare i ham, hvis han ikke holdt, hvad han havde lovet.

Sagen opsat i 4 uger. (28/6).

1051

Thisted Købstads Tingbog -1684

Christian Mortensen Lelius har ladet stævne Anders Christensen Kåstrup til vidnespårør og dom og Peder Møller, Jens Tøgersen og Mads Pedersen Brund for deres sandhed at vidne.

7. juni.

Læst politimester Claus Rasches missive om silkeklæder og silketøj, som skal stemples.

Læst forordning om ny mål og vægt.

Bendit Bollesdatter tiltaler Christen Jensen ved kirken for forstrakte penge 5 sletdaler, og for at han havde lovet hende hans kones kåbe, og Jens Bollesen vadmel til en klædning efter Jens Bollesens salig søster, Christen Jensens hustru. Hun lader stævne Christen Nielsen Løfting og Niels (Nielsen) Busk der skal bevise det. Opsat 8 dage. (14/6).

(31/5). Anders Pedersen Tilsted stævner igen Johanne Christensdatter for ærerørige ord om hans hustru og kræver, at hun skal bevise sin sigtelse. Opsat i 14 dage. (21/6).

(30/5). Emmike Eriksen fremlægger på Jens Svendsens vegne en toldseddel, hvorefter der er betalt told af 1 fad Anis og 2 oksehoveder fransk vin. Niels Nielsen Visiterer vil ikke tage toldseddelen gyldig, før den var fremvist for tolderen Peder Marchussen, om han ville tage den god, da tolderen Lucas Madsens egen hånd ikke var derunder. (Sagen fortsætter).

Niels Nielsen toldbetjent begærer, at der udmeldes to mænd, som sammen med ham kan se efter om de nævnte tønner var rigtigt stemplet. Det sker (13/6). Fredag 13. juni.

Comparerede Enevold Nielsen Bjerregaard på Thisted rådstue en gæsteret at holde.

(7/6). Niels Nielsen visiterer klager over Tomas Gravesen og Jens Svendsen. De to udmeldte mænd har ikke fået de to vintønder at se, men har fået forevist en tønne, som ikke var brændt, om det er den samme tønne, ved de ikke. NNV forlanger Tomas Gravesen og Jens Svendsen straffet.

Tomas Gravesen benægter Niels Nielsens ret til at visitere og fremlægger en attest om at tolden er betalt, udstedt af Hans Lucassen i faderens fravær. (Slutning utydlig).

14. juni.

Læst forskellige forordninger.

Enevold Nielsen Bjerregård tiltaler folk for gæld, nemlig Niels Boisens hustru og Jens Smeds datter i Nørregade.

Anders Jensen, borger i Ålborg, lader stævne Jens Andersen i ... ning sogn og by efter obligation 11/6 1681 på 15 rdl. Skal betale osv.

1052

Thisted Købstads Tingbog - 1684

Bente Bolledatter og Jens Bollesen tiltaler Christen Jensen ved kirken for arv efter hans hustru, som efter forlig skulle bestå i et hus sønder i byen, 5 sld. i penge og hans hustrus kåbe, samt til Jens Bollesen vadmel til en kjole og et par bukser og penge til hjælp til et par sko.

Dom: Han skal levere det fra sig, bl.a. 10 alen godt vadmel og 2 mk. til hjælp til et par sko, til Jens Bollesen + sagens omkostninger.

21. juni.

Mester Anders Nielsen Heboe lader stævne folk for præstepenge og tiende. Beskyldning vil blive givet om 8 dage.

(7/6). Anders Pedersen Tilsted lader fremlægge tingsvidner angående Johanne Christensdatters beskyldninger mod hans hustru. Hun begærer sagen opsat i 14 dage til yderligere oplysning. (Sagen fortsætter).

Johanne Christensdatter, Niels Smeds enke lader føre vidner. Niels Mortensen Torsted vidner, at han var på Johanne Christensdatters loft efter byfogedens befaling og amtsskriverens begæring for at se mål på korn, og da så han, at der var et hul i kornet, omtrent som 1 td. byg, og et hul i gavlen ind til Anders Tilsteds hus, men hvor stort det var vidste han ikke. Niels Poulsen, som var med, så at døren til loftet var forsegleet, og at der var et hul i kornet, og et hul i gavlen, så stort, at et menneskehoved kunne gå igennem. (5/7).

28. juni.

Læst kgl. breve.

(31/5). Niels Jensen Toftum lader stævne »en del personer« med en landstingsstævning for deres sandhed at vidne.

Bl.a. vidner Laurits Jensen, at han en nat hørte Else Troelsdatter komme ind i hans faders hus, men hvorfra vidste han ikke. Om morgenen havde han spurgt hende, hvor hun havde været. Hun sagde, at hun havde været hos Niels Tordsen, og at Niels Tordsen havde begæret det. LJ havde hørt, at hun skulle have forlovet sig med Jens Nielsen Hov i hemmelighed, og han havde hørt, at Jens Nielsen Hov var forlovet med sin nuværende hustru.

Christen Bertelsen vidnede, at han havde båret et brev fra Jens Hov ned til Jens Svendsens og leveret det til Maren Troelsdatter. Han blev spurgt, om det ikke var et forbud. (Det blev leveret den dag Jens Skyum havde trolovelse) han svarede, at han vidste det ikke, men troede det.

Jens Nielsen Hov blev spurgt, om han havde vekslet kærlighedsbreve med Else Truelsdatter, og om han havde lovet hende ægteskab. Det havde han, og han havde bedt Enevold Nielsen om at få udnævnt to mænd, som kunne forbyde hendes ægteskab med Jens Skyum, men da vidste han ikke, at hun havde haft med Niels Jensen Toftum at bestille. Han blev spurgt, om hun ikke havde lukket ham ind ad Jens Svendsens port, men han svarede nej.

Gertrud Kalkier vidnede, at Else Truelsdatter tit lukkede sig ud, og at hun gik til Niels Tordsens og undertiden sendte hun Gertrud Kalkier i forvejen, og hun havde sagt til hende, at hun ikke måtte sige det til nogen.

1053

Thisted Købstads Tingbog -1684

Niels Jensen havde bedt hende bede ET komme over til sig, når hun kunne og en gang, at hun skulle endelig komme, og engang fliede han hende et brev på Bisgårds toft og sagde: »Fli lille bitte Else det«.

Maren Nielsdatter og Dorte Nielsdatter blev spurgt, om de ikke vidste, at deres broder Jens Nielsen mest havde forsat sin egen og sin moders velfærd for Else Troelsdatters skyld. De svarede, at de vidste, at han

har gået til Jens Svendsens og drukket for sine penge. De blev spurgt, om de havde rådet deres broder fra at gøre forbud. De svarede nej, han havde ikke råd med dem.

Anna Ibsdatter blev spurgt, om hun havde set, at Else Troelsdatter var kommet nøgen ud af Jens Tordsens hus kun med et skørt slået om sig. Hun svarede, at det var om natten kl. 12. Hun skulle købe noget vin hos Jens Svendsens og bankede på. Gertrud Kalkier lukkede et vindue op og spurgte, hvem det var, hvad hun sagde. Gertrud sagde, at hun måtte hellere gå til Niels Tordsens hus og tale med Else Troelsdatter. Hun spurgte hvor Niels Torsen boede og bad, hun ville vise hende det. Så gik hun selv med derover, og de »fulles« ad hjem igen. Da spurgte AI, Gertrud, hvad lav det havde, at ET var derovre om natten. Gertrud svarede, at der var en fremmed karl og en pige til Niels Tordsens, som hun ville have bud med til hendes fader. Hun (ET) ville ikke blive hos hendes (?Søster?), som var så streng ved hende.

Så blev Christen ... spurgt, om han vidste om Else Truelsdatter ikke lukkede Jens Hou ind om natten. Han svarede Nej.

Else Truelsdatter mødte ikke, men hendes prokurator sagde, at måske vidste hun intet om (hvad der blev sagt i dag). Tingsvidne. (Sagen fortsætter).

Niels Christensen begærer dom efter, at sagen havde været opsat. Laust Jensen på Niels Jensens vegne begærer udsættelse, da de vidner, han havde indstævnet sidste gang, ikke var mødt. Sagen opsat i otte dage. (5/7).

5. juli.

Mads Eskesen tiltaler en mand i Sønderhå for skyld.

(21/6). Johanne Christensdatter, sal. Niels Smeds forklarer, at hun har set Maren Jensdatter, Anders Pedersen Tilsteds kone, stikke hovedet og en arm ind på hendes loft, hvor amtsskriveren havde skattekorn og døren var forsegleet (hvordan kunne JCd. så se noget??), hun have et øsekar bundet på en stang og tog korn af dyngen. JCd. siger, at hun sagde til hende hvorfor hun gjorde det, da de havde en stor Roege byg på deres ladegulv.

Dom: Da JCd. ikke beviser, at MJd. har taget byg, skal beskyldningen ikke være til skade på deres ærlige navn og rygte for Anders Tilsted og hans hustru, men hun JCd. skal afbede den og bøde efter loven.

(28/6). Niels Christensen af Lille Hillerslev på Troels Jensens vegne fremlægger dokumenter. Laurits Jensen, prokurator gør det samme. Niels Christensen fremlægger en seddel fra Jens Svendsen, hvori han erklærer, at han og hans hustru ikke har vidst noget om Else Truelsdatters og Niels Jensen Toftums levned, da hun har holdt det fordulgt for dem. Havde Niels Jensen bedt om deres råd, ville dette stævne mål have været uforholden.

Der bliver fremlagt breve og skrivelser, bl.a. fra Niels Jensen Toftum, der

1054

Thisted Købstads Tingbog -1684

bekender, at han er barnefader, og at han havde tænkt sig at ægte hende, men havde trukket sig tilbage på grund af de rygter, der gik om Else Truelsdatters letsindighed. Der var blevet lyst offentlig tre gange for ham og hans nuværende hustru, men Else Truelsdatter tav stille. Hun gjorde ikke forbud efter loven, men trolovede sig straks til en anden, og først nu har hendes fader anlagt sag.

Dom: Da hun har forlovet sig med en anden, som det ses af hendes egen skrivelse, kan hun ikke fordre erstatning eller medgift, men Niels Jensen Toftum skal antage sig barnet, når det er så gammelt, at det kan undvære moderens hjælp, som efter loven er 7 år. Hvad angår de ord: falskhed og bedrageri, som Troels Jensen i sin fuldmagt bruger, og Niels Jensen så hårdt imod protesterer, så gås derom efter lov og ret. (25/10).

Peder Pedersen Fjerritslev tiltaler Hans Pedersen, degn i Hvidbjerg på Tyholm for gæld. Opsat 8 dage. (12/7).

Simon Nielsen Kirkeprior lader stævne Tomas Sørensen til vidnespøhør og ... kirken og Mads Jensen Krog og Søren ... for deres sandhed at vidne. (12/7).

12. juli.

(5/7). Peder Pedersen Fjerritslev, dansk skolemester, fremlægger en opskrift på, hvad Hans Pedersen i Hvidbjerggård på Thyholm har udtaget hos hans kone, nemlig stoffer (tøj), et par høns af de store og en hane, og han havde lånt penge til forskellige indkøb og betalt lidt af gælden. Af breve ses det, at han vedgår gælden, men Chr. Pedersen Tøffstrup begærer på HPs vegne udsættelse. Sagen opsat 8 dage. (18/7).

(5/7). Simon Nielsen kirkeprior kræver, at Tomas Sørensen Bødker skal betale hvad hans broder Christen Sørensen skyldte ham, CS skal nu være død. Vidner beretter, at de har krævet Christen Sørensen for pengene for to sider flæsk i Christianssand, men ingen betaling fulgte. Krævet flere gange af forskellige. Simon Nielsen mener, at der skal ske betaling af den arv, Christen Sørensen havde fået efter sin fader Søren Tomsen. Opsat 8 dage. (19/7).

(21/6). Anders Pedersen Tilsted har ladet påråbe Johanne Christensdatter, sal. Niels Smeds, om hun ville efterkomme den dom, der var faldet og erklære ATs hustru for de skældsord, han havde brugt, men hun mødte ikke. (19/7).

19. juli.

Læst forsk. lavsartikler.

Købebrev fra sal. Niels Madsen Holms enke, Johanne Madsdatter til Mikkell Madsen på en ager i Stensfald.

Købebrev fra Jens Jensen Skomager til Mikkell Madsen på hans hus. Indført i 1 pantebogen.

1055

Thisted Købstads Tingbog - 1684

... lod læse et pantebrev af Hans Pedersen, degn, på hans part af hans sal. faders lade. . . . 1680.

(12/7). Peder Pedersen Fjerritslev tiltaler Hans Pedersen, degn i Hvidbjerg på Tyholm. Men sagen henvises til HPs hjemting.

(12/7). Simon Nielsen Kirkeprior tiltaler Tomas Sørensen Bødker. Tomas Sørensen svarer, at Simon Nielsen burde have anmeldt sit krav i dødsboet med det samme, og at broderens navn ikke var skrevet under regningen.

Dom: Tomas S. frikendes.

(12/7). Anders Pedersen Tilsted tiltaler Johanne Christensdatter. Hun mødte ikke. (26/7).

Enevold Jørgensen Glarmester lader afholde syn over det gamle hus på Knakken, som Tomas Madsen og hans hustru Karen Sørensdatter iboede, og fradøde, og Enevold Jørgensen Glarmester og hans hustru bemeldte sal. Karen Sørensdatter ... Margrete Christophersdatter nu ibor. Huset er 7 fag, tømmeret så forrådnet, at det må have nyt tømmer, og tag og ler skal fornyes. Huset med grund vurderet til 4 rdl.

26. juli.

Amtmand Jørgen Skeel due lader advare borgerne, at de holder deres fænon fra Bisgårds korn.

(19/7). Anders Pedersen Tilsted lader påråbe Johanne Christensdatter (se forhen), men hun mødte ikke. (2/8).

2. august.

Niels Jensen Toftum tiltaler folk for skyld efter regnskabsbog. Skal betale osv. Christen Pedersen ved kirken tiltaler folk på landet for skyld e.r. Skal betale osv.

(26/7). Anders Pedersen Tilsted lader påråbe Johanne Christensdatter. Hun mødte ikke.

9. august. Intet. 16. august. Intet. 23. august.

Anders Pedersen her sammesteds på egne og Anders Kåstrups vegne, begge formyndere for sal. Maren Jacobsdatters børn og beviste med byens tjenerne, Eske Rasmussen og Peder Nielsen Skipper, at de har stævnet Christen Nielsen

1056

Thisted Købstads Tingbog - 1684

Torsted angående børnenes arvelod, som han har haft under værgemål. De fremlægger skifte efter Tomas Jespersen, sal. Maren Jacobsdatters søn 24. og 30. jan. 1684, hvorefter Hans Jesper Hansen og Maren Hansdatter har

fået udlagt 84 sld. 2 mk. 2 sk. af, hvad Christen Nielsen Torsted efter hans indleverede formynderregnskab er blevet skyldig. De kræver, at han betaler og lader dem gennemse sit formynderregnskab for mulige fejl.

Dom: Skal betale osv. 30. august.

Læst bestallingsbrev for Christopher Nielsen til at være byskriver i Thisted. Laurits Tomsen tiltaler Jens Jørgensen i Østerild, før boende i Kløv, for gæld, skiftet efter LTs broder, borgmester Morten Tomsen.

Søren Jørgensen, amtsforvalterens fuldmægtig, tiltaler Laurits Pedersen Morsing for gæld efter obligation. Skal betale osv.

Købebrev fra Jens Pedersen Bisgård, borger her, Peder Nielsen af Kåstrup på egne og søster Anne Nielsdatters vegne, Jens Nielsen ibid. på egne vegne og Poul Nielsen på Tange på sin hustru Karen Nielsdatters vegne - til Baar Nielsen på den gård i Thisted i Nørregade, som afgangne Peder Pedersen Bisgård tilhørte, iboede og afdøde, liggende mellem borgmester Tomas ... gårds gård og ejendom som står sønden til, og ... sens gård og ejendom, som står Norden til.

Syn over en gård (ulæseligt) for Hans Olufsen.

Købebrev fra Mads Jensen Krog til Jep Nielsen Pram på et hus østen bækken på Knakken, som jeg har fået udlagt for gælds betaling fra Tomas Sørensen.

6. september?? (Noget er ulæseligt). Sag om Else Jensdatter Kløv og en rytter Hans Wilhelm.

Et stykke lærred er stjålet (vist på blegepladsen) fra Thomas Jensen Ålborgs kone (Anne sal. Tomas Ålborgs).

Synes at være samme sag. Cornet Christian Falch fører sagen på den ene side. Knud Pedersen på den anden. (13/9).

13. september.

Læst byens taxt for indeværende år.

(6/9). Cornet Falch begærer, at sagen kan ordnes i mindelighed (se ovenfor). 20. september. Intet.

1057

Thisted Købstads Tingbog - 1684

27. september.

Niels Jensen Toftum tiltaler Christen Jensen Wilde i Hundborg for et læs schortorf. Der var nedlagt forbud mod, at CJV rejste fra byen, før han havde afgjort sagen. Tingsvidne.

4. oktober.

Niels Jensen Mulj tiltaler Jens Lauritsen, herredsfoged i Hundborg herred og Jens Andersen i Tilsted for skyld efter regnskabsbog.

Syn over den gård, Niels Visiterer ibor, og som sal. Peder Madsens, forrige rådmands arvinger ejer. (Ulæseligt). (Deriblandt Hans Pedersen).

Skipper Peder Nielsen Fårtoft giver på sin hustru Kirsten Lauritsdatters vegne afkald til Poul Lauritsen i Fårtoft for fædrene og mødrene arv.

11. oktober.

Vist intet. (På et ekstra blad stemplet papir). 18. oktober (vist intet).

25. oktober.

(5/7). Jens Skyum har ladet stævne nogle ryttere, Detlef Morthorst (gift), Henrik Blum (gift), Hans Henrik Prob, Morten Hansen (Jensen?) (gift), til vidnes påhør, samt Niels . . ., Maren Jensdatter, tj. til Jens Skyums, Anne Henriksdatter, Niels Villadsen og Helle Sørensdatter til deres sandhed at vidne, og Niels Kåstrup og Mads Smed, deres syn at afhjemle. Opsat i 8 dage. (3/11).

Niels Jensen Toftum tiltaler Mads Knudsen i Nørgård i Nørhå for skyld efter regnskabsbog. Skal betale osv.

Tingbog 1684 fortsat i bindet: november 1684- oktober 1689. Fol. 1 a. Autorisation ved fuldmægtig Knud Riber.

3. november. (Må være mandag).

(25/10). Jens Christensen Skyum lader efter stævneføl. 132, (25. oktober) fremlægge et syn over de sår, han havde fået af nogle ryttere, over en seng, som var ødelagt, og en bøsse, der var slået i stykker og 4 hug i skiven i storstuen. (Det skete 16. oktober). (Sagen fortsætter).

Skipper Christen Hansen af København har skrevet en attest, hvori han gør rede for, hvad der skete i Jens Skyums hus, hvor han var. (Sagen fortsætter).

1058

Thisted Købstads Tingbog -1684

Vidner beretter, at rytterne truede med at skyde Jens Skyum, men mag. Anders kom, og det blev forhindret. Jens Skyum blev båret til Jens Svendsens hus. Rytterne huserede i Jens Skyums hus. Niels Villadsen var kommet hjem fra Klitmøller og så da, at døren var åben, og så at nogle varer var borte. (8/11).

Hr. Christen Pedersen i Aggerholm og Johanne Jensdatter, sal. Jesper Christensens har ladet stævne nogle personer til tinget anlangende den store ulykke, som vederforis deres børn for nogen tid siden. (8/11).

Lerdag 8. november.

Niels Jensen Toftum i dommers sted.

Læst noget om portugiserne af den hebraiske religions friheder i riget.

(3/11). Jens Christensen Skyum begærer skudsmål. 24 mænd vidner, at de ikke ved andet med Jens Christensen Skyum, end hvad en ærlig mand og fornem skatteborger vel egner og anstår. (28/11).

(3/11). Christen Jørgensen i Ø. Vandet og Anders Madsen i V. Vandet har stævnet nogle personer (nævnt) som vidner, at de 21. oktober efter borgmester Enevold Nielsens befaling var i Laurits Pedersen Morsings hus for at syne det sal. barn, Peder Christensen, hr. Christens søn i Agerholm. De så at hans hoved var knust bagtil og hans hals i stykker, og skaden var sket 19. oktober kl. 1 over middag, norden for tårnet af Stormklokkens stang og yderste kappe, som faldt ned på hans hoved.

(Stævnet Jacob Bendixen Skarpretter). (Sagen fortsætter).

Byens tjenere bevidner, at de har set, at remmen, som knebelen hang i, var brøstfældig, så de ikke kunne ringe uden livsfare. De havde sagt det til Enevold Nielsen, som havde befaleet dem at gå til kirkeværgen Mads Jensen Krog, at han skulle lade den reparere. (Sagen fortsætter).

Flere vidner om ulykken. Rektor Svend Mikkelsen ville have båret Peder Christensen ind i skolen, men da han skulle prædike til aftensang, bad han vidnerne bære ham derind. Andre vidner bar drengen fra skolen til Laurits Pedersen Morsings hus. Jacob Skarpretter, som blev tilkaldt, så at der var to huller i hans hoved, som hjerne og blod var løbet ud af, og ellers var hovedet ganske knust. Klokkens stang og rebet lå på jorden. (Sagen fortsætter).

Vidner beretter om Johanne Jensdatters søn, Jens (født 1670, døbt 16/10, død 1695?), som også blev ramt af stangen. Han klagede sig og bad om hjælp. Han blev båret til hans moders hus på en dyne. Skarpretteren forbandt ham og fandt hovedet knust og to huller i hovedet. (29/11).

1.5. november.

Læst kammerkollegiets ordre om moderation i kop- og kvægskat.

1059

Thisted Købstads Tingbog -1684

Anders Krag på Niels Visiterers vegne tilbød rede penge 6 sld. til Maren Madsdatter Mikkil Madsens, som havde lånt dem ud mod pant i en morter med jernstøder, et messingvandbækken og en lysestage og et klæde-skørt.

22. november.

(8/11). Niels Jensen Toftum har ladet stævne Jens Christensen Skyum og Else Troelsdatter i Jens Skyums hus, og Jens Tøgersen og Peder Tilsted. De to sidste fremlagde en attest fra rytteren Henrik Blum og hans kone Anne Blum, om at da de var indlogeret hos Jens Skyum, og nu ville vidne om hans og Else Truelsdatters levnedss forhold. Det var dem i al sandhed

vitterligt, at Jens Skyum og Else Truelsdatter søgte åbenbarlig seng med hinanden og ikke i dølgsmål som andre letfærdige folk, men dristig og ublu. De kan ikke vidne personligt, da de om morgenen, så tidlig dagen anbrækker, skal afmarchere. Attesten skrevet i Niels Jensens hus af byskriver Christopher Nielsen og underskrevet af Henrik Blum og hustru.

29. november.

Niels Jensen Toftum i dommers sted.

(8/11). Peder Christensen Fjerritslev stævner på Johanne Jensdatter sal. Jesper Christensens vegne Mads Jensen Krog, der vidner, at Simon kirkeprior ikke havde givet ham til kende, at der var nogen brøstfældighed udover, hvad der var repareret. Byens tjener vidnede, at han den 18. oktober ikke turde ringe på vagt af frygt for en dødelig ulykke. Byens tjenere, Eskild Rasmussen og Peder Skipper vidnede, at de havde erindret Simon kirkeprior om en fast nagle for stangen, som de ringede stormklokken med eller også en jernnagle, at de kunne være sikre. Christen Jensen ved kirken vidnede, at Simon Nielsen havde taget stangen ind i tårnet, og havde en anden, som kunne stikkes ind på indersiden, så han kunne træde klokken inden i tårnet, når der skulle ringes for lig. (6/12). '

6. december.

(29/11). Byens tjenere fremviste en stump af en egepind. Den var faldet ned med stangen. Da stangen sad i tårnet, var pinden længere, men ikke tykkere. De blev spurgt om der ikke var anden forvaring (sikring), men de sagde nej. De havde bedt Simon Nielsen sætte en god træpind eller en jernnagle; men Simon Nielsen sagde, at pinden næst Guds hjælp skulle han stå fare. Simon Nielsen vedstod, at det var blevet sagt til ham om naglen, men han svarede, at pinden var stærk nok. Tingsvidne.

13. december.

Johanne Jensdatter, Jesper Christensens enke lader stævne folk for gæld. Opsat 8 dage. (20/12).

1060

Thisted Købstads Tingbog - 1684

20. december.

Simon Kirkeprior lader foretage syn over klokkens ophængning m.m. Den yderste kappe var løs og var faldet ned, men den inderste kappe skulle kunne holde stangen, selv om der ikke var en pind for. Hvis der havde været en jernnagle, skulle begge kapperne være fulgtes ad. De så, at der lå et stykke træ i tårnet som en vognkæp. Simon Nielsen sagde, at den brugte han til at træde klokken med inden i tårnet, og stangen var ikke taget ind. Peder Fjerritslev på Joh. Jensdatters vegne mente, at synet ikke burde agtes, da det var taget efter ulykken, og meget kunne være forandret i mellemtiden. Tingsvidne. (Sagen fortsætter).

Peder Pedersen Fjerritslev lader på Joh. Jensdatters vegne stævne Simon Birkeprior til dom, sagen opsat 8 dage. (17/11685).

Laurits Nielsen, forrige rådmand, lader stævne folk for gæld efter regnskabsbog, bl.a. Anders Sørensen, tilforn på Søgård, (senere: af Vorring)

Dom: Skal betale osv. (Mads Andersen i hafr i Østerild).

Laurits Nielsen tiltaler velb. Niels Lange på Bisgård på Hannæs for gæld og (rettelægger en missive fra Niels lange fra 1683, hvori han beder om henstand og om, at Laurits Jensen ikke vil lægge sag an, og spille hans kredit.

Dom: Da Niels Lange ved sin missive har tilstået gælden skal han betale osv. Mads Jensen Krog tiltaler folk for gæld. Opsat 8 dage.

Mads Jensen Krog på egne og Magdalene Edvartsdatters vegne Kåsse tiltaler tinstøber opsat 8 dage.

Tirsdag 23. december.

Gæsteret i Enevold Nielsens hus.

Angående to oksehoveder fransk vin og noget tysk øl, som Niels Nielsen Visiterer havde taget fra Jens Svendsen, fordi han ikke mente, de var fortoldet. Godset var sendt med skipper Jens Nielsen Bonde, som var nødt til at sejle fra Ålborg på grund af vejr og vind uden at have fortoldet rigtigt.

Dom: Jens Svendsen skal have udleveret de beslaglagte varer og være fri for Niels Visiterers tiltale, men da Niels Visiterer har ment at handle i kgl. maj. interesse og troede, det var hans pligt, skal han ikke betale, men skipper Jens Bonde skal, for sin efterladenheds skyld betale sagens omkostninger.

Dermed endes dette 1684de år og videre begyndes på det 1685de år.

1061

Thisted Købstads Tingbog -1685

10. januar, snapslørdag.

Mads Jensen Krog i Enevold Nielsen Bjerregårds sygdoms forfald. Laurits Nielsen tiltaler folk på Mors for skyld efter regnskabsbog. Skal betale osv.

Anders Knudsen tiltaler folk på landet for skyld efter regnskabsbog bl.a. Jens Nielsen Krogsgård i Hundborg. Skal betale.

(3/11 1684). Mester Jacob Skarpretter tiltaler Jens Christensen Skyum. Denne beråber sig på, at han har regnskab med mester Jacob.

Opsat 8 dage.

Enevold Nielsen Bjerregård tiltaler mange folk på landet for skyld efter regnskabsbog. Skal betale.

Borgmester Enevold Nielsen tiltaler andre folk på landet for skyld. Skal betale osv.

Reinholdt Røder sadelmager vil tiltale Mads Skoflikker her af byen for last og skade. Og Mads Skoflikker vil tiltale Reinholdt Røder og hans hustru.

Niels Jensen Toftum tiltaler mand på Mors for skyld. Opsat 8 å 14 dage.

Christen Pedersen tiltaler Christen Jensen Wild i Hundborg for skyld. Opsat 8 dage.

17. januar.

Peder Olufsen testamenterer Christian Mortensen Lelius, hans svoger, en gård i Skinnerup sogn, Niels Andersen Baun sidst påboede, skylder 4 td. byg ... tønder havre, og Schorup i Nors sogn, Wil Christensen skylder 10 td. by, 8 td. havre efter Jørgen Lykkes pantebrev, efter Peder Olufsens død, dat. 20/7 1680.

(20/12 1684). Peder Pedersen Fjerritslev på Johanne Jensdatters vegne lader foretage syn over klokken og stangen m.m. Synsmændene mener ikke, at den inderste kappe kunne holde stangen, når den yderste kappe var løs, hvis der ikke var en stærk nagle. (7/2).

(20/12 1684). Mads Jensen Krog tiltaler folk for skyld bl.a. Lau tinstøber her ibm, for tin. Skal betale.

24. januar, Intet. 31. januar. Intet.

1062

Thisted Købstads Tingbog - 1685

7. februar.

Læst forordning om indkvartering i købstæderne 20/12 1684 og missive strandlensforpagtning, og amtmandens instrument anl. likvidation efter sal. Sivert Brockenhuus at ske i Nykøbing.

Christen Pedersen Tøgstrup, Jens Lauritsen og Christen Ibsen, skræddere her af byen klager over, at Poul Skrædder ved Momtoft og andre driver deres håndværk både i byen og på landet, dem til skade, som skatter og skylder her til byen. Povl Skrædder sidder hos Jens Svendsen og syr. To mænd skal sammen ined skrædderne gå til Jens Svendsen og bese Povl Skrædders arbejde og forbyde ham at arbejde i byen og forbyde Jens Svendsen at bruge ham. (9/5).

Niels Jensen Toftum tiltaler folk på Mors og i Ty for skyld efter regnskabsbog. Skal betale.

Peder Pedersen Fjerritslev på Johanne Jensdatter, sal. Jesper Christensens enke, hendes vegne tiltaler Simon Nielsen kirkeprior. Byens

tjenere bevidner, at de ikke turde ringe med stormklokken, og at der kun var en lille smal pind til at holde kappen og stangen. De havde advaret Simon Nielsen, men han sagde, at pinden skulle han nok stå fare med. Den ene dreng var slået til døde, og den anden til stymperdom, og mulig hans dødelige bane. Simon Nielsen fremlagde et syn over kirken 24/11 1683, der bl.a. siger, at tømmerværket ved den store klokke var brøstfældigt. Drengene ringede til aftensang ulykkesdagen sammen med flere disciple.

Dom: Simon Nielsen skal for sin efterladenhed, da det er hans pligt at have opsyn med klokkerne, betale Johanne Jensdatter, den halve badskærløn og 2 sld. i omkostninger.

Christen Pedersen tiltaler folk på landet for skyld efter regnskabsbog. De skal betale.

Anders Christensen Kåstrup tiltaler hr. Hans Jacobsens Spjelderup for arv, som hans myndling Maren Hansdatter, Hans Hermansens datter, havde arvet, og som borgmester Morten Tomsen havde taget til sig. Hr. Hans Spjelderup mener, at da Maren Hansdatter havde opholdt sig i Morten Tomsens hus og fået kost og klæder, både mens borgmesteren levede og nogen tid efter at hans enke var kommen i ægteskab med hr. Hans Spjelderup, så er arven og mere brugt. (19/6 1686).

Dommen giver ham ret. 12. februar.

Tomas Mortensen Farver tiltaler folk for skyld. De skal betale. 21, februar.

Jens Christensen Skyum tiltaler folk på landet for gæld efter regnskabsbog. Skal betale, (bl.a.) Anders Sørensen i Vorning).

1063

Thisted Købstads Tingbog -1685

28. februar.

Læst kgl. forordninger bl.a. om bismær og vægte.

Borgmester Christian. Mortensen Lelius tiltaler Thomas Graversen for malt, kød og brændevin m.m., som han ikke skulle have betalt konsumtion af, men som var fundet i hans hus. Sagen opsat i 8 dage. (Konsumtionsbetjente Niels Madsen og Rasmus Olufsen).

Borgmester Chr. M. Lelius tiltaler Niels Mulis hustru og børn for mel og flæsk, som der ikke skulle være betalt konsumtion af. Jens Muli vil føre vidnesbyrd. Sagen opsat 8 dage.

Mads Jensen Krog tiltaler folk på landet for skyld efter regnskabsbog. Skal betale.

Christian Mortensen Lelius har ladet stævne Tomas Farver, Niels Kåstrup og Jep Nielsen ... Bjerget, at de ikke måtte flytte fra byen, da det vil skade ham som forpagter af konsumtionen.

Niels Christensen Kåstrup indvender, at han i 20 års tid har været en fattig skatteborger i byen, men nu ikke kan ernære sin familie og hans moder og hendes søster, to gamle udlevede kvinder, hvorfor han allerede har fæstet en af kgl. Ms. gårde i Hillerslev herred. Han skylder ikke den gode mand noget, hverken konsumtion eller andet, men hvis han skulle skylde noget, vil han gerne betale. Han opsiges sit borgerskab.

Jep Nielsen siger, at han aldrig har taget borgerskab i byen.

Dom: Forordningerne siger, hvordan borgere skal gøre, når de flytter, men ikke, at de må flytte, når det passer dem. De skal derfor bo i byen og må ikke flytte, heller ikke Jep Nielsen. (Selv om han ikke er borger, har han været skrevet på skattemandtallene og svaret skat i byen), før de har fået kongens tilladelse.

7. marts.

Niels Jensen Toftum lader stævne Peder Pedersen Tilsted for skyld. Skal betale osv.

Niels Pedersen i Vejerslev hans arvinger tiltaler Tomas Mortensen Torsted efter en obligation af 1680, hvorpå han refterer 22 sld. Tomas Mortensen havde pantsat det hus, han boede i, og som han havde købt af Niels Pedersen. Det lå i Tisted norden og vesten for Lille træbro. Jens Iversen Holst, (sognepræst) i Vejerslev forlanger på arvingernes vegne betaling. T.M.T. indvender, at han endnu ikke har fået lovligt skøde på huset, og mener, at arvingerne skal betale hvad han har kostet på det forfaldne hus og hvad der er betalt af på det, og tage huset igen.

Dom: T.M.T. skal betale.

1064

Thisted Købstads Tingbog - 1685

Boel Schreder tiltaler Anne Salsdatter, Niels Boisens enke og Knud Fårtoft og Mikkel Fårtoft for skyld.

Opsat 3 uger.

Mads Eskesen lader stævne folk på landet, bl.a. Niels Wig og Anders Wig i Torsted.

Opsat 3 uger.

(28/2). Borgmester Chr. M. Lelius tiltaler Niels Jensen Mull for noget mel og noget flæsk, som der ikke er betalt konsumtion af. Melet, som visitererne fandt var imidlertid af blandingskorn fra sidste år, der var formalet på Bromølle og Sørensmølle og rigtig angivet, kendes han fri for tiltale for melet. For flæsken, som han beviser at have købt af Hans Hansen Smed og Jep Nielsen, og som visitererne mod hans vilje ikke optegnede nytårsdag (det var slagtet året før, da NJM havde akkorderet med CML) skal han betale konsumtion, men ellers være fri for tiltale.

14. marts.

Læst kgl. patent om højesterets administration, og forbud mod spil og leg, i
anl. af dronningens død.

Anders Pedersen tilbyder Christian Tilsted udlagte varer efter dom til indløsning. CT ikke mødt.

Købebrev. Borgmester Chr. M. Lelius sælger en ager til Laurits Nielsen rådmand, 24 skp. på Alsød, som før har tilført hans kærestes forældre og Peder Kræmmer.

Laurits Nielsen Rådmand sælger en ager ovenfor Jens Murmesters hus, der før har tilhørt Peder Søe.

28. marts.

Mads Jensen Krog.

Mads Eskesen tiltaler folk på landet for skyldig korn. Skal betale osv.
4. april.

Læst
kgl. sager. 11. april. Amtmanden JSD lader læse en resolution, at Stiftamtmanden på ny skal lade byens markjord taksere, og efterse restancer. Amtmanden vil gøre det på rådhuset førstkommande mandag.

1065

Thisted Købstads Tingbog -1685

(29/6 1676). Borgmester Chr. M. Lelius lod læse en højesteretsdom 1676, hvorefter Jens Matthisen fik udlæg i CML.s gård, men ingen af JMs arvinger har villet antage sig gården. Der er ikke svaret skat af den, og den forfalder mere og mere, men CML vil ikke have med den at gøre, reparere den eller betale restancerne.

25. april.

Anders Knudsen tiltaler Holger Selmer, konfiskationsforpagter, for noget sæbe, han har udtaget af Anders Knudsens bod. AK beviser at sæben er købt i Nykøbing af Christen Nielsen Færgemand, og siger, at fjerdingen var brændt efter forordningen med 3 løver og en krone, og kræver derfor sæben udleveret og erstatning.

Opsat 8 dage. (2/5). 2. maj.

(25/4). Anders Knudsen contra Holger Selmer om sæben.

Dom: Holger Selmer bør levere AK sæben igen eller betale den og sagens omkostninger.

9. maj.

Forkyndt kgl. Maj. privilegier for alle fremmede af den reformerte religion. (7/2). Skrædderne i byen tiltaler Poul Skrædder i Brusgård, fordi han har arbejdet i byen, bl.a. hos Jens Svendsen, og hos Karen Emmiksdatter. Han har to svende eller drenge. Det blev forbudt ham at drage af byen og at sy her i byen under en fuld vold.

Tingsvidne. 16. maj. Intet. 23. maj. Enevold Bjerregård lod læse kgl. konfirmation på Thisted kirkes tiende, som han herefter skal oppebære i kærven hans og hans hustrus livstid dat. København 14. marts 1685.

Peder Pedersen Skrædder af Christians Sand tiltaler Karen Emmiksdatter for penge, han har nedsat hos hende og hendes sal. mand (Mogens Nielsen) og for hendes lange ophold denne vinter til hans fortæring. Der er leveret noget, men resterer 86 rdl. 20 sk.

Laurits Jensen mødte på K Ed.s vegne og begærede opsættelse. Opsat 8 dage. (30/5).

Christen Pedersen tiltaler folk på Mors, bl.a. Thrued Pedersen i Vester Jølby for skyld, opsat otte dage.

1066

Thisted Købstads Tingbog - 1685

30. maj.

(23/5). Peder Pedersen Skrædder af Christianssand fremlægger sit regnskab med Mogens Nielsen og hans hustru, men Karen Emmiksdatter fremlægger et andet regnskab, som ikke passer med det første.

Dommeren bestemmer, at Christen Mortensen Høst og Mads Jensen Krog skal tage regnskaberne for sig og gennemgå dem, og hvis sagen ikke kan afgøres i mindelighed, skal de give deres betænkning og slutning fra sig under deres hænder.

Christen Pedersen tiltaler mænd på Mors for skyld efter regnskabsbog. Skal betale osv.

6. juni.

Læst strandforpagtningsdokument.

Borgmester Chr. M. Lelius tiltaler Laurits Nielsen Rådmand, Laurits Tomsen og Jacob Tinstrup, fordi de ikke har betalt konsumtion af deres skude, og forbyder dem at tage skuderne af stranden ved klitmøllerne, før afgiften er betalt. Han tiltaler også Christen Løber og Christen Riis på Hanstholm for det samme.

Chr. M. Lelius lader forbyde, at Kirsten Pedersdatter, sal. hr. Oluf Juels drager af byen, før hun har betalt, hvad hr. Oluf efter obligation skylder Christen Hovs børn.

Dom: Da CML ikke fremlægger obligationen er hans arrest uden kraft. 13. juni.

Læst forskelligt.

Morten Christensen, forrige forvalter på Vestervig gods lader irettelægge en landstingsstævning, hvorefter fuldmægtig Niels Nielsen på Vestervig klostres gods begærer stævnet Jens Svendsen og Laurits Jensen i Thisted Hans Farver, Hans Christensen og Peder Pedersen Fjerritslev som vidner til hvordan Morten Christensen har forholdt sig mod ham i Jens Svendsens hus, men som ingen mødte, er det blevet derved.

Anders Nielsen Heboe, sognepræst, tiltaler folk for resterende tiende. Opsat 8 dage. (20/6).

20. juni.

Mads Jensen Krog stævner folk, særlig i Sennels for resterende kirketienende. Opsat 8 dage.

(13/6). Mag. Anders Nielsen Heboe tiltaler folk for resterende tiende. Skal betale.

1067

Thisted Købstads Tingbog - 1685

27. juni.

Jens Jacobsen tiltaler guldsmed Ludvig (senere Jørgen) Mathissen Lemiche? og hans hustru.

Peder Hansen i Kjelstrup vidner, at han 16. juni kom i Jens Jacobsens hus og bestilte et vindue, kom guldsmeden og ville låne en Kaarer?, men Jens Jacobsen sagde nej. Guldsmeden blev siddende i stuen, hans kone kom ind og kaldte JJ og hans kone kæltringer. JJs kone sagde til hende, at hun skulle tage hendes mand med og gå hjem, og guldsmeden sagde også til sin kone, at hun skulle gå hjem og lægge sig, hvorpå hun gav onde ord og løb ud. Straks derefter blev nogle ruder slået ind i JJs lille stue. Derpå kom guldsmedens kone i stuen og snappede huen af sin mands hoved og slog løs på JJs kone. Guldsmeden tog da i hende og ledte hende ud af døren, bad hende gå hjem og slog døren i efter hende. Så slog hun et vindue ud i døren.

Tingsvidne. (Sagen fortsætter).

Syn over Jens Jacobsens vinduer. (18/7).

Christen Christensen Knakkegård i Skyum på sin broders Jens Christensen Skyums vegne har ladet stævne Peder Eilersen i Morup mølle. Karsten skomager i Thisted og Christen Torsted vidner, at de var ved stranden sønder ibd. og der så nogle tønder mel, som de syntes var mærket med Peder Eilersens mærke, og blev 1

td. af samme mel i vort påsyn målt, men der var kun 18 tyboskæpper og en bred skæppe mel med løst mål, og melet var ganske groft og flegeren?, så det syntes at have været malet af rå rug.

Derefter var de på Jens Skyums skude, hvor mel af samme mærke blev forevist, som var så ganske løs af pakning, så de kunne stikke deres næver deri til håndledet.

Tingsvidne. (31/10).

Mads Jensen Krog tiltaler folk for tiende og landgilde til kirken. Skal betale osv. 4. juli.

Chr. M. Lelius lader læse kgl. befaling til, at han må forpagte konsumtionen i Thisted og Klitmøller i tre år, såvidt den 1678, 1679 og 1680 har været under forpagtning (lang beskrivelse).

Mads Jensen Krog tiltaler folk for resterende kirkepenge. Opsat 8 dage. 11. juli.

Enevold Nielsen Bjerregaard lader forbyde Borgere i Thisted og mænd i Tinstrup Fårtoft og Torp at føre deres korn af ageren, før de har tiendet til kirken, hvilken tiende ENB har fæstet.

Henrich Pedersen af Gislum tiltaler Niels Jensen Toftum, der var beskikket til formynder for ham og hans søskende, for arv efter deres farmoder Maren

1068

Thisted Købstads Tingbog -1685

Nielsdatter. Vidner indstævnes for at vidne, om de ikke har nedbrudt det hus, som før kaldtes Peder Holmbos hus, som stod østen for den raling, som Christoffer Nielsen påbor, og hvori de (arvingerne) havde part, og om, hvem der havde befalet dem det. (Lang beskrivelse af, hvem der var til stede ved skiftet). Niels Jensen Toftum blev forordnet til formynder for Henrich Pedersen og hans søskende (af Peder Justsens sidste ægteskab). NJT siger, at han ikke vidste noget om, at han blev forordnet til formynder og aldrig har vidst det, og det viste sig, at han ikke var til stede ved skiftet, og at hans navn senere var indført deri, hvorfor han kræver frifindelse.

Vidner beretter, at de brød det omtalte hus ned på Chr. M. Lelii befaling, da det var meget brøstfældigt. Stenene blev sat østen for huset, og tømmeret blev på pladsen. Opsat 8 dage. (25/7).

18. juli. MJK

(27/6). Guldsmed Jørgen Lemiche har indgået forpligt med Jens Jacobsen, at hans kone ikke mere skal blamere Jens Jacobsen og hustru, og at han vil betale Jens Jacobsen 6 mk. i erstatning for ruderne. Hans kone hedder Karen Jacobsdatter.

25. juli.

(11/7). Henrik Pedersen af Gislum contra Niels Jensen Toftum, der frikendes. Der henvises i dommen til regres fra arvingernes side mod skifteforvalterne sal. borgmester Morten Tomsens og sal. Mogens Nielsens arvinger. (6/8). Gavebrev fra Christoffer Nielsen, forrige sognepræst til Hvidbjerg og Lyngs, morbroder til Jens Mathissens søn Niels Jensen på en ager på Munkholm, som han har arvet efter sin fader Niels Ibsen, som boede i Sperring. Niels Jensen er opkaldt efter Niels Ibsen, dat. 16/6 1669.

1. august. Intet. 8. august. Intet. 15. august.

Hr. Christen Pedersen Øland, sognepræst til Hunstrup og Østerild, tiltaler Christian M. Lelius, fordi han har »tilegnet« sig en gård i Vester Vandet, som hr. Christen mener, tilhører ham efter pantebrev fra Jørgen Lykke, Søgård, til hr. Oluf Jakobsen, sognepræst i Hunstrup, dat. 6/2 1665, for 350 rdl. Hr. Oluf Jakobsen opsagt obligationen 1671, da renterne ikke blev betalt, gården, der var pantsat, havde været beboet af Niels Smed og lå i Agerholm, skylder 4 td. hartkorn. Obligationen fremlægges.

CML fremlægger et andet pantebrev fra Jørgen Lykke til Peder Olufsen i Thisted, hvori pantsættes en gård i V. Vandet beboet af Christen Laursen som skylder 4 td. byg, dat. 2/5 1665. Denne gård skulle CML have arvet efter Peder Olufsen.

1069

Thisted Købstads Tingbog - 1685

Da det ikke bevises, at der er tale om samme gård, opsættes sagen i 3 uger. (5/10).

(25/7). Henrik Pedersen (på hans vegne Peder Mortensen) har ladet give hr. Herman med hans hustru i Flade sogn kald og varsel til tinget. (22/8).

Niels Jensen Toftum har ladet stævne sal. BM Morten Tomsens hustru og Mogens Nielsens hustru, Laurits Nielsen og hans broderdatter Inger Christensdatter, Christopher Nielsen og hans børn, Niels Muli og hans hustru, Laurits Tomsen på egne og moders vegne til vidnes påhør og Jens Tøgersen og Christen Balsen til at vidne. De vidner, at Niels Jensen Toftum ikke var tilstede i Maren Nielsdatters bo, da skiftet blev holdt. Tingsvidne.

22. august.

(15/8). Henrik Pedersen af Gislum stævner Gedske Hermansdatter i Ålborg angående hans og hans søskendes arv, som de nu skal søge hos Morten Tomsens og Mogens Nielsens arvinger, og stævner hr. Herman i Flade, (og de ovennævnte personer), som de kræver skal betale. Anders Knudsen møder og mener, at hans sal. formand ikke kan kræves. (Der står vores formænd og skrivelsen er undertegnet af Anders Knudsen Morsing og H. Spjelderup). (Se nedenfor).

Dom: Niels Jensen Toftum er fri. Morten Tomsens og Mogens Nielsens arvinger skal betale og aflægge formynderregnskab. '

Anders Knudsen Morsing og hr. Hans Spjelderup lader stævne Niels Jensen Toftum, Chr. M. Lelius og Christopher Nielsen angående Henrik Pedersen og søskendes arvepart. Opsat 14 dage.

Chr. M. Lelius lader stævner Peder (Pedersen) Tilsted for gæld til sal. Anders Nielsens arvinger i Hjardemål. Skal betale osv.

Amtmanden Jørgen Skeel Due begærede, at Morten Christensen Degn, barnefødt i Ydby, nu i Vilslev ved Ribe måtte indkaldes for retten og forhøres. MC bliver spurgt, om han har købt øksne her i landet, om han havde penge med og hvor de er, hvem han tjener hos, og om han har været i følge med nogen osv. Han havde været her på ritmester Hussmands vegne, (tolder i Ribe). Det blev begæret, at han skulle stille kaution, hvad han ikke nu kunne (måske for told?). (29/8).

BM. Chr. M. Lelius tiltaler Jens Jensen Krog, Knud Fårtoft og Laurits Morsing for skyld til sal. Anders Nielsen i Hjardemål, og hans arvinger efter registrering 9/11 1684 efter Anders Nielsen. Opsat i 14 dage.

29. august.

(22/8). Amtmand Jørgen Skeel Due tiltaler Morten Christensen for at være løsgænger og handle på egen hånd, og har befalet ham at blive på Bisgård.

1070

Thisted Købstads Tingbog -1685

Morten Christensen fremskaffer attester fra ritmester Friderich Haussmann og fra sin husbond, sognepræst Hans Mortensen Friis i Vilslev, om at han har (uldmagt til at købe øksne og tjener hos hr. Hans Friis m.m.

Dom: Morten Christensen bør for amtmandens tiltale fri at være.

(6/8). Chr. M. Lelius har indstævnet Jens Knudsen, Peder Tilsted og Christen Mortensen Høst til at vidne, og Henrich Pedersen, Anders Knudsen på sal. Morten Tomsens og sal. Mogens Nielsens vegne og Niels Jensen Toftum til vidnes påhør. Peder Tilsted og Jens Knudsen vidner, at der ikke havde boet folk eller været folk til huse i Peder Holmbos hus, (som tilhørte Maren Nielsdatter, sal. Just Olufsens) mange år før hun døde, og slet ingen siden, og at huset i 1681, da de efter borgmester Lelius's befaling brød den ned, var nedfalden til midt på, og remtræerne? af det, der var i behold, var i stykker. De havde hørt CML sige, at han havde sendt to mænd til Niels Torsen, om han ville antage sin part af huset, men det ville han ikke, da huset ikke kunne stå længere, men hvem de to mænd var, vidste de ikke. Christen Mortensen Høst vidnede, at CML havde spurgt ham, om han ville antage sig sin part af huset, men han accorderede med CML, at han kunne give CML 5 sld., hvormed han var fornøjet. Tingsvidne.

Chr. M. Lelius tiltaler Christen Hillerslev for skyld efter bog. Skal betale osv. Enevold N. Bjerregård tiltaler borgere for skyld efter bog. Skal betale osv. 5. september.

(15/8). Gunde Ulf fremlægger på hr. Christen Pedersen Ølands vegne (de førnævnte dokumenter) og en skriftlig kundskab: Vi efterskrevne Christen Lauritsen i sal. Niels Smeds gård østen i Agerholm, østen til Ørnbjerg, hvor Anders Madsen bor, ældste Poul Enevoldsen, ung Poul Enevoldsen begge i Agerholm, Salman Andersen i Bjerregård, Jesper Christensen i Agerholm, Jens Poulsen ibd., Christen Lausen i Kabisstofft og Jens Christensen i Øster Holder gør vittterligt, at sal. Niels Nielsen, som boede i den (overfor) omtalte gård oplod den for alderdoms og skrøbeligheds skyld år 1665 ved påsketider eller så ved det lag, og straks flyttede Christen Lauritsen »Det er jeg, som meldes om i dette brevs første linje« og endnu bor i gården og havde trolovelse med sal. Niels Smeds datter Maren Kieldsdatter den 8. juni. Samme år viedes mod st. Olufsdags tider, da Niels Smed døde st. Pedersdag derefter 1666. Sagen opsat 14 dage, da byfogeden er af kgl. forretninger okkuperet. (19/9).

Else Pedersdatter stævner Christen Jensen ved kirken for skyldige penge, og for pasning af hans syge kone. Opsat 14 dage.

12. septemember. Intet. 19. september. Amtmanden lader ved sin fuldmægtig Knud Pedersen Riber advare borgerne, at de holder deres svin ringede, på det hans ager og eng ikke skal blive opvraat og fordærvet.

1071

Thisted Købstads Tingbog -1685

(5/9). Hr. Christen Pedersen Øland til Hunstrup og Østerild contra Chr. M. Lelius. Hr. Christen har ladet forbyde Christen Smed i Agerholm at svare landgilde til CML.

Dom: Da hr. Christen Pedersen Ølands pantebrev er ældre og er tinglæst først på landstinget, skal han have gården. CML henvises til regres hos Peder Olufsens og hans hustrus sal. Maren Justdatters arvinger, medmindre de på anden måde kan tilfredsstille hr. Christen.

Niels Poulsen tiltaler Enevold Glarmester og hustru og Tomas Fisker for et træ, der stod ved han hus, og som de i hans fraværelse og uden hans vidende har taget bort fredagen før, med 8 og 14 dage, 3-4-5- og 6 ugers varsel. (26/9).

26. september.

(19/9). Sagen mellem Niels Poulsen og Enevold Glarmester, som havde halvpart i det borttagne træ, opsat 8 dage.

3. oktober.

Jens Jepsen Hørsted fremlægger et afkald fra Karen Christensdatter, Jesper Jepsens enke i Tøgstrup, at hun har oppebåret den arv, som hendes sal. søn Jep Jespersen havde arvet efter sin faders farbroder, sal. Peder Pedersen Bisgård i Thisted. (Sagen fortsætter).

Jens Jepsen Hørsted fremlægger en kontrakt mellem ham og hans børn: Jacob Jensen og Tomas Jensen om deres mødrene arv. På deres vegne er deres morbror Niels Tomsen i Hunstrup i borgmestres og råds overværelse blevet enige om, at han skal give dem 200 rdl., dat. 11/7 1682.

10. oktober.

Christen Poulsen på amtsskriver Jens Hansens vegne tiltaler Niels Nielsen Håstrup (vist for uregelmæssigheder i regnskabet), søger at dokumentere et stort forbrug. (Sagen fortsætter).

Læst en missive fra Jens Hansen til Søren Jørgensen (tidligere i hans tjeneste) om at komme til stede og gøre regnskab. (17/10).

17. oktober.

(10/10). Jens Hansen contra Niels Nielsen Håstrup fortsat. En ulykke omtales som Søren Jørgensen, der delte kammer med Niels Nielsen Håstrup var kommet i.

NNH er under arrest, og da han ikke har stillet kaution, skal han blive der. Sagen efter NNHs formynder velfornemme Søren Jørgensens (af Bailumgård i Salling) begæring opsat i 14 dage. (31/10).

1072

Thisted Købstads Tingbog -1685

Niels Jensen Toftum tiltaler Mikkel Erlandsen for skyld efter bog. ME havde lovet at forhandle noget smør i København 1684.

ME er på rejse, sagen opsat 14 dage. 24. oktober.

Thistedes borgere tiltaler Laurits Olufsen og Laurits Andersen af Ålborg for ulovlig handel og købmandsskab, som de i Fævig havn en mil fra Thisted på deres pramme og i landsbyerne bruger imod Thistedes privilegier. De har også brugt forbudt gammel mål og vægt.

Dom: Laurits Andersen skal betale så meget, som han har solgt for 5 mk. 3 sk. og for processen 4 mk. Laurits Tomsen har ikke solgt noget og frikendes, men det forbydes dem herefter at handle imod byens privilegier.

Mikkel Madsen tiltaler Mads Christensen i Fårtoftgård på Mors for skyld efter regnskabsbog. Skal betale inden 15 dage.

Oluf Jensen har ladet stævne Christopher Nielsen, byskriver (for hr. Sveder) og Peder Olufsens arvinger, og Kirsten Justdatter, sal. Morten Andersens, Christen Mortensen, sal?? Maren Justdatter, Maren Laursdatter den ældre og Maren Laursdatter den yngre m.fl. (ang. Peder Olufsens død ...). (31/10).

31. oktober.

(24/10). Hr. Sveder Jensen og hans søskende lader stævne (ovennævnte) og Christopher Nielsen på hans broder hr. Just Nielsens vegne angående to agre, som brødrene tilholder sig (vist som arv efter Peder Olufsen). Christopher Nielsen mener, at hans broder også burde være stævnet.

Kendelse: Han skal stævnes på rette måde, hvis sagen skal fremmes. (Se nedenfor).

(10/10). Christen Poulsen på amtsforvalter Jens Hansens vegne fortsætter sagen mod Niels Nielsen Håstrup. Søren Jørgensen er bortrømt. Niels Nielsen Håstrup beskyldes for at have åbnet døren til kontoret, hvor skattens mønt blev opbevaret, og have brugt mange penge.

Tyveri. Oluf Mogensen, barnefødt i Ettrup, er arresteret for at han kan blive eksamineret angående den bekendelse, som den aflivede rakker har aflagt. Oluf Mogensen var brudt ud af Rådhuskælderen ved at brække brædder i loftet løse, og havde slået jernene i stykker med en sten. Han var flygtet, men blev fanget igen. (14/11).

Niels Jensen Toftum tiltaler Mikkel Erlandsen for gæld efter bog. Skal betale osv.

Niels Jensen Toftum lader stævne Bold Salsdatter til skifte og deling anlangende det hus, Margrete Legind iboede, og Mikkel Erlandsen for husleje, han har oppebåret af samme hus. Opsat 8 dage. (7/11).

1073

Thisted Købstads Tingbog - 1685

Anders Knudsen lader stævne folk på landet for gæld, bl.a. Anders Sørensen, før i Søgård, nu i Vorring, og Christen Sørensen, før i Østerild, nu i Rær. Opsat 14 dage.

(Se ovenfor). Studiosus Laurits Lauritsen klager over, at Jens Jacobsen og hustru har overfaldet ham med skælden og truselsord natten mellem mandag og tirsdag i hans sal. farbroders Peder Olufsens hus.

Laurits Jensen på hr. Sveder Jensen og søskendes vegne samt på Peder Mortensens vegne stævner Christen Tøgstrup og Reinholt Sadelmager for en skriftlig attest, og Jens Jacobsen og hans hustru for deres sandhed at vidne, og Laurits Lauritsen, ældste Maren Lauridsdatter, ungest Maren Lauridsdatter og Johanne Lauridsdatter, Jens Hørstedes til vidnes påhør, og Anne Christensdatter til Mads Brunds og Anne Toftum for at vidne deres sandhed. (Senere Peder Mortensen på Anne Knudsdatters vegne).

Jens Jacobsen og hans hustru vidner, at natten mellem 26. og 27. juli før midnat mellem 11 og 12, lå han og hans hustru i sengen og hørte nogen komme løbende i gyden. Så gik han op til sit vindue og så ud, og da kom ungest Maren Lauridsdatter med 2 eller 3 andre ud fra Peder Olufsens og bar noget, men hvad det var, kunne han ikke se for mørke og regn. Da de kom noget ned ad gyden, råbte en til Maren Lauridsdatter: Jeres klæder

bliver våde. Hun svarede: Jeg kan drage i andre klæder igen, og samme tid stod ældste (Maren Lauritsdatter oven for gyden og råbte efter dem: I skal gå den vej. Kom tilbage igen, og da han igen var i seng, hørte han dem nogle gange løbe gennem gyden. Siden efter, da klokken var 2 slet efter midnat samme nat, løb jeg til vinduet, og da så jeg Laurits Lauritsen stod i Peder Olufsens gang, og pigerne var i østerstuen med lys, da leverede de ham noget i gangen, og han tog det i hånden og bar det under sin venstre arm, og det var indsvøbt. Så gik Laurits Lauritsen med det ned ad gyden, og jeg (Jens Jacobsen) råbte efter ham, men han ville ikke svare. Så blev jeg stående ved mit storstuevindue, indtil han kom tilbage. Da spurgte jeg ham, om Peder Olufsen var død, mens I går så tit i nat, og Laurits Lauritsen svarede: - Nej, i Djævelens navn. JJ svarede: Du tør ikke tage mig så hårdt.

Jens Jacobsens kone, Mette Pedersdatter vidnede, at han samme nat så, at Peder Olufsens tjenestepige Anne kom bærende med så meget, hun kunne have i sine arme, og var indsvøbt i noget hvidt, og ungest Maren Lauritsdatter gik bagefter. JJ blev spurgt, om det var ulovlige koster, de gik med, men han svarede, at det vidste han ikke. Anne Toftum blev påråbt, men mødte ikke. Tingsvidne. (6/3 1686).

(27/6). Peder Ejlersen, skriver til Hassing herreds ting tiltaler Jens Christensen Skyum for noget mel, han fik sidste sommer. Opsat 14 dage. (14/11).

Christen Poulsen på amtsforvalter Jens Hansens vegne beder borgmesteren beskikke to uvildige mænd, som sammen med ham, Niels Nielsen Håstrup og hans formynder skal åbne Niels Håstrups annammelses bog, der er forsegleet og gøre regnskab. (14/11).

1074

Thisted Købstads Tingbog - 1685

7. november.

(31/10). Niels Jensen Toftum begærer udnævnt mænd, som kan udvise, hvad ham kan tilkomme i Margrete Leginds hus, og fordrer regnskab af Mikkell Erlandsen for husleje han har oppebåret af huset. Udsat 14 dage, til Mikkell Erlandsen kommer hjem. Niels Boisen skal ikke havde haft myndighed til at skøde huset til Niels Jensen, da huset var hjemfalden til kongen for resterende skatter, siger Enevold Glarmester på ME's vegne.

(31/10). Laurits Lauritsen studiosus gør 2. gang lysning for sin lovmål om Jens Jacobsens skældsord.

Lørdag 14. november.

(31/10). Peder Ejlersen i Morup mølle tiltaler Jens Christensen Skyum for mel, han indtog i sin skude, der lå for Skyum. Det tingsvidne PE grunder sit krav på, bliver påanket til landstinget.

(31/10). Christen Poulsen på amtsforvalter Jens Hansens vegne contra Niels Nielsen Håstrup. Dennes regnskab er nu åbnet og gennemset af Emmike Eriksen og Christoffer Nielsen, der finder at NNH har modtaget 16451 rdl. 1 mk. 14 ½ sk. Søren Jørgensen har efter bogen modtaget heraf 7258 rdl. 1

mk. 7 sk., og i andre måder skal der efter bogen være udgivet 9354 rdl. 1 mk. 9 sk., hvorpå NNH dog ikke har noget bevis. Herefter skulle NNH have til gode 161 rdl. 1 mk. Men der er raderet i posterne, og da NNH har drevet handel, bør hans bog, hvad angår de 9354 rdl. 1 mk. 9 sk. confereres med Søren Jørgensens bøger.

Søren Jørgensen af Bajlungård irettelægger et skriftligt indlæg om at NNH har tjent på sjette år som underskriverdreng hos Jens Hansen og var af sin overmand Søren Jørgensen betroet til at indkræve kontributioner og kvittere for dem. Da som samme Søren Jørgensen er 22. aug. som en dødning bortgået for en anselig summa, men efterladt et skrift, at som han har tjent 15 år og alt er blevet værre og værre, og var derfor (om så er) før drengen (NNH) kom i tjeneste kommet meget til kort. Nu synes det som om drengen bliver angreben for hans formand Søren Jørgensen, som stod for regnskabet, ligesom man stokker fluen og lader bien fare. Desuden havde SJ ham (NNH) hver dag i kammer og skrivestue hos sig og kunne have ladet ham gøre rigtighed, hver dag og tid, når han lystede. SJ burde have ladet NNH gøre sig fuldstændig regnskab, eftersom drengen da var rejsefærdig og skulle med amtsskriveren til København til hans broder Oberzahlmeister Oluf Hansen. Søren Jørgensen har aldrig, heller ikke ved sin bortgang, beskyldt NNH for utroskab, men selv kendt sig skyldig, som den, der vidste ingen redning. Og som NNH nu er i sit 22. år og endnu står under formynder, kan han ikke efter loven være ansvarlig, men kun dem, der har betroet ham noget, og der kan ikke søges regres i hans arvepart efter hans sal. fader. NNH bør igen komme i sin betroede tjeneste, eller også bør der gives ham pas og afsked.

Bailum gård 14. nov. 1685 Niels Nielsen Håstrups tilforordnede formynder Søren Jørgensen.

Irettelagt et skiftebrev efter NNHs fader 17. jan. 1679, hvoraf ses, at han kun er i sit 22. år, og hans arv var 378 rdl. 4 mk. 8 sk. Opsat 14 dage. (21/11).

1075

Thisted Købstads Tingbog -1685

Stefen Christensen af Skovsted tiltaler Jens Christensen Skyum for resterende løn til hans hustru, men har ikke noget bevis, hvorfor det vil afhænge af, om Jens CS selv vil anerkende kravet, om han skal betale.

Han er på rejse. Sagen opsat 14 dage. (28/11).

(31/10). Christen Poulsen har ladet stævne Oluf Mogensen ved rådstuekælders dør, og har ladet foretage syn over rådhuskælderen i anledning af OMs flugt. (21/10).

Anders Knudsen fremlagde sin formands, sal. Mogens Nielsens regnskabsbog og tiltaler folk på landet for skyld. Skal betale osv.

21. november.

Læst missive om at gammel mål og vægt er afskaffet.

Borgmester Enevold Nielsen tiltaler Tomas Graversen. Lars Pedersen Morsing og Anders Pedersen, fordi de har nægtet at gøre udlæg hos mag. Anders Nielsen Heboe. De skulle stævnes, men var enten ikke hjemme eller havde et eller andet påskud.

(14/11). Christen Poulsen på amtsskriverens vegne har ladet stævne Oluf Mogensen ved rådstuedøren og fremlægger et tingsvidne af Hundborg Herredsting 27/10 1684. Knud Pedersen Riber har fremstillet en person Anders Jensen, som han havde ladet gribe mellem Hvidbjerg og Kjallerup. Han bekendte, at han 14 dage før påske kom i selskab med Knud Laursen og Mads Laursen til Christen Jensen Smeds i Dover og var der tilsammen i to dage og drak og doblede, og efter de to dage gik de efter Christen Smeds kundskab (Anders Jensen, Mads Laursen, som han siger skal være født i Bedsted sogn, og Olle Mogensen af Ettrup) til Jens Knudsen i Gammelbygård en times tid før midnat og udtog et lidet beslaget skrin af væggen sønden på salshuset af loftet og førte den sønder fra gården i en liden grøn agerslejl og slog der låget i stykker med en økse og en hammer, som Christen Smed i Dover havde fliid dem, og fandt både penge og breve, de tog penge 160 rdl., og nogle af brevene blev i skrinet og nogle uden til den, og gik så bort til Christen Smeds igen, og der skiftede disse tre pengene, mens Oluf Mogensen af Ettrup bekom 8 rdl. for sin part.

Anders Jensen blev dømt fra sin hals og til stejle og hjul.

Christen Poulsen fremlagde tingsvidne her af tinget 31. oktober om, at Christen Poulsen fremstillede Oluf Mogensen, som var anholdt efter, amtmandens befaling ved et par ryttere i Nykøbing og ført til Thisted, at han kan blive eksamineret og forhørt (anlangende den aflivede rakkers bekendelse). Oluf Mogensen bekendte, at han var brudt ud af rådhuskælderen og gik til Silstrup, hvor han blev til om morgenen, da Christen Poulsen lod ham hente. Han er brudt ud af kælderen to gange.

Dom: Da det bevises, at Oluf Mogensen har været i råd og gerning med den aflivede rakker Anders Jensen, såvidt det tyveri til Jens Knudsens i Gammelbygård, angår, og at han to gange er brudt ud af arresten, bør han efter

1076

Thisted Købstads Tingbog -1685

loven 17. kapitel 38 at lide med så skel, at han sig herefter udi ... bartyveri luder finder.

(H/11). Christen Poulsen lader føre vidner om Niels Nielsen Håstrups og Niels Harrings forhold, om NNHs handel, om Niels Haring har fået kost hos Tomas Graversen. Det har han og Søren Jørgensen og NNH betalte hver sin halvdel. (28/11).

Christen M. Lelius tiltaler Anders Gødichsens døtre Maren og Anne for skyld efter regnskabsbog. Skal betale.

28. november.

(21/11). Christen Poulsen på amtsskriverens vegne lader stævne Niels Nielsen Håstrup til dom om skatteoppebørsel og forhold i hans tjeneste.

Der irettelægges en opgørelse fra Søren Jørgensen (vist ikke ham i Bajlumgård, roen skriveren). Han tør ikke selv møde for retten, er undvigt formedelst den mig påkomne store ulykke, er i største hjertesorg og bedrøvelse og tunghed før undveget.

Søren Jørgensen af Bailumgård svarede hertil, at man burde konferere Søren Jørgensens bøger med Niels Nielsen Håstrups, og var dom begærende.

Dom: Hvad det angår, at Niels Håstrup har lukket døren til kontoret op, henvises til landstinget. Hvad Niels Nielsen Håstrups regnskab angår, da som Søren Jørgensen (skriveren) mener, at NNH må være skyldig 998 rdl. og NNHs formynder mener at de er betalt, bør NNH aflægge rigtigt regnskab, og bør Christen Poulsen stille alle Søren Jørgensens (Skriveren) annammelsesbøger til rådighed. (20/3 1686).

Christian Urban af Ålborg tiltaler Hans Bertelsen Høg, farver i Thisted, for hvad han skylder sal. Jens Jensen Høg, farver i Ålborg, hans hustru og børn. Hans Høg beviser, at han har betalt størstedelen af pengene.

Resten hidrører fra en skrue og hylster, han har lånt, men søgt at tilbagelevere. Dom: Da han har taget sagerne med sig og siden brugt dem, skal han betale resten.

Anders Knudsen tiltaler folk for gæld efter regnskabsbog, bl. Poul Skrivners hustru i Vang, Anders Moustsen i Torsted, Ludvig Lerniche (Lemche), guldsmed i Skyum, Jep Christensen i Torsted.

Skal betale inden 15 dage.

Erik Nielsen af Skinnerup stævner Peder Christensen og Niels Christensen af Øster Vandet og Jesper Andersen, tjenende borgmester Enevold Nielsen. Jesper Andersen vidner, at han nogle dage før EN rejste til København om sin Øster Vandet-trætte, da var han og Iver Tomsen i Erik Nielsens hus. Der var opsat en skrivelse, et indlæg til Højesteret, men de hørte ikke, at Niels Christensen og Peder Christensen gjorde akkord om samme sag. Erik Nielsens hustru, Maren Madsdatter, vidnede at NC og PC var i deres hus, og at der lå papirer på bordet, hvor der var pen og blæk. De havde ikke ro for de Øster Vandet mænd, hverken nat eller dag, før sagen kom til ende.

1077

Thisted Købstads Tingbog -1685

Irettelagt attest fra tinghørere, 13. ju . . 1685, dat. i Hundal, at Erik Nielsen fremviste to missiver til Frans Rode og Henrik Holst i København. PC og NC nægtede at de havde underskrevet. Tingsvidne. (Se Hillerslev herreds tingbog). (14/11). Stefan Christensen i Skovsted tiltaler Jens Skyum for skyldig løn. JSSs hustru svarer, i sin mands absens, at dels skulle hun ikke have mere i løn end en anden tjenestepige, og dels har hendes mand regning med Stefan C, hvorfor hun helst ser, at sagen opsættes, til hendes mand kommer hjem.

Dom: Da SC kræver løn til sin hustru Maren Jensdatter; som er Jens Skyums søskendebarn, og han ikke har svaret, skal han betale. (30/10 1686).

5. december. Intet. 12. december. Intet. 19. december.

Peder Jensen mødte på sin fader Jens Svendsens vegne. Da det gamle mål og vægt er ulovlig, men han ikke har kunnet få nye mål eller lodder til stort afbræk for ham, og han ikke nu i vinter kan rejse til København for at få dem, deponerer han i retten 10 rdl. til samme ny mål og vægt, at hvis nogen tvistighed skulle opstå, han derfor måtte forskånes.

Anders Knudsen begærer dom efter en opsættelse af 28. nov. angående skyld. Skal betale.

Mads Jensen Krog, kirkeværgen tiltaler Niels Pedersen i Tinstrup for skyldig tiende. Hans kutionister Jens Frost og Niels Scharisen siger, at de tit og ofte har sagt til ham, at han skulle betale.

Dom: Han skal betale inden 15 dage eller også hans kutionister.

Søren Brun på sin husbonds Enevold Nielsens vegne tiltaler folk for skyld efter bog. Skal betale.

Christian M. Lelius tiltaler Folk for skyld efter bog. Jens Lauritsen Tilsted skal betale. Det øvrige er gammel gæld, som CML har arvet efter Peder Olufsens hustru Maren Justdatter. Opsat 14 dage.

Ende på 1685.

1078

Thisted Købstads Tingbog - 1686

9. januar.

Enevold Nielsen Bjerregård.

Læst om kvæg- og kopskat, om forbud mod at skyde med nøglebøsser, og mod at kaste sværmere, bodicher og andet med krudt opfyldt imellem husene, om lavsartikler og om takserborgere.

Anders Knudsen skal være byens kærner indeværende år. I -tvem der skal være tinghørere dette år.

Hvem der skal være sandemænd, og derfor er befriet for formynderskab og andre byens bestillinger.

Anders Jensen, tjenende borgmester Lelius tiltaler Christen Andersen Hillerslev. Stævningmændene talte med hans kones broder Oluf Jensen. Sagen opsat i 14 da-ge, da CAH vil betale til den tid.

Laurits Christensen på sin broder Jens Christensen Skyums vegne tiltaler, bl.a. Niels Tomsen, Niels Christensen og Anders Vig, alle af Torsted, og Knud Kjærgård af Næstrup, Anders Vestergård i Øster Vandet for skyld efter regnskabsbog. Skal betale inden 15 dage.

Enevold Nielsen tiltaler folk på landet for skyld efter bog. Skal betale osv. 16. januar.

Mads Jensen Krog. Intet. 23. januar.

Mads Jensen Krog. Intet. 30. januar.

Mads Jensen Krog. Intet. 6. februar.

Mads Jensen Krog. (Blandt tinghørerne Bent Pedersen og Niels Morsing). Forkyndt patent om Højesteret og forordning om misbrug og underslæb med postbreve fra og til København.

13. februar.

Mads Jensen Krog.

Peder Mortensen stævner Poul Pedersen i Silstrup, Mikkeltomsen i Sperrind, Jesper i Lille Tøfting for hvad de kan være skyldig til sal. Peder Olufsens arvinger efter skiftebrev. Opsat 14 dage. (27/2 og 13/3).

1079

Thisted Købstads Tingbog -1686

20. februar. Anders Pedersen.

Læst forordning om kirkeceremoniers forandring og forbedring, som fra næste pinsedag skal angå.

27. februar. Anders Pedersen.

Hr. Anders Nielsen Heboe tiltaler folk for skyldige præstepenge. Opsat 14 dage. (13/2). Peder Mortensen tiltaler efter opsættelse (se 13. febr.) folk for skyld efter Peder Olufsens regnskabsbog på sin myndling Jens Lauritsens vegne. Mikkeltomsen beviser, at Peder Olufsen har eftergivet ham gælden mod at han leverede PO et læs hør, hvert år, så længe PO levede. Han frikendes. De andres sag opsat 14 dage.

Mads Jensen Krog tiltaler Niels Mortensen Torsted og kræver regnskab og dom. Opsat 14 dage. (13/3).

Niels Jensen Toftum tiltaler Jens Jacobsen og Jens Andersen Deinbol for gæld. Skal betale osv.

Jens Svendsen tiltaler Laurits Olufsens enke og børn og Jens Lauritsens formynder for JL.s skyld efter obligation og regnskabsbog. (13/3).

Laurits Jensen på sal. Christen Pedersens enkes vegne tiltaler Søren Andersen på Bjerget som formynder for sal. Christen Frosts børn i Torsted, anlangende hvad gæld, Christen Frost skyldte sal. Christen Pedersen efter regnskabsbog. (13/3).

6. marts.

Enevold Nielsen Bjerregård.

Peder Mortensen stævner ... (vist en mand på Mors) for skyld. Opsat 4 uger. (10/4).

Anders Christensen Kåstrup tiltaler Niels Jensen Hoves enke Anne Pedersdatter for gæld, skyldig efter Niels Hoves obligation til Johan Segebode i Lybæk, skrevet på tysk, dateret Lybæk 12. oktober 1680, transporteret til Enevold Nielsen i Lybæk 12. okt. 1685, indløst af Anders Kåstrup. Hun skal betale summen med renter og penge, Anders K. har lånt hende, inden 15 dage.

Jens Jepsen Hørsted på ældste Maren Lauritsdatters vegne (pige) tilbyder de øvrige arvinger at købe deres parter, eller betale hende hendes arvepart i gården som er vurderet til 142 rdl. Oluf Jensen og Christen Andersen Hillerslev (g.m. Johanne Jensdatter) vil ikke gå med til det, da de mener, at gården er for lavt vurderet.

1080

Thisted Købstads Tingbog - 1686

Dom : Alle arvinger bør sælge til Maren Lauritsdatter eller også bør de, der ikke ville sælge, købe gården, eller lade andre købe, der vil give mere. Ellers skal de give Maren Lauritsdatter skøde.

(Alle Peder Olufsens arvinger nævnt). (29/5). 13. marts.

Christopher Nielsen.

(13/2). Peder Mortensen på sin myndlings vegne tiltaler Poul Pedersen i Silstrup for gæld til sal. Peder Olufsen. Poul benægter ved ed at skyldte noget og frikendes.

(27/2). Laurits Jensen på sin faders Jens Svendsens vegne tiltaler Laurits Olufsens søn Jens Lauritsen for gæld. JL.s formynder Peder Mortensen begærer sagen opsat fjorten dage, hvilket bevilges. (27/3).

(27/2). Laurits Jensen på sal. Christen Pedersens hustrus vegne tiltaler Christen Frosts arvinger i Torsted for gæld. Skal betale osv. (27/3).

(27/2). Mads Jensen Krog tilbyder Niels Mortensen Torsted indbo og redskaber, som på skiftet efter hans formand Jacob Christensen Kjelstrup blev udlagt til NMT 1679, men som NMT ikke har afhentet. NMT ikke mødt. Tingsvidne (specificeret).

20. marts.

Mads Jensen Krog.

(28/11 1685). Jens Hansen fører vidner ang. Niels Håstrup. (Sagen fortsætter). Gunde Ulf (på Jens Hansens vegne) contra Niels Håstrup og Niels Haring. Tingsvidne. (Sagen fortsætter).

Christopher Nielsen afleverer Niels Håstrups regnskabsbog forseget. Ingen er mødt for at modtage den. (Sagen fortsætter).

Christopher Nielsen spørger tingsvidner fra 28. nov. sidst, om de vil have tålmodighed, til han får indført dokumenterne i tingbogen, hvortil de svarede nej. Christen Poulsen og Søren Jørgensen på Bajlumgård tilstedte derefter, at det passerede måtte optegnes på løst papir, (angående Niels Håstrups sag). (Mellem tingsvidnerne Jep Nielsen Krogsgård). (12/6).

27. marts.

Niels Nielsen Visiterer stævner Niels Møller i borgmester Christians mølle og fremviser ren og tør rug. Vidner beretter, at melet i sakkene var af ren og tør rug ved den ene side, men ved den anden af rug og havre. (Sagen fortsætter).

1081

Thisted Købstads Tingbog - 1686

Niels Christensen Møller i borgmester Lelii mølle vesten byen fremlægger et vidne om, at nogle mænd på hans vegne har været hos Niels Nielsen Visiterer og begærede at få det mel at se, NNV har klaget over; og NNV ville gerne have ladet dem se melet, men hans kone nægtede dem det.

(13/3). Laurits Jensen på mag. Anders Heboes vegne tiltaler folk for præstepenge efter opsættelse. Udsat i 14 dage.

Peder Christensen Årup på Jens Svendsens vegne tiltaler Jens Lauritsen for skyld. JLs formynder Peder Mortensen skal betale af JLs arvepart efter Peder Olufsen.

(13/3). Christen Pedersens enke tiltaler Søren Andersen på bjerget som formynder for sal. Christen Frosts børn i Torsted for skyld.

Dom: Det er arv efter Mikkell Madsen, formynder for Christen Frosts børn, men de skal søges ved deres hjemting.

10. april. Christopher Nielsen.

Mag. Anders Heboe tiltaler borgere for præstepenge. En del frikendes fordi de har ydet tiende. Resten skal betale.

Jens Skyum tiltaler Jørgen Skomager for skyld efter regnskabsbog. Skal betale osv.

(6/3). Peder Mortensen tiltaler mand på Mors for gæld. Skal betale. 17. april.

Enevold Nielsen Bjerregård. Læst forskelligt kgl.

Niels Poulsen tiltaler Johanne Smed for gæld, bl.a. for et par træsko. Hendes søn begærer opsættelse, da hun mener at have regning med NP. Opsat 3 uger. 24. april.

På Christen Hillerslevs kones vegne stævnes Bent Pedersens kone i Nørregade, Jens Larsens kone, og Tomas Ålborgs datter, Tomas Skrædders tjeneste ... Dorete Jensdatter og Inger Andersdatter til at vidne om, hvad der var passeret i kirken påskedag af skældereri mellem Christen Smeds kone og Christen Hillerslevs kone. (15/5).

1. maj.

Christopher Nielsen. Intet.

1082

Thisted Købstads Tingbog -1686

8. maj.

Christopher Nielsen.

Mads Eskesen har ladet stævne Niels Skomager og Johanne Smed for gæld. Peder Madsen på sin fader Jens Svendsens vegne har ladet stævne Peder Jensen (= Pedersen?) i Østergård i Ullerup i Han herred for gæld.

E5. maj.

Enevold Nielsen Bjerregård.

Peder Christensen Fjerritslev på Christen Andersen Hillerslevs kones vegne stævner (de øverst foran nævnte kvinder). Det drejede sig om en strid om kirkestole. Christen Hillerslevs kone havde sat sig indenfor Christen Smeds kone, og vidner siger, at de skiftede ord med hverandre og drog sig de derom med hinanden. Tingsvidne. (24/5).

22. maj.

Anders Pedersen.

Emmike Eriksen, herredsfoged i Hillerslev herred, fremlægger en stævning fra byfogeden, borgmester Enevold Nielsen Bjerregård til forrige borgmestre og rådmænd (nævnt) og særlig til borgmester Chr. M. Lelius på Jens Christensens og hans søster Maren Christensdatters vegne for deres fædre og mødre arv efter faderen Christen Jensen Hou og hustru (Johanne Mattisdatter) ifølge skifter efter faderen 22/7 (intet årstal) og moderen sal. Christen Hous hustru 12/4 1671. C. M. Lelius har solgt deres faders ejendom først til hr. Anders Nielsen Lyngby og senere til hr. Ole Jul og har taget Maren Christensdatter i sit hus. (Jens f. 1658, Maren 1659). Opsat 14 dage. (5/6).

29. maj.

(6/3). Laurits Lauritsen på sin søster ældste Maren Lauritsdatters vegne møder med en landstingsdom, hvorefter Oluf Jensen og Christen Andersen Hillerslev enten skal købe de parter i Peder Olufsens gård, som hun har arvet eller erhvervet eller også lade hende overtage gården. LL lægger aftalte penge på bordet, men OJ og CAH var ikke mødt eller nogen på deres vegne. (30/11).

Eel Christensdatter af Klitmøller, som har tjent Hans Høg farver, lader stævne Dorote Nielsdatter for ærerørige ord, hun skal have sagt. DN siger, at hun aldrig har sagt noget ærerørigt om ECD eller ved noget om hende. Hans Høg farver vidner, at han har haft hende i sin tjeneste en kort tid, men han ved intet ondt om hende, enten tyveri, horeri eller andet.

Laurits Tomsen, kirkevæрге, stævner nogle kirkens tjenere for resterende landgilde, i Fårtoft, Torp og Sennels, bl.a. Peder Jørgensen i Hundahl, Christen Andersen i Kloster. Skal betale osv.

1083

Thisted Købstads Tingbog - 1686

(8/5). Peder Madsen på sin fader Jens Svendsens vegne tiltaler Peder Pedersen i Østergård i Ullerup Torup for gæld. Skal betale osv. (8/5).

5. juni.

Enevold Nielsen Bjerregård. Læst om bådsmandsskat.

(22/5). Emmike Eriksen på sal. Christen Jensen Hous børn, Jens Christensen og Maren Christensdatters vegne tiltaler borgmestre og råd, som har skiftet efter deres forældre.

Dom: Magistraten er efter loven ansvarlig, da de skal føre tilsyn med umyndiges midler. De burde have sørget for deres tarv efter den ene formynder, Jens Mattisens død og ikke have tilladt Peder Kræmmer at flytte fra byen, før han havde gjort rigtighed for arven. Magistraten skal betale, men kan søge regres hos Jens Mattisens arvinger og Peder Kræmmer. (26/6).

M. Anders Nielsen Hebo tiltaler folk i Silstrup, Tilsted og Tinstrup for resterende påskekager og -æg m.m.

Dom: De skal betale hver 28 skilling og processens omkostninger.

Niels Christensen af Lille Hillerslev på Poul v. Klingenberges vegne tiltaler Inger Christensdatter, født på Klit, nu tjenende Enevold Nielsen for lejemålsbøder og kræver, at hun opgiver sin barnefader. Hun mødte ikke. Opsat 8 dage. (12/6). 12. juni.

Anders Pedersen.

(20/3). Læst en opsættelse af Viborg Landsting imellem amtsskriver Jens Hansen og Niels Håstrup.

(3/8 1678). Laurits Tomsen fremlagde en landstingsstævning mod Poul Pedersen Vibberstofts arvinger angående den gård, Poul Vibberstoft boede i, og som Morten Tomsen siden har repareret for så mange penge, at gården er udlagt til ham, hvis ikke Poul Vibberstofts arvinger vil indløse den for den sum Morten Tomsen har anvendt på reparation. Poul Vibberstofts arvinger er Anne Mattisdatter (på egne og små søskendes vegne), Mads

Mattis Poulsen, Niels Poulsen og Christen Sørensen, g.m. Anne Poulsdatter. De giver 1678 fuldmagt til Morten Tomsen (svoger??) (dat. Gødsbøl, Linneballe sogn, Tørrild herred. Gården ligger næst østen til Laurits Pedersen Morsings. Da de flyttede fra gården, var den i god stand.

Laurits Tomsen og hr. Hans Spjelderup fremlægger specifikation over, hvad Morten Tomsen har anvendt på den forfaldne gård, som Jens Mattisens arvinger har plyndret.

Dom: Poul Vibberstofts arvinger skal betale 45 rdl. 3 mk. 9 sk. med processens omkostninger inden 15 dage, eller også får Morten Tomsens arvinger indførsel i gården eller i arvingernes andet gods.

1084

Thisted Købstads Tingbog -1686

Mester Conrad Herping, badskær her i byen stævner som vidner Jacob Pedersen hører, Hans Smed, Anders zidsel. . . ., Torp og hendes datter Helle Pedersdatter (f. 1670) m.fl., om de ikke så og hørte, at mestermanden Jacob Niemand og hans broder Hans Niemand af Ålborg kom ud af Tomas Graversens hus 24. maj og overfaldt Conrad Herping med nævehug, hårgreb og jordskub og i andre måder. Deslige stævnes synsmænd, der vidner, at de synede Conrad Herping, der havde et blodigt slag på hans ... huller i hans hoved, to rifter i hans pande, et blodigt slag på hans neder leppe og hans klæder var blodige og skidne, hvilke sår og skader han sigtede Mestermanden JN og hans broder HN for. Tingsvidne. (Sagen fortsætter).

Mestermanden Jacob Niemand stævnet til at høre vidner. Hans Hansen Smed havde hørt, at nogle larmede, og hørte en råbe gevalt vel ti gange og så at nogle stod mellem Tomas Gravesens og Inger Morsings og havde fat i håret på hinanden, og mester Conrad blev slået omkuld. Anders ... havde hørt, at nogen larmede uden for Tomas Graversens og hørte en råbe gevalt, gevalt, og så at Mestermanden havde fat i Mester Conrads hår med venstre hånd og slog ham med den højre i hans næse og mund, og mester Conrad lå på jorden. Han så at de havde kårer?? imellem dem, den tog mester Hans fra ham, men hvis det var, vidste han ikke. Tingsvidne. (19/6).

(5/6). Niels Christensen af Lille Hillerslev har stævnet Inger Christensdatter, som ikke mødte. Opsat 8 dage. (19/6).

19. juni.

(17/2 1685). Anders Kåstrup tilbyder noget indbo m.m., som tilhører hans myndling Maren . . ., bl.a. en bod i Nørregade af sal. Maren Jacobsdatters hus, 2 fag.... to mageløse stager, som Ib Jacobsen tog til sig. AK.

Udbyder det til, hvem der vil betale vurderingssummen. Tingsvidne.

(12/6). Mester Conrad Herping badskær har stævnet skarpretter af Ålborg Hans Niemand og skarpretter her af byen Jacob Niemand. Den sidste påberåber sig, at han kan føre andre vidner, Opsat i 8 dage. (1.4/8).

(12/6). Inger Christensdatter, født i Klit, nu tjenende borgmester Enevold Nielsen, møder og bekender, at hendes barnefader er Niels Christensen Kielsingård, og at barnet blev lagt til, mens hun tjente i Hillerslev i Kielsingård. Christen Madsen Frost her af byen tilskøder Kirsten Christensdatter Tømmerby det hus, som Anne... Houskreder sidst iboede og fradøde.

26. juni.

Enevold Nielsen Bjerregård.

(5/6). Chr. M. Lelius lod læse en landstings varsels seddel, hvori Jens Mattisens arvinger og Peder Kræmmer, forud borger i Thisted gives kald og varsel til i dag 7-8 eller 9 uger anlangende sal. Christen Houes børn, som de var værger for. (24/7).

1085

Thisted Købstads Tingbog -1686

Peder Christensen Årup tiltaler Birgitte Bagger for gæld. Birgitte Bagger har dog til gode for mel, og for at have bagt for ham i hendes egen ovn to gange, den ene gang med hendes eget brændsel. De blev forligt.

3. juli.

Anders Pedersen.

Hr. Anders Nielsen Heboe har ladet stævne Elisabet Pedersdatter i Heboe, (stævnet i Christian M. Lelius's hus) anlangende det tilbudne jordegods. Nogle mænd har med byfogeden ENB været i mag. Anders's hus og vurderet en del løsøre til Elisabet Pedersdatter. Tingsvidne. (Slutningen fol. 77 a utydelig). (Se Hundborg herreds tingbog 8/7 1686). (14/5 1687).

10. juli.

Anders Pedersen. Intet. 17. juli.

Enevold Nielsen Bjerregård.

Christen Pedersen Tøgstrup fremlægger tingsvidne 9/5 1685 om at Poul Skrædder af Brusgård har arbejdet i byen, og at det blev forbudt ham under en fuld vold. Sagen opsat 8 dage.

Niels Jensen Mullj udsteder:

Enevold Nielsen Bjerregård tiltaler Knud Lauritsen Fårtoft for, hvad han efter kontrakt skylder ENB. Ifølge kontrakten har ENB solgt en furre jagt til KLF for 50 sld. ENB har købt jagten i Ålborg med sejl, skibsbåd m.m. KLF skal desuden føre en hel skibsladning bøgebrænde fra Mariager fjord til ENB for 5 sld. KLF har ikke betalt. Han har lovet at sejle mursten fra Hjarbæk til Thisted kirke, kom også til Hjarbæk, men ville ikke tage mod stenene og lod prammen sejle tom tilbage.

Dom: KLF skal betale restgælden til ENBs og betale fragten tilbage til Thisted kirke, inden 15 dage. (21/8).

24. juli.

Enevold Nielsen Bjerregård. -

(17/7). Christen Pedersen Tøgstrup tiltaler Poul Jensen Skrædder i Brusgård, fordi han har arbejdet i byen. Poul Skrædder lader svare, at han ikke har søgt arbejde, men ikke kunnet nægte at arbejde for amtmanden og andre fornemme folk, der har hentet ham i hans hus, og da der ikke findes lav for håndværket i byen, mener han, at han ikke kan tiltales.

Dom: Han skal bøde til skrædderne i byen og betale sagens omkostninger, og hvis han herefter vil arbejde i byen, må han flytte ind.

1086

Thisted Købstads Tingbog -1686

Anders Krag tiltaler Karen Christensdatter Wolf for ærerørige ord. Vidner beretter, at Karen Wolf har sagt, at Anne Bonde, (Anders Krags hustru) havde stjålet tøj for 10 daler på st. Hans marked, og at Anne Toftum skulle have noget deraf for at dølge med hende. Vidner beretter at Karen Wolf og Anders Krag havde sluttet forlig om, at KV aldrig skulle sige Anne Bonde noget ærerørigt på og betale 5 mark til straf. Alligevel havde hun altså gjort det. Tingsvidne. (31/7).

(26/6). Læst en landstings lysnings seddel 1676 1686 af borgmester Chr. M. Lelius på egne og borgmester og råds vegne stævner Jens Mattisens arvinger og Peder Kræmmer til Thisted byting med 6 uger 7, 8 og 9 uger. (31/7).

Anders Pedersen udsteder:

Enevold Nielsen Bjerregård tiltaler Jens Andersen Snedker for skyld efter bog. Skal betale osv.

Anders Pedersen udsteder:

Enevold Nielsen Bjerregård fører vidner på, at Tomas Graversen i ENBs hus har sagt: Gid Djævelen fare i dem, som lagde denne skat.

31. juli.

Enevold Nielsen Bjerregård.

(26/6). Chr. M. Lelius fremlægger landstingsstævningen mod Jens Mattisens hustru og arvinger og Peder Madsen Kræmmer, angående Christen Jensen Hous børns arvelodder. Peder Madsen Kræmmers hustru Kirsten Jensdatter fremlægger en redegørelse fra ham og en skrivelse, hvori han gør opmærksom på, at borgmester CML selv har givet ham lov at forlade byen for armods skyld og siden har han ikke været sin gård mægtig, men øvrigheden har handlet dermed efter sin vilje. Hvad regnskabsbøger angår, da har han aldrig haft dem, men Jens Mattisen tog dem til sig.

Dom: Jens Mattisens arvinger og Peder Madsen Kræmmer skal betale det skyldige til borgmester og råd for Jens Christensen, Kirsten Christensdatters og Maren Christensdatters arv. (16/10).

Hr. Hans Jacobsen Spjelderup lader efterlyse nogle dokumenter, som er ham frakommet, bl.a. på en ager, Kielling ager, og 2 agre øst for amtsskriver Jens Hansens mølle.

(24/7). Anders Krag tiltaler Karen Volf for ærerørige ord.

Dom: Da sagen angår ærerørige ord, skal sagen behandles med meddomsmænd, thi befales otte mænd at møde med byfogeden i retten om ... dage, til hvilken tid sagen er opsat. (7/8).

Maren Madsdatter, Mikkell Madsens enke, begærer sig fritaget for det værgemål, hendes mand havde for Niels ... datter Maren Nielsdatter.

Peder Eskesen skal på nærmere betingelser overtage værgemålet.

1087

Thisted Købstads Tingbog -1686

7. august.

(31/7). Anders Krag tiltaler Karen Volf, som i en skrivelse beder om forladelse. Hun ved intet andet end godt om Anne Madsdatter. (21/8).

Dom (med meddomsmænd): Det er bevist, at hun løgnagtig har beskyldt Anne Bonde for tyveri, skønt hun allerede en gang var blevet forligt med Anders Krag og havde betalt bøde. Men da hun nu tilbagekalder sine ord, skal hun slippe mod at betale. (Hun skriver, at hun vil ansøge biskoppen om, at hendes forklaring må blive læst i kirken). (Der tages hynsen til hendes børn). Hun skal betale inden 8 dage, og hvis det ikke sker, ifalder hun lovens straf.

Christen Jensen Schallerup tiltaler Niels Nielsen Visiterer, fordi han har konfiskeret noget engelsk puntlæder, som Christen Christensen i Klitmøller har ført i land på hans faders Christen Olufsens skude. CJS beviser, at nogle af huderne (10) var stemplet. De var købt i Norge inden toldstedet, og er derfor fri. Men for tre ustemplede huder skal han betale told og de konfiskeres.

14. august.

Enevold Nielsen Bjerregård.

(19/6). Mester Conrad Badskær har ladet stævne Jacob Niemand skarpretter. Hans dør var lukket. Stævning forkyndt for naboerne, Peder? Morsings hustru og Anne Toftum. Opsat 8 dage. (21/8).

21. august. Christopher Nielsen.

Laurits Lauritsen på sal. (Laurits) Olufsens hustrus vegne (Anne Jensdatter) tiltaler Johanne Jensdatter, Christen Hillerslevs for

ærerørige ord. Johanne Jensdatter erklærer skriftlig, at hun aldrig har sagt noget ondt om hendes kære moster og ikke ved noget uærligt om hende. Hun bekræfter med ed sin erklæring. Tingsvidne.

(17/7). Knud Lauritsen Fårtoft har stævnet Enevold Nielsen til vidnespåhør og Anders Pedersen Tilsted og Mikkell Christensen, som vidnede, at de var med Knud Fårtoft, da han skulle hente sten, (i Hjarbæk), men der var ingen dygtige. Mag. Reenberg lovede, at ved spisetid ville der være sten nok. Tingsvidne.

(7/8). Anders Krag lader læse Karen Volfs tilbagekaldelse af de ord, hun havde sagt om Anne Bunde (AOKs hustru).

Mikkell Christensen, foged på Nørtoft, tiltaler Jens Pedersen Vandet for vold mod hans husbonds tjener Clemmet Christensen i Bjerre og fremlægger synsvidne om sår. (25/9).

(14/8). Mester Conrad Badskærs vegne fremstillede Peder Pedersen Fjerritslev, Niels Christensen Galtrup og Reinholt Røder, som bevidnede, at de havde været hos skarpretteren Jacob Niemand efter befaling for at spørge, om

1088

Thisted Købstads Tingbog - 1686

han ville holde den forening, han havde gjort (resten utydeligt) ... ikke leverede nogen penge, før han havde talt mandag, hvilket han lovede. (28/8). 28. august.

Christopher Nielsen.

Peder Fjerritslev har ladet stævne Lodvig Guldsmed til tilbud og hvis lovmål han har imod ham. Opsat 14 dage.

(21/8). Peder Fjerritslev på Conrad Badskærs vegne tiltaler skarpretteren Jacob Niemand og irettelægger Conrad Badskærs indlæg om, at han 24. maj blev overfaldet af JN og hans broder. JN trak sin degen og ville have stødt CB, men CB fik fat i fæstet og blev den mægtig. Da kom Hans Niemand ud af Tomas Gravesens dør og greb fat i degen og sagde, at CB skulle slippe den, hvad han også gjorde. Han blev stødt om på jorden og de to brødre handlede ilde med ham, så det så ud, som de ville myrde ham på stedet, men de fornå, at nogen var overværende. Der var sluttet forlig 19. juni, hvorefter han skulle have 3 sld. 2 mk. straks, men JN fragik forliget, hvorfor CB kræver ham dømt dat. 7. aug. 1686 Conrad Herpick, Chyrurugus (sic.).

Dom: Da Jacob Niemand ikke er mødt til modsigelse efter lovlig stævning, skal han efter loven bøde trende fyrretyve lod sølv, hvoraf den ene tredjedel tilfalder sagsøgeren. Desuden bør han for nævehug, hårgreb og jord ... og sagens omkostninger.

Loven: »Hver som overfalder sagesløs mand på gader og stræder og slår, hugger eller stikker ham« bøde 3 x 40 lod sølv.

4. september. Christopher Nielsen.

Læst Rentekammerets missive om transporten ved Aggersborg grunde, som er forpagtet bort til Mikkel Tomsen og Mads Simonsen i Løgstør.

11. september.

Enevold Nielsen Bjerregård. Intet. 18. september.

Christopher Nielsen.

Læst missive om transporten ved Aggersborg og Løgstør grunde.

Jørgen Kås til Faddersbøl meddeler, at han er stævnet af amtmanden Jørgen Skeel Due og amtsskriver Jens Hansen at møde for retten, tilbyder han at møde for retten.

Borgmester C. M. Lelius tiltaler Else Kløu for skyld efter regnskabsbog. Skal betale osv.

1089

Thisted Købstads Tingbog - 1686

Niels Poulsen har ladet stævne Jens Bødker i Kjelstrup for ukvemsord til Niels Poulsen, og nogle vidner.

2.5. september.

Niels Poulsen tiltaler Jens Bødker. Peder Pedersen Fjerritslev vidner, at han kom gående over Knakken, da så han, at der holdt to vogne, den ene udenfor borgmester Lelii ladehus, den anden noget vesten for, og Niels Poulsen stod i sin bagdør. Da råbte den karl, der var ved den vesterste vogn: Din gamle tyv og din skælm, jeg rammer dig vel engang på min boldgade, så skal du få en ulykke. Den anden karl sagde: Hold stille med sådanne ord og lad os køre. Christen Madsen vidnede, at han hørte Jens Bødker i Kjelstrup skældte en for en skælm, men hvem det var, vidste han ikke. Han så ikke andre personer end Jens Bødker og hans broder.

Gunde Ulf på Jens Bødkers vegne spurgte Niels Poulsen, om han havde givet årsag til ordene. NP svarede, at hvis Jens Bødker vidste nogen føje, kunne han selv sige det. Tingsvidne.

Christen Ibsen Skrædder tiltaler Poul Christensen Smed for nogle ord, Poul Smed skulle have talt. Poul Smed nægter at have sagt noget andet om Cl, end at han mødte ham om aftenen 3. september på torvet i mørke. Christen Laursen og Peder Mikkelsen boende i Klitten, skulle holde vagt ved rådhuset over en fængslet kvinde. Cl havde givet dem varm mad og havde siddet hos den ene, mens den anden gik i Cis hus for at spise.

Det vidner begge de to mænd.

(21/8). Mikkel Christensen, foged på Nørtorp tiltaler Jens Pedersen Vandet for vold mod Clemén Christensen. JPV skal have tilbudt at betale i mindelighed, men det er ikke sket. Mikkel Skårup mødte på JPVs vegne og begærer udsættelse. Opsat 8 dage.

9. oktober.

Jens Lauritsen i dommers sted.

Læst stiftamtmandens fuldmagt for Jens Lauritsen til at være sættemand. Knud Pedersen (Riber) og Christen Poulsen på kgl. Maj. vegne lader indkalde vidner angående, at Christen (Sørensen) Smed var kørt til Vorupør søndag d. 22 august med borgmester Enevold Nielsens vogn. Amtmanden havde truffet ham og befalet ham at køre ind i Sjørring præstegård, hvad han også gjorde, og amtmanden spurgte ham om, hvor han havde været. Han havde været ved Vorupør Strand ved det i august strandede skib, og havde sejl med sin lig (tovværk) og nogle sider flæsk med. Christen Smed vidnede, at han var kørt fra Thisted før froprædiken med øl og mad til Enevold Nielsen ved Vorupør strand, og fik sejl og flæsk med. Han kom til Thisted med det omkring kl. 3, og leverede det i ENBs gård.

Laurits Tomsen her ibid. vidnede, at han en søndag, efter at aftensang var ude, var i Sjørring præstegård efter amtmandens påkaldelse, og da kom Christen

1090

Thisted Købstads Tingbog -1686

Smed kørende ind i gården med noget sejl og noget flæsk, som han sagde var leveret på Vorupør Strand. Tingsvidne. (Sagen fortsætter).

Knud Pedersen har ladet stævne borgmester Enevold Nielsen, kgl. maj. tolder og Niels Nielsen Visiterer.

Det oplyses, at skibet lå ved Vorupør Strand udenfor revlen. Jørgen Kås havde ladet noget bringe i land. Enevold Bjerregård havde ladet nogle klitmøllermænd ro ham ud til skibet og spurgt fire klitmøllermænd, om de kunne føre skibet ud til Norge eller en anden havn. Det blæste imidlertid op. ENB skal have købt skib og ladning for 500

rld. af Jørgen Kås. Amtmanden havde været til stede og havde forbudt ENB at føre noget bort. Alt skulle oplægges til gavn for ejermænd år og dag. Skibe og ladning blev (vistnok) vurderet. Peder Markussen mener at skibet ikke ville være af større værdi for ejeren, da det ,trandøde og blev slået i stykker sammen med meget af tømmerlasten. Amtmanden og ENB havde haft en samtale om natten under båden ved stranden om sagen. ENB har købt skibet og ladningen af Jørgen Kås for 500 rdl. i overværelse af hr. Holger Sørensen, tolder Peder Markussen, Frandts Andersen Vert? og Peder Mortensen. Skibet havde engelske bøger og var nok en engelskmand. (Se Hundborg herredsting 11/10 1686). ENB begærer af Jørgen Kås, at han vil hjemle købet og holde ham fri for proces.

Jørgen Kås attesterer, at han har solgt skibet. Tingsvidne. (16/10). 16. oktober.

Enevold Nielsen Bjerregård. Jens Lauritsen i dommers sted.

Knud Pedersen og Christen Poulsen forlanger vidnesbyrd af Niels Nielsen Visiterer om hvad der passerede ved strandingen.

(31/?). Skøde til Emmike Eriksen fra Jens Christensen Houe, født i Thisted, nu i Arendal, på hans parti en gård, arvet efter hans fader Christen Jensen Hou og moder Johanne Mattisdatter. Med-underskrivere Anders Knudsen og Mads Pedersen Kræmmer. Vielses attest for Jørgen Andersen og Maren Christensdatter (HOu) fra sognepræst Niels Nielsen Borch til Ringhøy, Gadberg og Lindballe. Skøde fra Jørgen Andersen i Ringhøy med hans kære hustrus vilje og samtykke på hendes part af gården til EE. Underskrevet IAS - MCD.

Dommen om arven irettelagt. EE tager borgmester Chr. M. Lelius i hånden og gav afkald til ham for arvelodderne.

Chr. M. Lelius tiltaler folk for skyld, bl.a. Simon Persen i Nors, Anders Sørensen i Vorring. Skal betale inden 15 dage osv.

Borgmester Lelius tiltaler folk i byen for skyld. Skal betale osv.

Peder Christensen Årup tiltaler Karen Volf for ærerørige ord om hans hustru (Inger Knudsdatter Kedelfører). Mette Kedelfører sagde, at Karen Volf havde kaldt hendes søster en hore og en tyv. Tingsvidne. (30/10).

1091

Thisted Købstads Tingbog - 1686

Laurits Christensen under Bjerget fremlægger afkald fra hans kones arvinger. (Maren Christensdatter beg. 1684 27/12): Laurits Christensen i Kanstrup på egne og sal. Jens Houes børns vegne, nemlig Peder, Anne, Maren og . . ., som tilkommer en søsterod, Christen Pedersen i Skovsted på sin hustrus vegne, Anders Nielsen, født i Kortegård, på egne og søskendes vegne, som er Peder, Christen, Anne, Anne og Dorte, som alle tilkommer en søsterlod. Den afdødes klæder m.m. deles. Laurits Christensen får en broderlod. Alle arvinger giver afkald efter deres søster og moster, dat. 26. januar 1685. (Sagen fortsætter).

Borgmester Lelius på egne og forrige borgmestre og råds vegne og på Christen Hous børns tilskøder Emmike Eriksen, herredsfoged i Hillerslev Herred, den gård i Storegade, som var sal. Christen Hous, som dem først er pantsat af hr., Oluf Jul 9. nov. 1677 og siden på hans hustrus opbud blev udlagt 29. maj 168(?).

23. oktober.

Enevold Nielsen Bjerregård.

Peder Christensen Årup tiltaler Jens Christensen Kobberø, fordi han har slået hans kone Inger Knudsdatter. De tog noget gammelt tag, som lå ved Jens Snedkers (Senere Jens Kobberøs) øde hus på Bjerget. Så kom JCK og slog dem med en kæp. (Sagen fortsætter).

Jens Christensen Kobberøe tiltaler Peder Christensen Årup for samme sag. (Vidner bl.a. Anne Mikkelsdatter Skovsted og Boeld Krog). Taget kunne bruges som brændsel og til at strø kreaturer med.

... Kynde af Løgstør lod læse et tingsvidne af ... ting, at prammene ikke ved grunden kan ... mellem Martini og Vor Frue dag i fasten for store stormvinde og isdrift.

Jens Christensen Skyum tiltaler Stefan Christensen i Skovsted. Opsat 8 dage. 30. oktober.

Enevold Nielsen Bjerregård.

(28/11 1685). Jens Christensen Skyum tiltaler Steffen Christensen i Skovsted for skyld. Steffen Christensen svarer, at JCS skylder for hans hustrus løn, da hun tjente JCS og en del mere. Opsat 14 dage, for at parterne kunne forenes i mindelighed.

(29/5). Velagte karl Laurits Lauritsen på sin søsters Maren Lauritsdatter den ældres vegne har ladet stævne Olle Jensen og Christen Hillerslev ang. Peder Olufsens gård, som efter landstingsdom skal tilhøre Maren L.d., når hun betaler Olle Jensen og hans svoger Chr. H. og broderen hr. Sveder Jensen. De har fået betalingen og lovet at gøre gården ryddelig.

Olle Jensen vedstår for retten, at han har fået pengene på egne og søskendes vegne.

1092

Thisted Købstads Tingbog -1686

(I6/10). Peder Christensen Årup tiltaler Karen Volf for ærerørige ord mod hans kone.

Dom: Mette Knudsdatters vidnesbyrd er ikke gyldigt, da hun er søster til konen. De andres vidnesbyrd stemmer ikke overens. Karen Volf nægter at have sagt konen noget uærligt på, hvorfor hun frikendes, og ordene skal ikke komme PCA eller hans kone til skade på deres rygte.

6. november.

Enevold Nielsen Bjerregård.

Boeld Schrøder tiltaler Anne Orgemester (senere: Sørensdatter) (g.m. Christen Pedersen Organist) for skyld. Anne Sørensd. har skrevet en opskrift, hvorefter' BS har haft husværelse et år med lysning og varme, og hun har fået mad nogle helligdage. BS mener, at det var godvilligt.

Dom: Boel Skrædder skal have sine penge, men i betragtning af Anne Sørensdatters ringe tilstand skal der afkortes noget i summen.

1:3. november.

Christen Nielsen. Læst noget om Hamborg.

Christopher Nielsen lader efterlyse en pige Anne Eriksdatter, som 10. nov. undveg af hans tjeneste. Hvis godtfolk kan give ham oplysning, vil han godtgøre deres umage.

Mag. Anders Heboe tiltaler Jens Jacobsen for havre, han havde lånt og for malt. Skal betale osv.

Sagen mellem Jens Christensen Skyum og Steffen Christensen opsat endnu 8 dg. 23. november.

Christopher Nielsen.

Laurits Nielsen har sendt to mænd til Bodil Falkorsdatter, (g.m. sal.? Christensen på Kjær), som bekender for dem, at hun har fået betaling for et stk. kålgårdsjord 22 sjællandske alen lang 31/2 al. bred. Hun vil være LNs hjemmel dertil. Tingsvidne.

Laurits Nielsen, forrige rådmand, Laurits Tomsen, Jacob Tinstrup og Tomas Gravesen har købt 2 skuder af følgende folk på Hanstholm: Bente Henriksdatter sal. Christen Løbers, Christen Christensen Løber, Peder Christensen Løber, Christen Pedersen Riis, Jørgen Jensen Gris og Mads Bådsgård.

(Noget kludder med konsumtionen) (Jørgen Jensen Griis kan ikke møde for retten for alderdom og svaghed).

Tøger Olufsen af Skyum beretter, at han af Niels Tomsen var stævnet her til tinget. Han har for 10 år siden fået et skørt i pant af N. Tomsen for penge, men da han bor to mil fra byen er det ikke hans lejlighed at møde her tiere, så han tilbyder NT skørtet mod betaling af pengene. NT ikke mødt. TO kendes fri for videre tiltale.

1093

Thisted Købstads Tingbog - 1686

27. november.

Enevold Nielsen Bjerregård.

Jens Svendsen efterlyser en karl Christen Tomsen Pilberg, som er bortgået af hans tjeneste. Stævningsmænd talte med hans broder Søren i Skyum.

Opsat 14 dage.

(30/10). Jens Christensen Skyum tiltaler Steffen Christensen i Skovsted, der siger, at hans kone ikke har fået løn for den tid, hun tjente hos JCS, men at de 30 rdl. der i JCSs regnskabsbog står som udbetalt til ham, var hans hustrus løn. Dom: Steffen Christensen bør for JCSs tiltale fri at være, for så vidt de 30 rdl. angår. JCS må søge anden skyld ved retten. (4/12).

Niels Jensen Toftum tiltaler mange folk på landet for skyld. Skal betale inden 15 dage.

4. december.

Knud Lauritsen Fårtoft tiltaler Jens Nielsen for skade, hans kåg har tilføjet KLFs pram (senere: Jagt), da JN lagde sin kåg op ad KLFs, og det blev storm. Vidner bekræfter. KLF siger, at han sagde til JN, at han ikke måtte lægge sit fartøj der, men JN sagde, at han skulle nok stå inde for skaden.

Dom: JN skal betale reparation. Peder Christensen Årup udsteder:

Enevold Nielsen Bjerregård tiltaler folk på landet for skyld efter regnskabsbog. Skal betale.

ENB tiltaler Villads Poulsen i Koustrup for skyld efter regnskabsbog. Skal betale osv.

(27/11). Stefen Christensen i Skovsted beretter, at han er stævnet af Jens Christensen Skyum. Han bød sig i rettergang mod JCS. Han er til adskillige ting stævnet af JCS og begærer, at intet her for retten må foretages mod ham, før han lovlig er stævnet.

Peder Christensen Årup på hæderlige og vellærde unge mand Mads Mikkelsen Hassings vegne tiltaler Mads Knakkergård i Skyum for 5 rdl., MMH gav ham til at købe tøj for i Ålborg. Skal betale inden 15 dage.

Anders Knudsen tiltaler folk på landet for skyld efter bog. Skal betale osv. 11. december.

Enevold Nielsen Bjerregård.

Laurits Jensen på sin faders Jens Svendsens vegne tiltaler karlen Christen Tomsen Pilberg, fordi han undveg af tjenesten.

Dom: Han har forbrudt et halvt løn, og da han har bestiget sin husbonds plankeværk og medtaget klæder og tøj, som var indesluttet i hans husbonds gård, idømmes han 3 x 40 lod sølv for hæværk.

1094

Thisted Købstads Tingbog -1686

.Jns Jensen Krog har stævnet sal. Jesper Christensens hustru til vidnes påhør og dom. Opsat 8 dage.

18. december. Anders Pedersen.

Peder Mortensen tiltaler borgere for skyld stævner med 8-14 dages, 3-4-5 og 6 ugers varsel.

Hermed Endis Denne 1686 Aar og videre Begyndes på dett 1687 Aar I Jesu Navn.

1095

Thisted Købstads Tingbog - 1687

8. januar.

Enevold Nielsen Bjerregård.

Christen Villadsen i Skjoldborg på Peder Pedersen Brøns (dorff)s vegne lader tilbyde en del varer o.a., som han har fået udlagt hos Christen Poulsen Reesen i Tøttrup, til den højstbydende.

Hr. Hans Jacobsen Spjelderup lader efterlyse nogle dokumenter, som er blevet borte for ham, skøder på agre.

Christen Pedersen, postkører af Viborg, klager over at Niels Tordsen for otte dage siden havde skikket bud med ham til Viborg og givet ham 1 rdl., som han skulle give Niels Jensen, rådstueskriver i Viborg, og der tage en landstingsstævning, men han kom først til Viborg ved middagstid og kunne ikke få stævningen med sig, hvorfor han måtte rejse med posten, og som han i går morges kom her til byen, havde Niels Tordsen bud til hans logement, at han ville tale med ham. Så gik han ind til Niels Tordsen i aftes i mørkningen. Niels Tordsen spurgte ham om, hvorfor han ikke havde fliet ham stævningen, og da CP svarede, at han ikke havde den, fordi han ikke kunne ble så længe, sagde Niels Tordsen: »... skal fare i din hundsfot, ... du skal ikke tage noget ... uden du vil flie folk beskeden derpå«. Og NT tog i hans øre og drog ham i håret til jorden, og han bad de tilstedeværende drage det til minde, nemlig ... bsen i Holstebro og Christen Købmand i Thisted. Tingsvidne. 15. januar. Intet.

22. januar.

Jens Jacobsen tiltaler Erik Nielsen i Skinnerup og Christen Andersen Hvas ibid. og stævner som vidner: Peder Fjerritslev, Jørgen Skomager for at afhjemle deres syn og flere til at vidne: Oluf Langgårds tjenestekarl Poul Tomsen, Jacob Niemann skarpretter, Olle Jensen, Karsten Skomager og Christen Madsen Fisker. Synsmændene så, at på højre side af Jens Jacobsens forhoved var et blodigt åbent sår ind til det hvide ben, 5 fingerbredder langt (og andre steder sår og blå mærker), som han skyldte EN og CH for. Det skete i Nørregade sønden Enevold Nielsens omtrent ved Ove Ottesens port. Vidner bekræfter. Tingsvidne. (Sagen fortsætter).

Jørgen (= Jens) Jacobsen tiltaler Erik Nielsen og Christen Hvas, som også har overfaldet ham og Oluf Jensen og såret Olle Jensen, og taget hans hat.

Vidner om sår og overfald. Tingsvidne. (Sagen fortsætter).

Erik Nielsen lader stævne mange vidner. Ingen er mødt. Opsat 8 dage. (Sagen fortsætter).

(8/1). Christen Pedersen Post af Viborg tiltaler Niels Jensen Toftum for overlast, stævner som vidner Christen Kiø ... Han mødte ikke. Opsat 8 dage. (19/1).

1096

Thisted Købstads Tingbog -1687

Christen Høst tiltaler Jens ... og Mads Knak for skyld. MK skal betale osv. 29. januar.

Anders Pedersen.

Læst toldrulle af 27/5 1686. Ordre om, at toldsedler og passeresedler for transporten over Løgstør og Aggersborg grunde skal forevises på toldkammeret i Thisted.

(22/1). Christen Pedersen Post af Viborg, æskede Christen Enevoldsen . . . til sin sandhed at vidne. Peder Fjerritslev møder og beretter, at Christen Enevoldsen rejser af byen.... (5/3).

5. februar.

(Anders Pe?)dersen.

Enevold Nielsen Bjerregård tiltaler borgere for skyld efter regnskabsbog. Skal betale osv.

12. februar.

Laurits Tomsen tiltaler Niels Morsing for gæld. Opsat 8 dage. 19. februar.

Enevold Nielsen Bjerregård.

Amtmand Jørgen Skeel Due ved Emmike Eriksen tiltaler Jens Christensen Skyum for den overlaster, de beskyldte ham for at have begået i Bisgårds skrivestue 10. februar imod en del af amtmandens tjenere og folk. Vidner: Samuel Klingenberg, Peder Olborig, Christen Pedersen Kudsk, Christopher Skytte og Laurits Ormsen. Jens Christensen protesterer og mener, at amtmandens tjenere, som han selv har tiltalt for et overfald forleden, ikke kan vidne. EE svarer, at JS ikke kan bevise, hvem der skulle have overfaldet ham, og af de to vidner, JS beråber sig på, nægter den ene at have været i Bisgård, og den anden skal være JSs tjener. Vidner beretter, at JS i skriverstuen krævede penge af Claus Dahler (rektor). De drak sammen, og til sidst betalte Claus Dahler, men JS forlangte 1 rdl. renter, hvad Claus Dahler sagde var for meget. CD begærede en kvittering JCS sagde, at han ville give ham døden og djævelen og slog CD på hovedet og slog hans hat og paryk af. JCS ville gå, men blev hindret af CD, der ville have en kvittering. JCS sagde, at amtmandens tjenere var skælmsfolk, . Han greb et krus og slog det i stykker og med hanken ville han slå et vindue ud, men blev hindret. Knud Pedersen kom til og JCS tog i hans hår og drog ham ned mod bordet uden årsag. KP kunne ikke gøre sig fri, men amtmandens tjenere kom ham til hjælp, og vristede JCSs hånd op, så greb JCS efter KPs ansigt og rev ham i ansigtet med sine negle. Men de blev skilt ad, og

1097

Thisted Købstads Tingbog - 1687

amtmanden, der hørte larmen, kom til stede og befalede Laurits Melsen, at han skulle føre Jens Skyum hjem til sin gård, men JS ville have været inde i kammeret igen. Dette forklarede Samuel Klingenberg, og de andre vedstod, hvad han havde sagt. Tingsvidne. (Sagen fortsætter).

Syn over rifterne i Knud Pedersens ansigt (se ovenfor). Den ene synsmand ikke mødt (bortgået). Skal møde om 8 dage. (Sagen fortsætter).

Laurits Tomsen tiltaler Niels Mikkelsen Morsing for 24 rdl. 5 mk., som han skyldte for en tredjepart af hans skude, som ligger ved Klitmøller. Skal betale inden 15 dage osv.

26. februar.

Jens Christensen Skyum fører vidner mod Knud Pedersen, rektor Claus Dahler og amtmandens tjener, om slagsmålet. De var næsten alle fulde. (Sagen fortsætter).

Jens Skyum stævner flere. (Sagen fortsætter).

(5/3). Syn over Knud Pedersens rifter ved den anden synsmand.

Tomas Madsen Fisker har stævnet Laurits Nielsen til vidnes påhør og Laurits Hillerslev og Jens Christensen til at vidne om en fjerding ingefær.

Laurits Andersen og Jens Christensen vidner, at alt det gods, de havde modtaget af Christen Lauritsen og hans tjener, havde de igen udleveret til Laurits Nielsens tjener Jep Christensen, men den fjerding ingefær var ikke derimellem. Tingsvidne.

5. marts.

Peder Marchusen.

(29/1). Christen Pedersen Post contra Niels Jensen Toftum. Christen Enevoldsen fremstillede sig i dag efter landsdommerens stævning. Han vidnede, at han var i Niels Thourdsens hus, da Christen Post kom ind, og Niels Toftum spurgte ham, om han havde nogle breve. Det havde han ikke og de skiftede ord, mens Christen Enevoldsen sad ved nederbordende og smøget en piftobach. NJT fik CP i håret, og de kom på gulvet med hverandre. CP anklager NJT, og siger, at hvis ikke Laurits Ibsen fra Holstebro, som sprang ned af bordet og skilte dem ad, havde reddet ham, måtte han så godt som tigge sit liv. Han sigter NJT. Hvis denne har noget at tiltale ham for, bør han borg byting.

(26/2). Knud Pedersen på amtmandens, Claus Dahlers og andre sine medtjeneres vegne slutter forlig med Jens Christensen Skyum. Alle tingsvidner angående deres sag skal være døde og magtesløse, og de ved ikke andet om hinanden, end hvad godt og ærligt er.

1098

Thisted Købstads Tingbog - 1687

Peder Mortensen tiltaler Jens Lauritsen i Tilsted efter obligation, hvorefter Jens Lauritsen byskriver i Thisted skylder Morten Andersen rådmand 21 sldl. 2 mk. 11
sk. dat. 26/4 1679.

JL skal betale til MAs arvinger inden 15 dage.

Kirkeværgen Laurits Tomsen tiltaler kirkens bønder for resterende landgilde bl.a. Anders Jensen i Torp, Peder Jørgensen i Hundal, Christen Andersen i Kloster. Skal betale inden 15 dage.

21. marts. Anders Pedersen. Jens Christensen Skyum lod lyse 2. gang efter Niels Jens ... Harboe i Hillerslev.

2. april.

Peder Christensen Årup (PCÅ). Læst forordning om hel kop- og kvægskat.
9. april.

Christopher Nielsen ... på Niels Nielsens vegne på Endrisholm? tiltaler Chr. M. Lelius efter en obligation til Erik Krag til Bramming på 100 sldl. af dato 18/4 1667, transporteret til Niels Nielsen af Vibeke Rosenkrantz, sal. Erik Krag. 1680. Læst i dag. CML mødte ikke. Tingsvidne.

Laurits Mikkelsen i Hunstrup lader fremlægge en obligation på 21 . . . fra Laurits Christensen Fårtoft 4/10 1679, med pant i en ager. Underskrives også af Knud Lauritsen Fårtoft og Mikkel Lauritsen. Laurits Mikkelsen spørger om KLF vil indløse samme ager. Han mødte ikke.

16. april.

Anders Pedersen. Intet. 23. april.

Christopher Nielsen. Intet. 30. april.

Enevold Nielsen Bjerregård.

Borgerskabet blev advaret at holde deres kreaturer af sæden på markerne.

1099

Thisted Købstads Tingbog - 1687

Amtmand Jørgen Skeel Due tiltaler Jens Christensen Ørum, som ved en revers dat. Løgstør 27/10 1683 erkender at have modtaget 29 sider flæsk til forhandling. De vejede 1 skippund 15 lispund.

Dom: JCØ skal inden 3 solemærker gøre regnskab og forklaring eller betale flæsk og omkostninger, for flæsket 3 mk. 4 sk. pr. lispund.

7. maj.

Christopher Nielsen.

Gavebrev fra Karen Nielsdatter, sal. Tomas Jensen Kock's til Chr. M. Lelius' hustru Kirsten Lauritsdatter på en jernkakkellovn, som står i KNds stue, og som skal tilhøre KLd efter KNds død.

Niels Jensen Toftum tiltaler borgere for skyld efter regnskabsbog, nemlig bl.a. (sal.) Mikkell Rees(en) og Christen Høsts kone, (gammel gæld fra 1679 af). Christen Mortensen Høst svarer, at han mener, der var gjort regnskab mellem dem, og NJT har ikke da ladet ham vide, at han skyldte mere. Siden har CMH kun fået for 13 mk., som han vil betale uden dom. Det som sal. Mikkell Rees. skal have udtaget, er det billigt at give betaling for, når hans underskrift forevises. Hvad CMHs kone angår, mener han, at hun har haft så megen umag og besværlig for NJT, at det kan gå lige op med, hvad hun har fået. NJT svarer, at CMHs kone har fået betaling for sin umage. Den fungerende dommer opsætter sagen i 4 uger, da byfogeden ikke er hjemme. (28/5).

Tomas Madsen Fisker lader to mænd spørge Laurits Pedersen Morsing, om han beskylder TMF eller mistænker ham for den skade, der er sket på hans skiberum. LPM svarer, at hvis han vidste, hvem der havde skylden, ville han have søgt ham ved lands lov og ret. Han har ikke beskyldt TMF og har ham ikke mistænkt.

14. maj.

Enevold Nielsen Bjerregård.

Niels Christensen Galtrup tiltaler Niels Nielsen Visiterers hustru Anne Pedersdatter, fordi hun har skubbet til hans hustru, Maren Jensdatter, en søndag i kirken, da Maren Jensdatter ville gå i stolen til hende. Maren Jensdatter faldt om på gulvet. (Lang sag med mange vidneførsler). Mester Anders bad hende gå i en anden stol, og da hun rejste sig og gjorde det, blev stoledøren slået hårdt i efter hende. (21/5).

Læst forbud mod indførsel af karvet og skåren tobak.

(3/71686). Elisabeth Pedersdatter, sal. Niels Nielsen Heboes, lod fremlægge i retten en supplikation til Kongen med klage over, at hendes svoger. Mag. Anders Heeboe nu igen vil disputere om den markjord på Thisted mark, det løsøre i Chr. M. Lelii hus, og det skatte Korn, som er i Jens Svendsens lade, som

1100

Thisted Købstads Tingbog -1687

alt ifølge Højesteretsdom er udlagt til hende. Desuden om to bøndergårde. Hans Majestæts påskrift supplicatsen lyder, at det skal forblive ved den forhen udgivne kgl. befaling, og mag. Anders Heeboe skal ikke videre end de to bøndergårde og de varer, der er i hans eget hus (Kongens store segl).

Laurits Nielsen fremlægger syn over det hus på (Kjær) sal. Mikkell Christensen Skrædder iboede og fradøde. Ralingshuset 7 fag var brøstfældigt, og vurderedes til 9 sletdl. Det som er udbyggt østen af

samme raling er så forfaldent og forrådneth, at det sammen med den lille gårdsplads ikke kan vurderes højere end til 4 sletdl.

Emmike Eriksen fremlægger syn over en udbygning på fem bindinger vesten i det hus i Storegade. Anne Toftum ibor. De fem bindinger tilhører EE, som har købt det af Peder Jørgensen i Hassing. Det er så forfaldent, at det må nedbrydes af frygt for ulykke. Var kun 10 mk. værd.

21. maj. Christopher Nielsen. Jens Christensen Skyum tiltaler folk på landet for skyld. Irettelagt en missive fra Jacob Sparre (til Råstrup) til hans tjener Niels Pedersen i Tinstrup, at han skal levere Jens Skyum to tønder byg, som han så kan afkorte i landgilden. Dom: Jens Skyum skal søge sin regres hos Jacob Sparre. Resten skal betale inden 15 dage.

Jens Nielsen på sin fader Niels Jensen Toftums vegne tiltaler folk på landet, bl.a. Ubbe Madsen i Snedsted for skyld. Opsat 8 dage.

(14/5). Niels Christensen Galtrup tiltaler Niels Nielsen Visiterers kone. 28. maj.

Christopher Nielsen.

(21/5). Niels Nielsen Visiterer stævner Niels Galtrup m.fl., og fører vidner. Tingsvidne. (11/6).

(2/5). Niels Jensen Toftum lod læse en opsættelse angående hans fordring til Christen Mortensen Høst. Opsat til 4. juni.

4. juni.

Enevold Nielsen Bjerregård.

Læst forskelligt kgl., om. Højesteret, om silketøj, fabrikeret i København, om værdien af Ducations, Realer, Albertus og Krydsdaler, om handel på St. Tomas i Vestindien og om mønter.

1101

Thisted Købstads Tingbog - 1687

11. juni.

(28/5). Niels Nielsen Visiterer stævner Niels Christensen Galtrup m.fl. (Gunde Jakobsen Ulf på NNVs vegne). (Sagen fortsætter).

Niels Christensen Galtrup fremlægger tingsvidner.

Dom: Da Anne Pedersdatter under gudstjenesten har uførmet Maren Jensdatter, skal hun betale bøde 3 x 15 lod sølv; og for forargelsen i menigheden, hun har voldt, 2 rdl. til kvæsthuset. Maren Jensdatter har givet nogen årsag til sammenstødet og skal derfor også give 2 rdl. til kvæsthuset.

18. juni.

Anders Pedersen. Intet. 25: juni.

Anders Pedersen.

..... kirkevæрге udbyder kirkens tiende- og skyldkorn til salg.

(Mads Mikkelsen af Hassing), Villads ... Poulsens vegne iredtelægger en obligation fra Tomas Madsen Fisker til Christen Lauritsen Aalborg, boende i Løgstør. Han har betalt noget af. Han mødte og sagde, at han havde regnskab med Christen Lauritsen. Sagen opsat 14 dage. (18/7).

2. juli.

Christopher Nielsen.

Enevold Nielsen tiltaler Peder Jensen, rådmænd i Ringkøbing, efter en obligation for 96 rdl. kurant. af 11. marts 1684. Skal betale inden 15 dage.

11. juli. (Skal være 9. juli). Christopher Nielsen. Intet. Lørdag 18. juli.

(Skal være 16. juli). Enevold Nielsen Bjerregård.

(25/6). Mads Mikkelsen af Hassing på Villads Poulsens vegne stævner Tomas Madsen Fisker, efter obligation 28/4 1686. Han mødte ikke. Skal betale osv.

23. juli.

Enevold Nielsen Bjerregård.

Enevold Nielsen Bjerregård holder gæsteret. Poul Andersen Hvid, der siges at høre hjemme på Fyn, har beskyldt Hans Kock, soldat i von Kahlens kompagni,

1102

Thisted Købstads Tingbog - 1687

for at have stjålet hans penge i sal. Niels Sallingbos gård i Hundborg. Poul A. skal være døv og har biskoppens skrivelse til præster om at hjælpe ham med almisse og andet. Hans Kock har klaget til byfogeden. Poul Andersen kan ikke bevise noget og erklæres for en løgner. Han har mistet sine penge, men ved ikke på hvad måde. Han dømmes til en bøde af tre mark. Det synes som han har misbrugt kgl. Maj. høje nåde, da det af hans svar her synes at fremgå, at han ikke er døv.

30. juli.

Christopher Nielsen. Intet. 6. august.

Maren Jensdatter, sal. Hans Mikkelsens af Arendal tiltaler Maren Lauritsdatter den ældre for en rest af arven efter Peder Olufsen. MLd mødte ikke.

Dom: Da det kan formodes at sal. Hans Mikkelsen har fået pengene sammen med den øvrige arvelod, hans hustru fik, skal Maren Lauritsdatter inden 3 solemærker aflægge rigtigt regnskab eller betale.

Niels Jensen Toftum tiltaler Mikkil Erlandsen. NJT har 1678 fået pantebrev fra svogeren Niels Boisen mod pant i hans part af sal. Margrete Leginds hus. Mikkil Erlandsen tilholder sig hele huset og har udlejet det uden at have spurgt NJT, som har fået skøde af Niels Boisen 1682. Mikkil Erlandsen mener, at Niels Boisen ikke havde ret til at bortskøde huset, som var hjemfalden til kgl. M. for resterende skatter.

Dom: ME kan ikke bevise sin påstand og skal derfor levere NJT rigtigt regnskab over, hvad han har oppebåret i husleje.

13. august.

Karen Nielsdatter Koch, sal. Tomas Kochs og Enevold Jørgensen Glarmester har ligget i forargeligt samkvem. Karen Koch mødte på tinget og lovede, at EG herefter ikke skulle komme i hendes hus, og at hun hverken indenbys eller udenbys ville søge samkvem med ham. Så er sagen for hendes vedkommende bilagt. Vidner beretter, at EG tit er gået ind i Karen Kocks hus, og at han og hans kone ikke lever godt sammen, men skændes og lader hinanden deres herkomst høre. EGs hustru er tit kommet til Tomas Bødkers ved midnatstide og har bedt ham lukke op, at hun ikke skulle fryse ihjel, da hun ikke kunne være i huset for sin mand. Tingsvidne.

20. august.

Anders Pedersen. Intet. 27. august.

Anders Pedersen. Intet.

1103

Thisted Købstads Tingbog - 1687

3. september.

Enevold Nielsen Bjerregård.

Læst kgl. forordninger om favneved, om hør, hamp og frø, om silkevarer, om manufacturerer i de små købstæder, og om penge til Landstinget og til Landsdommerne.

10. september.

Anders Pedersen. Intet. 17. september.

Enevold Nielsen Bjerregård..

Anders Gødiksens tre døtre, Anne Gødiksdatter, Maren Gødiksdatter den ældre og Maren Gødiksdatter den yngre har afstået et stykke øde ejendom sønder i byen, Mag. Anders' øde ejendom på vestre side, Christen Hørstedes

på, søndre og sal. Jesper Christensens hustrus på nær side, gaden eller vejen på østre side, til Søren Mikkelsen Jelling. Tingsvidne.

24. september.

Anders Pedersen. Intet. 1. oktober.

Enevold Nielsen Bjerregård.

Læst Christopher Stefani allernådigst givne bestalling (som badskær el kirurg) i Thisted og Nykøbing.

Anders Poulsen i Rolsgård har stævnet Ole Pedersen Langgård fordi han forholder ham et skøde ... og dets tilliggende. Opsat 8 dage.

3. oktober. Anders Pedersen.

(3/10). Peder Christensen Årup tiltaler Jens Christensen Kobberø for hvad han er skyldig efter forlig. Udsat 8 dage. (15/10).

Mads Eskesen tiltaler Niels Hansen Skomager og Anne Orgemesters for Skyld. Skal betale osv.

15. oktober. Anders Pedersen.

Peder Christensen Årup tiltaler Jens Christensen Kobberø for skyld efter forlig (1 rdl.) forrige år. Jens Christensen Kobberø mødte og betalte.

1104

Thisted Købstads Tingbog -1687

Christian M. Lelius tiltaler Christen Andersen Hillerslev for skyldig konsumtion og andet, og har ladet forkynde arrest, så han ikke må forlade byen, før gælden er betalt. Han mødte ikke. Skal betale osv. og arresten opretholdes.

22. oktober. Anders Pedersen.

Knud Pedersen i Bisgård tiltaler Knud Fårtoft for 5 mk. Skal betale osv.

Jens Christensen Skyum tiltaler Laurits Pedersen Morsing, for hvad han skylder ham. Stævningsmændene siger, at de stævned ham i dag otte dage om eftermiddagen omtrent en halv time efter at bønnen var læst, og det var klar dag, men om solen var gået ned eller ej, vidste de ikke.

29. oktober. Anders Pedersen.

Peder Christensen Årup tiltaler Peder Fjerritslev for, hvis indpas han har gjort ham med at holde skole her i byen imod øvrigheden og kgl. maj. lov. Vidnerne mødte ikke. Sagen opsat 8 dage. (5/11).

5. november.

Læst missive til Peder Marchussen, tolder. Købstæderne ved søsiden må med indlandske skiberum nyde frihed ubehindret at handle på fremmede

steder, undtagen på Hamborg og Bremen i Vestersø og på Lybæk, Meklenborg, Pommern i Østersø.

Læst kgl. forordning om landgilde og afgifters mål efter den nye anordnede mål og vægt.

Om opgæld af dem som har sig forskrevet ...

Foreløbige privilegier for dem som kobber- og jernværker ... Mads Eskesen lader stævne folk på landet for skyld (ikke mere). Jens Christensen Skyum tiltaler borgere for skyld. Skal betale osv. Dog har Tomas Fisker ved ed fragået at skyldte noget, og Mads Smed har betalt her i retten.

Anders Christensen på Knakken tiltaler Jens Jørgensen og hans søn Niels Jensen i Østerild for skyld (ikke mere).

(29/10). Peder Christensen Årup fremlagde en bestalling fra borgmester Enevold Nielsen på skoletjenesten i byen alene at forestå, og en attest fra hr. Hans Jacobsen Spjelderup om, at han var dygtig befunden til at være dansk skolemester efter eksamen.

Emmike Eriksen berettede nogle ord, som fra M. Anders Heboe, som imellem biskoppen og PCÅ passerede sidst biskoppen var i byen, da PCÅ var i M. Anders' hus og anholdt for biskoppen om alene at være skolemester i byen. Da

1105

Thisted Købstads Tingbog - 1687

blev biskoppen sagt(?) af et ting, som skulle være gået her ved tinget sidst afvigte Per Christensen Årup angående. Da resolverede biskoppen, at det skulle forblive med børnenes information og ... forne til videre anordning blev gjort. Opsat ... (20/1 1703).

12. november.

Enevold Nielsen Bjerregård.

Niels Jensen Toftum tiltaler folk på landet for skyld. Skal betale osv. Christopher Nielsen tiltaler folk på landet for skyld. Skal betale. (20. november?) = 19. november.

Anders Pedersen.

Christen Andersen Hillerslev har stævnet Niels Jensen Mult og to vidner, som har foretaget syn, men de mødte ikke. Sagen opsat 8 dage. (Sagen fortsætter). Niels Jensen Mult stævner Christen Andersen Hillerslev og synsvidner, der beretter at ... havde sået i hans jord. Niels Mult har ladet det høste, og det ligger nu i hans lade norden i byen, næst norden Anders Knudsens ladehus. Synsmænd beretter, at de så en roge, hvor udi var spansk havre og biug. Opsat 8 dage.

Tomas Graversen har stævnet Olle Langgård. Opsat 8 dage. 26. november.

Anders Pedersen.

Enevold Nielsen Bjerregård tiltaler folk for skyld. Skal betale.

Tomas Graversen tiltaler Olle Langgård for 2 sække, som han mener, han skal betale. Opsat 14 dage.

3. december.

Enevold Nielsen Bjerregård.

Læst kgl. brev om politimestres embede. Og om Landstinget.

Missive fra Anne, sal. Knud Nielsen Grams, dat. Nykøbing i Odsherred, 20. okt. 1687, om nogle arvinger til hendes mand, Knud Gram, som skal være født i Thisted, skulle befinde sig i byen.

Emmike Eriksen (Præstens Medhjælper) tiltaler Mads Smed for drukkenskab en dag, han havde været til alters og for ulydighed mod M. Anders, som ville tale med ham om det. Han skal bøde 2 lod sølv til de fattige og stå åbenbar skrifte.

1106

Thisted Købstads Tingbog - 1687

Niels Hansen skomager på sin dreng Jens Christensen Bundes vegne tiltaler haren Wolf, fordi hun har skældt Jens Christensen for en skælm og en tyv, han og hans afkom til niende knæ... skomager skød hende til side, og de var ved at komme op at slås, men Maren March ... Mogensdatter skilte dem ad. Vidner Niels Markmands kone og Jens Henriksen skomager. Tingvidne.

Baren Volf og mand, Mads Smed var til vedermålsting. (Sagen fortsætter). Mads Smed stævner Niels skomagere, Jens Henriksen og drengen Jens Christensen, Niels Markmand og Else Mogensdatter. Desuden Jens Nielsen Bunde og Christen Ibsen Skrædder til at afhjemte syn. (17/12).

Helle Pedersdatter Torp giver kvittering for arv efter sin fader, sal. Peder Nielsen Torp til sin fader (stedfader). Tomas Gravesen og lover, at hendes fæstemand Mads Jørgensen skal give afkald, når Gud vil lade ham komme hjem. dat. 7. juni 1687. Og så fremstod Mads Jørgensen på tinget og tog Tomas Gravesen i hånden og gjorde afkald.

1(1. december. Anders Pedersen.

Tøger Jensen tiltaler Tomas Graversen for, hvad han skylder ham. Opsat 8 dage.

Frik Nielsen af Skinnerup erbød sig i retten, som han af Enevold Nielsen Bjerregård er hidstævnet. (Ikke mere). (17/12).

Mag. Anders Heboe tiltaler Jens Jacobsen for skyldige tiendepenge 13 mk. Skal betale inden 15 dage.

Peder Pedersen Fjerritslev på Tomas Graversens vegne tiltaler folk for hvad de er Peder Mortensen skyldig. De skal betale til Peder Mortensen inden 15 dage osv.

17. december. Anders Pedersen.

Jens Snedker på Simon Markussens vegne og beviste (ikke mere). Jens Svendsen tiltaler skyldnere. De skal betale.

(10/12). Enevold Nielsen Bjerregård tiltaler skyldnere, bl.a. Erik Nielsen af Skinnerup og Christen Pedersen Balle i Skovsted. Erik Nielsen mødt med modkrav, bl.a. for en rejse til Stagstrup kirke at hente dom over mag. Holger i Snedsted. Chr. P. Balle nægtede at skyldte noget. For deres vedkommende er sagen opsat til 7. januar. De andre skal betale.

Anders Knudsen tiltaler skyldnere. De skal betale osv.

1107

Thisted Købstads Tingbog - 1687

Samme tiltaler folk i byen for skyld.

(3/12). Niels Hansen Skomager på sin drengs Jens Christensen Bundes vegne fremlægger forrige tingsvidne og begærer dom, men da byfogeden ikke er hjemme, opsættes sagen i 4 uger, hvilket skulle være indført 10. december, men blev forglemt. (7/1 1688).

Kirsten Justdatter, sal. Morten Andersens tiltaler sal. Maren Christensdatter i Stagstrup hendes arvinger, nemlig hendes mand Niels Poulsen, Sven? (Søren?) (.oie?) Nielsens hustru, Peder Urbrands hustru, . . . og Christen Knudsen i Sundby og hans broder gl. Jens Knudsen, og ung Jens Knudsen i Hørning for penge, som Maren Christensdatter skyldte Kirsten Justdatter, da hun døde. (5 mk. 12 sk.) De skal betale osv.

Christen Mortensen Søe tiltaler skyldnere efter regnskabsbog (alle på landet). De skal betale osv.

Tøger Jensen tiltaler Tomas Graversen. Tøger Jensen har været i Norge denne høst og forhandlet varer, og det har Laurits Svenske også. Laurits Svenske havde noget gods af Tomas Graversens med, og da de kom hjem, bad Laurits Svenske Tøger Jensen om at tage Tomas Graversens penge med til Thisted, hvad han også gjorde, men Laurits Svenske kom ikke og gjorde afregning med Tomas Graversen. Tøger Jensen eller L.S. har betalt konsumtion og andet, så Tomas Graversen skulle betale 19 rdl. 3 mk. 14 sk., men har kun betalt 2 rdl. 4 mk. 8 skilling. Tøger Jensen klager til Borgmesteren (byfogeden). Sagen opsat 1 måned. (14/1 1688).

ENDE PÅ DENNE 1687 og videre begyndes på dette 1688 år. IN NOMINE JESU.

1108

Thisted Købstads Tingbog - 1688

(7). januar.

Anders Pedersen i dommers sted.

(fremlagde) Jens Christensen, tjenende Niels Skomager, et tingsvidne (forhen indført) (på det 125. blad 17/12 1687). Sagen mellem ham og Karen Volf opsat endnu 14 dage. (4/2).

Laurits Christensen på Jens Christensen Skyums vegne har ladet stævne Lille Niels Pedersen Skinderup ved Klitmøller med kald og varsel for skyld.

Laurits Jensen procurator på Inger Christensdatter, sal. Christen Orgemesters vegne stævner hendes moder Anne Sørensdatter for arv efter hendes fader. Samme dag stævnes hendes formynder sal. Søren Tøgersens broder Jens Tøgersen. Fremlagt registrering 4/10 1667 og lodseddel, hvorefter Inger Christensdatters arv er 94 sldl. 3 mk. 13 sk. Skønt det er 20 år siden, hendes fader Christen Pedersen Organist døde, har hun ikke fået sin arv. Opsat 8 dage. (14/11).

Mads Smed stævner Lodvig Mathiesen Guldsmed og hans hustru, og synsmænd til at afhjemle syn, og Hans Hansen Smed og ... Fårtoft for deres sandhed at vidne. Synsmændene kunne ikke se sårene for blod, Mads Smed havde i ansigtet. Han beskyldte Lodvig Guldsmed for sårene.

Erik Nielsen af Skinnerup bød sig i rette med Enevold Nielsen, men denne mødte ikke. Der skal stævnes på ny, hvis sagen skal forfølges.

Niels Jensen Toftum stævner Niels Hansen skomager og sal. Niels M ... s hustru for skyld. Opsat 8 dage.

Niels Jensen Toftum tiltaler folk på landet for skyld, bl.a. Niels Tomsen i Torsted, Jørgen Griis i Hansted. Opsat 8 dage.

14. januar.

Enevold Nielsen Bjerregård.

Læst missive om forstrandens bortforpagtning.

Amtsforvalter Jens Hansens fuldmægtig Peder Tomsen lader forkynde et proclama om kvæg, der er udlagt hos Jacob Sparre til Råstrup for resterende komsumtion og folkeskat. Kvæget udbydes til salg til højstbydende. Det er vurderet til 69 sldl. 3 mk.

Jens Christensen Skyum lader stævne folk på landet for skyld, bl.a. Mogens Christensen i Stampemøllen, Knud Andersen i Kjærgård i Næstrup, Olle Kjeldgård i Skyum. Skal betale inden 15 dage.

1109

Thisted Købstads Tingbog - 1688

Peder Eskesen udsteder dette.

Enevold Nielsen tiltaler folk på landet for skyld, bl.a. Lisbet Andersdatter, tilforn i Koustrup, nu i Hørsted, Hans Tomsen i Freskild, Søren Jørgensen i Freskild, Jens Skyttes kone i Årup. Skal betale osv.

Tomas Graversen tiltaler folk på landet for skyld, bl.a. Gunde Ulf i Kjelstrup, Niels Mikkelsen i Bryndlæshofue. Skal betale osv.

Anders Knudsen tiltaler folk på landet og i byen for skyld efter regnskabsbog. Skal betale osv. Bl.a. Christen Laursen på Engeland i Rær.

(7/1). Laurits Jensen på sal. Christen Orgemesters datter Inger hendes vegne fremlægger en lodseddel fra skiftet efter faderen med angivelse af hvad hun har arvet i jord og løsøre.

Da arven blev hos moderen, og formynderen er død, skal moderen betale, dog skal hun have godtgørelsen for, hvad der er medgået til datterens underholdning.

Niels Jensen Toftum tiltaler folk på landet for skyld, bl.a. Jørgen Griis i Hansted. Skal betale osv.

(17/12 1687). Tøger Jensen begærede efter opsættelse af 17. dec. sidst. dom, men Tomas Graversen beråbte sig på et vidne Laurits Svenske på Holmen, hvorfor sagen er opsat i 14 dage.

21. januar.

Anders Pedersen. Intet. 28. januar.

Enevold Nielsen Bjerregård.

... dersen Langgaard forordnet til at annamme ... indeværende år, og borgerskabet blev anmodet om at udvælge takserborgere.

Der blev udpeget tinghørere for indeværende år.

(14/5 1687). Købebrev til Christian Lelius fra Maren Nielsdatter Heboe på hendes moders, søskendes og egne vegne på løsøre og korn, som efter Højesterets dom blev udlagt 16. juni 1686 hos Anders Heboe, sognepræst i Thisted, og nu ligger hos borgmester Lelius.

Og købebrev fra Elisabet Pedersdatter, sal. Niels Nielsens i Store Hebo, til C. Lelius på jord, som efter Højesterets dom blev udlagt hende fra mag. Anders Nielsen Heboe. Hun forpligter sig til i tilfælde af vanhjemmel at betale Chr. Lelius fyrretyve ... og 2 sk., som jorden ved auktionen 21. nov. 1685 blev udlagt for, og til hvilken pris han har fået den.

1110

Thisted Købstads Tingbog -1688

Enevold Nielsen Bjerregård tiltaler Birgitte (Nielsdatter) Bager og Bertel Andersen af Kjelstrup for skyld. BA sagde, at gælden var hans faders, men at han havde »lovet« for ham. De skal betale osv.

4. februar.

Enevold Nielsen Bjerregård.

(7/1). Anders Krag på Jens Christensen, tjenende Niels Skomager, hans vegne fremlægger tingsvidne 3/12 1687 og en dom 7/8 1686 mellem Anders Krag og Karen Volf, hvorefter hun offentlig på bytinget skulle tilbagekalde sine ukvemsord, som hun ... Anne Bunde for nær, og betale til Anders Krag processens bekostning 8 rdl. Jens Christensen fremlægger klage over at Karen Volf har skældt ham for en skælm og en tyv ligesom hans moster Anne Bunde. Karen Volf mødte ikke.

Dom: Da hun ikke er mødt trods gentagen opsættelser, dømmes hun som en løgner til at bøde sine 3 mark.

C. M. Lelius tiltaler borgere for resterende konsumtion, bl.a. Peder Andersens hustru. Christopher Nielsen mødte på sin moders, Peder Andersens hustrus vegne, og forlangte, at CML burde bevise, at hans moder for året 1685 havde angivet noget at svare af, og for 1686 og 1687 bevise, at hun enten havde brygget eller bagt eller avlet korn eller handlet. Mikkel Skårup sagde, at han for 1685 intet havde angivet, og at han ikke havde bagt, men købt både K ... og brød. Sagen ogsat 8 dage.

Christen Andersen tiltaler folk på landet efter hans formands Christen Pedersens regnskabsbog, bl.a. Anders Pedersen, før i Skovsted, nu i Sennels og irettelægger en obligation 1675 fra Anders Pedersen i Skovsted til Christen Pedersen, tjenende Jens Svendsen, og en anden obl. af 1674. Skal betale osv.

Christen Andersen tiltaler Tomas Jacobsen og Laurits Nielsen i Klastrup som arvinger efter Christen Madsen i Klastrup for dennes skyld til Christen Pedersen. Opsat 8 dage. (13/2).

Jens Christensen Skyum tiltaler Christen Kynde af Løgstør for skyld efter regnskabsbog 1686. Skal betale.

Jens Christensen Skyum tiltaler folk på Mors for skyld efter regnskabsbog. Skal betale.

13. februar. Anders Pedersen. Jacob Tinstrup tiltaler folk på landet for skyld, bl.a. Falquord Christensen i Malle, Salmand Madsen og Peder Madsen og Peder Klemmedsen i Torsted, Klemmed Bang i Sjørring efter regnskabsbog. Skal betale osv.

1111

Thisted Købstads Tingbog - 1688

(4/2). Christen Andersen (senere Sterm) tiltaler Laurits Nielsen i Klastrup for gæld, som sal. Christen Madsen i Klastrup 1674 skyldte hans formand. Niels Christensen i Lille Hillerslev mødte på Laurits Nielsens vegne og protesterede, da LN ikke havde fået det ringeste af Chr. Madsens bo. Ifølge lovens 5. bogs 14. capitel 51, skal enhver der handler med

bønder, gøre regnskab med bonden hvert år under hans kravs fortabelse.
Opsat 14 dage. (25/2).

18. februar. ENB. Læst forskelligt.

Læst politimester Claus Raschs missive om gl. mål og vægts afskaffelse.

Læst Landstingsvarselsseddel om at skifte efter sal. Tomas Nielsen
Skrædder skal holdes 18. april.

Buddene på Strandforpagtning er ved auktionen for lave, hvorfor der
afholdes ny auktion.

Laurits Nielsen rådmand stævner flere borgere for deres sandhed at vidne
og Christopher Nielsen og Jens Christensen Skyum til vidnes påhør
angående nogle huder, og skind som Niels Hansen Skomager skulle barke og
som var blevet udlagt til Jens Christensen Skyum, men som Niels Hansen
Skomager sagde tilhørte Laurits Nielsen og var mærket med hans mærke. De
lå i barkekarret. Synsmændene gør rede for de forskellige mærker på
skindene. Tingsvidne. (25/2).

Jens Christensen Skyum stævner Simon Marcussen for skyld efter
obligation på 100 rdl. Der resterer 10 sletdaler. Han skal betale osv.

25. februar. Anders Pedersen. Chr. M. Lelius stævner amtmanden,
amtsforvalteren og flere borgere og fremlægger rentekammerets resolution,
hvorefter der afkortes i konsumtionsforpagtningen, som CML har, fordi
nogle skuder er solgt fra Hanstholm til Thistedborgere ved Klitmøller.
Tingsvidne.

(13/2). Niels Christensen i Lille Hillerslev refererer sig på Laurits
Nielsens vegne (i Klastrup) til forrige protest. Der irettelægges en
kontrakt mellem Tomas Jacobsen, gift med Christen Madsens datter, og Chr.
Madsens søn, Peder Christensen 1/5 1677 på Hillerslev herredsting,
hvorefter Peder Christensen overtager sin faders gæld, og derfor har
solgt kvæg og indbo i gården til Tomas Jacobsen, som har overtaget
fæstet. Tomas Jacobsen henholder sig til kontrakten, men da den ikke er
lovlig, fordi kreditorerne ikke var gjort bekendt med overenskomsten,
skal Chr. Madsens arvinger betale gælden, og Laurits Nielsen, som er gift
med Peder Christensens enke, kendes fri.

1112

Thisted Købstads Tingbog - 1688

(18/2). Laurits Nielsen tiltaler Jens Christensen Skyum, fordi han har
ladet tage hans huder, som Niels Skomager på Kæret skulle garve og kræver
erstatning JCS ikke mødt. Sagen opsat 14 dage, også fordi byfogeden var
lovligt fraværende. (3/2).

Sveder Jensen, sognepræst til Als med anneks, giver Peder Mortensen
Ziele afkald og kvittering for den arvelod, som min salig farbroder
Laurits Olufsens søn Jens Lauritsen tilfaldt efter min salig farbroder
Peder Olufsens, 364 sld? 2 mk. 10 sk., som var Peder Mortensen som
formynder betroet. Underskrevet Sveder Jensen Thisted.

Olle Langgaard tiltaler Gunde Ulf i Kjelstrup og Jens Christensen Bødker her Ibd. for skyld efter regnskabsbog. Skal betale osv.

3. marts.

Enevold Nielsen Bjerregård.

Læst kgl. forordning om kirke-, skole-, børne- og fattiges penge.

Christen Andersen tiltaler M(ich?) ... og Stefan Ramsgård i Sperring for skyld. Opsat i ...

(25/2). Jens Christensen Skyum fremlægger syn over huder hos Niels Skomager.

Synsmændene ikke mødt for at afhjemle deres syn. De skal møde om 8 dage under faldsmål. (10/3).

Jens Jensen Krog fremlægger transport fra Peiter Casten (f. 1650) i Christiansand på arv efter hans fader Christen Jespersen til hans svoger Jens Jensen Krog. Peder Christensen (= Petter Casten) arvede også efter sin moder zidsel Christensdatter (*1664), men hans broder Jesper Christensen tog hans arv til sig. JJK mener at disse penge, som også er transporteret til ham, burde have haft prioriteret ved behandlingen af Jesper Christensens bo som børnepenge, og kræver derfor Jesper Christensen arvinger for pengene. Opsat 4 uger (24/3).

Jens Muli tiltaler folk på Mors. Stævnet med kald og varsel. Opsat 4 dage. Olle Langgård tiltaler folk på Mors for skyld. Opsat 14 dage.

Christen Andersen tiltaler folk på Mors og på landet i Ty for skyld efter sal. Christen Pedersens regnskabsbog. Skal betale inden 15 dage osv.

10. marts.

Enevold Nielsen Bjerregård.

1113

Thisted Købstads Tingbog - 1688

(3/3). Laurits Nielsen fremlægger tingsvidne om huderne og skindene, som han havde leveret Niels Skomager til barkning. Niels Skomager siger, at skindene tilhører Laurits Nielsen. Jens Skyum møder med synsmændenes syn over hudernes mærkning.

Det anses for bevist, at huder og skind tilhører Laurits Nielsen, uanset mærkningen, da de en tid har været i fremmed hus, og Jens Skyum skal derfor levere Laurits Nielsen huderne ligeså gode, som de var eller penge for dem og betale sagens omkostninger.

Christian M. Lelius tiltaler Mads Jørgensen for konsumtion. Som vidner stævnes konsumtionsbetjentene Iver Jensen, Søren Pedersen og Sivert Jensen. Der blev forlig, så MJ betaler 10 rdl.

17. marts.

Enevold Nielsen Bjerregård.

Christen Jensen Schalderup stævner Hans Smed og Anders Fyrskyt deres tilbud at afhjemle og Mikkel Skårup for deres sandhed at vidne, og Niels Jensen Toftum anlangende nogle gryn, som Christen Schalderup havde haft i Norge at afhænde for NJT på forårsrejse 1687. Vidner har fået forevist et stykke klæde, som CJS har fået for grynene. JNT ville have haft rede penge, men CJS siger, at han ikke kunne sælge grynene for penge, da de var fordærvede, sammenfaldne og blåmuled. Peder Olesen i Hansted vidnede, at CJS havde spurgt ham og Christen Torsted til råds, om hvad han skulle gøre. Han vidste ikke, om grynene havde taget skade på rejsen, men de var malet af råt korn. Mikkel Skårup vidnede, at han havde set, at CJS havde nogle gryn på et klæde på kahytten for at tørre dem. Da sagde CJS at grynene var Niels Tordsens, og CJS sagde, at Jens Ørumby skulle svare til dem.

Christen Jensen Skallerup fremlagde et missive fra Jens Jacobsen Murmester på Christianssand til Niels Tordsen om, at han havde hørt at NJT ikke var tilfreds med handelen. Han havde købt grynene af Christen Jensen Morsing og givet ham derfor 5 al. mørkegråt klæde. Nu beder han om, at NJT vil sende ham klædet tilbage, så vil han ordne det med grynene som han endnu har, da han ikke vil søge sin ret for mandens skyld.

NJT siger at CJS burde have givet ham brevet. CJS siger, at han har leveret ham en kopi, hvad NJT mener han skal bevise. Tingsvidne.

Niels Jensen Toftum tiltaler Peder Christensen Frost i Nykøbing og folk i Ty for skyld efter regnskabsbog. Skal betale.

24. marts. Anders Pedersen. (3/3). Jens Jensen Krog begærer efter 4 ugers opsættelse dom. Anders Christensen Krag mødte med fuldmagt og begærede ny opsættelse.

Efter parternes Concens opsat 3 uger. (21/4).

1114

Thisted Købstads Tingbog - 1688

Niels Jensen Toftum tiltaler folk for skyld, bl.a. Niels Hansen Skomager. Skal betale osv.

Christopher Stefani tiltaler Jacob Niemand skarpretter for hvis pas han gør ham i hans kunst. Opsat ... dage. (19/5).

7. april.

Anders Pedersen.

Simon Marcussen tiltaler folk for skyld efter regnskabsbog. Skal betale osv. i. april.

Anders Pedersen.

Læst forordning om misbrugs afskaffelse af veksler indenbys.

Læst brev til Enevold Nielsen om at tage ed af købmænd, der handler med silke.

Og rentekammerets ordre til at der ikke må ske mere moderation i kopskatter. end i 1684 og følgende år.

Amtmandens fuldmægtig Knud Pedersen lader lyse Bisgårds mark og eng i hegne.

Søren Andersen lader erkyndige, at han har fuldmagt fra hr. Christen Jensen, sognepræst i Tim til at sælge den gård i Thisted, som Laurits Lauritsen ibor. (Sagen fortsætter).

Købebrev fra Søren Andersen på hr. Christen Jensen i Tim hans vegne, sælger til velagte Karl Morten Eskesen den gård med bygning og alt på hjørnet tvært over algaden fra amtsforvalteren Jens Hansens gård, og Christen Hammers hus på søndre side, som velbemeldte hæderlige og vellærde mands farbroder Peder Mortensen Skrædder iboede og fradøde (+ 1685) og til hans søn Morten Pedersen som arvelod er udlagt. Hr. Christen Jensen er værge og forsvar for Morten Pedersen.

(24/3). Jesper Christensens hustru fører vidner om, hvem der nedbrød sal. Christen Jespersens gård på Bjerget, som han iboede. Vidner beretter, at Jens Jensen Krog havde ladet 4 bindinger hus østen i gården bryde ned og noget tømmer blev ført til Jens Krogs svoger (= svigersøn) Niels Christensen Galtrups gård og resten ved de ikke, hvor blev af. Huset var færdig til at falde ned, en del af væggene var faldet ned og der var hverken loft eller døre. Karen Poulsdatter lejede det der var i behold af gården og svarede husleje til Jens Krog. Niels Galtrup havde blandet møg på stedet. Tingsvidne.

1115

Thisted Købstads Tingbog - 1688

28. april.

Anders Pedersen.

Læst forskelligt kongeligt.

Knud Pedersen Riber tiltaler Niels Nielsen Visiterer og Niels Skomager for skyld. Skal betale osv.

Enevold Nielsen tiltaler folk på Mors og Sundmølle i Ty for skyld. Skal betale osv.

Peder Mortensen Ziele tiltaler folk på Mors for skyld. Skal betale. 5. maj.

Peder Jensen på sin faders Jens Svendsens vegne tiltaler Niels Jensen i Mellem Jølby, kirkeværgen for Solbjerg kirke, for skyld for leveret bly m.m. Skal betale osv.

Christopher Nielsen tiltaler Niels Hansen Skomager for et skind, som Christopher Nielsen har leveret, og som Niels Skomager skulle sy et par tøfler af til CN og et par sko med violenblå overlæder til hans kone. Det er ikke sket trods gentagne eder og løfter. NS skal levere tøfler og sko eller betale.

Christopher Nielsen lader oplyse en sort vædder, som hans tjenestepige optog af brønden i sal. Peder Justsens gård efter at den havde gået der i 2 nætter og dage, om den tilhører folk her i byen eller udenfor.

12. maj.

Enevold Nielsen Bjerregård.

Borgmester Lelius stævner Thisted bymænd angående byens indelukkelse og om at folk ikke menes at have angivet nok til konsumtion.

Knud Pedersen Riber fører vidner på, at Niels Mortensen Torsted har pløjet lidt ind i Bisgårds Toft fra Rådmandsengen til mod bakken. Syn over skelsten.

19. maj.

Enevold Nielsen Bjerregård.

Laurits Jensen på Jens Svendsens, hans faders, vegne tiltaler Jens Christensen Skyum og fører vidner, bl.a. hr. Hans Jacobsen Spjelderup, på, hvad der skete i Jens Skyums hus 7. maj. Han og andre vidner beretter, at Jens Svendsens hustru, Maren Troelsdatter, var gået over til Jens Skyums for at se til sin syge søster Else Troelsdatter, Jens Skyums hustru. Jens Christensen Skyum spurg

1116

Thisted Købstads Tingbog - 1688

te, hvad hun kom der efter og slog hende, væltede hende omkuld og sparkede hende. Søsteren, som hr. Hans Spjelderup havde berettet forinden, kom op og lad ham holde inde, men så slog han også hende og Laurits Jensen. Anne Søe og flere kom til. JCS skød inde i huset. Tingsvidne og syn. (Sagen fortsætter).

Jens Christensen Skyum klager over den molest, Jens Svendsens hustru og søn har tilføjet ham i hans hus, at Jens Svendsen mange gange har anholdt hans hustru og forgangen år bemægtiget sig hans børn uden JCS vilje og minde. Tingsvidne. (Sagen fortsætter).

Synsvidne over sår og skade, som Jens Christensen Skyum har tilføjet Maren Truelsdatter, Jens Svendsens, og hendes søn Laurits Jensen. (8/6).

Pantebrev fra Thomas Madsen Fisker til Laurits Christensen, forpagter på Kokkedal på 40 sldl. som er rest på købesummen af halvparten i en jagt,

Ålen kaldet, med pant i samme Jagt, som nu tilhører TMF alene. Dat. Kokkedal 7/7 1687 (9/6).

(24/3 J. Mester Christopher Stefani Badskær, tiltaler Jacob Niemann skrupetter for indpas i hans privilegium. Opsat 8 dage.

26. maj.

Anders Pedersen. Intet. 2. juni.

Enevold Nielsen Bjerregård.

Amtsforvalterens fuldmægtig Peder Tomsen lader læse proklama anlangende hvad havre her i magasinet er beliggende til den højstbydende at falholde.

Mikkel Pedersen af Nibe comparerede til en gæsteretsdom og irettelagde en stævning fra Enevold Nielsen til Niels Nielsen Visiterer, at MP, tjenende (Laurits) Jacobsen Brunov (i Nibe), klager over NNV anlangende noget akvavit og tobak.

Dom: Da tobakken bevises at være fortoldet i Ålborg, har Niels Nielsen Visiterer ingen føje haft til at konfiskere den og skal erstatte den. Hans Hattemager, som har angivet at betjene den bestilling, han ikke er betroet, og i sin drukkenskab tilskyndet, at Mikkel Pedersen er tilføjet denne fortrød, og bekostning, skal betale 15 mark.

(19/5). Laurits Jensen fremlægger de forrige tingsvidner og kræver, at Jens Skyum skal bøde 3 x 40 lod sølv og offentlig afbede de skældsord, som er tilføjet hans moder, og lide efter loven for hans skældsord mod Laurits Jensen. Opsat 3 uger. (23/6).

1117

Thisted Købstads Tingbog -1688

9. juni.

Anders Pedersen.

(19/5). Laurits Christensen, forpagter på Kokkedal tiltaler Thomas Madsen Fisker efter han obligation og for 2 stk. spanmatter? Han skal betale inden 15 dage osv.

(19/5). Mester Christopher Stefani lader stævne Jacob Niemann skarpretter, men døren blev lukket for stævningsmændene, så de ikke kune komme ind. De så gennem vinduerne, at stuen var fuld af folk, der lod sig årelade. Tingsvidne. (18/8).

16. juni.

Enevold Nielsen Bjerregård.

Læst landkommissærernes proklama, om nogen vil købe af kgl. Maj.s skattehavre, 4000 td. som ligger i Ålborg magasin.

23. juni.

Anders Pedersen.

(2/6). Laurist Jensen begærer dom over Jens Christensen Skyum, men som byfogeden ENB ikke er til stede, opsættes sagen i 8 dage. (30/6).

Knud Pedersen Riber tiltaler Niels Mortensen Torsted for de udgifter, han har haft på at sætte skelsten og stabel. Opsat 8 dage.

Jacob Lauritsen Tinstrup, kirkeværge, tiltaler kirkens bønder, bl.a. Peder Jørgensen i Hundal, Christen Andersen i Kloster og Laurits Beck i Hou for skyldig tiende og landgilde. Skal betale osv.

30. juni.

Enevold Nielsen Bjerregård.

(23/6). Sagen om Jens Christensen Skyums behandling af Maren Troelsdatter og Laurits Jensen. LJ fremlægger tingsvidner og kræver dom.. Jens Skyum fremlægger også tingsvidner af Hillerslev herredsting, de skal vise, at JCS blev overfaldet af Maren Truelsdatter og hendes søn og kun værgede sig.

Dom: JCS har brugt stavshug, hårgreb og jordskuf, og skal derfor bøde 3 x 6 lod sølv, for voldeligt overfald mod en skrøbelig kvinde skal han bøde 3 x 40 lod sølv og for overfald på Laurits Jensen 3 x 6 lod sølv. Ukvemsordene bør ikke komme de overfaldne til nogen forklejning.

1118

Thisted Købstads Tingbog - 1688

7. juli.

Anders Pedersen.

Peder Mortensen på Jens Hvas af Skinnerup hans vegne stævner Erik Nielsen af Skinnerup til vidnes påhør, og Jens Vandet hans kone og datter og Maren Jensdatter Smed til vidne, samt Jens Lauritsen Skrædder og Christen Bertelsen til at afhjemle deres syn.

Jens Hvas har været inde hos Jens Vandet og Erik Nielsen kom derind. Da Jens Vandets kone kom ind i stuen, gik Erik Nielsen og Jens Hvas lå hen over bordet. Hun forsøgte at rejse ham, men han var afmægtig og sank om på bænken. Han sigtede Erik Nielsen for at have skadet ham.

Synsvidner beretter, at hans ene øje var blodig og ophovnet. De kunne ikke for blod og hævelse se, om en læge kunne afhjælpe skaden. (Sagen fortsætter).

Synsvidne over Jens Hvas afhjemlet.

Jens Christensen Skyum tiltaler Mikkil Erlandsen for skyld efter bog. Opsat 14 dage, da ME ikke er hjemme. (21/7).

21. juli. AP.

(7/7). Peder Christensen Årup på Mikkell Erlandsens vegne stiller modkrav mod Jens Christensen Skyum. Da JCS forrige skude skulle trækkes på land, brast tovene, og Mikkell Erlandsen kom til hjælp med tove og taljer, og senere hjalp han ved landsætning af JCS anden skude. Han forlanger sin hjælp og redskaberne betalt og betaling for leje af strandgrund, som JCSs skude blev trukket op på. Tingsvidne (28/7).

28. juli.

Enevold Nielsen Bjerregård.

Læst forordning om herreds- og birkefogeders vederlag for deres bestilling; m.m.

21/7). Jens Christensen Skyum ctr. Mikkell Erlandsen.

Dom: Mikkell Erlandsen skal betale sin gæld, men kan så søge regres for sit krav hos Jens Christensen Skyum for, hvad han mener at have til gode.

4. august.

Anders Pedersen. Intet. 11. august.

Anders Pedersen.

1119

Thisted Købstads Tingbog - 1688

Niels Jensen Toftum tiltaler Gunde Ulf i Kjelstrup for en hest, som han havde i græs hos ham og blev beskadiget. Opsat 8 dage.

Christian Helverskov til Irup tiltaler Tomas Madsen Fisker for nogle forseglede penge. Bertel Christensen i Skyum havde været med Tomas Madsen Fisker i København med en ladning havre fra Christian Helverskov. Havren blev solgt, og da BCs skrin ikke kunne låses, bad han Tomas Fisker om at gemme dem. De lå i en forseglet pose. Da de kom til Ålborg fra København, lå der en skude, som skulle sælges ved auktion, og TMF spurgte, om han ikke kunne låne pengene. BC turde ikke give lov, før han havde haft bud til Irup. TMF sagde, at han ikke kunne vente så længe.

Der fremlægges en revers fra TMF, der lyder på, at TMF har betalt sekretær Rosenvinge nogle penge, og BC har påtegnet, at han har modtaget en forseglet pakke til C. Helverskov med 58 rdl. Tingsvidne. (18/8).

Hans Jensen Buch stævner vidner og synsmænd, og Simon Marcussen til vidnes påhør og dom for hvad overlaster, han på Hans Buch har forøvet. Ingen mødte. Sagen opsat 8 dage. (18/8).

18. august.

Enevold Nielsen Bjerregård.

(11/8). Anders Jensen på Christian Helverskov til Irup hans vegne tiltaler Tomas Madsen Fisker. Opsat 8 dage, da TMS er udrejst om penge. (25/8).

Jens Nielsen Mulj lader lyse efter fire traver havre, som er frataget ham i Brogårds dal, og lod oplyse 1 læs og 14 kærve . . ., som han i dag havde ladet syne, som lå noget østen for Brogårds dal i Heden, og som han mente var af den havre, om nogen ville vedkende sig det.

Borgmester Lelius ham stævnet Christopher Nielsen til vidnes påhør og dom for stalddrift? og vidner. Der er sket skade på Lelii toft. Vidner siger, jorden var oprodet, men om det var svin eller andre kreaturer, vidste de ikke, heller ikke hvornår skaden var sket. Borgmester Lelii tjenerne stod skrævs over en so, som de bad Niels Christensen på Bjerget hjælpe dem med at binde. Opsat 14 dage.

(11/8). Hans Buch ctr. Simon Marcussen. Vidner beretter, at SM og Hans Buch kom ind til Christen Mikkelsens og SM begærede en td. kalk til købs. Så gik SM og HB ud i forstuen. Da fik de hinanden i håret, men blev skilt ad. SM sagde, at Hans Buch havde bedraget ham. Han havde lovet ham noget kul, men det havde han ikke fået. De gik derefter over i SMs hus. Hans Buch ville ud, men blev hindret af SM. Han kom dog ud og faldt da fra brostenene ned på vejen, og da blødte han. Han blev ledt ind i huset igen, og SM tilbød ham en seng og øl og mad, men HB sagde, at han gav hans seng, øl og mad døden og djævelen. Han kom dog i seng. Tingsvidne. (Sagen fortsætter).

Syn over Hans Buch afhjemlet. Han havde et slag i ansigtet og noget hud skrabet af.

1120

Thisted Købstads Tingbog - 1688

Christopher Nielsen tiltaler Niels Christensen Galtrup for udfærdigelse af en dom mellem ham og Niels Nielsen Visiterer, og for udgift til stemplet papir. NG skal betale.

(9/6). Mester Christopher Stephani, badskær, tiltaler igen Mester Jacob Niemann skarpretter for indgreb i hans privilegium. JN møder og foregiver, at sagen er forliget, hvad han agter at bevise. Sagen derfor opsat 14 dage.

25. august.

Peder Marcussen (tolder).

(18/8). Anders Jensen på Christian Helverskov til Irup hans vegne tiltaler Tomas Madsen Fisker for at have opbrudt forseglingen på en pengepakke, som Bertel Christensen havde ladet ham forvare, og forbrugt 58 rdl.

Dom: TMF skal betale osv. (8/9). f. september.

Peder Marcussen. Forkyndt forordning om ny alterbog. Laurits Nielsen tiltaler folk for skyld efter bog. Skal betale osv. (28/7). Mikkell Erlandsen tiltaler Jens Christensen Skyum for leje af reb og blokke for at hjælpe hans forrige skude på land i hans forrige sal. kones tid og for at hjælpe hans skude i land og i vandet igen, og for fragt til Norge og fra Norge på sidste rejse med MEs skude m.m.

Jens Skyum var ikke hjemme, men forelægges at møde om 8 dage. JCSs tjener er Niels Haring. (8/9).

(18/8). Mester Christopher Stephani, badskær tiltaler Jacob Niemann skarpretter, fordi han gør indgreb i hans privilegium af 21/12 1686 til at være badskær i Ty og på Mors. Han kræver ham dømt efter lovens 6. bogs 4. kap. 11. artikel. Dom: Hans forseelse kan ikke henføres til denne artikel, kun synes han ikke tilbørlig at have efterlevet det kongelige brev, bør han være generalfiskalens tiltale undergivet og ikke herefter befatte sig med badskærkunst, og han skal betale 4 rdl. for hver, han uden CSs vilje tager i kur.

8. september. Peder Marcussen. (1/9). Mikkell Erlandsen tiltaler Jens Christensen Skyum efter forrige stævne. Jens Skyum svarer, at han har leveret varer for en del af det fordrede m.m., hvad ME ikke nægter. Det skal fradrages fordringerne, og JCS betale resten. ME havde ved forskrivning i JCSs bog forpligtet sig til at hjælpe JCSs skude i land med redskaber. ME siger, at det var i et aparte tilfælde. Der tages ikke hensyn til hans forskrivning. (6/10).

1121

Thisted Købstads Tingbog - 1688

(25/8). Hans Clausen i Sundmølle på Christian Helverskovs vegne stævner Peder Christensen Årup og Christen Madsen for at afhjemle deres forkyndte arrest på Tomas Madsen Fisker, som blev pålagt ikke at forlade Thisted og ikke at lade sit skib sejle, før han havde betalt. Da TMF ikke var hjemme, lovede hans kone at sige ham det.

Mikkell Erlandsen vidner, at søndag d. 26. august, som folk gik til højmesse, sejlede TMF ud fra havnen med sit største skib. Tingsvidne. (15/9).

15. september. Peder Marcussen. Læst en traktat mellem kgl. Maj. og ... Læst kgl. Maj.s privilegium for KMs søfolk.

Peder Christensen Årup tiltaler Jens Christensen Skyum for skammelig og utilbørlig medhandling i hans hus, da han sammen med Christen Madsen var der efter befaling for at forkynde arrest på Jens Skyums broder Laurits Christensen, birkefoged til Skyum birk. De ville forkynde arresten på tinget, men Laurits Christensen løb fra dem og ind til Jens Skyums. Da de kom derind, efter at døren først var lukket for dem, talte de med JS, og da de ville gå, tog JS et kar med gær og kastede gæren bag på Peder Årup, så hans hat og kjortel blev svinet til. En del kom på panelet. Tingsvidne. (Sagen fortsætter).

Syn over Peder Christensen Årups klæder afhjemlet.

Skøde fra Mikkel Erlandsen til Jens Svendsen på et lejehus sønder i byen.

(8/9). Christen Helverskov tiltaler Tomas Madsen Fisker for undvigelse og nu også for helligbrøde, fordi han sejlede om søndagen. (1/10).

(Se ovenfor). Jens Christensen Skyum stævner Peder Christensen Årup og Christen Madsen, påstår, at de har lavet uorden i huset og fører vidner om, at stole var væltet osv. Tingsvidne. (22/9).

22. september. Peder Marcussen. Peder Christensen Årup str. Jens Skyum. Tingsvidner fremlægges. Opsat 14 dage. (1/10).

Mandag 1. oktober. Peder Marcussen. Peder Christensen Årup fremæsker de vidner, som Jens Christensen Skyum påberåber sig. (8/10).

1122

Thisted Købstads Tingbog -1688

pantebrev fra Mads Diriksen til Peder Eskesen for 11 sldl. pant i en ager. Christian Helverskov kræver dom over Tomas Madsen Fisker. Han dømmes for undvigelse af arresten til at lide efter lovens 1. bog 21. kap. 17 art.

Lerdag 6. oktober. Peder Marcussen. (8/9). Mikkel Erlandsen begærer genpart af en landstingsstævning med hvilken Jens Skyum til underkendelse af en dom havde indstævnet ham.

(1/10). Peder Christensen Årup fremlægger tingsvidne mod Jens Skyum, hvis tjener Niels Harring begærer opsættelse, da han ikke er hjemme. Opsat 8 dage. (13/10).

13. oktober.

Peder Marcussen.

Læst missive til amtmanden om at kongen vil købe oksekød, flæsk og smør til søetaten.

(6/10). Peder Christensen Årup tiltaler Jens Christensen Skyum, fordi han hav(le hældt gær på ham og lader læse synsvidne og tingsvidner. Jens Jensen af Koldby møder på JCSs vegne med tingsvidne her af tinget 15. sept. og et tingsvidne af Skyum birketing 3. oktober (birkefoged Laurits Christensen var hans broder), hvori Christen Christensen af Skyum (vist også JCSs broder). Det skal bevise, at gærspildet skete af vanvare og skyldtes sagsøgernes fremfærd.

Dom: Det synes usandsynligt, at det kan være rigtigt, at Peder Årup løb mod den, der ville bringe gæren til Jens Christensens hustru, da gæren så ville blive spildt foran på PCÅs klæder. Det er betænkeligt, at Jens Christensen Skyum efter flere opsættelser og tilsagn om at give møde personligt, ikke er mødt, Da, skønt JCS's forseelse ikke kan regnes til lovens 6. bogs 4. kap. 16. art., kan JCS ikke aldeles frikendes, eftersom de to udmeldte mænd gik lige fra tinget for at gøre arrest og lige

tilbage til tinget igen for en anden sag, bør JCS bøde for tingfred 4 sldl. og sagens omkostninger. For sine øvrige præventioner efter hans indlæg i dag har han til PCA og Mikkel Erlandsen sin tiltale efter lovlig medfart forbeholden. (20/10).

Anders Jensen, tilforn tjenende borgmester Lelius, tiltaler Christen Andersen Hillerlev for 4 sldl. han skylder. CAH skriver i et indlæg, at han ligger sejlferdig til Ålborg og anmoder om, at sagen må opsættes, til han kommer hjem igen. AJ har fået en kjortel i pant og tilbyder CAH den.

Dom: Når AJ ikke længere vil have kjortelen i pant for de 4 sldl., skal han lade den vurdere og iøvrigt forholde sig efter lovens ord om håndfået pant.

1123

Thisted Købstads Tingbog -1688

20. oktober. Peder Marcussen. (13/10). Jens Christensen Skyum tiltaler Peder Christensen Årup, Christen Madsen og Mikkel Erlandsen for overlast i hans hus. De fremlægger deres tingsvidner og fremfører, at JCSs egen tjener Niels Laursen Haring og Mikkel Andersen Skårup ikke kan påsige dem nogen uførm. JCSs tingsvidne af Skyum birketing skal være aflagt af hans egen procurator Ubbe Christensen i Koldby, hans broder Christen Christensen Knakkergård i Skyum og en ubekendt person. De tilbyder at aflægge ed på, at de ikke gjorde nogen uførm. Tingsvidnerne henvises til landsdommernes påkendelse, om nogle af dem er usandsynlige. (3/4).

Tomas Madsen Fisker tiltaler Mads Jørgensen for fragt af hans forulykkede gods og redskaber fra Gåser til Ålborg. MJ mener, han forlanger for meget. Mikkel Erlandsen og Christens Pedersen Sønder i byen skal tage parterne for sig, og hvis de ikke bliver enige, give fra dem skriftligt, hvad de synes, der med ret og billighed bør betales.

Anne Andersdatter, tjenende borgmester Lelius, tiltaler Niels Visiterer for resterende løn. Opsat 8 dage.

27. oktober. Peder Marcussen. Hans Axel Pors til Momtoft ritmester tiltaler forrige inspektør Christian Henrich Petersen efter en obligation, udstedt til fru Ellen Arenfeld til Kjærsgård og transporteret til HAP på 18 rdl. Obligationen først skænket til jomfru Birgitte Katrine Pors, som transporterede den til HAP. Han skal betale osv.

3. november. Peder Marcussen. Læst privilegium til Hans Høg, at indrette et farveri og presseri i Thisted dat. 22. sept. 1688. (10/11).

Peder Pedersen Brønsdorff til Kongstedlund tiltaler Mikkel Erlandsen for skyld efter obligation, dat. Stiertheld (i Norge) 12/5 1688, udstedt efter afregning mellem skipper ME og PP, lydende på 24 rdl. 4 mk. 12 sk.

ME skulle købe noget stangjern.

Dom: Mikkel Erlandsen skal betale og udlevere stangjernet, men kan igen søge Peder Pedersen Brønsdorff. (13/12).

1124

Thisted Købstads Tingbog - 1688

(20/10). Christopher Nielsen udsteder dette.

Jens Christensen Skyums tjener Niels Harring møder med en landstingsstævning angående vidneførslerne i hans sag. Tinghørerne de pågældende dage bliver indkaldt og Peder Marcussen spørger dem, hvad der er passeret. JCS har tilbudt Mikkell Erlandsen penge på tinget, men ME ville ikke tage imod dem, da de ikke gjorde fyldest. JCSs brødre vidnede ikke på Thisted byting, da de var vildige. Tingsvidne.

10. november.

Enevold Nielsen Bjerregård.

Læst rentekammerets missive, til toldereren Peder Marcussen om, at ingen Ålborg borgere eller Løgstørs indbyggere må her i distriktet bruge nogen handel, tømmerlast undtagen, dat. 27. oktober 1688.

Hans Bertelsen Høg, farver stævner Jens Mortensen farver til forbudsvidne, og lader forbyde ham at befatte sig med farveri, før han ligesom Hans Høg har fået kgl. privilegium. Tingsvidne. (1/12).

CN udsteder dette.

Peder Marcussen tiltaler folk på landet for skyld efter obligationer. Skal betale osv.

17. november. Christopher Nielsen. Byens kærner Olle Langaard tiltaler borgere for, hvad de er skyldige til borgmester Enevold Nielsen Bjerregård, som har ydet forskud for byen i årene 1683, 84, 85, 86 og 87, efter den ligning, som blev lagt 27/2 1688, forfattet af Christopher Nielsen, Laurits Tomsen, Anders Knudsen og Anders Christensen Væver for de fem år, 249 rdl. 5 mk. 2 ½ sk. Begæres opsat til ENS hjemkomst. Opsat 4 uger. (15/12).

Niels Jensen Toftum tiltaler folk på landet bl.a. Gunde Jacobsen Ulf i Kjelstrup for skyld efter regnskabsbog. Skal betale osv.

Anders Knudsen tiltaler borgere for skyld efter bog. Opsat 8 dage.

Christen Andersen Sterm tiltaler nogle kvinder i byen for skyld. Opsat 8 dage. Enevold Nielsen Bjerregård tiltaler folk på landet for skyld efter bog. Skal betale osv.

24. november.

Christopher Nielsen.

1125

Thisted Købstads Tingbog - 1688

Læst forordning om konsumtions oppebørsel.

Christen Mortensen Sø tiltaler folk på landet for skyld efter bog, bl.a. Per Smed i Skårupgård. Skal betale.

Laurits Tomsen tiltaler ... Jensdatter. Opsat 8 dage.

Christen Andersen Sterm tiltaler Johanne Madsdatter for hendes mands gæld til Christen Pedersen. Hun svarer, at gælden ikke er hende bevidst, og at den burde være krævet i hans dødsbo. Hun vil se hendes mands hånd i regnskabsbogen. Opsat fire uger. (15/12).

Anders Knudsen tiltaler folk på landet for skyld. Opsat 14 dage. Anders Knudsen tiltaler borgere for skyld. Skal betale osv.

Niels Mikkelsen af Skinnerup har ladet stævne tinghørere for at vidne om nogle ord, Niels Jensen Toftum skulle have sagt om hans sal. fader Mikkell Nielsen i Skinnerup, på tinget, da NJT krævede, hvad Mikkell Nielsen havde skyldt ham. NJT sagde da: Din fæbonde, tag din hat af og respekter retten lige så vel som jeg, din fader næppelig værd at komme i kirkegården. Han var en fordelt mand. Niels Mikkelsen svarede, at det skulle ingen ærlig mand sige ham på. Tingsvidne.

Mandag 26. november

Komparerede på Thisted rådstue Christopher Nielsen, byskriver i Thisted tillige med Christen Bertelsen, Laurits Christensen og Boerd Nielsen. Hvor da forordning om konsumtionsoppebørsel blev borgerskabet forelæst og foreholdt, om nogle ville angive sig til i pottemål at udtappe de i forordningen nævnte varer. Det ville ingen af de mødte.

1. december. Christopher Nielsen. Laurits Nielsen, forrige rådmand, begærer, at to mænd måtte sendes til sal. Mikkell Skrædders kone på Kæret, som er syg og sengeliggende, for at spørge, om hun havde solgt et stk. øde ejendom, som ligger sidelangs med hendes hus og har Laurits Nielsens have på den anden side.

De to mænd kom tilbage og vidnede, at hun sagde hun havde solgt den nævnte stk. ejendom til Laurits Nielsen og havde fået pengene, som hun havde brugt i hendes store nød og hendes høje alderdom. Tingsvidne.

Niels Nielsen Visiterer tiltaler Simon Skrædder for noget arbejde, han havde fordærvet. Opsat 8 dage.

Niels Pedersen tiltaler Niels ... for skyld. Opsat 8 dage.

1126

Thisted Købstads Tingbog - 1688

(10/11). Hans Bertelsen Høg, farver, henviser til sit privilegium til at oprette farveri og presseri i Thisted og vil forbyde Jens Mortensen, farver, at drive sit farveri.

Niels Bendsen på sin husbonds Enevold Nielsens vegne tiltaler folk på landet for skyld efter bog. De skal betale osv. undtagen Laurits Lauritsen, Degn i Stagstruup, som mener at have modkrav.

Anders Knudsen tiltaler folk på landet for skyld, bl.a. Niels Mikkelsen i Brøndløshoue i Harring, mænd i Kobbere og Nr. Ålum. Skal betale osv.

(Torsdag) 13. december.

(3/11). Laurits Jensen comparerede på Mikkil Erlandsens vegne. Han fremlagde en del attester om det korn, som ME skulle forhandle i Norge og et certeparti mellem Peder Pedersen på Kongstedlund og ME. Han skulle føre kornet til Norge og sælge det, eventuelt blive liggende vinteren over. Det gjorde han og forlanger nu erstatning for den tidsspilde, det forårsagede. Sagen opsattes, til ME lovligt kan føre vidner.

15. december. Peder Marcussen. (17/11). Ole Langgård, Byens kærner, begærer dom efter opsættelse. De tiltalte borgere begærer opsættelse, og begærer, at byens regnskaber for de 5 år, så det kan ses, hvordan den fordrede sum er fremkommet. Opsat 14 dage. (12/1 1689).

(24/11). Christen Andersen Stern lader stævne forrige byskriver Jens Lauritsen, som nu bor i Tilsted, og beder ham vidne. Han vidner, at 1678, da han var byskriver, kom Christen Pedersen til ham og talte om sit tilgodehavende i sal. Dirik Villumsens bo, og han sagde, at han ville sige det til borgmester Morten Tomsen, som skulle skifte efter efter DV. Han sagde det også til MT. Tingsvidne. (Se nedenfor):

Jens Mulj tiltaler Peder Vognsen Møller for 1 td. byg, som JM har leveret ham til at male i mel, som han ikke har fået. PV siger, at melet blev arresteret af borgmester Lelius. Kornet kom før nytår, man af mangel på vind blev det ikke malet før efter nytår. Det blev da arresteret, indtil konsumtionen var betalt, og Jens Muli har ikke villet betale. PV vil gerne udlevere melet, når kornet bliver løst af arresten, og han mener, at intet bør foretages mod ham i denne sag, før borgmester Lelius bliver stævnet. (22/12).

(1/12). Hans Høg, farver, fremlægger forrige tingsvidne om forbud mod Jens Mortensen farvers virksomhed. Jens Mortensen mener, at forbudet er ugyldigt, da HHs privilegium ikke indeholder noget om, at andre ikke må farve, og JM's privilegium er ældre. Hans farveri er indrettet af Hans Bahnsen efter kgl.

1127

Thisted Købstads Tingbog - 1688

privilegium. Den sal. mand Mikkil Tomsen og senere JM har siden uden klagemål brugt farveriet og betalt skatter og kontributioner. HH har krævet ham dømt for overtrædelse af kgl. befaling. Dette er misbrug af loven, hvorfor JM kræver HH mulkteret, og sig selv befriet for tiltale.

Dom: Da HHs privilegium kun giver ham lov til at oprette farveri og presseri i Thisted, men ikke giver ham bevilling til at være eneste farver, kendes de begge fri for hinandens tiltale.

Panteobligation fra Peder Christensen Årup til Peder Marcussen, tolder, på 6 sldl. Pant i en ager, som PM må bruge til de 6 sldl. er betalt.

(Se ovenfor). Mads Diriksen på sin moders vegne stævner Christen Andersen ved kirken til at møde med bevis for, hvad han mener, hans moder skylder ham.

22. december. Peder Marcussen. Mag. Holger Sørensen, sognepræst til Snedsted, tiltaler Jens Christensen Skyum for at have brugt ulovligt mål på korn, som mag. Holger havde leveret i Jens Skyums pakhus ved Klitmøller. JCS sagde, at han ikke havde det nye mål med sig, men mener ellers ikke at have gjort nogen uret. (12/1 1689).

Vurdering til udlæg i Tomas Madsen Fiskers hus for Peder Tomsen på Villads Poulsen på Koustrups vegne. Hans hus i Storegade . . . Ligger i S og N, med sønderenden mod fjorden og nørenden til Storegade, 8 fag. med udskud. Der har desuden stået et lille hus derfra, men det er blæst ned. Det var på 4 fag. Gårdsrummet er fra ester hjørnestejn, som det lille hus har stået og nordpå til Storegade ca. 16 al. og bredden i Ø.V. 15 al. (husets indre beskrevet). Der er en brønd.

Borgmester Lelius tiltaler Ole Langgård og hans hustru, fordi de ikke ville lade konsumtionsbetjentene komme ind i deres hus en sen aften, da de bryggede for at inquirere. (Sagen fortsætter).

I samme sag fremlægges konsumtionsbetjentenes vidne (Jens Iversen, Anders Krag, Christen Jensen og Søren Pedersen). De har også været hos Jens Jepsen Hørsted og hans kone Johanne Lauritsdatter lod dem komme ind, men senere sagde hun, at hun fortrød, at hun ikke havde lukket dem ude ligesom hendes søster (Ole Langgårds kone). Tingsvidne.

(15/12). Christen Andersen (Sterm) tiltaler Johanne Madsdatter. Da gælden blev gjort havde Christen Pedersen ingen købmandsbog, da han på den tid tjente hos Jens Svendsen. Han har stølet på, at borgmester Morten Tomsen havde anmeldt kravet i Dirik Villumsens bo.

Johanne Madsdatters søn Mads Diriksen irettelægger en skrivelse fra mode
1128

Thisted Købstads Tingbog - 1688

ren, hvori hun protesterer. Gælden var hende ikke bevidst og burde have været anmeldt i dødsboet 30. dag efter dødsfaldet. Opsat ... (19/11689).

(15/12). Jens Mulj tiltaler Peder Vognsen Møller, på hvis vegne Peder Tomsen møder og indstiller, at PV frikendes, da Jens Muli kunne have betalt konsumtionen. Opsat 14 dage. (19/11689).

Christopher Nielsen, byskriver, tiltaler folk, der ikke har betalt skriverpenge. Opsat 8 dage.

Peder Christensen Årup tiltaler Johanne Smed for skyld. Opsat 8 dage. Auktionsskøde til amtsforvalter Jens Hansen efter auktion i sal. Jacob Jensen Københavns tilforn iboende gård på et stk. engedel i Thisted eng, sal. Peder Olufsens arvinger tilladet? (tilloddet?).

Hermed endes denne 1688de år ... des på det 1689de.

1129

Thisted Købstads Tingbog - 1689

Christen Andersen Sterm bliver dette års kærner. Takserborgere skal udnævnes.

12. januar.

Enevold Nielsen Bjerregaard.

(15/12 1688) Oluf Pedersen Langaard tiltaler byens borgere, som ikke har betalt det beløb, de var pålignet til at betale borgmester Enevold Nielsen Bjerregaard for, hvad han havde udlagt for byen i 5 år fra og med 1683 efter tidligere stævne mål. Byens regnskaber for de 5 år fremlægges. De har været forelagt for borgerskabet på rådhuset for at der kunne gøres indsigelse, og regnskaberne er revideret af de af stiftamtmanden forordnede borgere. Borgerne er efter loven pligtige til at betale kirkebetjentenes løn og de ekstraordinære udgifter, som de alle har nytte af. Nogle borgere protesterer og siger, at visse fornemme borgere skylder skat for de nævnte år (fx. Hr. Hans Spjelderup, borgmester Lelius, Karen Emmiksdatter, Laurits Nielsen, Niels Nielsen Visiterer, Niels Jensen Mulj, Peder Markussen. De fleste for bådsmandsskat). Dom. De skal betale, hvis de ikke inden 6 uger får kammerkollegiets bevilling til, at samme restance må i ligning for 1689 blive godtgjort. (6/4).

(22/12 1688). Holger Sørensen (Schandorph), sognepræst til Snedsted, fører vidne på, at Jens Christensen Skyum har brugt gammel mål. Tingsvidne. (Sagen fortsættes).

Hr. Holger Sørensen tiltaler Jens Christensen Skyum ved sin fuldmægtig Peder Jensen af Hundborg. JCS spørger ham om, hvor meget korn mag. Holger udskikkede til Klitmøller på de to vogne. PJ vidste det ikke. JCS spørger, hvordan han så kan tiltale ham og siger, at han modtog 8 td. korn ny mål strøget. Opsat 14 dage. (9/2).

Læst kgl. forordning om landstingspengene.

Christen Andersen Sterm tiltaler Mikkil Erlandsen for skyld. Opsat 8 dage. (26/1).

19. januar.

Enevold Nielsen Bjerregaard.

(22/12 1688). Jens Nielsen Mulj begærer dom efter irettesættelse af 22. december.

Sagen opsat 8 dage. (26/1).

Borgere angiver til konsumtion, hvad de har af tobak, sort og gul, og af salt og vin og mjød. (Navngivet).

1130

Thisted Købstads Tingbog - 1689

Jens Nielsen på sin faders Niels Jensen Toftums vegne stævner folk på landet. (opsat 14 dage).

Jens Christensen Skyum tiltaler mag. Holger Sørensen for skyld efter regnskabsbog. Tingsvidne.

Mons. Hans Olufsen lader protokollere erklæring fra to mænd, at Hans Olufsen har fået overdraget markjord af sin moster Boel Bertelsdatter, der har arvet jorden efter sine forældre.

Mikkel Erlandsen har lånt 49 sldl. af sin svoger Hans Olufsen, og pantsætter sit iboende hus med grund og løsøre, som Hans Olufsen må gøre sig så nyttig, som han bedst ved og kan.

(22/12 1688). Christen Andersen Sterm fører som vidne Maren Jensdatter, som havde tjent hos Christen Pedersens enke, og da spurgte enken, Johanne Mads(latter, om han snart ville betale, hvad hun skyldte, og JM svarede, så snart hun kunne. (26/1).

26. januar.

Enevold Nielsen Bjerregaard. Tinghørere for dette beskikket. (12/1). Christen Andersen lader stævne Mikkel Erlandsen for skyld med 6 ugers kald og varsel.

(19/1). Christen Andersen Sterm tiltaler Johanne Madsdatter, sal. Didrik Villumsens efter opsættelse.

Dom: Eftersom Christen Andersen tiltaler JM for hvad hendes afdøde mand skulle være skyldig til hans formand Christen Pedersen, men JM fragår skyllen, og Christen Andersen hverken med Dirik Villumsens forskrivning eller afregning beviser skylden, som loven kræver, og da Christen Pedersen ikke har meldt noget krav i DVs stervbo, og gælden heller ikke er indført i skiftet efter Christen Pedersen, og hverken DV eller hans hustru er søgt før, men nu tørst efter 14 dages forløb, da både debitor og kreditor er døde, fremkom kravet. Vel fremlægger CAS adskillige vidnesbyrd, men som de ikke træffer enten gælden er ret eller formedelst hvilke omstændigheder, kendes Johanne Madsdatter fri for tiltale.

(19/1). Jens Nielsen Mulj begærer efter opsættelse dom over Peder Vognsen Møller. Da forsinkelsen i PVs aflevering af melet til JNM skyldes, at konsumtionsforpagteren, borgmester Lelius havde ladet kornet arrestere, bør mølleren være fri for Jens Mulis tiltale, og denne må søge regres hos konsumtionsforvalteren.

1131

Thisted Købstads Tingbog -1689

Jens Mortensen farver stævner Niels Mortensen og Niels Smeds enke for skyld. Skal betale osv.

Syn i borgmester Enevold Nielsens hus over varer, som var indstrandet for Tyland (flere tønder vineddike), tønderne var mosgroede, og indholdet blandet med saltvand.

4. februar.

Peder Markussen.

Hr. Hans Jacobsen Spjelderup tiltaler Laurits Tomsen på egne og hans moders Mette Pedersdatters vegne, Anne Tomasdatter, sal. Niels Mulis for afkald at give efter sal. borgmester MortenTomsen. Fremlagt skifte efter MT 5/10 1681, hvorefter hans moder Mette Pedersdatter fik for 227 sld. 2 mk. 4 sk. i arv. Laurits Tomsen mødte og erklærede, at han og hans moder intet havde at fordre. Anne Tomasdatter, sal. Niels Mulis, var ikke til stede, hvorfor to mænd blev sendt til hende og kom tilbage med den besked, at hun havde fået, hvad hun kunne tilkomme, men bad om, at den ligsten, som der var taget penge fra til skiftet, måtte blive anskaffet. Hr. Hans JS berettede, at ligstenen ikke havde været at bekomme til dato, men han ville gerne skaffe penge til den, hvis nogen kunne sige, hvor den kunne fås, og mente forresten, at den ikke kom afkaldene ved. Han mente sig så sufficient, at han kunne svare til den sum, stenen ville koste, og til ligstenen i sig selv, og begærede tingsvidne.

9. februar.

Enevold Nielsen Bjerregaard.

Niels Jensen Toftum lader stævne Laurits Tomsen til vidnes påhør angående Gunde Ulfs heste og vogn, som var i Laurits Tomsens gård, og Gunde Jacobsen Ulf i Kjelstrup anlangende den arrest som blev gjort på ham i LTs gård, og Poul Smed og Mads Madsen Smed til at vidne om arresten på Gunde Ulfs heste og vogn med 8 dages osv. kald og varsel.

Amtsforvalter Jens Hansen lod læse et instrument om hans tjener, Niels Christensen i Torup på Mors, som Niels Jensen Toftum tiltalte for gæld. Han skal søges ved sit værneting.

(12/1). Jens Christensen Skyum contra mag. Holger Sørensen Schandorph, som tiltalte JCS for brug af ulovlige mål. Dom: Da hr. Holger ikke fører noget bevis, har han ikke haft føje til at tiltale JCS, som frikendes. (Lang historie).

16. februar. Christopher Nielsen.

1132

Thisted Købstads Tingbog - 1689

Niels Jensen Toftum tiltaler folk på landet for skyld efter regnskabsbog. Skal betale osv.

Jacob Lauritsen Tinstrup, kirkevæрге, tiltaler nogle af kirkens bønder for skyldig landgilde, bl.a. Peder Jørgensen i Hundal, Christen Bundgaard i Kloster og Anders Jensen i Torp. Skal betale osv.

Enevold Nielsen tiltaler borgere for skyld efter regnskabsbog. Skal betale osv. 23. februar.

Enevold Nielsen Bjerregaard.

læst plakat, at Højesteret skal holdes 19. august.

Læst missive om, at hvis nogen skulle være sindet at levere flæsk og smør, da at angive det for amtsforvalteren.

2. marts.

Enevold Nielsen Bjerregaard. Intet. 9. marts.

Christopher Nielsen.

Borgmester Lelius tilbyder Niels Jensen Toftum noget salt, som der er gjort arrest på.

16. marts.

Enevold Nielsen Bjerregaard.

Læst ... ernes privilegier 25. maj 88, privilegier samme dato, og forordning om kop-, kvæg og ... skatter.

Købebrev fra Niels Mortensen Torsted til Boerd Nielsen, en indmarksager i Meld Vrat.

Mandag 25. marts. Christopher Nielsen. Intet. Lørdag 6. april.

Enevold Nielsen Bjerregaard.

1133

Thisted Købstads Tingbog - 1689

Læst forordning om Københavns auktion. Læst kgl. befaling om vejenes reparation.dat. 13. november 1688. Læst ordre om bådsmandsskat af byen 240 rdl. Læst proklama over, hvad ved sidste Landsting var passeret. Læst ordre om, at indbyggerne her i riget lige med hollænderne må negociere i de små stæder at må ... udenlandske stæder lige så fuld
. nådigste forbud skete.

(12/1). Læst landsdommernes st(ævning) ... angående de 249 rdl. 5 mk. 2 ½ sk, som Enevold Nielsen havde forskudt (for byen i fem år).

Amtsforvalter Jens Hansen tiltaler byskriver Christopher Nielsen for penge som hans tidligere fuldmægtig Søren Jørgensen har lånt ham. Erklæring fra Søren Jørgensen, der møder og erklærer ved ed, at han aldrig har fået pengene. SJ skal have modtaget 220

rdl. af CN, men kun givet kvittering for 200 rdl. CN har købt en del på auktionen efter SJ 24/11 1685, men ikke betalt. Opsat 8 dage. (13/4).

Christopher Nielsen tiltaler amtsforvalter Jens Hansen for skyldige skriverpenge. Opsat 8 dage.

Hr. Hans Jacobsen Spjelderup tiltaler borgere for skyldige præstepenge. Opsat 8 dage.

13. april.

Peder Christensen Årup.

(6/4). Amtsforvalter Jens Hansen ctr. Christopher Nielsen, der takker, fordi JH har ophævet den militære eksekution for de krævede penge, og protesterer mod Søren Jørgensens angivelser, da han var rømt for underslæb for henved 5000 rdl. Søren Jørgensen ikke tilstede. Opsat 4 uger.

Christopher Nielsen fremlægger regning på skriverpenge, Jens Hansen er skyldig. Opsat 4 uger.

Jens Andersen (Deinbol) indstævner Jens Jacobsen på grund af hans hus's nedbrydelse, at ingen skade på JAs hus derved forårsagedes, da han frygter, at nedbrydelsen vil gøre ham skade og pengespild på grund af den fælles væg. Jens Jacobsen har solgt huset til amtsforvalter Jens Hansen, og lader fremlægge et syn. Jens Andersen snedker kræver, at hvis væggene bliver nedbrudt, skal der opføres en ny med tømmer og ler, eller gives erstatning. Jens Jacobsen begærer fremlagt dokumenter, der beviser, hvor langt JAs grund går. Tingsvidne. (20/4).

Niels Jensen Toftum tiltaler Mikkel Erlandsen for skyld efter regnskabsbog. Opsat 8 dage.

1134

Thisted Købstads Tingbog -1689

'o. april.

tidens Jensen.

(Læst) ... en lysningsseddel ... 2 ½ puntlæderhud ...

(13/4) ... Snedicher ønsker sagen opsat 8 dage for at føre vidner. Opsat 8 dage. (27/4).

27. april.

Byfogedens fuldmægtig.

(13/4). Jens Jacobsen har ladet tilbyde Jens Andersen snedker (også J. A. Deinboel) 9 a 10 baggelægter til at reparere hans gavl med, efter at hans hus blev nedbrudt, efter øvrighedens henstilling. JAD erklærede, at han ikke var tilfreds med det. (Sagen fortsætter).

Jens Jacobsen fører vidner på, at han har ladet Jens Andersen snedker advare, og at de, der brød huset ned, havde set, at nogle sten var løse i JAs gavl, da de skar lægter over. De advarede JA om at tage stenene ind, da de ellers kunne gå i stykker, om de faldt ned, men JA svarede, at han var lige glad. Vidnerne beretter at nogle spænder i JAs hus var rådne og også remmen, de stod på. (Sagen fortsætter).

Jens Andersen snedker stævner Jens Jacobsen og fører vidner på, at hans hus i Storegade har lidt skade ved nedbrydelsen af Jens Jacobsens hus. Flere tagtsen var faldt ned og var gået i stykker. En binding er faldet ned. Husene havde før været et hus, beboet af en mand. Tingsvidne.

Jacob Lauritsen Tinstrup, kirkeværge, tiltaler borgere for skyld for klokke og jord. To af dem tilbyder at betale, hvad der før havde været skik. Opsat 14 dage.

Christopher Nielsen, byskriver, stævner Maren Lauritsdatter, tilforn tjenende hos Laurits Nielsen til at vidne om, hvad Mads Jørgensen gav ved hans salig kones begravelse for nedlægning i kisten m.m. Opsat 8 dage.

(4. maj).

Anders Knudsen.

Læst en ordre ... anlangende ... i kgl. Maj.s tjeneste.

(27/4). (Jens Andersen Degn)-boel slutter forlig med Jens Jacobsen om ertstning for den skade, der skete og kan ske på hans hus, ved at Jens Jacobsens hus blev revet ned.

1135

Thisted Købstads Tingbog - 1689

1L maj.

Anders Knudsen i dommers sted.

To sager mellem amtsforvalteren og Christopher Nielsen opsat 8 dage. (25/5). (6/4). Læst en landstingsvarselsseddel om at afgangne Hr. Niels Christensen Lomborgs kreditorer og arvinger indstævnes til Hassing præstegård, da hans kone Karen Klausdatter vil skifte 10. juli.

17. maj (= 18. maj).

Anders Knudsen i dommers sted. Laurits Jensen udsteder dette: Anders Knudsen tiltaler Peder Pedersen i Kaasøe for, hvad han var ham skyldig, og hvorfor han har ladet ham arrestere, af hvilken arrest han er undvigt. Stævnet med kald og varsel.

25. maj.

Emmika Eriksen, byfoged.

Peder Tomsen og Jens Christensen Rodsted tiltaler Niels Mortensen Torsted for, hvad han skylder dem. Opsat 8 dage.

1. juni.

Emmike Eriksen, byfoged.

Allerunderdanigs erkyndiget hans Kongelige Majestæts (til) Emmike Eriksen givne bestallingsbrev på byfogeds bestilling her i byen, dat. 23. marts 1689.

(11/5). Christopher Nielsen tiltaler amtsforvalterens forrige tjener Søren Jørgensen og stævner med kald og varsel. Opsat 14 dage. (15/6).

8. juni. Intet. 15. juni.

Læst kgl. maj.s ... køb.

Amtsforvalter Jens Hansen contra Mads Jørgensen anlangende den huspart, han ibor, i den gård, som amtsforvalteren har pant i ifølge ældre tingsvidner. Han må ikke bruge den del af gården under et fuldt vold. (22/6).

(1/6). Christopher Nielsens sag mod Søren Jørgensen udsat 14 dage. (29/6). 22. juni.

Emmike Eriksen.

Forkyndt forordning om Landeværn, dat. 8. juni 1689.

1136

Thisted Købstads Tingbog - 1689

(15/6). Amtsforsvalter Jens Hansen ctr. Mads Jørgensen.

JH lader fremlægge sal. Jens Mathesens pantebrev til ham 1675.

Sag mellem amtsforvalter Jens Hansen og Mads Jørgensen, som har købt en gård af borgmester Morten Thomsens arvinger, hr. Hans Jacobsen Spjelderup og Laurits Tomsen og Jens Muli, men som amtsforvalteren har pantebrev på fra 1675. Det drejer sig om den gård, som Poul Vibberstoft engang ejede og boede i, og som Morten Tomsen siden lod gøre i stand. Pantebrevet underskrevet af Jens Mattisen. Mads Jørgensen fremlægger skødet. Opsat 14 dage.

Syn over rådhuset og træbroerne, befalet af byfogeden.

. . i stykker, Handbaandene ned- . . . nit, så man kan ikke vide den ... dels steder i stykker af forrådnelse ... rejsningen, loftet i sig selv så brøst- . . . kunne gå på dem, den søndre ... stolperne var mesten alle i stykker, besværlig ... lken side en del af væggene, som ... falden og

stene borte, de andre vægge . . . eftersom de havde fast ingen hold af tøm-
. . . forrådnede og udskreden, både af løsholter ... og fødderne eller
lejderne i samme side nedsunket ... på den østre side til torvet var og
en del ... Iden og stenene borte. Så var og fem stolper i ... af
løsholter og dvergstolper aldeles forrådnede og udskre... bortrådnede. På
den liden kvist hvor gangen var op til råd ... tække af nogen slags, ej
heller vægge, ej heller gulv udi ... gl. Løse fjæl ligger kast over
hverandet, på hvilke man med stor ... gt skal gå både ind og ud fra
retten, foruden at trapperne ikke alene er brøstfældig, men en del borte.
In summa det ganske hus står på fald, så man ikke kan gå der-forbi enten
til eller fra Guds hus, eftersom alles vej falder just derforbi uden
frygt for dødelig ulykke. Byens fængsel, som under samme hus befindes er
og aldeles udygtig til at forvare nogen udi, og kan huset ej repareres,
uden det blev ganske nedbrudt; da kunne vel en del af tømmeret tjene til
et mindre hus, og stene kunne og fast alle tjene igen.

Den 19. juni sidst ved Thisted bye ... rådhus, og befandt først på
loftet, og der befandt overrejsningen ...

Derefter syn over broerne, Store og Lille træbro. Tingsvidne.

(22/6). Peder Tomsen lader lyse efter den bryggerkedel og kakkelovn, som
til amtsforvalteren var pantsat af sal. Jens Mattisen, om nogen kunne
give oplysning om, hvor de var. (6/7).

29. , juni.

Kgl. maj.s byfoged Emmike Eriksen.

(15/6). Christopher Nielsen efter forrige irettesættelse beskylder Søren
Jørgensen for de 20 rdl., han ikke har leveret tilbage. Han henvises til
at søge regres hos Niels Håstrup.

1137

Thisted Købstads Tingbog - 1689

6. juli.

Emmike Eriksen.

(22/6). Amtsforvalter Jens Hansen ctr. Mads Jørgensen, angående hvad
prætentioner han efter pantebrevet kan have i hans gård. Hr. Hans
Jacobsen Spjelderup begærer sagen opsat. Opsat 14 dage. (20/7).

Olle Pedersen Langgaard på egne og Jens Mullj og Laurs Laursens vegne
lader stævne Christopher Nielsen, byskriver, for et skiftebrev efter
Peder Olufsen, CN har ikke leveret det endnu. CN ikke mødt. Opsat 8 dage.
(13/7).

Amtsforvalter Jens Hansen tiltaler Jens Nielsen Hov (stævningsmændene
talte med hans moder, zidsel Pedersdatter, sal. Jens Verts enke). JNH
skyldte Søren Jørgensen, amtsforvalterens forrige tjener, nogle penge.
Opsat 14 dage. (Sagen fortsætter).

(Defekt). (Peder Tomsen (på amtsforvalterens vegne?) tiltaler Niels Nielsen Visiterer og Kirsten Rasmusdatter for penge, de har bekommet (af Søren Jørgensen?). Opsat 14 dage. (20/7).

13. juli.

Emmike Eriksen.

(6/7). Olle Pedersen Langgaard på egne og interesseredes vegne tiltaler igen Christoffer Nielsen byskriver for det manglende skifte efter Peder Olufsen. CN lader Laurits Nielsen svare, at han ikke var underrette om sagen. Opsat 8 dage, til hvilken tid, CN har at comparere eller, lide dom. (20/7).

(6/7). Hr. Hans Jacobsen Spjelderup på borgmester Morten Tomsens arvingers vegne fremlægger byfoged Emmike Eriksens stævning til amtsforvalter Jens Hansen angående den gård, de har solgt til Mads Jørgensen. Opsat ... dage. (20/7).

Købebrev fra hæderlige og vellærde mand hr. Christen Jensen ... menigheder på sin faders hr. Jens Mortensen ... myndling, sal. Peder Skrædders søn, Morten Pedersen på (en ager på Thisted mark) til Kasten Lauridsen skomager. Tolderen Peder Markussen lod læse ordre om, hvorledes med salt, . . . tobak, silkevarer og vin skal fortoldes.

20. juli.

Emmike Eriksen.

(13/7). Jens Nielsen Mully på egne og Olle Pedersen Langgård samt Laurs Laursens vegne tiltaler efter opsættelse Christopher Nielsen, byskriver, for det

1138

Thisted Købstads Tingbog - 1689

manglende skiftebrev efter Peder Olufsen. Christopher Nielsen fremlægger en attest fra hr. Sveder Jensen Tisted, at CN har leveret ham den anden genpart af skiftet efter PO, hans farbroder, og at han mener, at skiftebrevet skal være hos ham, først fordi han er første arving nævnt i skiftet, og fordi han har taget den arv til sig, som Jens Lauritsen og Niels Nielsen tilkom efter Peder Olufsen. Jens Nielsen Muli begærede sagen opsat i 3 uger for at han kan få oplysning om Sveder Jensens kvittering. Opsat 3 uger. (10/8).

(6/7). Amtsforvalter Jens Hansen ctr. borgmester Morten Tomsens arvinger, som fremlægger Poul Vibberstofts fuldmagt til Jens Mattisen og borgmester Morten Tomsen til at bortleje hans gård, (1664) og begæring fra PVs arvinger, at Morten Tomsen vil lade gården reparere osv., osv.

MTs arvinger vil søge efter skiftebrevet efter Jens Mattisen. Opsat 14 dage. (27/7).

(6/7). Amtsforvalter Jens Hansen tiltaler efter opsættelse Jens Nielsen Hov og Zidse Pedersdatter for skyld. Skal betale osv.

(6/7). Peder Tomsen tiltaler ... for skyld. Skal betale. 27. juli.

Emmike Eriksen. Intet. 3. august.

Emmike Eriksen.

Workyndt forordning om kop-, kvæg- og ildstedsskat 9/7 1689. Læst missive om 1. termins indsamling??) og mandtallenes indrettelse til medio august.

Peder Fjerritslev på Christen Snedkers enkes vegne lader udbyde hendes hus, td salg.

(20/7). Amtsforvalteren Jens Hansen contra Mads Jørgensen og borgmester Morten Tomsens arvinger om Poul Vibberstofts gård.

Dom: Amtsforvalterens pantebrev står ved magt, og han kan nyde pantet, til pantesummen med renter og omkostninger er betalt. Mads Jørgensen må søge regres hos dem, som har solgt ham gården. (10/8).

Niels Snedsted stævner Niels Hansen skomager for skyld med kald og varsel. 8. august (torsdag).

Gæsteret i byfogeden Emmike Eriksens hus.

Laurits Nielsen tiltaler Peiter Henning, grenader under generalmajor Schackis? regiment, for skyld. Han skal betale inden 3 solemærker.

1139

Thisted Købstads Tingbog - 1689

10. august.

Læst (forordning) om insolentiers afskaffelse ved hvervningen 18/12 1688.

(20/7). Laurits Lauritsen degn af Staustrup på egne og Jens Mul(i?) og Olle Pedersen Langgårds vegne tiltaler som før Christopher Nielsen byskriver, fordi han ikke har leveret dem kopi af skiftebrevet. De irettelægger en skrivelse fra hr. Sveder Jensen Tiisted til Emmike Eriksen om, at Laurits Lauritsen har forebragt ham, at byskriveren vil gøre ham og hans medarvinger nogen fortræd. Sv. J. har fået en genpart af skiftebrevet, men derom vidste LLs intet, og det varede længe, inden han fik det. Han beder byfogeden om at sørge for, at Laurits Lauritsen bliver umolesteret, og mener ellers, at LLs og medarvinger kan få kopi af Christopher (således kaldes han stadig i brevet), men får at fornøje ham derfor. Ellers formoder SV.J., at Christopher lader alting være i stilhed. Skal det gå i knibe, bliver han uden tvivl brøstfældig ... dat. Ølst præstegård 30. juli 1689.

Dom: Christopher Nielsen har leveret skiftebrev i to eksemplarer, et til byen og et til hr. Sv. J. (arvingerne), og der er ikke betalt for flere af boet. Da han nu tilbyder LLs og medarvinger kopi, bør de betale inden

15 dage, når kopien er forsegleet af dem, og Christopher Nielsen bør inden den tid levere rigtig og konfereret kopi fra sig, og arvingerne skal være forskånet for CNs videre protestationer i hans irettelæggelse.

Hr. Holger Sørensen i Snedsted fører vidner om, hvad Jens Jensen i Elstedgård har sagt til præsten om døre i Ebbe Christensens øde gård og om græsning. JJ har tøjret på marken (men kun en nat), og præstens folk havde også tøjret, præsten siger mod hans vilje. Tingsvidne. (Sagen fortsætter).

Der føres flere vidner om græsningen og om hø fra en våd eng, der blev lagt over på præstens eng. Tingsvidne.

Mikkel Kynde og Mads Simonsen i Løgstør tiltaler Laurits Pedersen Morsing for resterende lossepenge for hans førende skude og last over Aggersborg grunde. Opsat 8 dage.

Byfoged Emmike Eriksen fremviste og oplyste en del klæder og gevær (soldaterudrustning), som var indbragt i hans hus fra Jens Hørsteds hustru, med foregivende, at nogle dragoner i Jens Vandets hus ville hverve hendes søn ... skulle det antage hans og forældrenes vil ...

(Brudstykke) Enevold Nielsen sælger noget øde ejendom til Morten Eskesen for 2 rdl., som skal komme til byen til gode.

(27/7). Mads Jørgensen tiltaler hr. Hans Jacobsen Spjelderup, Laurits Tomsen og Jens Nielsen Muli (Morten Tomsens arvinger) efter at hans part i den gård, amtsforvalter Jens Hansen har panteret til, men som MJ havde købt af dem, og nu ved dom har måttet forlade. Han kræver, at de indfrier pantebrevet og erstatter ham den fortræd, han har lidt ved hans nærings nedlæggelse (min gård i Storegade beliggende). Opsat 8 dage.

1140

Thisted Købstads Tingbog -1689

(17. august). Emmike Eriksen. For retten fremstod ... (brudstykke) Christiansand i Norge, agtede ... havde taget ... at en udi samme sted ud- . . . Tingsvidne.

Købebrev 6/8 1689 fra Christen Jensen til ... på hans hus stående vester oppe i byen, Jacob Tinstrups huspart i nørreside tilbygget, med et lille kålgårdsted søndenfor og part i brønden og fri udgang til den. Den ligger ved vestersiden af ejendommen.

Mandag 19. august.

Gæsteret i byfoged Emmike Eriksens hus mellem Mads Jørgensen og Niels Nielsen toldbetjent. Overværende byfogeden EE med tilnævnte bisiddere (4) at observere, hvad i retten passerede. Og Peder Pedersen Søe ved Klitmøller, Ole Nielsen og Nielsen af Stagstrup, for at vidne om nogle varer, salt, tjære og bergfisk, som var blevet MJ frataget.

Peder Pedersen Søe vidner, at han kom fra Norge med sin skude. Dagen efter kom Niels Nielsen og satte Krone (segl el. tegn) på nogle varer, en

karl fra Stagstrup Mads Nielsen havde været med i Norge. Godset tilhørte Mads Jørgensen. NN lod det føre til Peder Søes hus.

Dom: NN har beslaglagt godset, fordi han mente, at det var en landpranger der ejede godset?, men derfor har han ikke noget bevis, kun mistanke, og han bør derfor skaffe Mads Jørgensen godset igen så vel konditioneret, som da han bemægtigede sig det, inden 3 solemærker.

24. august. Emmike Eriksen.

+ Brudstykke) ... Niels Hansen skomager skyldte sal. Tomas Nielsen Skrædder 2 sidi. 3 sk. på et huskøb. Skylden er anført i skiftet efter TNS. NHS vedgår skylden, som Niels Christensen Snedsted nu kræver, da de ved skiftet tilfaldt ham. NHS skal betale.

Borgmester Lelius lader udbyde to boder ved stranden øster i byen tværs over for hans hus, om nogen vil købe dem eller lade dem reparere mod at have dem til brugelighed, til de kunne få deres bekostning betalt, da det ikke nu var hans lejlighed at reparere dem.

:31. august. Emmike Eriksen. Sr. Christian Henrich Peitersens kæreste tiltaler Anders Kyndes hustru for 70 alen lærred, hun skulle levere. Garnet hertil var leveret i marts og var tvundet,

1141

Thisted Købstads Tingbog - 1689

men det var ikke vævet, så madame Peitersen havde måttet købe lærred. Hun mener, at Anders Kyndes hustru bør beholde garnet og betale hende 10 skilling for alen. Opsat 8 dage, til hvilken tid AK lovede at stille mad. Peitersen tilfreds. Tomas Mortensen Torsted boende på Nordentoft, har solgt et hus Norden Lille træbro på Nørregade til Hans Christensen Hattemager. Huset ligger på Søndre side omgivet af bækken, på østerside til Laurits Nielsens pakhus, og lige sønderpå til østerside af den ejendom, hvorpå i forrige tider stod et smediehus, og med ... side til sal. Jacob Christensen Kjelstrups arvingers gård.

7. september.

... i dommers sted. Intet. 14. september.

Emmike Eriksen.

Byfogeden EF. lader forkynde, at al ulovlig handel i distriktet forbydes, være sig af Ålborg, Holstebro eller Lemvigs folk samt bønderdrengene på landet. Det forbydes alle ved Hanstholm, Vigsø eller Klitmøller boende skippere at de ingen bønderdrengene eller ufri personer med varer efter denne dag indtager, hvis de ikke har borgerskab her i byen.

Morten Christensen, forrige fuldmægtig på Vesterevig kloster, tiltaler sin broder, Hans Christensen Hattemager, efter obligation for 40 sld. HCH boede da i København. Tre obligationer ialt 52 rdl. 2 mk. + renter 23 rdl. 2 mk. Resterer 60 rdl. 3 mk. 7 sk. Skal betale inden 15 dage osv.

Laurits Mikkelsen af Kløu tiltaler Tomas Graversen for 59 rdl. 1 mk. 8 sk., som han mener, han skylder. Tomas Graversen fremlægger sin købmandsbog, hvorefter han kun skylder 47 rdl. 1 mk. 8 sk. og aflægger ed på, at han ikke skylder mere. Dette beløb dømmes han til at betale tillige med renter i 2 år, nemlig 6 % inden 15 dage.

28. september.

' Emmike Eriksen. Intet. 5. oktober.

(14/9). Emmike Eriksen byfoged tiltaler på byens vegne nogle borgere i Ålborg og Hans Clausen i Sundmølle for ulovlig handel. Han fremlægger ordre fra stiftamtmand Meyerchrone til Christopher Nielsen at være sættefoged i sagen, og herredsskriver i Hillerslev og Hundborg herreder Anders Lauritsen til at være sætteskriver. Konfiskationsforpagteren Emmike Eriksen havde sendt folk til Vildsund, hvor de fandt 2 bønder med 1 td. salt på en vogn ved stranden. De

1142

Thisted Købstads Tingbog - 1689

blev spurgt, hvem de havde købt saltet af. De svarede af Hans Clausen, som havde borget dem pengene. På EEs befaling blev Hans Clausens kælderør lukket op, og der fandt de salt, smør, stangjern og mjød. Det blve ført til kongens toldbod i Thisted. Anders Farver af Ålborg blev spurgt, hvem den kasse tobak tilhørte. Han svarede Laurits Lykke i Lemvig.

Strandrideren Jens Bendsen Knub vidnede, at denne Ålborgmand og andre havde ligget i fjorden i forbudne havne og solgt købmandsgods til bønder, men da han var ene, kunne han ikke udrette noget. Han måtte da tage til Thisted efter assistance. Emmike Eriksen var blevet forpagter af toldkonfiskationen ed Rentekammerets brev af 10/12 1686. Anders Farver, kågmand af Ålborg fremviser passerseddel fra Ålborg på noget humle og smør, hvorfor retten I rikender for dette forhold. For tobakken er det ikke bevist, at der er betalt noget, hvorfor tobakken, 481 pund, som Anders Nielsen i Ålborg har købt af Laurits Lykke i Lemvig, konfiskeres. Anders Farver kågmand skal betale søtold, men får regres til Laurits Lykke. Den tønde salt som Hans Clausen har bortborget bør være hjemfalden til konfiskationsforpagteren. (Sagen fortsætter).

Emmike Eriksen tiltaler Søren Nielsen, købmand i Ålborg, fordi han har sendt humle og salt med en kåg til Fævig ved Vilsund, hvor det er fundet. Kågmanden fremviste passerseddel fra Ålborg, at tolden var betalt, men der er ikke betalt konsumtion og varerne er fundet indenfor Thistedes privilegerede område.

Humlen konfiskeres. Noget salt er leveret til hr. Oluf i Hundborg til hans private forbrug, og det påstås, at al kongens rettighed er betalt.

Sagen opsat 14 dage. til hvilken tid Søren Nielsen skal møde med beviser. (Sagen fortsætter).

Emmike Eriksen tiltaler Hans Klausen i Sundmølle for brændevinsbrænding. Det kræves, at brændevinsredskaberne konfiskeres, og at Hans Klausen skal betale 40 rdl. til nærmeste hospital. Opsat 8 dage.

(I næstforrige sag omtales folk, der sad i Hans Klausens hus og stod rundt om, og var fulde).

12. oktober. Emmike Eriksen. Christopher Nielsen udsteder dette

Emmike Eriksen lader stævne (Anders Far)ver kågmand af Ålborg, fordi han trods udstedt arrest er sejlet bort med 14 dages, 3,4,5 og 6 uges kald og varsel. Peder Poulsen stævner igen en kvindeperson, Niels Tomsens kone (Niels Tomsen på bjerget g.m. Johanne Christensdatter) som havde kaldt hans kone en tæve og sagt, at hendes broder var rømt. Tingsvidne.

Af denne tingbog findes ikke mere.

1143

Thisted Købstads Tingbog -1696

Af Thisted bys tingbog 5/121696 - juli 1703. Byfoged Emmiche Erichsen.

Første blad: autorisation. 5. december 1696.

d Laurits Nielsen kan ikke så hastigt fremlægge de sedler angående varer (ærter?), som skulle være indkommet af porten, hvorfor der på ny skal gives kald og varsel, da det er 6 ugersdagen, og hovedsagen må derfor forlænges. (12/12).

Jens Christensen Rodsteds sag mod Laurits Nielsen opsat 14 dage. (19/12). Christopher Nielsen fremlægger vidne fra tidligere tinghørere, at Simon Markussen ikke har betalt skriverpenge. Han skal betale inden 15 dage.

12. december.

Enevold Nielsen til Kjølbygård tiltaler mag. Olle Biørn for skyld efter regnskabsbog 25 rdl. 3 mk. 12 sk. Skal betale inden 15 dage osv.

Laurits Jensen på kgl. Maj. og byens vegne tiltaler mag. Oluf Biørn fordi han

har presset penge, 100 rdl., ud af mag. Anders Heeboes stervbo til opbygning af 9 Tilsted annekspræstegård, og fordi han har brugt af Thisted skoles midler. Han skal betale inden 15 dage osv.

(5/12). Laurits Nielsen indstævner Jens Christensen Rodsted for varer indkommet gennem porten, mens LN havde konsultationen i forpagtning, og stævner vidner til i dag otte dage. (19/12).

19. december.

Laurits Nielsen fører vidner om de varer, Jens Christensen Rodsted har indført ved bommene. Tingsvidne.

(12/12). Laurits Nielsens sag mod Jens Christensen Rodsted opsat til snapslørdag.

(5/12). Jens Christensen Rodsted tiltaler Laurits Nielsen 1. for Korn fra Skibstedgård, 2. for hesteleje, 3. loftsleje og omkostninger, 4. for 10 mk. som er betalt i konsumtion for 10 td. ærter, som igen er udført.

Dom: LN skal betale pkt. 1, 2 og 4, men ikke for loftsleje, da kornet var købt af LN's svoger hr. Hans Spjelderup.

Christen Lauridsen Hebrou, købmand i Ålborg, tiltaler Laurits Tomsen for skyld efter regnskabsbog. Han skal betale osv.

1144

Thisted Købstads Tingbog -1696

Laurits Pedersen Morsing udsteder dette:

Emmike Eriksen beviste med Eske Jensen og Jochum Kegeler, som stævne Olle Pedersen Langgård, og andre som skal fortælle, hvornår hans datter blev tørttilSøgård. (Besættelsessagen). (13/21697).

1145

Thisted Købstads Tingbog - 1697

Snapslørdag 9. januar.

(19/12). Laurits Nielsens sag mod Jens Christensen Rodsted opsat 14 dage. (23/1).

(Til besættelsessagen. 1/2 blad udslettet) påstår, at hans forum ikke er her i byen. Oluf Bjørn lader stævne mag. Holger i Snedsted. OB kan ikke komme til Vedermålsting, da han efter befaling skal blive i Ålborg. Der fremlægges attest fra Peder Markussen om OB's forhold. Han bliver spurgt om forskellige ting. (16/1).

16. januar.

Læst missive om Consumtionsoppebørsel i Thisted 1697.

(9/1). Mag. Holger Sørensen Schandorph, sognepræst til Snedsted, begærer attest af sognefolk i Thisted om, hvordan han har prædiker siden 9. august 1696 og til dato. Han får det fra Jacob von Holten, Magdalene Chatarine Nissen, Anders Jacobsen Borchorst, P. Marchursen, Christen Mortensen Søe, Christen Andersen, Maren Mortensdatter, N. E. Aagaard, Thomas Grafuersen, Laurids Nielsen, K. Riber, Maren Andersdatter, Laurids Jensen, Reinholt Røder, Peder Christensen Fjerritslev, og en særlig attest fra Christopher Nielsen.

(Se Anders Bæksted: Bestættelsen i Tisted). Niels Christensen i Abildgaard udsteder dette.

Knud Riber på kgl. maj. vegne indkalder vidner i sagen om det formodede drab på badskær Christopher Stephan! og Jens Christensen Rodsted, som henviser til en landstingsdom, som han hævder har underkendt en underrettsdom, men som han ikke kan fremlægge. Han mener, at der ikke igen bør føres vidner, men Knud Riber henviser til kgl. befaling.

Sagen opsat 3 uger, til hvilken tid Jens Christensen Rodsted skal fremlægge Landstingets dom i original. (23/1).

(9/1). Jens Christensen Rodsted stævner Laurits Nielsen og hans forrige konsumtionsbetjente Niels Nielsen Hornby, Eske Jensen og Niels Vestervig, samt flere borgere. De tilsiges til at møde om 8 dage. (23/1).

Fremlagt en obligation fra Niels Nielsen Oderø her i byen til (Christen??) Lauritsen Houbrou i Ålborg. Pant i et ladehus vesten i hans sal. faders gård her i byen, 8 bindinger, i et staldhus østen i gården og i markjord.

23. januar.

Laurtis Pedersen Morsing i dommerens fravær = LPM. Nye tingmænd udnævnt for dette år.

Laurits Nielsen ctr. Jens Christensen Rodsted. LN fører Niels Nielsen Hornby som vidne angående det gods Jens Rodsted indførte gennem porten; hvor NNH var betjent. (JCR mener, at noget af godset var udført igen).

1146

Thisted Købstads Tingbog - 1697

Jens Christensen Rodsted ctr. Laurits Nielsen. Han fører Anders Frost som vidne om, at 1693 kom 3 el. 4 nordmænd til hans fader i Tinstrup og bad, han ville tage mål af nogle ærter, men han kunne ikke huske, hvor meget det var. AFs broder Jens Frost vidnede det samme. Simon Markussen vidnede, at han havde tørt nogle ærter af JCRs til Norge i sit skib. Jens Lauritsen Wert vidner, at ærterne kom ind ad Vester Port og blev målt i doktorens bod, og at ærterne var blevet udmeldt og sejlet fra Klitmøller til Norge på Simon Markussens skib.

Sagen opsat 14 dage.

16/1). Jens Christensen Rodsted tiltaler byfoged Emmike Eriksen for skældsord m.m. i anledning af den sag, der er rejst mod ham for drab. Opsat 4 uger. (Sagen fortsætter).

Niels Christensen i Abildgaard udsteder dette.

Knud Pedersen Riber tiltaler Jens Christensen Rodsted for drab på mester Christopher Stephani. Opsat 14 dage. (Sagen fortsætter).

Jens Christensen Rodsted fremlægger sættemmeren Niels Christensen i Abildgaard hans skriftlige stævning til Knud Pedersen Riber, amtmandens forrige fuldmægtig og til Peder Markussen, nu amtmandens fuldmægtig. (6/2). 30. januar.

Laurids Pedersen Morsing.

Hans (Jensen) Buch på mag. Olluf Biørns vegne tiltaler Mikkell Langballe på Nebbel, som var sættemdommer, for rettens brydelse, da han ikke ville oplæse nogle af OBs dokumenter, som angik hr. Holger (i Snedsted), fordi han sagde, at det ikke vedkom den sag, han var sættemdommer i.

Mikkell Langballe mødte og berettede, at de anførte dokumenter angik hr. Holgers prædikener i Thisted kirke. De kom ikke sagen mod Oluf Biørn ved, hvorfor han ikke kunne have med dem at gøre, men henviste til biskoppen og provsten. Tingsvidne.

Oluf Pedersen Langgård har stævnet hertil og til Hundborg-Hillerslev herreds ting borgere i Thisted (bl.a. Niels Nielsen, forrige toldbetjent, Anne Tomasdatter, før tjenende Oluf Langgård, nu tjenende Niels Torsen) amtmanden og byfogeden og flere vidner (udensogns), i anledning af, hvad amtmanden og byfogeden havde øvet imod ham i hans eget hus 26/7 sidst.

Ingen af dem mødte. De tilsiges at møde om 8 dage. (6/2).

Emmike Eriksen tiltaler Simon Markussen og hustru for beskæmmelsesord, han i deres hus 24/1 blev tilføjet, samt for forbuden vægt, der blev fundet hos ham. Desuden som vidner Jens Jacobsen og Niels Bendsen Smed i Nørgade. Ingen mødt. Skal møde om 8 dage. (6/7).

1147

Thisted Købstads Tingbog -1697

6. februar. 'i Laurids Pedersen Morsing.

(30/1). To mænd mødte med skudsmål, at Emmike Eriksen var borte i kgl. Maj.s forretninger.

(20/1). Emmike Eriksens sag mod Simon Markussen om den falske bismervægt opsat 8 dage. (13/2).

(30/1). Olle Pedersen Langgård contra amtmanden og byfogeden. Peder Marchursen møder på amtmandens vegne, da han var rejst til Skåne for at værge og frigøre en del jordegods, der hørte til hans gård Høgested, men som den svenske konge har sekvestreret for tiendepenge. Vidnerne skal møde i dag 8 dage. (13/2).

- Niels Christensen i Abildgård udsteder dette.

(23/1). Knud Pedersen Riber på KM's og øvrighedens vegne ctr. Jens Christensen Rodsted i drabssagen. Vidner var ikke mødt. Tingsvidne (Sagen fortsætter).

Knud Pedersen Riber ctr. Jens Christensen Rodsted. Tingsvidner og syn fremlægges. Opsat i 14 dage. (Sagen fortsætter).

V Jens Christensen Rodsted stævner byfogeden, som denne formodede drabssags angiver, og Knud Pedersen Riber og begærer dom.

13. februar.

Mag. Holger Sørensen stævner mag. Olle Biørns tjenestefolk ang. deres her på tinget afhjemlede stævнемåls urigtighed contra mag. Holger. De skal møde om 8 dage. (20/2).

(19/12 1696). Hans Buch fremlægger på Olle Langgårds vegne en missive fra justitsråd Bartolin til byfogeden ang. Ols datter Kirsten Langgård og andre. 6/111696.

(6/2). Emmike Eriksens fremstiller vidner, som var med ham i Simon Markussens hus, da der blev gjort udlæg for Christopher Nielsen. Da hang der en gammel bismahr på kakkelovnen. EE spurgte, hvordan de turde have sådan en ulovlig vægt. Et af vidnerne tog den og skar en spån af trævægten, så det kunne ses, at det var den samme trævægt, der siden fremvistes i retten sammen med spånen.

Dom: SM skal bøde efter loven inden 15 dage. (27/2). Laurits Morsing udsteder dette.

(6/2). Olle Pedersen Langgård ctr. amtmanden og flere. Vidner mødt. Emmike Eriksen protesterede og mente, at denne sag hørte under kommissionen i Ålborg, og at Hans Buch, som selv var indblandet i besættelsessagen ikke kunne møde som procurator for Olle Langgård, som han gjorde. Tingsvidne.

1148

Thisted Købstads Tingbog - 1697

Tomas Graversen fremlægger Emmike Eriksens revers om, at Søren Andersens pantebrev til ham på 60 sld. 2 mk. 12

sk. er indfriet af Tomas (traversen. Søren Andersen skøder derpå jord på Thisted mark, som var pantsat af ham, til Tomas Graversen.

20. februar.

(13/2). Mag. Holger Sørensen fremlægger attest fra hans børns præceptor, at en stævning som mag. Olle Biørns tjenestefolk har forkyndt for ham i Snedsted præstegård, ikke indeholdt mag. Holgers navn. Han har hørt, at de på Thisted byting har vedstået stævningen, men det er altså usandfærdigt. To af mag. Holgers tjenestefolk bevidner, at Olle Biørns karle ikke i stævningen nævnede mag. Holgers navn. Tingsvidne.

(6/2). Knud Pedersen osv. ctr. Jens Christensen Rodsted. Da sagen er af den beskaffenhed, at der kræves meddomsmænd til at dømme sammen med fogeden, udnævnes 8 meddomsmænd, som tilsiges at møde i dag 8 dage. (Sagen fortsætter).

Laurits Pedersen Morsing udsteder dette

Jens Christensen Rodsted ctr. Emmike Eriksen for skældsord, forhaling af retssag m.m. Opsat 14 dage. (27/2).

Mag. Peder Reenberg, sognepræst til Budolfi kirke, lader fremlægge en obligation på 50 rdl. fra Ole Bjørn til ham, dat. Ålborg 10/3 1691.

OB skal betale inden 15 dage. 27. februar.

Laurits Pedersen Morsing. - Frands Erichsen tiltaler Tomas Tomsen og hans svoger Anders Skomager for skyld. Opsat 8 dage.

(13/2). Sagen mod Simon Marchusen opsat i 14 dage. (13/3).

(20/2). Knud Pedersen ctr. Jens Christensen Rodsted irettelægger et skriftligt indlæg. JCR mener, det kun tjener til at forlænge sagen, men vil besvare det om 8 dage, hvis sagen kan udsættes. Da alle meddomsmænd ikke er mødt, opsættes sagen i 8 dage. (6/3).

6. marts.

Laurits Pedersen Morsing.

Læst Stege bys og Møens lands privilegier.

Læst kgl. befaling til amtmanden om landprangs afskaffelse.

(27/2). Niels Christensen i Abildgård og 8 meddomsmænd afsiger dom i sagen mod Jens Christensen Rodsted for drab. Da et tingsvidne er dømt magtesløs ved

1149

Thisted Købstads Tingbog - 1697

landsretten (men JCR har betjent sig deraf ved adskillige pudser), og det vel bevidnes, at JCR og badskæren var i klammeri, men ingen nu kan huske og vide, hvad der skete for så lang tid siden, og sagen blev forligt mellem dem, så kendes, JCR fri for tiltale.

Laurits Pedersen Morsing udsteder dette

Emmike Eriksen tiltaler Laurits Tomsen og Jens Jacobsen for skyld efter bog. Skal betale osv.

(20/2). Jens Christensen Rodsted tiltaler byfoged Emmike Eriksen for skældsord m.m. E E skulle have skældt JCR ud for morder, men vidnerne stemmer ikke overens. Peder Marcussen vidnede, at FE ikke egentlig sagde, at JCR var en morder. Han frikendes også i de øvrige punkter.

13. marts 1967.

(Blandt tingmænd Peder feldbereder Nør).

Læst amtmandens befaling om forprangs afskaffelse.

Niels Nielsen Hornbye stævner Karen Volf for skældsord, og vidner, som ikke mødte. De skal møde i dag 8 dage.

Laurits Pedersen Morsing udsteder dette:

Simon Nielsen Kirkeprior fremlægger købekontrakt fra Emmike Eriksen til ham på noget jord, han har købt af sal. Niels Jensen Staustrups hustru Anne Jensdatter, og hvorpå det hus stod, som hun flyttede af. Emmike Eriksen erklærer, at han var til stede, da Anders Jensdatter søgte resten af hendes ejendom, hus og gård til Simon Kirkeprior. Det strækker sig fra Bent Pedersens hus på nørre side til Mads Fiskers ejendom på søndre side, fra den vestre vej i gården til den nørre vej, som løber om Niels Bendsens Smedje.

(27/2). Emmike Eriksen tiltaler Simon Marchursen. Han vil efterlade ham de skældsord, SM har brugt, da der blev gjort udlæg i hans hus, men han tiltaler ham for den ulovlige bismær, man fandt.

Dom: SM må bøde efter loven 16 rdl. og sagens bekostning. 20. marts.

Læst forordning om forbud mod korns udførsel til fremmede stæder. 27. marts.

Afkald fra Niels Nielsen Oderøe (f. 1667) til hans formynder Niels Jensen Toftum på arv efter hans fader Niels Jensen Oderøe, rådmand, hans søster Anne Nielsdatter Oderøe og hans stiftfader Christen Mortensen Høst (beg. 1689)

1150

Thisted Købstads Tingbog - 1697

10. april.

Anders Lauritsen på sal. Laurits Tinstrups arvingers vegne stævner og tiltaler borgere, for hvad de var den sal. karl skyldig. Skal betale inden 15 dage.

17. april.

Læst kgl. privilegium for Jens Mortensen Farver på at være alene farver i Thisted. Dat. 30. jan. 1697.

24. april. Intet. I. maj.

Ritmester Hans Axel Pors tiltaler Jens Christensen Skyum og kræver, at JCS skal gøre regnskab efter sin købmandsbog og udlevere det pantsatte løsøre, når HAP så betaler sin gæld. Pantsat bl.a. 11 sølvskeer, 2 sølvkonfektfade, 1 sølv ...

130 sølvknapper, 1 guldsignet, 1 ravskrin, 1 stor malmklokke at ringe til bords med og en stor jerngryde. Han kræver, at JCS skal møde for retten med sin købmandsbog, og retten bestemmer, at JCS skal møde i dag 8 dage. (8/5).

Philip Vadson af Ålborg tiltaler Laurits Morsing. Fremlagt PhVs formand, Jens Almstrups købmandsbog, hvoraf det fremgår, at Laurits Pedersen Morsing har lånt en Joel (jolle), der tilhører Peter Saxdrop i Bergen, og

som LPM skal betale efter PSS vilje eller levere den tilbage. Opsat 8 dage. (29/5).

8. maj.

Læst missive angående konsumtions beholdning og kgl. relation på de arresterede lybske varer, og forordning om kornvarers toldmoderation.

(1/5). Hans Axel Pors contra Jens Christensen Skyum. Jens Skyums smukke datter, den dydefulde Karen Jensdatter Skyum møder med et skriftligt indlæg fra faderen, der skriver, at når HAP kommer i hans hus med pengene, skal han straks få pantet. Det bestemmes, at 4 uvildige mænd sammen med byfogeden skal gå til JCSs hus om mandagen for at efterse hans købmandsbog. Det bliver bekendtgjort for JCS ved 2 mænd, men JCS sagde til dem, at han ville sejle denne aften, om vinden føjede, HAP kunne møde nu med pengene, så skulle han få pantet. Tingsvidne. (15/5).

15. maj.

Philip Vadson af Ålborg ctr. Laurits Pedersen Morsing. Opsat 14 dage.

(8/5). Hans Axel Pors tilbyder Jens Christensen Skyum 110 sld. 15 sk. og Knud Riber på hans vegne, at hvis det ikke strækker til, vil HAP betale, men kræver pantet udleveret. Jens Skyum forlanger stadig, at HAP selv skal komme med pengene, efter forskrivningen 17/9 1685, ialt 130 rdl. 4 mk. 2 sk. Tingsvidne. (22/5).

1151

Thisted Købstads Tingbog - 1697

22. maj.

Læst forordning om akademisterne i akademiet i København.

Niels Christensen af Lille Hillerslev på Jens Christensen Tousgårds brødres og svogres vegne som fuldmægtig efter befaling tiltaler Hans August van Pagels(en) til Nørtoorp for overlast og skade, han har tilføjet JCT. Et vidne beretter, at han var på Nørtoorp for at arbejde, da kom JCT kørende ind i gården og sagde noget til husbonden, men hvad det var, kunne han ikke høre. HAP sagde, at JCT skulle blive ved sin gård og tage en til sig. JCT svarede, at han ikke kunne blive ved den. HAvP sagde jo. JCT gik til sin vogn og bad, husbonden ville tage det i den rette mening. Husbonden sagde: Hvad siger du - JCT sagde: Vil husbonden ikke skille mig ved den, da bliver den ej så god herefter, som den er. Så kørte JCT af gården, men husbonden løb efter ham og bad ham bie, men JCT ville ikke bie. Husbonden råbte, at de skulle tage ham fat, men JCT stod op i vognen og piskede på hestene, at de kunne løbe fast. Senere kom JCT tilbage, men da slog HAvP ham med en kæp. Han faldt om, og husbonden bad to mænd følge ham på loftet, hvor han blev lagt på en seng. Senere kom hans broder Niels Baun og en anden mand og fulgte ham ned og kørte bort med ham. Ridefogeden Niels Pedersen Lang spurgte vidner ud, men fik ikke noget ud af det. Tingsvidne.

(15/5). Hans Axel Pors ctr. Jens Christensen Skyum. Opsat til dom om 8 dage. (27/5).

Karen Emmiksdatter stævner Anne N., som ulovlig er bortgået af hendes tjeneste. Opsat 8 dage.

Anne Nielsdatter,
afg. hr . Hans Spjelderups, lod fremlægge afkald fra Hans Jesper Hansen Zirich på egne og Anders Lauritsen på sin hustru Maren Hansdatters vegne for arv, som deres farbroder Herman Zirich havde arvet i Morten Tomsens bo - 57 sldl. og for hvad arv, sal. Herman Hansens hustru og børn i samme arvelod kunne tilkomme.

Peder Marcussen lod forbyde al drift og fart med heste og kører på en ager, han har lejet af Olle Langgård, op fra Niels Knudsens smedje.

29. maj.

(1/5). Philip Vadsens sag mod Laurits Morsing opsat endnu 14 dage. (12/6). (22/6). Hans Axel Pors tiltaler Jens Christensen Skyum og forlanger, at han skal udlevere de pantsatte ting mod at få sit tilgodehavende. HAP og Laurits Pedersen Morsing har været i Jens Skyums hus, fordi konen havde lovet at gøre afregning efter JCS.s købmandsbog, men de måtte gå forgæves, da konen ikke ville fremvise regnskabsbogen. HAP lader irettelægge en attest fra Christian Heinrich. Petersen om, at HAP har afkøbt ham et rav- eller bernstensskrin og givet for den en bondegård på Tyholm med hartkorn 2 td. og henviser til at de

1152

Thisted Købstads Tingbog -1697

pantsatte ting var meget mere værd end den sum, han skylder. 234 rdl. vurderer han dem til, og han har tilbudt JCS. 110 rdl. JCS mener, han skylder mere og ville derfor ikke modtage pengene. HAP forlanger, at JCS betaler de pantsatte ting eller udleverer dem mod at få sit tilgodehavende.

Dom: Da JCS ikke fremlægger sin regnskabsbog og ikke andet bevis for gældens størrelse, skal man inden 14 dage gøre afregning med HAP og levere det pantsatte tilbage, eller betale de 234 rdl., da han ikke selv har ladet pantet lovlig vurdere. Alt inden 15 dage.

juni.

Forkyndt en lysningsseddel af Viborg Landsting 26. maj, at skifte og deling efter Poul Enevoldsen i Vester Vandet skal holdes 7. juli, hvorfor kreditorer og arvinger skal lade sig indfinde.

12. juli.

(29/5). Philip Vadson contre Laurits Pedersen Morsing, som fremlægger en attest fra folk, der har set jollen, da den lå på et nedsunket Bergenskip. Det bevidnes, at den var skadet, og at Laurits Pedersen Morsing måtte koste 2 sletdaler på den, inden han sejlede med den. Den

var efter deres skøn kun 2 rdl. værd. Peder Brixsen var med LPM på rejsen som bådsmænd og hjalp at gøre jollen færdig. Den havde tilhørt Peiter Clausen i Bergen, og LPM købte den af Jens Almstrup i Ålborg. Underskrevet af Mads Jørgensen, Peder Christensen, Knud Lauritsen, Hans Jensen Buch, Peder Brixsen, Jens Nielsen Bunde, Bertel Jungsen på Læsø og Johan Henriksen.

Anders Lauritsen på PhVs vegne protesterede og mente, at denne attest ikke burde anses og ingen tingsvidne efter den udstedes, da vidnerne ikke var mødt på tinget. LPM indvender, at vidnerne er sejlene folk og derfor ikke kan møde på bestemte tider. Tingsvidne udstedes. (Sagen fortsætter).

Philip Vadsen ctr. Laurits Pedersen Morsing. Anders Lauritsen begærer på PhVs vegne dom, og mener at den foretagne vurdering er ugyldig, da jollen skulle leveres tilbage, eller også skulle LPM tilfredsstille ejeren Jens Almstrup. Vurderingen er sket uden ejerens vilje. LPM protesterer. Hvis AL ikke mener, at vidnerne har vidnet sandhed ifølge attesten, må han søge dem. Sagen opsat 8 dage. (19/6).

Anders Lauritsen på (Knud) Ribers vegne tiltaler Charlotte Mavors og Laurits Pedersen Morsing for forstrakte penge, og Simon Skrædder og Eske Jensen for, hvad de skylder ham. Opsat 8 dage. (19/6).

19. juni.

Peder Eskesen tiltaler Thisted kirkes bønder for resterende skyld og landgilde, (bl.a. Peder Jørgensen i Hundal og Christen Kloster i Sennels. Skal betale osv.

1153

Thisted Købstads Tingbog - 1697

(12/6). Knud Ribers sag contra beboere opsat endnu 8 dage. (26/6).
(12/6). Philip Vadum contra Laurits Pedersen Morsing.

Dom: Da bådens overdragelse skete for 9 år siden, og vurderingen er foretaget af folk, som ikke var udmeldt dertil, skal LPM efter sin forskrivning tilbagelevere båden uskadt eller betale i minde 10 rdl. inden 15 dage.

26. juni.

(19/6). Ribers sag opsat endnu 8 dage. (Sagen fortsætter). (10/7).
Ribers sag ctr. Eske og Simon Skrædder opsat i 14 dage. 3. juli. Intet.

10. juli.

(26/6). Riber ctr. Eske Jensen og Simon Skrædder. De skal betale osv.
17. juli.

Anders Lauritsen. Læst kgl. forordning om toldens efterladelse for alle slags kornvarers indførsel i Norge.

24. juli. Intet. 31. juli. Intet. 7. august. Tomas Andersen tiltaler Anne Andersdatter, sal. Anders Skomagere for skældsord, hug og slag og fører vidner, der beretter, at Anne Andersdatter kaldte TA en skælm og slog ham. Et vidne siger, at han hørte det, da han kom gående ved Simon Markussens gård. Det skete på Lille Torv. Tingsvidne. (14/8).

Peder Markussen, amtmand Jørgen Scheel Dues fuldmægtig tiltaler Iver Boesen i Løgstør for, hvad han skylder amtmanden og dennes broder Berent Due til Krastrup, efter forskrivning. Læst og påskrevet. (21/8).

Niels Jensen fremlægger skrivelse fra landsdommer Bartholin om, at da byfogeden Emmike Eriksen ikke i ringeste måde er interesseret i den sag Simon Marcussen og Berent Knudsen angår, befries Niels Torsen for rettens betjening i den sag. (Sagen fortsætter).

Berendt Knudsen i Grøntoft, skriver på Ørum, ctr. Simon Marcussen, fordi han har antaget en karl Knud Nielsen, som var rømt fra sin tjeneste hos BK. og ikke havde pas. Man har prøvet at aflevere en kopi af stævningen til Niels Torsen.

1154

Thisted Købstads Tingbog - 1697

Hans datter ville ikke modtage den, så mændene lagde den på kakkelovnen. opsat 14 dage. (21/8).

14. august.

(7/8). Tomas Andersen ctr. Anne Andersdatter. Vidner beretter, at de stod på Lille Torv ved et læs lyng og hørte Anne Andersdatter skælde og slå TÅ. Tingsvidne.

Laurits Jensen, forrige byfoged, udsteder dette.

Emmike Eriksen lod læse en kaldsseddel, hvori han misbilliger, at (en unævnt = NN) ikke har skiftet, før han indlod sig i nyt ægteskab.

(Niels Nielsen). Opsat 14 dage. (28/8). 21. august.

(7/8). Peder Marcusen på amtmandens vegne tiltaler Iver Boesen af Løgstør for at have stjålet 110 rdl. som amtmandens skytte Hans Christensen skulle k,vere på Boddum Bisgård hos forpagteren Jens Sørensen som betaling for stude. På vejen kom HC til Kappelhus (ved Vilsund) og blev der om natten, men da han vågnede, var der skåret hul i hans bukselomme, og der manglede ca. 65 rdl. i pengeposen, og seglet var brudt op. Iver Boesen havde ligget hos manden og konen, men var nu borte. Han havde taget en pulsvodbåd og var sejlet ud til sin skøjte, havde kappet ankeret og var sejlet til Gudnæs, hvor han blev anholdt. Iver Boesen berettede meget udførligt, at han var vågnet om natten og havde taget pengene, som han svøbte ind i sit tørklæde, hvorpå han ville i seng, men gik til den forkerte seng, hvor pigen, Johanne Tøgersdatter lå med en mand fra Agger, (født i Ålumgård), der hed Niels Jensen, og som for tiden var hos en mand i Ås for at drive fiskeri med pulsvod. Han lagde pengene ved hovedgærdet og gik så til den anden seng. Imidlertid fortrød han

tyveriet og listede sig ud, tog en båd, og roede til sin skøjte, hvorefter han højste sejl, kappede ankeret og sejlede til Gudnæs. Pengene lod han ligge i pigens seng.

Pigen og Niels Jensen blev derefter arresteret, men da de hørte under Irup, blev de sendt til Irups ejer, landsdommer Helverschou. Manden i Kappelhus hed Niels Christensen og konen Ellen Villadsdatter. De var indkaldt som vidner sammen med Peder Jensen af Vester Agger, men havde intet at tilføje. Tingsvidne. (19/2 1698).

Hans Olufsen stævner Peder Andersen og hustru til syn og vidnespår og til spørgsmål at svare angående det uhjemlede skaftekorn, som ved inkquisition i deres hus blev fundet. (4 linjer afbleget). (28/8).

(7/8). Berent Knudsen, skriver til Ørum birketing, tiltaler Simon Markussen, fordi han har haft en karl, Knud Nielsen af Stadshove, i sin tjeneste, skønt han ikke havde pas. Vidner beretter, at han siden 1695 har kørt SMS plov. Opsat 14 dage, så dokumenterne (der er mange) kan gennemgås. (4/9).

(14/8). Tomas Andersen tiltaler Anne Andersdatter, sal. Mikkell Skomagers for skældsord og overfald. Opsat 8 dage. (28/8).

1155

Thisted Købstads Tingbog -1697

28. august.

(21/8). Tomas Andersen og Anne Andersdatter, sal. Mikkell skomagers, bliver forligt. Hun beder ham efterlade hende de ord, hun har sagt i ubesindighed, hastighed og vildelse, og vil betale ham 2 rdl. for hans bekostning.

Hans Olufsens vidner i sagen mod Peder Andersen var ikke mødt. De skal møde om 8 dage. (4/9).

Hr. Johan Torsen stævner Simon Skrædder og hans kone til tinget med 8 og 14 dages varsel for forargeligt levned. Består til i dag 8 dage.

(14/8). Sagen mod Niels Nielsen Visiterer forlænges otte dage. Til den tid skal han møde. (4/9).

4. september.

Læst forordning om, hvorledes med stervboer skal forholdes, når enten husbond eller hustru ved døden afgår. Dat. 10/8 1697.

Læst Landstings varselsseddel angående Else Tomsdatter af Dover hendes stervbos skifte og delings holdelse, som justitsråd Klingenberg ved sin fuldmægtig Poul Macs agter at holde den 30. september.

(28/8). Hans Olufsen ctr. Peder Andersen. HO fremstiller Hans Jensen Buch og Anders Lauritsen, som var med ham for at, inkvirere nordest i byen om noget korn, som var borttaget fra en af hans agre. De fandt flere neg og spurgte, hvor de var kommet fra. Konen sagde, at det var noget, en mand på landet havde avlet, men ville ikke oplyse, hvem det var. Vidner så Hans Olufsens mark, og så at der blev spildt korn derfra og ned til Peder Andersens hus og til hans bagdør. Konen sagde, at de nok skulle give byfogeden Emmike Eriksen til kende, hvor de havde fået kornet fra. Tingsvidne. (11/9).

Amtmand Jørgen Skeel Due begærer, at byfogeden vil gøre den anstalt, at åen må blive opkastet, såsom amtmanden havde befalet nogle folk på landet at forrette arbejdet ud for Bisgård og dens grund, på det at vandet, som ellers undertiden gjorde stor skade, kunne få det rigtige løb.

Vedttaget, at folk skal ringe deres svin.

(21/8). Berent Knudsen Ctr. Simon Marcussen. Opsat 14 dage. (18/9).

(28/8). (Jens el. Hans) Pedersen klager til byfogeden over at hans svoger Niels Nielsen har giftet sig igen uden at skifte med sin datter Kirsten Nielsdatter, JPs søsterdatter. Niels Nielsen Visiterer indkaldes til at møde i dag 8 dage, til hvilken tid sagen er opsat.

1156

Thisted Købstads Tingbog -1697

Emmike Eriksen stævner Mads N., som sidste vinter tjente hos ham, men havde handlet ulovligt med hans jord, med pløjning og medfart.

Niels Nielsen Hornbye fremlægger skøde fra Emmike Eriksen på det hus som sal. Christen Enevoldsens hustru, Else Bisgård, iboede og fradøde.

H. september.

(4/9). Hans Olufsen stævner Søren Mikkelsen Jelling og Anders Lauridsen angående det skaftekorn, der var fundet hos Peder Andersen, og Peder Andersen.

Vidnerne ikke mødt. Skal møde i dag 8 dage. (18/9).

Anders Jensen Frost tiltaler Søren Andersen for forstrakte rede penge. SA ikke mødt. Skal betale osv.

Karen Emmiksdatter tiltaler Tomas fisker af Silstrup for skyld. Opsat 8 dage. 18. september.

(11/9). Hans Olufsen ctr. Peder Andersen. Der bør stævnes igen, da PA ikke er stævnet længere end 11. september. (15/9).

(4/9). Berent Knudsen ctr. Simon Marcussen. BK møder og erklærer, at sagen er forliget.

Eske Jensen på Mads Jørgensens vegne beskylder Niels Christensen, fuldmægtig på amtsstuen, for at have skudt MJs svin. NC siger, at han ikke ser MJ her for retten eller nogen skriftlig sigtelse.

Karen Emmiksdatters sag mod Tomas Fisker opsat endnu 8 dage. 25. september.

(18/9). Hans Olufsen ctr. Peder Andersen. Indstævnt Søren Mikkelsen Jelling og Anders Lauritsen. De vidner som før, og at der var en sti af spildt korn fra Hans Olufsens ager gennem Jens Smeds gård og tværs over algaden og lige ned over grønningen vesten til Peder Andersens hus, omkring enden ved kæret og igen ved den anden side til PAs bagdør. Peder Andersen retter en del spørgsmål til vidnerne og fremlægger attester om, at andre har mistet korn. Insinuerer, at Hans Olufsen selv kan have spredet kornet så det spildte førte til PAs hus. Tingsvidne. (6/81698).

Karen Emmiksdatters sag mod Tomas Fisker opsat endnu 8 dage.

Christen Poulsen, forpagter på Estvadgård, lod producere til protokollering en panteforskrivning fra Jens Pedersen Tinstrup, borger i Thisted 90 rdl. Pant i jord.

1157

Thisted Købstads Tingbog - 1697

2. oktober.

Niels Nielsen Hornbye på Niels Bendsen af Rønneberg herred i Såne i Kouring sogn hans vegne og fremstillede to synsmænd, der vidnede, at de havde været hos NNHs hustru her i byen og grangivelig set, at Niels Bendsens umyndige drengbarn, ca. 7 år gammel, havde en brok eller tarmenes nederløb. Tingsvidne.

Niels Nielsen Hornbye på Karen Emmiksdatters vegne tiltaler Tomas Madsen fisker efter obligation fra TMF, borger i Thisted til Anders Knudsen Morsing, på 51 sldl., som var betaling for hans jagt, nu stående her på stranden. Skal betale inden 15 dage.

Hans Jensen Buch på Thisted kirkes og præstens vegne tiltaler Niels Rytter på Bjerget og hans kones moder for skyldig tiendelam. Opsat 8 dage.

9. oktober.

Den sag contra Niels Krogsgård opsat endnu 8 dage. 16. oktober.

Amtsforvalter Jens Hansen lader stævne Mikkelt Christensen Torsens hustru og karl af Tinstrup for skældsord og Jeppe Nielsen i Tinstrup. Mikkelt C. havde ladet kaste en grøft (grob). Jep Nielsen klagede over det opkastede dige, som han mente, var til hinder for hans drift og kørsel. Ved et møde ved Mikkelt Torsens gård skældte MTs kone Jeppe Nielsen ud, og karlen Ole Madsen sagde, at JpN var en løjen (lådden) skælm, og det ville han

bevise, for han havde tjent ham i to år. Karlen ville have slået JpN, men MTs kone forhindrede det. Tingsvidne.

Jens Christensen Rodsted tiltaler Niels Bendsen Smed. Christen Smed og Søren Andersen på Bjerget for skyld. Skal betale inden 15 dage osv.

Boie Nielsen på sin faders, Niels Toftums vegne tiltaler borgere for hvad de skylder hans fader Niels Jensen. Opsat 8 dage.

23. oktober.

Amtmandens fuldmægtig Peder Marcussen tiltaler folk på landet for ulovlig forprang og købmandskab, bl.a. sal. Peder Laursens sønner i Langgård, Peder Skjeldgård på Skjelsbjerg, Poul Bunch i Tved sogn, folk i Østerild, Hovsør, Hov, Sennels, Malle, Søren Vestergård i Nors m.fl. Nogle folk sønden Tisted skulle også være stævnet, men det blev forhindret af strengt vejrlig, hvorfor de ikke har kunnet stævnes til at møde før førstkommende lørdag, til hvilken tid det beror, tingsvidner at føre.

1158

Thisted Købstads Tingbog - 1697

Niels Jensen Toftum tiltaler borgere for skyld, bl.a. Hans Jensen Buch, der lader svare, at han er sejlet med Tomas Graversens jagt til Hjarbæk.

Dom: De skal betale. 30. oktober.

Læst Landsdommernes dom over en person Christen Andersen, nu tjenende amtsforvalteren.

Peder Marcussen på amtmandens vegne har ladet stævne for landprang Poul Nielsen i Ås, Niels Sørensen i Sundby, Barbra Pedersdatter i Sundmølle, og hendes fæstemand, Niels Christensen i Kappelhus, Anders Pedersen i Gærup, Laurits Christensen i Skyum, Olle Kjeldgård og Olle Dein i Skyum, Villads i Stagstrup og Jens Præstegård. Desuden stævnet kgl. maj. tolder ... Jensen og Jens Rodsted. Læst forordning 23/1 1697 om forprang sejlad, krohold m.m. Amtmanden lader forbyde de indstævnte herefter at handle imod forordningen. 6. november.

Peder Marcussen lader stævne Simon Skrædder og Anders Skomager med kald og varsel. Beror 14 dage.

13. november. Intet. 20. november.

Læst forbud mod kornvarers udførsel af Danmark og Norge til fremmede steder. Læst plakat om Højesterets holdelse.

27. november.

Peder Madsen på sin fader Jens Svendsens vegne stævner borgere for, hvad de skylder. Opsat 8 dage.

4. december.

Jens Svendsens foran indførte stævnemål beror endnu 8 dage.

Hans Jensen Buch på Tveds sognemænds vegne klager over, at Enevold Nielsen til Kjølbjerg har fæstet kirketienden. Fremlagt bl.a. fæstebrev på tienden til ENs sønner. Opsat 8 dage. (11/12).

Mandag 6. decembmer.

Ekstraordinær ret på tinget ved Emmiche Eriksen og tiltagen bisiddere (fire mænd). Skipper Claus Broie af Stralsund, hvis førende skib Propheten Elias var forulykkedest den 2. december her på Holmen, comparerede for retten og fremstillede stvrmanden Jochum Klat og andre (nævnte) skibsfolk, som

1159

Thisted Købstads Tingbog -1697

vidnede, at de den 26. november gammel stil sejlede fra Vlie (sov.) Efter strandingen blev skibsfolkene på vraget natten over med største livsfare, til om andendagen, da landfolkene kom og bjergede dem. (13/12).

11. december.

Jens Svendsens sag mod de for gæld indstævnedes beror endnu i 8 dage. (4/12). Sagen om Tveds kirketiende.

Dom. Sagen hører ikke under dette forum, men henvises til tilbørlige steder. Hans Jensen Buch skal betale 4 rdl. til Vor Frelseres kirke for utilbørlig proces. Boerd Nielsen lod læse et skøde fra Bodil Mouritsdatter Wibestofft på en ager. Mandag 13. december.

(6/12). Ekstraordinær ret. Mere om Propheten Elias's forlis. Lasten beskrives. (8/1 1698).

18. december.

Læst forbud mod at fremmede studenter underviser ungdommen i Danmark og Norge.

Jens Svendsen tiltaler Simon Skrædder og flere, bl.a. Laurits Hoxers datter for skyld efter regnskabsbog. Anders Ibsen mødte på sin hustrus, Laurits Hoxers datters vegne og siger, at gælden er over 23 år gammel.

De skal betale undtagen Anders Ibsen, som frikendes. Tirsdag 21. december.

Ekstraordinær ret i byfogedens hus. Olle Pedersen, som i ca. 12 år har opholdt sig hos hans søstersøn Hr. Peder Nielsen Sengeløs, sognepræst til Hjørdemål, fremlægger en attest fra bergchirurgus Georg Heselberg, at hans broder Stefan Pedersen er død. Olle Pedersen fremlægger attest på, at han er født i København i den gård, som Tomas Jensen Dobelt-Sten siden iboede, og at han er søn af Peder Pedersen, fordum borger og brygger i København og hustru Kirstine Johansdatter, og at han er ægte barn, kødelig broder til Stefan Pedersen og andre søskende, som nu alle er

døde, så at han er Stefan Pedersens nærmeste og rette levende arving.
Tingsvidne.

Hermed sluttet dette 1697de år og videre begynder på det 1698de.

1160

Thisted Købstads Tingbog -1698

Byfoged: Emmiche Eriksen - april 1698. Konst. byfoged: Peder Marcussen
7/5-11/6. Byfoged: Iver Pedersen 18/6 - året ud. Snabslørdag, 8. januar.

Laurits Pedersen Morsing i byfogedens lovlige forfald.

LPM fremlægger landsdommer Bartholins ordre på kgl. Maj.s vegne i
stiftsbefalingsmandens fravær om, at LPM skal være sættefoged i
byfogedens sted, når denne selv er interesseret i en sag eller på embeds
vegne udfører en sag, eller når han har lovligt forfald. Dateret Ålborg
26/10 1696.

Læst i dag for retten såvel som 31/10 1696 og 30/1 1697.

(13/12 1697). Anders Lauritsen forrige herredsskriver på byfogeden
Emmiche Eriksens vegne rejser sag mod Jens Christensen Rodsted for en
købekontrakt med skipper Claus Broie af Stralsund, som forliste med sit
skib Propheten Elias ved Rosholm ved Vigsø, havde sluttet med dem imod
forordning af 31/1 1691. Byfogeden har indkaldt dem til en
konfiskationsdom for en gæsteret i Thisted. Der blev pålagt skipperen
arrest, men han escaperede. Kontrakten var skrevet på ustempelt papir.

JCR tvivler på, at sættefogedens gamle beskikkelse endnu gælder, og især
i så vigtig en sag, m.m.

Sættedommeren resolverer, at da skipperen, som også er part i sagen,
ikke er indstævnet, tør han ikke kende sagen, før der er givet lovlig
kald og varsel. (29/1).

15. januar.

Laurits Pedersen Morsing.

Jens Christensen Skyum tiltaler borgere for skyld. Opsat 8 dage. 22.
januar.

Laurits Pedersen Morsing i Herredsfogedens lovlige forfald.

Sag mellem mag. Holger (Sørensen Schandorph), sognepræst til Snedsted og
hr. Anders Schive, sognepræst til Hvidbjerg, om betaling for ligprædiken
over Jens Jensen af Elstedgård. Hr. Anders Schive har forrettet
begravelsen og forlangte 10 sl.daler, hvad familien har klaget til hr.
Holger over.

Hvad der var over 4 sldl., havde de måttet give imod deres vilje, for at
de kunne få den sal. mand hæderligt begravet. Der føres mange vidner fra
egnen.

29. januar.

Laurits Pedersen Morsing.

Læst forordning om matrikelskat, rytterholdspenge og okse- og flæskeskat.

1161

Thisted Købstads Tingbog - 1698

Mikkel Tomsen stævner Rasmus Skrædder for skyld. Opsat 8 dage. 5. februar.

Laurits Pedersen Morsing.

Abild Christensdatter Møller tiltaler Bodil Mouritsdatter for hvad hendes broder, sal. Laurits Mouritsen, skyldte hende (Laurits Mouritsen Vibtoft el. Vibe, hører ved latinskolen, begr. 16/4 1696), da hun var hans eneste arving. (5/3).

(8/1). Jens Christensen Rodsted tiltaler Laurits Nielsen for at have fjernet en skøjte, »den store skøjte«, nogle bjælker og mere fra Rosholm strand trods hans forbud. (Bl.a. nævnes senere en stormast, 11 fyrrebjælker, vindespil, ror og 2 årer). Christen Bertelsen Rosholm vidner. LN fremlægger et dokument, udstedt af Jørgen From, justitsråd Kruses fuldmægtig, om at han i bytte for en hest skal have skøjten m.m. Tingsvidne. (26/2).

Enevold Nielsen (Bjerregård) tiltaler folk på landet for skyld efter regnskabsbog. Skal betale inden 15 dage.

Amtmanden tilbyder assistance mod landprangeri og forbudt handel. 12. februar.

Laurids Pedersen Morsing.

Otte tingmænd udnævnes for dette år. Læst forordning om ny mål og vægt. Jacob Lauritsen Tinstrup lader udbyde til fals noget havrelandsjord, som hans myndlinge Mikkel og Morten Christensen har arvet efter deres fader.

19. februar.

Laurits Pedersen Morsing.

Hans Jensen Buch på sal. Laurits Albretsens enke, Maren Andersdatter (af Tingsager i Norge), hendes vegne tiltaler Mads Jørgensen for, hvad han skyldte LA. Stævningmændene skulle have stævnet til en gæsteretsdom, men havde stævnet til tinget. MJ mødte og sagde, at det ikke altid var hans lejlighed at møde, når det kunne indfalde Hans Buch. HJB ville på ny give kald og varsel og møde med sit indlæg om 8 dage. (26/2).

Niels Jensen Toftum tiltaler folk på landet for skyld (mest i Hassing herred, bl.a. Mads Nielsen Boddum i Bersted, to i Horning (Harring?)). Skal betale inden 15 dage osv.

Thisted Købstads Tingbog -1698

(? 1 /8 1697) . Amtmand Jørgen Scheel Due lader efterlyse sin skyttedreng, Hans Christensen, som har ladet sig frastjæle 64 rdl. af hans broders Bernt Dues penge formedelst hans fylderier og horeri i Kappel huus og derforuden skudt hans hoppe og været utro i gården, hvor han er brudt ind i faderburet og er fundet der og har stjålet 1 td. saltede kuller og 2 bøsser med mere og nu er borttrømt uden pas, hvorfor amtmanden begærer han efterlyst her ved tinget og ved Hillerslev-Hundborg herredsting tre gange og forbyder folk at huse eller hæle, og at dette må indføres i tingbøgerne. Dat. Bisgård 19/2 1698.

Anders Lauritsen på kgl. Maj.s og byfogedens vegne tiltaler Mads Pedersen Højt og Anne Christensdatter, amme hos amtsforvalteren for lejermål.

26. februar.

5/2). Laurits Nielsen ctr. Jens Christensen Rodsted angående skøjten m.m. Der føres vidner. Tingsvidne. (10/4).

Anders Lauritsen på kgl. Maj.s og byens vegne tiltaler Jens Christensen Rodsted, da borgerne besværer sig over hans store handel. Han har ikke villet tage borgerskab. Det kræves, at han enten tager borgerskab eller ophører med sin handel. JCR indvender bl.a., at byfogeden selv er interesseret og derfor ikke kan forestå retten. Sagen opsat 8 dage, da den indsatte sættefoged kan tage sig af sagen. (5/3).

(5/3). Simon Skrædder tiltaler Peder Tomsen Ålborg for overlast og voldsgerning mod ham i Margrete Christensdatters hus. Vidner ikke mødt. Skal møde om 8 dage.

(17/2). Hans Jensen Buch på Laurs Albretsens enke, Maren Andersdatters vegne ctr. Mads Jørgensen. Mads Jørgensen siger, at hans morbroder Jens Nielsen Møller havde fået noget af godset fra Laurs Albretsen, hvilket han sværger på. Han frikendes derfor for en del af skylden, men skal betale resten.

5.. marts.

Læst resolution om Konsumtionsligning dette år.

(26/2). Anders Lauritsen på kgl. Maj.s og byens vegne ctr. Jens Christensen Rodsted. JCR erklærer, at han vil tage borgerskab. (12/3).

Anders Lauritsen stævner folk i Thisted til at aflægge borgerskabsed: Bl.a. Jacob Lauritsen Tinstrup og hans søn Laurs Jacobsen og hans stiftsøn Mikkel Tomsen, Jens Hansen Hatmager, Jens farver. (12/3).

(5/2). Sagen mod Bodil Mouritsdatter opsat 8 dage. (12/3).

(26/2). Simon Skrædder tiltaler Peder Ålborg for overlast og vold mod ham. Vidne bl.a. Bodil Kjeldgård. På havde slået Simon Skrædders paryk af. Tingsvidne. (19/3).

1163

Thisted Købstads Tingbog -1698

(8/1). Læst en landstings varselseddel, at skipper Claus Broie af Stralsund og andre interesserede indstævnes til en konfiskationsdom for en kontrakt angående hans forulykkede skib »Propheten Elias«. (16/4).

12. marts.

i (5/3). Byens sag mod Jens Christensen Rodsted om, at han skal tage borgerskab. Han erklærer nu, at det vil han.

Anders Lauritsen på kgl. Maj.s og byens vegne forlanger, at nogle borgere skal tage borgerskab og sværge deres borgerskabsed eller ophøre med deres handel, (navngivne). Jens Skyum beviste med borgerskabsbrev 26/5 1677, at han havde taget borgerskab, og Mads Jørgensen fremlagde sit borgerskabsbrev af 23/7 1686.

Læst et afsnit af højesteretsdommen i besættelsessagen, hvori det befales, at alt, hvad der står i tingbøgerne og kan komme godtfolk til præjudice på deres gode navn og ære, skal uden ophold udslettes, så intet af det er læseligt, både i landstings- og andre tingbøger og i rådstueprotokollerne.

i Derefter læst en ekstrakt af højesteretsdommen (undtagen om de bøder, som øvrigheds personer fik!!). Soli Deo Gloria! !

Borgere aflægger borgerskabsed, nemlig Frederik Tomsen Handskemager, Jens Hansen Winter, hattemager, Niels Knudsen feldbereder, Hans Jensen Buch, Mikkell Christensen, Mikkell Tomsen, Christen Spillemand, Mads Pedersen Høit, Laurs Jacobsen Tinstrup, Christen Jensen Skallerup, Christen Madsen Frost og Knud Lauritsen Fårtoft.

Christian Lelius til Ullerupgård tiltaler Enevold Nielsen til Kølbygård, for misligholdelse af en kontrakt angående konsumtion. CML mener, at ENB ikke har betalt af fx. øl, der er brygget og forhandlet til dragonerne og af solgt vin og tobak. Opsat i 5 uger. (9/4).

Peder Marcussen på K.M.s og amtmandens vegne advarer byens borgere og indbyggere, at de vil angive, hvem der driver handel imod byens privilegier. Abild Møllers sag mod Bodil Mouritsdatter opsat 8 dage. (5/3).

19. marts.

(5/3). Simon Kieldsen Skrædder tiltaler videre Peder Ålborg for overfald og anklager også hans søster Inger Ålborg. Hun er ikke stævnet. Opsat 4 uger. (16/4).

1164

Thisted Købstads Tingbog - 1698

26. marts.

Morten Eskesen tiltaler Niels Nielsen, forrige toldbetjent, og fordrer at han skal betale en del af, hvad det har kostet ham at gøre deres fælles brønd, der var faldet sammen, i stand. Niels Nielsen svarer, at brønden ikke er fælles og fremlægger et skøde fra Christen Pedersen Hammer (her fejlagtigt Bertelsen) til Niels Nielsen på sit iboende hus, beliggende til Carsten Skomagers hus på søndre side. Morten Eskesens hus på nørre side og til Algade med vester side - med gårdsrum, kielde og den liden have. Dateret 8/6 1692. Til vittærlighed Hans Høg (i skødet Berentsen, eller Bertelsen). Tingsvidne. (2/4).

2. april.

Amtmanden erklærer, at han vil yde assistance ved opklaring af, hvem der driver handel imod byens privilegier. Der nævnes folk, som skal have købt korn og andre varer af Ålborgkøbmand. Niels i Abildgårds mølle, Peder Vestergård, nu boende i Ullerup, i Heltborg sogn, Niels Sørensen i Hvidbjerg mølle, Mikkel Brogård i Bedsted, Søren Bøjer og hans søn i Visby, Villegård og Seiersbøls bønder ... Christen Knudsen i Freskild i Nørhå sogn og Laurits Christensen i Skyum. Amtmanden mener, at til tiltale mod dem behøves midler af byens kasse, og at borgerne vil bevilge dem. Tingsvidne.

Byfogeden advarer menige mand, at de holder deres svin og får af marken. Hvis svin herefter findes på byens besåede jord, må skydes uden at der skal betales bøde. De skal også holde svinene borte fra kirkegården.

Da ingen er mødt for at vidne angående den hoppe og andet, som er forrykket af mag. Olles bo, opsættes den i 8 dage.

(26/3). Sag om brønd. Morten Eskesen fremlægger specifikation over udgifterne ved brøndens istandsættelse, og et skiftebrev efter Catrine Eliasdatter, Christen Hammers hustru, hvori står, at det hus hun bor i, er et lille korshus udbygget sønden af det hus, Morten Eskesen nu bor i, hvilke begge huse i forrige tid har været ejet af Catrine Eliasdatters forældre. I gårdsrummet er en fælles brønd til begge huses brug og nytte. Forrige toldbetjent Niels Nielsen fik ved skiftet udlagt i huset, dets gårdsrum og rettighed i brønden. Mads Pedersen Bagge ved Klitmøller fik udlagt i samme hus, gårdsrum og brønd. Skiftet underskrevet af Christen Pedersen (Hammer), som siden solgte huset og brønden til Niels Nielsen uden nogen omstændighed og forbehold. Begge huse er under et tag. Niels Nielsen begærer sagen opsat 14 dage, da han vil fremlægge andre dokumenter. Sagen opsat 14 dage. (9/4).

9. april.

(2/4). Morten Eskesen irettelægger to mands attest, at de har været hos Niels Nielsen Busch, som på grund af sygdom og høj alderdom ikke kan møde i retten, og hørt hans vidnesbyrd. Han var 90 år og husker, at der boede 4 mænd, i Morten Eskesens gård, før han kom til at bo der, nemlig Olle Madsen, Christen Toftum,

Thisted Købstads Tingbog - 1698

w Peder Skrædder og Laurits Lauritsen, og i deres tid havde de taget vand af den omtvistede brønd. To vidner kunne mindes 20 år og i den tid havde man hentet vand til begge huse af brønden. De blev spurgt om det var en ret eller med tilladelse, vidste de ikke. Tingsvidne. (16/4).

(12/3). Borgmester Lelius tiltaler Enevold Nielsen efter opsættelse for en kontrakt, Enevold Nielsen mener, han har betalt og vil prøve at finde de gamle kvitteringer (31 år gl. er obligationen). Opsat 14 dage. (30/4).

16. april.

(9/4). Niels Nielsen, forrige toldbetjent, indkalder vidner om den omtvistede brønds brug, nemlig hæderlige og vellærde Laurits Lauritsen i Stagstrup, og Carsten Skomager og hustru. Christen Pedersen Hammer skulle være stævnet. Han opholder sig ved Klitmøller. Den ene stævningsmand var ikke mødt, hvorfor den anden »gjorde budet fuldt«, og bad CPH, om han godvillig ville møde. Morten Eskesen protesterede mod, at der blev vidnet, da der ikke var givet lovligt kald og varsel. Intet vidne udstedt. (30/3).

(19/3). Simon Skrædders sag mod Peder Tomsen Ålborg igen udsat i 14 dage. (30/4).

(5/3). Laurits Pedersen Morsing udsteder dette:

Landstings varsels seddel angående konfiskationsdom i anledning af en kontrakt på ustempelt papir mellem skipper Claus Broie af Stralsund og Jens Christensen Rodsted. JCR erklærer, at der ikke er tale om en kontrakt. Laurits Jensen, er også med sagen. Opsat 14 dage. (30/4).

(23. april mangler, muligvis på grund af byfogedens død). 30. april. 2

Laurits Pedersen i dommers sted. (Byfoged Emmike Eriksen begravet 3. maj 1698).

(26/2). Jens Christensen Rodsted tiltaler igen Laurits Nielsen, fordi han trods JCRs forbud har ladet hente en skøjte m.m. Opsat 8 dage. (7/5).

(16/4). Niels Nielsen Visiterer fører vidner i sagen om brønden. Carsten Skomager og hans kone erindrer i 23 år, at der altid havde været tvist om den brønd, og at Anne Jensdatter, Peder Skrædders havde sagt til dem, at hun måtte betale for det vand, hun tog, og hvis hun levede, ville hun bekoste en brønd på sin egen ejendom. Morten Eskesen havde også måttet give noget.

Laurits Lauritsen Sinderup i Stagstrup attesterer, at da han boede i huset, havde de stadig strid med Christen Hammer og Catrine. De måtte give noget, ellers kunne de ikke få en spand vand, og CH lod jorden grave op mellem brønden og tagdryppet og plantede deri, for at LL og hustru

ikke skulle komme til brønden, CH ville vide, hvad magt de havde til at gøre en dør ud til deres

1166

Thisted Købstads Tingbog - 1698

gård. De ville lære dem til at lukke den til, og de var så arrige og onde mange gange, for at de kunne få den del, som de sagde, de ville have. Havde de haft nogen adkomst, da ville de ikke have haft fornøden at udstå så meget. Dateret Stagstrup 28/3 1698.

(7/2). To mænd beretter at de af salig byfoged Emmike Eriksen var opnævnt til at dele gårdspladsen ved pæle. Tingsvidne.

(9/4). Borgmester C. M. Lelius ctr. Enevold Nielsen (fortsat). Opsat i 14 dage. (14/5).

Jens Christensen Skyum tiltaler Simon Markersen efter obligation på 100 rdl. Noget er betalt. Resten skal betales inden 15 dage.

Jens Christensen Skyum indkalder Anne Tomasdatter, Niels Mulis til synsvidners opkrav.

(16/4). Simon Kieldsen Skrædder tiltaler igen Peder Tomsen Ålborg, som ikke var mødt. Laurits Pedersen Morsing tog dommen til sig og lovede at lade den læse den 7. maj.

Tomas Gravesen lod læse et af afgangne Emmike Eriksen udsted købebrev hvorved han på Christen Lauritsen Hobrou af Ålborg hans vegne, sælger til T.G. noget jord, som er udlagt hos L(aurs?) Tomsen.

(16/4). Sagen, som byfoged Emmike Eriksen havde anlagt for at få konfiskationsdom over Jens Christensen Rodsted og Laurits Jensen, opsættes, da byfogeden er død.

i. maj.

Peder Marcussen konstitueret byfoged ifølge landsdommerens befaling.

Simon Markusen stævner Else Troelsdatter, Jens Skyums til at vidne hendes sandhed om de penge, SM havde betalt i sal. Emmike Eriksens hus. Hun var ikke mødt. Skal møde om 8 dage.

(30/4). Sagen om skøjten m.m. Jens Christensen Rodsted fremlægger Christian Fux's originalmissive om købet. Laurits Nielsen, som var svoger til den afdøde byfoged, har lejet skøjten ud til to i søfart ukyndige mænd, Mads Didriksen og Christen Spillemand. Skøjten er gået til bunds efter stærk kuling her i fjorden. Bjælkerne har han solgt. Han kræver erstatning. Opsat 4 uger. (14/5).

(30/4). Morten Eskesen tiltaler igen Niels Nielsen forrige toldbetjent i anledning af den omstridte brønd, og fremlægger specifikation på udgifter. Byfogeden (den nye) opsætter sagen i 4 uger, da han ikke kender den. (4/6). Jens Christensen Skyum lader afholde syn over den skade, Anne Mulis gård har forvoldt på hans huse. (14/5).

1167

Thisted Købstads Tingbog - 1698

14. maj.

(30/4). Sagen mellem borgmester Lelius og borgmester Enevold Nielsen er fremmed for sættdommeren, hvorfor den opsættes i 14 dage. De skal da møde med deres bøger, kvitteringer og andet eller aflægge ed. (28/5).

(7/5). Jørgen From, forrige fuldmægtig for justitsråd Kruse over de jyske forstrande møder og erklærer, at han har solgt den nævnte skøjte ved Rosholm. Såvel som bjælker m.m. af den indstrandede skude for Rotbøl og bjerget på Rosholm strand. Han hjemler Laurits Nielsen dette vraggods og vil holde LN skadesløs. Tingsvidne. (21/5).

Jens Christensen Rodsted stævner amtsforvalter Jens Hansens tjenestedreng Søren Christensen, der har fået fæstepenge af JCR, men ikke kom i pladsen, så han skammelig har fixeret JCR. Opsat 8 dage.

(7/5). Jens Christensen Skyum tiltaler Anne Muli for den skade, hendes huse har tilføjet hans huse. Han fremlægger igen synsvidne. Tingsvidne.

Samme sag opsat 8 dage.

Villads Poulsen, på Koustrup, herredsfoged (i Hassing-Refs herreder) og Peder Christensen Kedelfører har fået befaling af stiftamtmand Bartolin til at være dommer og skriver ved Thisted byting og Hundborg-Hillerslev herredsting i den sag om erstatning til Olle Langgård, hvis bo blev solgt ved auktion efter kommissionsdommen, men som nu ifølge Højesteretsdommen skal erstattes ham. Vidner om køb på auktionen. Tingsvidne.

21. maj.

Læst privilegier for folk, der har tjent i hæren og er afgået, og som vil nedsætte sig i kgl. Maj.s riger.

(14/5). Laurits Nielsen, forrige rådmand, har stævnet Jens Christensen Rodsted angående skøjten m.m. og fremlægger en missive fra Jørgen From, der forundrer sig over JCRs påstand om den skøjte, som han ingen rettighed har over. Jørgen From var strandinspektør. (4/6).

På amtmandens vegne stævner byens tjener Peder Giødichsen for de sårsmål, han har forøvet på amtmandens hjorddreng Christen. Beror i 8 dage.

28. maj.

Mag. Sixtus Aspach, sognepræst i Thisted, begærer, at der må opnævnes ham medhjælpere: Christen Søe og Hans Ollesen.

Olle Nielsen Dreier tiltaler Jens Skyum for, hvad han skylder ham. Opsat 8 dage.

Thisted Købstads Tingbog - 1698

Herredsfoged Willads Poulsen, forordnet dommer i denne sag. Olle Dreier på assessor Mathias Rosenvinges vegne stævner folk, som har haft noget at gøre med auktionen over Oluf Langgårds bo, bl.a. Christopher Nielsen, byskriver, der var til stede ved auktionen både på Søgård og i Thisted og selv købte en stor del, om han vil afstå det gods, han købte. Desuden stævnes Enevold Nielsen, Laurits Nielsen, Niels Torisen, Peder Eskesen, Hans Olufsen, Knud Pedersen Riber, Peder Markussen, Christen Mortensen Søe og Christen Andersen. Christen Andersen og Morten Eskesen havde vurderet Olle Langgårds ejendele og indstævnes, m.fl. Olle Landsgårds brødre havde været på auktionen og drev prisen op til det dyreste, siger et vidne.

Vidnerne vidner om, hvad de har købt og hvor det er. Peder Markussen siger, at han ikke kender summen på Olle Langgårds hustrus arv efter hendes farbroder Peder Olufsen. Tingsvidne.

(14/5). Borgmester Lelius ctr. borgmester Enevold Nielsen angående kontrakt og om konsumtion af øl og brændevin, EN skulle have solgt eller ladet sælge til dragoner og andre i de tre år, CL var konsumtionsforpagter, og som ikke var angivet til konsumtion, hvorfor det ikke står i hans bøger.

Dom: Da kontrakten siger, at Enevold Nielsen Bjerregård skal betale 55 sldl. hvert år, så længe CL har konsumtionen i forpagtning, skal han betale for 3 år 165 sldl. For malt til øl og brændevin har CL krævet konsumtion, men da det ikke er angivet, frikendes EN. 50 sldl., som CL kræver, skal EN ikke betale, da han ikke har haft konsumtionen i forpagtning. 196 sldl. som CL kræver i konsumtion af salt og tobak, skal EN ikke betale, da denne konsumtion efter kontrakten må indeholdes i de 55 sldl. som EN skulle betale af hans hus og handel. (9/7).

Christopher Nielsen udsteder købebrev til Jens Svendsen noget havrelandsjord vesten byen på de 5 høje, som sal. Anders Pedersens børn har arvet efter ham i f. skifte 1. juni 1697, hvilken jord Niels Nielsen, forrige toldbetjent, som børnenes formynder, har solgt ved auktion.

4. juni.

(7/5). Morten Eskesen fremlægger et gammelt skifte efter Catrine Eliasdatters moder Kirsten Jensdatter Badskær af 21/4 1662, som siger om brønden, at hun og de har hver sin brugelighed i og skal vedligeholde efter ældre skrifter. Desuden fremlægges en attest fra hr. Christen Jensen, sognepræst til Tim. Morten Eskesen klager over, at han har måttet gå på sin bare fod 24 mil for at hente oplysning. Opsat 14 dage. (18/6).

(21/5). Sagen mellem Laurits Nielsen og Rodsted opsat 14 dage. (18/6). 11. juni.

Iver Pedersen lod læse sit bestallingsbrev til at være byfoged i Thisted og herredsfoged i Hillerslev-Hundborg herreder. Dat. Kbhv. slot 3/5 1698.

Thisted Købstads Tingbog - 1698

Christen Christensen Veie af Fårtoft tiltaler Anders Kynde her af byen for, hvad han skylder ham for pløjning. Opsat til tingdagen efter pinsedag.

18. juni.

Læst Iver Pedersens begæring til borgersekabet anlangende tavlerne i kirken. (Tilføjet: 18. juni 98).

(4/6). Mads Eskesen mødte på sin broder Morten Eskesens vegne i den sag mod Niels Nielsen om den omtvistede brønd. Skønt sagen har været udsat mange gange, udsætter den nye byfoged sagen i 8 dage, da han er ukyndig i den. (25/6). (4/6). Sagen mellem Laurits Nielsen og Jens Rodsted af samme grund opsat 14 dage. (4/7).

25. juni.

(18/6). Morten Eskesen ctr. Niels Nielsen angående en fælles brønd.

ME fremlægger et købebrev, hvorved Søren Andersen på hr. Christen Jensen i Tim præstegård hans vegne sælger til velagte karl Morten Eskesen, den gård i Tisted på hjørnet tvært over algaden fra amtsforvalter Jens Hansens gård, og Christen Hammers hus ved søndre side, som hr. Christen Jensens (farbroder) Peder Mortensen Skrædder iboede, og som hans søn Morten Pedersen, som hr. Christen er formynder for, arvede. Dat. Thisted 20. april 1688.

Dernæst fremlagt en attest fra sognepræsten i Tim (hvis fader, hr. Jens Mortensen var sognepræst i Møborg, Wiberg), at hans farbroder og hustru brugte brønden sammen med Catrine Eliasdatter, og brønden var fælles, som det fremgår af skiftebrevet efter Peder Mortensen, som hans søn nu har, men han er i disse dage rejst på sit købmanskab til Holland og kan ikke være tilbage før om 5 eller 6 uger i det allersnæreste.

Dateret Tim præstegård 20. maj 1698 Christen Jensen Møborg. (Sagen fortsætter).

ME fremlægger regning på sine udgifter, bl.a. til sin tur til Tim. Niels Nielsen fremlægger et skøde fra Oluf Jensen Hassing i Tøgstrup i Vester sogn til hans hustru, Anne Eliasdatter, hendes søster pigen Catrine Eliasdatter, barnefødt i Thisted, på den huspart i Thisted, beliggende næst norden til Peder' Madsen Kræmmers hans og hans medarvingers hus, som er min hustru tilfaldet efter hendes salig fader M. Elias Ripsen (Rix-san?) forud borger i Thisted med ... Kilde-Part efter skiftebrev 2/9 1648. Købebrevet dat. 25/8 1662. Videre fremlagt et skøde fra Tomas Enevoldsen Købmand til svogeren Peder Mortensen Skrædder på det hus og gård, PMS nu bor i, hvoraf en part er købt af Daniel Hansen, barnefødt sammesteds, og den anden part er udlagt TE ved skifte efter Maren Christensdatter Toftums død med rettigheder efter forrige skøder og skiftebreve. Samme gård er beliggende med vesterende og nørside til algaden, østerside til sal. Peder Madsens arvingers gård og ejendom og

rued sønderside Rallingshuset op til Catrin Eliasdatters hus og ejendom og til Peder

1170

Thisted Købstads Tingbog - 1698

Madsen Kræmmers hus (ikke dateret). Dernæst fremlagt en regning på de omkostninger, ME har påført ham (NN) ved processen, og dokumenter. (Her er skødet fra TE dateret 15/5 1669). Opsat 14 dage. (4/7).

Mandag 4. juli.

På grund af helligdag.

(25/6). Niels Nielsen, forrige toldbetjent ctr. Morten Eskesen ang. den omstridte brønd. NN vil føre vidner, ME protesterer og mener at hr. Christen Jensen i Tim skal stævnes, og dommeren resolverer, at han bør kaldes lovlig, da striden rejser sig af det skøde, han udstedte. De andre får ikke lov at vidne. (9/7).

Jacob Pedersen Hører irettelægger et instrument, hvorefter Dorte Bendsdatter, sal. Peder Pedersens nu i sin alderdom og svaghed overdrager sit hus til Kendes søstersøn Jeppe Christensen (fledføring). Dat 6/2 1694. (Sagen fortsætter).

Jacob Pedersen fremlægger et andet instrument, hvorefter Jeppe Christensen (+ 1698) overdrager sit hus til Jakob Pedersen Hører »hans bedste ven her ved staden«, mod at han betaler mulig gæld og til JCs broder og sande arving Bent Christensen, boende i Norge 62 sldl. JC beder. at Niels Bendsen som hans rammerat og ven, vil ordne hans regnskaber. Han skyldte lidt til hans forrige husbond, Laurits Nielsens hustru, Maren Eriksdatter, som han aldrig kunne fuldtakke for hendes velgerninger. Han takkede også hendes mand for al ære og tjeneste. (8/10).

(4/6). Jens Christensen Rodsted ctr. Laurits Nielsen (om skøjten m.m.). Opsat til førstkommende lørdag. (9/7).

Læst en kalds- og varselsseddel fra landstinget om indkaldelse af Emmike Eriksens kreditor. (9/7).

Lørdag 9. juli.

(28/5). Borgmester C. M. Lelius stævner borgmester Enevold Nielsen. EN protesterer, da der ikke i stævningen stod, hvilken sag det drejede sig om. Dommeren resolverer, at der skal stævnes rigtigt. (16/7).

(4/7). Proklama om at der skal holdes auktion over Emmike Eriksens bos midler mandag d. 18. juni. (10/9).

(4/7). Jens Christensen Rodsted ctr. Laurits Nielsen (.om skøjten m.m.). Opsat 8 dage. (16/7). Peder Marcussen tiltaler Christen Lauritsen Skriver af Harring forskyldig anpart af kongekorntiende af Harring sogn. Opsat 8 dage.

Thisted Købstads Tingbog - 1698

(4/7). Morten Eskesen ctr. Niels Nielsen ang. den omstridte brønd. NN indkalder sine højærede og venner og kære naboer, som ikke kom til at vidne sidste gang i sagen.

Dom. Morten Eskesen har bevist ved skiftebrev efter Catrine Eliasdatter, underskrevet af hendes mand Christen Hammer, at brønden er fælles, og at begge huse tilhørte CEds. fader. Skiftebrevet efter CEs moder 1662 forklarer også udtrykkeligt, at de to huse skulle have hver sin brugelighed i brønden og vedligeholde den, og dette skiftebrev henviser til anden ældre skiftebrevs melding. Hr. Christen Jensens attest forklarer det samme, og hans udgivne skøde er grundet på skiftebrevet.

Niels Nielsen henviser til sit skøde fra Christen Hammer samt en del personers vidner og attester. Men som disse vidner og attester grunder sig på personer, der er døde for 20 år siden, og CH selv har underskrevet skiftebrevet efter hans hustru, og skødet af 6/8 1662 er grundet på et skiftebrev af 1648 og hjemler alene en kildepart. Tomas Enevoldsens skøde angår ikke Christen Hammers hus, men Peder (Mortensen) skrædders hjemmel grunder sig på gamle skøder, skiftebreve og adkomst, så bestemmes, at Niels Nielsen skal betale til Morten Eskesen den fjerde part af omkostningerne ved brøndens istandsættelse og for processen 7 rdl., men NN har regres til Christen Hammer, som ved sin vanhjemmels brøst har bragt NN i denne fortræd og omkostning. (3/9).

16. juli.

(9/7). C. M. Lelius ctr. Enevold Nielsen angående konsumtionen af 65 td. malt og fremsætter anklagen. EN svarer, at han ikke ville fylde tingbogen med så megen vidtløftighed, og han begærede, at CM L ville aflægge ed på, at han ikke havde været vidende om et bevis. CML begærede, at hans vidner måtte stedes til forhør.

(9/7). Jens Christensen Skyum stævner Simen Markusen til arrest og forbud og synsvidnes påhør anlangende den ulovlige medfart, han har øvet i Jens Skyums ejendom i den gård på Lille Torv, som Christen Søe nu tilhører. (23/7).

(9/7). Dom i sagen mellem Jens Christensen Rodsted og Laurits Nielsen angående Skøjten m.m. Christian Fux's missive til Jens Christensen Rodsted er ældre end Jørgen Froms afregning med og transport til Laurits Nielsen. JCR tilfindes derfor skøjten og bjælkerne og alt det andet, han har købt, at vare tilhørig, og LN har tabt sin omkostning og arbejde. Hvis han har solgt noget af det bemeldte, skal han give JCR, hvad han fik for det. Om JCRs øvrige anklager om forgribelse mod loven - da som LN ikke har bemægtiget sig det end om det kunne være hans eget efter transporten, så frikendes han for denne post. (23/7). Peder Markusen ctr. Christen Skriver i Haring, som ikke er mødt.

Dom: Han skal betale efter kontrakten, inden 15 dage osv.

Laurits Tomsen stævner Else Anders Fyrskyttes angående hendes medfart med hans datters forlokkelse, og hvad deraf kan vokse af pretentioner, med 8 og 14 dages kald og varsel og til doms med 4 ugers varsel. (23/7).

1172

Thisted Købstads Tingbog -1698

Niels Nielsen, forrige visiterer, stævner hr. mag. Ebbesen for hvad han ved auktion har købt af NNs myndlings gods. På NNs og sal. Anders Pedersens enkes vegne stævnes også Maren Justdatter, sal. Christen Hørsteds og Jens Knudsen for hvad de til sal. Anders Pedersens stervbo var skyldig.

23. juli.

Proklameret, at mag. O. Biørns gård, forhen Niels Torsteds, sælges ved auktion. Proklameret, at der 27. juli bliver holdt auktion over et skiberum af 300 td. Rungs? drægtighed.

Anders Lauritsen på Niels Nielsen, forrige toldbetjent og Anne, sal. Anders Pedersens vegne tiltaler mag. Aagaard for (betaling for), hvad han har købt ved auktion over sal. Anders Pedersens stervbos effekter 23/3 1698, og efter skiftebrevet 21/6 1697 tiltales Jens Knudsen og Maren Justdatter, sal. Christen Hørsteds, for skyld. (6/8).

(16/7). Laurits Nielsen begærede den af retten afsagte dom mellem ham og Jens Christensen Rodsted (kopi el. original) udleveret, da han vil appellere. (24/9).

(16/7). Jens Christensen Skyum begærede, at hans forbudsmænd måtte komme frem, hvorimod Laurids Jensen protesterede, da Anders Lauritsen var interessant.

Men Anders Lauritsen bevidnede, at han og Eske Jensen efter byfogedens befaling og Jens Skyums begæring var til syn og forbud i den gård på Lille Torv, som Christen Søe nu tilhører, og da så de at Jens Skyums ejendom i samme gård var opbrudt dens bro og pikning og jorden besæet med sennep. De forbøde Simon Markusen at befatte sig med samme bro og ejendom. Simon Markusen svarede, at hvis Jens Skyum havde bedre adkomst end han, måtte han gerne have det, da han skyede trætte. Adskillige usømmelige ord, som han sagde, ville man forbigå. Tingsvidne. (6/8).

(16/7). Laurits Tomsen havde ikke fået fornødne bevisninger i sagen mod Else Anders Fyrskytts og begærede sagen opsat i 8 dage. Opsat. (30/9).

Laurits Tomsen stævner Anders Skomager for skyld. Opsat 8 dage. 30. juli.

(23/7). Laurits Tomsens sag mod Else Fyrskyt opsat endnu 8 dage. Laurits Tomsens sag mod Anders Skomager opsat til samme tid. Anne Nielsdatter, sal. hr. Hans Spielderups, tiltaler Anne Hofskrædder for tøj, hun har lånt for 2 år siden, da hun kom til Ålborg: en brun klædes rejsekjol med fløjsopslag, sølvtrådknapper og skrammereret med guldgalonier. Opsat 8 dage. (6/8).

Thisted Købstads Tingbog - 1698

t 6. august. , Hans Olufsen stævner Peder Andersen, hans hustru og datter for noget uhjemlet skaftekorn, der var fundet hos PA. Der blev årlig stjålet meget korn

på markerne, og da høsten nu er i hænderne, kan det befrygtes, at der bliver stjålet mere. Opsat 14 dage. (3/9).

Peder Nielsen Gun(el. Grin?)dørslev af Nykøbing lader fremlægge til protokollering et kgl. privilegium for Nykøbing by, der forbyder al landprang og handel fra og til skibe i fjorden, som tilbyder bønder varer for korn. Dog skal proprietærerne have lov at sælge deres gårds avling, deres bønders landgilde og tiender på det nærmeste sted i fjorden. Indbyggerne i Nykøbing skal have forråd af alle slags gode købmandsvarer, som landmanden kan have fornøden, og dem for en billig pris sælge.

(23/7). Sagen mellem Niels Nielsen Visiterer og mag. Niels Ebbesen m.fl. opsat 8 dage.

Laurits Tomsen tiltaler Anders Christensen skomager for, hvad LT hans kone havde lånt ACs og hans kone Inger (Fusmand) (LTs hustru er Maren Fusmand, Inger er deres datter), nemlig to sølvskeer ved hendes barns fødsel og en ny ; drejlsdug, 6 alen lang, og et skørt, da Inger skulle til Ålborg.

ACs siger, at han ikke har noget af det. Han mener, at denne proces har andre årsager. Hvad hans barn sig anbelanger, så blev der intet at arve. (Om Inger Fusmand, se A. Bæksted: Besættelsen i Tisted), Opsat 14 dage. (20/8).

(23/7). Jens Christensen Skyum stævner Simon Marcursen, fordi han har opbrudt noget pikning på JCS's ejendom og sået deri. Det er en del af den gård, som Christen Søe nu tilhører, og før har tilhørt Maren Jacobsdatter. I denne gård blev der udlagt en del fra Anders Lauritsen til Jens Skyum. Den ligger på Lille Torv. ALs boede i en del af den. Der var et ralingshus, en lade på i 1 bindinger. En bod tilhørte ALs alene. Den ligger i nørenden af det vestre hus i gården og er på to bindinger, som Simon Marcursen har i leje. Desuden er der et gårdsrum. Lade- og staldhuset, il bindinger, ligger nordøst, i gården. De to bindinger ligger næst sønden op til Simon Marcursens bod, som han har i leje. Udlægsdokumentet er påtegnet af Mads Nielsen (JCS's stedsøn), som har fået lade og stald på 11 bindinger foræret af sin stedfader. Opsat 14 dage. (20/8).

(30/7). Anne Nielsdatter,
sal. hr . Hans Spjelderups tiltaler Anne Hofskrædder for lån af en kjole.

Dom: Anne Hofskrædder skal tilbagelevere kjolen så god som ny eller penge derfor inden 15 dage.

Jens Christensen Skyum tiltaler Jens Lorendsen Bircherøed for skyld efter regnskabsbog og har ladet forkynde arrest, så han ikke måtte forlade byen. Han skal betale.

1174

Thisted Købstads Tingbog - 1698

13. august.

(6/3). Niels Visiterers sag mod mag. Ebbesen og andre opsat til i dag 8 dage. (20/8).

Niels Nielsen Visiterer fremlægger til protokollering et pantebrev fra Laurits Pedersen Morsing på 18 rdl. Vitterlighedsvidner bl.a. Pejter Sattelmejer.

20. august.

(6/8). Jens Christensen Skyum ctr. Simon Marcursen. Simon Marcursen mente, at han ikke havde bemægtiget sig mere, end byfoged Emmike Eriksen havde ladet to mænd udvise til ham. JCS spurgte om byfogeden havde fremvist papirer, og spurgte SM, om han havde købekontrakt eller anden hjemmel. Opsat 14 dage. (10/9).

(6/8). Laurits Tomsen tiltaler Anders Skomager. Anders Skomager kræver nu erstatning for mange ting, som Maren Fusmand havde lånt eller taget af hans bo, mens han var borte, eller som hendes datter Maren havde lånt, m.m. Opsat i 14 dage. (3/9).

(13/8). Niels Nielsen Visiterer tiltaler mag. (Niels) Ågård og andre for skyld til sal. Anders Pedersens børn, som han er formynder for.

Niels Nielsen Oderøe mødte på sin moders Maren Justdatters vegne og erklærede, at gælden, der skulle stamme fra 1668, 1671 og 1672 var hende ubevidst, og da der siden havde været to skifter i dette bo, hvori gælden ikke var nævnt, mente han, at den ikke kunne anses.

Dom: Maren Justdatter, sal. Christen Hørsteds, frikendes, da kravet er over 20 år gammelt. Jens Knudsen beråbte sig på inden dommens endelige afsigelse at klargøre. Mag. Niels Ebbesen, som ikke var mødt, dømmes til at betale inden 15 dage.

27. august.

Løjtnant Peter Christian Fahrenkrug på Rostrup tiltaler Anders Simonsen Dahl, der sammen med andre har udstedt et vidnesbyrd om løjtnantens tjener Niels Simonsen Brant. De attesterer, at løjtnanten har slået ham og ikke har undt ham løn, skønt han altid har tjent løjtnanten ærligt. Anders Simonsen vidner nu, at han var kommet i en mands hus i Hundborg, hvor tjeneren sad og ville give brændevin til ham. En Jens Bødker har fået ASs til det og var siden kommet til AS i Tisted og havde givet ham råd om, hvordan han skulle klare sig, hvis han blev stævnet. Han ville gerne tjene ham igen. Tingsvidne. (8/10).

3. september.

(9/7). Efter landstingsstævning indstævnes de vidner, som Niels Nielsen ville have afhørt angående den omtvistede brønd. Dommeren resolverer, at Morten Eskesen også bør stævnes lovligt, og vil derfor ikke stede vidnerne til forhør. (10/9).

1175

Thisted Købstads Tingbog -1698

(20/8). Sagen mellem Laurits Tomsen og hans svigersøn Anders Skomager optages igen. Anders Skomager skal tilbagelevere 2 sølvskeer og en drejlsdug eller betale. (Sagen fortsætter).

Anders Christensen Skomager tiltaler Laurits Tomsen og hans hustru Maren Fusmand (Fursmand) for hvad de har hentet i hans hus, når han var i Ålborg. (Hans kone Inger Fusmand døde under besættelsesprocessen i Ålborg, hvor hun måtte opholde sig under processen). Indstævnedede vidner ikke mødt. De skal møde i dag 8 dage. (24/9).

Læst skrivelse til byfogeden fra Claus Rasch til Raskenborg, politimester, højesteretsassessor, borgmester m.m. om forprang m.m. og hvem der er undtagen fra forbudet.

Landstings varsel, hvorefter kreditorer og arvinger efter sal. Sveder Jensen Tisted, sognepræst til Als m.m., og provst, skal møde ved skiftet, som holdes i Øls præstegård 12. september.

(5/8). Hans Olufsens sag mod Peder Andersen opsat 8 dage. (10/9). 10. september.

I (3/9). Peder Christensen Skolemester er af justitsråd Bartholin beskikket som skriver i sagen mellem Niels Nielsen og Morten Eskesen. Christopher Nielsen, byskriver, protesterer. Han har ikke gjort andet end at indføre i tingbogen, hvad der angik sagen, men vil dog bøje sig for justitsrådets afgørelse, når der ikke sker ham afbræk i hans salarium.

Niels Nielsen Visiterer fører sine vidner, der vidner som forhen, at de har hørt, at brønden tilhørte Catrine Eliasdatter og Christen Pedersen Hammer, og at der var betalt for det vand, man fra det andet hus tog i brønden. Morten Eskesen mener, at vidnerne vidner om, hvad de for 24 år siden har hørt af andre, og derfor kan deres vidnesbyrd ikke eragtes. Tingsvidne.

(20/8). Jens Christensen Skyum ctr. Simon Marchersen angående ejendomsret til en del af en gård på Lille Torv. Opsat igen i 8 dage.

(9/7). Eske Jensen på sal. Emmike Eriksens arvingers vegne tiltaler folk, som er noget skyldig i boet. Opsat 8 dage. (Sagen fortsætter).

Hans Buch på egne og Mads Fiskers arvingers vegne protesterer mod den sag som er anlagt mod dem, dels for resterende skatter, dels for hvad de har købt på, auktionen efter Olle Langgård, dels for hvad de muligt skyldte i (Emmike Eriksens) stervboet. Tomas Madsen burde have været

indstævnet, selv skylder han intet til EEs stervbo. Han mener, at der ikke bør foretages noget i denne sag, før TMF er lovlig stævnet. (17/9).

(3/9). Sagen mod Peder Andersen igen opsat 8 dage.

1176

Thisted Købstads Tingbog - 1698

17. september.

(10/9). Hans Ollesen contra Peder Andersen, der klager over, at man forfølger »mig fattige gamle mand«. PAs svarer med giftige, personlige angreb på Hans Olufsen, som holder sig til de førte tingsvidner. Da erklærer byskriveren Christopher Nielsen (PAs stedsøn), at han har givet sin fattige gamle moder 30 kærve havre og et læs skaftekorn på den betingelse, at han fik det igen, når det var aftærsket, og kunne det ikke slå til, kunne hun få mere af hans broder hr. Just (Nielsen Gerade i Jegindø).

Dom: Da Hans Olufsen har begyndt sagen for et år siden og frafaldet den, men nu har taget den op igen, og da Christopher Nielsen nu har hjemlet sin moder kornet, kendes Peder Andersen fri for Hans Olufsens tiltale og skal betale 4 mark til de fattige. (18/3 1699).

(10/9). Sagen mellem Jens Christensen Skyum og Simen Marchusen opsat endnu 8 dage, såsom de herforinden ville tage 2 dannemænd til at granske. (10/9). Knud Pedersen Riber på sal. Emmike Eriksens arvingers vegne tiltaler efter forrige stævne mål. Maren Justdatter erklærer, at hun har modkrav, Laurits Pedersen Morsing erklærer, at skatten, som EE lovede for til borgmester Enevold Nielsen, var dekorteret, for husleje af det hus, byens tjenerer bor i, efter bytjenerens ed, at de var dekorteret i hans løn. Kopskatten angående, da viste han med kvitteringer, udgivet af Christen Andersens hustru, at han havde betalt, og foregav også ellers at have betalt de skyldige skatter. Anders Frost gjorde sin ed på, at han intet skyldte og Jens Knudsen. Opsat 8 dage. (24/9).

24. september.

(23/7). Laurits Nielsen stævner de 7 tinghørere, som betjente retten d. 7. maj, til spørgsmål at svare angående den omtvistede skøjte efter landstingsstævning. Dommeren resolverer, at da LN ikke har holdt sig loven efterrettelig m.h.t. proceduren, kan vidnerne ikke tillades at vidne.

Jens Christensen begærede kopi af landstingsstævningen.

(17/9). Købebrev fra Peder Andersen Schierbech og hans hustru Kirsten Rasmusdatter på det hus, de har boet i i 24 år (altså fra 1674) med grund og have norden for huset til sal. Karen Christensdatters hus, og gårdsrum og byggested sønden for huset fra sal. Jens Skrædders ejendom til Christen Nielsen Løfting. Dat. 1279 1698. Peder Andersen Schierbech, Kirsten Rasmusdatter.

(3/9). Anders Christensen Skomager tiltaler igen Laurits Tomsen og hustru Maren Fursmand, for hvad de skylder ham efter tingsvidne og satte i rette, at LT burde betale eller fri sig ved ed. Opsat 8 dage. (1/10).

(17/9). (Knud Pedersen) Riber ctr. sal. Emmike Eriksens arvingers skyldnere. Laurits Nielsen formodede, at det blev taget i agt, at hans tjener Jørgen

1177

Thisted Købstads Tingbog - 1698

Pedersen havde tilbudt at aflægge ed på, at han havde betalt, til EE, hvad han på auktionen havde købt.. Andre kom med andre protesterer. Anne Olufsdatter, sal. Mikkel Erlandsens gjorde ed på, at hun intet skyldte, Dorte Christensdatter betalte her for retten. Opsat 8 dage. (1/10).

1. oktober.

Poul Pedersen på amtsforvalter Jens Hansens vegne tiltaler nogle kvinder, som skal have taget nogle ærter på hans mark. Vidner beretter, at de har set nogle kvinder samle ærter op efter vognen og på marken, da ærterne var kørt hjem og marken afrevet. Mikkel Christensen har udstedt attest, da han skulle sejle med sit skiberum. Han vidner, at han så en del kvinder skrabe ærter sammen og bære dem bort. Jens Hansens tjenestefolk jog dem bort, men da de var kørt med ærterne, kom kvinderne igen og fortsatte. Tingsvidne.

(24/9). Anders Christensen Skomager ctr. Laurits Tomsen. LT irettelægger en attest fra Kirsten Andersdatter, at Maren Lauritsdatter Fursmand kom til hende og bad, hun ville tage en gammel sort klædes mantoug i pant for penge, som hendes søster Inger havde højlig behov. Anders Skomager havde en tid arbejdet i Rær. LT er svag og sengeliggende, og retten sendte to mænd til ham for at høre hans vidnesbyrd. Han aflagde for dem ed på, at han intet skyldte. Anders Skomager var endelig dom begærende. Opsat 14 dage. (15/10).

(24/9). Knud Riber på Emmike Eriksens arvingers vegne. Opsat 14 dage. (15/10).

8. oktober.

(4/7). Afkald fra Bendt Christensen, borger i Christiansand, til Jakob Pedersen anden lektiehører her i skolen, på arv efter hans broder Jeppe Christensen. Dat. Tisted 26/9.

Knud Riber på hr. Johan Tordsen, sognepræst til Skinnerup og medtjener i ordet her i Tisted, hans vegne, og fremlægger attest fra sognepræsten mag. Sixtus Aspach, om hvad kapellanen så skal have. SA har spurgt andre præster og folk. Han får ikke af hr. SA, men får billig ækvivalent for aftensangene og seks td. byg for betjening af Tilsted sogn om vinteren. Hr. Anders Nielsen Lyngby, nu sognepræst i Nors attesterer, at han fik 6 td. byg for vintertjeneste i Tilsted og 4 mark for hver aftensang om sommeren, ialt 16 sletdaler. Simon Nielsen, (kirkeprior) attesterer, at

han nogle gange havde været i mag. Ole Bjørns hus for at begære løn til hr. Johan, men Charlotte (Amalie Mavors) gav ham kun løfter.

Anders Jacobsens Borchhorst attesterer, at han har modtaget penge af hr. Johan efter akkord for aftensangstjeneste. Biskoppen har svaret hr. Johan på hans klage, at hans krav er billigt, men han bør vente til dommens udgang. Tingsvidne.

1178

Thisted Købstads Tingbog - 1698

(27/8). Løjtnant Peter Christian Farenkrug contra Anders Simonsen Dahl. Han lader fremlægge det originale skandskrift og lader spørge, om ASD vil være det genstændig. ASD svarer ja. Opsat 4 uger. (5/11).

Simon Markersen tiltaler Peder Vognsen Møller og kræver, at han skal vedstå et køb mellem dem om den gård, Niels Krog har iboet. Simon Markersen vil da give ham skøde. Peder Vognsen lader svare, at han ikke havde sluttet noget køb med SM. Opsat 14 dage. (22/10).

12. oktober.

Ekstraordinær ret, hvor skipper Anders Bergman af Calmar comparerede. Han var strandet med sit skib, »St. Johannes« mellem 4. og 5. oktober. Folkene (giver søforklaring. De strandede i Vigsø bugt omtrent udenfor »de Holms«. De kendte ingen anden årsag, end at den stærke strøm havde forsat dem af deres kurs.

15. oktober.

Laurits Pedersen Morsing i dommers sted.

(1/10). Sagen mellem Knud Riber på Emmike Eriksens arvingers vegne og nogle skyldnere i boet opsat 8 dage, da Laurits Morsing selv er interesseret. Peder Eskesen lader stævne Laurits Pedersen Morsing og Christen Smed for hvad de er ham skyldig. Opsat 8 dage.

Laurits Morsing lader stævne Peder Eskesen til vidnespårhør og dom. Opsat 8 dage.

Laurits Nielsen lod læse en købekontrakt, hvorefter Hans Ollesen sælger ham noget indbo og den gård, hans svoger Mikkell Erlandsen iboede med ralingshus og tørvehus, som HO har fået udlagt fra ME til gælds betaling.

(1/10). Anders Skomager ctr. Laurits Tomsen. AS forlanger udleveret, hvad LT og hans kone har hentet i boet, når han var borte. Opsat 8 dage. (22/10).

(1/10). Knud Riber på sal. Emmike Eriksens arvingers vegne mod skyldnere. Dom: En del af de anklagede har befriet sig ved ed, andre ved afregning eller ved kvitteringer; alene Maren Jens Mulis på Overgård (sal. Jens Mulis), Peder Poulsens enke, Enevold glarmester og Markus Greve har intet ladet svare, kendes de andre /: undtagen Jens Skyum, som . . . til likvidationen :/ fri for tiltale. De nævnte skal betale til boet inden 15 dage osv. (5/3 1699).

22. oktober.

Christen Andersen, tjenende Enevold Nielsen, på Christen Christensen Murmester af Nors hans vegne tiltaler Anders Olufsen Smed for det voldelige

1179

Thisted Købstads Tingbog - 1698

og fast mordiske overfald, han gjorde på CCM i Thisted kirke 10. oktober. Der stævnes synsvidner. AOS stævnet på det »sted, hvor han er arresteret«. Synsmændene vidner om mange åbne sår og andre skader.

Barberen mester Daniel bevidner det og tilføjer, at kraniet var skadet. Christen Murmester beskyldte Anders Olufsen for at have gjort det uden al årsag i kirken ovenpå hvælvingen, Anders Olufsen Smed blev på byfogedens befaling arresteret. De fik ham fat i Jens Farvers hus. Han havde blod på klæderne og hænderne, men påstod, at det kom fra et får, han havde slagtet. Synsvidne udstedt. (Sagen fortsætter).

Christen Andersen på Christen Murmester af Nors hans vegne fører vidner i ovennævnte sag. Niels Christensen Murmester af Gjerbøl og Christen Lauritsen i Skjoldborg vidner, at de var i Thisted kirke den 10. oktober for at arbejde ved Enevold Nielsens begravelse. Om formiddagen kom Christen Murmester af Nors og Anders Smed af Thisted ind til dem og begærede, at en af dem ville gå med dem til Laurits Morsings at låne en stige. Da de kom tilbage med stigen, havde de en kande øl med, som Christen Murmester ville spendere, for at de skulle hjælpe dem at rejse stigen, og da øllet var drukket, skiltes de fra os, og vi hørte ikke noget til dem før det var noget hen på eftermiddagen. Da hørte de bulder og råb og ord, som de ikke kunne gøre forskel på, men de kunne høre, det var Christen Murmester og Anders Smed. De tænkte, at de ikke kunne få stigen f rejst og sendte derfor en af plidskarlene, for at han skulle se, hvad der var på færde. Han kom straks igen og sagde, at han fornam intet. Det måtte være nogle små nogle fra? kirken. Da svarede Niels Murmester: Da er det vist nogle underlige små. Jeg må hen at se de små. Så fuldtist både han og Christen Lauritsen ad og løb først sønden ud af kirkedøren i de tanker, de kunne have været ved stigen, men fornam intet der, og da de kom i kirken igen, fornam de noget støv at nedrinde af hvælvingen. Så løb de op på hvælvingen, og da de kom derop saad Christen Murmester ved søndre side mod vesterst på hvælvingen op til remmen, og så meget forfærdelig udi ansigtet af overflødig blod og spurgte, hvem der havde gjort det. Da sagde han: Det har jeg for god vilje og kærligheds skyld. Det har Anders Smed gjort mig uden årsag. Han ville slet have haft livet af mig. Og gik Anders Smed nordenfor på hvælvingen og gav noget af munden, men hvad det var, gav de ikke agt efter. Og tog de da hver ved sin arm af Christen Murmester og hjalp ham ned. Så kom Anders Smed straks løbende ned efter dem i kirken og stod da og så noget på Christen Murmester og sagde da: Hvilken skabilken er det, der står, og da han havde set på ham en stund, sagde han: Broderlille, hvi ser du sådan ud. Har du fået fire øjne. Hvem har gjort det. Da sagde Christen Murmester: Det skal I vel få at vide. Da sprang Anders Smed tilbage og slog hænderne sammen og sagde: Har du lyst, så trød bedre herfrem, og foul (fulgte) de

da Christen Murmester i byfogedens hus og vidste intet videre, undtagen at Anders Smeds hænder og strømper var overblodig. Fremlagt attest fra Bertel Frandsen Brun, at han kom ind i kirken og så en hob folk under orgelværket, deriblandt Christen Murmester, som var ilde slaget af Anders Smed, som nægtede, men de andre bestred hans nægtelse, da AO var blodig, og da AO ville gå, faldt der nogle dråber blod af hans hånd eller ærme på BFHs klæder. AS var drukken. (Sagen fortsætter).

1180

Thisted Købstads Tingbog -1698

Anders Smed stod til vedermålsting, men ville hverken svare ja eller nej, da han havde være sanseløs drukken. (Sagen fortsætter).

Christen Andersen (bemeldte) på sal. Anders Pedersens hustrus Anne Christensdatters vegne tiltaler Anders Olufsen for ærerørige ord den 10. oktober og stævner vidner. Opsat til i dag 8 dage. (29/10).

(15/10). Anders Skomagere sag ctr. Laurits Tomsen opsat 14 dage.

(8/10). Sagen mellem Simon Marchusen og Peder Wognsen opsat til i dag 4 uger. Boie Nielsen på hans faders Niels Jensen Toftums vegne tiltaler Søren Andersen for skyld efter regnskabsbog. Skal betale inden 15 dage osv. Købebrev fra Laurits Nielsen, forrige rådmand, til Boie Pedersen på en ham tilhørende gård ester i byen ved fjorden, med Jens Mortensen Farvers grund og ejendom på østre side og Simen Marcusens hus på vestre side, med en jernkakkellovn i Lillestuen m.m.

Peder Eskesen tiltaler Laurits Pedersen Morsing for rede penge, han har lånt. Opsat 8 dage. (5/11).

Niels Christensen Drejer fremlægger et brev (købebrev) fra Dorte Tomasdatter, sal. Christen Christensens her i Tisted til Maren Chistensdatter Møller på de tre østerste bindinger ... fire stolper og halvparten af hosliggende havested. Og dernæst fremstod Anders Ollesen Smed og tilstod, at han havde solgt det ovenanførte hus og kålhaven, som han og hans hustru, Maren Christensdatter Møller, har tilhørt, til Niels Drejer.

Christopher Nielsen tiltaler Laurits Pedersen Morsing for skyldig konsumtion (1696). Består i 8 dage. (29/10).

29. oktober.

(22/10). Christen Andersen på Anne Christensdatter, sal. Anders Pedersens, vegne tiltaler Anders Smed, som var på torvet d. 10. oktober for Anders Pedersens enkes. Vidner hørte, at han nævnede fornævnte Anne Christensdatters, Anne Søs og zidsel Torps navne og sagde, at de skulle ikke fortrolde ham. Peder Nielsen Torp vidner, at han den dag så Anders Smed stod ved nordenden af Jens Svendsens og sagde (som ovenfor). (5/11).

(22/10). Christen Andersen på sin farbroder Christen Murmesters vegne af Nors tiltaler Anders Ollesen Smed for morderisk vold og kræver ham idømt straf (efter at tingsvidner er fremlagt). Opsat 8 dage. (CM havde at forrette i kirken som blytækker).

(22/10). Christopher Nielsen tiltaler Laurits Pedersen Morsing for skyldig konsumtion april kvartal (1696). LPM siger, at den resterende konsumtion

1181

Thisted Købstads Tingbog - 1698

havde Emmike Eriksen lovet ham afslag for, og var det ikke sådan, så havde han vel søgt den inddrevet ved execution. Det pålægges LPM at møde med kvitteringer for de tre kvartalers konsumtion 1696, så det kan ses, hvor meget han plejede at betale, om 8 dage.

5. november.

(22/10). Peder Eskesen ctr. Laurits Pedersen Morsing. Opsat i 8 dage, om LPM vil indfinde sig med betaling.

(29/10). Christen Andersen, Enevold Nielsens tjener, på sal. Anders Pedersens enkes vegne ctr. Anders Smed for skældsord. Christen Nielsen af Hørsted vidner, at han 10. oktober var i Thisted, og da kom Anders Smed til ham ved kirkegårdsristen og begærede, han ville gå med ham til Niels Toftums og drikke en pot øl med ham. Der fik de imidlertid intet og gik så til Peter Satelmeiers, hvor de heller ikke fik noget. Derpå gik de til Maren Madsdatters, ved bommen i mening der at få en pot øl, og da Christen Nielsen ville køre derop, blev Anders Smed stående udenfor Anders Pedersens, og så gik han fra vognen og ned til ham igen. Da sagde Anders Pedersens hustru til ham: Du skal få skam for det, du har sagt. Da svarede han: Råbte de ikke på den og på den. Råbte de ikke på Anne Søe, Anne Christensdatter og zidsel Torp. I det samme kom byens tjener og befalede ham at gå til byfogedens, som så skete, og vidste intet videre at vidne.

Mads Lauritsen af Vrensted i Vendsyssel vidnede, at han havde hørt AS nævne de tre koners navne.

(29/10). Anders Smed mødte med et indlæg, hvori han siger, at overfaldet på Chr. M. var, sket i drukkenskab, og ubesindig galenskab og dårlighed, men siger, at murmesteren har fået sin sundhed igen og er i arbejde, og at badskærlønnen ikke kunne forlanges, da det foregives, at den ikke er udgivet, men erkender sin store forseelse. Han nægter at have sagt de utilbørlige og usømmelige ord, som er ham tillagt og beder om nåde, thi hos Gud er nåde og han venter da også at finde nåde hos menneskene, så han og hans fattige hustru må leve i rolighed og bleve her ved steden til så længe, han kan fortjene og afbetale mulkten, han idømmes. Tingsvidne. (12/11).

Christen Murmesters sag contra Anders Smed opsat endnu i 8 dage.

(26/11). Løjtnant Farenkrugs sag mod Anders Simonsen opsat i 8 dage.

(12/11). (22/10). Anders Skomager sag mod Laurits Tomsen efter 14 dages opsættelse. Dom: Da Anders Skomager beskylder LT og hans hustru Maren Fusmand for, hvad de har fået, mens han var i Ålborg, men ikke har noget bevis, og LT og MF ved ed benægter at skylde mere end noget tøj

(specificeret), kendes således, at de bør betale dette tøjs værdi og sagens omkostninger inden 15 dage.

1182

Thisted Købstads Tingbog - 1698

12. november.

Læst kgl. patent på Højesterets begyndelse 9. marts 1699.

Niels Jensen Toftum lader efterlyse en karl, Tøger Christensen, født i Bedsted sogn, som er rømmet af hans tjeneste, og advarer alle ruod at huse eller hæle ham eller tage ham i tjeneste.

Syn over mag. Olle Biørns gård, som er hjemfalden til kongen, foretaget af Peder og Morten Eskesen. Gården er meget brøstfældighed ude og inde og bøjer sig til ødelæggelse. Den og grunden kan ikke vurderes højere end til 40 rdl. (6/5 1699).

(5/11). Christen Andersen på Anne Christensdatter, sal. Anders Pedersens enke, hendes vegne fremlægger de tidligere tingsvidner, som beviser på, at Anders Smed havde ladet ærlige folk høre, hvad de kvindfolk, der var dømt ved Højesteret, havde råbt og derved villet beskæmme ærlige folk, skønt disse ord var dømt til evig udslettelse, og da han desuden havde været så fræk at råbe, at de ikke skulle fortrylle ham, kræves han dømt som løgner til at bøde 3 mark. Opsat 14 dage. (26/11).

(5/11). Christen Murmesters sag mod Anders Smed opsat 14 dage. (26/11).
(5/11). Løjtnant Farenkrugs sag mod Anders Dahl opsat 8 dage. (19/11).
19. november.

(12/11). Løjtnant Farenkrugs sag contra Anders Dahl opsat 8 dage på løjtnantens begæring. (26/11).

Niels Christophersen på Kgl. Maj. og sal. Emmike Eriksens vegne tiltaler Mads Pedersen Højt og Anne Christensdatter for lejermål. Stævningsmændene talte med Salome Jensdatter til Mads Højts. (26/11).

26. november.

Læst Kgl. Maj. befaling, at borgerne, så snart frosten gør vejene bekvemme, skal føre til hver af de tre nær milepæle på alle sider der for byen 50 store sten, 3 eller 4 kvarter i det ringeste og større, hvor der er at bekomme, og det inden marts måneds udgang.

Knud Ribers sag mod en del for gæld opsat 8 dage.

(19/11). Løjtnant Peter Christian Farenkrugs sag mod Anders Dahl opsat 8 dage. (3/12).

(12/11). Anne Christensdatters sag mod Anders Smed opsat 8 dage. (3/12).

1183

Thisted Købstads Tingbog -1698

(19/11). Knud Pedersen Riber tiltaler Mads Pedersen Højt og Anne Christensdatter for lejermålsbøder. De har udstået kirkens disciplin. Ingen af dem mødte. De skal betale tilsammen 36 lod sølv og sagens omkostninger inden 15 dage.

(12/11). Christen Murmester af Nors contra Anders Ollesen Smed.

Dom: Det er ved tingsvidner bevist, at AO har overfaldet CM. Han skal ialt bøde 318 lod sølv og 11 rdl. i badskærløn og processens bekostning med 3 rdl. Kan han ikke betale skal han straffes på kroppen med arbejde på Bremerholm eller andet sted, indtil bøderne er aftjent.

3. december.

Læst Kgl. Maj. forbud mod at udføre kornvarer fra Danmark og Norge, samt takst på rug, byg og havre.

Læst Kgl. Maj. privilegier for folk, der har tjent til hest eller til fods, hvis de vil nedsætte sig i købstæderne.

Synsvidne om skellet mellem Jens Svendsens ejendom og Maren Madsdatter, sal. Mikkel Madsen Tinstrups, hendes ejendom, der støder op til hinanden. Grunden måles ud. Maren Madsdatter siger, at dersom Jens Svendsen ikke havde givet tilladelse, kunne hun ikke have ind- og udkørsel fra hendes gård. Jens Tinstrups raling nævnes også. Tingsvidne.

Jacob Lauritsen Tinstrup lod læse Simon Kjeldsens pantebrev, hvorpå der 1694 var betalt noget.

Simen Marchusen tiltaler en del borgere for skyld. Opsat 8 dage.

(26/11). Løjtnant Farenkrug irettelægger et skrift, hvori Anders Simonsen Dahl ydmygt beder løjtnanten om forladelse, da han efter godtfolks forbøn har ophævet sagen mod ham. For retten gør ASD løjtnanten afbigt.

(26/11). Sagen mellem Anne Christensdatter, Anders, Pedersens, og Anders Olufsen.

Dom: Anders Ollesens usømmelige ord anses som løgnagtigt påsagn, og ej komme Anne Christensdatter og de andre fornemme godtfolk til ulempe.

AO skal betale sagens omkostninger.

10. december.

Laurits Morsing i dommers sted.

Mons. Riber tiltaler Simon Skrædder efter opsættelser for skyld. Simon Skrædder erklærer, at han vil afgive ed på, at han ikke skylder noget. Knud Riber svarer, at han efter den gangne dom mener, at det ikke kan tillades at aflægge ed, men hvad SS har forrettet og aftjent, vil han dekortere. (17/12).

Thisted Købstads Tingbog -1698

Simon Marchusen tiltaler Jens Nielsen af Vrensted, som opholder sig heri byen, og Anders Bødker her i byen for skyld. De skal betale osv.

Skøde og købebrev fra Jens Svendsen til Anders Jensen Frost på hans gård »med min kære hustrus råd og gode samtykke«. Gården ligger vesterst i byen, på den nordre side af gaden, samtidig sælger han den øde stk. ejendom, næst vesten op til ralingshuset, som Jens Salmagers hus fordem påstod, og det stk. ejendom næst vesten tilsamme Jens Salmagers ejendom, som tilforn har tilhørt Christen Tomsen, samt et kålgårdssted, beliggende næst vesten til samme ejendom og strækker sig vester til Laurits Werts arvingers ejendom, samt en hovedager indenfor diget sønden for Bisgårds toft, sidelangs med bemeldte dige for sønden og samme toft for norden, indtil stenene mellem bemeldt ager og toft, og den indstegede kålhave på den anden side af gaden, sidelangs ud med Peder Eskesens hus på den vestre og sal. Christen Tomsens ejendom på den anden eller østre side, vender til gaden med nørende og med sønder ende til Christen Andersens toft. Angående grunden henvises til tingsvidne. Undtaget fra salget er det hus, som ligger østerst på samme grund og ejendom, som vender med sønder ende til gårdens østerste indkørsel eller port og med nørre ende til Bisgårds toft. Dat. 8. dec. 1698. (Sagen fortsætter).

Jens Svendsen irettelægger en panteobligation fra Ander Jensen Frost til ham på 200 sldl.

17. december.

Knud Pedersen Riber i dommers sted.

Christen Jensen Schalderup på Christen Villadsens vegne i Skjoldborg tiltaler Søren Andersen for skyld. Opsat 8 dage.

Iver Pedersen udsteder selv dette:

(10/12). Knud Pedersen Riber tiltaler efter opsættelse Eske Jensen og Simmen Skrædder og refererede sig til forrige og til dom over Eske Jensen 3/7 1697 og mener, at hans (KPRs) regnskab burde at gælde mod den af det Eske Jensen før den dag havde opskrevet, men han ville dekortere, hvad han havde forrettet for ham. Simon Skrædder var ikke mødt.

Dom: De skal betale hver sin skyld.

Morten Eskesen på Ellen Dirichsdatters vegne tiltaler hendes broder Mads Dirichsen, fordi han imod loven besidder deres forældres ejendom og bruger samme, både hendes forældres efterladte gård og markjord. Mads Dirichsen svarer, at det ikke er hans skyld, men øvrighedens, at der ikke er holdt skifte og deling, og han tilbyder, at han gerne vil dele med sin søster, når øvrigheden vil holde skifte. Opsat til snapslørdag. (7/1 1699).

(8/10). Købebrev fra Bendt Christensen, borger i Christianssand, til hans svoger Morten Nielsen Skrædder på den huspart, han ibor, og som jeg har arvet efter

1185

Thisted Købstads Tingbog - 1698

mine forældre, så og de 3 bindinger hus fra sønderende og nordpå, med tilhørende ejendom søndertil, som jeg og mine søskende har arvet efter min sal. faster Mette Bertelsdatter.

24. december.

Laurits Pedersen Morsing udsteder dette:

Byfogeden lader stævne Olle Pedersen Langgård til dom at lide angående hans børns mødrearv. Beror til snapslørdag. (7/1 1699).

Mageskiftebrev mellem Niels Christensen Dreier og Jens Christensen Skyum. Jens Christensen Skyum bortskifter en huspart, 4 bindinger hus fra nordre ende i det hus, som for vesten i afgangne Hans Hermansen Zirichs gård her i byen er bestående, og som før har tilført ham, men som JCS har fået udlagt 1692 til gælds betaling hos Anders Lauritsen forrige herredsskriver, tillige med en boddisk, som er i huset, samt grunden i bemeldte Zirichs gård (mål angivet). Stalden tilhører nu Simmen Marchussen.

Niels Christensen Dreier bortskifter til JCS sin anpart af et hus på Bjerget, 3 bindinger af østerenden af Tomas Gulds hus med tilhørende kálhave, som det bør være med rette efter Tomas Gulds moders købebrev til Anders Smeds hustru, Maren Christensdatter Møller 6/5 1686. Dat. 23. dec. 1698.

Købebrev fra Simon Kjeldsen Skrædder til Simon Markussen »med min kære hustrus råd og vilje og samtykke« det hus på kæret, som han nu ibor, ud mod Bisgårds Toft, og med sin påstående grund og ejendom på Kjær ud mod Bisgårds toft og algaden, i bredden ud mod Bisgårds toft 22 alen og i længden fra Bisgårds toft til algaden 24 alen; hvilket hus og ejendom er beliggende med sal. Mikkel Christensen Skrædders hus og ejendom på østre side, og et stk. jord og ejendom vesten for bemeldte hus (mål angivet).

Hermed endes dette 1698de år og videre i Jesu navn begyndes på det 1699de.

1186

Thisted Købstads Tingbog - 1699

7. ,januar. Byfoged Ivar Pedersen.

(17/12 1698). Ellen Didriksdatters sag mod hendes broder opsat i 8 dage. (14/1). Enevold Nielsen tiltaler borgere for skyld. Opsat 8 dage.

Byfogeden erindrer borgerskabet om, at de skal opnævne takserborgere. (17/12 1698). Laurits Pedersen udsteder dette.

Byfoged Ivar Pedersen contra Olle Pedersen Langgård angående hans børns mødrearv. OPL har sluttet kontrakt om denne arv, men ikke opfyldt den. Opsat 14 dage. (4/2).

14. januar.

Nye tinghørere for dette år.

Peder Madsen på sin faders Jens Svendsens vegne tiltaler borgere for skyld' Skal betale osv.

(7/1). Ellen Didriksdatters sag mod hendes broder Mads Dirichsen opsat 8 dage.

Enevold Nielsen tiltaler igen skyldnere. Skal betale osv. 21. januar.

Læst kgl. privilegium for dem, som uldne manufakturer vil indrette og fortsætte i Danmark og Norge.

Friderich Tomsen Handskemager tiltaler Søren Tomsen Skomager for skyld. Opsat 8 dage.

(7/1). Laurits Pedersen Morsing udsteder dette. Sagen mod Olle Langgård om hans børns mødrearv opsat 14 dage.

(15/10 1698). Mons: Riber tiltaler Olle Pedersen Langgård for honorar til afdøde byfoged Emmike Eriksen for skiftet efter OPL.s kone. Opsat 8 dage. (28/1).

28. januar.

(21/1). Mons: Riber på Emmike Eriksens arvingers vegne contra Olle Langgård. Opsat 8 dage. (4/2).

4. februar.

(28/1). Knud Pedersen Riber på Emmike Eriksens arvingers vegne contra Olle Langgård. Dom: OL. skal betale salær til Emmike Eriksens arvinger for skiftet

1187

Thisted Købstads Tingbog - 1699

efter hans kone, uagtet han ikke har haft umage med det på grund af kontrakten mellem OPL og børnene.

(9/1). Laurids Pedersen Morsing udsteder dette: Byfogeden contra Olle Pedersen Langgård angående hans børns mødre arve. OPL har efter konens død ladet sit bo registrere (8/2 1695 efter hans svogers Jens Nielsen Mulies begæring. Det udviste en beholdning på 619 rdl. 5 mk. 8 sk. Han har tillagt sin søn Laurs Ollesen 250 sldl. og hans to døtre Kirsten Olufsdatter og Maren Olufsdatter hver 250 sldl. (altså hver lige så meget som sønnen), ialt 500 rdl. Døtrene skal nyde deres moders igangsklæder og guldkæde. Dateret 9/2 1695. OPL klager nu over, at hans midler er blevet

ham frataget, og at han ikke har kunnet få erstatning endnu, da sagen er indstævnet til Højesteret af hans kontrapart. Kontrakten er ikke endnu approberet af nogen myndighed og der både gjort og ugjort. Opsat 8 dage. (13/2).

13. februar, mandag.

Læst forordning om betaling af resterende studieskatter af proprietærer og andre, som er forlenet med kirker i Danmark.

Peder Marquorsen lader læse specifikation over en del af Københavns hospitals gods, som skal stilles til auktion.

Laurids Nielsen, forrige rådmand, lader læse en transport til ham fra Holger Sørensen, sognepræst til Snedsted, på gods, som er transporteret til ham fra madame Karen Clausdatter, som har arvet det efter sin fader hr. Claus Christensen, fordum sognepræst til Boddum og Ydby, og hendes sal. broder Christen Clausen, nemlig en del af to gårde i Trabjerg. Vitterlighedsvidne Peder Clausen Boddum.

Jens Christensen Rodsted fremlægger obligation fra Boeld Mouritsdatter Vibestoft på 31 rdl., som han har lånt hendes sal. broder, hæderlige og vellærde hr. Laurids Mouritsen Vibe til hans ordination og under hans langvarige sygdom. Pant i hendes sal. broders gård, som ligger mellem Mads Eskesens på vestre side og Niels Jensen Mules gård på østre side med tilhørende grund og ejendom efter skøde 7/10 1682. Obligation dateret 11/5 1696. Tingsvidne.

(7/1). Laurids Pedersen Morsing udsteder dette: Byfogden contra Olle Pedersen Langgård angående hans børns mødrearv. Dom: OPL skal betale efter sin kontrakt, og da hans midler endnu findes hos assessor Rosenvinge, er den gjorte arrest gyldig. (11/9).

Lørdag 18. februar.

Mons: Riber på Anne Christensdatter af Skinnerup hendes vegne tiltaler Olle Pedersen Langgård for 40 rdl., som Viborg landsting har dømt ham til at betale hende for tilføjjet spot. Dom af 5. og 7. oktober 1696. Opsat 8 dage. (25/2).

1188

Thisted Købstads Tingbog -1699

I Jans Ollesen på Anders Jensen, købmand i Ålborg, hans vegne tiltaler Laurits Tomsen, Bodil Mouritsdatter og Niels Oderøe for skyld efter udtog af A.J.s købmandsbog. (bl.a. skyldte sal. hr. Laurits Mouritsen 30 sldl. 2 sk.). Opsat 14 dage.

Skøde fra Simon Marchusen »med min kære hustrus råd vilje og samtykke« til Søren Nielsen Fårtoft på den gård her i byen, som Niels Christensen Galtrup tilforn iboede, Mikkell Erlandsens arvingers gård på østre side og sal. Dirich Willemsen rådmands gård på vestre side, strækker sig til algaden med den søndre ende og med nordre ende til et ladehus, som

tilforn tilhørte samme gård. i Grundens længde og bredde angivet).
Dateret 17/2 1699.

Afkald til Dorte Nielsdatter Hou fra hendes broder Anders Nielsen, født i Thisted, nu borger og handelsmand i Ålborg på arv efter deres forældre, Niels Jensen Hou og Anne Pedersdatter, som boede og døde i Thisted.

Søren Andersen tiltaler Niels Jensen Toftum for hvad han skylder for kørsel (bl.a. til Vestervig markeder og til Ålborg) og andet (indkøb).
Opsat 14 dage. 2.5. februar.

(18/12). Mons: Riber på Anne Christensdatter af Skinnerup hendes vegne contra Olle Pedersen Langgård, som gør ophævelser. Opsat 8 dage.

4. marts.

Hans Ollesen på Anders Jensen i Ålborg hans vegne tiltaler skyldnere.

Bodil Mouritsdatter protesterer. Hun ved ikke, hvad hendes sal. broder, hr. Laurits Mouritsen, har fået hos Anders Jensen for så mange år siden, og mente, at han havde klareret, mens han var i Hjørring. Hun mener, at hendes broders håndskrift ikke findes ved det skyldige beløb, og at der ikke kan kræves gæld af en død mand. Laurits Tomsen erklærer, at han ikke skylder så meget som krævet, og at han gerne vil betale, hvad han virkelig skylder, men beder om henstand til Mikkelsdag, da de tidligere har handlet meget sammen, mens LT. var i sin velmagt, nu er han elendig svag og har en nedblæst gård til algaden. Opsat 8 dage til dom. (11/3).

(25/2). Mons Riber contra Olle Langgård opsat 8 dage til dom. (11/3).
11. marts.

(25/2). Mons Riber på Anne Christensdatter i Skinnerup hendes vegne contra Olle Pedersen Langgård.

Dom: Han skal betale efter landstingsdommen 40 rdl. til Anne Christensdatter. (4/3). Anders Jensen i Ålborg contra (ovennævnte) skyldnere. Dom: De har ikke fremlagt noget, som kan befri dem og skal betale osv.

1189

Thisted Købstads Tingbog -1699

(15/10 1698). Mons Knud Riber på Emmike Eriksens arvingers vegne tiltaler Niels Nielsen Hornbye, badskær Daniel Valas m.fl., som har købt noget på den efter sal. EE holdte auktion, men ikke betalt. (Badskæren Daniel Vallas for 4 rdl. 2 mk.). Opsat 14 dage. (Sagen fortsætter).

Knud Riber på sal. Emmike Eriksens stervsbos og Christen Mortensen Søes vegne tiltaler en del borgere for skyldige kirkens penge og for betaling for klokker og jord. 1697 og 1698. Opsat 14 dage. (1/4).

Jens Christensen Skyum tiltaler Knud Riber for en Mahl tønne og andet, der var dem imellem. Opsat 3 uger. (1/4).

18. marts.

Laurids Pedersen Morsing i dommers sted.

(17/9 1698). Hans Ollesen på den ene side og byskriver Christopher Nielsen på hans stiftfader Peder Andersens vegne på den anden side slutter forlig, og irettelagde forliget (PA kaldes Peder Andersen Schierbech). HO. erklærer, at sagen om det korn, som blev fundet i Peder Andersens hus, kunne være undgået, hvis Christopher Nielsen noget før havde erklæret, at han havde givet sin moder kornet, men ved efter sagens beskaffenhed intet utilbørligt at tillægge dem. (PA og hustru). Christopher Nielsen erklærer, at Peder Andersen under sagen er fremkommet med adskillige unyttige ord til forkløjning af Hans Ollesen, for hvilket han burde gøre HO. afbigt, men da Peder Andersen nu er fraværende og ej vides, hvor han er at finde, så erklærer CN. indtil hans hjemkomst, da han selv skal gøre det, at hans utilbørlige blamering ikke skal komme HO. til skade eller nachdel men at han ikke ved andet om HO., end hvad kristeligt og ærligt er, og de ophæver derfor den begyndte proces, og vil altid være hinandens venner uden al argelist, hvorpå de tog hinanden i hånden. Tingsvidne.

Mandag 27. marts.

Bent Tomsen på skipper Anders Bergmans vegne tiltaler Peiter Satelmeier for skyld. PS svarer, at han har modkrav, da skipperen havde lånt hans hoppe til Vigsø og tabt et rumpestykke. Opsat 8 dage.

Anders Lauritsen på Jesper Christensens enke og børns vegne tiltaler Christen Pedersen Kold for resterende betaling for en skudepart, han har købt af dem. Opsat 8 dage.

Da ærte- og kornsæd nu er i brug, advares borgerskabet om at holde deres svin herefter af marken efter loven eller svinene vil blive skudt.

Lerdag 1. april.

(11/3). Ribers sag angående dem, der har købt noget på auktionen efter Emmike Eriksen opsat 14 dage. (15/4).

1190

Thisted Købstads Tingbog - 1699

(11/3). Sagen mellem Riber og Jens Skyum opsat 4 uger.

Anders Espensen af Års i Himmerland comparerede som fuldmægtig for hr. Laurits Hieronimussen, sognepræst til Års og Havbro, som var stævnet af mag. Christen Stistrup i Ullits, og tilbød at svare for retten, hvis mag. Christen havde nogen tiltale mod hr. Laurits.

Justitsråd Bartholins befaling til Peder Christensen Årup at fungere som sætteskriver i den sag mellem Christopher Nielsen og Laurids Pedersen Morsing.

Laurids Pedersen Morsing stævner Christopher Nielsen for ærerørige skældsord, han har sagt i Tomas Graversens hus 15. marts. TG og hustru og

Knud Lauridsen Fårtoft stævnet som vidner. Ingen mødt. Skal møde om 14 dage. (15/4).

15. april. (8. april findes ikke).

Amtsforvalter Jens Hansen stævner Anne Giødichsdatter og Anders Dahls hustru Maren Pedersdatter med, fordi de har forsøgt at forføre amtsforvalterens folk til utroskab. De havde begæret, at folkene skulle give dem af amtsforvalterens korn og malt. De havde fået noget, som de bar bort i deres forklæder. De har også begæret ærter. Tingsvidne. (Sagen fortsætter).

Amtsforvalteren begærer rettens assistance til at arrestere Anders Dahls hustru ligesom Anne Giødichsdatter er blevet arresteret og lover at indestå for den ulempe, byfogeden formedelst denne arrest kan tildrage. (22/4).

(1/4). Laurids Pedersen Morsing tiltaler Christopher Nielsen, byskriver for ærerørige ord og stævner vidner. Opsat 8 dage.

(1/4). Mons. Riber tiltaler folk, der har købt noget på auktionen efter Emmike Eriksen. Mads Jørgensen deponerede penge i retten. De andre skal betale inden 15 dage.

22. april.

Amtsforvalter Jens Hansen tiltaler Anne Gødiksdatter og Anders Dahls hustru, fordi de har forlokket hans tjenestefolk til at give dem af hans avl. Anne Gødiksdatter, som foruden dette, hvori hun er grebet, er i et slet rygte, skal andre til afsky stå i gabestokken 3 timer og derefter entholde sig fra denne by. Maren Smed, som der ikke før er hørt noget om i så måder, skal betale for 2 skp. malt i gæld og tvegæld, give 1 rdl. til de fattige og betale sagens omkostninger med 2 rdl. inden 15 dage.

1191

Thisted Købstads Tingbog -1699

29. april.

å

Laurids Pedersen Morsing i dommers lovlige absens.

Byens mark og eng samt Bisgårds mark og eng skal holdes fri for alle slags kreaturer under straf efter forordningen samt gjorde vedtægt såvidt svin er angående.

6. maj.

Læst forordning om sørgedragter og hvad slags klæde dertil skal bruges. pantebrev fra Laurits Tomsen til Jens Christensen Rodsted på 90 rdl. Pant i hans gård i Storegade, han selv ibor, liggende mellem Laurids Pedersen Morsings på østre side og M. Peiter Satelmeiers på vestre side, på nordre

side algaden og på søndre side Peiter Satelmeiers på vestre side, på nordre side algaden og på søndre side Peiter Satelmeiers have. dat. 25/4 1699. underskrevet af Laurids Tomsen og hustru.

Christen Lauritsen af Ålborg tiltaler Laurits Tomsen og hustru for hvad de endnu er skyldig efter dom. (13/5). Eske Jensen på amtmandens fuldmægtig mons: Ribers vegne lader aflyse alle ulovlige veje over Bisgårds mark og eng, således at ingen måtte betjene sig af

de veje, som ikke har været fra arilds tid. Laurids Pedersen Morsing udsteder dette.

(12/11 1698). Syn over mag. Olle Biørns gård, som er solgt ved auktion. Den består af 3 huse, først et ralingshus, som i mange år har stået øde og ubeboet kan ikke repareres. Laden, som har stået øde og ubrugt i mange år, er også ureparerelig, mens det tredje hus, som har været stald, nok kan sættes i stand.

13. maj.

Læst kgl. forordning om skrammererede og baldyrede klæder.

(6/5). Christen Laursen af Ålborg tiltaler Laurids Tomsen og hustru for skyld. Der var for skylden udlagt en brændevinskedel, men af medynk havde han ladet dem låne den. Nu har konen solgt den, hvorfor værdien kræves betalt. Opsat 8 dage. (25/5).

Tøger Matisen tiltaler Else Andersdatter Fyrskyt for tyveri af en fjerding sæbe. Efter byfogedens befaling har to mænd i hans nærværelse været hos Else Fyrskyt for at inkvirere, og de fandt en fjerding transæbe i frammerset dækket med et trug. Tøger Matisen vedkendte sig sæben. Tingsvidne. (20/5).

Med irettesættelse til dom beror det til i dag 8 dage.

Bole Pedersen stævner Birgitte Gødiksdatter, fordi hun har angivet ham som fader til hendes uden-for ægteskab fødte barn, mens han var i Norge. Helvig

1192

Thisted Købstads Tingbog -1699

Lucasdatter, Knud Fårtofts hustru vidner, at hun havde spurgt Birgitte Gødichsdatter, hvem hun ville skylde for barnefader, og hun svarede, at hun vidste ingen andre at skylde end Jens Maler, og da hun blev spurgt, om Jens Maler var gift, svarede hun jo. (20/5).

Anne Jensdatter Dahl anmoder om skudsmål. 18 borgere vidner, at hun har levet i ægteskab med Hans Hansen Salmager og avlet to sønner med ham, men at han for 18 år siden forlod hende uden grund, og at hun havde levet ærligt skikkeligt og ernæret sig med sine hænders arbejde. Fra hendes mand var intet hørt, mundtligt eller skriftligt, indtil for nylig, da en person ved navn Anders Jensen Klov, født her i Thisted, skrev til sin

søster her i byen, at Hans Hansen balmager endnu var i live og havde indladt sig i ægteskab med en anden hustru. Tingsvidne. (9/9).

Laurids Tomsen og hans søster Anne Tomasdatter Niels Mulis enke tiltaler Anne Nielsdatter,

sal. hr . Hans Spjelderups angående den gravsten og murede begravelse, som hun efter skiftet efter hendes første mand, borgmester Morten Tomsen, skulle lade gøre, hvad der endnu ikke er sket, skønt det nu er atten år siden. De mener, at det nu er for sent at mure grav, og de forlanger derfor, at hun skal udbetale dem deres del af de penge, som var afsat til det. De har været hos Anne Nielsdatter, som henviste dem til hendes broder Laurids Nielsen, som var hendes lavværge. Opsat 14 dage. (27/5).

20. maj.

(13/5). Boie Pedersen contra Birgitte Giødichsdatter. Flere vidner fortæller, at en Jens Pedersen Glarmester har haft sin gang hos BGd. Tingsvidne. (27/5). Proklama, at Niels Skarrisens gård i Tinstrup og Salmunds gård i Torsted skal sælges ved auktion.

Landsdommer Christian Helverschov tiltaler Jens Christensen Skyum for udlæg, han har gjort i en gård i Hillerslev, hvorpå Thomas Balderum boede, imod Helverschovs forbud, og kræver 5 sldl. 1 mk.

Dom: JCS skal betale.

(13/6). Tøger Mathisen tiltaler Else Andersdatter Fyrskyt for tyveri efter forrige tingsvidne. Opsat 8 dage. (27/5).

Dorte Hou tiltaler Jens Christensen Rodsted for foder, han har fået af hende, og fordi han ikke har pløjet for hende, som han havde lovet. Opsat i 8 dage. (27/5). 27. maj.

(13/5). Christen Laursens sag mod Laurids Tomsen opsat 14 dage.

(13/5). Laurids Tomsen og Anne Mulis sag mod Anne Nielsdatter, sal. hr . Hans Spjelderups opsat endnu i 14 dage.

1193

Thisted Købstads Tingbog - 1699

(20/5). Tøger Mathisens sag mod Else Fyrskyt opsat i 8 dage. 3/6).

(20/6). Bole Pedersen contra Birgitte Giødiksdatter fortsat. (Hun kaldes også Birgitte Isachsdatter). Han fremlægger tingsvidnerne. Hun protesterer.

Dom: Da hun selv har sagt, at Jens Pedersen Maler var barnefader, og hun ikke har undset sig for at søge offentlig seng og leje med ham, skønt han skal være gift, og altså er en ublu hore, og da Bole Pedersen har tilbudt at gøre sin ed på, at han ikke er barnefader, frikendes han for faderskabet.

(20/5). Dorte Nielsdatter Hou contra Jens Christensen Rodsted, som har fået fire læs byghalm, af hende, da han var i fodertrang, men ikke har pløjet for hende, kun fældet 1 td. 16 skp. gammelt mål, så hendes agre har ligget upløjet og ubesået til stor skade for hende. Pløjningen han havde udført, kunne kun gælde for 10 mark, og hun har så endnu 10 mark til gode for foderet.

Dom: Da denne fattige pige har beklaget sig og forklaret i retten, hvordan JCR har behandlet hende, og da han ikke er mødt at svare, skal han betale hende de 10 mark.

3. juni. '

(27/5). Tøger Mathisens sag contra Else Slagter opsat endnu 8 dage.

Jens Rodsted tiltaler folk for skyld, bl.a. Marcus Greves kone og mester Daniel Badskær. Opsat 8 dage. (10/7).

10. juni.

(3/7). Rodsteds stævnmål mod de i dag 8 dage indstævnedes opsat 8 dage.

(27/5). Den sag contra Laurids Nielsen og hans søster om den brændevinskedel, den ligsten og begravelse opsat 8 dage. (17/6).

(27/5). Christen Lauridsen af Ålborg contra Laurits Tomsen og hustru Maren Fursmand, der mødte og erklærede, at der var gjort udlæg for det skyldige i deres bo, og at hun havde tilfredsstillet sal. Emmike Eriksen for den brændevinskedel, hvorpå hun aflagde ed.

Dom: Laurids Tomsen frikendes. 17. juni.

(10/6). Laurids Tomsen og Anne Mullis sag mod Anne Nielsdatter opsat endnu 8 dage. (26/6).

Mandag 26. juni

på grund af indfaldende helligdag. Laurids Morsing i byfogedens lovlige absens.

1194

Thisted Købstads Tingbog -1699

Peder Kielfører på Laurits Tomsen og Anne Mullis vegne. Til ligsten og begravelse for borgmester Morten Tomsen var udtaget forlods 150 sldl. LT og AM fordrer igen deres del, da hverken sten eller muret begravelse blev ordnet. Anne Nielsdatter erklærer, at ligsten og begravelse nok skal blive ordnet med det allerførste. Det var ikke sket på grund af hendes sidste sal. mands store svaghed. Hun frikendes, dog at ligsten og begravelse snarest ordnes. (15/7).

Christen Laursen Hobrou af Ålborg tiltaler Niels (Nielsen), Oderø for skyld efter panteobligation på 129 sldl., hvorpå endnu skyldes 77 sldl. og 3 års rente. Pant i et ladehus vesten i sin faders gård, 8 bindinger,

et staldhus østen i gården, noget jord samt den anpart han har i det vestre ralingshus.

Dom : Han skal betale inden 15 dage. 1. juli.

Laurids Morsing i dommers sted.

Læst forbud på kornvarers udførsel. tirsdag 5. juli.

Ekstraordinær ret. Ivar Pedersen, byskriver Christopher Nielsen, samt Mads Jørgensen, Mikkel Christensen og Morten Eskesen, skippere og borgere. Retten holdt i byfogedens hus efter styrmand Christian Lysabild af det den 26. juni forulykkede københavnske skib »Fortuna« hans begæring, at han, mens skipperen Mads Pedersen af København og bådsfolkene var her til stede, kunne erlange deres sandhedsvidne om hans forhold på rejsen og skibet på grund af ulykken. De vidnede, at styrmanden ikke var skyld i ulykken, men Guds storm-vind og vejrlig. Skibet var drevet på grund, mens de var ved at kappe stormasten, der var gået over bord.

8. ,juli.

Købebrev til Laurits Nielsen fra Maren Justdatter, sal. Christen Høstes til Laurids Nielsen, forrige rådmand på efterskrevne i den gård, jeg ibor, beliggende vesten for den gård Laurids Nielsen ibor, og som hun og hendes sal. mand Christen Høst boede i, efter skiftebrevet efter han 26/10 1689, som hun dels har arvet, dels indfriet fra andre, nemlig 1) den østerste lade med porthuset 10 bindinger. 2) stalden og vognhuset i enden af et købmandshus, ialt 6 bindinger. 3) den part, jeg og mine børn tilkommer fra sønderst i den nordre staldhus. 4) den halve part i den brønd, som tidligere har været fælles for de to gårde (hendes og LN.s) og det lille stk. jord fra den og ind i hendes gård imellem begge husene. 5) Jord. Den del, som Christen Høstes og hendes 2 fælles børn skulle tilfalde, har hun givet dem sikkerhed for i hendes del af gården.

Christen M. Lelius til Ullerupgård tiltaler Laurids Tomsen for skyldig jordleje. Dom: Han skal betale.

1195

Thisted Købstads Tingbog -1699

15. juli.

Laurids Pedersen Morsing i dommerens lovlige fravær.

Laurids Tomsen og Anne Niels Mulis indstævner Anne Nielsdatter, sal. hr . Hans Spjelderups til vidnepåhør og til spørgsmål at svare angående sal. borgmester Morten Tomsens begravelse, som de har opkastet i kirken. Endvidere stævnet Jens Knudsen og Christen Spillemand for at vidne, og sognepræsten mag. Sixtus Aspach på kirkens forsvars vegne og Christen Sø kirkeværge. Ingen mødt. Skal møde om 14 dage. (29/7).

22. juli.

Laurids Pedersen Morsing i dommers sted.

Tolderen Christen Jensen på hans kærestes moder Ingeborg Bloch, sal. Peder Marchusens vegne tiltaler Søren Jensen Fruergård for hvad overlast han i hendes egen gård og frelse har forøvet mod hendes søn Jørgen Pedersen Friis (f. 1684). Tolderens karl vidnede, at Jørgen Pedersen kom trækkende ind af hans moders port med 2 køer, og da kom Søren Fruergård og greb drengen i håret og rykkede med den ene hånd og truede med den anden og spurgte, om han ikke havde taget Søren Fruergårds køer på vejen. Drengen svarede, at han havde taget dem på deres bårer, og ville han ikke tro ham, ville han vise ham kendsgerninger. SF spurgte, hvad han ville have af kørerne. Drengen svarede, at det var ikke meget derom at gøre, men at han rykkede ham i håret, gjorde ham værst og grød. Så gik drengen ind, og da kom Søren Fruergårds hustru med en svøbe og spurgte, hvor den hyrde eller hundsfot var, som tog deres fæ på vejen. Da spurgte karlen, om han mente hans madmoders søn. Hun svarede, at det var lige godt, men det var en hyrde eller hundsfot og løb så ud af porten og sagde, han skulle få en ulykke. To andre vidner vidnede det samme. Tingsvidne. Maren Andersdatter,

sal. hr . Jacob Borchhorstes lod fremlægge en arveoverenskomst mellem arvinger efter Kirsten Pedersdatter i Boddum præstegård, Maren Andersdatters moder. Andre arvinger er Maren Andersdatters søskende, Anders Andersen Boddum i Nibe, Peder Clausen og Frants Clausen Boddum. Striden mellem dem skal være ophævet. dat. Brændgård 28/6 1697.

29. juli.

Laurids Tomsens og Anne Mulis sag mod Anne Nielsdatter opsat 8 dage. (5/8). 5. august.

(29/7). Peder Christensen Årup på Laurids Tomsens og Anne Mulis vegne contra Anne Nielsdatter. Anders Lauritsen mødte på Anne Nielsdatters vegne og spurgte, om PCA havde nogen fuldmagt. Det havde han ikke, og dommeren resolverede, at da PCA ikke var autoriseret som procurator i byen, kunne han ikke mod Anders Lauritsens protest føre sagen.

1196

Thisted Købstads Tingbog -1699

Eske Jensen tiltaler Anders Dahl og hustru til at fremvise, hvad adkomst de havde og hvorefter de havde bemægtiget sig bemeldte hus og toft og nedbrudt huset, som hans hustru havde arvelod i, og til at lide både i denne sag og i sagen angående det gjorte forbud mod brug af bemeldte toft. Mads Pedersen Høit og Solomæ Jensdatter stævnes som vidner. Opsat 8 dage.

Peder Christensen Årup stævner Anders Willumsen og Maren Jensdatter, begge tjenende Jens Mortensen Farver til at vidne om den skade, som blev gjort på hans hustru 26. juli, samt stævnedede Christen Madsen Frost og Jens Pedersen Vandet for deres syn på skaden, samt granskning om den ny vej, Jens Mortensen Farver har gjort på sal. Tomas Madsens ejendom, samt Jens Mortensen Farver til vidnes påhør. Opsat 8 dage. (12/8).

12. august.

Laurids Pedersen Morsing i dommers sted.

Læst kgl. patent på, hvad tid den nye salmebog skal indføres og bruges.

(5/8). Eske Jensen stævner Mads Pedersen Høit sønder i byen, der hvor han opholder sig hos Jens Pedersen Bisgård, og forbød ham at bruge den toft sønder i by, hvori hans kæreste havde arvelod. Hans husholderske er Salome Jensdatter. Forbudet forkyndt for Anders Dahl og hustru. EJ mener, at hans hustru har arvelod i toften efter skiftebrev efter hendes fader Peder Madsen Smed 3/1 1659, som fremlægges. Hans Jensen Buch fremlægger en kontrakt, som Eske Jensen mener, der ikke er omgåedes så retfærdig med, som ske burde, hvorfor han mente, at hans arrest burde komme til rettens kendelse. Opsat 8 dage. (19/8).

Hans Jensen Buch stævner sin medreder Knud Pedersen Fårtoft og hans istandsætter Christen Jespersen til synsvidne angående deres fælles skiberums brøstfældighed udygtighed og uduelighed. Opsat 8 dage.

(5/8). Jens Mortensen Farver stævner Peder Christensen Årup til granskning og synsvidners opkrævelse angående hans ejendom og vej, som han har lagt på sin egen grund til sin lade og syn over Peder Årups steger (plankeværk), bygninger og lukkelse, som JMF mener er ham for nær. Synsmænd opnævnt.

19. august.

(12/8). Eske Jensen refererede sig til de i dag for 14 og 8 dage siden førte procedurer og fremstillede sin hustru Kirsten Pedersdatter, som nu fik forevist den kontrakt, som er omtalt, og blev spurgt, om hun havde underskrevet kontrakten. Hun aflagde ed på, at hun ikke har set denne kontrakt før i dag eller underskrevet den, og at hun ikke havde fået en skillings værdi af sin søster Maren Pedersdatter. Eske Jensen fordrede erstatning. Hans Jensen Buch protesterede på Anders Dahls vegne. Opsat 8 dage. (26/8).

1197

Thisted Købstads Tingbog - 1699

Tolderen Christen Jensen vil ikke mere finde sig i, at man skriver dokumenter på ustemplede papir og lader nogen attestere, at det rigtige stemplede papir ikke var at få, også i de tilfælde, hvor penge er fulgt med (Mange eksempler nævnes). Tingsvidne

Købebrev fra Laurits Pedersen Morsing med sin kære hustrus vilje og samtykke til Christen Martensen Søe på et stk. øde kålgårdssted med tilliggende husplads, som Abild Christensdatter Møller sidst iboede og afflyttede, liggende norden fra Christen Søes hus og port og strækker sig fra den gyde, som går nørpå fra Christen Søes port og siden vestpå til sal. Mads Kræmmers hustrus ejendom, som Karsten Lauridsen Skomager nu bebor og ejer, og det efter skiftebrev efter sal. Anders Pedersen Fjerritslev, fordm rådmand, dat. 10/4 1651, i bredden fra adelgaden og nørpå til Maren Eskesens og Niels Jensen Toftums ejendom og have. Dat. 28/6 1699.

Simmen Marchusens enke lod læse en stævning, hvorved hendes mands kreditorer i stervboet er indstævnet.

26. august.

(19/8). Eske Jensens sag mod Anders Dahl opsat 8 dage. (2/9).

Christen (Mortensen) Sø lader stævne Morten Eskesen til synsmænds opkrævelse angående det plankeværk, ME skal have ladet opsætte på Christen Søes ejendom. (2/9).

2. september.

Læst kgl. forbud mod udførsel af rug og rugmel, hvede og hvedemel, ilem fedeværer.

Læst amtmandens stævning vedrørende Jens Nielsen Trøies arv(inger) udi hans stervbo.

(26/8). Eske Jensens sag mod Anders Dahl opsat endnu 8 dage.

(26/8). Christen Mortensen Sø lader fremstille synsmænd, der bevidner, at Morten Eskesen har ladet udflytte et plankeværk og indtaget et stykke, 16 alen i længde og 11 ½ alen i bredde og deri var 1 alen af algaden indregnet. To mænd bevidner, at de var til stede på Niels Jensen Toftums vegne, den dag Morten Eskesen lod plankeværket flytte ud, og forbød ham det under en fuld vold. Tingsvidne. (9/9).

9. september.

Laurids Pedersen Morsing i byfogedens fravær.

Læst forordning om at ringe med klokkerne overalt i Danmark og Norge for højsalig kong Christian den Femte, så og forbud mod spil og leg i kirkerne og udenfor.

1198

Thisted Købstads Tingbog - 1699

Læst forordning om sørgeklæder at bære for sal. kong Christian den 5te.

Tolder Christen Jensen stævner skipper Peder Krog og interesserede anlangende, at de har været i Norge uden toldseddel. Mænd fra Klitmøller indstævnet som vidner: Olle Christensen, Iver? Pedersen, Mikkil Blach, lille Christen Schoterkier, Anders Ollesen, ung Peder Søe og Jens Bro. Vidner ikke mødt. Opsat 14 dage.

(2/9). Christen Mortensen Sø tiltaler Morten Eskesen, fordi han har flyttet sit plankeværk ud og indlagt et stykke jord, som CMS mener, tilhører ham. Fremlagt en erklæring fra Enevold Nielsen Bjerregård, som bevidner, at Peder Madsen Kræmmer, nu boende i Øsløs, blev nogle penge skyldig på sit kæmnerregnskab, hvorfor ENB på byens vegne lod foretage udlæg i hans ejendom og senere overlog Morten Eskesen et stykke af

jorden, men kun det, som ME straks lod sætte plankeværk om, for 2 rdl. Det ligger mellem MEs og Carsten Skomagers ejendomme. (1688). Opsat 8 dage. (16/9).

Jens Christensen Rodsted tiltaler Niels Nielsen Oderøe for skyld. 20 rdl. To mænd blev sendt til Niels Oderøes moder, som bekræftede, at hendes søn havde lånt pengene. Han skal betale osv.

13/51. Anne Dahl lod læse en stævning fra justitsråd Bartholin på stiftamtmandens vegne og biskop Jens Bircherod mod hendes mand Hans Hansen Salmager, at møde til første tamperdag 20/7 på Helligåndskloster i Ålborg, fordi han har forladt hende og 2 umyndige børn for 18 år siden.

16. september.

Tøger Lauritsen af Gullerup på Maren Lauridsdatter, sal. Jens Nielsen Mules på Overgård, hendes vegne fremlægger kgl. konfirmeret testament, hvorefter den længstlevende skal give den afdøde ægtefælles arvinger 50 sldl, hvis han eller hun vil indgå i et nyt ægteskab, og dermed skal arvingerne være tilfreds. Nu agter Maren Lauridsdatter at forandre sig til et nyt ægteskab og lader i retten optælle 50 sldl., som Jens Mulis arvinger delte, nemlig hans moder Anne Tomasdatter, sal. Niels Jensen Mulis, Morten Jørgensen her i Thisted på sin kone Maren Nielsdatter Mulis vegne, og Ingeborg Nielsdatter Muli, begge Jens Mulis søskende. De gav Maren Lauridsdatter afkald.

Oluf Nielsen Drejer af Gammelbygård på generalfiskal Mathias Rosenvinges vegne tiltaler Olle Langgård for, hvad MR har betalt for kost og klæder m.m., som er anvendt på hans datter Kirsten, siden hun blev ført til Ålborg og siden til København, nemlig 52 rdl. 2 mk. 5 sk. Olle Langgårds broder Laurits Pedersen langgård erklærer, at hans broder ikke har været hjemme, men i København, siden hans midler blev ham frataget og bortauktioneret. Opsat 14 dage. (Sagen fortsætter).

(13/2). Oluf Nielsen Drejer på Mathias Rosenvinges vegne contra Olle Langgård angående hans bo og børnenes mødrearv. Denne arv, 500 rdl. er

1199

Thisted Købstads Tingbog -1699

betalt til byfogeden af Mathias Rosenvinge ud af den erstatning OL skal have for sit bortsolgte bo. De 52 rdl. 2 mk. 5 sk. formodes også at kunne udbetales af boet, og MR tilbyder at betale OL resten af hans tilgodehavende, når han vil indfinde sig. OL forelægges af retten at møde om 14 dage.

(9/9). Eske Jensen på Christen Mortensen Søes vegne contra Morten Eskesen, der møder og mener, at CMS bør fremvise ved alen og mål, hvor vidt den ejendom strakte sig ind til Peder (Madsen) Kræmmers ejendom. Sagen opsat 14 dage. (30/9).

Ole Nielsen Drejer fremlægger kald og varsel fra hans principal sal. Jens Mogensen Birchs arvinger til Tomas Gravesen om at fremvise, hvad adkomst han har til 3 gårde i Lønderup, som hans principal har krævet skyldig landgilde af, hvorimod TG har gjort indsigelse. Sagen om landgilden har været for Herredstinget, men blev afvist, da TG længe havde haft godset i possession og erklærer at godset er hans fri og frelse køb, og da stævningen kun lyder på landgilderestancer. Der fremlægges udtog af landstingsprotokol af et skøde, udstedt af Lene Rud, sal. Jørgen Grubbes til Vedbygård til Jens Mogensen, herredsfoged i Sokkelundsherred på jordegods i Lønderup i Ty, nemlig Terkel Christensen, 8 td. byg, 1 pd Smør, 1 foernød, 1 svin, 2 gæs, 8 td. havre gæsteri, Christen Jensen 4 td. byg, 1 pd. smør, 1 foernød, 1 svin, 2 gæs, 4 td. havre gæsteri, Jens Kiildsen 1 td. byg, 1 pd. smør, med mere gods som i samme afståelsesbrev er specificeret. - - dat. København 11/12 1668. Derefter fremlagt en erklæring fra Aleksander Grubbe om, at hans søsterdøtre Lene, Ide (og) Birgitte Bierch, er hans sal. søster, Else Amalie Grubbes eneste arvinger. Også fremlagt et instrument, som Olle Drejer siger at være et udtog af en skifteforretning efter Jens Mogensen Bierch. Da denne ikke havde ladet foretage skifte efter sin afdøde hustru, Else Amalie Grubbe, blev halvdelen af boets midler betragtet som deres mødrene arv, hvoraf en broderlod tilfalder Adam Mattisen og to søsterlodder de to pigebørn. Den sal. mands efterleverske er Mette Olufsdatter. Det oplyses, at af det jordegods Else Amalie Grubbe havde, er en del bortsolgt af Jens Mogensen Bierch, så ingen ved, hvor meget der er i behold. Sagen opsat 14 dage. (30/9).

23. september.

Laurids Nielsen lader foretage syn over det ladehus i Nørgade, han har købt ved auktionen efter Emmiche Erichsen. Den er brøstfældig og forfalden, så den neppe kan stå vinteren over.

30. september.

(16/9). Mons Drejers sag mod Olle Langgård om de 52 rdl. m.m. opsat 4 uger. (14/10).

(16/9). Dreiers sag mod Tomas Graversen opsat 14 dage. (14/10). (16/9). Christen Søes sag mod Morten Eskesen opsat 14 dage.

1200

Thisted Købstads Tingbog -1699

Morten Nielsen Skrædder sælger til Peder Christensen Årup den part, som hans sal. hustru havde i det hus her i byen, som Mette Kielfører sidst, iboede og fradøde, og de husparter, som hendes søskende tilhørte, og som de havde arvet efter skiftebrev efter deres sal. farbroder Peder Bertelsen.

7. oktober.

(30/9). Morten Eskesen stævner Laurids Pedersen Morsing, for at han kan forklare, hvilken hjemmel han havde til det omtvistede stk. ejendom, som han har solgt til Christen Søe. Opsat 8 dage.

To mænd har synet 3 bindinger hus i østerenden af Niels Visiterers efter byfogedens befaling. De var brøstfældige og kunne umulig stå vinteren over, men står med alle på rav, så ingen uden stor frygt for ulykke kan gå forbi. Tolderen Christen Jensen meddeler, at han har ophævet den begyndte proces mod Peder Krog og hans medredere ved Klitmøller. De var sejlet ud fra Klitmøller for at fiske på revet, men kom også til Norge og foregav, at de var fordrevet af storm og ondt vejrlig. De bekræfter, at de ikke havde varer med, hverken frem eller tilbage, men var ballastet med sand og sten. De fik tolderens attest i Mandal på, at de var fordrevet af vejret imod deres vilje, og på, at de ikke førte noget med dem ind eller ud af nogen interesse.

Læst forbud mod udførsel af korn fra Danmark og Norge. 14. oktober.

(30/9). Christen Mortensen Søe contra Morten Eskesen ang. det omstridte stk. jord. Peder Lauritsen Morsing og Johanne Laurits Morsings beretter, at Morten Eskesen ville købe dette stk. jord af Laurits Morsing, men han ville kun sælge ejendommen samlet. Morten Eskesen havde sagt, at han kunne jo sælge det, andet. Så havde han ikke nødig at sige, hvor langt det strakte sig. LPM svarede, at sådant gjorde han ikke. Morten Eskesen havde bedt Peder Lauritsen Morsing hjælpe ham til rette hos hans fader, så han kunne få det stk. jord. Hvis han fik det behøvede de ikke at give Niels Torsen eller hvem der købte det andet, nogen underretning om, hvor langt det strakte sig vestpå. ME svarer, at det var ikke det stk. jord og kræver, at LPM skal fremlægge sin adkomst og bevise, hvor langt hans ejendom strakte sig. Derimod svarer Eske Jensen, at LPM ikke behøver at fremlægge noget, da ME ikke har ringeste bevis for, at jordstykket tilhørte ham. Opsat 14 dage. (28/10).

(30/9). Sagen mellem Olle Dreier og Tomas Graversen opsat endnu 14 dage. (28/10).

(30/9). Sagen mellem Olle Drejer og Olle Langgård endnu opsat 14 dage. (28/10).

1201

Thisted Købstads Tingbog - 1699

21. oktober.

Skøde fra Dorte Jensdatter, Jens ... s datter til Jacob Pedersen, collega her i Thisted, på jord. Underskrevet af hendes søster Anne Jensdatter og Søstersøn Mikkil Christensen, borger og skipper her i byen.

Læst justitsråd Bartholins ordre til Jens Christensen Rodsted om at være sættemand i en sag mellem studiosus Mourits Kønning Lelius og byfogeden angående byfogedens opførsel mod MKL i amtsforvalterens hus. Der er stævnet vidner, men byfogden erklærer, at han på ingen optænkelig måde forsætlig havde fornærmet mons. Lelius i amtsforvalterens hus, hvorpå de tog hinanden i hænderne til god forligelse og ophævede sagen.

28. oktober.

(14/10). Sagen mod Morten Eskesen opsat endnu 14 dage.

Jens Bloch Kampmand, foged på Irup, stævner Thomas Gravesen efter forrige stævnemål. Tomas Graversen fremlægger skøde til ham fra Peder Marcusen, tolder i Thisted, til TG. på tre (nævnte) gårde i Lynderup og på Tverborg i Vester Vandet sogn, Peder Pedersen (ibor) (Jeppe Jacobsen 8 td. byg, 1 pd. smør, 1 svin, 1 foernød, 2 gæs, 8 td. havre gæsteri, Christen Terkelsen 1 td. byg, 1 pd. smør, Peder Christensen 4 td. byg, 1 pd. smør, 1 svin, 1 foernød, 2 gæs, 4 td. havre, Tverborg 4 td. byg 1 pd. smør) ialt i den nye matrikel 12 td. 2 album. Dat. Tisted, 17. okt. 1695. Derefter fremlagt et skøde fra Adam Mattisen, borger i Stege på Møen, Else Amalie Grubbes søn, lydende på det forskrevne gods 9 td. 7 skp. 3 fdk. 1 alb., dat. København 12. oktober 1693 til Peder Marcussen.

Dom: Der fremlægges ikke noget skøde til Jens Mogensen Bierch, men kun noget, der siges at være et udtog, men som er skrevet på slet papir og attesteret af en mand, der ikke har angivet sin stilling eller bopæl, men derimod fremlægges Adam Mattisens skøde, og Adam Mattisen som Else Amalie Grubbes søn efter loven som slegfredbarn skal arve ligesom hendes ægtefødte børn, og da der ikke er holdt skifte efter hans moder, og hans stedfader har solgt koget af godset, så det ikke vides, hvad der var i behold til deling, så findes Tomas Gravesens skøde at være gyldigst.

Jens Bloch på Olle Dreiers vegne tiltaler Olle Langgård for den på hans datter gjorte bekostning. Olle Langgård opholder sig i København.

Dom: Han skal være fri for tiltale, til han kommer tilbage. 3. november.

Laurits Pedersen Morsing. 10. november.

Laurits Pedersen Morsing.

Skøde fra Laurids Nielsen, forrige rådmand, til Boerd Nielsen på noget jord.

1202

Thisted Købstads Tingbog - 1699

(28/10). Christen Søe contra Morten Eskesen om et stk. øde ejendom.

Dom: Morten Eskesen skal indflytte sine planker eller steger, så vidt som skiftebrevet efter sal. Anders Fjerritslev kan tilholde ham. (8/5 1700).

18. november.

Laurits Pedersen Morsing.

Jacob Lauritsen Tinstrup tiltaler Mads Eskesen for skyld efter forskrivning til sin kære svoger JTL. Han skal betale.

25. november. ,

Anne, sal. Simon Marcussens, tiltaler Søren Skomager for resterende husleje. Opsat 8 dage.

27. november (mandag)

Ekstraordinær ret. Iver Pedersen, byfoged, Christopher Nielsen, byskriver, med tiltagne bisiddere, nemlig Jacob Lauridsen Tinstrup, Peder Eskesen, Mikkell Christensen, Knud Lauridsen, Casten Lauridsen og Morten Eskesen. Skipper Jens Haugård af Trundheim hans skib »Fortunas« er forulykket 15. november for Hundborg sogn i Faddersbøl strand.

Skibsfolkene vidner om sejladser og forliset. En mand druknede. De bevidner, at skipperen har forholdt sig som en god og redelig sømand.

2. december.

Skipper Mikkell Christensen på Olle Svendsen, barnefødt i Silstrup i Tilsted sogn, hans vegne. OS skal nu opholde sig i Ålborg som bådsmand. Han har begået lejermål med en kvinde, barnefødt i Torsted (Anne Nielsdatter if. kirkebogen), men er så fattig, at han ikke kan betale lejermålsbøde. Han skal da betale 2 rdl., som blev betalt.

9. december. Intet. 13. december. Ekstraordinær ret med Iver Pedersen og Christopher Nielsen og bisiddere. Skipper Jan Arndtson Schlagter af Bantart? i Holland hans førende skib »De ode Schlagters« er forlist natten mellem 5. og 6. december, gammel stil på Holmen. Skibsfolkene afgiver forklaring. De kom fra Helsingør. De bevidner, at Skipperen har forholdt sig som en redelig og retskaffen sømand.

1203

Thisted Købstads Tingbog -1699

16. december.

Læst forordning om kop- heste- og studeskat, penges påbud i stedet for udskrivning, og huslejeskat.

Samme dag. Ekstraordinær ret.

Skipper Elche Vilms Spanier hans førende skib »Jomfru Dorethe« forulykkede på Holmen natten mellem 5. og 6. december. Skibsfolkene afgiver forklaring. De kom fra Helsingør. De forsøgte med landfolkenes hjælp at bjerge redskaber og ladning, men der blev kun bjerget lidt. Der var ingen anden årsag til forliset end at strømmen havde slået dem ud af kurs. Skipperen havde forholdt sig osv.

23. december.

Laurits Pedersen Morsing i dommers sted.

Læst forordning om de rette almanakker, som herefter skal bruges.

Afkald til Tomas Grafuersen fra hans afdøde hustru, zidsel Christensdatters arvinger, Jens Christensen Meeder, boende i Rær sogn og by, som var hendes broder, hendes brodersønner, Christen Nielsen ved

Slettestrand, Morten Nielsen i Svenstrup, Christen Nielsen i Fasmalie, Søren Nielsen sammesteds og Peder Nielsen, tjenende Tomas Graversen, alle sønner af Niels Christensen, zidsel Christensdatters broder, som boede og døde i Fasmaliie (Peder Nielsen 'underskriver Peder Nielsen Torp) og søsteren Maren Christensdatter, gift med Frands Jensen i Løgstør (underskriver Frands Jensen Thisted). Tingsvidne. (17/2 1700).

De ovennævnte søskende, brodersønner til zidsel Christensdatter Torp, søger byfogeden om tilladelse til, at deres eneste søster, Helle Nielsdatter, må nøjes med 18 rdl. som hendes arvelod, så der ikke bliver skifte og deling. Tilladelsen gives.

Hermed endes 1699.

1204

Thisted Købstads Tingbog -1700

13. januar.

Byfoged Iver Pedersen.

Læst forordning om moderation ved købet af den nye salmebog. Christen Hansen i Hjørdemål lod opsig sit borgerskab.

Enevold Nielsen lod proklamere auktion i Tinstrup til Eriks.

Mons Riber lader aflyse alle ulovlige vej over Bisgård's jord og advarer borgerne, at de skal lade deres svin ringe, at Bisgård's mark kan blive forskånet for videre fordærvelse end forrige år.

20. januar.

Laurids Pedersen Morsing i dommers sted. Mons Riber stævner borgere for gæld. Opsat 8 dage.

Tinghørere for år 1700 udnævnt. 27. januar.

Jens Svendsen tiltaler Anne Nielsdatter, sal. hr . Hans Spejelderups, for 1 td. byg, hun har lånt. Vidner føres. Tingsvidne.

Auktion foretages i afgangne Jacob Pedersen Hørers dødsbo, næste mandag. Auktion holdes torsdag 8 dage over Peter Bogers på Næsgård's efterladte løsøre. Boer Pedersen lod læse Jens Jensen Hørsted af Ballerum hans forskrivning. Mads Eskesen sælger til Karen Pedersdatter, Søren Mikkelsen Jellings enke, en indmarksager sønder i byen 11/2 td. sæde, men amtsforvalterens toft på vestre side, vejen på østre side, sal. Jacob Pedersen Hørers jord ved nær ende, og den søndre ende på bakken. Desuden et møddingsted østen vejen.

3. februar. Intet. 10. februar. Laurids Pedersen Morsing i dommers sted.

Sag om slagsmål i Thisted kirke om stolesteder mellem Karen Madsdatter, Peder Christensen Kielsgårds og Anne Jensdatter Dahl i Nørregade. Tingsvidne.

Jens Christensen Rodsted opsiger sit borgerskab, da han har fæstet en gård under ryttergodset, som han nu til påske vil tilflytte og bebo, og han begærer derfor, at takserborgerne ikke ansætter ham (til skat).

1205

Thisted Købstads Tingbog - 1700

17. februar. `

(23/12 1699). Herredsfoged Willads Poulsen i Hassing-Refs herreder beskikket som dommer i denne sag af justitsråd Bartholin.

Frands Jensen af Løgstør tiltaler Tomas Graversen, fordi han har fået ham til at underskrive et afkald for arv efter zidsel Christensdatter, Tomas Graversens hustru, mens han var drukken. Han har aldrig fået penge eller penges værdi. Tomas Graversen fremlægger afkaldet, underskrevet og forseglet af FJ og vitterlighedsvidner, byfoged Iver Pedersen og Hans Richardsen af Løgstør. FJ begærer skifte. Sagen opsat 4 uger. (27/3).

4. marts.

Ekstraordinær ret ved byfogeden, Byskriveren og tiltagne bisiddere. Skipper Christian Lauritsen af København var strandet med sit første skib »Fortuna« her på landet, natten mellem 7. og 8. februar. Skibsfolkene afgav forklaring. Skipperen mente, at styrmanden burde have brugt loddet. Styrmanden svarede, at efter den kurs, de havde holdt og hans bestik og gisning, skulle de være fri af den jyske kyst, og da var det ikke fornødent at bruge loddet.

6. marts. IP.

Læst proclama om strandforpagtning.

Takserborgere opnævnet, »som efter gl. skik og sædvane borgerskabet til hvad ekstraordinære udgifter byen måtte påkomme haver at taksere, som de agter at forsvare«.

13. marts.

Laurids Pedersen Morsing i dommers sted. Intet. 20. marts.

Laurids Pedersen Morsing i dommers sted.

Læst forbud for undersætter at fare og handle på fremmede steder med deres skibe til maj førstkommende.

Peder Eskesen sælger en indmarksager på Storodde til Hans Ollesen.

(17/9). Willads Poulsen, herredsfoged til Hassing-Refs herreder udsteder dette. Frands Jensen af Løgstør tiltaler Tomas Graversen for det afkald,

han har fået af ham. Tomas Graversen begærer dom, da han ikke har andet at leve af end sine skiberum, og tiden er kommet, da de skal sejle. Modparten begærer 14 dages opsættelse. Dommeren spørger, om han nu har flere vidner at føre, og da han ikke har, og Tomas Gravesen skal sejle, dømmer han, at afkaldet skal stå ved magt, og Tomas Graversen være fri for tiltale.

1206

Thisted Købstads Tingbog -1700

3. april.

Læst kgl. forordning om krohold på landet. (10. april findes ikke).

17. april.

Læst kammerkollegiets placat angående fyringernes forvaltnings opbud på Skagen og Anholt fra 1. juli. Strand- og vragsrettighed udbydes til licitation. Sognepræsten mag. Sixtus Aspach bekendtgør, at han har købt noget jord på Tisted mark af det, som sognepræsten i Sjørring, hr. Poul Jensen Snedsted lod bortauktionere. 23/1 1699.

Hans August v. Pagelsen til Nørtorp har sendt et missive angående et tyveri på Nørtorp. Et skodde er brudt op og vinduet taget ud. Af et skrin er der taget mange penge og meget sølvtøj (som beskrives). Han udlover 100 rdl. i dusør til den der kan opklare forbrydelsen eller finde tingene. Vil de ikke have deres navn frem, lover han at fortie det. Han beder byfogeden efterlyse tingene på bytinget og herredstinget.

24. april.

Johanne Christensdatter Tøgstrup (d. 1703) tiltaler Christen Spillemand for voldtægt. Vidner føres. Tingsvidne. (Sagen fortsætter).

Christen Spillemand tilbyder at gøre benægtelsens ed. Anders Lauritsen møder på Johanne Tøgstrups vegne og forlanger sagen opsat. (8/5).

Jens Christensen Rodsted tiltaler Mads Eskesen, fordi hans hus har gjort skade på JCR's, og fremlægger synsvidne, som går ud på, at Mads Eskesens gavl er sunket ned på siden af JCR's hus og nogle remme er i stykker. Husene ligger i Storegade. Skaden takseret.

Jens Rodsted tiltaler folk for gæld, nemlig Terkel Guldsmed, Christen Skallerup og Peder Severtsen. (22/5).

1. maj.

Laurids Pedersen Morsing i dommers sted.

(3/11 1699). Byfogeden opnævner 9 mænd, som skal møde ved Morten Eskesens og syne det stk. ejendom, som ME har udflyttet sit plankeværk på, og som er i trætte mellem Christen Søe og ME. (8/5).

8. maj.

Thisted bymark og Bisgårds mark lyses i hegn for alle slags kreaturer.

1207

Thisted Købstads Tingbog -1700

(1/5). Morten Eskesen stævner Christen Mortensen Søe, som protesterer mod i stævningen, som han mener bør ske efter loven. Han påstår, at når Morten Eskesens synsmænd har taget syn og det fremlægges, bør hans egne synsmænd

fra et tidligere syn også indstævnes. Morten Eskesen skal stævne lovlig. (15/5). (24/4). Johanne Tøgstrup tiltaler Christen Spillemand, der skønt han er ægtemand, har forøvet vold mod hende, og påstår ham straffet. Opsat 8 dage. (15/5).

15. maj.

Johanne Tøgstrups sag mod Christen Spillemand igen opsat 8 dage. (22/5). Vicestiftamtmand Bartholin bekendtgør, at det ved rentepengekassens åbning i Ålborg viser sig, at der formodentlig endnu er mange, der ikke har betalt rentepengeskat. De skal betale inden maj måneds udgang, hvis de vil undgå straf.

(8/5). Efter Morten Eskesens begæring udnævnt 8 mænd til at syne (den plads, som er i trætte mellem ham og Christen Søe). (22/5).

22. maj.

De offentlig ansatte skal søge konfirmation på deres bestilling hos den nye konge.

Mons Riber aflyser alle ulovlige og usædvanlige veje over Bisgårds tilliggende. Mons Riber tilkendegiver, at der den 28. maj bliver foretaget likvidation efter Jørgen Kås, som boede og døde i Hundborg.

(15/5). Morten Eskesen contra Christen Søe. De første synsmænd er indstævnet og vedstår deres syn. De er lovlig udmeldt af retten. De vidner om den omstridte plads og dens udstrækning og om tre skelsten, som nu er borte, og som lå 1 alen indenfor det udflyttede plankeværk. Morten E. spurgte de sidste synsmænd, om gaden var lige efter en snor. De svarer, at det ved de ikke, om nordsiden var, men på sydsiden stod husene ud og ind mellem hverandre. På nordsiden var der ingen huse. Disse synsmænd omtaler også de tre skelsten. (29/5).

Peder Madsen gav last og klage over en ubekendt person, som i går kom ind i deres hus og gjorde overlaster med skælden og i andre måder, og da det er en ubekendt person, og det ikke vides hvor han har sit tilhold eller holder dug og disk, begærer PM, at han får en virkelig arrest på hans person. (29/5).

(24/4). Jens Christensen Rodsted tiltaler efter opsættelse nogle skyldnere og fremlægger synsvidnet (om den skade, Mads Eskesens hus har

forvoldt på hans hus). Mads Eskesen mødte og svarede, at det korshus, som havde gjort skade

1208

Thisted Købstads Tingbog -1700

på JCR's hus, var ikke hans. Det var efter hans fader, Eske Mortensens død, udlagt til lybsker, og sal. Emmike Eriksen havde i hans levende liv antaget sig det. Derfor krævede han sig frikendt. Christen Skallerup mødte med modkrav. Opsat 14 dage. (5/6).

(8/5). Johanne Tøgstrup contra Christen Spillemand, som aflægger ed på, at han aldrig med eller mod hendes vilje har haft omgængelse med hende, hvorfor han frikendes.

29. maj.

Læst forordning om rostjeneste i Danmark.

(22/5). Peder Madsen tiltaler Claus Nielsen for uorden og skælds- og hånsord i hans faders Jens Svendsens hus, og fremlægger attester fra major Oldenburg og Jacob Møinichen om hans opførsel, og fører vidner. PM havde opfordret ham til at drikke sit øl i ro eller gå, ellers skulle PM føre ham ud. PM gav ham et rap af en kæp, og det lykkedes at trække ham ud, men han kom igen. Vidner afhøres, deriblandt Laurids Ormsen. Tingsvidne. (Sagen fortsætter).

Peder Madsen tiltaler en person, som kaldes sig Claus Nielsen, som logerer i Maren Fursmands hus, og begærer arrest over ham, hvilket byfogeden bifalder. (5/6).

(22/5). Christen Mortensen Søe contra Morten Eskesen. Der er stævnet vidner, som forklarer, at de tre skelsten lå faste i jorden, men nu var borte. Synsmænd forklarer, at de ikke målte den omstridte jord, da Morten Eskesen lukkede lågen i plankeværket for dem. Niels Drejer vidner, at hans moder havde boet i det hus, som tilhørte Laurits Morsing, i 17-18 år, og da havde de altid hørt at jordstykket var Laurids Morsings, og de brugte det ulast og ukært til kål. Tingsvidne. '

5. ,juni.

(29/5). Peder Madsen contra Claus Nielsen, som er undviget fra arresten. PM. forlanger, at han skal stille borgen eller pågribes for at borge med sin person. Claus Nielsen mødte ikke. Opsat 8 dage.

Mons Riber på amtmandens vegne lader stævne Tomas Graversens gårdskar Niels Tomsen og Mads Eskesen til synsvidnes påhør angående noget jord og skelsten, som var afpløjet af Søndertoftens nordre ende side langs med Mads Eskesens jord. Synsmændene ikke mødt. Opsat 8 dage. (12/6).

(22/5). Jens Christensen Rodsted tiltaler skyldnere efter opsættelse. Christen Jensen Schalderup møder med modregning for arbejde, bl.a. ved Jens Rodsteds skude, og for rejser. JCR protesterer mod regningen, som han finder for høj og siger, at han har gjort den utaknemmelige CJS mange tjenester. Opsat 4 uger.

Thisted Købstads Tingbog -1700

(5/6). Peder Madsen (Jensen) fremlægger i sagen mod Claus Nielsen, major Adolph Georg von Oldenburgs erklæring om, hvordan den ærketølper og skamfulde krop havde understået sig i i hans nærværelse havde opført sig. CN havde sagt, at han havde medbragt 150 rdl., som Peder Madsen havde røvet ham. Han er en løgnens søn osv. Tingsvidne. (Sagen fortsætter).

Jacob Møinichens attest om Claus Nielsens forhold fremlægges. CN var uforskammet mod major v. Oldenburg. Peder Madsen smed ham ud, men han kom igen, sammen med byfogeden og beklagede sig og sagde, at han var nær lemlæstet og var mere uhøflig i sin mund end før. Han beskyldte Peder Madsen for at have taget hans penge. Han så godt som undsagde byfogeden på vej og sti og sagde, at han skulle ramme ham udenfor Viborg vesterport, når byfogeden skulle rejse til Viborg. (12/6).

12. juni.

Læst forordning om landvarer.

i (5/6). Mons Riber fremæskede de synsmænd, der havde synet det afpløjede af u Bisgårds jord. De var ikke mødt. Skal møde i dag 8 dage.

(5/6). Peder Madsens sag mod Claus Nielsen opsat 8 dage. (19/6). 19. juni.

Laurits Pedersen Morsing i dommers sted.

Peder Madsens sag ctr. Claus Nielsen opsat 8 dage. (26/6).

(12/6). Synsvidne om afpløjning af Bisgårds jord efter mons Ribers begæring opsat endnu 14 dage. (3/7). ,

26. juni.

Laurids Nielsen tiltaler Mads Dierchsen, Christen Spillemand og Peder Sewedsen for skyld. De skal betale osv.

(19/6. Peder Madsens sag mod Claus Nielsen opsat 8 dage. (3/7). 3. juli.

(8/6). Synsvidnet (om pløjning af Bisgård jord) igen opsat 8 dage.

Niels Jensen af Østergård i Hov på Laurs Andersen i Århus hans vegne producerede i retten en stævning, hvorefter Laurs Andersen var stævnet til Thisted byting af Jens Rodsted angående noget hørfrø, som LA skulle have efter kontrakt, men ikke ville modtage, og irettelægger en toldseddel af Ålborg og kopi af kontrakten. Jens Rodsted ikke mødt eller nogen på hans vegne og har derved forårsaget pengespild og skade.

(26/6). Peder Madsen ctr. Claus Nielsen, som har absenteret sig, men dømmes til at gøre PM og hans forældre afbigt, betale 4 rdl. for processens omkostninger og stille Peder Madsen for de trusler, han har udtalt inden to dage og nætter. 1 sans beskyldninger skal ikke komme PM til præjudice.

(5/6). Christen Jensen Schalderup fremlægger attest fra Niels Tomsen (i Skinnerup), dat. Tisted 25/6 1700, om at CJS på Jens Christensen Rodstedes vegne har afkøbt ham korn, og at NT har betalt JCR 5 mk. mod at han så blev fri for CJS's tilkrav, så JCR holdt ham skadesløs. Fremlagt attest fra Niels Madsen i Vigsø, Knud Lauritsen Fårtoft af Tisted og Peder Nielsen Roed af Vigsø om det arbejde, CJS havde haft, da JCR's skiberum sidst blev fortømret og repareret her på landet. Havde det været hans eget skib, kunne han ikke have gjort det bedre. CJS ønsker, at JCR skal aflægge ed på, at han ikke havde korn på CJS's loft i den tid, hans egne midler og pakhuse var forseglede, da han blev søgt for drab på mester Christoffer (Steffensen Badskær).

Dom: Da CJS fremlægger attester på hans udgifter for JCR og hans arbejde m.m., og retten har ladet 2 uvildige mænd gennemgå regnskabet, og de har godkendt det med undtagelse af en enkelt post, som er 1 rdl. for højt ansat, og JCR i CJS's fraværelse kom med adskillig snak uden bevis, dømmes JCR til at betale CJS 9 rdl. 3 mk. 10 sk., hvormed hans regning overstiger JCR's.

(23/5). Samtidig udstedt dom i JCR's sag mod Mads Eskesen, der har erklæret, at det hus, som gjorde skade på JCR's hus, ikke tilhører ham, hvorfor han frikendes for JCR's tiltale.

Peder Sevedsen, Terkild Guldsmed og Søren Skomager, der ikke er mødt, skal betale JCR, hvad de skylder inden 15 dage.

10. juli.

Knud Riber på Emmike Eriksens enkes vegne tiltaler Morten Jørgensen, der med vold og magt har røvet en obligation fra hende. Hun havde været hos amtsforvalteren for at gøre ansøgning hos hans børns præceptor for hvad han efter en obligation, som hun havde arvet, kunne være hende skyldig. Hendes pige vidner, at da hun kom hjem, sagde hun, at nu skulle hun gemme obligationen, så Morten Jørgensen ikke skulle få den mere. Hun lagde den i et skrin, men så kom Morten Jørgensen og truede hende til at udlevere obligationen. Han greb hende og trykkede hende ned mod et skrin og tog en kniv af sin lomme. Så blev hun nødt til at give ham obligationen, og straks løb han ud. Og da enken ikke på grund af svaghed kunne møde for retten og aflægge ed for den af Morten Jørgensen hende tilføjede vold, sendte retten to mænd til hende, som hørte hendes forklaring, hvorpå hun aflagde ed. Knud Riber spurgte Morten Jørgensen om han ikke endnu havde samme obligation, hvortil han svarede jo. (MJ havde fået 4 rdl. på obligationen. Enken var hos Bertel Brun for at få mere, men fik intet). Tingsvidne. (10/7).

Mads Jørgensen tiltaler amtsforvalter Jens Hansen for fragt, told, lossepenge og andet, som han havde at kræve af ham, fordi han havde indskibet kongens og hans eget korn i MJs skude 1688. MJ fremlægger kopi af sit fragtbrev, der lyder

1211

Thisted Købstads Tingbog -1700

på 70 td. rug, som han skal fragte til Frederiksstad i Norge. MJ foregav desuden, at han havde modtaget til samme rejse 10 td. rug og 10 td. byg af amtsforvalterens fuldmægtig, og han fremlægger attester om hans skiberums forulykkelse. Amtsforsvalterens fuldmægtig var dengang Peder Tomsen, nu på Momtoft. Han har fralokket MJ originalbevislighederne og kommissionær Wisborgs kvittering. Han mener, at amtsforvalteren er ansvarlig for sine tjeneres handlinger, og kræver penge og sine papirer. Opsat 14 dage. (24/7).

Mads Madsen, tjenende på Ullerupgård, tiltaler Karen Emmiksdatter for resterende løn. Opsat 8 dage. (17/7).

(3/7). Knud Riber fremkalder efter forrige stævne mål synsmænd, som har synet Bisgårds sønderste toft og Mads Eskesens ager, hvortil nævnte toft støder med sin nordende. De vidner, at de så, at der var pløjet noget bort af toften, og skelstenene, som var sat forrige år med kul og flint under, var flyttet. Tingsvidne.

Enevold Nielsen lader stævne borgere for skyld. Opsat 8 dage. 17. juli.

(10/7). Mads Madsen af Ullerupgård lader igen tiltale Karen Emmiksdatter for resterende løn. Opsat 8 dage. (24/7).

(10/7). Kirsten Jensdatter (Salmager) tiltaler Morten Jørgensen for ærerørige skældsord mod hende, da sagen mellem ham og Emmike Eriksens enke blev behandlet. Tinghørerne aflægger vidnesbyrd. Tingsvidne. (Sagen fortsætter). Morten Jørgensen lader stævne Emmike Eriksens enke, Maren Mortensdatter angående den arv, hun havde fået tilkendt efter sin (halv)broder (Søren Jørgensen ifølge skifte i København, deriblandt en obligation fra studiosus Bertel Brun). (Sagen fortsætter).

Knud Pedersen Riber på Emmike Eriksens enkes vegne fremlægger to missiver fra København angående denne arv og obligation, som Morten Jørgensen skal have aftvunget hende, og formener, at MJ skal betale hende obligationens pålydende. Opsat 14 dage. (31/7).

Enevold Nielsen tiltaler efter 8 dages kald og varsel borgere for skyld. De skal betale osv.

Mads Jensen Toftum lod foregive, at han havde besået en ager med ærter. Ugudelige menesker har nu været i ageren og stjålet eller nedtrådt afgrøden, hvorfor han advarer enhver, at antræffes nogen på denne ager eller andet af hans jord, vil de blive tiltalt.

1212

Thisted Købstads Tingbog - 1700

24. juli.

Laurits Pedersen Morsing i dommers sted.

Mads Jørgensens sag mod amtsforvalteren opsat 8 dage. (31/7).

(17/7). Mads Madsens sag mod Karen Emmiksdatter igen opsat 8 dage. (14/8). Dommeren advarer folk, at de holder alle deres bæster fra godtfolks korn, at de ikke ved nattetider skal gøre skade.

31. juli.

Læst forordning om forbudets (løs?)givelse på korn og fedevarer.

(24/7). Mads Jørgensen fremlægger sine dokumenter i sagen mod amtsforvalteren, som lader bl.a. kollegiets dis ... tion? angående den forulykkede kåg. Opsat 14 dage.

(17/7). Emmike Eriksens enkes pige Kirsten Jensdatter har ladet stævne Morten Jørgensen. Stævningsmændene fandt hans dør lukket og stævnede på døren og ellers forkyndte stævningen for hans næste naboer. Opsat 8 dage. Mads Eskesens (= Jørgensen?) sag mod amtsforvalteren opsat (--) dage. (14/8).

Emmike Eriksens enkes sag mod Morten Jørgensen opsat 14 dage. (14/8). 7. august.

Mag. Holger Sørensen Schandorph, sognepræst til Snedsted, tiltaler Hans Jensen Buch og Jens Knudsen, fordi de har blameret ham på Hassing herreds ting og Ørum birketing. De skal betale tilsammen 8 rdl. til de fattige lemmer i Københavns hospital og 2 rdl. i omkostninger inden 15 dage.

14. august.

(31/7). Mads Jørgensen contra amtsforvalteren. Skibet skulle have været i Frederiksstad i Norge, men drev på grund i den store storm. 71 td. byg blev bjerget og ført op på slottet, men det var vådt. Amtsforvalteren ville gerne betale noget for fragten af kongens korn, men kollegiet har gjort antegning i hans regnskab, hvorfor MJ ikke kan få noget. Amtsforvalterens eget korn forulykkede også, men 72 td. blev bjerget. Det lod Mads Jørgensen uden amtsforvalterens ordre eller vidende oplagre hos en uvederhæftig mand i Ålborg, så amtsforvalteren ikke har fået en skilling for det, så han kan ikke give MJ bjergeløn. Opsat .8 dage. (21/8).

1213

Thisted Købstads Tingbog - 1700

Amtsforvalterens fuldmægtig Poul Pedersen stævner Mads Jørgensen, fordi han har modtaget 300 td. korn, som han skulle overføre til provianthuset, men han har kun fremlagt kvittering for 289 td., hvorfor han påstås at skulle betale de manglende 11 td. Opsat 14 dage.

(31/7). Emmike Madsen, tjenende på Ullerupgård, tiltaler igen Karen Emmiksdatter for resterende løn. Hun skal betale osv.

21. august.

(14/8). Den sag mellem Knud Riber på Emmike Eriksens enkes vegne og Morten Jørgensen her i byen beror til i dag på den måde, at hvis MJ ikke giver enken fornøjelse for 5 rdl. 1 mk. 8 sk. og betaler rettens salær inden de 8 dage er gået, og hvis den sag mellem Kirsten Jensdatter Salmager og MJ ikke ophæves, skal begge sager stå åbne til dom.

(14/8). Mads Jørgensen ctr. amtsforvalter Jens Hansen om det korn, som skulle være ført til Norge, men forulykkede i Limfjorden mellem Hals og Ålborg.

Dom: Amtsforvalteren frikendes. 28. august. Intet.

4. september. Intet. 11. september.

Poul Pedersen, amtsforvalterens fuldmægtig, tiltaler Hans Jensen Buch for, hvad han skylder ham. Opsat 8 dage. (25/9).

Christopher Nielsen tiltaler Dorte Nielsdatter Hov og kræver, at hun skal betale 7 mk. i rede penge eller levere ham noget hør. Hun vedgår skylden, men kan ikke betale nu. Hun vil betale, når hun kan. Opsat 3 uger.

(18. september findes ikke). 25. september.

Anders Hermansen Handskemager foregav at han ville nedsætte sig i byen, og aflagde sin borgered.

(11/9). Poul Pedersens sag mod Hans Buch opsat i 8 dage. (3/10). 3. (= 2.) oktober.

(25/9). Poul Pedersens sag mod Hans Buch opsat i 8 dage.

1214

Thisted Købstads Tingbog -1700

9. oktober.

Laurits Pedersen Morsing i dommers sted.

Laurids Nielsen stævner Peder (Nielsen) Brun af Sennels til approbation af arrest for gæld. 2 mænd og den fungerende byfoged var i Christen Schalderups hus for at forkynde arresten for PB. Retten approberer arresten, der er lovlig gjort. (Sagen fortsætter). '

Laurids Nielsen tiltaler Peder Brun, boende i Vandtrang i Sennels, fordi han ifølge LNs købmandsbog har lejet en skøjte, men ikke betalt lejen. (23/10).

13. oktober (onsdag).

Ekstraordinær ret med byfogeden, byskriveren og bisiddere. Skipper Jan Jansøn af London i England er strandet med sit førende skib ... på Holmen. Skibsfolkene afgiver forklaring. De kender ingen anden grund end

den stærke strøm, som må have sat dem af deres kurs, og de vidner, at skipperen har forholdt sig som en retskaffen sømand. (13/11).

16. oktober.

Laurits Pedersen Morsing i dommers sted. Intet. (2 linjer helt afbleget). 23. oktober.

Læst plakat om told, konsumtions- og folkeskattens bortforpagtning. (9/10). Laurids Nielsen ctr. Peder Brun af Sennels.

Dom: PB skal betale 18 sldl. efter dom på Hundborg-Hillerslev herredsting. (30/10).

Jacob Lauridsen Tinstrup får afkald fra Michel Christensen Høst for arv efter hans fader, Christen Høst, ifølge skiftebrev af 26/10 1689. JLT, som MCHs formynder, har betalt ham rede penge i stedet for løsøre, markjord og husparter, som tilfaldt ham. Medunderskriver: Simon Moensen af Lemvig som fuldmægtig på hæderlige og vellærde mand hr. Christen Høst's, MCHs farbroders, vegne.

30. oktober.

Laurits Pedersen Morsing.

(23/10). Laurids Nielsen stævner den arresterede Peder Brun af Sennels i Christen Schalderups hus for rettens foragt med undvigelse fra arresten. Opsat 14 dage. (13/11).

1215

Thisted Købstads Tingbog -1700

Laurids Nielsen titaler Christen Spillemand og Christen Jespersen, fordi de ved forsømmelse skal være skyld i, at hans skøjte forkom og forulykkede. Opsat 14 dage. Vidner ikke mødt. (13/11).

Anne, sal. Simon Marcusens, tiltaler Søren Skomager for resterende husleje. Han mødte ikke. Skal betale osv.

6. november.

Laurits Pedersen Morsing.

Laurids Nielsen tiltaler borgere, bl.a. Christen Juel i Nørgade for skyld. Opsat 8 dage. (13/11).

13. november.

Læst forordning om vocation til præsteembede.

(30/8). Laurids Nielsens sag contra Peder Brun i Sennels for undvigelse opsat 8 dage. (20/11).

(6/11). Hans sag mod en del for gæld også opsat 8 dage. (20/11).

(30/10). De indstævnedede synsmænd til skøjten opsat 8 dage, da de ikke mødte. (20/11).

(13/10). Knud Pedersen Riber lader tiltale Hans August v. Pagelsen til Nørtorp for overfald og hård medfart 27. oktober mod Knud Riber med hug og slag til største skade og vanære, da han på amtmandens vegne var ved stranden ved Vigsø og Heskjær for at dele det indstrandede gods fra det forliste engelske skib. Der fremlægges attester fra amtsforvalterens fuldmægtig, Poul Pedersen og toldereren Christen Jensen, som var med. HAVP havde slået KR med en stok, så han faldt om over en stabel planker. Poul Pedersen og toldereren fik dem skilt ad. v. Pagelsen havde også brugt grimme ord, bl.a. kaldt KR en hundsvot. KP svarede: Jeg er ingen hundsvot, den er du selv! og greb sin kårde og kæg. Han ville skrive de tilstedeværendes navne op, og bad dem drages til minde. HvP sagde, at de skulle passe deres arbejde. Niels Pedersen Lang af Nørtorp (ridefoged) mødte for v. P. og protesterede. Han mente at det indstrandede tømmer ikke var rigtig delt. Man havde ikke ventet, til det passede v. P. at komme. Bent Tomsen på KR's vegne henholdt sig til attesterne. Tingsvidne. (22/10 1701).

20. november.

(13/11). Laurids Nielsens forlangte syn over hans skøjte udsat 14 dage, da synsmændene ikke var mødt. (4/12).

Læst kgl. patent om Højesteret 1701.

1216

Thisted Købstads Tingbog -1700

(13/11). Laurids Nielsen ctr. en del for gæld opsat 8 dage. (27/11).
(13/11). Laurids Nielsens sag mod Peder Brun opsat 8 dage. (27/11). Mads Jensens hustru af Skinnerup gav last og klage over Laurids Pedersen Morsing på sin mands vegne for overfald med hug og slag på hans farende vej, som de agtede at udføre ved lands lov og ret.

november.

(20/11). Laurids Nielsens sag mod en del for gæld opsat 8 dage. Ligeledes sagen mod Peder Brun af Sennels.

Christen Andersen Stern tiltaler Henrich Palms enke med søn og datter for skyld. Opsat 8 dage.

4. december.

Laurits Pedersen Morsing i dommers sted.

(20/11). Laurids Nielsen fremkalder efter forrige stævning skipper Mikkell Christensen, som har været på hans rejse til Ålborg, og Hans Jensen Buch, der sammen har synet Laurids Jensens jagt eller skøjte. De så da, at samme skøjte i Styrbords side var ganske i stykker slagen og ude. Hvad anden skade den havde taget enten i bunden eller andre steder, kunne de ikke se, før skibet kom bedre på land. Christen Spillemand og

Christen Jespersen var mødt og spurgte synsmændene, om de ikke så et stk. ankertov. De svarede, at de så et tov, som var gået i stykker 5 favne fra (klyset?). Tingsvidne. (18/12).

'Mad. Kirsten Lauridsdatter på Ullerupgård stævner Søren Andersen (tiebbe?) for jordskyld 1699 og 1700 og for manglende gøde på deres jord. Opsat 8 dage. 11. december.

Laurits Pedersen Morsing i dommers sted. Intet. 18. december.

Laurids Pedersen Morsing i dommers sted.

(4/12). Laurids Nielsen tiltaler Christen Spillemand og Christen Jespersen, som havde antaget sig hans skøjte og brugt den hele sommeren, men uden advarsel til mig har ladet den ligge her i havnen uden ringeste tilsyn med pumpen eller fortøjning i nogle dage, fuld af vand, indtil en storm blæste op og den sank og blev slået i land på stenene og omsider drev i stykker bag ved Hans Buchs jagt, hvor den endnu står. De har aldrig villet bjerge den længere op af stranden. Han

1217

Thisted Købstads Tingbog - 1700

sætter i rette, at de skal betale hans jagt, som ved deres skødesløshed er forulykket, med rede penge både for jagten og båden og alt tilbehør 60 rdl. eller skaffe ham jagten igen, så god som den var, da de modtog den. Opsat 14 dage. (7/1 1701).

Hermed endes dette 1700de år.

1218

Thisted Købstads Tingbog - 1701

I Jesu Navn Begyndis paa dett 1701ste Aar. Gud give Lyche og Velsignelse. Byfoged: Ivar Pedersen.

7. (=8.). januar.

Laurids Pedersen Morsing (=LPM) i dommers sted.

(18/12 1700). Christen Spillemand og Christen Jespersen stævner Laurids Nielsen til synsvidne om hans ankertovs udygtighed. Opsat 8 dage. (Sagen fortsætter).

Hovedsagen beror også i 8 dage. 5. januar.

Laurits Pedersen Morsing i dommers sted.

Pantebrev fra Jacob Jensen i Tveds sogn i Ballerum til hans broder Tomas Jensen, som er hos sin morbror Niels Tomsen i Hunstrup for 33 sldl. Pant i 2 agre i Thisted mark. Dat. 1698 21. dec. (Pengene lånt 1696 5/1.

(7/1). Lars (=Laurids) Nielsen refererede sig til sin forrige irettesættelse. Christen Spillemand og Christen Jespersen lover, at de vil lade jagten reparere og gøre den så god, som de modtog den, så den kan stå for et fuldt syn.

22. januar.

Laurits Pedersen Morsing i dommers sted.

Hans Sivers Humlefører, borger af Thisted, fremlægger kvittering af 1697 11/3 på, at han har betalt for 2 år 4 rdl. til byen efter akkord. Han tilbyder at betale 2 rdl. for hvert år og formoder, at den gjorte arrest ophæves.

Bent Tomsen tiltaler mester Peiter Sattelmeier for skyld. Hans Buch kræver på PSs vegne, at BT skal forklare, hvori hans fordring består, og ved dag og datum, hvornår gælden er stiftet. BT svarer, at det ikke er nødvendigt, da PS. kan aflægge bekræftelses- eller benægtelses-ed. Da PS er bortrejst opsættes sagen i 14 dage. (Sagen fortsætter).

Bent Tomsen angiver, at han er stævnet af mester Peiter for skyld, som han (BT) også tilstod, men da m. Peiter ikke selv eller ved nogen anden er mødt for at angive sin fordring, vil BT have sig forbeholden at tiltale PS. for slig ulovformelighed.

29. januar.

Laurits Pedersen Morsing i dommers sted.

Hans Ollesen, kirkeværge tiltaler Peder Christensen Giødichsen (17 år) for tyveri i Thisted kirke af blokken. Han blev stævnet i hans pålagte arrest. Desuden stævnet vidner og fremlagt attester fra sognepræsten mag. Sixtus

1219

Thisted Købstads Tingbog - 1701

Aspaach, fra rektor Niels Ebbesen, Jacob a Möinichen og Niels Bach, hørere, og Johan Thorsen (kapellan). Peder Madsen vidner, at han og flere den 25. januar var i kirken sammen med hr. Johan Torsen, og da tilstod Peder Christensen Giødichsen, at han havde haft sin gang i kirken, og han viste dem, hvordan han ved hjælp af en pind, som han havde gemt i udskudsgangen, og som var smurt i tjære eller beg på enden, kunne tage mønster op af blokken. Pinden havde han fundet i kirken ved en begravelse (= et gravsted), og han tænkte, at den havde været brugt til sligt og begyndte straks at prøve. Han havde gjort det, siden den tid, han havde tjent ritmester Pors i Silstrup for tre års tid siden. Ingen havde lært ham det. Christen Andersen (født 1686), Anders Kåstrups søn, havde stået vagt for ham, når han tog af blokken og skulle have halvdelen af pengene for det. PCGs moster Anne Andersdatter vidste, at han tog af blokken, havde set pengene og fået af dem, og hun sagde, at kunne han kun passe på, at det ikke blev opdaget, så hun det gerne. Det kunne vel være ca. 2 sletdaler, han havde stjålet, og han havde brugt dem til sin føde. Tingsvidne. (Sagen fortsætter).

Fremlagt de ovennævnte attester. Sognepræsten, mag. Sixtus oplyser, at Peder Christensen Giødichsen er døbt 27. oktober 1683 (søn af Maren Andersdatter, Anders Gødichsens datter, udenfor ægteskab. Fader: Christen Eskesen).

Han vidner, at der er fundet beg i de fattiges blok. Rektor Niels Ebbesen vidner, at han flere gange har set PCG gå ind i kirken, når der ingen folk var, og at han så, inden han gik, stod og tittede ved kirkedøren, om nogen så ham, for derefter at løbe hastigt bort. Han fandt det mistænkeligt og gik en dag efter ham ind i kirken. Han så da, at PCG, da han så sig opdaget, sneg sig krybende bag stolene i den lille gang, til han kom til døren, hvor han endelig måtte lade sig se. Rektor råbte efter ham, hvad hans ærinde var og gik derefter til blokken for at se, om han havde været ved den, og da han stak fingrene ned, fornam han, at der var beg på jernet, som pengene blev kastet ned igennem. Jacob a Möinichen attesterer, at han var til stede, da JCG prøvede at få penge af blokken i vidners nærværelse, og at han først ingen fik fat på, men så varmede beget med sine fingre, og da fik han nogle småpenge. Niels Bach vidner, at instrumentet synes at være gjort af et tøndebånd, der var tellet ellet tilskåret ganske tyndt. Mod enden var instrumentet bøjet, og der var der smurt tjære eller beg på det. (12/2).

Karsten Lauridsen Skomager har bestemt, at hans datter Anne Karstendatter, efter hans død skal have en ager på 1 td. bygsæde, kaldet Blare ager, og hendes sal. moders væv og noget sengetøj, fordi hun har passet sin afdøde moder og nu sin gamle fader i deres svaghed. Alligevel skal hun nyde arv lige med hendes broder Laurs Karstensen og beholde den kiste som er hendes egen og en dyne og en rok, som hun selv har købt. Han beder sin svoger Hans Jensen Buch medunderskrive.

Peder Jensen i Skeen (Skien?) tiltaler Jens Christensen Skyum for en bibel, han har lånt ham for omtrent 6 år siden, som han fordrer tilbage eller kræver 12 rdl., som bibelen har kostet. Opsat 8 dage.

1220

Thisted Købstads Tingbog -1701

5. februar.

laurits Pedersen Morsing i dommers sted.

Læst forordning om, hvordan der skal forholdes med en bondes bo, når han dør, eller gården bliver ledig.

Jens Skyums sag mod Niels Lauritsen i Gærupgård opsat 8 dage.

Jens Skyum tiltaler Tomas Christensen Guld angående et stk. tække i en rende på hans lade, som han havde lovet ham at tække og havde fået fuld betaling for, og dog ikke gjort det, til skade på hans hø og foder. Opsat 8 dage. (12/2).

12. februar.

Læst forordning om passersedler ved toldstederne.

(29/1). Hans Olufsen har på kirkens vegne stævnet Peder Christensen Gødichsen i hans fængsel til dom for hans tyveri og spørger ham, om han vil have en procurator. Han svarede nej, men formodede en nådig dom for hans ungdoms dårlighed og uforstand. Opsat 14 dage. (26/2).

Jens Christensen Thisted af Flade på Mors sælger til Karen Madsdatter Fisker i Thisted (broder Tomas Fisker) det hus på Knak, som afgangne Jeppe Christensen iboede og afdøde, og som Jeppe Christensen havde købt på auktion efter Jacob Pedersen, forhen collega i Thisted, og hans sal. hustru. Salgspris 20 rdl.

(5/2). Jens Christensen Skyum vil fremstille synsmænd i sagen mod Tomas Guld. De mødte ikke, men Tomas Guld mødte og erklærede, at han ikke havde lovet at tække laden, men han havde lånt 19 skilling af ham, og dem tilbød han at betale. Synsmændene skal møde om 14 dage. (26/2).

Mads Jørgensen opsiges sit borgerskab, da han år efter år er kommet i større og større vidtløftighed og frygter at blive ruineret, hvorfor han vil søge sit brød andre steder.

19. februar.

Laurits Pedersen Morsing i dommers sted.

Dorte Nielsdatter Hov stævner Abild Møller for et tørklæde, som Bodil Christensdatter havde pantsat hos hende og derfor fået 3 mark. Opsat 8 dage. 26. februar.

Enevold Nielsen Bierregaard sælger til Niels Knudsen Feldbereder et hus i Thisted by ved bækken, hvori Knud Fårtoft før har boet, og som han har ejet, men som ved udlæg 1686 er udlagt til ENB, bestående af et ralingshus og en derfra udbygget kvist ved bækken. Intet undtagen uden et kålgårdssted, som

1221

Thisted Købstads Tingbog -1701

tilhører sal. Anders Christensens arvinger på Knakken efter skøde 27/2 1685, og et ladehus som tilhører dem efter samme skøde, og vender øster og vester, med nær side til Jens Fiskers ejendom og med søndre side til det gårdsrum, som nu er solgt til Niels Knudsen. Der skal afsættes så megen plads, at Anders Christensens arvinger kan have fri kørsel og gang til laden.

(12/2). Hans Olufsen, kirkeværge, begærer dom over Peder Gødichsen.

Dom: Da det fornemmes af vidner og attester, at drengen Peder Gødichsen i nogle år har brugt et lemfældigt instrument og stoppet det ned i kirkens blok og taget penge, for hvilken gerning han har fortjent i høj grad at straffes, men han kun er en umyndig dreng, der slig gerning i hans mindreårighed (17 år) har forøvet, og han godvillig her for retten har bekendt sin forseelse, bør han stå i halsjernet i 3 dage ad Rad, og på ti års tid i spindehuset i København at arbejde. (12/2). Jens Skyums

sag mod Tomas Guld blev opsat 8 dage, da synsmændene ikke var mødt.
(5/3).

5. marts.

Bertel Pedersen Murmester på den ene side og Christian Sadelmager på den anden side, i hvis hus Anne havde talt utilbørlige og foragtelige ord om BPM. De blev forligt.

(19/2). Jens Christensen Skyum fører vidne på, at Tomas Guld havde lånt 8 skilling af JCS, og da havde lovet at takke for ham »i overmorgen«. Synsmænd vidner, at foder var fordærvet, både hø og halm, fordi TG ikke havde takket renden. Under renden var huset sunket mere end en håndsbred. Tingsvidne.

12. marts.

Amtsforvalterens fuldmægtig Poul Pedersen i hans egen presens har stævnet mag. Holger Sørensen, sognepræst i Snedsted til i dag for hans tjenestefolks egen bekendelse og andre vidner at påhøre angående den døde dreng, som d. 12. januar var fundet i hans høgulv. Hr. Holger protesterer (som sædvanlig og gør udflugter). Amtmandens fuldmægtig Knud Pedersen Riber var kommet til præstegården med væbnede folk og en hel hob hunde og havde ført to af hans tjenestefolk til Thisted, hvor de blev bevogtet nat og dag. Den ene var Christen Nielsen Harslef (Haderslev). De havde vidnet til Hassing herreds ret, og hr. Holger mener, at de er ført til Thisted for at få dem til at gøre anden bekendelse. Hans pige Maren Jepsdatter vidner, og hendes fader Jeppe Christensen i Skjoldborg og hendes moder vidner, at hun har fortalt dem det samme, før hun blev ført til Thisted. Hr. Holger spurgte pigen, om der var i sommer, han skulle have slået Olle Madsen (den døde dreng). Hun svarede, at det var først i høst sidst. Mag. Holger spurgte, hvor hun stod. Hun svarede i fårestidøren. Om hun så mange folk i gården? Kun Christen Harslev. Hvor længe hun havde været i Thisted? Tre uger. Hvor hun var? Til Laurids Morsings. Efter hvis befaling? Efter amtsforvalterens fuldmægtigs og med hendes moders tilladelse. Moderen fulgte selv med til Thisted. Vidnet Peder Andersen aflagde ed. Poul Pedersen

1222

Thisted Købstads Tingbog -1701

udspurgte ham, om han havde været i vold, tvang eller fængsel eller var truet til at sige andet end sandheden. Peder Andersen svarede nej. Mag. Holger krydsforhørte karlen, bl.a. om, hvordan han kom bort fra præstegården, hvem der var med, da han blev hentet og hvor mange osv. Han havde hørt drengen skribe, og Christen Nielsen sagde at der var Olle Madsen. Christen Nielsen Harslef vidner, at drengen var løbet af sin tjeneste, men CNH havde været i Thisted og taget drengen med sig på hesten til præstegården. Tjenestepigen også afhørt.... Tingsvidne. (Se nedenfor).

Konsumtionsforvalterens fuldmægtig Erik Lauritsen tiltaler borgere, fordi de har indført varer i mindre partier, end forordningen tillader. Opsat 8 dage. (11/3). Samme Erik Lauritsen tiltaler andre borgere for

deres forhold mod forordningen. Opsat 8 dage eller til næste holdende tingdag.

(Se ovenfor). Sagen mod mag. Holger Sørensen (angående den døde dreng). Attest om den lille pige Maren Jepsdatter af Skjoldborgs udsagn. Laurids Pedersen Morsing, beskikket i byfogedens sted gør vitterligt, at i 2 borgeres nærværelse, nemlig Christian Nielsen Handskemager og Jørgen Laursen Handskemager har han forhørt en pige Maren Jepsdatter (tilføjet ved Jep: Tæckersdatter) af Skjoldborg, som forleden sommer har tjent hos mag. Holger og andre Snedsted bymænd at vogte deres får, hvilken liden pige, der efter moderens udsagn var i sit 16. år forklarer, at hun en dag ved drivetider om eftermiddagen ville lukke fårene ud af huset, og som hun stod i fårehusdøren, så hun at mag. Holger kom gående ned ad kirkegården, og der udenfor mødte hans tjenestedreng Olle, som vogtede hans gæs og havde en kæp i sin hånd, og da tog mag. Holger kæppen fra ham og greb efter drengen, men faldt. Han kom op igen og slog kæppen i stykker på drengen, men stak drengen i siden med stumperne. Han kaldte så på en anden tjenestedreng, der hed Christen og bad, han skulle hente ham noget at slå med. Christen løb ind i stalden og tog et stykke reb, som han flyede mag. Holger, som slog drengen med rebet. Så gik hun ind i fårehuset lidt, fordi hun var blevet bange. Noget efter så hun ud ad døren, og da var præsten og drengen borte. Så gik hun i marken med fårene og fornam intet før om aftenen, da hun kom hjem og søgte sit sædvanlige lejested, hvor hun fandt drengen liggende i høgulvet. Han klagede sig over de hug, han havde fået, og viste hende sin krop på armene og lårene, som var ganske blå. Han sagde, at hans ganske krop var ligesådan. Hun spurgte, om han ville ud med gæssene om morgenen igen. Han sagde nej, han kunne intet mere med dem. Siden så hun ham 3 eller 4 dags tid derefter både morgen og aften, når hun var hjemme, liggende på samme sted i Høgulvet, siden så hun ham ikke. Attest dateret 19. februar 1701.

Lignende attester fra tjenestekarlene Peder Andersen og Christen Nielsen Harslev. De vidner, at det skete i høstens tid, at mag. Holgers børn bar mad ud til drengen, men det kunne præstens tidligere tjenestepiger bedre vidne om. De vidner, at drengen løb af sin tjeneste, fordi han ikke vogtede gæssene flittigt, men gik i byen og lod gæssene gå i kornet. Christen Nielsen havde hentet ham i Thisted, men drengen sprang af hesten, lige inden de kom til præstegården og flygtede norden og vesten om laden. Præsten og hans søn Niels Juel og karlen

1223

Thisted Købstads Tingbog -1701

søgte efter ham (Mads Ollesens dreng). Mag. Holger var gruelig forbitret, og han rev sin kjortel op og sagde, at han skulle tænke ham, Christen Nielsen, det efter, og var så vred, at han neppe ville tage det brev af ham, som han ikke fik tid at levere ham, da han kom hjem, fordi han uden forhaling måtte ud at lede efter drengen. Så så Christen Nielsen ikke drengen før andendagen, da mag. Holger havde ham fat vesten for laden og slog ham med et stykke grøn kæp, som han slog i tre stykker og stak ham i siden med det ene stykke. Så råbte præsten

på Christen Nielsen og befalede ham at tage ham noget at slå med. CN hørte det ikke rigtig, og så råbte præsten igen, og CN hentede en grime,

som præsten slog drengen med. Så begyndte drengen at løbe vester på, mag. Holger fulgte med dog ikke over en halv plov langt. Da præsten slog drengen, skreg han og råbte: Hjerte fader, for Guds skyld lad mig være. Der var ikke andre i gården end CN, præsten og drengen og den lille pige. Forkarlen var norden gården. Han hørte drengen skribe, men så ikke noget. Begge tjenestepiger var i laden og tarsk noget korn til føde, mens de høstede det andet ind, og han vidste ikke rettere, end at den ene, Zidsel Christensdatter, så ud i gården. Om andendagen lå drengen i fårepigens leje i laden i høet og var da nøgen, uden hvad ringe klæder, han lå på og var ilde slagen. Han var blå på hans side og skulderen. Da havde CN noget mad, som han selv tog, uden at nogen vidste det, og gav ham, og han åd lidt. CN blev spurgt, hvor længe drengen lå der. Han svarede, at det vidste han ikke. Han vidste ikke rettere, end han var ude i landet i andet ærinde. Drengen så han ikke igen, før nu han er fundet død ikke ret langt fra det sted i høet, hvor han havde talt med ham og givet ham mad. Han vidste ikke, at noget var blevet omlagt i laden i den tid. Han blev spurgt, hvorfor han ikke havde vidnet sådan ved Hassing herreds ret, og svarede, at han var i mag. Holgers brød og var bange for, at han ikke skulle få sin løn. Mag. Holger havde også talt med ham, før de kom til tinget, og sagt, at han skulle vidne, at han ikke havde set drengen, siden han red med ham. Han vidste også, at præsten havde talt med nogle af de andre, før de kom til tinget. Byfogeden spurgte, om amtsforvalteren ved vold, tvang eller fængsel, hunger eller kummer eller ved noget andet havde begæret eller forlangt andet af ham end den enfoldige Guds sandhed. CN svarede nej, men han var formanet af amtsforvalterens folk og særdeles af sin egen moder og morbroder at sige sandhed. Han vedstod at have gået ledig og løs, og havde haft frihed til at gå i kirke.

De to tjenestepiger vidner også for byfogeden med flere. Den ene blev spurgt, hvorfor mag. Holger havde besøgt hende i hendes ny plads. Hun svarede, at han kom med to mænd og ville vide, hvad hun vidste i denne sag. Tingsvidne. (21/5). 21. marts.

Laurits Pedersen Morsing i dommers sted.

(12/3). Konsumtionsforvalterens fuldmægtig Erik Laursen fremlægger specifikation på, hvad der er fundet i behold af en del varer hos forskellige borgere. Han forlanger, at der skal betales konsumtion af det, der er fundet eller angivet, og det som er indført i mindre partier end tilladt. Opsat til næste tingdag efter påske. (Sagen fortsætter).

1224

Thisted Købstads Tingbog -1701

Erik Laursen tiltaler Anne Christensdatter, sal. Simon Marcussens for malt, der ikke er betalt afgift af, og for et svin, som hun har ladet slagte. Opsat til næste tirsdag efter påske. (2/4).

Peder Eskesen på Jens Tinstrups vegne fremlægger en missive fra Christen Poulsen, forpagter på Ulstrup, hvori han efter begæring tillader Jens Tinstrup at sælge 2 agre i Thisted mark, som han har pant i, da det øvrige pantsatte kan dække hans fordring.

Jens Pedersen Tinstrup sælger da med sin kære hustrus råd og samtykke de to agre den ene vesten Karen Emmiksdatters mølle, den anden vesten hendes møllerhus ... med lerpøtterne østen til, til Christen Nielsen Møller.

2. april.

(31/3). Erik Laursen lader stævne borgere for folkeskat og beholdning. Opsat 8 dage.

Erik Laursen, bogholder ved konsumtionen, fremstiller alle 4 møllere ved byen, Peder Vognsen, Terkild Andersen, Christen Nielsen og anden Christen Nielsen, som gjorde deres ed efter forordningen, at de ikke ville male eller lade male noget korn, hvoraf konsumtionen skulle betales. Tingsvidne.

9. april. Intet. 16. april.

Jens Bloch af Irup (foged) på Christian Herverschou til Irup, hans vegne lader forbyde al handel og forprang på hans principals gods i Vigsø sogn. (23/4).

Jens Bloch af Irup lader stævne Jens Christensen Skyum, for hvad han efter dom var skyldig til afgangne Olle Dreier, og som Jens Bloch nu er berettiget til. Han skal betale, da dommen er usvækket.

Erik Laursen tiltaler efter opsættelse borgere for folkeskat og beholdning. Skal betale osv.

Thisted bys mark lyses i hegn for svin. Hvis svin træffes på de besåede marker med ærter eller rug, skal det være tilladt at forholde sig efter forrige vedtægt. 23. april.

Laurits Pedersen Morsing i dommers sted.

Læst forordning angående de kirker, som er under jura patronatis, eller som er bortbenådede, og findes brøstfældige, deres reparation inden en vis tid.

(16/4). Jens Bloch, ridefoged på Irup,, lod igen gøre forbud med handel og forprang (på hans principals gods i Vigsø sogn). Jens Christensen Skyum

1225

Thisted Købstads Tingbog -1701

svarer, at forbudet ikke er gjort efter stævнемål, og at det hidtil ikke har været forbudt at udskibe gods ved den sædvanlige ladeplads i Vixsø Bou for Thisted borgere og andre flere. Og bønderne deromkring har efter begæring for betaling udført deres gods ikke alene her fra byen og til Vigsø, men også fra Vigsø til stranden, gods som tilhører Jacob Laursen Tinstrup, som er beliggende hos Mads Krog i Vigsø og Peder Ollesen ibid. JCS mener, at båds mænd og Thisted borgere skulle være indstævnet. JB siger, at hans forbud kun gælder hans principals gods. JB spurgte Jacob Tinstrup, om han ville vedkende sig de 12 td. gryn, som lå hos Peder

Ollesen i Vigsøgård. Da var Jacob Tinstrup bortgået fra tinget. (Sagen fortsætter).

Jens Bloch klager over, at Jens Skyum efter tingets slutning har skældt ham ud. (30/4).

30. april.

Læst forordning om, hvad der skal skrives på stemplet papir.

(23/4). Jens Christensen Skyum har ladet stævne Jens Bloch for trusel og undsigelse angående Vigsø ladested. Opsat 14 dage. (Sagen fortsætter).

Læst tredje erindring om byens indkastelse, så den kan stå for et syn. Jens Blochs forbud blev læst tredje gang. (Sagen fortsætter).

Jens Bloch tiltaler Jens Skyum for skældsord. Opsat 3 uger. (21/5). 6. maj.

Læst forordning om ungarle, der for at undgå indrullering søger under ryttergodsets frihed eller tager tjeneste i 'købstæderne eller kan fremvise fæstebrev, dateret før forordningens udstedelse.

Læst forbud mod at udføre heste og hopper. 13. maj.

(30/4). Jens Skyum ikke mødt, skønt han var det forelagt i dag 14 dage. Han skal møde sammen med Niels Hornbye under deres faldsmål.

21. maj.

(12/3). Mag. Holger Sørensen (Schandorph) har klaget til stiftøvrigheden over, at man har ført hans forrige tjenestefolk til Thisted og afhørt dem, arresteret og bevogtet dem, på grund af den døde dreng, der var fundet i Snedsted præstegård, og mener, at byfogeden og byskriveren har handlet ulovligt, hvorfor han vil tiltale dem, og beder om at få udnævnt en sættefoged. Det sker, og til sættefoged ansættes Peder Bendixen i Vester Vandet. Derefter fortsætter sagen om de »ekstraordinære retter«, som mag. Holger kalder afhøringerne.

1226

Thisted Købstads Tingbog -1701

Sættedommeren resolverer, at denne sag om »de af mag. H. såkaldte ekstraordinære retter« afhøringerne afhænger af sagen om den døde dreng, hvori der endnu ikke er dømt, og at byfogeden og byskriveren med tiltagne mænd har handlet som rettens betjente, tør jeg ikke understå mig som sættefoged at dømme på deres forretning, men henfinder sagen til landsdommerne. (Sagen fortsætter).

Mag. Holger tiltaler amtsforvalteren, fordi han har ført hans tjener Christen Nielsen Harslev bort af hans tjeneste, og han kræver, at amtsforvalteren skal erstatte ham den skade, der derved er påført ham. (4/6).

(30/4). Jens Christensen Skyum tiltaler Jens Bloch, ridefoged på Irup, fordi han har sagt grimme ord til Jens Skyum. Han havde sagt: Hold I Eders mund. Ret nu skal jeg lægge en ring i Eders næse! JS svarede: Kan din knægt ringe, da lad ham ringe svinene ... og ikke en gråhærdet skatteborger. JB sagde: Sådanne folk, som I er, burde ikke at bo i byen, hvor ærlige skatteborgere bor, men udenbys som rakkere bor. JB skulle have truet ham med en stok. JS bad de tilstedeværende drages til minde og sagde: Måske vil han gøre mod mig, som han gjorde mod den karl på Hørdum hede. JB skulle have sagt, at han nok skulle ramme JS, når han kom til Vigsø boe (»Wixsø=boe«). Tingsvidne. (Sagen fortsætter).

Jens Blochs sag mod Jens Skyum opsat 14 dage. (11/6). 4. juni.

Læst forordning om konfiskationssagers og dv. processis i Danmark og Norge. (21/5). Poul Pedersen på amtsforvalterens vegne ctr. mag. Holger Sørensen Schandorph angående den døde dreng. Han fører flere vidner, bl.a. den døde drengs fader, Mads Olesen, som tjener Christopher Nielsen. Man strides om, hvornår mag. Holger slog drengen, og fører vidner om, hvornår man høstede i Snedsted. Vidner siger, at det sker senere end her på marken. (Sagen fortsætter).

Peder Eskesen attesterer, at man i Snedsted høster vel en tolv-fjorten eller flere dage, efter at kornet her er indhøstet, og når man på disse veje kører efter tørv, står endnu noget korn ude. Hvad Lerup marked angår, som holdes Mariæ fødselsdag, da rejser man altid 6-8 dage før med heste, men sidste Lerup marked kom 11 dage før i de forrige år efter den nye stil. (18/7).

11. juni.

(21/5). Jens Christensen Skyum vil tage til genmæle i den sag, Jens Bloch Kampmann har anlagt mod ham, og siger at JB ved en drikkebroders attest lader sig kalde ridefoged, men ligesom ham er en rejsende person, mens JS kalder sig en gråhærdet, snart i 40 år mellem de højst ansatte skatteborgere i Thisted.

1227

Thisted Købstads Tingbog -1701

Dom: Der har været unyttige ord på begge sider, men JS har ved en attest, indført i et tingsvidne, og ved ulyd i retten givet JB årsag til at svare ham noget plump, og da han også har schoptiseret over andre godtfolk, især over toldereren, som han antyder har ladet sig forlede fra sandhed, skal Jens Skyum betale 2 rdl. til fattige husarme her i byen.

Toldbetjent Henrik Ludvig har stævnet Laurs Andersen Blach, skipper på Poul Pedersens for Kost (?) til en gæsteretsdom for trodsighed, trusler og mere, han har påført Henrik Ludvig. Opsat 8 dage.

18. juni.

(4/6). Mag. Holgers sag mod amtsforvalteren angående Christen Harslef opsat 14 dage. (Sagen fortsætter).

Mag. Holger stævner tingmændene af 12. marts i den sag om den døde dreng, stævner også amtsforvalteren, hans kone og børn og tjenestefolk, byfogeden, Laurids Morsing og mange flere. Da der ingen sættemøder er, opsættes sagen til i dag 8 dage. (25/6).

t

25. juni.

Amtsforvalteren lader stævne Christen Spillemand for uangivet malt, fundet i hans hus. Sagen blev forliget.

Niels Christensen i Abildgård udsteder dette:

Mag. Holger har stævnet amtsforvalteren og hans fuldmægtig Poul Pedersen, men de er begge bortrejst til Nykøbing med de kgl. kommissarier.

Mag. Holger vil derefter føre vidner mod sin forrige karl Christen Harslef. Dommeren resolverer, at han ikke er beskikket at betjene retten i den sidste sag.

Iver Pedersen udsteder selv dette, om noget ellers havde været at bestille, som der ikke var.

Mandag 4. juli.

Læst forordning om misbrugs afskaffelse ved Karles indskrivning til Landmilitzen.

Læst Rudolph, friherre af Gersdorps bestalling som amtmand over Dueholm, Ørum og Vestervig amter 21/5 1701.

9. juli.

Laurits Pedersen Morsing, byfogedens fuldmægtig. Intet.

1228

Thisted Købstads Tingbog -1701

16. juli.

Christian Sadelmager på Jens Hansen Hattemagers vegne får skøde af Laurids Nielsen, forrige rådmand, på en gård i Storegade, som Jens Hattemager selv ibor og før har tilhørt Niels Kåstrup, med ralingshus, 2 fag korshus, stald og lade med grund, brønd og fri indkørsel af den port til algaden vestenfor på sal. Karen Emmiksdatters ejendom (mål angivet). Dat. 18/6 1701.

23. juli.

Læst plakat om tobaksforpagtning 2/7 1701. 30. juli.

Laurits Pedersen Morsing i dommers forfald. Intet. 6. august.

Hans Ollesen i dommers forfald. Intet. 13. august. Intet.

20. august.

Laurits Pedersen Morsing i dommers sted.

Erik Lauridsen, konsumtionsforpagterens fuldmægtig, har stævnet Karen Bech for salg af brændevin, som bliver praktiseret ind fra landet, ikke i ankertal, men i halve tøndertal. Hun holder et hus, som alle kanaljer her af byen og udenfor søger med alle de landløbere, her passerer, så den fattige, som drikker i smug og ej tør søge fornemme huse, sætter alt det i dette hus, hvor de så hemmelig kan have deres frisprog, som de nogen tid kan betle eller fortjene. Hvad skade den generne mand har deraf, vil han give byfogeden at betænke osv. Han kræver brændevinen konfiskeret og en bøde på 10 rdl. Opsat 8 dage. (27/8). 27. august.

(20/8). Erik Laursen begærer dom i sagen mod Karen Bech. Hun svarer, at hun har fået brændevinen af Ove Ottenses kone, og Ove Ottesen bekræftede det for retten. EL protesterer. Der er gået over 7 uger, fra han angav maltet, og til brændevinen blev antastet. Da anmeldte han 4 skp. malt til brændevin og så lidt malt kunne ikke være nok til både husets eget forbrug og til at hjemle andre deres ulovlige brændevinssalg. Opsat 8 dage. (3/9).

3. september.

(27/8). Erik Lauridsen begærer igen dom over Karen Bech, som indlagde et skriftligt indlæg. Hun klager over, at EL, fuldmægtig ved konsumtionen, har

1229

Thisted Købstads Tingbog - 1701

forurettet og eftertraktet hende, som er et fattigt fader- og moderløst barn, og bemægtiget sig noget brændevin i hendes ringe lejehus, noget, som orgemesterens kone havde overladt hende at sælge for hende, og som hun ikke mener, hun skal gøre regnskab for, og klager over ELs usandfærdige beskyldninger. Hendes forhold er jo bekendt i menigheden. Hun kræver erstatning for de påførte unyttigheder. EL protesterede og mente ikke hendes aflagte ed burde gælde.

Dom: Da Karen Bech har bevist og ved ed bekræftet, at hun ikke er skyldig i konsumtionssvig, frikendes hun for tiltale, og Erik Lauridsen skal levere hende det konfiskerede brændevin. Han kan søge regres hos Ove Ottesen og hans hustru, hvis han mener, der er begået svig. (10/9).

10. september.

Laurits Pedersen Morsing i dommers stedl

Niels Tomsen lader stævne Christen Møller i Øster Mølle for usømmelige, ærerørige ord, som han skal have udsprede om NT og hans hustru. Opsat 8 dage. (17/9).

(Dom: Se ovenfor 3/9). h 17. september.

(10/9). Niels Tomsen tiltaler Christen Møller for ærerørige ord. Der føres vidner på, at Christen Møller har sagt, at NT havde taget noget smør hos Jens Skyum, som havde haft ham i en varm ovn, hvorfor smørret løb ud af bukserne, og Jens Skyum sagde: Pinedød, brorlille, pisser du smør! Men NT havde afdiget forseelsen. Han skulle også have taget fireskillingsbrød, nogle sletmark og nogle æbler, da han stod i Anders Skomagars arbejde. Til det sidste sagde et vidne, at Anders Tilsteds datter hørte Christen Møllers udsagn. Tingsvidne. (24/9). 2

24. september.

(17/9). Niels Tomsen ctr. Christen Møller. CM har tillagt Niels Tomsen på Bjerget adskillige tyvesager og kræves dømt. Opsat 8 dage.

Lørdag d. 30. september (!! = 1. oktober). Niels Tomsen ctr. Christen Møller.

Dom: Christen Møller bør inden tinge bede Niels Tomsen om forladelse og betale til Niels Tomsen for processens omkostninger 2 rdl. Og Christen Møllers ord skal ikke komme Niels Tomsen eller hans hustru til nogen forklejning. Hvorefter Christen Møller tog Niels Tomsen i hånden og erklærede, at han vidste ikke andet om ham end ære, dyd og godt og bad ham om forladelse.

8. oktober. Intet.

1230

Thisted Købstads Tingbog - 1701

15. oktober. 22. oktober. Laurits Pedersen Morsing i dommers sted.

(13/11 1700). Samuel Olufsen, ridefoged på Nørtorp, på Hans August v. Pagelsens vegne stævner toldereren Christen Jensen Kærup og Poul Pedersen til at vidne om de tvistigheder, der forleden efter høst var passeret mellem HAvP og Knud Riber, som også stævnes, sammen med Frederik Handskemager, hvor han holder dug og disk. Opsat 8 dage. (29/10).

Købebrev fra Søren Andersen på Bjerget her i byen til Christen Madsen på en halv tønne bygsæd nord i Vegendal.

29. oktober.

(22/10). Samuel Olufsen på H. A. v. Pagelsens vegne ctr. Knud Pedersen Riber, som protesterer og mener, at der ikke kan føres vidner år og dag efter, at noget er sket. SO mener, at de må aflægge ed på, at det som stod i deres attester, er rigtigt, da de har tilbudt ed, når og hvor det forlangtes. Han siger, at v. Pagelsen straks lod sin ridefoged Niels Pedersen sende til stedet, da han selv ikke kunne komme så hastigt.

Vidnerne svarer, at Niels Pedersen nok var der, men han havde kun ordre til at lade tømmeret dele i lige dele, men ikke at bytte det, før HAvP

kom, og den engelske kaptajn, der havde beklaget sig, fordi han var ilde tilpas af forrige dags strabadsering, havde givet styrmanden ordre til at være til stede på hans vegne til hans ankomst. SO siger, at Knud Riber skulle have sagt, at han ville ikke vente længere, han var ingens hundedreng, men var lige så god som en anden. Vidnerne holder fast ved, hvad de har skrevet i attesterne og siger til sidst, at »vi var samtlig noget fortrydelig over at ligge der så længe efter von Pagelsen, men ikke hørte, at Knud Pedersen talte nogle ukvemsord om ham«, eller på nogen måde ville angribe ham, når han kom. Vidnerne aflagde ed på deres forklaring. Knud Pedersen Riiber spurgte vidnerne, om de kunne huske, hvor mange slag v. Pagelsen havde givet ham under tumulten. De svarede, at de ikke kunne huske det klart, men han fik omtrent 3, 4 eller 5 slag. Tingsvidne.

5. november.

Laurits Pedersen Morsing i dommers sted. Intet. 12. november.

Erik Lauridsen (konsumtionsfuldmægtig) tiltaler Simmen Markussens enke og Peder Keilfører for digernes og lukkelses nedbrydelse. Simon Markussens søn skulle have brudt et stk. dige ned ved borgmester Enevold Bjerregårds mark og have kørt sin moders møg derigennem. Et stykke dige oven Peder Årups ved Kast var nedbrudt. Peder Årup sagde, at det havde han gjort, og byfogeden havde givet ham lov. Tingsvidne.

1231

Thisted Købstads Tingbog -1701

Erik Lauridsen tiltaler Christen Smed for skyldig konsumtion og folkeskat. 26. november.

Læst forordning om politiets administration og patent om Højesterets afholdelse.

Frederik Handskemager som formynder for Jens Degnboels børn lod tilbyde, om nogle ville købe deres faders efterladte løsøre. (3/12).

3. december.

Skøde fra Enevold Nielsen til Kølbygård til Niels Christensen Drejer på det hus ved træbroen, som salig Laurids Madsen har ejet og iboet.

Frederik Handskemager lod anden gang udbyde Jens Degnboels børns løsøre, som de havde arvet efter ham. (10/12).

(17/12). Niels Jensen Toftum lader stævne borgere for skyld. Opsat 8 dage. 10. december.

Læst forordning om hestes udførsel.

Niels Thoersens sag mod en del borgere for gæld opsat 8 dage.

(3/12). Frederik Tomsen Handskemager tilbyder igen løsøre, som sal. Jens Degnboels børn har arvet til folk, der vil købe det for vurderingen. Der nævnes snedkerværktøj, sengetøj og gangtøj.

17. december.

Læst forordning om noget i Stege på Møen.

Christen Villadsen i Skjoldborg fremlægger en obligation til protokolering fra Laurids Pedersen Morsing på 20 rdl. pant i en ager 1 ½ td. bygsæde i Søndertoften.

(3/12). Niels Jensen Toftum ctr. en del borgere for gæld, bl.a. Kirsten Jensdatter Salmager if. skiftebrev 11/6 1683 (!) 2 mk. 6 sk. De skal betale osv. 24. december.

Jens Christensen Skyum gav last og klage over, at nogle slemme tyvagtige mennesker om natten havde taget to store stykker træ, som lå under porten, og slået vinduer ind og taget skodder, lagt store sten for døren i forstuen, så han og hans hustru og børn ikke kunne komme ud, og forleden, da han lå i sin seng om natten mellem 9 og 10, hørte han noget »domrede«, sprang af sengen og lukkede

1232

Thisted Købstads Tingbog - 1701

døren op, var der mennesker. En stod med en dele (lægte, brædt), men da JS kom ud, kastede han den på brostenene og løb bort. Han gik da hen og tændte et lys og så, at nabadøren stod åben. Han kræver dem straffet.

Hermed endes dette 1701 år efter Christi fødsel.

1233

Thisted Købstads Tingbog - 1702

Syfoged: iver Pedersen. 7. januar.

Erik Lauridsen, konsumtionsfuldmægtig stævner Maren Hald, for at hun skal forklare, hvor meget malt, hun har brygget af. Opsat 8 dage.

14. januar.

Erik Lauridsen (konsumtionsforvalter) på sine principalers vegne tiltaler Simon Markussens enke for milepenge, fordi hun den 4. januar havde lejet sin vogn ud og ikke efter forordningen taget milepenge. Anders Lauridsen mødte på enkens vegne. Hun påstod, at hun af godhed havde lånt sin vogn til en fremmed rejsende, men ikke til nogen lejesmåde. Hun har sagt, at hun vil aflægge ed derpå. Byens tjenere blev sendt til hende for at bede hende komme i retten og aflægge sin ed, men hun svarede, at hun ikke havde tid. Da hun ikke mødte, idømmes hun en bøde på 1 rdl.

21. januar.

Laurids Pedersen Morsing i dommers sted.

Iver Pedersen, byfoged, og Bent Thomsen i den nylig afdøde byskriver Christopher Nielsens sted, med flere bisiddere gør vitteligt, at der er afholdt gæsteret. Amtmand Rudolph von Gersdorfs fuldmægtig Knud Pedersen Riber har stævnet sergeant ved prins Christians regiment, Vilhelm Friderich Verner med sine følgere for deres forøvelse mod Søren Vormsen og for hans bortførelse af hans frelse og frihed 3. januar. Ligeledes stævnet Søren Vormsen til hans sigtelseseed at aflægge og hans klage at vedgå, hvorledes han er blevet udpraktiseret af hans frelse her i byen og bundet, samt, hvad officererne havde prætenderet af ham at måtte være fri ved Vilsund med mere, og hvad der passerede, inden han blev frigivet. Flere folk stævnes til at vidne om, hvordan han blev lokket ud af Christen Bertelsens hus, og Mads Didriksen, som skal have bortført Søren Vormsen til sundet. Søren Vormsen beretter, hvordan soldaterne fik ham ud af Christen Balsens hus og med magt førte ham til sal. Simon Markussens gård ind i storstuen og pryglede ham meget hårdeligen, inden de kunne få ham derind. (Han tjente hos Laurids Morsing). Så stødte de ham ind i et kammer og lukkede ham inde omtrent en halv time, men kom så igen og anfaldt ham meget værre end før, hvorefter de bandt ham på hænder og fødder. Så slæbte de ham ud, og med Mads Didriksens hjælp fik de ham på en vogn, som stod parat og som var Mads Didriksens. Så kørte de om ad Tomas Graversens, som ikke er ordinær ret vej ud af byen, og kørte lige ad Vilsund til, hvor de og han kom af vognen, men sergeanten måtte først skære båndene over, da han var for tung at bære. Så blev han stødt ind i et hus, hvor han måtte blive om natten, bevogtet af to karle, og samme nat fik han hug af gefreider Mikkel, fordi han ikke sad natten igennem på det samme sted. Om morgenen blev han ført ned til møllen ved Niels Sørensens vogn, hvis datter holdt på stranden og ventede efter færgen, men da den ikke kom så hastigt, blev han ført ind i møllen,

1234

Thisted Købstads Tingbog - 1702

Hvor han blev i 1 1/2 time, til hans broder Laurits Vormsen og Albert på Irup kom til og forlangte at få at vide, efter hvis ordre, de havde taget Søren Vormsen, da de ville have bragt ham ud på færgen. De svarede efter baronens og byfogedens, men kunne ikke fremvise skriftlig ordre. Da sendte gefreideren den anden karl Søren til Thisted for at meddele sergeanten, at Søren Vormsens »forvandte« havde hindret dem deres bortførelse uden der kunne fremvises at være lovlig adgang dertil. Så kom sergeant Wilhelm og en anden sergeant med skarp gevær for at føre SV over sundet og fra hans brødre. Imidlertid var fogeden på Irup, Jens Bloch kommet til og tog sammen med brødrene SV i beskærmelse, hvorover de andre forlod ham. Samme nat lå han i Gærup hos Jesper Nielsen, som sammen med Mads Christensen af Sundby var befalet at føre ham til Gærup, da broderen Laurits Vormsen stille kaution for, at SV ville komme til Irup. Den 7. januar kom der bud fra Irup, at han skulle komme, og da han kom stod der en vogn rede til ham og to andre, som Bloch ville have til soldater for hans husbonds, Helverschous gods. De skulle til Ålborg og kørte forbi Skjoldborg og Tilsted igennem Tingstrup, hvor de spurgte om vej til Sennels og blev vist gennem Thisted, men de kørte udenom byen over Tinstrup »Wodsted« til Sennels, hvor de tog logi hos ivers i Hundal.

Samme nat kom byfogeden fra Thisted med to mænd, Jens Snedker og Anders Lauritsen og begærede at få SV med, da han på uforsvarlig måde var bortført. Det skete også uden modsigelse. SV sagde, at han ikke havde fået penge af nogen for at lade sig hverve, men efter at han var kommet under hård tvang, tilbød gefreideren, at han kunne komme fri mod at betale 50 rdl.

Knud Riber spurgte sergeanten, om det var sandt, som rygter sagde, at han havde afstået SV til Jens Bloch for penge. Han svarede, at Bloch kun havde givet ham 4 sldl. til refusion for vognleje m.m., men fremlagde en kautionsseidel på slet papir fra Jens Bloch d. 4. januar om, at sergeant Werner havde ført Søren Ormsen til Sundmølle, efter at have antastet ham i Thisted, skønt Ormsen ikke havde fået penge på hånden, hvad der heller ikke var nødvendigt, når han skulle indrulleres i Landmilitsen for justitsråd Helwerschous gods, hvor han havde tjent, da forordningen om landmilitsen udgik, og siden har opholdt sig til han på en kort tid har gjort arbejde for folk, der havde hans tjeneste behov, og som han af min velbårne herres gods er bevilget at tjene, hvor han tjeneste kunne få, dog at han skulle indstille sig, når behøvedes, så kan jeg forsikre hr. sergeant, at Søren Ormsen skal blive til stede, om han nogen fordring efter forordningen kan have, dog til første ting at give min herre kald og varsel derfor, og jeg imidlertid skal svare til karlen, om de ved lands lov og ret kan erlange ham. Sund Mølle den 4. januar 1702. Jens Block Kampman.

Mads Didriksen vidnede, at Søren Vormsen var bundet og 3 eller 4 personer kiggede ham i hans vogn, og nægtede ikke, at han havde ført ham af byen på hans vogn, men han hjalp ikke, som en, han aldeles ingen kendskab havde til eller vidste, hvem han tilhørte, og kørte omkring ad Tomas Graversens og ad Vilsund til. Sergeant Wilhelm tilstod, at han havde været med til at binde SV og lægge ham på en vogn, og gefreideren var i ledtog »Letho«(!!), men han var ikke til stede i retten.

Sr. Riiber spurgte Hartvig Bødker, om ikke Karen Jacobsdatter, sal. Simon Markussens steddatter, natten mellem d. 3. og 4. var kommet til hans vindue,

1235

Thisted Købstads Tingbog - 1702

havde klappet derpå og sagt: Nu kan Søren Vormsen komme løs, om han vil give 16 sldl. for sig, og hun begærede, at Hartvig ville lade broderen i Bisgård, Niels Wormsen det vide, som han vægrede sig ved. - Hartvig Bødker svarede: Jo, det var således.

Hans kone, Else Christensdatter, sagde det samme, og de sagde begge, at Karen Jacobsdatter skulle have sagt, at Boye Nielsen ville »Rantzonere« ham fra hververne med 16 sldl. Karen Jacobsdatter var upasselig og derfor ikke tilstede. Else Christensdatter berettede også, at Poul Bass kom til deres dør d. 3. om aftenen mellem kl. 6 og 7 og klappede på den, og da de lukkede op, begærede han, at Søren Vormsen ville komme ud, som også skete, og dermed blev han borte og kom ikke igen den aften.

Laurs Pedersen Morsing tilstod at have fæstet Søren Vormsen fra sidste Mikkelsdag til påske næstkommende, men han havde givet ham lov til at være, hvor han ville, en fjorten dages tid, i hvilken tid han var til Christen Balsens en dag, og samme dag om aftenen blev han grebet. Det bekræftede Christen Balsen. Sergeant Wilhelm, sagde at da SV havde været berygtet for (dvs. man havde sagt, rygter var gået), at han var løsgænger, havde han taget anledning til at forholde sig mod ham, som han havde, og mente, at han som en ukyndig ikke derved havde forgrebet sig så højlig, uanset at han ikke benægter, at hans uvidenhed har været årsag til, at han har forset sig en del i denne dag. Tingsvidne.

28. januar.

Laurits Pedersen Morsing i dommerens forfald.

Iver Pedersen, byfoged, Bent Tomassen i den afdøde byskriver Christopher Nielsens sted, og rettens bisiddere, nemlig Jacob Lauritsen Tinstrup, Morten Eskesen, Jens Jacobsen, Anders Frost, Jens Christensen, Mikkel Christensen og Boye Pedersen, gør vitteligt, at 1702 den 28. januar comparerede for retten Skipper Samuel paramos og begærede søforhør om hans rejse fra Skagen indtil han strandede her for Tyland mellem den 20. og 21. januar ny stil klokken 11 med sit førendeskib Cypriote. Styrmanden Matthias Giles forklarede om sejladsen. På grund af stærk sne og tyk vejr, så de knap kunne se hverandre på dækket, kunne de ikke få øje på Rubjerg knude eller andet land, men sejlede VSV og SV til V, til de kom til at stå under de Holms på den mellemste revle, og han vidste ingen anden årsag til strandingen, end den stridige strøm, misvisning i deres kompas og det store snevejr, som bragte vinden i megen ubestændighed. De andre søfolk vidnede det samme. Skipperen havde forholdt sig som en ærlig sømand.

4. februar.

Anne Tomasdatter, sal. Niels Mullis enke, lod læse en forening mellem hende og hendes datter Ingeborg Nielsdatter Muulj. Da datteren har i stedet for at holde tjenestepige, lovet sin datter årlig løn fra 1691 5 sldl. så længe hun bliver hos moderen, og desuden lige med hendes søster Maren Nielsdatter gift med Morten Jørgensen, en stålkakkelovn og en ager 18 skp. bygsædeland på Refsagerfald.

1236

Thisted Købstads Tingbog -1702

Mandag 13. februar.

Næste tingdag efter taksigelses fest. Intet. 18. februar.

læst forordning om udskrivning af dragoner på ryttergodset i Danmark.
25. februar.

Tomas Madsen Fisker på Christen Andersen (senere: ved kirken) hans vegne tiltaler Jens Knudsen for skyld. Opsat 8 dage.

Onsdag d. 1. marts.

Knud Jacobsen, herredsfoged på Mors, forordnet i dommers sted i dag i denne sag indstævnet til gæsteret i Christen Andersens hus i Thisted tillige med 4 borgere til rettens administration, nemlig Jacob Lauritsen Tinstrup, Christen Andersen, Peder Eskesen og Hans Olufsen (Sagen fortsætter).

Vidtløftig sag om noget tobak, som er ført til Tandrup af nogle folk fra Ålborg, som derfor bliver arresteret i Laurids Nielsens hus. En af dem protesterede, da han havde nødvendigt ærinde hos sine principaler, men da Laurids Nielsen blev forbudt af byfogeden at give ham hans hest, købte han en og red til Ålborg til sine principaler, Pierre Pemou et Poul Choppis. Folkene havde forevist en instruks fra principalerne på hollandsk og oversat på stemplet papir på dansk. De skulle være blevet i arrest, til herredsfoged Willads Poulsen på Koustrup kom hertil. Da de var på Tandrup blev oberstindens dør brudt op. De sagde, at herredsfogeden og to mænd gjorde det. (Told)betjentene havde været der for at inkvirere. Amtmanden Baron Gersdorph er indblandet og byfogeden, som har ladet folkene arrestere, hvorfor Daniel Wolf på Ålborgkøbmændenes vegne forlangte ham dømt.

Opsat til fredag kl. 10. (3/3). Fredag d. 3. marts.

(1/3). Samme sag. Knud Jacobsen Roslef, herredsfoged på Mors. Byfogeden idømmes en bøde på 12 rdl. og processens omkostninger med 10 rdl. (6/5). Lørdag d. 4. marts.

Læst forordning om øksnes opstalding, denne forhandlings rigtige angivelse og fortoldning. 31/1 1702.

11. marts.

Laurids Pedersen Morsing i dommers sted.

1237

Thisted Købstads Tingbog -1702

Erik Lauridsen på konsumtionsforvalterens vegne tiltaler Tomas Madsen Fisker, fordi han skal have angivet til mølle 1 skp. rug til Peder Vognsens mølle at male i mel, men der er fundet næsten 2 skp. TMF svarer, at der ikke var 2 skp., og begærer, at retten vil udmelde to mænd, som kan måle rugen. Det bevilges. Opsat 8 dage.

Knud Riiber tiltaler Jens Skyum og hustru for penge, de har lånt af ham. Lader også stævne Laurits Nielsen i Thisted, såsom denne fordring ham på hans sal. hustrus vegne skal angå. Opsat 14 dage. (27/3).

Christen Jensen Schalderup af Thisted tiltaler Jens Lauritsen Wert af Thisted for skyld. Opsat 8 dage.

18. marts.

Laurids Pedersen Morsing. Intet. Mandagen 27. marts.

(14/3). Niels Christensen af Tinstrup i sagen mod Jens Christensen Skyum, som er opsat til i dag. Christen Christensen ... gård af Skyum begærer på sin broders vegne sagen opsat. Opsat 14 dage. (8/4).

Laurits Christensen i Skyum udbyder sin markjord i Thisted til hvem der vil købe den 1 ½ td. bygsæde, 2 td., 1 td. og 1/2 td. bygsæde.

1. april.

Laurids Pedersen Morsing i dommers sted. Intet. 8. april.

(27/3). Knud Riiber ctr. Jens Christensen Skyum, hvis hustru Else Troelsdatter sender skriftligt indlæg, hvori hun gør rede for, at pengene stammer fra en akkord mellem hendes mand og sal. Maren Eriksdatter, Laurids Nielsens hustru, indgået i sal. Anders Pedersens hus. Pengene hidrører fra Emmike Eriksens sterevbo, som Knud Riiber havde under behandling og disponerede over, og mener at Maren Eriksdatter, har lovet at betale, det der ikke er betalt og nok har betalt dem. KR svarer, at hun ikke kan bevise, at Maren Eriksdatter har betalt og kræver dom. Opsat 14 dage. (22/4).

22. april (15. april findes ikke).

(8/4). Ovennævnte sag. Else Truelsdatter siger, at Maren Eriksdatter har kvitteret for nogle penge, og Knud Riiber for andre, men hun forstår ikke ret hans kvittering, men begærer sig frifundet. Opsat 8 dage. (Se nedenfor).

1238

Thisted Købstads Tingbog -1702

Hans Petersen, konsumtionsbetjent, tiltaler folk for skyldig folkeskat m.m. (Se ovenfor). Derefter indført ovennævnte kvitteringer. (29/4).

Skøde fra Kirsten Lauritsdatter, sal. Christian Lellii til Ullerupgård til Iver Pedersen, byfoged, på hans gård, som hun og hendes sal. mand tidligere påboede, ved østerside langs med sal. Christopher Nielsens gård, ved vestre side op til en øde ejendom, på sønderside op til algaden og på den nørre side også op til algaden, samt en øde ejendom ved stranden, østen for assessor Laurits Fosses bod (boe) og hus, hvorpå har stået et hus, som tilhørte min mand og mig, med nørre side til gaden, søndre side til fjorden, og vesterenden op til Jens Svendsens ejendom.

Læst plakat 31/3 1702 angående forstrandens forpagtning omkring ved Ørum og Vestervigs amter, strækkende sig fra der i herskabs grund Ryssensten til Ålborghus amt i nord. Liebhavere skal indfinde sig i rentekammeret.

29. april.

(22/4). Sagen mellem Knud Riiber og Jens Christensen Skyum opsat 8 dage. (6/5).

6. maj.

Læst forordning om en ekstraordinær bededag fremdeles årlig på 4. fredag efter påske at holdes som helligdag. 11. april 1702.

Læst forordning om toldsvigs afskaffelse. Læst forordning om stålmanufaktur.

(3/4). Sagen om det fra stranden til Tandrup førte tobak. Niels Christensen i Abildgård beskikkes som sættemand, da herredsfogeden på Mors ikke sidste gang kunne komme over sundet for vejr og strøm før sent på dagen. Sagføreren Daniel Wolf indstævner alle Thisted bys borgere, mænd, hustruer og deres børn over 15 år (! ! !), for at vidne, hvad de ved om den omtvistede Brasilitobak, som skal være kommet til Thisted og igen udført.

Endvidere stævnes bl.a. amtmanden, Baron Gersdorff og løjtnant Schiersling. En toldbetjent vidner, at der var kommet tobak ind ved Nørreport. Nogle har set 5-6 vogne køre ud af Vesterbom med tobak dagen efter taksigelsens fest. Nogle vidner, at de har set vogne med nogle ruller af læder, men da de spurgte kuskene, hvad der var i dem, sagde de, at det vidste de ikke, men det var Peder Madsens vogne af Lemvig, der skulle have det. Fra de to arresterede fremlægges attest. De var udsiddede af Ålborg af Anders Høeg at inkvirere om tobak. Det var forsynet med passerseddel og stempel.

Den ene, Peder Christensen Skåland, siger, at byfogeden vidste godt, han var visiteret. Han og Gregers Ovesen fandt 46 ruller brasillie Tobak på Tanderupgård, og gjorde arrest derpå. Næste nat blev de arresteret af byfogeden. (Principaler for Peder Vinterslev, Pierre Poumeau og Poul

1239

Thisted Købstads Tingbog - 1702

Koppis). Daniel Wolf fremviser en told- og konsumtionsbog over tobak, som byfogeden Iver Pedersen skal have haft under hænder, og fra sig leveret. Dommeren resolverer, at Hans Ollesen og Niels Tordsen her i byen næste mandag kl. 1 eftermiddag skal møde i Laurits Nielsens hus og besigtige ovennævnte bog i byfogedens nærværelse. (13/5).

(29/4). Sagen om Knud Ribers fordring til Jens Skyum og hustru opsat 8 dage. (13/5)

13. maj.

(6/5). Niels Christensen i Abildgård forordnet sættemand i følgende sag. Sagen om tobakken. Tolderen Christen Jensen vidner, at han var ved skibet, efter at det var strandet. Man kunne undertiden gå tør dertil, men bølgerne skyllede over. Hele ladningen var våd, og skibet havde sikkert fået en skade i bunden. Han blev spurgt, om ladningen var fordærvet, men svarede, at det var ' ikke hans funktion at opskære eller efterse tobak. Noget blev efter amtmandens ordre ført bort, han vidste ikke hvorhen, før han en tid derefter, da David Granade var her, så 106 ruller tobak på Bisgård. Derunder dog iberegnet to, som ikke var hele. Han ved ikke, hvor meget, der blev bjerget på stranden, da han ikke havde

talt rullerne, eftersom det henhørte under dem, der havde forpagtet tobak med told- og konsumtionsrettighed, men mener der var 154

ruller, hvoraf nogle var hele, nogle halve og nogle fjerdedels. Han blev spurgt, om han ikke vidste, at noget af tobakken var ført fra Bisgård til klitterne og derfra tilbage til Thisted igen. Han sagde, at det vidste han ikke, og hvis det

skulle være sket, ville han ikke gå omkring og inkvirere. Han blev spurgt, om han ikke vidste, at 23 ruller tobak var udført af byen den 12. februar, da Peder Skadeland og Peder Vinterslef var i arrest. Han sagde, at det gik ham ikke an,

hvad tid det blev udført.

Så fremkom Henrik Ludvig, (told)kontrollør her i byen, og udtalte omtrent det samme.

Skibet var portugisisk og strandede under Hanstholm.

(Løjtnant Schiersling er ved landmilitsen). Da toldkontrolløren kom derud, var Baron Gersdorff begyndt at lade bringe af ladningen, som bestod blandt andet af det brassile-Tobak, hvoraf nogle ruller lå bjerget på stranden, og nogle lå i skibet, men hvor mange, vidste han ikke. Nogle dage efter kom han i løjtnant Schierslings kammer i Bisgård, og der så han nogle ruller af samme tobak blev indført og aflagt, men hvor meget gav han ikke agt på, og siden havde han ikke set noget.

Desuden fremlagt amtsforvalter Jens Hansens tjeners Daniel Knudsens attest. Men Daniel Wolf protesterede og sagde, at der på Hassing herredsting og Thisted byting var aflagt vidner, som stred imod hinanden, og formodede dommeren ikke ville tillade ed mod ed.

Dommeren, (Niels Christensen) sagde, at han ikke havde forelagt nogen en bekræftelses- eller benægtelsesed og ikke kunne kende andet, end at enhver måtte vidne sin sandhed. Om vidnesbyrderne stemte overens eller ikke, kunne han ikke kende på.

Bent Tomsen ønsker at vide, om han er stævnet som Joseph da Solva's fuldmægtig. Daniel Wolf svarer, at han er kun stævnet for at vidne, hvad han

1240

Thisted Købstads Tingbog -1702

ved om det passerede. BT vidner, at skibet stod digt op til land, og man kunne gå tørskoet ud på det, når søen udfaldt, og søen slog ikke anderledes over skibet, end som der kunne ske en strent af bølgerne, så folk på skibet kunne blive våde. Han vidste ikke noget tal på tobakken, men troede ikke rettere, end tobakken blev ført til Thisted og henlagt i amtmandens gemme. Han vidste ikke, om noget var ført til stranden og igen til Thisted, men havde vel hørt nogen snakke derom. Han blev spurgt, hvem af baronens folk, der havde været på Tandrup med stempel og brænde. Han

svarede, at det var sket efter, at han var entlediget af baronens tjeneste, og han vidste intet om det.

Niels Nielsen, forrige kontrollør, vidnede, at han havde set nogle korporaler løb op i klitterne med noget tobak. Sækkene var våde.

Peder Madsen Jensen vidnede, at han var oppe på skibet, og da var baronen der og begærede bjergefolk, hvad han også fik. Han gik ind i vraget og så, at skibet var i stykker i bunden og vandet løb derind. Jens Svendsens tjenestekarl Jens Lucassen vidste intet. Gregers Ovesen, fuldmægtig over tobakken her ved stedet, vidnede, at mens han sad i arrest, blev 23 ruller tobak udført af Thisted, og Peder Madsens karl af Lemvig skulle været dermed. (Herefter indføres attesten fra Daniel Knudsen). Han skriver, at Ålborgfolkene blev spurgt af byfogeden, om de havde noget pas eller nogen ordre at fremvise. Det havde de ikke, hvorpå byfogeden begærede, at de ville vise det i morgen, så det kunne se, hvad myndighed de havde i dette distrikt. Det svarede de intet til, og byfogeden lod dem da tilsige, at de skulle blive i Thisted i morgen eller overmorgen, inden hvilken tid amtmanden skulle lade herredsfogeden indkalde for at høre om deres forhold på Tandrup. Dog, hvis de fremviste pas eller ordre, kunne de rejse, hvorhen de lystede. (27/5).

Peder Bendixen i Vester Vandet forærer sin markjord på Thisted mark til Peder Madsen Jensen undtagen en ager, som bruges til Øster Mølle. Dog må PB bruge marken, så længe, han lever, og hvis han bliver rask og gifter sig igen, skal denne transport være ophævet.

(6/5). Knud Riber ctr. Jens Skyum og hustru, Else Troelsdatter. Hun møder og gentager, at Maren Eriksdatter (Laurids Nielsens afdøde kone) havde lovet at betale, hvad ET aflægger ed på, og Knud Riber også bekræftede. Hun frifindes derfor. Knud Riber må søge sin regres enten hos Laurids Nielsen eller hos Maren Eriksdatters arvinger.

20. maj.

Amtsforvalter Jens Hansen lader fremlægge jordebog over kgl. Maj.s gods i Dueholm, Ørum og Vestervig amter, som skal sælges ved auktion den 9. juni. Skøde fra Peder Bendixen i Vester Vandet til Peder Thomsen på Momtoft på den vejrmølle, stående østenfor Thisted by, som kaldes Østermølle, tillige med ager på 1 td. bygsæde, som er udlagt til ham fra sal. borgmester Thomas Madsen. Dog vil han bruge ejendommen, så længe han lever. 12/4 1702.

Peder Tomsen på Momtoft efterlyser 3 plage, som er frakommet ham.

1241

Thisted Købstads Tingbog - 1702

27. maj.

(13/5). Sagen om tobakken. Jens Kierulf af Viborg efter fuldmagt fra ISACH GRANADA i København og på Emanuel Caspar de Mattos vegne fremlægger en skriftlig stævning fra København med påtegning om, at den er forkyndt på baronens bopæl. Endvidere fremlægger han skipper Regnigigio Seqven de

Rosse's og JOIN de QVENDOs styrmands attest ved notarialinstrumentet 1701, dat. Hamborg 3/11, oversat på stemplet papir, hvorefter amtmanden selv for dem skal have tilstået, at 178 ruller tobak blev bjerget.

Derefter fremlagt tolder Christen Jensens attest, at 174 ruller skal være bjerget. Endvidere fremlagt David Granada et Abraham Mattos deres begæring til byfoged Iver Pedersen om tobakken, og hans svar, at 178 ruller tobak var bjerget. Dernæst fremlagt en skrivelse til baron Gersdorph på tysk fra David Granada og Abraham Mattos, med baronens svar, hvormed bevises, at de herrer af Hamborg har betalt 300 rdl. i bjergeløn. Der refereres til David Granada og Abraham Mattos's kvittering for 106 ruller tobak med andre varer for 300 rdl. bjergeløn, som ikke er det fulde kvantum efter de producerede beviser, som baronen ikke kunne nægte. Desuden bevises ved en dom af Hassing herredsting, 2/3 1702, hvori er indført en seddel, hvormed bevises, at Joseph da Solva af Hamborg har modtaget 69 ruller tobak af hr. baron og amtmand, som bevises at være fra det strandede portugisiske skib. Endvidere begæres baronens kautionist, oberstinde Bassens kaution opløst, hvormed bevises, at Joseph de Solvahar har ladet henføre 46 ruller tobak. Videre begæres dommen opløst. Han begærer dom, og vil have sig forbeholden, at hvis mere end 178 ruller tobak blev bjerget, da at søge regres. Der er nogen strid om stævningen til amtmanden er lovlig forkyndt.

Dom: Da baronens forfald er ved ed bekræftet, og han ikke kunne efterkomme stævningen til at møde her for retten, og da desforuden han som en baron ikke kan dømmes ved nogen underret ifølge lovens 1. bogs 2. kapitel, 12. artikel henvises sagen mod baronen for sit rette forum at påkendes.

10. juni. Intet. 17. juni.

Mads Madsen Skjoldborg tilkendegiver, at hans hustrus søster, Karen Christensdatter, sal. Jens Iversens skrædders på Christianssand, er død, og at han anser sig som arving. Han beder folk i Thisted give deres forklaring om, hvad de ved om slægtskabet. Jens Bonde vidner, at Mads Skjoldborgs kone Maren Christensdatter er fuld søster til Karen Christensdatter, . Jens Iversen Skrædders på Christianssand. Flere vidner det samme, og at der endnu er broderbørn i live i Nibe, nemlig Niels Poulsen, Jens Poulsen, Emmike Poulsen og Dorte Povlsdatter, børn af sal. Poul Christensen Smed, som var helbroder til Karen Christensdatter.

Skøde fra Poul Sternberg, købmand i Ålborg, til Frederik Tomsen Handskemager på et hus i Thisted, som Jens Pvoder før iboede og fradøde, og PS efter Hans Bertelsen Farver forundtes efter de til mig udstedte pantebreve.

1242

Thisted Købstads Tingbog -1702

26. juni.

Laurids Pedersen Morsing i dommers sted. Intet. f. juli.

Laurids Pedersen Morsing.

Erik Larsen stævner Laurits Pedersen Morsing for resterende konsumtionsrest. Da LPM selv sad retten, opsættes sagen til videre.

Jens Pedersen på Laurids Nielsens vegne stævner Markus Greve til dom efter pantebrev fra hans kone Inger Christensdatter, indført nedenfor, og kræver enten at pantebrevet indfries eller at der gøres udlæg i Markus Greves hus efter uvildige mænds skøn. Opsat 8 dage.

Pantebrev 26/11 1698 fra Inger Christensdatter, mandhaftig Markus Greves i Thisted, som sidder i det hus i Storegade, hun har arvet efter sine forældre, med hendes gamle affældige moder. Hendes mand er nu under militsen i kvarter, og det er hende umuligt at vedligeholde huset, som i det strenge Gudsvejrligt er ilde medhandlet, hvorfor hun er nødt til at søge hjælp, så huset ikke skal falde ned, da det står ved algaden.

Laurids Nielsen, forrige rådmand og konsumtionsforvalter har nu lånt hende 20 sldl., hvorfor hun pantsætter huset i Storegade beliggende med Laurids Nielsens hus og ejendom på vestre side og Knud Laursen Fårtofts på østre side. Laurids Nielsen har lovet, at hun må blive boende, indtil moderen dør, og siden skal han nyde det som ejendom til den pris, vi kan blive enige om. 26/11 1698 Inger Christensdatter Heggelund. Marcus Greves. Attest fra byfogeden, at han anser det for billigt, at Laurids Nielsen fremfor andre kreditorer får pant i huset. (8/7).

8. juli.

Bent Tomsen i skrifters sted.

Ritmester Hans Axel Pors på Svejgård tiltaler Peder Madsen for hvad han har købt på auktionen 17/12 1701 for 19 sldl. 3 mk. 8 sk., men som han ikke har betalt. Peder Madsen svarer, at han har noget til gode hos ritmesteren på egne og Peder Pedersen i Ålborg hans vegne og mener, at denne gæld bør komme til afdrag på købesummen.

Dom: Peder Madsen skal betale, men i købesummen skal fradrages 8 daler (sldl?) 3 mk. 8 sk., som ritmesteren skyldte.

Christen Andersen tiltaler Søren Tomasen skomager for skyld 14 mk. STs kone møder og beretter, at hendes mand har gjort arbejde for en del af gælden, og resten beder hun må blive opsat indtil førstkomende Thisted marked, så ville STs stræbe at betale. Opsat 14 dage. (15/7).

1243

Thisted Købstads Tingbog -1702

(1/7). Sagen mellem Laurids Nielsen og Marcus Greve opsat indtil 6 uger, om han imidlertid kunne finde nogen udvej eller råd til at betale Laurids Nielsen. (12/8).

15. juli.

Bent Thomsen i skrifters sted.

Læst rentekammerordre til toldereren om nogle jernstykker, som skal sælges ved auktion mandag 4 uger.

Eske Jensen på Erik Lauridsens vegne tiltaler Morten Eskesen angående gryn, som er fundet hos ham og for mel, som ikke er tilladt i konsumtionsforordningen. Eske Jensen begærer, at da Erik Lauridsen er syg og upasselig, at sagen må opsættes i 8 dage.

(8/7). Christen Andersens sag mod Søren Skomager opsat endnu 14 dage. 29. juli.

Bent Tomsen i skrifters sted. Intet. 5. august.

Bent Tomsen i skrifters sted.

Hans Hansen Podemester og Jens Christensen Skrædder har haft uenighed om en have, som tilhører Laurits Nielsen, men som de har brugt i fællesskab. De slutter forlig, således at Jens Skrædder skal have af Hans Hansen 4 sldl., hvorefter Hans Hansen alene skal bruge haven efter lejemålet.

12. august.

Bent Tomsen i skrifters sted.

(8/7). Laurits Nielsen forlanger dom over Marcus Greve. Ingen mødte på MGs vegne, hvorfor LN får udlæg i huset, så vidt det tilstrækker, foran andre kreditorer. (4/11).

Christen Christensen af Nors, murer og blytækker, får borgerskab. 19. august, 26. august, 2. september og 9. september.

Intet. Bent Tomsen i skrifters sted.

1244

Thisted Købstads Tingbog - 1702

1(;. september.

Laurits Jensen, boende på Kornumgård i Vendsyssel giver afkald for arv efter hans moder, Kirsten Lauritsdatter, til hans fader, Jens Svendsen.

Fredag 23. september.

feder Bertramsen skriver. En gæsteret.

Bent Tomasen på en del Thistedborgeres vegne, hvoraf var til stede Lars Nielsen, Christen Søe, Tomas Graversen, Niels Tordsen, og Niels Nielsen Visiterer, har stævnet skipper Niels Larsen af Ålborg til en gæsteret imod arrestvidners førelse og arrestdom derefter, fordi han har solgt varer i Hovsør. Der er forkyndt arrest i 4 hele tønder salt og en tønde med en slump i, hvori der lå et fjerdingkar til at måle med, 1 td. tjære, 1 td. humle og noget hør og hamp, og arrest i hans kåg. Der mangler efter hans passerseddel 3 td. tjære. Han vedgik at have solgt det til bønder i omegnen, og vidner beretter, at de har købt salt af ham, og at han havde holdt fald både tjære og salt. Niels Larsen var mødt og sagde, at han

havde handlet af vankundighed. Han ville have været i Vilsund, men på grund af modvind måtte han ligge i Hovsør havn i nogle dage. Han bad om, at han måtte slippe for denne gang og lovede, at han aldrig ville gøre det mere. Han begærede opsættelse i sagen, til han fik bud fra hans husbond Niels Restrup i Ålborg. Dommeren tog sagen i betænkning til dagen efter kl. 10. (24/9).

Lørdag 24. september.

Bent Tomasen forlader efter byfogedens og godtfolks forbøn Niels Larsen hans forseelse, dog at han skal betale sagens omkostninger 5 rigsdaler, og i bøde give noget til de fattige i Thisted, på grund af hans fattigdom modereres bøden til 3 mark. NL takker og lover, at han aldrig vil gøre det mere.

30. september. Intet. 7. oktober.

Eske Jensen på herredsfoged i Hassing-Refs herred Willads Poulsens vegne som kurator for Laurids Pedersen Morsings børn for arv efter deres moder, Anne Poulsdatter i hans afdøde broder Christen Poulsens sted, som døde på Ulstrup og var deres morbror. Der er tre sønner, Christen, Peder og Poul. De har efter skiftekontrakt 9/8 1678 samtlig fået tillagt 200 rigsdaler, hver 101 sldl. 12 sk., og får nu udlagt markjord i Thisted mark.

21. oktober.

Laurids Pedersen Morsing i dommers sted.

1245

Thisted Købstads Tingbog - 1702

Eske Jensen på Christen Degns vegne i Nors tiltaler Knud Laursen Fårtoft for en fjerding gryn, han skal have leveret Knud Fårtoft i hans hus, og fremstiller vidner. Knud Fårteft begærer udsættelse, da han selv vil føre vidner. Eske Jensen forlanger vidnerne afhørt, da de er til stede. Dommeren udsætter sagen i tre uger, men Knud Fårtoft skal så selv betale vidnerne. (11/11).

Onsdag 25. oktober med tilforordnede borgere.

Søforhør. Skipper Frants Neuman af Stralsund er strandet med sit førende skib, kaldet »Retfærdighed« ved Klitmøller strand mellem 19. og 20. oktober. Styrmanden forklarer om kurs og vind og om strandingen. Skibet blev straks slået om på siden, og de måtte med stor livsfare bjerge sig på land. De fik kun med dem, hvad de gik og stod i. Ladningen havde de ikke set noget til på stranden siden, kun en sæk uld, som var slået i stykker. Han kunne ikke give anden grund til strandingen, end at strømmen måtte have påvirket deres kurs. De andre søfolk bekræfter hans udsagn og at de ikke har noget at klage over deres skipper, der havde forholdt sig som en ærlig mand.

28. oktober. intet. 4. november.

Læst patent om højesterets holdelse.

(12/8). Lars Nielsen bekendtgør, at det hus, han har fået udlagt fra Markus Greve, stilles til auktion i dag 8 dage.

11. november.

(21/10). Sagen mellem degnen i Nors og Knud Fårtoft er forligt med 1 rdl., hvoraf skriveren får 2 mk. 8 sk., og resten kommer degnen til gode sammen med den fjerding, grynene har været i.

18. november.

læst forordning om debitorer, som fallerer og undviger, og hvorledes med deres efterladte gods skal forholdes.

Christen Lauridsen Hobrou, borger i Ålborg skøder 2 agre, som. han har fået udlagt efter Niels Nielsen Oderøe, til Terkild Andersen Møller, den ene på Koue ager, med norder ende på byens ager og sønder ende på Steen Koue, 1 td. bygsæde gl. mål, den anden i Mølle Fald 15 skæpper bygsæde gl. mål. Disse agre er igen overdraget Anders Jensen Frost af' Maren Jensdatter, Terkild Møllers enke, der bevidner, at hendes sal. mand fik betaling for dem, kort før han døde.

1246

Thisted Købstads Tingbog - 1702

".:... november.

Laurids Pedersen Morsing i dommers sted. Intet. .. december.

Claus Olufsen, konsumtionsfuldmægtig, tiltaler byskriver Christopher Nielsens ,nke, fordi der er fundet et slagtet nød i hendes hus. Det var ikke angivet til at konsumere, og hun skylder desuden en konsumtionsrest, bl.a. græspenge efter hans (COs) sal. formand, Erik Lauritsens optegnelse. Niels Christophersen mødte på sin moders vegne og tilbød at betale de resterende græspenge og foregav, at hans moder havde forladt sig på Claus Olufsens kredit. Opsat 8 dage. (9/12).

9. december. IP.

Claus Olufsen ctr. Christopher Nielsens enke. CO tilstår, at han har givet hende nogen delation på græspenge, men ikke længere end til mortensdag.

Dom: Det fundne kød konfiskeres og henfalder til konsumtionsforpagteren tillige med konsumtionsbetalingen deraf. Enken har fået delation, men ikke så længe, med græspengene. Dog, da CO ikke har gjort nogen erindring enten selv eller ved folk hos enken om betaling, idømmes hun ikke straf, men græspengene skal betales inden 3 solemærker, og enken betaler sagsomkostningerne.

Skøde fra Bodil Jørgensdatter, sal. Jep Nielsen Krogsgårds, til Anders Christensen Skomager på det hus hun ibor østen bækken på Knakken med tilhørende brønd og toft.

16. december. Intet. 23. december.

Syn i den gård kaptajn Harmens ibor, som tilhører Lars Nielsen, over et ladehus, hvoraf en stor del er faldet ned natten før synet af vind, vejr og forrådnelse. Overrejsningen af 2 gulve eller 4 fag hus regnet, var ganske nedfalden, samt gavlen og den største del af nederdelen brækket, og tømmeret, der var faldet ned, og det der stod endnu, var kun tjenlig til brænde, og taget ikke til andet end at kaste på møgdyngen. Resten af laden, 4 fag, kan ikke blive stående, hvis det ikke bliver opbygget af nyt.

Hermed endes det år efter Christi fødsel år 1702.

1247

Thisted Købstads Tingbog - 1703

Byfoged: Iver Pedersen. 13. januar.

Claus Olufsen, konsumtionsfuldmægtig, ctr. nogle borgere for skyldige græsgange, folkeskat og konsumtion. På Emmike Eriksens enkes vegne påstod Morten Jørgensen, at hun havde regning med forrige konsumtionsforvalter sal. Erik Lauritsen, for et par kværnsten. CO påstod, at dette burde søges hos EEs enke. Dommen findes indført senere. (Ikke fundet).

20. januar.

Peder Christensen Fjerritslev lod læse forrige byfoged Emmike Eriksens tilladelse til alene at være skoleholder i byen (se 29/10 1687), påtegnet biskoppens og stiftamtmandens approbation, at PF efter byfogedens forslag dertil måtte antages fremfor nogen anden. PF beklagede sig over, at Peder Christensen Årup gør ham indpas i hans embedsforretning. Retten advarede PCÅ mod at gøre PF indpas.

27. januar.

Anders Christensen Skomager tiltaler Laurs Madsen Kyndj og hustru for skældsord. Et vidne har hørt, at ACSs hustru Inger Pedersdatter, som Laurs Kyndi skulle væve noget for, sagde: Slug en lort, skidtfod, og Laurs Kyndi skældte en for hore, men hvem det var vidste vidnet ikke. Der var ellers ingen mundklammeri i stuen. Et andet vidne vidner også, at der var noget mundklammeri mellem Inger PD og LMK, men LMKs hustru var ikke med. Tingsvidne. (10%2).

Else Jensdatter beder om, at hun må slippe med en lejermålsbøde på 3 rdl. da hendes tilstand er ringe, og hun skal forsørge sig og sit barn. Det tillades. Peitter Bertramsen, byskriver, får skøde af Peder Tøgersen på Overgård i Mors på gården, han nu bor i, og som PTs formand Jens Nielsen Mullj før boede i.

Jens Christensen Skyum lader efterlyse nogle papirer, som er bortkommet eller stjålet, angående hans gård, jord og ejendom, ved dom udlagt til hans broder Laurits Christensen i Skyum og nogle gældssager hos Christen Iversen, sorenskriver i Mandal. JCSs svigersøn Christen Pedersen beretter, at nogle dokumenter befinder sig i hans hustrus gemme, som

angår hans hustrus mødrearv, og da JCSs efterlysning måske skulle hensigte til at få visse dokumenter erklæret ugyldige, anmoder han om, at det ikke bliver tilladt, før JCS har udredet hans hustrus mødrearv. (3/2).

1248

Thisted Købstads Tingbog - 1703

3. februar.

I Læst Niels Christensen Drejers kongebrev på bedemandstjeneste her i byen af 20/1 1703.

(27/1). Jens Christensen Skyum lod ved 3. ting efterlyse nogle specificerede dokumenter. Tingsvidne. (10/3).

f11. februar.

(27/1). Laurs Madsen Kyndj erklærer, at han ved intet andet end godt og ærligt om Inger Pedersdatter, Anders Christensen skomagers hustru, hvormed ACS og Inger PD var fornøjede. LMK lovede, at så snart hans væv blev ledig, skulle han sætte IPds garn på væven.

(3/2). Karen Jensdatter, Jens Skyums datter, og hendes mand Christen Pedersen, fremlægger i retten dokumenter, som hun mener angår hendes mødrene arv, og som hun har taget til sig. De forundrer sig over, at hendes fader, Jens Christensen Skyum, har indblandet sin broder, Laurits Skyum i sagen, da han (LS) ikke har nogen rettighed til dokumenterne. Dokumenterne blev påtegnet og tilbageleveret til CP. Tingsvidne. (CP og hustru har brug for hendes arv, da de er fattige unge folk). (17/2).

r

Skøde fra Niels Andersen, borger, til byfoged Iver Pedersen på 2 stk. havreland. 17. februar. OP.

Christen Pedersen tiltaler Jens Christensen Skyum, fordi han ikke har overholdt en forskrivning på hans hustrus, Karen Jensdatters mødrearv på 518 sldl. 1 mk. 1 sk. 9 3/5 d., hvilket brev blev læst og påskrevet, og skal blive indført i akten. JCS siger, at papiret ikke er noget værd, da de, der har underskrevet, ikke var stævnet. Langt mindre kunne han mod deres vilje indgå nogen, eftersom han havde indladt sig i et nyt ægteskab i deres familie (Peder Pedersen Brønsdorph, Jens Svendsen og Peder Bendixen i V. Vandet). Forskrivningen er ingen steder protokolleret. Måske har den i lang tid været udlånt på landet til skolebørn at læse i (!!). Men eller havde han pantsat noget jord for hendes mødrearv. Christen Pedersen agtede ikke nødig at svare. Opsat 14 dage. (3/3).

24. februar. Intet. 3. marts.

Læst forordning om adskilligt, landmilitzen vedkommende af 30/12 1702.

(17/2). Christen Pedersen tiltaler Jens Skyum efter forrige bevisligheder og fremlægger attest fra præsten mag. Aspach om, hvornår JCS og Else

Thisted Købstads Tingbog - 1703

Truelsdatter blev viet. Else Truelsdatter møder for sin mand og fortæller, at han ikke kan møde, da han er syg og sengeliggende. Opsat 8 dage.

(Attesten indført fol. 249 a. Viet 12/2 1685). (10/3). (Bent Tomassen).

Hans Jensen Buch tiltaler Birgitte Gydichsdatter for lejermålsbøder, som hun skylder. Hun har i nogle år holdt sig borte fra byen. Bent Tomsen, dommer i denne sag efter begæring afsiger, at hun skal betale 6 rdl. og 2 sldl. i omkostninger. (17/3).

Skøde (retten betjent af Hans Jensen Buch).

Bent Tomassen skøder til Peder Bartramsen, byskriver, noget markjord. 10. marts(?).

(3/3). Christen Pedersen ctr. Jens Skyum, hans svigerfader for hans hustrus mødrearv. Opsat 8 dage. (17/3).

Niels Nielsen Visiterer stævner Laurids Pedersen Morsing for skyld efter obligation. Opsat 8 dage. (17/3).

Margrete Schytte, sal. Christopher Nielsens, skøder til ungkarl Laurits Jacobsen en indmarksager, 16 skp. bygsæde gl. mål.

17. marts.

(10/3). Christen Pedersen ctr. hans svigerfader, Jens Skyum, ang. hans hustrus mødrearv. Forlig: Jens Skyum skal betale CP 140 sletdaler, halvdelen til påske, halvdelen til mikkelsdag.

Soldat under kaptajn Harmens Jan Pedersen tiltaler Jens Skyum for overlast og utilbørlig påsagn i hans hus. Da Jan P. en dag kom ind til Jens Skyums, bad dennes hustru ham om at blive der nogle dage og tærsk, hvad han lovede. Om aftenen bad hun ham hente Jens Skyum hos Niels Visiterers, men der varhan ikke. Så gik Jan P. til sal. mester Petter (Sattelmeiers) enke, hvor han fandt JS. De sad så sammen der til kl. 3 om natten, da de gik hjem og lå i samme seng, Omkring kl. 6 kom Knud Fårtoft derind med sin datter, og da bad JS KF om hans datter ikke ville gå hen og hente brændevin, hvad hun straks gjorde, og JS gav hende penge med. Så drak JS soldaten til, mens de endnu lå i sengen, og efter at de var stået op, bad JS KF, om han ville brække hans ladedør op, da han havde tabt nøglen. Bagefter bad han KF blive inde, og Jan P. gik ud og brækkede ladedøre op. Da han kom ind, sagde JS: Hvor har du gjort af min pung, som jeg gav dig i aftes? Du skal svare mig både til pung og penge, din tyv og din skælm. Så sprang JS ind på Jan P. og slog ham i ansigtet, så næsen kom til at bløde, og der blev et sår på læben. Så tog Jan P. sin bøsse og sin kjole og gik til sin kaptajn for at klage og siden til byfogedens hus, hvor han blev synet. Knud Fårtoft vidner, at da Jan P. havde været

ude at brække døren op og kom ind igen, stod Jens Skyums hustru og ledte i sengen efter pungen og havde

1250

Thisted Købstads Tingbog - 1703

klæderne deraf, men fandt den ikke. JS spurgte Jan P., om han ikke vidste af pungen, men Jan svarede nej. Om han da ikke havde set, hvor han tog de penge til brændevinen? Nej, Jan vidste ikke, om han tog dem af sin lomme eller af sin pung. »Gud bevar os«, sagde JS, »skal jeg tro, jeg har tyve i mit hus. Da sagde Jan: Folkene i byen har vel sagt mig hvad karl I var. JS spurgte, om han vidste andet, end at han var en ærlig mand. Da svarede Jan: Folkene i byen har vel sagt mig af Eders skælmstrækker. Så fik de hinanden i håret, men KF skilte dem ad.

Jens Skyum var mødt og erklærede, at han vidste ikke andet med Jan Pedersen, end at han var en ærlig karl, og han kunne ikke huske, om han havde slået ham. Opsat til i dag 14 dage, da kaptajnen ville søge anden oplysning.

(10/3). Niels Visiterer tiltaler igen Laurids Pedersen Morsing for skyld. Opsat 8 dage. (31/3).

(3/3). Birgitte Gødiksdatter møder med vidner, der vidner, at hun ikke har andet, end det hun står og går i, og ikke kan betale sine lejermålsbøder, som hun i lang tid havde forladt byen for af frygt. Hun beder, at hun for denne gang må blive forskånet for straf.

Skøde fra Enevold Nielsen Bieregaard til tolder Chrisen Jensen på to agre, hvoraf den ene holdes for 15 små skæpper bygsædeland, den anden for 12 små skæpper.

24. marts.

Knud Riber stævner folk, der har købt ting på auktionen efter amtmand Jørgen Skeel Due ved Thisted Bisgård.

Laurids Nielsen skøder til Peder Jensen Hov to indmarksagee, den ene på 4 skp. bygsæde med stort mål. Den anden på 5 skp. stort mål.

3. marts.

(17/3). Niels Visiterer ctr. Laurits Pedersen Morsing for skyld. Dom indført senere. (Se nedenfor).

Hans Buch stævner Jørgen Pedersen, krambodsvend hos Laurits Nielsen, for en vise, han skulle have skrevet, og som på grund af dens skamfuldhed ikke kunne oplæses i retten. Han siger, at han bare har skrevet den af efter en vise, han har fået af Niels Nielsen Hornbye, som havde fundet den på gaden, efter hvad han siger. Opsat til næste ting efter påske.

Dom i sagen mellem Niels Visiterer og Laurits Pedersen Morsing, som dømmes til at betale.

Indført byfogedens stævning til Jørgen Pedersen, krambodsvend, angående den grimme vise, og som vidner forskellige borgere. (14/4).

1251

Thisted Købstads Tingbog -1703

14. april.

(31/3). Hans Buch ctr. Jørgen Pedersen, Laurits Nielsens krambodkarl, angående en vise, som han siger, han har fået af Niels Nielsen Hornbye, der siger, han har fundet den på gaden. Dommeren resolverer, at de to udgaver af visen, N. N. Hornbyes og Jørgen Pedersens afskrift, skal sammenlignes, for at man kan se, om de er ens. (21/4).

Christen Christensen Knakkergård af Skyum bekendtgør på sin broder, Jens Skyums vegne, at en del af dennes jord udbydes til salg.

21. april.

(14/4). Knud Pedersen Riber har stævnet Jørgen Pedersen, Niels Nielsen Hornbye og Maren Hansdatter (Zirich) sal. Anders Lauritsens angående den upassende vise. Flere vidner siger, at de har hørt den flere steder. Den handlede om gæster ved Oluf Jensen Skrædders bryllup. Niels Hornbye skal have sagt, at han nok skulle redde sig selv og Jørgen Pedersen, men de andre skulle få skam. Boye Nielsen vidner også, at Niels Hornbye havde sagt, at Maren Hansdatter havde budt ham 2 skæpper malt for at sige, at det var den samme vise, som han havde fundet på gaden som den, hun havde haft og læst for folk. Jens Hansen Skrædder vidner, at han var inde hos Maren Hansdatter lidt før påske, og da tog hun visen frem og læste nogle vers, men som hun læste, gik han bort og ville ikke høre mere af den. Det var ikke værd at høre på. Hans broder Christen Hansen Skrædder vidner, at han også en dag var hos Maren Hansdatter. Hun var ikke hjemme, men der lå et stykke papir på bordet med nogle vers af samme vise, og han syntes, det var skrevet med en kvindehånd, og bogstaverne var våde og nylig skrevet.

Andre har hørt hende læse visen. Tingsvidne.

Morten Jørgensen og Eske Jensen skal konferere de to udgaver af visen. (28/4). Skøde til Christen Jensen, tolder, på markjord, som han har købt på auktion efter sal. Jacob Pedersen, hører, og hustru Karen Pedersdatter. Skødet udstedt af provst Poul Jensen Snedsted, Sjørring, (Gejstligt skifte).

Christen Madsen Frost fremlægger på sin søsterdatter, Anne Johansdatter, hendes vegne et skøde fra Marcus Greve på hans hus i Storegade, med Jens Hansen Hattemagers hus og ejendom vesten til og Knud Lauritsen Fårtofts hus østen til, vender med nørre side til adelgaden og den søndre side til stranden. 19/4 1703.

25. april.

Iver Pedersen.

Thisted Købstads Tingbog -1703

(21/4). Sagen om visen fortsat. Vidner bl.a. Karen Pedersdatter, Niels Hornbyes kone og hans søn. Niels Hornbye vidner, at Maren Hansdatter kaldte ham ind i hendes hus, da han om morgenen jagede sine får i marken. Hun sagde, at han skulle sige, at han havde lånt hende visen, før han gav den til Jørgen Pedersen, så ville hun give ham to skæpper malt. Han sagde, at han ville ikke sige det, om hun så gav ham 10 rdl. Maren Hansdatter nægter og siger, at hendes 3 små børn havde fundet den på gaden ved Peder Skomagers hus. (8/5).

(17/3). Christen Pedersen tiltaler sin svigerfader, Jens Skyum, fordi han ikke har holdt det forlig, han indgik med ham. Jens Skyum siger, at han kan tage varer for pengene i hans krambod. Opsat 8 dage. (8/5).

8. maj.

Læst forordning om toldinspektion.

Jørgen pallesen (Obel) på Skarregård stævner amtsforvalter Jens Hansen for en eksekution og for, hvad JP mener, JH skylder ham. JP har været forpagter på Hindsels. Opsat 6 uger.

(28/4). Sagen om visen fortsat. Maren Hansdatter kommer med et skriftligt indlæg. Opsat 4 uger. (Se nedenfor).

(28/4). Christen Pedersen ctr. Jens Skyum, hans svigerfader, om hans hustrus arv fortsat. JS har ikke betalt efter forliget. (Sagen fortsætter).

(Se ovenfor). Indført Knud Pedersen Ribers indlæg i sagen om visen. Han kræver Jørgen Pedersen, Niels Nielsen Hornbye og Maren Hansdatter dømt, og at de tre eksemplarer af visen, der er i rettens forvaring skal brændes. (Sagen fortsætter).

Indført Maren Hansdatters indlæg. Hun hævder, at hun ikke har skrevet visen). (Underskriver Maren Hansdatter Siriches). (2/6).

Indført Jens Christensen Skyums indlæg i sagen mellem ham og Christen Pedersen. Han tilbyder i stedet for penge varer eller sine to kramboder til algaden, sin storstue, en kakkellovn og klæder, og tilbyder CPs hustru, hans datter, husvåning, bo og boskab. (Sagen fortsætter).

Dom i sagen Christen Pedersen ctr. Jens Skyum. JCS dømmes til at betale efter forliget, første halvdel inden 15 dage. Kan JCS fremvise kvittering for, hvad han hævder at have givet CP, skal denne sum fradrages, men for tidsspilde og umage skal han betale CP 10 sletdaler. (16/6).

12. maj.

Laurits Pedersen Morsing i dommers sted.

Thisted Købstads Tingbog -1703

Konsumtionsfuldmægtig Claus Olufsen tiltaler Peder Christensen Årup for brød (12 skillingsbrød på en seng og 15 af samme størrelse i halmen nedenunder samt 17 stk. kavringer i ovnen. Konsumtionsbetjenten Mogens Knækkenborg fandt 1 skp. mel i en pose, der var kastet bagud over plankerne. På loftet var fundet 10 grovbrød til ca. 4 skilling. Peder Årup sagde, at alle brød var bagt af de 2 ½ skp, korn, han havde angivet til maling. Han og hans kone var ene i huset, og hun havde været syg. Desuden var der brugt noget grynmel, der var faldet ved grynmaling. CO sagde, at melet skulle være brugt tre dage efter, at det var angivet, som forordningen siger, og der var gået næsten 3 uger. Han krævede konfiskation. (19/5).

Laurids Nielsen tiltaler borgere for skyld, bl.a. Laurids Lauridsen, studiosus. Opsat i 8 dage.

19. maj.

Christen Jensen Schalderup tiltaler Laurits Nielsen for, hvad han mener LN skylder ham. Eske Jensen begærer på LNs vegne, at sagen må opsættes 8 dage, for at de kan komme til afregning og forlig.

(12/5). Claus Olufsen ctr. Peder Christensen Årup. Da der var nogen disput mellem parterne, hvori de ordinære otte mænd er krævet til vidne, ordineres otte andre mænd til retten som stokkemænd at betjene. De 8 tinghørere fra forrige retsmøde om sagen kræves til vidne om de beskyldninger, PCÅ gjorde på Mogens Knækkenborg. Brødene var blevet vejjet, med undtagelse af de kavringer, der stod i ovnen, men nu var borte. Opsat 8 dage. (Sagen fortsætter). Sagen mellem Peder Christensen Årup og Mogens Knækkenborg blev forligt. PCÅ betaler MK to mark. (26/5).

Mag. Holger Schandorph, sognepræst til Snedsted, tiltaler Knud Riber for gamle restancer, han har måttet betale imod en kontrakt med Knud Riber. Opsat 8 dage. (26/5).

26. maj.

Skøde fra Jens Christensen Skyum til Hans Jensen Buck på en indmarksager på Refsager i nedre vrat ved Munkeled, som kaldes Munkeled ager med neder ende op til sal. Peder Olsens arvingers jord og den skelsten i nedre ende af den vesterste told, og med søndre ende løber til byens dige, ved samme ager er bestående.

(19/5). Mag. Holger Sørensen Schandorph, sognepræst til Snedsted tiltaler Knud Pedersen Riber, fordi han efter kontrakt har lovet at holde hr. Holger fri for gamle restancer til amtsstuen. Mag. Holger mener, at man, da kontrakten blev oprettet, ikke vidste, hvor store restancerne var, og forlanger nu, at KR skal betale dem alle. KRs fuldmægtig begærer sagen opsat for at føre vidner, men dommeren slutter sagen. (Se nedenfor).

1254

Thisted Købstads Tingbog -1703

(19/5). Claus Olufsen ctr. Peder Christensen Årup.

Dom: Da det er bevist, at PCA har beholdt en angivet skæppe mel fra møllen'i tre ugers tid, inden han har ladet det bage, hvad der er imod forordningen, og hvad der kan sætte ham under mistanke, bør han betale 4 mk. i bøde, melet konfiskeres og han skal betale 1 rdl. i sagsomkostninger.

Morten Jørgensen tiltaler på pigen Ingeborg Nielsdatters vegne Niels Tomsen her i byen for skældsord imod hende. Sagen forliget. NT erklærer, at han vidste intet andet, end hvad ærligt og kristeligt var om hende og hendes pårørende, og han betaler til fattige, syge og sengeliggende her i byen 1 mark foruden stævningssenge.

Jens Christensen Skyums skøde til Mads Pedersen Høit på 1 ager i Kier agre 1 td. bygsæde, og 1 ager i Hov, der løber fra vrat til Vegendal med Vester ende, på 1/2 td. bygsæde med et Mødynges sted i vestre ende til sin datter Karen Jensdatters mødrene arvs afbetaling.

(Se ovenfor). Domsslutning i sagen mellem mag. Holger og Knud Riber (se ovenfor). Det er med tingsvidne er bevist, at KR frivillig har lovet at holde mag. Holger fri for nogle restancer, han søgtes for til Thisted amtsstue, og som et tingsvidne forklarer beløb sig til 16 rdl. Mag. Holger forlanger nu 36 rdl. 4 mk. 4 sk., men jeg kan ikke bifalde hans påstand. KR skal derimod efter kontrakten betale de 16 rdl. og 9 mk. i procesomkostninger inden 15 dage.

Fledføringskontrakt mellem Anne Nielsdatter, sal. hr. Hans Spjelderups, og hendes broder Laurits Nielsen, som har taget hende i sit hus på grund af hendes alderdom og svaghed og lovet at sørge for hende hendes livstid. Hun overlader ham alt, hvad hun ejer.

2. juni.

(8/5). Knud Pedersen Riber tiltaler Jørgen Pedersen, krambodsvend, Niels Nielsen Hornbye og Maren Hansdatter for den ærekrænkende vise. Jørgen Pedersen henholder sig til sin forrige forklaring, og NNH ligeså, men Knud Riber mener, at der ikke bør tages hensyn dertil, da Jørgen Pedersen ikke forklarer, hvordan der er kommet flere vers med i hans afskrift og noget er udeladt. Opsat 8 dage. (9/6).

Jens Christensen Rodsted på Næsgård har stævnet på efterfølgende måde:

Jens Christensen Rodsted af Christianssand i Norge stævner amtsforvalter Jens Hansen for, hvad han er ham skyldig, og stævner Poul Pedersen og Niels Christensen, amtsforvalterens nuværende fuldmægtige og tjenere til at møde om 8 dage, da NC er rejst til København. (9/6).

Her indført Jørgen Pedersen indlæg angående den famøse vise.

1255

Thisted Købstads Tingbog -1703

9. juni.

(2/6). Knud Riber og medinteresserede ctr. Jørgen Pedersen, Niels Hornbye og Maren Hansdatter angående visen om Oluf Skrædders bryllup, begærer dom. Dommen findes senere under denne dags forretning indført (men den synes ikke indført!!!!).

(2/6). Jens Rodsted ctr. amtsforvalter Jens Hansen. Poul Pedersen erklærer på amtsforvalterens vegne, at Jens Rodsteds regnskaber fra den tid, han var i amtsforvalterens tjeneste, endnu ikke er kommet til rigtighed, og før det er sket, kan der ikke foretages opgørelse. Opsat 4 uger. (Sagen fortsætter).

Jens Rodsted fremlægger nogle papirer, som Poul Pedersen kommenterer. PP kom i amtsforvalterens tjeneste til mikkelsdag 1696, og da havde Rodsted noget med oppebørselen at gøre som og siden i 1697 og 98, da han forlod sit kammer i amtsforvalterens gård og siden boede i borgmester Lelii gård, hvor han skrev nogle regnskaber færdig. Rodsteds tjener var derefter engang hos amtsforvalterens kammer, men han var ikke hjemme dengang. Tjeneren havde en pose med og sagde, at Rodsteds regnskaber var i den. Siden havde amtsforvalteren talt om samme regnskaber og sagt, at de var temmelig urigtige, i særdeleshed, da Rodsted fremviste kvitteringer for poster, der i regnskaberne stod til restance. Mere vidste han ikke. Rodsted aflægger ed på, at han har søgt om at få en afregning. Tingsvidne. (Sagen fortsætter).

Her indført Jens Rodsteds regning til amtsforvalteren (ialt 216 rdl. 2 mk. 14 sk., dat. Næsgård 15/5 1703. J. Rodsted. (Sagen fortsætter).

Derefter indført amtsforvalterens svar, at han er forhindret i at være til stede på tinget for at svare, da han er i København for at klarere regnskaber, hvilket attesteres af Rentekammerets skriver. (Sagen fortsætter).

Videre indført to attester, som Rodsted fremlagde, en fra Oluf Hansen, dat. Vejerslevgård 8. juni 1703, og en udateret fra Tøger Pedersen Nørkier om JRs regnskaber og JRs ønske om opgørelse. (14/7).

16. juni.

Frants Erichsen har ladet stævne Laurits Nielsen efter en beskikkelse fra Frants Clausen Bodum til Jacob von Holten og Laurits Nielsen, at hans morbrodersøn Frandtz Erichsen Rosenberg har beklaget sig over, at hans svoger Laurits Nielsen har tilholdt sig en del af arven efter hans fader Erich Pedersen, som der ikke er holdt skifte efter.

Jacob van Holten skriver på beskikkelsen: Dette haver jeg læst og kommer mig ej ved at svare på. Jacob von Holten.

Dette har jeg læst, og når det kommer for mit rette værneting, skal jeg vide at svare. Laurs Nielsen.

Derefter møder Gregers Ovesen på Laurits Nielsens vegne og irettelægger et tingsvidne af Hassing-Refs herredsting, hvori er indført skifteforretning efter

Thisted Købstads Tingbog - 1703

Erich Pedersen, der boede og døde på Skibstedgård, foretaget i overværelse af Laurits Nielsen i Thisted, herredsfoged Willads Poulsen på Koustrup og herredsskriveren Søren Villadsen i Aadgaard.

Erik Pedersens arvinger var hans børn Emmike Eriksen, Frants Eriksen, Maren Eriksdatter, g.m. Laurits Nielsen, og Magdalene Eriksdatter. Kreditorer er bl.a. Petter Rosenberg i Lemvig, zidsel Rosenberg i Viborg og Lisbet Pedersdatter (Nørkjær) i Hvidbjerg præstegård (på Tyholm). Der var ingen umyndige arvinger. Slægtninge er Frants Clausen Boddum og Peder Clausen Boddum. Knud Riber attesterer, at ingen har været til stede på amtmandens vegne, så vidt han ved. Frants Erichsen bor nu i Holstebro.

Udførligt skifte med opgørelse over boet.

Claus Olufsen tiltaler Morten Eskesen for en forseglede kiste, som han ikke ville åbne for konsumtionsbetjentene den 6. juni, og ved en senere inkquisition var de segl, som betjentene havde sat for kisten brudt. Da det i dag er markedsdag, og betjentene ikke kunne møde, er sagen opsat i 8 dage. (23/6).

(8/5). Christen Pedersen stævner Jens Christensen Skyum, sin svigerfader, til et forbudsvidne, og det forbud, han har udstedt mod Jens Skyum mod at sælge noget af sin ejendom, inden han har betalt Christen Pedersen resten af hans hustrus mødrene arvepart, 70 rdl. efter forliget (og dommen) anmoder han om at få forbudet kendt lovligt. Desuden ønsker han regnskab for hans hustrus stedbroders efterladte midler. Stedbroderen, Mads Nielsen Tinstrup er død. Jens Christensen Skyum protesterer. Han kan ikke drive sin næring, hvis der bliver gjort forbud, og han vil fremlægge regnskab for Mads Tinstrups arv og for den ligsten, som han havde lovet at lægge på sin første hustrus og hendes mands grav. Han antyder, at Christen Pedersen var i kammeratskab med Jens Maler med falskmønteri i Kragerø i Norge og havde været i fængsel og arrest, og påstår Christen Pedersen skal bevise, om han er en fri mand, før han går i rette med ham!!! Christen Pedersen begærede forbudstingsvidne. (23/6).

23. juni.

(16/6). Claus Olufsen ctr. Morten Eskesen angående den forseglede kiste. Morten Eskesen ville ikke lukke den op. Han sagde, at nøglen var på Christen Kolds skib i et andet lidet skrin, som han havde haft med sig i København. Derefter blev kisten forseglede, og Morten Eskesen lovede at svare til seglet. Da betjentene senere ville have Morten Eskesen med til Christen Kolds skib, sagde ME, at han ikke havde tid. De fik at vente, til skibet kom i havn. Betjentene for da ud til skibet og forseglede skrinet, som nøglen skulle være i. Senere så de, at det ene segl var brudt, men det andet så ud til at være helt. Opsat 14 dage. (30/6).

(16/6). Christen Pedersen ctr. Jens Skyum. Han fremlægger forliget og det forbud, som retten udstedte 16. juni. JCS protesterede og mente, at forbudet ikke havde nogen kraft og forlangte desuden bryllupsudgifter,

han havde haft ved Christen Pedersens bryllup med hans datter, betalt.
Opsat 14 dage. (7/7).

1257

Thisted Købstads Tingbog -1703

Skøde fra Jens Christensen Rodsted til Christen Carstensen Wolf på et hus i Storegade, før sal. hr. Laurits Mouridsens hus, hvori sergeanten nu bor, med Niels Mulis gård på østre side og Eske Mortensens gård på vestre side, og med søndre ende til algaden og nørre ende til gaden nordenfor.

30. juni.

Anders Christensen Degn af Snedsted tiltaler Knud Riber for det usømmelige, umanerlige forhold, han skal have haft ved hans huses dør og lukkelse i Anders Christensens fraværelse, som den dag skal være gået ud med sin søster og efterladt sig husets dør lukket med videre. Niels Nielsen, forrige visiterer, og hans datter Kirsten stævnes også, og Jens Christensen Skyum for deres sandhed at vidne, da de fulgtes med Knud Riber.

Knud Riber henviser til et vidne af Hassing-Refs herreders ting, hvorefter Niels Nielsen visiterer sammen med sættefogeden Niels Nielsen Korsgård og hans to tiltagne mænd gik ind i huset, men ikke foretog sig noget ulovligt, og KR mener, at de andre fra landet, der overværede episoden, bør stævnes, hvis AC tror, at de kan vidne sandfærdigt anderledes end de førte vidner. AC spørger KR, om han selv var med. KR svarer, at han var der efter Niels Nielsen Visiterers begæring. Jens Christensen Skyum vidner, at Anders Christensen lukkede selv døren opfor dem, og døren stod åben, og rettens folk gik først ind. Opsat 14 dage. (4/8).

(23/6). Claus Olufsen ctr. Morten Eskesen angående kisten og skrinet, som var forseglet i skipperens og hans folks samt i tobaksforpagternes betjente, Gregers Ovesen og Niels Hornby deres nærværelse. Niels Hornbye forklarede, at Morten Eskesen nogle dage senere kom til ham og sagde, at fogeden havde befalet, han skulle gå med og se til, at han tog skrinet i land. Men da han ikke havde videre at bestille på skibet, blev han tilbage, og ME for ombord, og da han igen kom i land, stod vidnet nede ved åen. ME tog skrinet af båden og bad Niels Hornbye se i det, om der var noget ulovligt i det. Vidner så, at seglene var frabrudt. ME havde bedt Johan Rebslager og hr. Jenses karl i Vang bære skrinet op i byfogedens hus. Johan Rebslager vidnede, at skibsdrengen havde sagt, at seglene blev brudt af uagtsomhed, da skrinet blev rakt op af skibslugerne (senere: kabyslugerne), da skrinet kom i klemme i åbningen, og hr. Jenses karl tog noget for hastigt ved det. Om kisten vidnede MEs tjenestepige, at hun ikke vidste, hvad der var i det, og at en dag, da hendes madmoder var til mølle, gik deres lidet barn til kisten og rykkede seglet derfra. Opsat 8 dage. (8/7).

7. juli. IP.

(30/6). Claus Olufsen tiltaler Morten Eskesen angående skrinet og kisten. Opsat 8 dage. (14/7).

(23/6). Christen Pedersen tiltaler Jens Skyum for en ligsten, han havde lovet at lægge på hendes broder, sal. Mads Nielsen Tinstrups forældres grav, hvortil der var udlagt en ager, og kræver regnskab for Mads Tinstrups mødrene og fædrene

1258

Thisted Købstads Tingbog -1703

arvelod, som Jens Skyum har beholdt hos sig. JS svarer, at han efter skiftet har lånt Mads Tinstrup 54 rdl. og givet ham et ladehus og stald med 11 bindinger, som MT havde solgt til Emmike Eriksen. Opsat 14 dage. (Sagen fortsætter). Dommeren spurgte Jens Skyum, om han ville indløse det udlæg, hans svigersøn Christen Pedersen havde fået hos ham efter dom. JS svarede nej. Arvekvittering fra Niels Nielsen Risbøl i Hjerting ved Varde til Niels Nielsen Visiterer som arving på sin hustrus Elenore? Berendsdatter's 'vegne efter hendes moder, Lene Madsdatter, som var Niels Nielsen Visiterers hustru. Skøde fra Christen Jespersen til Oluf Joensen Skrædder på, hvad der er tilfaldet ham efter hans forældre ved skifte 30/3 1701, i den gård som jeg og mine søskende bor i, markjord og løsøre. 1/3 1703.

14. juli.

(7/7). Claus Olufsen ctr. Morten Eskesen og var dom begærende, hvorefter blev afsagt, som under denne dags forretning findes indført (men ikke indført!!). (27/7).

(9/6). Jens Christensen Rodsted ctr. amtsforvalter Jens Hansen begærer dom. Poul Pedersen på Jens Hansens vegne mente, at som Rodsteds regnskaber endnu var uklareret, burde denne fordring eventuelt afkortes i den sum, og til den tid, som landstingsdommen om regnskabernes revision og klarering ommelder, hvormed Rodsted erklærede sig tilfreds. (15/9).

21. juli 1703.

(7/7). Sagen mellem Christen Pedersen og Jens Skyum opsat fremdeles i 8 dage. (28/7).

28. juli.

Sagen mellem Christen Pedersen og Jens Skyum, angående hans hustrus broder sal. Mads Tinstrups arvepart. Jens Skyum fremlagde en kontrakt mellem Mads Tinstrup og hans stedfader Jens Skyum af 18/6 1680, og 2 breve fra MT angående ligstenen. Opsat 8 dage, da JS lover at møde med afkald. (4/8).

Niels Bendsen Smed lader stævne Jokum Jokumsen Kløv i hans arrest i tinghuset og hans fader Jokum Kegel (Kegler?), fordi han har forsøgt voldtægt mod Niels Bendsens lille datter, der var ca. 10 år gammel. Han blev forhindret af pigens moder, der kom til, da hun hørte, at pigen skreg. Drengens fader og moder siger, at da de fik at vide, hvad der var sket, straffede de ham både med ris og med kæp.

Dom: Da Jokum Jokumsen Kløv kun er en umyndig og uforstandig dreng (født 1687, +1705), der lover at forbedre sig, slipper han denne gang med, at han i rettens overværelse skal piskes med ris på hans krop af hans fader, og hvis det

1259

Thisted Købstads Tingbog -1703

ikke sker grundigt nok, skal byens tjenere piske ham, og han skal sidde i fængsel på vand og brød i 3 dage.

(14/7). Slutningen af dommen i Claus Olufsens sag mod Morten Eskesen findes i den nye tingbog. Og dermed slutter denne tingbog. (4/8).

Ny tingbog. Autorisation. 28. juli.

Claus Olufsen tiltaler Niels Nielsen Visiterer for malt og gryn, som er fundet i hans hus, og som der ikke er betalt konsumtion af. Morten Eskesen møder på Niels Nielsen Visiterers vegne og vidner, at han er syg og sengeliggende, og begærer opsættelse. Opsat 8 dage. (4/8).

Jens Hansen Skrædder, født i Bedsted, begærer borgerskab. Han har et par år boet i Flade på Mors og har et skudsmål fra sognepræsten der, hr. Mads Hassing.

4. august. IP.

(28/7). Claus Olufsen ctr. Niels Nielsen Visiterer. CO hævder efter forordningen, at malten og grynet skulle have været forbrugt inden 3 dage efter, at det var angivet til maling. NNV undskylder sig med, at bryggerkarret var i stykker. De fundne gryn havde han haft siden hans kones død.

Dom: Da NNV ved ed bekræfter, at han ikke har begået nogen svig, og da der kun er gået få dage over tiden, da malten og grynene skulle være brugt, slipper han med at betale konsumtionsforpagterens fuldmægtig 2 sletdaler.

Claus Olufsen ctr. Simon Marchersens enke angående noget malt, som han mener, der ikke er svaret konsumtion af. Enken tilbyder at betale konsumtionen og en kendelse til straf, og hvis dette tilbud ikke modtages, beder hun om opsættelse i 8 dage, da hendes lavværge ikke er til stede. CO begærer dom. Sagen opsat 8 dage.

(30/6). Anders Christensen Degn af Snedsted har stævnet Niels Nielsen Visiterer og hans datter Kirsten angående, hvad der passerede på Hassing-Refs herredsting 28/6. Opsat 8 dage.

(28/7). Her indført slutning af dommen mellem' Claus Olufsen og Morten Eskesen. Da det ved vidner bevises, at det ene segl vel var i stykker for kisten, men det andet var helt, så ingen kunne komme deri, og det ikke var noget, der tydede på, at seglene var frataget, og det stod med sine

fulde bogstaver, og som det er bevist ved kistens åbning, at der ikke var begået nogen konsumtionssvig af Morten Eskesen, frikendes han.

(28/7). Christen Pedersen ctr. hans svigerfader Jens Christensen Skyum, som fremlægger kvitteringer fra hans stedsøn Mads Nielsen Tinstrup for arv efter

1260

Thisted Købstads Tingbog -1703

hans fader og moder. Skiftebrev efter moderen fremlægges med påtegning af Mads Tinstrup, at han har fået sin arv. Flere kvitteringer fremlægges, den sidste fra Mads Tinstrup 1686, hvori han betegner sig som korporal under oberst Gersdorffs regiment ved kaptajn Rodstens kompagni. Hvad ligstenen over Mads Tinstrups forældre angår, fremlægger Jens Skyum attest fra to mænd om, at graven er forsynet med egeplanker over 2 ½ tomme tykke. Om sommeren vedligeholdes den med beg og tjære, og Jens Skyum håber selv at komme til at hvile derunder. Opsat til dom om 8 dage. (11/8).

Eske Jensen tiltaler Christen Pedersen Øsløs for ærerørige skældsord og trusel mod Eske Jensens hustru forleden markedsdag d. 21. juni. Vidner siger, at han skældte hende ud for en troldkone, en tyv og en hore. Opsat 14 dage. (18/8).

8. august.

Onsdag. Gæsteret i byfogedens hus i nærværelse af byfogeden med tiltagne 5 mænd på begæring af Frandtz Erichsen af Holstebro.

Frantz Erichsen har berettet, at han som en gæst, der ligger på sin rejse til Holland, er befuldmægtiget af sin svoger Niels Jensen, boende i Trabjerg by i Søndergård i Borbjerg sogn til at opkræve nogle penge hos hans svoger Laurits Nielsen, som han ikke i mindelighed vil betale.

Derefter fremlagt en fuldmagt til FE fra Niels Jensen til at indkræve af Laurits Nielsen penge for arv til Niels Jensens hustru, Magdalene Eriksdatter efter hendes søster Maren Eriksdatter, Laurits Nielsens hustru og penge efter en regning bl.a. på kørsel og løn, som Magdalene Eriksdatter havde til gode fra dengang hun tjente på Skibstedgård. Laurits Nielsen svarer, at han ikke skylder andet end den arv, som Magdalene Eriksdatter kunne tilfalde efter hans hustru, og det tilbyder han at deponere i retten eller holde hos sig selv, til han får nøjagtigere fuldmagt at se, da han vil betale mod afkald, og han fremlægger en regning til Magdalene Eriksdatter for varer, hun har fået.

Dom: Frandtz Erichsen fremlægger på sin svogers vegne en regning uden bevis på 137 sld. Lauritz Nielsen siger, at han kun skylder arv efter hans hustru 37 daler med renter, men har til gode 9 rdl. for varer. Laurits Nielsen skal betale 38 daler, idet de klæder, som FE siger, at Magdalene Eriksdatter har fået som gave, skal tilbageleveres Laurits Nielsen. Pengene forbliver indtil en fuldmagt, verificeret af en ret eller af en vederhæftig bekendt person fremkommer, hvorefter de skal betales mod kvittering.

11. august.

Laurits Pedersen Morsing i dommers sted.

(4/8). Christen Pedersen ctr. Jens Skyum efter opsættelse refererede sig til sit forrige. Jens Skyum henviser til foregående indlæg og kræver erstatning for tidsspilde og tab, fordi han på grund af sagen var forhindret i at rejse til Norge, ialt 250 daler. Han anker igen over, at nogle af hans breve er borte osv.

Christen Pedersen agtede ikke fornøden denne vidtløftige snak at besvare anderledes end at han henviste til sit forrige og krævede dom. På grund af

1261

Thisted Købstads Tingbog - 1703

dommerens forfald blev der ikke afsagt dom nu, men den skal blive oplæst næste tingdag. (18/8).

Niels Nielsen, forrige visiterer, lader stævne hans tjenestekarl Jens Nielsen for ulovlige og umanerlige forhold, han har øvet i hans hus, og fordi han havde overvældet hans datter Kirsten Nielsdatter med ublu og ærerørige ord. Vidner stævnes, men Jens Nielsen beder om forladelse og undskylder sig med drukkenskab. Han lover at betale processen og give en mark til de fattige, hvormed vedkommende var fornøjet. Tingsvidne.

18. august.

(11/8). Først blev dommen i sagen mellem Christen Pedersen og Jens Skyum oplæst og findes indført pag. (intet nr. Kan ikke ses indført). (3/11).

(4/8). Eske Jensen tiltaler Christen Pedersen efter opsættelse for skældsord. To kvinder forklarer, at markedsdagen, da de stod og købte gryder nede ved stranden ved siden af Tomas Graversens pakbod, kom Christen Pedersen og hans kone ud af den smuge ved enden af bemeldte (...), som Eske Jensens hus er i sønder ende udi, og hørte da skældsordene. Opsat 3 uger. (25/8).

25. august.

Iver Pedersen.

(18/8). Christen Pedersen stævner Eske Jensen og hans kone og vidner angående hvad der passerede ved markedet. Bl.a. stævnes Karen Tomasdatter, en gammel kone, der bor i samme hus som Eske Jensen. Opsat i 14 dage. (8/9). 1. september.

Poul Pedersen, fuldmægtig ved amtstuen, lader stævne Christopher Nielsens enkes tjenestepige Kirsten Pedersdatter, Anne Koch og Inger til Peder Kedelførers angående en del korns borttagelse fra kornhuset ved stranden, som Hans Kongl. Maj.s skattekorn er beliggende. Desuden stævnet Boye Pedersen og Peder Toftum for at vidne. Derefter fremkom en dreng her af byen, Antonius Mathiesen, 9 år gammel, som berettede, at omtrent for

14 dage siden var der udrundet en del havre ved fodstykket af den bod ved byfogedens gård, hvor en del af kongens korn er beliggende. Da tog han noget af det og gav en flok gæs, som han vogter. Ellers en dag, da han var gået i ærinde til Anne Kochs, sagde hendes søn til sin moder, at der var løbet noget korn ud af samme bod. Da bad Anne Koch denne dreng, om han ville prøve at skaffe hende noget af det havre til hendes grise, da hendes egne børn var så bange, at de ikke turde hente noget. Det lovede han, og Anne Koch tilsagde ham derfor en blårhue, som han nu fremviste for retten. En tre dages tid derefter hverandre bar han nu 7 eller 8 huefulde til hende af samme havre. Siden havde Anne Kochs børn udraget havre af det omtalte hul og båret til hende. Gregers Ovesens hustru vidnede, at hun havde set den nævnte dreng komme med noget havre i en hat eller hue og

1262

Thisted Købstads Tingbog - 1703

kastet for Anne Kochs svin. Anne Koch tilstod, at hun vidste, at hendes dreng og Antonius nogle gange havde hentet korn og båret til hendes svin, og engang, da hun var af byen, havde Antonius båret havre til hendes svin, og hun havde berømmet ham, fordi han havde været så god ved svinene, mens hun var borte. Hun havde givet Antonius en hue, men den havde hun givet ham, også om det ikke havde været for den havre. Inger Jensdatter, som var hos Peder Christensen Årups fremkom og viste så meget som 1/4 skæppe havre, som hun havde taget ved hullet, hvor det var løbet ud, og bad at hendes forseelse måtte efterlades. Tingsvidne. (15/9).

8. september.

Poul Pedersen, amtsstuefuldmægtig, fremstillede vidner, der vidnede, at for omtrent 9 uger siden udmålte de 360 td. rug af amtsforvalterens kornloft. Kornet blev skibet i et skib, som tilhørte Tomas Graversen og skulle gå dermed til Aggershus i Norge. Da så de, at kornet var godt og ubeskadiget rug. Knud Laursen Fårtoft, som havde været til stede ved udmålingen, havde også berømmet rugen for sin godhed. Christen Poulsen, der var indført som skipper på skibet, var ikke hos dem på kornloftet, da kornet blev udmålt. Tingsvidne.

(25/9). Christen Pedersen fører efter 14 dages forelæggelse vidner for retten angående mundklammeriet ved Set. Olufs marked. To mænd har været hos Jacob Tinstrups hustru, som ej søger ting, og hos Mikkeltomsens pige, Maren Madsdatter, som i dag skulle rejse på landet for at bestille noget gods til sin husbond, som han ville have med sig til Norge. Han var selv til Lerup marked. De vidnede for mændene, at de var med hinanden nede ved Tomas Graversens bod for der at købe sorte gryder. Da kom Christen Pedersen gående ud af den gyde bagved Eske Jensens hus, og Eske Jensen fulgte efter ham og konen havde en skål i sin hånd, som hun rørte i, og da sagde hun: Går du ikke bort, din fulde skælm, skal jeg slå dette her på dit hoved. Hvilket hun også straks fuldbagte og overslog både ham og hans kone.

Da svarede Christen Pedersen: Da skal du være en hore, en tyv og en troldkone, indtil du beviser mig nogle skælmstykker over.

Maren Jørgensdatter vidner, at hun så Christen Pedersen og hans kone komme ud af Eske Jensens hus. Hun havde hørt noget skænderi inde i huset, og Eske Jensens kone kom nu bagefter og sagde: Du skal få en ulykke, din skælm, lader du mig ikke være med fred. Derpå overslog hun Christen Pedersen med noget, hun havde i en skål, hun rørte i. Vidnet havde ikke hørt, at Christen Pedersen havde gjort Eske Jensens kone nogen molest forinden. Tingsvidne. (5/9).

Claus Olufsen, bogholder og fuldmægtig for konsumtionen, besværer sig igen forretten, som han ofte har gjort, over byens slette indhegning og beder, at byfogeden ville behage at lade sig dette være angelegen, at byen med forsvarlig indhegning kunne forsynes.

Skøde fra Jens Christensen Skyum til karlen Niels Simonsen på en indmarksager på Kier agger, skal være 15 små skp. bygsæde.

1263

Thisted Købstads Tingbog -1703

15. september.

Lauridtz Pedersen Morsing i dommers sted.

(14/7). Poul Pedersen, amtstuefuldmægtig, stævner Jens Christensen Rodsted i hans logement hos Jens Mortensen Farvers til dom på den arrest, som er forkyndt ham i Jens Mortensens hus. Fremlagt landstingsdom af 21. juni mellem Jens Hansen, amtsforvalter, og JCR, hvis slutning i akten skal blive indført, og de antegnelser i Jens Rodsteds regnskab, som er leveret ham 9/9 og omfatter 89 poster, hvorpå JCRs skrevne svar står, og endelig irettelagt den for JCR forkyndte arrest, der også skal indføres i akten. (Arrest, fordi JCR vil rejse fra landet). Opsat 8 dage. (22/9).

(1/9). Poul Pedersen fremstillede stævningmændene Christen Andersen, der vidnede, at han og Eske Jensen Kiær stævnedes Anne Koch og Inger til Peder Kedelførers til dom for kornet, der var stjålet fra Kornhuset ved stranden. PP satte i rette, at de to kvinder burde lide efter loven, og de umyndige børn, som har ladet sig forføre, straffes med ris af deres forældre eller pårørende. Opsat 14 dage. (22/9).

(8/9). Sagen mellem Eske Jensen og Christen Pedersen opsat i 14 dage. (Ikke mere siden!).

Skøde fra Laurits Nielsen til Frederik Tomsen Handskemager på en gård med portrum, liggende fra mine boder og huse, som står på Lille Torv på nørre side og ind i sal. Simon Marchersens enkes gårdsrum fra norden af min bodsk.. . . langs ad lige ned over gården til bemeldte enkes sønderste huses stolpe, hvori nu den halve port hænger og den mediberegnet, efter mit skøde af 24/2 1683, dog på den betingelse, at hvis jeg eller mine arvinger nogen tid vil på den side, gårdsrummet er, lade reparere på mine huse eller boder, da at have fri forlov. 10/7 1703.

22. september. IP.

(15/9). Poul Pedersen ctr. Jens Christensen Rodsted. PP begærer dom. JCR protesterer mod arresten og forlanger erstatning. PP agter unødigt at besvare mons. Rodsteds narriske protestation, og tilbyder at ophæve arresten, hvis han vil stille sikkerhed i det jordegods, han bærer navn af at eje i Ty og på Mors, og fremviser sine adkomster, eftersom PP tvivler på, at skøderne er indrettet i hans navn, og at han indfinder sig med antegnelseens besvaring inden den forhen tilbudte tid. Rodsted tilbyder på ære, liv og gods og alt det, han ejer, at efterleve landstingsdommen med, hvad han ved sagens udgang bliver tilfundet at betale, og hvis han havde sine adkomster, som nu er i Norge, ville han gerne forsikre, så højt det forlanges, og han skulle gerne oversende kopier af adkomsterne. PP svarer, at han begærer ikke Rodsteds liv eller ære, som han tilbyder, men kun nøjagtig kaution.

Derpå blev kendt, som videre under denne dags forretning findes indført.

1264

Thisted Købstads Tingbog -1703

Skøde fra Jens Christensen Skyum til karlen Mikkell Tomsen Tinstrup på en indmarksager i alsæde vesten byen 112 td. bygsæde åbomål.

SI

køde fra Jens Christensen Skyum til hans broder Christen Christensen Knakkergård i Skyum på et stk. jord på Munkholm i 2 agre, 2 td. kornsæde, og et stk. jord på Refsager, 2 td. kornsæde. 10/9 1703.

(15/9). Poul Pedersen begærer dom over Anne Koch og Inger Jensdatter angående det af kornhuset ved stranden udrundne. Opsat 8 dage. (6/10).

Claus Olufsen advarer til 3. ting alle, som har sin kast i byens diger og indhegnelse, at de holder dem vedlige og opkaster, hvad byfogeden erindrede vedkommende om, såfremt de ikke vil være pantet.

Claus Nielsen Smed tiltaler Ingeborg Tomasdatter Møller og Peder Hansen (_ Tomsen) Ålborg for overlast, de gjorde ham i baronens hus 10/9, og lader stævne baronens tjener, Niels Wormsen og baronens to tjenestepiger. Claus Smed og Niels Wormsen var kommet ind fra smedjen for at spise til middag, da Ingeborg Tomasdatter kom ind og begyndte at skælde og bruge mund angående, hvad Claus Smed havde sagt til sognepræsten, da han og IbTd. var i ord sammen, fordi hun udlagde ham som barnefader. Hun havde kastet en potte vand i nakken på Claus og slået ham med en ildtang, og Peder Tomsen Ålborg havde grebet ham om skuldrene og rykket ham i håret, så han kom ned på gulvet. Således vidnede Niels Wormsen. De andre var ikke mødt. Skal møde om 14 dage. (6/10).

Her indføres slutningen af landstingsdommen, som blev irettelagt af Poul Pedersen mod Jens Christensen Rodsted. Dommen lyder på, at Rodsted skal stille amtsforvalter Jens Hansen nøjagtig forsikring og svare her i landet til de antegnelser i hans regnskab.

Rodsted gør nu tilbud om at stille sit jordegods i Ty og på Mors til forsikring, men da han ikke har villet fremstille bevis i retten med lovlige adkomster og skøder på det tilbudte jordegods, at det er ham alene tilhørende, kan jeg ikke ophæve arresten.

Mandag 1. oktober.

Da det i dag er markedsdag, og af mangel på tinghørere, blev det tilkendegivet, at alle sager, der var opsat til i dag, opsættes til på lørdag.

6. oktober.

Blev læst plakat om konsumtionens, samt familie- og folkeskattens bortforpagtning de næste tre år.

(22/9). Poul Pedersen ctr. Anne Koch og Inger Jensdatter, begærer dom. To mænd har synet hullet og kornet. Der lå to kæppe i hullet, og mændene tænkte, at de var brugt til at rage korn ud med. De mente, at der kunne være

1265

Thisted Købstads Tingbog -1703

bortkommet omtrent 1 ½ td. korn. Hans Buch mødte på Anne Kochs vegne og mener, at det ikke er bevist, at hun selv har taget korn. Poul Pedersens vidne er kun en niårig dreng. Dommen indført under denne dags forretning. (Se nedenfor).

(22/9). Claus Nielsen Smed ctr. Peder Tomsen Ålborg og Ingeborg Tomasdatter Møller. Opsat 8 dage. (13/10).

Domsslutning i sagen Poul Pedersen ctr. Anne Koch. Da hun selv har tilstået, at hendes barn har tilbragt hende den omtvistede havre, hvad der gør hende noget mistænkelig, som hun ikke har givet vedkommende det til kende, som skaden forårsagedes, men som hun er en fattig enke, der mulig af vanvittighed ej har forstået sig ved slige umyndige børns forøvelse at skikke, kan jeg ikke bifalde hende i straf efter Poul Pedersens hårde påstående at anse, men for slig hendes forseelse med fordølgning at betale til Poul Pedersen den manglende havre eller 4 mark 8 skilling og 1 rdl. i procesomkostninger.

Skøde fra Jens Christensen Skyum til Peder Mortensen Selle, boende på Ørum, min iboende gård med ralingshus og andre huse med grund, og en part af et hus på Bjerget, bestående af tre fag, som Anne Toftums nu bebor. 13/8 03.

13. oktober? ,

Christen Veggerby af Løgstør på Peder Skarpnæs her i byen hans vegne og andre interesserede, nemlig Mikkell Sørensen af Løgstør og Jørgen Andersen ibid. har ladet stævne på følgende måde, som under akten er indført. Fremlagt en attest fra Mikkell Christensen, Christen Jespersen og Laurs Christensen her i byen, som skal blive indført. Ellers fremkom Laurs

Andersen Warmbach, som vidnede, at han for kort tid siden var inde til Christen Frandsens i Ålborg, og da var Knud Laursen Fårtoft også der, og han spurgte Christen Frandsen, hvad det kostede i Norge at tinge op for at stjæle hundrede bord (= planker, brædder). Han havde ikke hørt mere.

Christen Veggerby spurgte dommeren, om han ikke ville forelægge de tre, der havde underskrevet attesten, at møde på tinget om 14 dage. Opsat 14 dage. (Se nedenfor).

(6/10). Sagen mellem Claus Smed og Peder Ålborg udsat igen i 8 'dage.

Dernæst indføres Christen Veggerbys stævning mod Knud Pedersen Fårtoft. Han stævnes til at påhøre den ovenomtalte attest om, hvad der var passeret i Christen Frandsens hus i Ålborg, og han stævner de tre mænd, der attesterede og Laurids Warmbach og hans dreng.

Attesten fremlagt, lydende: Eftersom skipper Mikkell Sørensen på Niels Tomsens kreiert af Løgstør har begæret vores vidne om, hvad Knud Fårtoft har sagt i Christen Frandsens hus om ham og hans folk på kreieren, nemlig Peder Pedersen Skarpnes og Jørgen Andersen. Mikkell Christensen havde spurgt, om han havde talt med Peder Skarpnæs i Norge. Hille mænd, sagde han, mon de ikke har et hundrede bord, som de stjal i Norge i Risør. Da sagde Christen

1266

Thisted Købstads Tingbog -1703

Frandsen: Knud, ti stille med sådanne ord. Der kan blive livløse folk derover. Da spurgte Mikkell Christensen Knud Fårtoft, hvem der havde gjort det. Han svarede: Mikkell Sørensen, Peder Skarpnes og kokken Jørgen Andersen, som var med kreieren, stjal 100 bord i Norge. Mikkell Christensen sagde da: Ved du, hvad Laurs Floub sagde? »Her vil bevis til at skælde på nogen mand i hans fraværelse«. Da sagde Knud Fårtoft igen, at han ville ikke tro, nogen ville føre slig sladder. Dateret i Løgstør 26/9 1703. MCS, Christen Jespersen, egen hånd, LCS. (27/7).

Skøde fra Laurits Nielsen til skipper Christen Pedersen Kold på to købstadpladser, som før var beboet af hr. Hans Jacobsen Spjelderup (g.m. Laurits Nielsens søster), liggende imellem Hans Buchs hus på østre side, og sal. Christen Wibberstofts gård på vestre side, og derpå stående huse og bygning, som nu findes, samt begge haverne, den ene en stor have med adskillige frugttræer i neden bækken, (hvor der) som er en træbro til overgang, den anden op til Hans Buchs hus på vestre side, undtagen den gamle lade, stående næst op til Maren Andersdatters, præsteenke, nu iboende hus, som jeg har forbeholdt mig. 9/10 1703 Laurits Nielsen.

(Vitterlighedsvidne kaptajn Christian Harmens ved oberst Rossenaus kompagni).

PS: Jeg nyder ingen indkørsel til den nævnte lade gennem gården, som Christen Kold nu har købt.

20. oktober.

Peder Nielsen Torp, krambodsvend hos Tomas Graversen, stævner TG.s hustru, Maren Pedersdatter, for skældsord. Peder Torp har forladt sin plads og sammen med to mænd hentet sine sager. Han beskylder Maren Pedersdatter for at have sagt, at hun aldrig havde været mellem slige skælmer, som han var, og for, at hun skulle have forhindret, at han fik Anders Pedersens gård. Han havde tilbudt Maren Pedersdatter, at hun eller hendes mand kunne undersøge hans sager, som han ville føre bort, om der var noget af deres imellem. Vidne siger, at Maren Pedersdatter sagde, at hvis Peder Torp skulle blive der i gården, ville hun ikke blive der, om hun så skulle gå derfra på sin fod. Vidnet hørte ikke, at Tomas Graversen gav ham lov at tage bort, heller ikke, at han forbød ham det. Tingsvidne. (Sagen fortsætter).

Tomas Graversen lader stævne Peder Nielsen Torp og hans følgesvende for deres forhold i hans hus d. 12. oktober. Tingsvidne. (Sagen fortsætter).

Her indført Peder Torps stævнемål mod Maren Pedersdatter, Tomas Graversens, for ærerørige ord. (Sagen fortsætter).

Her indført to af Tomas Graversens tjenestefolk, Anne Marie Emmiksdatter og Johan Andersen, deres attest om, hvad der passerede i TGs hus om aftenen d. 12. oktober. (Sagen fortsætter):

1267

Thisted Købstads Tingbog -1703

Peder Torp lader stævne Tomas Graversen, som han har tjent på sjetten år foruden forrige tjeneste og har forestået TGs krambod, men som nu vægrer sig ved at give ham hans så lang tid fortjeneste løn, og TG stævnes også for dette løfte, han har givet PT på sal. Anders Pedersens gård, om han vil tilstå det eller fragå det. Beror i 8 dage. (Sagen fortsætter).

Tomas Graversen lader stævne Peder Nielsen Torp til regnskab for rede lånte penge og varer i hans bod. Beror 8 dage. (Sagen fortsætter).

Christen Andersen og Boye Nielsen lader stævne sal. Niels Odderøes moder, Maren Justdatter og andre arvinger, for fordringer de havde til den sal. karl. Opsat 8 dage. (27/10).

Skøde fra hr. Oluf Nielsen, sognepræst til Hillerslev og Kåstrup, til Peder Wognsen Møller på en gård i Thisted, som sal. Søren Nielsen iboede og fradøde, liggende øster ved fjorden med Boye Pedersens gård på østre side og sal. Derich Willomsens rådmans arvingers gård på vestre side, strækker sig til algaden med søndre ende og nørre ende til en lade, der tilhører samme gård, hvilken gård og halve ladehus er udlagt til mig fra sal. Søren Nielsen Fårtoft til gælds betaling. 18/12 1702.

27. oktober.

(22/10). Christen Andersen Sterm og Boye Nielsen fordrer skyld i sal. Niels Oderøes bo og fremlægger regninger, som attesteres af Niels Oderøes moder, Maren Justdatter, hvorfor NOs arvinger dømmes til at betale.

(13/10). Mikkell Christensen her af byen mødte for at vidne i sagen mod Peder Skarpnæse her af byen og andre interesserede angående de ord, Knud Fårtoft havde talt i Christen Frandsens hus i Ålborg d. 21. september, og hvorvel MC ikke kan læse og skrive, men dog underskrevet en attest om det skete, møder han nu og vidner mundtlig. Peder Pedersen Skarpnæse protesterer mod stævningen, da han mener, at Mikkell Sørensen af Løgstør, som var hovedmand i sagen, og Jørgen Andersen på Niels Tomsens krejert også skulle være stævnet, hvorfor han ikke mener, at der bør afhøres vidner.

Dommeren resolverer, at i denne sag, der ikke angår Knud Fårtofts ord i Ålborg, er Peder Skarpnæse hovedmand, hvorfor han vil tillade, at der føres vidner til sagens oplysning, da det ikke gælder snakken i Ålborg. Mikkell Christensen vidner overensstemmende med sin attest. Knud Fårtoft har ladet stævne Christen Poulsen, tjenende Tomas Graversen og Christen Christensen her af byen. De kan ikke møde for retten, fordi de er på rejse, som sejlingsfolk men afgiver attest til to mænd. Laurids Laursen af Sennels fremkom og vidnede frivillig, at Isack Falchs tjener i Øster Riser havde sagt, da han var der, at der var blevet nogle af hans husbonds deler (brædder) borte, men hvem der havde taget dem, hørte han ikke omtalt. Christen Poulsen, tjenende Tomas Graversen, vidnede, at han mange gange hørte af Isack Falchs tjener i Øster Risør, navnlig Wrold, at han havde sagt både på Tomas Graversens snakke og

1268

Thisted Købstads Tingbog - 1703

også i byen, at folkene på den Tisted kreiert, som de kaldte den der, havde stjålet 100 deler fra hans husbond, og at folkene sagde for Isack Falch, at det var kun 9 tylter, men da skipperen kom i land, sagde han, at det var 100 borer (bord), som de havde taget, og det sagde han for mig ikke en, men mange gange, fordi jeg ham derom tit tilspurgte. Samme krejert førte Mikkell Sørensen af Løgstør for (= som) en sætteskipper, som tjeneren omtalte. Christen Christensen erklærer, at han nogså har hørt af Isack Falchs tjener Wrold, at folkene på den Thistedkrejert havde stjålet 100 bord fra hans husbond, og tjeneren sagde også, at hans husbond ville have krejerten i arrest for de 100 bord. Siden gik Christen Christensen gennem hans gård, og da stod Isack Falch og spurgte to tømmermænd, som han havde i sin gård til at klæde et hus med bord, hvad han skulle gøre ved de folk på den krejert, for de havde frastjålet ham 100 bower. Samme krejert førte Mikkell Sørensen af Løgstør for sætteskipper. Tingsvidne.

3. november.

(18/8). Christen Pedersen lader stævne Jens Christensen Skyum, hans svigerfader, for hvad han er ham skyldig af hans kones mødrearv. Stævningen forkyndt for naboer, da JCSs dør var lukket, og ingen var hjemme. JCS fremlægger et indlæg, hvori han beder byfogeden udnævne to uvildige mænd, som kan gennemse mellemværendet, såsom han intet andet begærer end fred og retfærdighed (! ! !). Opsat 8 dage. (10/11).

Christen Mortensen Søe lader stævne Christen Christensen Spillemand for hvad han er ham skyldig. Opsat 8 dage. (10/11).

10. november.

Lauritz Pedersen Morsing i dommers sted.

(3/11). Christen Pedersen tiltaler efter opsættelse Jens Christensen Skyum for hans kones mødrearv. Da dommeren ikke er til stede, opsættes sagen 8 dage. (17/11).

(3/11). Christen Mortensen Sø tiltaler efter opsættelse Christen Christensen Spillemand for skyld, bl.a. for en halv tønde mølleål. Sagen opsat 8 dage, da CCS er i Ålborg. (17/11).

Læst forordning om straf for underofficerer og menige, som uden pas og afsked sniger sig af riget, og de som går dem til hænde, og hvad belønning, de kan være sikker på, der pågriber dem.

Læst plakat angående justitsråd og forrige toldinspektør Hans Jacobsen? bøtkes, om nogen har haft noget med ham at bestille, hvoraf han nogen indkomst eller fordel kunne have, det være sig obligationer, vekslers, reserver (m.m.) fast gods, rørende eller urørende, at de straks underretter rentekammeret.

1269

Thisted Købstads Tingbog -1703

Claus Olufsen, konsumtionsfuldmægtig, tiltaler Peder Jensen Smed i Nørregade for oppebørsel af konsumtion ved Nørreport. Stævnet Peder Madsen Dahl og hans moder Anne Nielsdatter for at vidne. Toldbetjent Christen Fusmand havde truffet Peder Dahl og hans moder på gaden, straks ved det sted, som kaldes Knakken, hvor de kom gående med nogle skind. De sagde, at skindene var kommet ind ad Nørreport, og konsumtion havde de betalt til Peder Smed. Christen Fusmand havde forladt porten i et vigtigt ærinde, og da han kom tilbage, spurgte han Peder Smed, om der var kommet noget gennem porten til ; konsumtion. Peder Smed svarede nej. Om mandagen spurgte han igen, og så sagde Peder Smed, at det huskede han ikke. Senere havde Fusmand Peder Dahl med til Peder Smed, og så tilbød Peder Smed at betale 2 sk., som han havde oppebåret af den deger lammeskind, og det havde han også senere tilbudt. Han havde glemt de 2 sk. Opsat 8 dage.

17. november.

(10/11). Christen Pedersen ctr. hans svigerfader Jens Christensen Skyum, som nu kræver godtgørelse for omkostninger ved CPs og hans datters bryllup, 50 daler. CP erklærer, at han aldrig har forlangt stor bekostning på bryllupet, men mere frarådet både organistspil og anden bekostning, og havde tilrådet hellere at give dem en halv snes daler, hvad der var dem bedre nyttigt i længden.

Dom: Da JCS frivilligt har sluttet forlig med sin svigersøn, Christen Pedersen Øsløs om at betale ham 140 rdl., hvoraf han nu skylder halvdelen, 70 rdl., som skulle være betalt til mikkelsdag, men som JCS forlanger 50 rdl. som bryllupsbekostning, skønt CP erklærer, at han ikke har krævet bryllupsbekostning, så kan jeg ikke kende anderledes, end at CP som en fattig daglønner eller bådsmænd skal nøjes med at erstatte 10

rdl., som kan afkortes i de 70 rdl. Resten skal JCS betale inden 15 dage sammen med 10 sletdaler for ophold, skade og forsømmelse til CP, og desuden sagsomkostning 3 rdl. 2 mk.

(10/11). Christen Mortensen Søe ctr. Christen Christensen Spillemand efter opsættelse. Christen Spillemand erklærer, at ålene havde han vel modtaget og tillige med Mikkel Christensen ført dem på hans skiberum herfra til Ålborg, hvor han afleverede dem til Christen Søe. Opsat 14 dage. (8/12).

24. november.

Christen Madsen Frost i dommers sted. Læst patent om Højesteret 1704.

1. december 1703.

Henrich Ludvig, kgl. Maj.s kontrollør her i byen har ladet stævne på efterfølgende måde, undtagen at den ene stævningsmand forklarede, at have således oplæst, som udi stævningen måske findes forskrevet, det ord uforstandige, såsom han ikke ret kune læse eller forstå det.

Stævningen lyder: Henrich Ludvig, K.M.s kontrollør ved søetaten i Thisted

1270

Thisted Købstads Tingbog -1703

lader stævne Gregers Ovesen, fuldmægtig for de herrer toldinspektører ... angående hans uforskammede og voldelige overfald mod Henrich Ludvig, da han stod i K.M.s tjenestes forretning.

Et enkelt vidne var mødt, nemlig Peder Toftum, som vidner, at Gregers Ovesen gik nede ved stranden og havde to små ris i hånden, hvormed han truede Henrich Ludvig og sagde: Her har jeg ris i hånden til dig. Straks derpå truede han ham med en stok og sagde: Gjorde jeg dig din ret, skulle jeg kaste dig i stranden og gå på dig for den ørefigen, du gav mig. Sagen opsat 14 dage. (12/1 1704).

8. december. IP.

(17/11). Sagen mellem Christen Søe og Christen Spillemand opsat fremdeles i 8 dage. (Sagen fortsætter).

Christen Mortensen Søe ctr. Christen Christensen Spillemand, som erklærer, at de omtalte ål havde han ikke haft andet med at gøre, end at han tog dem med i Mikkel Christensens skib her ved byen og leverede dem igen på Ålborg skibsbro, hvor Christen selv tog imod dem, og Christen Søe har ikke siden forlangt, at han skulle have mere opsyn med ålene. Desuden var Christen Søe ham noget skyldig for arbejde og andre små bekostninger. Han aflægger ed på rigtigheden af hans udsagn, og modsiges ikke.

Dom: Han skal betale resten inden 15 dage.

Skøde fra Jens Christensen Skyum på egne og broder Christen Christensen Skyum, (boende i Skyum) hans vegne til tolder Christen Jensen Kierup på

en ager i Hvegendal ... tale Hansdatters jord på søndre side, 1 td. bygsæde.

15. december.

Pantebrev fra Poul Pedersen Morsing til Christen Villadsen i Skjoldborg for 100 sletdaler. pant i markjord på Thisted mark, tilfalder ham efter hans moder, og som af hans sal. morbroder fra min fader Laurits Morsing er udlagt mig, efter dom 20/9 1690 og nu 25/9 efter byfogedens befaling 30/9 1702 er mig tilskiftet, nemlig 14 skp. bygsæde på Søndertoft, 11/2 td. sæde på Munkholm, 16 skp. bygsæde i Møllefald og 14 skp. i alsæde. Poul Morsing har lovet sin fader, at han må leje jorden i 2 år mod at svare renten af de 100 sldl. og give årlig 1 td. byg. 30/9 1702.

Denne sag betjent af Laurits Pedersen Morsing som dommer.

Byfogeden Iver Pedersen tiltaler Knud Pedersen Riber og Lars Nielsen af byen, for tort og hindring i hans embedes forretning, idet de ikke har betalt, hvad de skylder til sal. Emmike Eriksens stervbo. Opsat 8 dage. (12/12).

22. december.

Laurits Pedersen Morsing i dommers sted.

1271

Thisted Købstads Tingbog -1703

(15/12). Bent Tomsen på byfogedens vegne tiltaler Knud Riber for manglende opgørelse af, hvad han har oppebåret af penge, som kom ind ved auktionen efter sal. Emmike Eriksen. Opsat til næste tingdag efter jul. (12/1 1704).

Mogens Kneckenborg, konsumtionsbetjent, bekendtgør, at han sammen med Laurs Morsing har pantet borgere for byens digers vedligeholdelse, nemlig hos Dorte Hov en broget, syet stolehynde, hos Anne Mulli et messingbækken, og hos Johanne Jensdatter en tin-koldskåls-kovse, og nu tilbyder han sagerne til indløsning.

Skøde fra Mads Pedersen Højt til brødrene Peder Mikkelsen og Anders Mikkelsen, værende hos deres fader, Mikkil Nielsen i Øster Bavngård, på en indmarksager i Kier ager på 1 td. bygsæde, som MPH for kort tid siden har købt af Jens Christensen Skyum ved skøde af bytinget 26. maj.

Hermed endes det år efter Christi fødsel Anno 1703.

1272

Thisted Købstads Tingbog - 1704

12. januar.

Iver Pedersen, byfoged, Peder Bartramsen, skriver. og tinghørere:
Christen Madsen Frost, Jens Christensen Snedker, Jens Lauritsen Wert,
Anders Christensen Bødker, Anders Christensen Skomager, Peder Jensen Hov
og Jens Simonsen Dahl.

Læst forordning om omslagsterminernes udsættelse i Fyn og Nørrejylland.
(15/12 1703). Sagen mellem byfogeden og Knud Pedersen Riber opsat 14
dage. Laurits Pedersen Morsing skal fungere som sættemand. (19/11).

(1/12 1703). Morten Christensen, birkefoged i Vestervig birk fremlægger
befaling fra landsdommer Christopher Bartholin til Kås på stiftamtmandens
vegne til Morten Christensen at betjene retten på Thisted byting i sagen
mellem byfogeden, toldereren Christen Jensen og toldbetjent Hendrich Ludvig
på den ene side og Gregers Ovesen, de herrer toldinspektørers fuldmægtig
på den anden side angående nogen ubevislig beskyldning, han dem skal have
tillagt.

Byfogeden har sammen med toldereren ladet stævne Gregers Affedsøn,
beskikket betjent for toldinspektørerne Pierre Poumeo og Poul Choppie
(inspektører for malt- og tobakskonsumtion), men han er rejst til Ålborg.
Niels Nielsen Hornbye begærer på hans vegne udsættelse.

Gregers Ovesen har klaget til sine foresatte, og klagen fremlægges
sammen med deres memorial til Rentekammeret i kopi. Toldereren erklærer, at
selv om Gregers Ovesen har udråbt og mistænkt ham som en utro kongens
betjent, er han dog ikke hævnerrig, men forlanger alene, at Gregers
Ovesen skal gøre ham offentligt afbigt på tinget og betale en vis bøde
til de fattige. Byfogeden forlanger, at GO skal bevise sin beskyldning
eller lide straf efter loven. Opsat 14 dage. (Sagen fortsætter).

Her indført Gregers Ovesens klageskrivelse. Et svensk skib strandede ved
Hanstholm 10. september. Det blev angivet, at der var bragt 770 td. salt,
dansk mål, i land, men siden ved nøjere mål viste det sig, at der var
1170 td. med dansk mål. Toldereren forlangte, at GO skulle skrive under på,
at der var 770 td., men det nægtede han, og kontrolløren gav ham en
ørefigen, hvorefter GO stødte ham bort, men byfogeden angreb ham fast på
morderisk vis, så han faldt til jorden. Han måtte da med stor
besværlighed retirere. (Sagen fortsætter).

Indført Pierre Poumeau et Paul Schopis memorial til Rentekammeret. I det
strandede svenske skib var 1100 td. fransk salt, seks halve amer fransk
brændevin, en arne rød og en arne hvid fransk vin og et anker vineddike.
De gengiver GOs klage og anmoder om assistance fra Rentekammeret. (Sagen
fortsætter).

Indført rentekammerets skrivelse til tolder Christen Jensen, at han,
byfogeden og toldbetjenten hver for sig skal afgive erklæring til
Rentekammeret til Rentekammerets nærmere resolution. (19/1).

1273

Thisted Købstads Tingbog -1704

19. januar.

Knud Pedersen Riber tiltaler Laurits Nielsen efter en memorial, som senere findes indført, og fremstiller forbudsmænd, der har forkyndt forbud for Laurits Nielsen. Indført senere. Tingsvidne. (Se nedenfor).

Sr. Riber tiltaler borgere og enker for, hvad de skylder ham, bl.a. Erik Laursens enke. Opsat i 8 dage.

Jens Nielsen her i byen tiltaler Anders Christensen nu havende hustru Kirsten Nielsdatter her af byen for 11 sldl. 2 mk., som han har leveret hende i forvaring, men ikke siden har kunnet få. Anders Christensen mødte med et skriftligt indlæg, indført senere, men Jens Nielsen mente, at hun selv skulle møde for retten, når hun bliver frisk, for at give forklaring og aflægge ed, hvis hun nægter at have modtaget pengene. Sagen opsat 6 uger, og hvis hun til den tid ikke er frisk, da skal hun afgive forklaring til to af retten udnævnte lovfaste dannemænd. (8/3).

Morten Christensen, birkefoged, i denne sag i dommers sted.

(12/1). Sagen om saltet. Gregers Ovesen har stævnet: byfogeden, toldereren og kontrollør Henrich Ludvig og nogle vidner, som skal vidne om, hvad der passerede i Jens Svendsens hus for nogen tid siden mellem GO og de tre førnævnte. Niels Nielsen Hornbye vidner, at hangik ind til Jens Svendsens, og da var byfogeden, toldereren og kontrolløren og flere derinde. Da kom Gregers Ovesen og satte sig på en bæk ved den vesterste bordende og begærede for en skilling brændevin. Byfogeden sagde da til ham: Jeg har haft to bud hos jer i dag om den parykmagerblok, som I har i forvaring for ham, og som I forholder ham, og jeg råder Eder til at lade ham få den, hvis I ikke vil svare til hans arbejds forsømmelse. GO svarede og talte højt: Han kan få den, når han vil. Byfogeden sagde: I behøver ikke at råbe. Her er ingen døve folk inde.

Straks efter spurgte toldereren, om GO ville skrive under på den angivelse, som styrmanden på det svenske skib havde indgivet på saltet. GO svarede: Ikke som I vil. Toldereren stod op fra bordet og sagde: I skal skrive under, om djævelen var end i det! og skriv, hvad ret er. Jeg begærer ikke, I skal fordølge en tønne. GO svarede: Ja så skal jeg også skrive under. Så kom kontrolløren og GO i nogen disput om deres tjeneste, og Henrich Ludvig sagde: Jeg tjener Kongen, men du tjener Frandsøser og Jøder! Så skældte GO HL for en hund, og HL gav GO en ørefigen. GO greb da fat i HL, men byfogeden sprang så op og trykkede GO over akslerne, så han gik i knæ og sagde i det samme: Der skal fare Djævelen i jer, om I slås i min nærværelse. Jeg skal skille jer ad. Så gik vidnet og GO ud, men HL råbte efter dem: Bi, din hundsfot og svar til det, du har gjort! Vidnet svarede på spørgsmålet, at han også stod i tjeneste hos frantzoserne og medtjener med GO, og svarede efter tidsspørgsel af toldereren, at toldereren havde tilholdt ham og de andre betjente såvel som GO, selv på stranden, at de skulle se til, at alt gik ret til, og der ikke skete underslæb, da han selv ikke var aldeles frisk, så han ikke stedse kunne være til stede, da saltet blev bjerget. Dommeren spurgte GO., om han havde fået nogen skade som sårsmål, blå og blodige hug den aften i Jens Svendsens hus, hvortil han svarede nej. Han spurgte, om han selv

havde skrevet den klage, der var fremlagt, og svarede: Klagen er skrevet. Hvem der har skrevet den, er lige godt. Opsat 14 dage. Tingsvidne. (Se nedenfor).

I næste sag betjente Laurits Pedersen Morsing retten i dommers sted.

(12/1). Byfogeden ctr. Knud Riber fremstillede som bevis mod Ribers snak først han med egen hånd skrevne og underskrevne indtægt over, hvad der indkom ved auktionen efter Emmike Eriksen 335 rdl. 2 mk., samt en restance, hvori Riber selv er med på 58 rdl. 4 mk. 14 sk., ialt 394 rdl. 1 mk. 14 sk., hvorpå han har betalt 5/6 1700 248 rdl., tilbage 146 rdl. 1 mk. 14 sk. (udregning af renter fortsat). Heraf har Riber betalt, siden denne sag blev rejst 106 rdl.

Knud Riber møder med regninger på 394 rdl. 2 mk. og fremlægger kvitteringer fra Maren Eriksdatter, Laurits Nielsens hustru, for penge, hun har fået udbetalt af stervboet til hendes broders, Emmike Eriksens, begravelse og til fornøden reparation af hans gård. Endelig fremlagt skriftligt indlæg fra Riber. Opsat 8 dage. (4/2).

(Se ovenfor). Her indført Knud Ribers stævнемål mod Laurits Nielsen angående det forbud.

(Se ovenfor). Her indført Bent Tomsens og Poul Pedersens attester om, hvad der passerede i Jens Svendsens hus mellem byfogeden, tolderen og kontrolløren på den ene og Gregers Ovesen på den anden side. Poul Pedersen mener, at de implicerede var noget beskænkede, men han vidner i øvrigt omtrent som Niels Nielsen Hornbye gjorde. Bent Tomsen hørte, at tolderen bad GO skrive under på angivelsen, lagde til: Ilde eller vel, ondt eller godt, ligesom I lyster, og ligesom I ved inkquisitionen har befundet alt at være. (9/2).

Mandag d. 4. februar.

Claus Olufsen, konsumtionsfuldmægtig tiltaler folk for resterende konsumtion, græspenge og folkeskat. Laurits Pedersen Morsing begærede opsættelse, så han kunne efterse sine konsumtionssedler. Johan Rebslåer berettede, at hans søster havde betalt de 8 sk. hun blev krævet for, til Eske Jensen. Sagen opsat til førstkommende tingdag.

(19/1). Knud Riber fremlagde et 26/1 udstedt tingsvidne angående det krav, han mener, han har til Emmike Eriksens arvinger efter en obligation på 57

rdl. af 14/12 1696, som siden skal indføres. Tillige med andre mellem parterne forefaldne disputer, og blev i sagen kendt, som siden indført. (Sagen fortsætter).

Ellers læst en stævning fra Knud Riber til Emmike Eriksens arvinger angående obligationen. (Sagen fortsætter).

Knud Riber contra nogle, der skylder for hvad de købte på auktion efter Emmike Eriksen. Niels Nielsen Hornbye betalte. Jens Christensen Skyum

Thisted Købstads Tingbog - 1704

sagde, at han havde indleveret krav i stervboet og mente, at pengene for det uhøstede korn, han havde købt, burde trækkes fra i hans krav.

Dom: De indstævnte med undtagelse af Niels Nielsen Hornbye skal betale. Jens Skyum skal betale, hvad han har købt på auktionen, uanset hans krav til stervboet. (1/3).

(19/1). Her indføres hvad der er passeret i sagen mellem Knud Riber og Laurits Nielsen angående Knud Ribers forbud. Irettelagt KR.s begæring om forbudets godkendelse, da LN er ansvarlig for sine myndlinge, Emmike Eriksens børn. Laurits Nielsen irettelægger en begæring af 29/12 1703 til byfogeden om at blive fritaget for værgemålet på grund af sin høje alder, hvad der bevilges. I stedet anordnes Tomas Graversen og Anders Jensen Frost som værger. LN skal overgive dem værgemålet og gøre afregning.

KR mener ikke, at LN har gjort afregning og kræver derfor forbudet godkendt. Dom: Laurits Nielsen har bevist, at han ikke er kurator for Emmike Eriksens børn, hvorfor arresten kendes magtesløs.

Jens Christensen Rodsted af Christianssand i Norge tiltaler Laurits Nielsen for, hvad han skylder ham, men som han ikke vil betale og kommer med en L modregning, bl.a. for hvad JCR har købt på auktionen efter hr. Hans Spjelderup (gift med LNs søster, som er fledføring hos LN). Opsat til næste andet ting.

(16/2). ' i I denne sag Laurits Pedersen Morsing i dommers sted.

Sagen mellem byfogeden og Knud Riber om pengene fra auktionen efter Emmike Eriksen. (Sagen fortsætter).

(Se ovenfor). Dom: Knud Riber skal betale til byfogeden, hvad han endnu refterer med, nemlig 84 rdl. 2 mk. 6 sk. efter regnskab og 4 rdl. i omkostninger inden 15 dage. (9/2).

9. februar.

Claus Olufsen ctr. folk for resterende konsumtion. De har alle betalt undtagen Maren Mortensdatter Skive, som nu dømmes til at betale. Men Maren Mortensdatter Skive bliver ikke afkrævet penge af Claus Olufsen som vederlag til ham, på grund af denne enkes slette vilkår. Derimod skal hun betale stævningspenge 12 sk.

(4/21). Dommen mellem byfogeden og Knud Riber indført i sin helhed.

(19/1). Morten Christensen, birkedommer i Vestervig, betjener sagen som sættemdommer. Sagen mellem Byfogeden, tolderen og kontrollør Henrich Ludvig på den ene side og Gregers Ovesen på den anden.

Tolderen bør for mistanke om utroskab fri at være. Gregers Ovesen skal gøre ham afbigt ved bytinget og betale i straf 4 rdl., halvparten til Nykøbing hospital og resten til de fattige i Thisted, samt processens omkostninger 4 rdl. (Sagen fortsætter).

Thisted Købstads Tingbog -1704

Byfogeden ctr. Gregers Ovesen. Dommeren kan ikke aldeles følge byfogedens hårde irettesættelse, men Gregers Ovesen bør gøre byfogeden afbigt her for retten, og desforuden, såsom ingen hospital er her i byen, give 10 rdl. det halve til Thisted skole og fattige skolebørn, resten til fattige husarme i byen.

16. februar.

(4/2). Jens Christensen Rodsted ctr. Laurits Nielsen. Opsat i 14 dage. Peder Nielsen Torp tiltaler folk for skyld. Opsat 14 dage. (1/3).

23. februar.

Christen Jensen her i byen i dommers sted.

Læst plakat om oprettelse af et kommercekollegium, hvortil handlende og fabrikanter har at henvende sig. dat. 26/1 1704.

pantebrev fra Christen Sørensen Smed til Jens Svendsen. pant i hans gård i Nørregade med inventar.

Pantebrev fra Peder Christensen Skomager til Jens Svendsen. Pant i agre, den ene sønden til Jens Hansens mølle.

Pantebrev fra Jens Simonsen Dahle til Jens Svendsen. Pant i hans hus og kålhav.

1. marts.

Iver Pedersen.

pantebrev fra Morten Eskesen til hæderlige og vellærde mand hr. Peder Lund i Skyum på 120 sldl. Pant i hans iboende gård med kålhav og to tilhørende agre på Tisted mark, som jeg har arvet efter mine forældre, samt noget indbo. (16/2). Peder Nielsen Torp contra nogle skyldnere, hvoraf nogle har betalt, så sagen mod dem er forliget. De andre dømmes til at betale inden 15. dage. Knud Pedersen Riber stævner Emmike Eriksens enke og hendes børn for, hvad de skylder ham og andre interesserede. Stævningen læst på landstinget. Efter Landstingets stævning stævnes da Emmike Eriksens enke og hendes børns formyndere samt Laurits Nielsen for, hvad de skylder Enevold Nielsen Bjerregård, Tomas Graversen, Christen Søb og Knud Riber. Opsat 8 dage. (8/2).

Sr. Riber bekendtgør, at mandag d. 17. marts skal holdes auktion på Gammelbygård efter Willads Poulsen, forrige herredsfoged i Hassing-Refs herreder.

Thisted Købstads Tingbog - 1704

Skøde fra Oluf Pedersen Langgård til Simon Poulsen Smed på det stk. ejendom lidt norden til Mads Pedersen Brunds hus i Nørregade, som Simon Smed med OPL.s tilladelse har ladet opsætte et smedjehus på, bestående af 5 fag ud til algaden. Vitterlighedsvidner OPLNs naboer, Hans Olufsen og Jens Laursen Wert (som skriver Verdt).

8. marts.

(1/3). Knud Pedersen Riber tiltaler Emmike Eriksens enke for en obligation af 14/12 1696, med renter nu 80 rdl. lmk. 14 sk., som han ikke fik udlæg for ved skiftet efter Emmike Eriksen, og som det heller ikke blev tilladt at trække fra den sum, han havde købt for på auktionen efter EE. Han vil nu bevise, at hans fordring er privilegeret. Samme penge har været henvist til kgl. skatters afbetaling af Råstrup stervbo. Han fremviser også en landstings stævning fra mag. Holger Sørensen Schandorph til Emmike Eriksen, hvoraf skal fornemmes, at EE. har oppebåret af mag. Holger, hvad denne var skyldig til Råstrup stervbo, 5 rdl., som skulle have været leveret af Knud Riber. KR kræver pengene betalt med omkostninger i rede penge, som Laurits Nielsen har i værgemål. Jørgen Pedersen på Laurits Nielsens vegne svarer, at skiftet efter j Emmike Eriksen endnu ikke er fuldfærdiget ved vedkommendes underskrivning og forsegling. Han begærer derfor opsættelse, til dette er sket, hvad der ventelig sker i disse dage. Da skal han vide at foredrage, hvad sagen kan udfordre, hvis ikke de af byfogeden anordnede formyndere, Tomas Graversen og Anders Jensen Frost er skyldige at befri ham for sagen. Opsat i fire uger. (5/4).

Sr. Riber tiltaler Laurits Pedersen Morsing for skyld. Opsat til næste tingdag. (19/1). Sagen mellem Jens Nielsen, tjenende Niels Jensen Toftum og Anders Christensen Birsted (= Bedsted) og hans hustru opsat i 6 uger, da konen ligger i barselseng. Anders Christensen kender ikke noget til gælden, der kun angår konen, så hun må møde og vedgå eller fragå gælden, når hun bliver frisk. (19/4). Mandag 17. marts. '

Bent Tomsen i dommers sted.

Eske Jensen på konsumtionsforpagterens fuldmægtigs vegne begærer, at byfogeden vil tilholde borgerskabet enhver at vedligeholde sin andel af kastet eller digerne, som en stor del steder er forfaldne.

Jens Jacobsen Glarmester lader stævne Niels Nielsen Hornbye imod syn og vidneførsel samt tiltale og dom for voldsom overløst, han natten mellem 2. og 3. marts har tilføjet Jens Jacobsens kone. Vidner stævnes, men sagen blev opsat til næste tingdag efter påske, da den ene synsmand var syg. (29/3).

Skøde fra Peder Tomsen på Momtoft til Laurs Nielsen, forrige konsumtionsforvalter og rådmand, på det hus, som Jens Andersen Deienboel nu ibor, løber i

1278

Thisted Købstads Tingbog -1704

øster og vester med østre ende op til Karen Emmiksdatters råling (Raaling), vestre ende til Jens Jakobsens hus og søndre side ud til algaden. Ved nordsiden af samme hus er tilbygget et lille korhus, som løber sønder og nær med et udskoe ved enden, men tilliggende gårdsrum, strækker sig nord til vejen lige med Karen Emmiksdatters lade, som ligger østenfor. Dat. Momtoft 4/6 1698.

29. marts.

Laurits Pedersen Morsing i dommers sted.

(17/3). Jens Jacobsen Glarmester tiltaler igen Niels Nielsen Hornbye for voldsom adfærd mod hans hustru og fører synsvidner, der i bartskæreren mester Petters nærværelse har synet Jacobs hustru Mette Pedersdatter. Hun havde et blodigt sår på hendes højre hånd imellem knokkelen bag på armen og det nederste led på den middel finger, 3 fingre bred i længden og i dybden til senerne, som hun skyldte Niels Hornbye for at have tilføjet hende, og synsmændene syntes, at skaden var hugget.

Mester Petter Knabenhøver forbandt hende. Han syntes, at senerne på den finger næst den mindste finger var noget læderet. Mette Pedersdatter fremviste sin hånd, som nu såvidt var lægt, dog arpen derpå kendelig. Jens Christensen, konsumtionsbetjent ved Nørreport berettede, at natten mellem d. 2. og 3. marts kom han gående mellem Christen Søes bagport og Niels Hornbyes hus, hvor Jens Jakobsens hustru Mette Pedersdatter kom ham i møde og sagde: Jacob, Jacob, vilt du ikke bie, du skalt gå hjem. Da svarede vidnet: Nej, det er ikke Jacob. Det er Simon Kirkepriors Hans, og Jacob sidder til Anders Pedersens. Da vidnet gik forbi Niels Hornbyes hus, fik han et slag bag i hovedet, men fik ingen skade, og han vidste ikke, hvem der slog. Jens Jakobsens datter Christentze vidnede, at samme aften eller nat kom Niels Hornbye ud fra sin bagdør med en sabel i sin hånd og hans datter efter ham. Da råbte vidnet eller denne pige til Hornbye: Niels, er I galen. Hvad gør I? I det samme hug han til hendes moder, som råbte: Niels har hugget min hånd af mig. Niels Hornbye herimod svarede, at han vidste intet af disse ord at sige. Tingsvidne. (Sagen fortsætter).

Jens Jacobsen har ladet stævne Gregers Ovesen og Christen Pedersen Kold til at vidne om, hvad de hørte i Jens Jakobsens hus af, hvad Niels Hornbye der sagde om den skade, han havde gjort på konen. Også stævnet er Eske Jensen og Bertel Pedersen, og endelig Niels Hornbye til at påhøre vidneførselen. Christen Pedersen kold vidnede, at på anden eller tredje aften efter at skaden var sket, kom han ind i Jens Jakobsens hus, hvor Gregers Ovesen var. Straks efter kom Niels Hornbye, som lod hente en kande øl og sagde, at han ville forliges med Jens Jacobsen og hans hustru, om han havde gjort den skade, hun havde fået, hvad der dog var ham ubevidst, og havde han gjort det, var det sket i drukkenskab, og ville han da bede om forladelse. Jens Jacobsen sagde, at han ikke nu kunne forliges med ham, da han havde givet sagen i byfogedens hånd.

Eske Jensen og Bertel Pedersen vidnede, at da de 3. marts var inde at stævne Niels Hornbye, beklagede Niels Hornbyes hustru og datter sig over den skade, han havde tilføjet Jens Jakobsens hustru, og konen sagde, at hun ville hellere

Thisted Købstads Tingbog -1704

selv have haft den skade, end at hendes mand sådan skulle have beskadiget den dannekone. De sagde, at de havde holdt nok på ham, men de kunne ikke holde ham inde. Vidnerne sagde, at Niels Hornbyes datter fortalte, at da hendes fader kom ud af bagdøren, kom Jens Jacobsens hustru løbende imod Niels Hornbye i gabet til ham, og i det samme hug han til hende med sabelen, og det ville hun også vidne til tinge. Sagen opsat i 14 dage. Tingsvidne. (12/4).

Skøde fra Johanne Lauritsdatter, sal. Jens Hørsteds, til Peder Jensen Hov i Sennels på en ager i Refs ager fald, 1 td. bygsæde, v . . . vender . . . på søndre ende til byens kast, snar lige imod sal. tolder Peder Markorsens kærestes port. 5. april.

Sagen mellem Knud Riber og Laurits Nielsen igen opsat 14 dage. (31/5).

(29/3). Jens Jacobsen 4 ctr. Niels Hornbye angående hans hustrus sårede hånd. Herimod mødte Niels Nielsen Hornbye, som havde stævnet Simon Kirkepriors sønner Hans og Niels, Hans Dahle, Jens Christensen, konsumtionsbetjent, Anders Pedersens enke Anne Christensdatter, Anders Lauritsens enke Maren Hansdatter og Christen Spillemand for at vidne. Christen Spillemand vidnede, at han natten mellem d. 2. og 3. marts gik fra Peder Skolemesters hus og ind til Anders Skomagers noget efter midnat. Da hørte han, at nogen stod og stødte på Niels Hornbyes dør tre gange. Han syntes, det kunne være med et stykke træ, og råbte: Kom herud, din hund, det djævelen fare i dig, og skal også komme I 7 horer her er inde. Han syntes, at det var kaptajnløjtnant Leths tjener på Ulstrup, som gjorde den alarm. Niels Hornbyes datter Kirsten forklarede, at den nat kom hendes fader gående ind i deres hus og ville have trukket af sine klæder og lagt sig. Straks derefter kom en stor bulder og alarm på døren og huset med støden, skælden og deslige af en del personer, hvoraf hun kun kendte Jørgen Pedersen, Leths tjener. Da hendes fader hørte larmen, tog han sin sabel og gik ud af bagdøren, og hun fulgte efter, og som han kom ved vinduerne, gik Jens Jacobsens kone fra vinduerne fra østerenden af huset og opad til sit eget hus, og hendes datter, som var med hende, sprang ned i kørevejen og sagde: Niels, Niels, forvar jer, hvad I gør! Efter at dette var passeret, kom Jens Jacobsens hustru ind til Niels Hornbyes og viste sin blodige hånd og sagde, at det havde Niels Hornbye gjort med sin sabel, da hun gik fra vinduerne og kom imod ham. Vidnet vidnede ellers, at da hendes fader Niels Hornbye kom med sin sabel, huggede han omkring sig med den, på stenene og jorden. Det gjorde han for at forskrække dem, der gjorde den alarm på hans hus.

Niels Hornbyes hustru Ingeborg Lauritsdatter vidner, at hendes mand kom hjem og var ved at klæde sig af, da de hørte den alarm, og han tog sin sabel og gik ud. Hun vidste ellers intet om, hvad der var sket, før Jens Jacobsens hustru kom ind og viste dem sin hånd. Ingeborg spurgte hende da om, hvordan det var gået til, og hun sagde, at da hun ville gå fra enden af huset, kom Niels Hornbye springende i en hast fra siden af huset, og han mødte hende på hjørnet, hvor han hug til hende.

Niels Hornbyes hustru spurgte, hvad hun ville der, og hun svarede, at da hun hørte den alarm, stod hun op af sin seng og ville høre, om hendes søn Jacob var ikke dermed iblandt.

1280

Thisted Købstads Tingbog - 1704

Dommeren spurgte Niels Hornbye, hvorfor han gik sådan på gaden med sin sabel om nattetider. Han svarede, at han gjorde det for at skrække dem bort fra hans hus, der gjorde den store tumult og alarm derpå. Han gjorde sin ed på, at han ikke vidste, at han havde hugget Jens Jacobsens hustru eller andre før om morgenen, da hans kone og datter fortalte ham om, hvad Jens Jacobsens kone havde sagt til dem, da hun viste sin hånd frem.

Niels Hornbye fremlagde 2 attester, som indføres herefter. Sagen opsat til dom i dag 8 dage. (Sagen fortsætter).

Her indført 2 attester om, hvad der skete i Anders Pedersens enkes hus om aftenen d. 2. marts.

Først attest fra Hans Hansen Dahl og Niels Simonsen, som attesterer, at Jørgen Pedersen, Sr. Leths tjener, og en anden dreng, stod og ladede en puffert udenfor bordet i Anne Christensdatters hus på torvet. Da spurgte Niels Nielsen Hornbye: Hvem lader I den puffert til? De svarede. Vi lader den ikke for Eder, ej heller nogen til Afrunt her i huset. Da sagde Niels Hornbye: Det er en ulovlig gevær. Da bød den ene dreng pufferten ad han og sagde: Det er for Eder, det! Lidt efter hørte vi et skud gå af udenfor på gaden. Da løb en del af os, som var i stuen, til døren for at se, hvad der passerede. Da fandt vi Niels Hornbyes søn liggende imellem nogle træer ved enden af Jens Svendsens bod. Så gik vi med hans fader til ham, rejste ham og tog ham så med ind i stuen. Lidt efter gik Niels Hornbye bort, men straks derefter kom han igen og havde sin degen ved sin side og satte sig ved bordet igen. Da gik de førnævnte drenge til ham og spurgte ham, hvem han bar den degen for. Han svarede: Jeg har tjent kongen for at bære degen og tjener endnu mine principaler for at bære den. Noget efter tog Niels Hornbye afsked og ville gå hjem. Da fulgte drengene efter ham. Enken i huset holdt døren for dem, men da hun ikke kunne holde døren længere, lod hun dem løbe.

Dernæst læst en attest fra Hans Hansen Dahl og Hans Simonsen om, at da de ved midnatstid gik hjem fra den komedie, som holdtes i Anders Pedersens enkes hus, som var mellem 2. og 3. marts, hørte de nogle, der råbte og gjorde stor larm ved Niels Hornbyes. Da gik vi noget nær dertil for at se, hvad der var på færde. Da hørte vi nogle, der stødte på Niels Hornbyes dør og sagde: Herud, din hund! med flere unyttige ord. (19/4).

Niels Christophersen her af byen giver arvekvittering til sin formynder og kurator Laurits Nielsen for arv efter sal. forældre Christopher Nielsen, forrige byskriver, og Apolonne Christensdatter. Tingvidne.

19. april.

(12/4). Jens Jacobsen ctr. Niels Nielsen Hornbye, som møder med et skriftligt indlæg, indført senere.

Her indføres Niels Nielsen Hornbyes indlæg, hvori han fremsætter en formodning om, at der er tale om en sammensværgelse, der skulle være dannet, før han forlod Anders Pedersens enkes hus, og hvori han undrer sig over, hvad Jens Jacobsens kone havde at gøre ved hans hus, da toldbetjent Jens jo havde

1281

Thisted Købstads Tingbog - 1704

sagt hende udenfor Christen Søes port, at hendes Jakob ikke var med, men han sad til Anders Pedersens. (Se nedenfor).

(8/3). Jens Nielsen ctr. Anders Christensen Bedsted og hustru om skyld. Der sendes to mænd til hende for at høre, om hun vil nægte fordringen. Overfor dem aflægger hun ed på, at hun ikke skylder noget.

Dommen indført senere. (Se nedenfor).

Skøde fra Jens Christensen Rodsted af Christiansand til Simon Nielsen Kirkeprior på 2 agre på Kier ager.

Her indført dommen i sagen mellem Jens Jacobsen og Niels Nielsen Hornbye. Som det af tingsvidner fremgår, har en sammenrotning af adskillig Peublis og drenge udførmet ham med skælden, truen og anstøden på hans dør, så han derover mente at være beføjet til at skræmme de anstormende fra huset med en sabel for at få fred. I hvilken skynding, da han løb omkring huset for at bortjage eller afskræmme de anfaldende, Jens Jacobsens hustru er kommet ham i møde og fået et ringe sår på sin hånd, og da Niels Hornbye ved ed bekræfter, at han aldrig vidende, langt mindre med forsæt havde søgt at beskadige hende, men med fladen af sabelen ville bortskræmme dem, der gjorde han ufred om natten, og han ikke fuldkommen kan overbevises om gerningen, men mere gør ham mistænkt for sabelen, han har haft draget, og som af synsvidnet fornemmes, at skaden ikke er så farlig, som den ville være blevet med fuldt hug og forsæt, og det er muligt, at hun selv er løbet på og har skåret sig på hans sabel, men som Niels Hornbye var bedre beføjet at tage kæp eller stok til slig drengealarm at bortskræmme, skal han betale i badskærløn 1 rdl. og processens bekostning med 3 sldl.

Dom mellem Jens Nielsen og Anders Christensen Birsted og hustru Kirsten Nielsdatter. Da hun ved ed nægter at skylde noget, og der ikke foreligger bevis, frikendes hun.

26. april. Intet. 3. maj.

Laurs Nielsen på sin faders, Niels Jensen Toftums, vegne tiltaler Jens Jespersen og Jens Simonsen Dahl for skyld.

Dom: De skal betale. 10. maj.

Peder Madsen Jensen her af byen på sin faders Jens Svendsens vegne tiltaler Jens Jespersen for skyld. Han stævnes og stævningmændene har talt med hans svoger Oluf Joensen Skrædder, hos hvem han opholder sig.

Han skal betale osv.

1282

Thisted Købstads Tingbog -1704

17. maj.

Christen Madsen Frost i dommers sted.

Skøde fra Jens Jespersen til hans svoger Oluf Joensen skrædder på den del og arvepart, han har arvet efter sine forældre i den gård, de iboede og fradøde, og som denne min svoger nu bebor, efter skiftebrev efter hans moder, Johanne Jensdatter Toftum, 30/31701.

24. maj.

Laurits Pedersen Morsing i dommers sted.

Læst forordning om dragonerne, udskrevet på ryttergodset i Danmark, at forsyne med heste og mundering, så og om kvarter for officerene.

Mag. Holger Sørensen Schandorph, sognepræst til Snedsted tiltaler Anders Christensen Birsted, forrige degn i Snedsted for kål, han borttog i Snedsted degnebolig, og som han havde overdraget mag. Holger, da han før har angivet hr. Peder i Skyum som sin hjemmel til at bortføre kålen, hvad hr. Peder nægter. Kålens værdi sættes til 8 mk. Opsat 4 uger. (21/6).

Christen Nielsen af Elstedgård tiltaler Anders Christensen Birsted for skyld efter to forskrivninger, ialt 30 sldl. med rente, og for 3 baggelægter, en kvie med kalv, en høle og lånte penge. ACB ikke mødt. Opsat 4 uger. (21/6).

Anders Nielsen af Snedsted tiltaler Niels Jensen Toftum for skyld, efter tingsvidne på Ørum birketing 28/31704. Opsat 4 uger. (21/6).

31. maj.

(5/4). Knud Pedersen Riber tiltaler Laurits Nielsen for penge, han har leveret LNs hustru Maren Eriksdatter, for hvad han har betalt for hende til Jens Christensen Skyum, og for de penge, han havde tilgode hos Emmike Eriksens stervbo, og som han ikke har kunnet få dekorteret i, hvad han havde købt for på auktionen efter EE. Opsat 8 dage. (14/6).

Knud Pedersen Riber tiltaler Laurits Morsing for skyld efter 4 ugers opsættelse (?). Han skal betale osv.

7. juni.

Laurits Pedersen Morsing i dommers sted.

Sagen mellem Knud Riber og Emmike Eriksens enke, opsat til i dag, opsættes endnu i 8 dage på grund af byfogedens fravær.

1283

Thisted Købstads Tingbog - 1704

Byfogeden og byskriveren gør vitterligt, at der på Anne Christensdatter, Anders Pedersens enke, hendes vegne, efter hendes begæring er holdt auktion over nogle af hendes markjorder, og at Jep Nielsen Baun i Tinstrup blev højstbydende på 2 agre på Hald vesten byen, hvorfor han får skøde.

14. juni.

(31/5). Knud Pedersen Riber begærer opsættelse i hans sag mod Laurits Nielsen. Opsat 8 dage. (21/6).

21. juni.

(24/5). Anders Nielsen af Snedsted på mag. Holger Sørensen Schandorphs vegne tiltaler Anders Christensen Birsted her af byen for de kål, han har ført bort. Anders Christensen Birsted henviste til en kontrakt mellem ham og mag. Holger, da han afstod degneembedet, om hvad han måtte flytte. Den siger, at han må nyde og bortføre al dette års afgrøde, hvorfor han kræver sig frikendt. Opsat 14 dage. (5/7).

(24/5). Christen Nielsen af Elstedgård tiltaler Anders Christensen Birsted for skyld, som denne vedgår. Han skal betale inden 15 dage.

(24/5). Anders Nielsen af Snedsted tiltaler efter opsættelse Niels Jensen Toftum for skyld. Opsat 14 dage. (5/7).

(14/6). Knud Pedersen Riber ctr. Laurits Nielsen efter opsættelse angående penge, han skal have leveret Laurits Nielsens hustru Maren Eriksdatter m.m. LN irettelægger et skriftligt indlæg, som nævner, at Knud Riber ved en landstingsdom 29/3 1704 er idømt en bøde, fordi han har opført en post på 48 rdl. 2 gange ved behandlingen af Emmike Eriksens stervbo, hvorfor man kan have mistanke til hans angivelser. For pengene, som blev leveret til Else Troelsdatter, Jens Skyums, fik Knud Riber udlæg for 18 rdl., hvormed han skulle være fornøjet. Opsat 14 dage. (5/7).

Sr. Riber ctr. Emmike Eriksens enke og børn for skyld efter obligation. Jørgen Pedersen protesterer på Laurits Nielsens vegne. Opsat 4 uger. (5/7).

Laurits Nielsen tiltaler Laurits Pedersen Morsing, Anders Christensen Birsted og Jens Simonsen Dahl for skyld. Opsat 8 dage.

pantebrev fra Mads Eskesen til Mads Madsen, tjenende Peder Marcusens enke, for 18 sldl. Pant i 2 agre, den ene kaldet Kou ager, 1 td. bygsæde, vesten byen, Laurits Pedersen Morsings jord på Nørre side og Bisgårds jord på søndre side, vender med øster ende på Tinstrup vej og med vester ende på Stien Kouven.

1284

Thisted Købstads Tingbog -1704

28. juni.

Jens Christensen Skyum tiltaler Anders Christensen (Birsted) Degn for vold og overlast, som han har forøvet mod ham i sit hus, da Jens Skyum krævede skyldige penge af hans svigerfader Niels Nielsen (Visiterer). Også stævnet er synsvidner og Christen Pedersen Øsløs. Opsat 8 dage. (5/7).

Syn over Thisted kirke og spirets brøstfældighed. I spiret nævnt en stub, og hovedbjælker, som stubben står i, og stormhullerne.

I næste sag er Laurits Pedersen Morsing i dommers sted.

Byfogeden tiltaler Jens Mortensen Farver for 360 rdl. med rente. Han skal betale.

Jens Jensen i Torpe by i Boeslunde sogn på Sjælland efterlyser arvinger efter hans hustru Inger Pedersdatter, som skal være født i Thisted, og nu for nogle dage siden er død.

5. juli.

Læst patent om, at hvis nogen i Danmark eller Norge er vidende om eller indehaver af nogle af Generalløjtnant Samuel Christopher von Plessens midler ... , skal de anmelde det for generalfiskalen.

(21/6). Sagen mellem mag. Holger Sørensen Schandorph og Anders Christensen Birsted forligt. ACB skal give HSS 5 sldl.

(21/6). Anders Nielsen af Snedsted efteropsættelse ctr. Niels Jensen Toftum. NJT fremlægger en dom af Hassing-Refs herredsting, hvorefter Anders Nielsen Broe er dømt til at betale NJT for salt og for lån af penge. Han skulle levere 1 læs tørv årlig som rente, hvoraf NJT kun har fået 4 læs, skønt der er gået 7 år. Opsat 8 dage. (12/7).

(21/6). Knud Riber ctr. Laurits Nielsen efter opsættelse angående penge, KR mener at have til gode hos sal. Maren Eriksdatter, LNs hustru.

Dom: LN skal betale.

(21/6). Knud Riber ctr. Emmike Eriksens enke og børn efter opsættelse. Opsat 8 dage. (12/7).

Laurits Nielsen lader stævne Karen, Morten Eskesens og ham selv, fordi hun trods en landstingsdom søger den stol i kirken, som LN har bekostet for sin egen hustru og sin familie, skønt dommen er forkyndt for Morten Eskesen og hustru, og de har sagt, at de vil rette sig efter den. Konen undskylder sig med, at den stol, hun har fået anvist, ikke er ledig, da Maren Hansdatter sad i den. Efter landstingsdommen skulle Maren Hansdatter anvises en anden stol, og hvis hun ikke var tilfreds, skulle kirken betale hende den ringe sum tilbage, hun havde

1285

givet for at sidde i den anden stol. Dommen siger også, at Laurits Nielsen, som den største tiendeyder i byen bør have den stol, han har bekostet.

Morten Eskesen og hans hustru siger, at konen ikke mere vil gå i Laurits Nielsens kones stol. Sagen forligt.

(28/6). Jens Skyum ctr. Anders Christensen efter opsættelse. Synsmænd vidner, at højre øje var lidt blodigt og huden noget afstødt, og den venstre kind var blå og lidt ophovnet. Han viste dem et regnskab, som var revet i stykker. ACs spurgte synsmændene, om JS var drukken, da de synede ham. De svarede, at ædru var han ikke. 2 mænd havde været hos Christen Pedersen Øsløs for at høre hans ord, da han var rejst til skibs og ikke kunne møde for retten. Han sagde, at han var gået med Jens Skyum til Niels Nielsen forrige toldbetjent, hans hus, og da begærede JS et krus øl, som de og et par andre mænd drak. Så begærede JS et krus øl til, og AC svarede: Lad mig først få de 12 skilling, I skylder. Da betalte JS både det fortærede og et krus øl til. Da sagde AC, at han ville kvitte med Jens Skyum, og Jens Skyum kom med en regning på mange penge og en brændevinskedel med hat og piber, han havde lånt Niels Visiterer.

Anders Beested tog regningen og læste, man da JS ville tage regningen og gemme, holdt Anders Bedsted ved regningen og rykkede den i stykker. Niels Visiterer sagde: Det er løgn, du sagde. Det er betalt altsammen og mere til. Så sagde han til Anders Bedsted: Slå ham på hans mund, den hundsfoet, at vand kan stå af. Der fare djævelen i ham! Da slog AC JS under øret og vidnet sagde: Det er ingen ære, og JS lyste kongens fred over sig. AC greb JS i håret osv. osv. og kaldte JS en hundsfoet og en skurk og sagde: Nu bruger Skyum sine gamle skælmstrækker. AC hentede et spanskrør og slog JS med det og kastede ham på gulvet. Da begærede vidnet, at AC ville give ham de hug, han ville unde JS. Han ville hellere tage dem, end at der skulle handles sådan med en gammel mand. Da tog Peder Skomager røret fra AC, og da var det brækket.

AC ville skaffe andre vidner om 8 dage, og mente, at Christen Pedersens vidne ikke burde anses, da han var JSs svigersøn. Opsat 14 dage. (Sagen fortsætter). Jens Skyums gældssag mod Niels Visiterer også opsat i 14 dage. (12/7).

(Se ovenfor). Her indført Jørgen Pedersens svar til Knud Riber (på Laurits Nielsens vegne).

(Se ovenfor). Her indført Niels Jensen Toftums indlæg mod Anders Nielsen i Snedsted.

Skøde fra Christian Christophersens formynder Laurits Nielsen til Hans Olufsen på den have østen hans gård, som CC har fået i udlæg som arv efter hansfader.

Skøde fra Christen Lauritsen Hobro til Hans Clausen podemester, på det hus på kæret med tilliggende have østen for og et stk. ejendom vesten til, som han har fået udlagt ved skiftet efter Simon Markusen
1699. Dat. 17/3 1704.

12. juli.

(5/7). Anders Nielsen Broe af Snedsted tiltaler Niels Jensen Toftum efter opsættelse. Dommen findes efter denne dags forretninger indført.

(5/7). Anders Christensen Bedsted stævner Jens Christensen Skyum for vold og overlaster i hans hus d. 17. juni, og stævner vidner: Peder Christensen skomager, Niels Nielsen Visiterer og hans datter Kirsten samt Jens Skyums »svoger« Christen Pedersen. Eske Jensen på Jens Skyums vegne mener, at vidnerne ikke bør afhøres, da den ene er ACBs hans broder, den anden hans svigerfader. Dommeren tillader dem at vidne. Eske Jensen stævner Steffen Christensen i Skovsted, som er et uvildigt vidne.

Niels Nielsen Visiterer vidner, at han lå på sengen, da JCS og Christen Pedersen kom ind. JCS sad ved bordet og Anders gik på gulvet. Da faldt der nogle ord mellem dem, og Anders sagde til en fremmed mand, der sad ved Skyum:

Lad mig sidde hos manden, så skal vi nok komme til rette. JCS greb AC i håret' og trak hans hoved ned i sit skød, hvorefter Chr. Pedersen greb fat i AC bagfra. JS havde revet et regnskab i stykker, som AC var ved at læse. Han havde ikke set, at AC gjorde JS noget, før denne greb ham i håret. Datteren vidnede på samme måde. Peder Christensen skomager vidnede, at han sad i den yderste stue med Laurits Wormsen, da de hørte klammeri. Da gik han ind i den anden stue, og så, at JS havde fat i ACs hår og Chr. P. havde også fat på ham. Da sagde han: Hvad skal det betyde. Er I to om ham? Chr. P. svarede, at han gjorde det for at skille dem ad, og ellers gjorde Chr. P. ingen uførm, og han sagde også, at om den gamle mand skulle have hug, ville han hellere tage dem. Og AC gav JS et slag over skulderen med et spanskrør, som var i stykker. Da var Skyum tilforn faldet om på gulvet, og (vidnet?) tog ved hans hænder og rejste ham op, og Skyum var ganske drukken. Opsat 8 dage.

(5/7). Dom mellem Knud Riber og Emmike Eriksens enke og børn angående EEs obligation. De dømmes til at betale, da EEs børn siden faderens død har arvet andre.

Dom mellem Anders Nielsen Bro i Snedsted og Niels Jensen Toftum.

ANB har krævet 13 rdl. 2 mk. 2 sk. på løse beskyldninger. NJT fremviser 2 domme af Hassing-Refs herredsting, hvorefter ANB skal betale NJT 4 rdl. 20 sk., og levere et Thistedlæs tørv årlig til NJT. Han har kun leveret 4 læs i 7 år. Da et læs ikke kan regnes højere end til 24-28 sk., har NJT ikke nydt så stor rente som efter kgl. forordning, og dommeren anser ikke ANBs udflugter for billig adgang til afgang i NJTs krav, hvorfor NJT frifindes så nær til 3 mk. for en kalv, han skal have haft i foder og græs hos ANB, som skal betales, hvis ANB kan skaffe bevis for, hvad tid kalven er bleven død for ham. ANB skal betale processens omkostninger 10 mk.

Thisted Købstads Tingbog - 1704

19. juli. i Tomas Graversen lader stævne Jens Mortensen Farver for skyld efter obligation på 639 rdl., hvoraf er betalt 190 rdl.

Dom indført senere (samme dag).

Jens Laursen Degn af Hillerslev tiltaler Margrete Schytte, sal. Christopher Nielsens enke, som har tilfæstet ham kvægtienden af Hillerslev og Kåstrup sogne, men siden fæstet den bort til andre. Hun har fæstet tienden af Ålborg hospital. Degnen i Nors, Christen Christensen Sael, attesterer, at hans hustru Karen Jensdatter Mørch, var hos MS og fik hende til at fæste tienden til Jens Lauritsen degn. Mag. Holger Sørensen på enkens vegne svarer, at der i fæstebrevet synes at have stået »den 6te del« af tienden, ikke hele tienden. Opsat 4 uger. (Sagen fortsætter).

Jens Laursen degn af Hillerslev fremlægger Margret Schyttes skøde til ham, hvorved hun fæster til ham Ålborg hospitals kvægtiende af Hillerslev og Kåstrup sogne »dens ???? del«.

Edvart Ollesen degn af Rær tiltaler Margrete Schytte, sal. Christopher Nielsen, fordi hun ikke har efterkommet sit løfte om at fæste til ham den del af kvægtienden i Rær, Hansted og Vigsø, som han har betalt for med rede penge, 10 mk. for første år. Mag. Holger Sørensen af Snedsted møder for hende, og mener, at der er tvivl om, hvad MS har lovet. p Han har på hendes vegne ladet degnen stævne til Hassing-Refs herredsting (!)

for denne og andre sager. Opsat 4 uger.

Jens Skyum fremlægger attester fra to bønder, men da der ikke er givet kald og varsel, afvises de. Den ene bonde, Steffen Christensen af Skovsted vidner selv,

at han hørte Niels Visiterer sige til Anders Christensen Bedsted: Slå ham på hans mund, så at vandet kan stå. af den!

(Se ovenfor). Domsslutning i sagen mellem Tomas Graversen og Jens Mortensen Farver. Denne skal betale.

26. juli.

Hans Andersen, tjenende Anders Jensen Høg i Ålborg tiltaler Jens Mortensen Farver for gæld efter regning og forskrivninger. Opsat 8 dage.

Anders Hansen Handskemager tiltaler Mads Didriksens hustru og hendes mand angående hendes usømmelige forøvelse med nedtrykken, unyttige ord og meget andet sidste søndag otte dage i samling til bryllup i Peder Christensen Årups hus. Opsat 14 dage.

Her indført Anders Jensen Høgs regninger til Jens Mortensen Farver. (2/8).

2. august. IP.

(26/7). Anders Jensen Høeg af Ålborg tiltaler efter opsættelse Jens Mortensen Farver for gæld. Jens Mortensens fuldmægtig, Peder Christensen Årup, fremlægger et indlæg fra JMF, der mener, at han har betalt mere, end regnskabet udviser, men da han hverken kan regne eller skrive, har han aldrig eftersat eller ladet efterse regningerne. Han har handlet med Anders Høeg i 21 år.

Dom: Han skal betale, men har regres til Anders Høeg for, hvad han mener han er blevet »fornærmet« med.

Skøde fra Peder Christensen Årup til Tomas Christensen Møller på 3 bindinger hus i søndre ende af det hus, som tilhører Niels Jensen Toftum, sønden og vesten bækken med tilhørende kålhøve.

Pantebrev fra Niels Nielsen Hornbye til Jens Svendsen på 25 rdl. Pant i hans iboende hus og to indmarksagre i Houe, den ene i Vester Vrat, den anden i Øster V rat.

Niels Jensen Toftum lader lyse efter sin tjenestekarl Jens Nielsen, som er bortkommen af hans tjeneste.

9. august. 2 Hans Olufsen i dommers sted.

Bøye Pedersen lader oplyse et hvidt får og et lam, fåret afstuvet? det venstre øre og en krog i det andet, lammet mærket med en krog i hvert øre, som han i går morges indtog af hans korn på toften ved Munkeled, om nogen spørger efter dem, da er de hos ham at bekomme mod skadens og omkostnings betaling.

Skøde fra Søren Olufsen i Jestrup i Lyngs sogn til Boer Nielsen på en indmarksager i Refsager i Nør Vrat 1 td. bygsæde.

16. august.

Hans Olufsen i dommers sted.

Læst forordning om Landmilitsens mundering.

(19/7). Jens Laursen degn af Hillerslev ctr. Margrete Schytte efter opsættelse. Opsat igen i 14 dage. (30/8).

(19/7). Degnen Edvard Olsens sag mod Margrete Schytte igen opsat i 14 dage. (15/11).

Ove Ottsen organist tiltaler Anders Christensen Bedsted for den voldtøjring, han har gjort ved at tøjre sine bæster på Ove Ottsens båreager som var stenet, hegnet og fred(et) til at slå, og for på hvilken måde han igen var kommet til sine

Thisted Købstads Tingbog - 1704

bæster, som Ove Ottsen havde taget i hus. Synsmænd vidner, at ageren var fredet og hegnet til at slå, og at den var optøjret på de bedste hegnede steder, især i dalen, hvilket var gjort af bæster, såsom de så gødningen deraf, som nylig var sat på jorden. Peder Pedersen, tjenende Laurits Nielsen, vidnede, at han efter Ove Ottesens begæring tog to bæster på den hegnede ager, og det var Anders Christensen Bedsteds. De stod hælfæstet på ageren, og PPs trak dem hen til Ove Ottesens og leverede hans datter dem, og hun tog og trak dem ind i sin faders gård.

Ingeborg Pedersdatter, som tjener Ove Ottesen vidnede, at Laurits Nielsens hyrdedreng kom med bæsterne til hendes husbonds gård. Hun tog dem og bandt dem ved porten, lukkede porten og satte haspen i og en pind for. Noget efter kom Anders Christensens dreng og talte med hendes husbond og ville have hestene ud. Længere ud på aftenen kl. 10 halv 11, da hendes husbond var gået i seng, kom Anders Christensens kone og bankede på døren og fik vidnet til vinduet, som hun lukkede op og talte med hende og begærede at få bæsterne ud, men vidnet svarede, at hun kunne ikke få dem i aften, da folkene var i seng, og hun mente også, ageren skulle synes først. Samme nat mod dag klokken ungefær 3 så hun en karl eller dreng, som hun ikke kendte, fordi det var mørkt, red ud af gården med hestene og tog pinden med sig til porten. Hun talte til karlen to gange, men han svarede ikke. Om andendagen så hun, at de samme bæster stod tøjret i engen ved byen, og Anders Degns dreng flyttede dem.

Ove Ottesen spurgte Anders Christensen, om han eller ved nogen anden havde ladet tage bæsterne ud af hans gård. Anders Christensen svarede, at Ove Ottesen bør føre sin sag ved lovligt bevis og ikke ved spørgsmål. Ove Ottesen spurgte, på hvad måde han bekom dem, da porten var lukket, og der var en pind for. Anders Christensen svarede, at Ove Ottesen kunne sigte harv for det, så ville han forklare sig enten at gøre ed eller ikke Ove Ottesen lod påråbe Anders Christensens dreng, man han var ikke mødt. Han blev forelagt at møde om 14 dage. Tingsvidne.

(23/8). Laurits Nielsen lod opbyde sal. Karen Emmiksdatters gård i Storegade, om nogen ville købe eller leje den.

23. august.

Hans Olufsen i dommers sted.

Peder Madsen Jensen på sin faders Jens Svendsens vegne tiltaler Christian Nielsen sadelmager for ialt 85 daler 9 sk., han skylder. Han skal betale inden 15 dage osv.

Laurits Nielsen som kurator for Karen Emmiksdatters arvinger tiltaler borgere for penge, som de er skyldig for, hvad de har købt på auktion efter hende, nemlig Tale Hansdatter, Jens Jacobsen, Morten Eskesen, Maren Mortensdatter og Hendrich Ludvig. Opsat 8 dage. (30/8).

Mikkel Sørensen på Jens Christensen Rodsteds vegne tiltaler borgere for skyld. Opsat 8 dage.

1290

Thisted Købstads Tingbog - 1704

Hans Jensen Buck tiltaler Jens Christensen Rodsted, soom er stævnet i sit logi hos Jens Mortensen Farver, for skyld. Opsat 8 dage. (6/9).

(16/8). Laurits Nielsen lader til andet ting opbyde Karen Emmiksdatters gård. 30. august.

Christian Nielsen sadelmager skøder til Kirsten Olufsdatter, pige, søster til sr. Hans Olufsen, sit iboende hjernehus på knakken (østen og sønden til Niels Knudsen feldbereders hus. Samme hus har han købt på auktion efter Morten skrædders enke.

(23/8). Jørgen Pedersen (på Laurits Nielsens vegne) tiltaler borgere for, hvad de har købt ved auktion efter Karen Emmiksdatter, men ikke betalt. To afgør sagen ved at betale, Henrich Ludvig sagde byfogeden god for. De øvrige skal betale. Dom indført senere. (11/10).

Sr. Rodsted tiltaler nogle skyldnere. Opsat 8 dage. (6/9).

(16/8). Jens Lauritsen degn af Hillerslev ctr. Margrete Schytte efter opsættelse. Han aflægger ed på at have betalt afgift 2 rdl. 2 mk. Jørgen Pedersen fremlægger et fæstebrev på den halve kvægtiende, udstedt til hr. Oluf Nielsens enke i Hillerslev af Margrete Schytte 28/2 1704. Jens Lauritsen havde betalt afgift 6. januar. Hans Olufsen begærede på Margrete Schytes vegne opsættelse for, at hun kunne rådføre sig med sin lavværge. Jens Lauritsen mener, at det har hun haft tid nok til og begærer dom. Dom indført senere. (11/10).

6. september.

(30/8). Sr. Jens Christensen Rodsted ctr. skyldnere, bl.a. Hans Jensen Buck for tjære, han sendte med ham til Hjarbæk 1693 (!) og Anne Nielsdatter, sal. hr. Hans Spjelderups, for hvem Jørgen Pedersen møder og formoder, kravet bliver afvist, da der ikke medfølger bevis med hendes egen hånd. Desuden har JCR købt noget på auktion efter hendes mand, og hun tilbyder ved ed at bekræfte, at hun ikke skylder JCR noget. Jens Skyum begærede for sit vedkommende opsættelse. Opsat 8 dage. (13/9).

(30/8). Hans Jensen Bucks sag mod Jens Christensen Rodsted også opsat 8 dage.

13. september.

Jens Christensen Rodsted ctr. skyldnere efter opsættelse. Hans Buck erkender sin skyld, men vil ikke betale renter, da han ikke har lovet det. Han og Jens Skyum mener, at de har modregning, men kan ikke bevise det med lovligt bevis.

Dom: Hans Buck skal betale skylden, men ikke renter. Anne Nielsdatter, sal. Hans Spjelderups, frikendes, da hun overfor 2 udsendte mænd aflægger ed på, at hun intet skylder. De andre dømmes til at betale.

Thisted Købstads Tingbog -1704

Jørgen Pedersen på Anders Jensen Høg i Ålborg hans vegne fremlægger kontrakt mellem ham og Jens Mortensen Farver, hvorved Jens Mortensen lover at betale Anders Høg 200 rdl. hvert år de første to år og de resterende 100 ' rdl. det tredje år. Byfogeden Iver Pedersen erklærer, han af kristelig medlidenhed afstår sin ret og prioritet, som han efter dom af 28. juni har forhvervet og det udlæg, han derefter fik i Jens Mortensen Farvers ejendom og løsøre til Anders Jensen Høg, så at ingen anden kan få prioritet i Jens Mortensen Farvers gård og ejendom.

Kontrakten underskrives også af byfogeden, byskriveren og velfornemme Laurits Nielsen.

Anders Jensen Høeg erklærer til slut, at han lover at kreditere Jens Mortensen for fornødne farvervarer til hans håndværks fortsættelse til så billige penge, som han det nogensted i Holstein kunne købe, når told og omkostninger hertil bliver beregnet.

20. september.

Hans Olufsen i dag i dommers sted.

Jens Rodsted tiltaler kvinder for skyld. Opsat 8 dage.

Eske Jensen på Peder Fuhrs enkes vegne i Løgstør tiltaler Anders Christensen Bedsted for, hvad han er skyldig til Peder Fuhrs stervbo, nemlig 12 sldl. for 4 lispund humle. Opsat 14 dage. (4/10).

27. september.

Mikkel Sørensen på sin husbonds (Jens Rodsteds) vegne fremlægger Laurits Tomsens panteobligation på 90 rdl., som skulle være betalt 1700, med pant i hans da beboende gård i Storegade mellem Laurits Pedersen Morsings på østre side og mester Peter Satelmeiers på vestre side, og algaden på nordre side. Dateret 25/4 1699. Siden betalt 44 rdl.

Også fremlagt obligation fra sal. Simon Marchersen 1699 på 132 rdl., Anne Tomasdatter, sal. Niels Mulis skulle skylde 6 rdl. 4 mk.

Eske Jensen på Maren Fursmands, sal. Laurits Tomsens, vegne fremlægger en kvittering fra Rodsted, hvorefter hun ikke skylder mere end 13 rdl. 4 mk. 6 sk. Morten Jørgensen her i byen møder på Anne Tomasdatter, sal. Niels Mulis vegne og fremlægger et bevis, hvorefter Rodsted er skyldig til hende for resterende anpart af de penge, som i skiftet efter hendes broder sal. borgmester Morten Tomsen blev afgjort til muret begravelse og en huggen ligsten 3 sldl. 1 mk. 5 sk. Under skrevet af Rodsted. Hun ville formoder at blive frikendt og kræver sit tilgodehavende. Dom om 8 dage. (4/10).

Lørdag 4. oktober.

(20/9). Eske Jensen på Peder Fuhrs enkes vegne af Løgstør ctr. Anders Christensen Bedsted efter opsættelse. ACB begærer opsættelse i 14 dage, for at han kan afgøre sagen i mindelighed. Opsat 14 dage. (18/10).

1292

Thisted Købstads Tingbog -1704

(27/9). Jens Christensen Rodsted ctr. skyldnere. Imod Maren Christensdatter Fursmand, sal. Laurits Tomsens mener han, at hun vel ikke var mere skyldig på obligationen, end hun angiver, men at hun siden har fået varer for resten af hans krav, hvad han vil bevise ved missive fra hendes svoger, Jens Jørgensen i Skive. Hun tilstår noget af gælden, men vil aflægge ed på, at hun ikke skylder mere.

Anne Tomasdatter, sal. Niels Mulis undrer sig højlig over hans krav, da hun aldrig har handlet med ham. Hun havde aldrig lånt noget af ham, som hun ikke havde betalt tilbage, og hun henviste til sin regning, så det var ham, der skyldte hende og ikke hun ham. Morten Jørgensen mener på hendes vegne, at JCR ikke kan kræve penge efter løs tale uden bevis.

Dom om 14 dage. (11/10). 11. oktober.

Skøde fra Peder Jensen Købmand boende i Brund til tolder Christen Jensen Kierup på en ager på Munkholm, 1 td. sæde.

Skøde. Jep Christensen Ref, forrige ridefoged på Todbøl sælger på Barbra Rosenbergs, sal. assessor Laurs Foss's, vegne til Niels Christensen Sperring, betjent ved amtstuen, et' hende tilhørende kornhus ved stranden østen åmunden her i Thisted, lige overfor byfogeden Iver Pedersens iboende gård for norden og stranden på søndre side.

(4/10). Dom mellem Jens Christensen Rodsted og hans skyldnere afsagt. Indført nedenfor.

(30/8). Dom mellem Laurits Nielsen og dem, der skylder for, hvad de har købt ved auktion efter Karen Emmiksdatter. De skal betale, eller de bekomne varer igen opsættes.

(30/8). Dom i sagen mellem Jens Lauritsen degn i Hillerslev og Margret Schytte. Da det er bevist, at hun har givet ham fæstebrev på kvægtienden af Hillerslev og Kåstrup sogne, og det er bevist, at hun har lovet, at hun ville unde ham fæstet fremfor andre, er Jens Lauritsen berettiget til fæstebrev på den hele tiende. Hun betaler processen.

Dom i sagen mellem Jens Rodsted og hans skyldnere. Simon Marckusens enke skal betale. Laurits Tomsens enke skal kun betale de 23 rdl. 4 mk. 6 sk., som der er bevis for. Anne Tomasdatter, Mulli frikendes. JR skal betale, hvad han skylder hende og hendes sagsomkostninger med 1 rdl.

18. oktober.

Hr. Peder Nielsen Lund, sognepræst i Skyum og Hørdum har fået anerkendt en arrest, han på sin svigerfader Svend Ågesens (Ovesen) vegne har gjort på to kister med bøger i Niels Visiterers hus, som tilhører mag. Ole Bjørn. Niels

Thisted Købstads Tingbog - 1704

Nielsen Visiterer indstævnes. Mag. Oluf Bjørn har boet hos SO i København. SO har også bospist ham i slutteriet. Kisten blev opdaget, da der skulle gøres udlæg hos Anders Christensen Bedsted og Niels Visiterer i deres hus for Christen Nielsen i Elstedgård, hvis husbond, hr. Peder Nielsen Lund, var til stede. Niels Nielsen Visiterer berettede, at kisterne med de mange bøger var taget i forvaring for mag. Ole Bjørn af hans sal. hustru uden hans vidende. Hun havde lånt Ole Bjørn 25 dl. på dem. Nogle dage, før hans hustru Lene Madsdatter, døde, fortalte hun ham, at kisterne med bøger tilhørte Ole Bjørn, og at dennes søsterdatter, Charlotte Amalie Mavors havde ført dem ind i huset.

Dom: Som hr. Peder Nielsen Lund her for retten har bevist, at Ole Bjørn skylder ham 20 rdl. og hans svigerfader 195 rdl., kendes arresten ved magt, og hr. Peder Nielsen og hans svigerfader kan få udlæg i bøger og andet, der måtte findes i kisterne, så vidt samme kan være tilstrækkelig, dog udlægget at udbydes til auktion, om fallitten derved kunne forbedres.

(4/10). Eske Jensen på Peder Fuhrs enkes vegne af Løgstør efter opsættelse ctr. Anders Christensen Bedsted, ang. hvad han skylder stervboet. Opsat 14 dage. (8/11).

25. oktober. Intet.

1. november findes ikke. 8. november.

Knud Pedersen Riber på Thisted Bisgård i dag i dommers sted.

Læst forordninger: 1. om krybskytteristraf, 2. om at jagten i kornmarker, som ellers efter forordning og lov løsgives 1. juli, at skal forlænges til Bartholomæi dag, 3. om forbud mod hvervning af soldater og bådsmand i Danmark og Norge uden kgl. tilladelse.

(8/10). Eske Jensen på Peder Fuhrs enkes vegne af Løgstør ctr. Anders Christensen Bedsted efter opsættelse. Opsat endnu 8 dage. (15/11).

Tomas Graversen opsiger sit borgerskab, da hans næring og brug tager mærkelig afgang, og han har i sinde at flytte fra byen til Nytår. Han vil derfor sælge sin iboende gård, huse ejendomme og markjord, samt skiberum, hvilket bekendtgøres, og han vil tilbyde afregning med enhver, der har noget mellemværende med ham, som loven byder.

15. november.

(16/8). Edvert Olsen, degn af Rær ctr. Margrete Schytte. Han har betalt 10 mk. for fæste af en kvægtiendepart for Hanstholm, men har ikke fået det lovede fæstebrev og heller ikke pengene tilbage. Dem kræver han nu. Eske Jensen på Margrete Schyttes vegne begærer opsættelse, men degnen som har lang vej at rejse efter sin fordring, forlanger dom.

Dom: Margrete Schytte skal betale ham de 10 mk., og betale processen.

Thisted Købstads Tingbog -1704

(8/11). Eske Jensen Kori? (Keri? Kier?) på Peder Fuhrs enkes vegne ctr. Anders Christensesn Bedsted efter opsættelse. ACB erkender at have modtaget humlen, men siger, at akkorden var, at hvis humlen ikke var god nok, ville Peder Fuhr tage den tilbage. Synsmænd vidner, at humlen var udygtig til brygning.

Dom: Da parterne ikke har handlet forsvarligt, men gjort ubevislig akkord, og da ACB gør sin ed på, at akkorden var som han har sagt, og da synsmænd erklærer humlen for ubrugelig, skal parterne stå halv skade. ACB skal betale 4 rdl. for halvdelen af humlen, og resten af humlen komme Peder Fuhrs arvinger, til gode. De skal dele omkostningerne ved processen med 4 mk. hver.

22. november. Intet. 29. november. Intet. 6. december.

Læst patent om Højesteret 1705.

Hans Olufsen tiltaler Jens Christensen Snedker og Tomas Andersen Væver, fordi de ikke sammen med ham vil opsætte »lukkelse« (plankeværk) mellem deres gårdsrum og Hans Olufsens. De svarer, at det vil de ikke, hvis ikke Hans Olufsen kunne bevise, at tre mænd, som før boede i deres huse, havde opsat plankeværk. Synsmænd vidner, at der er rester af plankeværk, og at Hans Olufsens lille tørvehus danner lukke for det meste af skellet mellem hans og Tomas Andersen Vævers ejendom. Hans Olufsen kræver de to dømt til at betale halvdelen af et plankeværk ifølge loven, dog da hans tørvehus danner skel, mener han, at Tomas Andersen bør betale plankeværket mellem hans og Hans Olufsens gårdsrum. Synsvidner vidner, at der var plantet kål i de to mænds haver, og i Jens Snedkers var der en brønd ved skellet, idet Hans Olufsen ville bevise, at der var noget, der skulle hegnes for. Opsat 14 dage. (20/12).

Hans Olufsen stævner Hans Clausen podemester angående, hvorledes han har kvitteret og afskilt sig ved den have, han sidste sommer havde i leje, og som ligger østen op til Hans Olufsens gård, og til hvem han havde betalt lejen, og hvor meget det var, og hvor den træstub med sin pode er blevet af, som stod midt i haven og voldelig er opgravet. Opsat 14 dage.

13. december.

Laurits Andersen Warmback her af byen tiltaler Gregers Ovesen, fordi han ikke har villet modtage eller betale de varer, som efter hans begæring er tilkøbt ham i København. Dernæst fremlagt en seddel til bevis, hvori Gregers Ovesen begærer, at Laurits Warmback vil behage at købe til ham en kistelås og et par stighbøjler. I retten også fremlagt en god forsvarlig kistelås med nøgle og alt tilbehør, samt et par stighbøjler og et par sporer. LAW kræver, at GO skal betale. GO svarer, at stighbøjlerne og sporerne var noget unyttigt tøj, men låsen var god nok, dog ville han betale, og han betalte derpå LAW 7 mk. 14 sk. processens

Thisted Købstads Tingbog - 1704

omkostninger lovede GO at betale til LAW til i dag 14 dage med 4 mk., hvortil omkostningerne var modereret.

Skøde fra Laurits Nielsen til Niels Nielsen Hornbye på en indmarksager i østre Vrat i Hove, i td. 2 skp. bygsæde.

19. december, fredag.

Efter borgerskabets begæring blev der holdt gæsteret her på tinget. Retten betjent af byfogeden Iver Pedersen, byskriveren og tinghørere.

Borgerskabet havde til denne gæsteret ladet indstævne Søren Jensen, boende i Skrøm i Øster Hanherred, fordi han havde begået landprang imod købstadens privilegier. Søren Jensen mødte og forpligtede sig til ikke herefter at i Thistedes frihed eller distrikt på landet at indfinde sig for at sælge eller udprange varer, og han erklærer sig indforstået med, at hvis det skete, skulle alle varerne uden videre lov og dom konfiskeres. Han betalte 3 rdl. i sagsomkostninger, og dermed er sagen ophævet.

20. december.

(6/12). Hans Olufsen ctr. Jens Christensen Snedker og Tomas Andersen Væver, som møder og gentager, at deres formænd i husene ikke har indelukket ejendommene. Hans Olufsen svarer, at han ikke vil rette sig efter gammel sædvane, men efter loven. Sagen opsat til næste tingdag efter jul.

Jens Hansen Skrædder fremlægger et skøde fra Peder Eskesen til agtbare og velfornemme unge mand Jens Hansen Birsted, hans kæreste og arvinger på en indmarksager Møl-ager kaldet, som den vesterste mølle står på halvanden tønde bygsæde.

Laurits Nielsen stævner ved memorial fra byfogeden Tomas Graversen og Anders Jensen Frost, som er beskikket til kuratorer for Emmike Eriksens børn, som han har regres til for fordringer i deres faders bo. Ligeledes stævnes mons. Mogens Emmiksen, værende hos provsten hr. Peder Roelsen i Aggerholm præstegård. Laurits Nielsen fremlagde derpå en regning på ustempelt papir, som retten først nægtede at modtage, men da det blev bevist, at der ikke kunne fås stemplet papir i byen, og LN lovede at få regningen skrevet på stemplet papir, når det kunne fås, modtog retten indtil videre regningen, som beløber sig til 282 rdl. 10 sk. Tomas Graversen og Anders Jensen Frost svarer, at de ikke har modtaget en eneste skilling af Laurits Nielsen, der skulle overgive formynderskabet til dem. De ville ikke tage mod byfogedens befaling eller regningen, siger LN, og de måtte derfor beskikkes anden gang.

Dommeren resolverer, at da LN ikke har leveret midler, men kun en regning har han sig selv at takke for denne hindring, som byfogedens befalings u=efterkommelse har voldt, og han skal derfor indtil videre svare som formynder i disse to mænds sted. Sagen opsættes til næstholdende 3. ting, da der på de fraværende arvingers vegne skal blive anordnet en ærlig, forstandig og lovkyndig mand, som på deres vegne kan

svare imod Laurits Nielsens fordring. Sagen da videre at have sin fremgang. (24/11705).

1296

Thisted Købstads Tingbog - 1704

Niels Nielsen Hornbye tiltaler Jørgen Handskemager, Peder Toftum, Niels Andersen konsumtionsbetjent og Christen Fursmand for deres sammenrotten og voldelige overfald sidste søndag og mandag nat har øvet mod Niels Hornbye og hans datter, såvel som også hans hus's umanerlige antastelse. Da det var mørkt, ville han lade sagen bero til næste ting efter jul. (10/11705).

Hermed endes det år 1704 og videre i Jesu navn begyndes det år Ao. 1705. Gud give lykke og styrke retten.

1297

Thisted Købstads Tingbog - 1705

Byfoged: Iver Pedersen. Byskriver: Peder Bartramsen. 10. januar.

(30/12 1704). Niels Nielsen Hornbye tiltaler Jørgen Handskemager, Niels Andersen konsumtionsbetjent og Christen Fursmand har overfaldet ham, først i Bisgård med skælden og siden i byfogedens port med hug og slag, og brudt hans sabel i stykker, den 6. december. Gregers Ovesen vidner, at da han og Niels Hornbye den aften gik ud af Knud Ribers kammer og gik ud af gården hjemad, hørte han, at en person på den anden side af bækken råbte: Niels Bomslutter, Niels Pis-i-røv. Andre vidner beretter, at Jørgen Handskemager mødte Niels Hornbye ved byfogedens port og sagde, at han skulle lægge sin krumsabel fra sig og komme an på de bare næver. JH havde sin hue i den ene hånd og søgte ind på Niels Hornby. De væltede omkuld, og JH lå ovenpå NH. Ingen havde tilsyneladende set, at JH slog NH. Nogen kaldte NHs hustru og datter til. Et vidne havde hørt, at konen klagede sig over, at nogen havde slået hendes arme, og vidnet havde set, at JH slog datteren omkuld i bækken, da vidnet kom over bækken bagved Mads Skjoldborgs hus. Et andet vidne beretter, at Boye Pedersen kom til med slagel i hånden og skilte JH og NH ad. NHs datter siger, at Jørgen Handskemager slog hende omkuld på jorden bag Mads Skjoldborgs hus og trak hende i håret og trådte på hende, og hun fremviste en lok af hendes hår, som hun sigtede JH for at have rykket af hendes hoved. Opsat 14 dage. (17/1).

' (20/12 1704). Eske Jensen tiltaler på Hans Olufsens vegne efter opsættelse fra 20/12 Jens Christensen Snedker og Tomas Andersen. Opsat 8 dage. (17/1).

Eske Jensen på Jørgen Pedersens vegne tiltaler en del borgere for, hvad de er JP og Laurits Nielsen skyldig, deriblandt Anne i Stampemøllen. Opsat 8 dage. (12/11). Skøde fra Laurits Nielsen til Jens Hansen Windter, hattemager. LN sælger som kurator for Karen Emmiksdatters arvinger med byfogedens og overformyndernes tilladelse til JHW en gård i Storegade, nu meget brøstfældig og øde, som Karen Emmiksdatter iboede og fradøde.

Dateret Thisted 7. januar 1705. Byfogeden og byskriveren attesterer, at gården er solgt for 50 rdl. med byfogedens samtykke.

17. januar.

Læst forordning om sæbesyderiet i København.

Læst forordning og privilegier for søfolk i Danmark, som lader sig enrollere i kongens søtjeneste på orlogsflåden.

Jørgen Pedersen tiltaler efter opsættelse folk for gæld. Dom: De skal betale inden 15 dage.

1298

Thisted Købstads Tingbog -1705

(10/1). Christen Pedersen Øsløs på Jørgen Lauritsen Handskemagers vegne tiltaler Niels Nielsen Hornbye for voldeligt"overfald om natten d. 6. december. Christen Fusmand vidnede, at den nat gik han med Jørgen Handskemager ud fra Boye Pedersens hus. JH gik i forvejen, og vidnet hørte da, at en råbte: For Guds navns skyld, kom og red mit liv, og da han ikke syntes, at han kendte røsten; løb han til og så da, at det var JH, på hvem Niels Hornbye stod og huggede med sin krumsabel, som han havde draget, og handskemageren bad for Jesu navns skyld, at Hornbye ville lade ham beholde sit liv. Da sagde Hornbye: Ja jeg skal lade dig dit liv, din skælm og din landstryger. Da sagde handskemageren: Est du n ærlig mand, da kast din sabel og kom til mig med dine bare næver. Men Hornbye hug stærkt ind på handskemageren med sin sabel, og handskemageren bedte af med sin hue i hånden. Derpå løb vidnet ind til Boje Pedersens og bad folk komme ud og redde handskemageren, ellers hug Hornbye ham ihjel med sin sabel. Og da vidnet kom tilbage igen til dem, lå de begge på jorden, og handskemageren lå ovenpå Hornbye, og Hornbye havde sin sabel ovenpå Jørgen handskemagers hals med den ene hånd i fæstet fat, og med den anden hånd havde han ved odden. Derpå kom Boje Pedersen med slagel i sin hånd og skilte dem ad, dog så vidnet ikke, at han slog nogen af dem. Hans Jensen Buck på Hornbyes vegne tilspurgte vidnet, om Hornbye gav nogen årsag til klammeriet. Vidnet svarede, at han vidste ingen anden årsag, end at Hornbye skældte først på handskemageren. Hans Buck spurgte videre, om nogen af dem fik skade. Vidnet svarede, at handskemageren fik et lille snit i halsen og det ene øre af sabelen. De øvrige vidner var ikke mødt. Sagen opsat 14 dage, for at de kan vidne. (24/1).

(10/1). Sagen Hans Olufsen ctr. Jens Christensen Snedker og Tomas Andersen blev opsat i 8 dage i henseende til, at sagen kunne vorde bilagt. (24/1)

24. januar.

(20/12 1704). Laurits Nielsen ctr. Emmike Eriksens børn og arvinger efter opsættelse. Bent Tomsen mødte som udnævnt af byfogeden til at varetage arvingernes interesser. Dommeren resolverede, at Laurits Nielsen skulle levere alle dokumenter, der vedrører denne sag, enten i original eller i kopi til Bent Tomsen inden kort tid. (21/2).

(17/1). I sagen mellem Hans Olufsen på den ene side og Jens Christensen Snedker og Tomas Anderen på den anden blev afsagt dom, som er indført 31/1. (17/1). Sagen mellem Niels Hornbye og Jørgen Larsen Handskemager fremdeles opsat i 8 dage. (31/1).

31. januar.

Hans Olufsen i dommers sted.

Christen Pedersen Øsløs på Jørgen Laursen Handskemagers vegne har indstævnet vidner, som ikke var mødt for 14 dage siden. De var heller ikke mødt i dag. Sagen opsat i 8 dage. (Sagen fortsætter).

1299

Thisted Købstads Tingbog -1705

Sagen Niels Hornbye ctr. Jørgen Handskemager ligeledes opsat 8 dage. (7/2). Skøde fra Poul Lauritsen Morsing til Anders Jensen Frost på markjord, som han har arvet efter sin moder.

Skøde fra Poul Lauritsen Morsing til Christen Willadsen i Skjoldborg på markjord.

(24/1). Her indføres dommen mellem Hans Ollesen på den ene side og Jens Christensen Snedker og Tomas Andersen Væver på den anden side. De påberåber sig gammel sædvane, idet der ikke før har været sat plankeværk mellem deres ejendom og Hans Olufsens, men HO henviser til loven, og de to naboer skal derfor tage del i indhegningen.

7. februar.

(31/1). Niels Nielsen Hornbye ctr. Jørgen Laursen Handskemager angående deres klammeri efter opsættelse. NNH kræver JLH straffet for usømmelige ord med en bøde på seks lod sølv og desuden til at straffes så meget, at NNH og ærlige folk kan gå i fred. JHL er syg og sengeliggende. Sagen derfor opsat 14 dage. (21/2).

Tomas Graversen tiltaler folk i byen for gæld. Opsat 14 dage. (21/2).

Poul Pedersens enke, Anne Elisabet Hansdatter på Ullerupgård, tiltaler Johan Henriksen Rebslager for et lispund hampeblår, som han skulle have slået reb af, og som er leveret ham for rum tid siden, uden at han har lavet rebet. Opsat 14 dage.

Skøde fra Poul Lauritsen Morsing til Laurits Jacobsen på en indmarksager, som han har arvet efter sin moder, liggende på Refs ager, 1 ½ td. sæde gammelt mål i rennum med sal. Ib Jacobsens, nu Christen-Bertelsens, på vestre side og sal. borgmester Christian Mortensen Lelius' på den østre.

14. februar.

Læst forordning om told af skrivepapir, som indføres i Danmark og Norge. 21. februar.

(7/2). Niels Nielsen Hornbye ctr. Jørgen Laursen Handskemager efter opsættelse. Dommeren spurgte Niels Hornbye, om han den aften var drukken eller ædru. NNH svarede, at han var ganske drukken og ikke kunne stå på sine ben. Dommeren spurgte Jørgen Handskemager, hvoraf klammeriet opstod. Han svarede, at han den aften var til Boje Pedersens og spillede påenoster (?), og da det var forbi, gik han hjem og mødte Hornbye på gaden bagved byfogedens lade, hvor han gik og skældte og havde sin sabel draget, og derover kom de i klammeri. Han tilbød ved ed at bekræfte, at han ikke på nogen måde

1300

Thisted Købstads Tingbog - 1705

overfaldt Hornbye eller gav årsag til deres klammeri. Dommeren spurgte, om parterne havde mere at sige i sagen, hvortil de svarede nej.

»Blev i sagen kendt som på folio ... findes indført«. (Ses ikke indført).

(7/2). Tomas Graversen ctr. borgere for skyld (efter 14 dages opsættelse). Christen Christensen Spillemand aflægger ed på ikke at skyldte mere end 5 mk. Byskriverens enke, Margrete Skytte skyldte for træ til en ligkiste til hendes søn Niels Christophersen, leveret til Jens Christensen Snedker. 22/5 1704. Hun var ikke mødt. Jens Wert gjorde ed på, at han ikke skyldte mere end 3 dl. 8 sk., som han straks betalte. Jens Knudsen under Bjerget mødte med en modregning, hvorefter han skulle have penge til gode hos TG for opvartning i TGs hus, da hans kone var død samt for pløjning og harvning. For hans vedkommende blev sagen forliget, så regningerne skulle gå lige op. De øvrige blev dømt til at betale. TGs fordringer var uden bevis, men de indstævnedede mødte ikke.

Mag. Sixtus Aspach lod i dag til 1. dag advare alle her i byen, som ikke har avling og derfor ingen korntiende yder, og i forrige åringer er udeblevet med deres huspenge eller været helt langsomme med at betale, hvad der dog bør ske årlig i begyndelsen af fasten, at de indstiller sig på at betale hos ham inden midfaste søndag.

(24/1). Kaptajn Leth på Ulstrup beder i en missive til byfogeden om, at hans og Willads Poulsens arvinger må nyde betaling fremfor andre for deres fordring i Emmike Eriksens stervbo, da det er børnepenge.

(24/1). Enevold Nielsen borgmester begærer, at han må ske fornøjelse for sin fordring efter Emmike Eriksen.

28. februar. Intet. 7. marts.

Jens Block på Gammelbygård på Jens Lassen i Smerupgård hans vegne tiltaler Tomas Graversen for 7 td. byg, han skulle være skyldig på Hansted korntiende. Hans Olufsen mødte på Tomas Graversens vegne og beråbte sig på, at han til i dag 8 dage ville bevise med en afregning 1701 mellem Jens Lassens husbond, Poul Maes og TG, at alt mellem dem var afgjort m.h.t. Rær-Hansted-Vigsø korntiende. Ellers agter Tomas Graversen at beskyldte Jens Lassen for at have opført mere korn i sit indgivende til sin husbond, end TG har bekommet, så det skal fornemmes, at det er Jens

Lassen, der skylder TG og ikke han JL. Jens Lassen var selv mødt og tilbød at aflægge ed på, at hans indgivende var rigtig. Hans Olufsen begærer opsættelse. Opsat 14 dage. (21/3).

Knud Pedersen Riber i Thisted Bisgård har indstævnet synsmænd til at afhjemle deres syn over de sårmaal, de fandt på KPR i Thisted Bisgård d. 16. februar i Jens Blocks nærværelse og om de skammelige og grove ord, Jens Block havde til KPR: Desuden indstævnet vidner. Synsmændenes syn indført under denne dags forretning. KPR sigtede Jens Block for uden lovlig årsag at

1301

Thisted Købstads Tingbog -1705

have forårsaget sårene. Vidner beretter noget modstridende om, hvad der var sket i Knud Ribers kammer. Sagen drejer sig om en kvittering, som Riber ikke ville give Block, hvis han ikke fik 7 mark, men som Block alligevel fik. De var åbenbart begge fulde og var faldet om på gulvet, der var pikket med kampesten.

Block tilbyder til sidst at tage sine beskyldninger tilbage, imod at Riber gjorde det samme, men det ville Riber ikke. Tingsvidne.

Fol. 107 b indført byfogedens stævнемål, fol. 108 a Jens Lassens indlæg og en stævning fra Riber ctr. Jens Block, og fol. 108 b synsmændenes erklæring om sårene. (14/3).

14. marts.

(24/1). Bent Tommesen tilkendegav, at han havde modtaget de dokumenter, som Laurits Nielsen ifølge byfogedens kendelse skulle udlevere til ham til gennemsyn og som angik Emmike Eriksens dødsbo og hans arvinger. Han har nu gennemset dokumenterne og taget kopi, og han har vedlagt sin besvarelse. Jørgen Pedersen mødte på Laurits Nielsens vegne og begærede opsættelse. Sagen som første gang opsat 14 dage. (28/3).

Tolderen Christen Jensen Kierup ctr. hans svigermoder Ingeborg Block. Han fremlægger en regning fra direktøren for stemplet papir, hvorefter der resterer 451 rdl. 15 sk., som toldereren mener, at Ingeborg Block skal betale ham. Dommen og de irettelagte dokumenter indføres efter denne dags forretning. (Se nedenfor).

Sagen mellem Knud Riber og Jens Block Kampman. Her indført en attest fra byskriver Peter Bartramsen om, hvad der var foregået mellem parterne i hans hus og siden i Bisgård. Ved Hassing herreds ret var der rejst tiltale mod Jens Block, og Block betalte 20 sletdaler, men kom til at skyldte 7 mark. De var først i byskriverens hus, men gik så ned i Ribers kammer i Bisgård, hvor Block forlangte en kvittering. Han kendte ikke noget til voldshandlingerne.

Derefter indført breve fra Johan Christopher Weischer, apoteker i Viborg og fra Mads Laursen Badskær i Vang. Weischer mener, at et sideben må være brækket, og at en splint deraf måske har rørt lungen, når den sig opblæser, når man tager luften til sig. I et andet brev anbefaler han, at

patienten holder sig så stille som muligt, og er meget forsigtig, når han trækker i eller af tøjet, thi jo mere han bevæger sig, jo sildigere vil det gro sammen og danne Callum, som han kan have set på får og lam, der har haft et sideben i stykker.

Mads Badskær attesterer, at der er vist ham noget rift i Ribers ansigt og bag i hovedet, og at et sideben er i stykker omtrent midt på sidebenet, en stor tværhånd nedenfor armhullet. Han er blevet spurgt, om det kunne ske, ved at et meneske faldt lige om på ryggen, men det mener han er umuligt. På spørgsmål om, hvad han skulle have for rejser og medikamenter, svarer han, at det vil stille til Ribers egen veilje.

Riber begærer erstatning og straf af Jens Block. Denne ikke mødt. Sagen opsat 14 dage. (28/3).

1302

Thisted Købstads Tingbog - 1705

Her indføres dokumenter i sagen mellem toldereren Christen Jensen Kierup og hans svigermoder, Ingeborg Block. Først byfogedens stævning til Ingeborg Block, hvis svigersøn, Christen Jensen Kierup, er kautionist for en stor sum penge, hun er blevet skyldig til stempelpapirforvalteren for modtaget stemplet papir, at hun indfinder sig for retten, tagende med sig, hvad hun til befrielse for tiltalen kan have. Hun var forhandler af stemplet papir.

Derefter indført en regning på leveret stemplet papir på 451 rdl. 15 sk. og et indlæg fra Ingeborg Block, som indrømmer at være den nævnte sum skyldig. Svigersønnen har ved skiftet efter hendes mand sagt god for pengene, hvorfor der blev udlagt en del til ham ved skiftet, men hun anmoder nu om henstand. f Sagen fortsætter).

Dom i sagen mellem Christen Jensen Kierup og Ingeborg Block. Da hun ikke har fremført noget, der kan befri hende for kravet, kun angivet, at der for en del af beløbet skulle være sket udlæg i dødsboet efter hendes mand, dog uden bevis, skal hun betale summen. Dog hvis der er sket udlæg for en del af summen, og dette ej er nok til at tilfredsstille kautionisten, Christen Jensen Kierup, skal han lade det stille til auktion, og hvad han derefter måtte have til gode, skal han have regres for hos enken og arvinger.

21. marts.

(7/3). Jens Lassen af Smerupgård mødte efter 14 dages opsættelse i sagen mellem ham og Tomas Graversen og fremlægger en kundskab og bevis fra Poul Maes til Rostrup, som siden skal vorde indført, og kræver Tomas Graversen dømt. De syv tønder byg, som Tomas Graversen nævner, og hans påstand om, at Jens Lassen har afleveret et urigtigt kornregnskab til Poul Maes, må være en anden sag, hvortil både han og Poul Maes bør indstævnes. (Sagen fortsætter).

Hans Olufsen på Tomas Graversens vegne gør rede for hans handel med Jens Lassen, som indvender, at denne sag kun vedrører de 7 tønder byg af Hansted korntiende. Hans Olufsen indvender, at Tomas Graversen har ført bevis for, at alt er betalt. Opsat 4 uger. (Sagen fortsætter).

Her indført Poul Maes' skrivelse, som anfører, at i hans regnskab findes indført 7 td. byg som indtægt, og at han har gjort Tomas Graversen fornøjelse for disse syv td. byg. (Sagen fortsætter).

Her indført den af Hans Olufsen irettelagte afregning mellem Poul Maes og Tomas Graversen. (18/4).

Skøde fra Christen Pedersen Kold, skipper, til byskriver Peder Bertramsen på halvparten af hans førende skud, »Ste Anna« kaldet, som Laurits Turesen af Løgstør forhen har været berettiget til, men som jeg har afkøbt ham.

28. marts.

Hans Olufsen i dommers sted.

1303

Thisted Købstads Tingbog -1705

(14/3). Knud Pedersen Riber ctr. Jens Block på Gammelbygård efter opsættelse angående Jens Blocks overfald på Knud Riber. Opsat tre uger. (18/4).

(14/3). Laurits Nielsen ctr. Emmike Eriksens arvinger. Han fremlægger en del domme og dokumenter i sagen. De er efterset af Bent Tommesen, som har gjort antegnelser, hvorefter Laurits Nielsen har gjort sine bemærkninger til antegnelserne. Emmike Eriksens ældste søn Mogens Emmiksen, der nu selv er myndig, erklærer, at han ikke har noget at indvende mod Laurits Nielsens beregninger, men gerne ønsker, at hans faders gæld blev betalt, selv om han så ikke fik en eneste skilling i arv efter ham efter Karen Emmiksdatter eller Maren Emmiksdatter. Opsat 3 uger. (18/4).

Christen Pedersen Kold ctr. Christen Pedersen Øsløs for skyldig husleje. De synes at være uenige om, hvor meget af huset, Christen Pedersen har lejet. Opsat i 4 uger.

4. april.

Mads Mikkelsen af Hassing på oberstinde Basses vegne til Tandrup tiltaler Karen Christensdatter, tjenende Tomas Graversen, for lejermålsbøder efter lejermål, begået på Koustrup. Attest fra præsten i Sønderhå om, at hun for ham havde udlagt som barnefader en person ved navn Mads Davidsen.

Dom: Hun skal betale. 18. april.

Læst forordning om strandede skibe og gods.

(21/3). Jens Lassen af Smerupgård ctr. Tomas Graversen angående 7 td. byg. Jens Lassen mener, at Hans Olufsen på sin svogers Tomas Graversens vegne søger at besmykke denne retfærdige sag (osv.),. (25/4).

(28/3). Liste over den anvendte bekostning på sagen ctr. Jens Block (fremlagt af Knud Pedersen Riber). Sagen optaget til dom om 8 dage. (25/4).

(28/3). Laurits Nielsen ctr. Emmike Eriksens arvinger. Han begærer dom. Bent Tommasen er ikke mødt på deres vegne. Dom indført fol. . . . (10/10).

Her indført indlæg fra Jens Lassen og fra Hans Olufsen på Tomas Graversens vegne i sagen mellem dem.

25. april.

Hans Olufsen i dommers sted.

(1874). Sagen mellem Knud Riber og Jens Block er på grund af dommerens forfald opsat endnu 8 dage. (3/5).

1304

Thisted Købstads Tingbog -1705

Pantebrev fra Maren Justdatter, Christen Hørsteds enke, til Christen Mortensen Søe for 50 rdl., som er af (hendes søn) Hendrich Ditløf Ræssis fædrene arv, der hos ham er bestående, til indløsning af den andel, min søn Mikkell Christensen var tilfaldet i min gård. Pant i denne andel og i »min egen«. Dat. 3/3 1705. L

Peder Pedersen Søe af Klitmøller begærer borgerskab i Thisted, men som han nu var sejlfærdig til Norge, og for vinds og vejrs føjeligheds skyld ikke kunne oppebie tingdagen for at aflægge sin ed, vil han gøre det, så snart han kommer hjem. Begæringen udstedt 24/1 1703. Attesteret 13/4 1703 på amtmandens vegne af Knud Riber og på amtsforvalterens vegne af Hans Olufsen. (Sagen fortsætter).

Peder Søe aflagde nu ed efter loven. L

(18/4). Her indført slutningen af dommen i sagen mellem Jens Lassen i Smerupgård og Tomas Graversen. Tomas Graversen frikendes, da han har bevist ved Poul Maes afregning, at han intet er skyldig, og desuden har aflagt ed på intet at skylde Jens Lassen og Jens Lassen ikke har noget skriftligt bevis fra Tomas Graversen angående hans krav.

3. maj.

Læst »ordonance« om en »halles« indrettelse i København.

(25/4). Sagen mellem Knud Riber og Jens Block. KR refererer sig til de førte vidner og aflægger ed på, at han således med vold og overløst er beegnet af Jens Block.

Dom: Jens Block kendes skyldig og skal betale 3de x 3 lod sølv og for hvert sår i hans ansigt halv mere end for hvert af de andre sår, for smerte og svie samt badskærløn 6 rdl. og for de utilbørlige ord 4 mark til de fattige i byen. Desuden skal han gøre Knud Riber offentlig afbigt og betale processens omkostninger med 6 rdl.

9. maj. lntet. 16. maj.

Hans Olufsen i dommers sted.

Skøde fra Margrethe Schytte, sal. Christopher Nielsens, til Boje Pedersen på en ager østen ved byen i den fald, der kaldes galliefald vesten for galgehøjden, 24 små skæpper bygsæde.

Pantebrev fra Christen Christensen Spillemand til Anders Christensen skomager på 12 slettedaler. Pant i en ager norden for byen ved Munkeled i Refsfald. 24 skp. bygsæde efter gl. mål. '

1305

Thisted Købstads Tingbog -1705

23. maj.

Hans Olufsen i dommers sted.

Eske Jensen på Niels Jensen Toftums vegne tiltaler Abraham Guldsmed, stævnet i sit logement til Birgitte Snedsteds, fordi der var leveret ham et brunt krus med søvlåg, hvori der var huller, som guldsmeden skulle lodde. Desuden skulle han lave en ring til et ben på en kæp. Til dette arbejde var leveret ham 8 lod 3 kvintin sølv, men låget er dårligt loddet, så der endnu er huller, som man kan se igennem. Sølvringen gik i stykker, da guldsmeden i Niels Toftums hus ville sætte den om kæppen, hvorfor han tog kæppen og ringen med sig hjem. Niels Toftum kræver nu det resterende sølv og at guldsmeden skal levere ham låget så god, som det var, da han fik det, eller lade det gøre et andet sted.

Abraham guldsmed mødte og sagde, at det var det øverste på låget, som kaldes skrifvel, der var næsten brudt af, som han skulle lodde, og der var ikke tale om hullerne. Han mente derfor, at han havde gjort, hvad Niels Toftum havde begæret og havde fortjent sin arbejds løn.

Opsat i 8 dage, om sagen så i mindelighed kunne forliges.

Eske Jensen på Niels Jensen Toftums vegne tiltaler Niels Nielsen Hornbye for gæld efter hans regnskabsbog. Niels Nielsen Hornbye mener ikke, at han skylder på meget, og han har også modkrav. Sagen opsat i 14 dage, da Niels Hornbye lover at betale, hvad han bevislig er skyldig. (6/6).

30. maj.

Maren Christensdatter Søborg (g. 1707 m. Henrik Frandsen), som har fået udlagt part i sal. Laurits Pedersen Morsings gård, ønsker at udkøbe andre, som har fået udlæg. Christen Mortensen Søe og Niels Tordsen (senere Toftum) erklærer, at de ikke vil sælge. Peder Lauritsen Morsing vil heller ikke, men have sin husværelse på gården. Maren Søborg deponerer så mange penge i retten, som kreditorerne har fået udlæg for, og kræver, at de skal overlade hende deres gårdparter.

6. juni.

Hans Olufsen i dommers sted.

(23/5). Niels Jensen Toftum tiltaler efter opsættelse Niels Nielsen Hornbye for gæld efter regnskabsbog, som udviser, hvad han har fået, og hvor meget, der er afkortet for Niels Hornbyes og hans datteres arbejde for ham i høsten og til andre tider. (Specificeret). Niels Hornbye mener, at han og hans datter har gjort mere arbejde 1702 og 1703, men tilbyder at betale, når der trækkes fra for dette arbejde, så snart Niels Toftum kommer hjem fra Ålborg. Opsat 14 dage.

13. juni.

Hans Olufsen i dommers sted.

1306

Thisted Købstads Tingbog -1705

Skøde fra Bodil Sørensdatter, sal. Søren Andersens, til mag. Sixtus Aspach på et stk. havrelands jord, 1 ½ td. havresæd.

20. juni.

Jørgen Pedersen på Laurits Nielsens vegne stævner efter en memorial, som efter denne dags forretning skal vorde indført (ses ikke indført). Sagen opsat 8 dage i henseende til, at den kan blive bilagt. (27/6).

Knud Pedersen Riber stævner Jens Hansen skrædder ved kirken for gæld. Da JHS ikke er mødt, dømmes han til at betale.

Skøde fra Mikkell Christensen, skipper og handelsmand i Thisted, til Maren Pedersdatter, Søren Mikkelsen Jellings enke, på den gård, som hans sal. farbror, Jacob Pedersen, hører her udi skolen, og hans kæreste forhen iboede og fradøde, beliggende sønder i byen. 19/6 1705.

27. juni.

(20/6). Jørgen Pedersen tiltaler Niels Hornbye og hans søn Reinholt Nielsen for gæld. De kunne ikke nægte gælden og dømmes til at betale.

Anders Cabbel af Lemvig tiltaler Niels Hornbye for 3 ruller tobak, som han udtog af Anders Cabbels bod her i byen dagen før sidste marked skulle holdes. Der fremlægges attest for, at tolden er betalt. Niels Hornbye undskylder sig med uvidenhed, da han mente, at stemplet skulle stå udenpå papiret og ikke på tobakken.

Dommen indført pag ... (ikke indført). (Sagen fortsætter).

Her indført Bent Tomasens kaldseddel på Anders Cabbels vegne til Niels Hornbye.

Bent Tomassen tiltaler folk, for hvad de er skyldig for køb af effekter på auktionerne efter sal. Olle Langgård og sal. Laurits Pedersen Morsing. Opsat 8 dage. (4/7).

Pantebrev fra Christen Christensen Spillemand til Laurits Nielsen for 10 rdl. Pant i en ager.

4. juli.

(27/6). Bent Tomassen beretter, at de, der har købt varer på auktionerne, har betalt undtagen Jens Hansen Skrædder, som nu tiltales. Opsat i 8 dage, inden hvilken tid han har lovet at klarere.

Laurits Pedersen Langgård på Søgård tiltaler Laurits Ormsen, stævnet i hans logi hos Anders Frost, angående 4 stude, han efter lang tid ikke har villet

1307

Thisted Købstads Tingbog - 1705

afhente. De har været på foder og græs i Søgård. Han har måttet lade dem vogte af en hyrde, og har givet dem foder, da der ikke var græs, så hans egne stude er bortlejet i græs. Søren Ormsen også indstævnet. Opsat 8 dage. (11/7).

Knud Riber tiltaler M. Niels Mikkelsen Badskær her sammesteds for penge, han har udgivet til medikamenter i Viborg for badskæreren, for postpenge af advisbrevet og for en svededrik, badskæreren har fået af Knud Riber til Jens Jensen i Kanstrup.

Gregers Ovesen beretter, at badskæreren er rejst til Ribe for at skaffe kapital og begærer derfor på hans vegne opsættelse. Opsat 4 uger. (2/8).

11. juli.

(4/7). Laurits Pedersen Langgård tiltaler Laurits Ormsen efter opsættelse. Der føres vidner, bl.a. folk fra Søgård, som vidner, at Laurits Ormsens stude var lig så vel født som Laurits Langgårds egne. Tingsvidne. (Se nedenfor). Mag. Holger Sørensen Schandorph, sognepræst til Snedsted har ladet indkalde for tinget Knud Pedersen Riber på Thisted Bisgård til sigtelse angående et brev, som hr. Anders (Schive) i Hvidbjerg skulle have skrevet til ham om hr. Holger Schandorph i ærerørige måder. 4

Hr. Holger Schandorph spurgte derefter hr. Anders Schives fuldmægtig, Jep Transe af Lemvig, om han ville tilstå kald og varsel i denne sag, hvortil han svarede ja. Knud Riber var ikke tilstede. Mag. Holger begærede, at det måtte forelægges ham at møde for retten med det omtalte brev eller at benægte det.

Jep Transe svarede, at som rygtet gik, at Knud Riber havde givet mag. Holger kopi af brevet, og begærede, at mag. Holger ville fremlægge kopien, så den kunne besvares.

Dommeren resolverede, at Knud Riber skulle møde om 14 dage med den førrommeldte skrivelse. (25/7).

Her indføres den attest, som Laurits Pedersen Langgård fremlagde i retten, udstedt af Hans Olufsen, som attesterer, at Laurits Langgård havde aftalt med Laurits Ormsen, at de 4 stude skulle på foder på Søgård for 10 mark stykket, men Laurits Langgård skulle have den fordel, at hvis han syntes om studene, kunne han beholde dem for 7 rdl. stykket. Videre løfter blev ikke gjort. Men som studene ikke var af den skik, sligt kunne lade sig gøre, blev Laurits Olufsen længe før tiden advaret om at hente sine stude. Hans Olufsen har set studene, efter at de var kommet på græs, og lige så vel ved magt som gårdens egne stude. Derefter har Laurits Ormsen ladet studene gå og lide nød og ville ikke hente dem, og der var stedse bekostning ved at holde en hyrde til at vogte dem. (25/7).

18. juli. Intet.

1308

Thisted Købstads Tingbog -1705

25. juli. IP.

Laurits Pedersen Langgård tiltaler Laurits Ormsen efter opsættelse i sagen om studene. Også stævnet er Laurits Ormsens brødre Niels og Søren m.fl. På Laurits Ormsens og interesseredes vegne var mødt Berendt Knudsen, Birkeskriver til Ørum birk. Interesseret er også Christen Espersen, ridefoged på Irup, som Berent Knudsen også mener, skulle være stævnet tillige med nogle synsmænd. Dommeren resolverer, at som hovedmanden, Laurits Ormsen har fået lovlig kald og varsel, kan han ikke bifalde Berend Knudsens snak med at hindre Lars Langgård i at føre vidner. Vidnerne ikke mødt. Skal møde om 14 dage. (8/8).

(11/7). Mag. Holger Sørensen Schandorph kræver, at Knud Riber skal fremlægge det omtalte brev fra hr. Anders Schive. Knud Riber begærer, at mag. Holger vil have ham forskånet for at blive inddraget i hans stridigheder. Mag. Holger siger, at mange skal have læst brevet hos Knud Riber, bl.a. Mag. Wilhelm Schmidt i Rosholm og Jens Christensen Bundgård i Gjersbøl, og at han derfor med tvunget sind har indledt sagen. Knud Riber spurgte mag. Holger, om han havde fået kopi af brevet fra ham. Mag. Holger svarede nej. Så fremlagde Riber brevet, hvori hr. Anders Schive beder Knud Riber hjælpe i en sag med mag. Holger, ligesom han har hjulpet sal. hr. Niels (Høgelund) i Sønderhå med den beskyldning mod mag. Holger, at han var en skælminden og uden hans embede og desforuden en tyv etc. Hr. Anders beder Riber komme til sig.

Mag. Holger spurgte Riber, hvad han havde hjulpet hr. Niels Hegelund med, om der var udskrifter af tingbøger el.l. Knud Riber svarer, at han nu ikke efter så lang tid kan erindre, hvad udtog der kan være leveret af tingbøgerne, men hvis der var udtog, kan de vel findes i sal. hr. Niels Hegelunds bo, og tingbøgerne er jo endnu til. Tingsvidne.

Tomas Graversen tiltaler Laurits Ormsen for gæld. Opsat 8 dage. (1/8).
1. august.

(25/7). Tomas Graversen tiltaler efter opsættelse Laurits Ormsen for gæld. Laurits Ormsen nægter ikke gælden, men siger, at han har modregning, da Tomas Graversen skylder ham 1 rdl. for en studehandel i Holstebro, og penge for bedækning af 5 hopper. Tomas Graversens, fuldmægtig, siger, at det er udflugter, og kræver dom. Opsat 8 dage. (8/8).

Niels Bendtsen har ladet stævne Kirsten Olufsdatter Langgård og hendes mand Laurits Jacobsen for utilbørlige og formentlig ærerørige ord, hun skal have sagt om Niels Bendtsen og hans kone i sin mosters, Johanne Lauritsdatters hus. Der var tale om en mand, som skulle have taget et stykke jern i Niels Bendtsens bod uden at betale. Kirsten Langgård havde sagt, at der skete manden uret, og Niels Bendtsen og hans kone havde løjet ham på, for manden havde lagt penge på disken, og Niels Bendtsens kone skulle have strøget dem ned i skuffen.

Laurits Jacobsen var til stede og erklærede, at han og hans hustru ikke vidste

1309

Thisted Købstads Tingbog -1705

andet end godt om Niels Bendtsen og hans hustru, og det ord, hans hustru havde sagt, var sagt i hastighed, hvorfor Laurits Jacobsen bad om forladelse. Tingsvidne. (8/8).

(4/7). Sagen mellem Knud Riber og mester Niels Mikkelsen som har været opsat, opsættes igen i 14 dage. (15/8).

8. august.

(25/7). Laurits Langgård ctr. Laurits Ormsen, på hvis vegne Berent Knudsen fremsætter påstand om, at Laurits Langgård har aftalt køb af studene med Laurits Ormsen. Sagen opsat 3 uger. (Se nedenfor). "

(1/8). Niels Bendsen ctr. Kirsten Olufsdatter Langgård fører endnu et vidne, men begærer kun, at hun selv mundtligt eller ved skriftligt indlæg under hendes hånd gør erklæring om de ord, hun har talt, og betaler en lille mulkt til fattige. Laurits Jacobsen begærer opsættelse i 8 dage til hvilken tid han vil møde med sin hustrus erklæring. (15/8).

Niels Bendsen på Enevold Nielsen Bieregårds vegne tiltaler borgere for gæld. De skal betale.

(1/8). Tomas Graversen tiltaler efter opsættelse Laurits Ormsen for gæld. Han siger, at han ikke er noget skyldig til Laurits Ormsen. Der blev ikke noget føl efter hans hest uden et, der kom i utide, men for det vil han af godhed betale. Laurits Ormsen påstår, at Tomas Graversen skylder ham 1 rdl. fra den gang, de havde stude sammen i Holstebro og for bedækningen. Opsat 14 dage. (22/8).

(Se ovenfor). Laurits Langgård tiltaler Laurits Ormsen for foderpenge. Her indført hans protest mod Laurits Ormsens påstand om, at han har købt studene. 15. august.

Læst forordning om kurs på kroner og kurant.

(8/8). Niels Bendsen ctr. Kirsten Olufsdatter Langgård efter opsættelse. Laurits Jacobsen irettelægger sin hustrus erklæring, hvorefter parterne blev forligt. (Sagen fortsætter).

Her indført Niels Bendsens indlæg i sagen mod Kirsten Langgård. (Sagen fortsætter).

Her indført Kirsten Langgårds erklæring. (Sagen fortsætter).

(4/8). Knud Pedersen Riber ctr. bartsværeren Niels Mikkelsen efter opsættelse. Han kaldes her barber. Da han ikke er mødt, dømmes han til at betale.

1310

Thisted Købstads Tingbog - 1705

Hans Jensen Buck på Hans Axel Pors af Snedsted hans vegne tiltaler skipper Laurits Warmback for utilbørlige ord, han skal have overfaldet hr. ritmesteren med på gaden i Thisted. Da ingen vidner har kunnet møde, begæres det, at sagen må opsættes 8 dage. Det sker.

Niels Nielsen, forrige visiterer og toldbetjent, fremlægger en aftægtskontrakt mellem ham og hans svigersøn Anders Christensen Bedsted, forrige degn i Snedsted. De skal forsørge ham og bekoste hans begravelse og til gengæld under han dem (svigersønnen og datteren) at tiltræde den gård, han nu bebor og hans markjorder, og hans tilstående gæld. Dog forbeholder han sig 150 rdl. som en nødpenge, hvis de skulle udstøde ham, og derfor skal han have pant i gård og jorder. Min svigersøn skal betale min gæld, som efter skiftebrev efter min hustru, Lene Madsdatter, andrager 30 sldl. Han skal herefter betale alle skatter og afgifter. De skal være lydige mod ham i, hvad han dem som unge folk til deres gavn og bedste måtte råde og yde ham årlig 24 rdl.

22. august.

(8/8). Sagen mellem Tomas Graversen og Laurits Ormsen, som har været opsat 14 dage, opsættes igen 14 dage, om parterne måske kunne komme til forlig. Lørdag d. 29. august.

(8/8). Laurits Pedersen Langgård på Søgård ctr. Laurits Ormsen efter opsættelse 3 uger angående 4 stude. Berendt Knudsen begærer ny opsættelse på Christen Espensens og Laurits Ormsens vegne, så de kan få et tingsvidne af Hillerslev-Hundborg herredsting beskrevet. Opsat 8 dage og så ej længere. (5/9).

Lørdag d. 5. september.

Laurits Pedersen Langgård ctr. Laurits Ormsen angående de 4 stude. Berendt Knudsen af Grøntoft fremlægger et tingsvidne af Hillerslev-Hundborg herredsting 25. august, afskrevet senere. Han fremviste en befaling fra byfogeden til synsmænd om at syne, hvorledes studene var født, og synsmændenes attest samt et skriftligt indlæg, indført senere.

Endvidere tilbyder Laurits Ormsen sin ed på, at han havde solgt studene til Laurits Langgård, der skulle give 28 rdl. for dem.

Dom: Laurits Langgård kræver foderleje for 4 stude. Laurits Wormsen påstår, at Laurits Langgård har købt samme stude for et absolut køb, og kræver betaling.

Men som hans vidner er mest vildige, og der ikke bevises, at der er givet noget til de fattige på købet, hvorved købet kunne stadfæstes, langt mindre nogen vis tid om pengenes betaling. Hans eget førte vidne af 25. august viser, at han selv har tilstået at have haft studen i foder på Søgård, og af en fremlagt befaling til synsmænd ses det, at han ville have studene synet, hvordan de var født, og det bevises, at Laurits Ormsen har været på adskillige steder for at indtinge studene i græs, og helst som Laurits Ormsen ikke har forsynet sig med ringeste

1311

Thisted Købstads Tingbog - 1705

bevis fra Laurits Langgård, der både kunne læse og skrive, og Laurits Langgård foruden adskillige førte bevisligheder ved ed har bekræftet, at han aldrig har sluttet noget absolut køb med Ormsen om studene - så tilfindes Laurits Ormsen at betale foderlejen med 10 sletdaler og processens omkostninger med 5 rdl. (Sagen fortsætter).

Her indført attest fra 4 bønder fra Fårtoft og Brund, om at de efter Laurits Ormsens begæring har været på Søgård for at se de 4 stude, men Laurits Langgård sagde, at de var på Langgård, og de tog da til Christen Pedersen på Langgård, hvor de så studene, som de fandt var magre. (Sagen fortsætter).

Her indført Berndt Knudsens skriftlige indlæg i sagen om de 4 stude. Jørgen Pedersen på Laurits Nielsens vegne fremlægger dokumenter.

1. Skøde fra Jens Hansen skrædder til Laurits Nielsen på en ager vesten byen ved den vesterste mølle, kaldet mølleageren, som strækker sig i nord til Torsted vej med den ene ende og i sønder til Niels Tordsens ager med den anden ende.

2. En kvittering for arv fra Christian Christophersen for hans arvedel efter sin fader, byskriver Christopher Nielsen og hans moder Apelone Christensdatter, 65 rdl. 11 sk. til hans formynder Laurits Nielsen. Dateret 31. august 1705 Christian Lunov. Tilladelse fra byfogeden til, at mons. Christian Lunov, skønt han endnu ikke er fuldmyndig, (født 1683), må modtage sin arvepart, da han hid til dags sig skikkeligen og vel har comporteret.

12. september.

Hans Olufsen i dommers sted.

Unge karl Niels Poulsen her af byen fremlægger to skøder.

1. Skøde fra Mads Eskesen til Niels Poulsen på en indmarksager, kaldet StieKoerer ager, 1 td. bygsæde, og et stykke jord, beliggende mellem Koernet ? med Bisgårds jord på søndre side, østre ende mod Tinstrup kirkevej og vesterende på Stenkove.

2. Skøde fra Maren Justdatter, sal. Christen Mortensen Hørsteds til Niels Poulsen på en indmarksager på Hald vesten byen.

(10/1). Skøde fra Jens Hansen Hattemager til Dorete Christensdatter, sal. Hans Jensens på Jens Hansen Hattemagers iboende gård i Storegade med råling og 2 fag korshus og stald, gårdsrum og ladehus og fri indkørsel af den port til algaden næst vestenfor på min næste nabos ejendom, som jeg har tilforhandlet mig 18/6 1701 af Laurits Nielsen.

19. september.

Sophia Rotkirck på Faddersbøl lader tiltale Karen Hansdatter, tjenende sognepræsten, hr. Johanes Dau, fordi hun havde ladet sig fæste som kokkepige og havde fået fæstepenge på hånden, men var udeblevet fra pladsen. Peder

1312

Thisted Købstads Tingbog - 1705

Tomsen, der på Sophia Rotkiercks vegne havde fæstet hende siger, at da han i august var på rejse til Fyn, kom pigen ind til hans søster og kastede fæstepengene på bordet og sagde, at hun ikke kom i fruens tjeneste til Mikkelsdag, da hun skulle giftes. Sagen opsat 8 dage. (26/9).

Tolderen Christen Jensen Kierup tiltaler Johan Henriksen rebslager, fordi han ikke trods mange påmindelser havde igen tilstillet toldereren hamp og blår, som han havde fået til at slå reb af, og kræver nu, at rebslageren skal levere ham lige så meget og lige så godt hamp og blår, som han modtog, eller betaling.' Rebslageren dømmes efter påstanden.

Claus Smed tiltaler, Abraham guldsmed for en spærhage, han har forfærdiget for ham, men ikke betalt. Abraham guldsmed mødte og påstod, at spærhagen ikke var forsvarlig gjort, da den allerede var i stykker. Opsat 14 dage. Abraham skal bevise, at han ikke tog spærhagen til nøje, da han fik den af Claus smed.

26. september.

Lars Jacobsen tiltaler Jens Hansen skrædder og kræver, at han enten skal træde fra Lars Jacobsens hus til Mikkelsdag og betale huslejen, eller også skadesløs betale, de derpå resterende penge. Opsat 8 dage. (3/10).

(19/9). Sophia Rotkircks sag mod Karen Hansdatter opsat 8 dage. (3/10).
3. oktober.

(26/9). Laurits Jacobsen ctr. Jens Hansen skrædder efter opsættelse. Laurits Jacobsen giver til kende, at han og Jens Hansen skrædder havde sluttet akkord om Laurits Jacobsens forældres iboende gård ved kirken, således, at Jens Hansen skrædder skulle betale 30 rdl. Han har kun betalt

7 rdl., og LJ kræver nu, at han enten betaler resten eller kvitterer gården.

Opsat 8 dage. (Se nedenfor og 10/10).

Knud Pedersen Riber tiltaler Anders Christensen Bedsted, hans hustru og . hendes fader Niels Nielsen, forrige visiterer, Christen Smed og Christen Christensen Spillemand for, hvad de skylder ham. Kun Christen Spillemand mødte, og han påstod at have til gode for noget arbejde, han havde gjort for Knud Riber. Han havde ledt efter hans heste i fire dage, var gået til Momtoft med et brev, havde skåret hakkelse og gjort noget ved et plankeværk sammen med Jens Hald, savet træer med Laurits, og båret to skibsankere ned til fjorden sammen med Laurits. Opsat 8 dage. (10/10).

(26/9). Sagen mellem Sophia Rotkirck og Karen Hansdatter opsat fremdeles i 8 dage, da Peder Tomsen er rejst til Ålborg. (10/10).

(Se ovenfor). Skøde fra Jens Hansen skrædder til Anne Mikkelsdatter, sal. Jacob Tinstrups enke, på et hus og våning, som tilhørte ham, beliggende vejster i byen imellem Mads Eskesens hus på østre side og det hus, som hun selv og

1313

Thisted Købstads Tingbog -1705

Peder Eskesen tilhører på vestre side med norderende til byens gade og sønderende til kirkegårdsdiget. 24/9 1705.

10. oktober.

Hans Olufsen i dommers sted.

(18/4). Niels Christensen i Abildgård i Østerild på Laurits Nielsens vegne ctr. Emmike Eriksens arvinger angående fordringer, han havde til bemeldte arvinger, og irettelægger domme og dokumenter. Byskriveren svarede, at dommen allerede for nogle dage siden var færdigskrevet, men byfogeden var rejst bort, og derfor kunne dommen ikke leveres, men så snart byfogeden kom hjem skal dommen blive ham tilstillet.

(3/10). Sagen mellem Sophia Rotkierck og Karen Hansdatter igen opsat i 8 dage. (17/10).

(3/10). Knud Riber ctr. skyldnere efter opsættelse. Sagen mod Christen Spillemand forligt, så deres krav skal gå lige op. Anders Christensen Bedsted møder med modkrav bl.a. for kammerleje og leje af heste og vogn. Opsat 14 dage (24/10).

(3/10). Laurits Jacobsen ctr. Jens Hansen skrædder efter opsættelse angående købet af gården. parterne blev forligt, således at JHs skal betale LJ de 10 mark, han skylder på første afdrag, de 10 rdl., og LJ skal give JHs skøde på gården, men JHs skal give LJ fuld forsikring for de resterende 20 rdl. med rente, som skal betales til påske. Sagen ophævet. (27/2 1706).

Niels Knudsen feldbereder tiltaler Morten Eskesen og hustru, fordi de har indtaget en fremmed feldbereder i deres hus, så han kunne sælge skind ved mikkelsdags torvedag, hvorved Niels Knudsen mente sig fornærmet i sit håndværk. Han havde med to mænd, der udnævnt af byfogeden, været i Morten Eskesens hus for at inkvirere. De stævnes for at vidne deres sandhed, men den ene stævningsmand, Christen Spillemand, var i dag tinghører, hvorfor sagen ikke i dag kunne fremmes. (17/10).

17. oktober.

(10/10). Niels Knudsen Feldbereder tiltaler Morten Eskesen og hustru (som ovenfor). Synsmænd vidner, at de var i Morten Eskesens hus og så, at den fremmede feldbereder holdt skind fal der. De spurgte ham, hvordan det kom, at han holdt skind fal her, men han svarede ikke. Morten Eskesen sagde derimod, at han havde givet ham lov. De ville da tage skindene og bære dem bort, men da kom Morten Eskesen og den fremmede feldbereder og stødte dem bort, og Morten Eskesens kone kom til og bar skindene bort. Niels Knudsen og vidnerne gik derefter til byfogeden, som befalede dem, at de straks skulle gå tilbage til Morten Eskesens og tage tal på skindene og forsegle dem, som de også gjorde. Der var 31 stk., og de forbød den fremmede feldbereder at tage bort fra byen,

1314

Thisted Købstads Tingbog - 1705

før han havde talt med byfogeden, og skindene blev lagt i Morten Eskesens frammers, hvor de blev forseglet, og de forbød Morten Eskesen at lade den fremmede drage bort med skindene. Morten Eskesen svarede, at han kunne ikke holde den fremmede feldbereder fra at tage sine egne skind bort. Tingsvidne. Sagen opsat i 8 dage. (24/10).

(10/10). Sagen mellem Sophia Rotkirck og Karen Hansdatter efter opsættelse igen opsat 14 dage.

Skøde fra amtsforvalter Jens Hansen til hans fuldmægtig Niels Christensen Sperring på hans gård i Thisted, som baron von Gersdorff tilforn og nu sidst Niels Bentzen beboede og i leje havde, beliggende mellem Johanne Hørstedes iboende gård på vestre side og den såkaldede byens lille træbro på østre side, fra algaden og ned til byens å ... tillige med dertil hørende haveplads østen for gården, strækkende sig fra ralingshusets sydøsthjørne langs med gaden ned til bemeldte lille træbro og fra træbroen langs vester med byens å til det nordøstre hjørnehus i gården. Dateret Tisted 1. oktober 1705.

24. oktober.

(17/10). Niels Knudsen feldbereder ctr. Morten Eskesen efter opsættelse angående den fremmede feldbereder, som havde forhandlet skind fra hans hus. NK fremlægger tingsvidne og en klage til byfogeden over den fremmedes forprang med byfogedens svar, at fremmede håndværksfolk ikke måtte falholde varer på slig en torvedag, som Mikkelsdags marked er, førend byens folk først havde forhandlet deres varer. NK begærer dom. Anders Christensen Bedsted møder for Morten Eskesen og beretter, at ME er bortrejst og begærer opsættelse i 8 dage.

Dom afsagt, findes indført senere. (Se nedenfor).

(10/10). Knud Riber ctr. Anders Christensen Bedsted, hans hustru og svigerfader Niels Nielsen angående, hvad de er ham skyldig. KR spørger Niels Nielsen, om han ikke har betalt kammerleje af kammeret, som han havde haft et halvt år i 1703, og kost for en pige, som var der i 10 uger, hvad der er opført på Anders Christensen Bedsteds regning. NN svarer jo, det er altsammen betalt for længe siden, og KR skylder ham intet. ACB spørger NN, hvad tid pengene var betalt. NN svarer, at det husker han ikke, men det var før ACB kom til ham. Desuden kan han hverken læse eller skrive. Riber spurgte NN, om han ikke var i hans kammer, da han blev forligt med ACB, og om han da ikke hørte, at ACB lovede at køre KR til Ålborg med sine heste og vogn og desforuden hente to læs skodtørv i Giersbøl. NN svarede jo, og de havde givet hinanden hånd derpå. Videre spurgte Riber NN, om han ikke havde begæret, at KR ville købe en halvkiste for ham på den auktion, som hr. Peder Lund i Skyum lod holde i ACBs hus over gods, som var udlagt til Christen Nielsen i Elstedgård. NN svarede jo. KR beviste med kvittering, at han havde gjort afregning med ACB og NN 4/7 1704 og fortsætter sin redegørelse for leje af vogne m.m. Sagen opsat 14 dage. (7/11).

1315

Thisted Købstads Tingbog - 1705

(Se nedenfor). Her indføres domsslutning mellem Niels Knudsen feldbereder og Morten Eskesen, som har ladet en på landet i Mors boende feldbereder falbyde skind fra hans hus. ME skal betale 4 mark til de fattige og 10 mark i omkostninger.

31. oktober.

Hans Olufsen i dommers sted. Intet. 7. november.

(24/10). Knud Pedersen Riber ctr. Anders Christensen Bedsted, hans hustru og svigerfader efter opsættelse. Opsat 8 dage. (14/11).

14. november.

(7/11). (Samme sag som ovenfor). Dommeren spørger Anders Christensen, om han har lovet Knud Riber at køre til Ålborg med ham. Det vil han ikke benægte. Han lovede at gøre det på belejlig tid.

Dom: Da Knud Riber med kvittering har bevist, at han indtil 4/7 1704 har betalt, hvad han skyldte, og da en del af det, ACB har opført på sin regning er for højt ansat og en del lovstridigt, som ikke kan godtgøres, skal han betale 13 dl. 3 mk. 10 sk. til Riber. Niels Nielsen vedkender sig gælden på 4 dl. 3 mk. 8 sk., som ligeledes skal betales. (Sagen fortsætter).

Her indført Anders Christensen Bedsteds protest mod Ribers regning.... bl.a. »hvad Riber har givet Anders Christensens karl i drikkepenge, kan husbonden ikke være baat med«. (Sagen fortsætter).

Her indført Knud Ribers svar på Anders Christensens protest. 21. november.

Rasmus Jørgensen på sin principals amtsforvalter Jens Hansens vegne begærer, at de folk, der holdt vagt over Niels Haumand, der var hovedmand for dem, der er anholdt i en tyveri- og røverisag, bliver taget i forhør. Vagtmændene, 11 ialt, forhøres hver for sig. Anders Poulsen af Vorring (vagtmændene er næsten alle fra landet) vidner, at natten mellem den 17. og 18. november sad Niels Vestervig ved siden af Niels Haumand, der lå på noget halm i en krog af tinghuset. NV sad og smøgede tobak. Anders Poulsen sad i det ene hul, som var på mellemvæggen næst ved døren, såsom der var et hul til på væggen længere mod øst, hvor Niels Haumand lå. De andre vagtfolk sad ved tingbordet eller gik på gulvet, og de var alle vågen. I det samme begyndte Niels Haumand at ville rejse sig, og da spurgte Anders Poulsen Niels Vestervig, hvor Niels Haumand nu ville. Niels Vestervig sagde, at NH ville hen og gøre sit behov, lad ham kun gå. Anders Poulsen sagde: Da får vi se efter ham. Han tændte et lys ved det lys, der stod på bordet og gav det til Peder Andersen, tjenende i Vorringgård, som straks fulgte efter Niels Haumand, som i det

1316

Thisted Købstads Tingbog - 1705

samme var gået igennem det hul i mellemvæggen næst ved ham, og hen i den anden ende af tinghuset. Anders Poulsen og en del andre vagtfolk fulgte efter. Da råbte Vorringgårds karl, som havde lyset i hånden, da han fik set sig om: Han er her ikke! og var han da også borte fra dem. Derpå løb de alle undtagen to eller tre ud af døren og søgte efter ham alle vegne, hvor de syntes, han kunne være men formedelst den stærke regn og mørket kunne de ikke finde ham. De mente, han var kommet ud af et hul neden på en lervæg i det nordvestre hjørne af tinghuset, som nylig syntes at være stødt ned. Jens Jepsen af Hinding vidner det samme, dog at Niels Vestervig svarede Anders Poulsen, at Niels haumand ville hen og gøre sin fornødenhed, og sagde: Lad ham skide, der fare djævelen i ham. Peder Andersen, tjenende i Vorringgård vidnede, at han havde haft lyset i hånden og set efter Niels Haumand, da han på naturens vegne var gået ud i den anden ende af tinghuset, som består af 8 fag hus fra stedet af, hvor misdæderne er arresteret, og den ommeldte mellemvæg er imellem og gør forskel på. Han tog lyset af Anders Poulsens hånd og gik straks gennem det ene hul på mellemvæggen i den anden ende af tinghuset og ville se efter Niels Haumand, og da han kom hen til den yderste ende af huset med lyset, var Niels Haumand alt borte, og han kunne tykke eller synes, at han var kommet ud af det ommeldte hul på væggen. Niels Vestervig forklarede som de forrige, men nægtede at have sagt til Anders Poulsen, at de skulle lade Niels Haumand gå. Han tilstod; at han sad på en sten hos Niels Haumand og smøgede tobak.

Rasmus Jørgensen spurgte, om Niels Haumand ikke havde haft jern på hænder og fødder. Vagtmændene svarede jo, men da han var kommet bort, fandt de jernet, han havde haft på benene liggende på jorden i den nordre ende af tinghuset. Bolten, som gik igennem bøjlerne i øjet, var afbrudt. En stor taskelås havde siddet deri. Rasmus Jørgensen spurgte vagtmændene, om de ville love at blive til stede til sagens uddrag, og det lovede de og sagde, at de ville gøre deres bedste for at opsøge Niels Haumand. Herefter tilstod Rasmus Jørgensen dem 7 ugers frihed. (9/1 1706).

28. november.

Læst patent om, at alle som har noget af justitsråd Sewerin Rasmussens midler eller er vidende derom, skal give forklaring til det Danske Kancelli.

Læst privilegium for enkedronningens hofapoteker Johannes Jager i København til alene at fabrikere lak i næstfølgende 6 år.

5. december.

Mikkel Tomsen her af byen tiltaler folk, som skylder noget til sal. Jacob Lauritsen Tinstrups stervbo, bl.a. Jens Skyum, der lader fremlægge en modregning. Mikkel Tomsen svarer, at regningen er uden bevis, og at Jens Skyum skulle have fremsat sit krav ved skiftet. Niels Hornby og Hans Jensen Buck vedgik gælden. Opsat 14 dage. (19/12).

1317

Thisted Købstads Tingbog - 1705

12. december.

Læst patent på Højesteret i Danmark for året 1706.

Anders Poulsen som fuldmægtig for toldinspektør og tobaksforpagter Pierre Poumou hans vegne ctr. Maren Christensdatter Søeborg angående tre ruller gul tobak, som han mener, der ikke er betalt afgift af. Maren Søeborg svarer, at hun har købt 50 skålpund tobak af Anders Jensen Høeg i Ålborg og foreviste en passerseddel, som melder, at told og konsumtion er betalt, under inspektørens Elie Gerouds hånd. Hun angiver, at tobakken var af den sort, som kaldes hestens tobak, af hvilken sort den her i retten fremviste tobak også er, såsom det med papir er omsvøbt med hest påtegnet og underskrift at være af Eliaser von Minden og Samuel Eliaser udi Amsterdam deres gods. Hun tilbød at gøre sin ed på, at de tre ruller tobak er af det, hun havde købt i Ålborg. Anders Poulsen mener, at Anders Jensen i Ålborg ikke er den eneste, der handler med de folk i Amsterdam, så andre kunne have solgt det uden at betale told og konsumtion, og mener derfor, at en ed ikke bør tillades, og da tobakken ikke er stemplet bør den være konfiskeret.

Opsat til endelig dom næste mandag klokken 9 formiddag. (Se nedenfor). Christen Andersen Stern tiltaler borgere for gæld. Opsat 8 dage.

Her indført tobaksforhandlernes fuldmægtig Gregers Ovesens stævning memorial mod Maren Christensdatter Søeborg. (Sagen fortsætter).

Her indført den af Maren Søeborg irettelagte passerseddel. (14/12). Mandag 14. december.

Gæsteret, administreret af byfogeden med tinghørere i sagen om tobakken. (12/12). Dom: Maren Christensdatter Søeborg frikendes. Det er bevist, at der er betalt told og konsumtion af den tobak, Maren Søeborg har købt af Anders Jensen i Ålborg, og Jens Jensen, tjenende Tomas Graversen,

vidner., at han bar seks ruller tobak fra Anders Jensens bod i Ålborg, hvor han var ved mortensdagstider sammen med sin husbond og bar det til Ole Frandsens, hvor Maren Søeborg havde sit logemente, og den tobak så ligesådan ud som den tobak, der blev fremvist i retten. Knud Fårtoft og Peder Skarpnæse vidnede, at de havde ført tobakken fra Ålborg for Maren Søeborg, og vidnede, at den tobak, der her var fremvist, var af det, hun havde købt af Anders Jensen.

Maren Søeborg skal have den konfiskerede tobak tilbage. 19. december.

(5/12). Mikkel Tomsen på sal. Jacob Laursen Tinstrups stervbos og arvingers vegne efter opsættelse mod skyldnere. Sagen mod Jens Skyum blev forligt, så kravene går lige op. De andre dømmes.

1318

Thisted Købstads Tingbog -1705

Christen Andersen Sterm tiltaler efter opsættelse skyldnere, nemlig Henrik Ludvig, kontrollør, for husleje 1704, Christen Møller for husleje fra 1704 og til mikkelsdag 1705, Christen Christensen Tømmerby for husleje fra 1703 til 1704. Hans Jensen Buck svarede på Henrik Ludvigs vegne, at han havde betalt noget, og desuden havde Christen Sterm lånt en engelsk kikkert af ham på stranden, da de skibede, og den havde kostet ham en speciedaler i England. Han ønsker udsættelse, til hans kone kommer hjem. Christen Sterm mener, at det kan vare længe og kræver dom.

Dom: Alle skyldnere skal betale, uanset at Hans Jensen Buck på Henrik Ludvigs vegne har fremført en del snak uden bevis.

Hermed endes det år anno 1705 og videre i Jesu navn begyndes det år 1706. Gud give lykke og styrke retten.

1319

Thisted Købstads Tingbog - 1706

Byfoged: Iver Pedersen. Lørdag, d. 9. januar. Rasmus Jørgensen på sin principals, amtsforvalter Jens Hansens vegne ctr. 10 vagtmænd, som holdt vagt over forbrydere, der havde begået tyveri og røveri (Se årbog for Thisted amt 1960), og nu sad arresteret i tinghuset, fordi de havde passet deres hverv så dårligt, at hovedmanden, Niels Haumand, var sluppet bort natten mellem den 17. og 18. november. Siden har de siddet i arrest, men nu, da Niels Haumand er fanget, tiltales de, og det kræves, at de betaler de omkostninger der har været forbundet med pågribelsen. De dømmes dertil. (Omkostningerne specificeret). (Forbryderne er nu på Bremerholm). (17/4).

16. januar.

Knud Pedersen Riber i dommers sted.

Pantebrev fra Christen Christensen Spillemand til Mads Jørgensen for 10 rdl. 2 mk., som han har lånt til at indfri en ager fra Laurids Nielsens enke. Den var pantsat til Laurids Nielsen. Pant i ageren, 1 td. bygsæde i

Refs ager (indmark). Mads Jørgensen må bruge ageren for renten. (Sagen fortsætter).

Mads Jørgensen fremlægger kvittering fra Laurids Nielsens enke, Karen Tomasdatter, for de 10 rigsdaler til indløsning af ovennævnte ager.

23. januar.

Jep Nielsen Baun i Tinstrup tiltaler Jens Hansen skrædder for 10 rdl. han har lånt, og 3 mark for leje af hans vogn til Tølbøl i Hvidbjerg sogn. Opsat 14 dage, da Jens Hansen var tinghører. (6/2).

Henrik Frandsen, konsumtionsfuldmægtig, tiltaler Else Kløv, for resterende konsumtion for slagteri og for lånte penge. Opsat 8 dage. (30/1).

Bent Tommesen på Anders Christensen Bedsteds vegne tiltaler Laurits Wormsen for en hel slettedaler, han på utilbørlig vis har tilegnet sig natten mellem 10_ og 11. januar i hans hus og siden har beholdt, og for anden usømmelighed, han samme tid begik. Stævnet er også konsumtionsbetjent Mogens Knekkensborg til at vidne. (30/1).

30. januar.

(23/1). Henrik Frandsen, konsumtionsfuldmægtig ctr. Else Kløv efter opsættelse. Hun dømmes til at betale inden 3 solemærker.

(23/1). Anders Christensen Bedsted ctr. Laurits Wormsen (fra forrige tingdag). Jens Jensen Frost her af tiyen vidner, at søndag, morgen, d. 11. (10?) januar, omtrent en time før folk gik til froprædiken, hørte og så han i Anders Bedsteds

1320

Thisted Købstads Tingbog - 1706

hus, at Mogens Knekkensborg sagde til Lars Ormsen: Vil du spille kort med mig. Lars Ormsen sagde: Vil du sætte en daler og kun et spil om en daler, og så tog han en daler og lagde på bordet. Mogens Knekkensborg ledte i sin lomme efter penge, som han ville sætte op mod Lars Ormsen, men vidnet så ikke, at han tog nogle penge op. Da de havde udspillet, så han, at Lars Ormsen tog både pengene og kortene til sig, hørte også, at Anders Bedsted begærede, at Lars Ormsen ville give ham hans penge igen. Anders Bedsteds tjenestepige Maren Andersdatter vidner, at den søndag morgen hørte og så hun, at Lars Ormsen og Mogens Knekkensborg gav sig til at spille kort, og Lars Ormsen satte en daler på bordet i en kreds, hvor der stod nogle flere penge, og da Lars Ormsen havde udspillet sine kort som til to blade, tog han både pengene og kortene til sig. Lars Ormsen begærede opsættelse. Opsat 3 uger. (20/2).

Niels Andersen på Bjerget her i byen skøder til Søren Tomsen en havrelandsager, 2 td. havresød, østerst på Storodde.

6. februar.

(23/1). Jep Nielsen Baun ctr. Jens Hansen skrædder efter opsættelse for gæld. Opsat 8 dage. (13/2).

Hans Olufsen på Christen Madsen Frosts enkes, Anne Jensdatters, vegne som lavværge fremlægger overenskomst med hans arvinger, som også er til stede. Han havde ingen livsarvinger, og arvingerne er: broderen, Niels Madsen, boende i Hornstrup i Kallerup sogn, Mikkell Frenssøns hustru i Sønder Skjoldborg, Anne Madsdatter, som er den sal. mands søster, Christen Carstensen Wolfs hustrus moder, Karen Madsdatter. De giver afkald.

Boje Pedersen tiltaler Johanne Lauritsdatter Hørsted (enke efter Jens Jepsen Hørsted for hvad hun skylder ham, nemlig løn for den tid, han tjente hos hende. Opsat i 8 dage, eftersom der er givet 14 dages varsel. (13/2).

13. februar.

(6/2). Boje Pedersen tiltaler Johanne Lauritsdatter Hørsted efter opsættelse for løn. Herimod var mødt Laurits Jacobsen på Johanne Hørsteds vegne og fremstillede 2 mænd, som i dag efter byfogedens befaling har været hos Johanne Hørsted, såsom hun ikke for alderdom og skrøbelighed kan møde ved tinget, for at høre hendes beretning om denne fordring. Hun berettede da ved ed, at hun ikke var Boje Pedersen noget skyldig. De to sidste år, han var hos hende bestilte han ikke noget for hende, men for på hans egen hånd, og når han var hjemme, havde han sit tilhold med seng, varme og kosti hendes hus. Opsat 8 dage. (Sagen fortsætter).

Laurits Jacobsen fremlægger (fledførings-)kontrakt med Johanne Lauritsdatter, som derved overlader som hendes søsterdatters mand (søsterdatteren er Kirsten Olufsdatter Langgård) Laurits Jacobsen sine iboende huse, beliggende næst vesten for amtsforvalterens gård ved Lille Torv, som nu skal tilhøre Niels

1321

Thisted Købstads Tingbog -1706

Christensen Sperring, tillige med indbo, løsøre og alt, samt markjord, mod at han forsørger hende, da hun er gammel og skrøbelig, og at han lader hende begraave skikkelig efter stands vilkår. Dat. 6. febr. 1706. Samtykkeerklæring fra lavværger Christen Jensen Kierup. (20/2).

Attest fra friherre Rudolf af Gerstorff af 5. juli 1704, (da han var amtmand i Thisted), om at Knud Pedersen Riber har været fuldmægtig for ham i 2 ½ år til dato, og har gjort rigtigt regnskab med ham, så han intet skylder, men amtmanden er i alle måder fornøjet med ham, og han anbefaler ham alle civile og militære myndigheder.

(6/2). Jep Nielsen Baun tiltaler efter opsættelse Jens Hansen skrædder. Han dømmes til at betale.

Lørdag, 20. februar.

Knud Pedersen Riber i dommers sted.

(30/1). Laurits Ormsen tiltaler Anders Christensen Bedsted, begærer opsættelse i 14 dage, hvormed Anders Christensen Bedsted var tilfreds. Opsat 14 dage. (6/3).

(13/2). Boje Pedersen ctr. Johanne Lauritsdatter Hørsted efter opsættelse begærer opsættelse i 8 dage. Opsat 8 dage. '

27. februar.

Knud Pedersen Riber i dommers sted.

(10/10 1705). Skøde fra Jens Hansen skrædder til Mads Sørensen af Tinstrup på hans iboende hus og gård vester i byen, som sal. Jacob Lauritsen Tinstrup forhen iboede og fradøde.

Vitterlighedsvidne Laurits Jacobsen Tinstrup. 6. marts.

(20/2). Laurits Ormsen ctr. Anders Christensen Bedsted til vidnepåhør om hvad passerede i ACBs hus mellem 9. og 10. januar, da Mogens Knekkenborg og Laurits Ormsen var i kortspil sammen. Stævnet er også Mogens Knekkenborg til at vidne og Jens Jensen Frost, tilholdende sig hos Anders Christensen Bedsted, og ACBs tjenestepige Maren, til kontravidner at påhøre. Laurits Ormsen irettelagde tre (to?) attester om, hvad der var passeret. De er indført nedenfor. Sagen opsat 8 dage. (Sagen fortsætter).

Her indføres de af Laurits Ormsen fremlagte attester.

1. Niels Christensen af Gjørup attesterer, at det er ham vitterligt, at natten mellem d. 9. og 10. januar

kl. ca . 12 kom Mogens Knekkenborg ind i Anders Degns hus. Da sad Laurits Ormsen der og røg på en pipe tobak. Mogens

1322

Thisted Købstads Tingbog - 1706

Knekkenborg sagde: Vil du spille kort med mig. LO svarede nej. Da sagde Mogens Knekkenborg: Vil du ikke sætte en daler med mig. LO svarede: Du kan ikke byde mig af. Så ledte MK i sin lomme og tog ingen penge op, men begærede at låne en daler af Anders Degn. Anders Degn lod ham da en daler, som blev lagt på bordet ved Laurits Ormsens daler. Så begyndte de at spille om de to daler, og da de så havde afspillet, til de kun havde to kort tilbage hver, lagde MK sin hånd over pengene og sagde: Jeg har vundet spil i min hånd, og med det samme slog han sine to kort på bordet, og det var ruder konge og ruder frue. Da sagde Laurids Ormsen: Lad pengene ligge og spil ikke uden et kort ud. Da tog MK sine kort tilbage og spillede et ud. Så stak Laurids Ormsen det med ruder es og spillede hjerter es ud, og så tog han de to daler, de havde spillet om. Så begyndte nogle folk at gå ud, og Laurits Ormsen sagde: Jeg følger med. Da sagde Anders Degn: Du skal bie en lidt. Laurits Ormsen sagde: Er jeg dig noget skyldig? Anders Degn sagde: Du er mig 4 skilling skyldig. Så kastede LO 4 skilling på bordet og spurgte: Er jeg dig mere skyldig?

Anders Degn svarede: Nej, du er mig ikke mere skyldig. LO sagde: Jeg vil gå med de andre i froprædiken. Da sagde Anders Christensen Degn: Nej, du skal blive i arrest, og satte sig så ved stuedøren, så han ikke kunne komme ud. LO begærede mange gange, at han ville ud til froprædiken, men AD svarede stedse, at han skulle blive i arrest og sagde, at det var ingen synd at tage hans penge fra ham, og sagde tilvidnet, at han skulle passe på døren, at LO ikke skulle komme ud, men vidnet ville ikke være AD behjælpelig, da der ikke var forkyndt lovlig arrest og ikke havde noget med parterne at bestille. Og imidlertid havde han ikke hørt LO sige noget ukvemsord om noget menneske i husene eller uden husene.

Mikkel Nielsen attesterer, at dette vidne er ham i alle ord og antegnelser vitterlig.

2. En mand fra Mollerup, der underskriver MCS attesterer det samme, og at LO måtte blive i arrest natten over, og da vidnet gik derfra om morgenen kl. 8 sad han der endnu. Svenning Nielsen og Morten Christensen attesterer, at dette er læst for Niels Christensen. (13/3).

13. marts.

(6/3). Laurits Ormsen ctr. Anders Christensen Bedsted angående den slettedaler, ACB mener, at LO har tilegnet sig på en sær måde.

Mogens Knekkenborg, konsumtionsbetjent, vidner, at om natten mellem d. 9. og 10. januar, da klokken var omtrent 2 efter midnat, da han gik omkring i byen efter sædvane for at holde opsigt med konsumtionen, kom han ind til Anders Christensens, såsom han fornam, at folk var oppe, hvor han fandt siddende Lars Ormsen, værten Anders Christensen og en anden fremmed person, som han ikke kendte. Da han havde siddet noget derinde, begyndte vidnet og Anders Christensen at spille kort med hinanden, og Lars Ormsen holdt halvt med Anders Christensen. Da de havde spillet noget, holdt de op, fordi Lars Ormsen havde tabt noget og ville ikke spille længere. Derpå sagde Lars Ormsen: Er der nogen her, der har lyst til at spille om en daler på en gang, så er her endnu en, daler. Da sagde Mogens Knekkenborg, som er vidnet: »Er vi to?« sagde han til Anders Christensen, »har du en daler, så sæt en daler til. Taber du, så skal jeg give dig to mark igen«. Så tog Anders Christensen en hel slettedaler og satte

1323

Thisted Købstads Tingbog - 1706

bordet til Lars Ormsens daler, og derpå samtykkede Anders Christensen i, at Mogens Knekkenborg spillede med Lars Ormsen om disse penge, og så spillede de femkort og et spil om samme dalere, og da Lars Ormsen havde vundet, tog Anders Christensen efter pengene, og Lars Ormsen ligeledes, begge på en gang, hvorover pengene kom imellem kortene nedenfor lysestagen, Lars Ormsen fik fat på dem og tog dem til sig. Da sagde Lars Ormsen: »Den skal du miste. Du har pudset mig 10 eller 12 gange«. Mere vidste vidnet ikke. Lars Ormsen satte derpå i rette, at han ikke efter de fremførte vidner og attester havde tilegnet sig den omtvistede slettedaler på utilbørlig måde, men ærligt og rigtigt på spillet vundet,

hvorfor han kræver sig frikendt, og erstatning for processen og tids- og pengespild og for den nutidige arrest i hans hus.

Anders Christensen Bedsted var ikke mødt.

Dom: Da Lars Ormsen beviser, at han har tilvundet sig den omtvistede slettedaler af Mogens Knekkerborg, for hvem Anders Bedsted som halvt holdende, daleren havde udsat på eventyr i femkortspil, da bør Lars Ormsen samme daler beholde, og Anders Bedsted betale i omkostning til Lars Ormsen 2 rdl.

Peder Sivertsen begærer, at samtlige ved retten tilstedeværende ville bære vidne og give forklaring på hans armelige fattigdom, og hvad der var årsag til den. Mange vidner, at hans tilstand er meget armelig og elendig, så han ikke kan nære sig selv, sin syge og sengeliggende hustru og små uopdragne børn, formedelst både sin egen svaghed, som noksom øjensynlig på hans person kan ses, som formedelst hans af flodsyge, sengeliggende hustru, og var samme hans store armod ikke af anden årsag, enten ved forsømmelse eller liderlighed tilvokset, men fordi den almægtige Gud ved kontinuerende sygdom havde lagt hånd på ham og hans hustru.

Anders Jensen Frost og Boje Nielsen magskifter en af hvers agre.

Peder Nielsen Torp har indstævnet Laurs Jacobsen, fordi han i Jens Svendsens hus i en rus har sagt nogle usømmelige ord i hastighed. Laurits Jacobsen møder og fortryder og afbeder, hvad han har sagt, hvorfor denne sag er død og magtesløs.

20. marts.

Knud Pedersen Riber på Thisted Bisgård i dommers sted. Intet. 27. marts.

Knud Pedersen Riber på Tisted Bisgård i dommers sted.

Christen Villadsen af Skjoldborg lader fremlægge et skøde fra Christen Jensen i Sønder Skjoldborg og Villads Jensen i Ås til deres farbroder, Christen Villadsen i Bundgård i Skjoldborg en indmarksager i Refs agre fald løbende fra sal. Christen Feldbereders hussted til Lerpøtter med nørre ende, 38 små skæpper bygsæde efter gl. mål, som de har arvet efter deres sal. fader.

1324

Thisted Købstads Tingbog - 1706

10. april.

Skøde fra Laurits Jacobsen Tinstrup til Mikkell Nielsen Baun i Skinnerup, på 3 indmarksagre, som han er berettiget til af hans hustrus moders søster, Johanne Lauritsdatter. De to agre på Hald med sønder ende til Tinstrup vej og nørre ende til Tisted eng, den tredje på Refsagre, kaldet Vejager med Jens Vandets jord på østre og adelvejen på vestre side. -

17. april.

Margrete Christensdatter tiltaler Bent Tomsen (i logemente til Anders Christensen Bedsteds, til forbudsvidne på noget gods som han har stående forskellige steder, for den gæld han er skyldig til hende tid efter anden for drikkevarer. Arrestanten kendes ved magt, og hvis Bent Tomsen ikke betaler inden 15 dage, kan hun efter lovlig medfart få udlæg i bemeldte gods.

(Da dette passerede, sad Hans Olufsen i dommers sted).

(9/1). Mag. Holger Sørensen Schandorph, sognepræst til Snedsted, tiltaler Valentin Beyer, herredsfoged i Hassing-Refs herred, for hans onde forhold, ord og gerninger i Bundgård i Gjersbøl mod mag. Holger forleden år, da de for det i Hundborg begangne tyveri og røveri angrebne personer var der. Han har ladet stævne Valentin Beyer samt byfogeden i Thisted og Rasmus Jørgensen, amtsforvalterens fuldmægtig, og Christen Andersen Vester til at vidne. Rasmus Jørgensen vidner, at byfogeden havde ladet pågribe 4 fanger og ført dem til Giersbøl til Jens Bundgårds. De har nu udstået deres straf (kagstrygning) og er på Bremerholm, men dengang vidste man intet sikkert om misgerningen, og vi gjorde vort bedste for at føre dem til sandheds bekendelse, som også Gud ske lov gelingede. Samme tid kom mag. Holger, som havde noget på embeds vegne at forrette med sin medhjælper Jens Christensen Bundgård, og mag. Holger gjorde tillige med dem sin yderste flid for at formane fangerne for at formå dem til sandheds bekendelse, som de også lod dem bevæge til. Men næppe havde de udsagt det af munde, før Valentin Beyer, herredsfoged i Hassing-Refs herreder kom springende ind i stuen, netop som de var begyndt at forfatte fangernes bekendelse skriftligt, hilste ikke engang, men talte med sær heftige og vrede miner og ord og slog i bordet, spørgende byfogeden Iver Pedersen, hvad han havde at forrette i hans distrikt. Byfogeden svarede sagtmødt, at de havde taget nogle tyve i Hassing herred, som havde stjålet i Hundborg herred, hvilket han selv kunne høre, dersom han ville sidde hos, hvad ham blev budt også af de andre, men ganske afslog og blev meget fremturende i sin megen bulder og vredagtige larmen med trusel, han ville lære dem, hvad de havde at gøre i hans herred, og det hjalp ikke, alt det man ville bede ham eller føre ham til raison. Så hvis fangerne ikke før hans ankomst havde gjort deres bekendelse, havde man aldrig bragt dem dertil, hvad de også selv sagde siden efter. Og som mag. Holger, der sad ved vidnet og byfogeden, bad ham om dog at give ro, så de kunne skrive, hvad fangerne havde bekendt, spurgte VB mag. Holger, hvad han havde der at bestille. Mag. Holger svarede, at han var kommet der i huset på embeds vegne. Efter at nogle flere ord var faldet sagde VB til mag. Holger: Jeg skider i Jer! Mag. Holger svarede: Det siger en æsel. Vil man sige sligt til en

1325

Thisted Købstads Tingbog -1706

præstemand. Så tog Beyer et stykke papir, råbte og bad dem drages til minde og skrev med rødt kridt på papiret: En æsel. Og som han skældte mag. Holger nogle gange for hundsfot, og mag. Holger derpå gik fra bordet og kom igen og ville sætte sig, sprang Beyer hastig til og satte sig i hans sæde, greb ham mod halsen og brystet og stødte ham. Hvorpå byfogeden sagde: Hvad det var for væsen, han begyndte, tog ham i armene og førte ham ud på gulvet og bad ham skamme sig, at han handlede sådan med præsten

og os, som intet ondt havde eller endnu gjorde ham. Så måtte de for hans ublu sværmen kvittere stedet og stuen og gå med fangerne og vidnerne i en anden stue for at få i pennen forfattet, hvad som passeret var. Han ville dog ikke lade dem være, men søgte på døren med banken, råben og stimen, så de måtte lade døren holde for ham, at han ikke skulle komme ind og forstyrre dem i det, de forrettede, hvad der syntes at være hans fulde forsæt.

Derefter fremkom byfogeden, som sagde, at det var ham ukært efter så lang tids forløb at skulle aflægge vidne, men han kunne ikke nægte, at det var passeret, som Rasmus Jørgensen havde vidnet.

Christen Andersen Vester bekræftede, at sådan var det gået til. Tingsvidne. Marken blev i dag lyst i hegn for svin.

24. april.

Skøde fra Axel Rosenkrands til Spøttrup på hans myndling, jomfru Margrete Due og samtlige amtmand Jørgen Scheel Dues børn og arvinger deres vegne til Knud Pedersen Riber efter fuldmagt Tisted Bisgård med alt sit rette tillæg, være sig bygninger, 2 haver og andet videre ejendom, som dertil nu ligger og af alders tid tilligget haver. Knud Pedersen Riber har betalt mig for ommeldte Tisted Bisgård 80 rdl. siger firsindstyve rigsdaler.

Dateret Viborg 12. april 1706. Axel Rosenkrands. Medunderskrivere: palle Dyre til Sindinggård og Axel Sehested til Nøragergård.

1. maj.

Sættedommer i næstfølgende sag Hans Olufsen, eftersom byfogeden var selv interesseret.

Forvalter Poul Maes på Råstrup på etatsråd Poul v. Klingenberges vegne i hans egen nærværelse, der amterne som amtmand i baron Gersdorffs fraværelse til at forestå er anbetret. Han fremlagde v. Klingenberges beskikkelse og citation med vedkommendes derpå givne svar, som indføres nedenfor. Dernæst fremlagde han Kammerkollegiets ordre, som også senere indføres.

(12/1 1703). Byfogeden vidner derefter om noget salt, som var bjerget fra et indstrandet skib, og som var vådt, men som blev ført flere steder hen og oplagret, bl.a. hos byfogeden og på Vestervig kloster. Det menes åbenbart, at noget er stukket til side, men byfogeden forklarer, at saltet svandt og flød hen, fordi det var vådt. Skipperen havde givet ham 10 fade salt for hans møje og som provision. Det der kom til Vestervig, brændte sammen med bygningerne. (Sagen fortsætter).

1326

Thisted Købstads Tingbog -1706

Her indført v. Klingenberges beskikkelse og citation mod byfogeden, Ingeborg Block og Jens Svendsen på egne og Tomas Graversens vegne, og deres svar. Skibet med fransk salt indstrandet for Hanstholm. (Sagen fortsætter).

Her indført Kammerkollegiets ordre til efterforskning af, hvor saltet blev af. Skibet var svensk og hed »Den rejsende broder«, og strandede 1703, 10. september. (2/4 1704).

8. maj.

Hans Olufsen i dommers sted.

Jørgen Pedersen tiltaler skyldnere, bl.a. Laurs Laursen, der aflægger ed på, at han ikke skylder Jørgen Pedersen eller Laurits Nielsens enke uden 30 skilling til Jørgen Pedersen, som har pantsat to bøger for. De øvrige dømmes til at betale. Peder Nielsen Torp tiltaler skyldnere. Sagen opsat 8 dage. (15/5).

Byens mark og engedel blev overalt i dag lyst i hegn, særdeles Bisgårds eng, amtsforvalterens eng ved Dragsbæk, så og her ved Bisgård.

15. maj.

(8/5). Peder Nielsen Torp ctr. Anders Christensen Bedsted og Morten Eskesen angående Anders Pedersens børns arveparter, .som de er indstævnet til at gøre afregning for. Da de ikke har gjort afregning, udnævned dommeren to mænd, Knud Riber og Hans Olufsen, til at gennemse dokumenterne i Peder Torps hus førstkommande onsdag. (29/5).

Kaptajn-løjtnant Hans Leth, forrige forpagter på Ulstrup ctr. amtsforvalter Jens Hansen angående en veksel, hvorpå amtsforvalteren skal skyldes 200 rdl. som rest. Opsat 4 uger. (Sagen fortsætter).

Her indført Hans Leths stævning. (Sagen fortsætter).

Her indført Hans Leths beskikkelse til hans svoger amtsforvalter Jens Hansen om at betale de 200 rdl., som resterer af en veksel på 400 rdl. som Jens Hansen har udstedt til Hans Leths formand, Christen Poulsen (Holst) ifølge skiftebrev efter denne. Vekselen dateret 15/7 1697. Jens Hansens svar er skrevet på beskikkelsen. Han henviser til visse krav, han mener at have til Christen Poulsen stervbo.

Her indført vekselsens ordlyd, udstedt til Christen Poulsen på Estvadgård. (12/6).

Skøde fra Niels Pedersen Tromslåer til Lars Jacobsen på hans iboende hus og ejendom, liggende sønder i byen næst ved Tomas Graversens hus og gård på nordre side og Christen Andersen Sterms hus på søndre side. Desuden på en liden toft liggende ved strandsiden østenfor Lars Christensen Hansteds

1327

Thisted Købstads Tingbog -1706

ejendom, i længden til stranden 40 sællands alen, og i bredden 45 sællands alen. Den ene side ligger digt op til Tomas Graversens havested ved strandsiden og den anden lige ned fra Lars Christensen Hansted. 11/51706. NPST.

22. maj.

pantebrev fra Jens Madsen Wilsøe, borger i Nykøbing i Mors til Christen Pedersen Kold på 40 rdl. pant i et stk. jord i Nykøbing mark.

29. maj.

Knud Pedersen Riber på Thisted Bisgård i dommers sted.

(11/5). Peder Nielsen Torp ctr. Anders Christensen Bedsted og Morten Eskesen ang. afregning for sal. Anders Pedersens børns arv og andre skyldnere. Da ingen afregning om arven endnu er gjort, opsættes sagen i 14 dage. (12/6).

5. juni.

Skøde fra Else Jensdatter Kløv til Laurs Jacobsen på en liden toft eller gl. ladsted liggende næst norden op til byens kast og dige, lige ud fra Dorte Hous og bemeldte Else Kløve hus i sønder ende af en ager på Refsager.

pantebrev fra Jens Jacobsen, glarmester, til Jens Svendsen på 45 rdl. 5 mk. 11 sk. Pant i hans hus i Storegade, med løsøre og redskaber, fx. blyvinde.

Skøde fra Boer Nielsen til Mikkel Tomsen på en indmarksager, beliggende på alsæd vesten byen, 7 åboskæpper bygsæde.

12. juni.

Plakat, om, at told- og konsumtionsrettighed af spunden og blade-tobak karved og snu tobak er overdraget toldinspektør Pierre Poumeau i 5 år.

(15/5). Kaptajnløjtnant Hans Leth ctr. amtsforvalter Jens Hansen efter opsættelse for skyld. Opsat 14 dage. (26/6).

(29/5). Peder Nielsen Torp ctr. skyldnere. Opsat 8 dage til dom. (19/6).

Søren Tomsen, tjenende Laurs Jacobsen ctr. skyldnere. Opsat 8 dage. (19/6). 19. juni.

(12/6). Søren Tomsens sag mod skyldnere opsat 8 dage.

(12/6). Peder Nielsen Torp ctr. Anders Christensen Bedsted og Morten Eskesen angående Anders Pedersens børns arveparter. Anders Bedsted fremsætter modkrav. De udnævnte mænd har endnu ikke tilendebragt deres forretning. For

1328

Thisted Købstads Tingbog - 1706

deres vedkommende udsættes sagen i 14 dage. De øvrige skyldnere dømmes undtagen Peder Tomsen Ålborg, der frikendes, fordi han fremlægger kontraregning, som han ved ed bekræfter. (3/7).

26. juni.

Hans Olufsen ctr. sal. Anders Christensen Vævers børn og arvinger, fordi de, ikke endnu har ladet opsætte plankeværk el. hegn mellem deres og HOs ejendomme efter byfogedens dom 4/1 1705. Christen Andersen på egne og søskendes vegne lover at sætte plankeværk op. At det ikke er sket, skyldes, at de ikke hidtil har haft tømmer dertil. Sagen ophævet og forligt.

Niels Nielsen, forrige visiterer ctr. svigersønnen Anders Christensen Bedsted efter opsættelse angående hans underhold og stævner vidner. Sagen opsat 14 dage. (10/7).

(12/6). Hans Leth ctr. amtsforvalter Jens Hansen. Læst indlæg fra amtsforvalteren, indført senere. Opsat 14 dage. (10/7).

3. juli.

(19/6). Peder Nielsen Torp ctr. Anders Christensen Bedsted og Morten Eskesen angående Anders Pedersens børns arv efter opsættelse. Afregning med ACB fremlægges. Maren og Anne Andersdøtres arv efter deres faster Karen Pedersdatter (g.m. Jacob Pedersen Hører) efter skiftebrev af 8/1 1700 står hos Morten Eskesen. Denne arv kræves med fradrag af, hvad der er betalt. Sagen opsat endnu 14 dage, da dokumenterne skal fremlægges. (17/6).

Skøde fra Karen Tomasdatter Lyngby, sal. Laurits Nielsens til Baar Nielsen på en ager på Refs ager.

10. juli.

Hans Jensen Buch på hr. Just Nielsen på Jegindø hans vegne fremlægger et skøde fra hans myndling og brodersøn Niels Christophersen, som hr. Just har forstrakt med 12 slettedaler, på en ager, han arvede efter sin fader, Christopher Nielsen. Ageren ligger mellem sal. Karen Emmiksdatters jord på nørre og Peder Sønderboes under Bjergets på den søndre side.

Samme ager befandtes ellers ved den af retten derpå tegnede påskrift ved holdende auktion 27/8 1705 at være solgt til Sophia Pedersdatter her i byen for 5 rdl. 4 mk.

Også fremlagt en kvittering eller afkald fra Laurs Christophersen Lunov til hr. Just Nielsen for sin fædrene arv. Men som myndlingen intet formår at udgive, købe eller sælge uden formynderens samtykke før han er fyldt 25 år, og som han i de tider stod under skoledisciplin, så tilregnes formynderen selv, hvad skade han ved slig umyndig afkald kan have.

1329

Thisted Købstads Tingbog -1706

Knud Riber på hr. Peder Nielsen Lund, sognepræst i Skyum, hans vegne ctr. Anders Christensen Bedsted, anlangende, hvad han kan være hr. Peder Lund skyldig på hans bondes Christen Nielsen i Elstedgård hans vegne for

købte varer ved en auktion, holdt i ACBs hus over en del for gæld udlagte effekter 1704. ACB købte en kiste. Han skal også betale salær og penge til trommeslageren og den, som slog patentet op. Sagen opsat 14 dage, da ACB er bortrejst. (24/7).

(26/6). Hans Leth ctr. amtsforvalter Jens Hansen. Dommen indført 31/7.

(26/6). Niels Nielsen, forrige visiterer, ctr. Anders Christensen Bedsted. Christian Nielsen Sadelmager vidner, at NNV mange gange, mens han var der i gården til huse, har beklaget sig over, at han ikke havde fået mad i to eller tre dage, og at han undertiden havde spist hos ham og hans hustru. Han vidnede også, at den nat afvigte vinter, da der var klammeri i huset, som var den tid, Jørgen Hanskemager fik skade, nemlig blev stukket, da efter at samme klammeri var forbi, og vidnet var i en anden stue hos Jørgen Handskemager, da han havde fået skade, da kom hans hustru løbende og bad, om han ville komme ud og redde Niels Visiterer, at Anders Christensen ikke skulle slå ham fordærvet. Da han kom ind i den anden stue, sad Niels Nielsen mellem bordet og bænken på knæene og græd og sagde, at Anders Christensen havde sparket og slået ham. Anders Christensen sagde: Hvordan skal jeg bære mig ad for at få stilling på ham. Han vil endelig hen og klage mig for sognepræsten mag. Sixtus Aspach. Se om I kan få ham med ind i Eders kammer og ligge. Jeg skal forskylde det. Så fik de Niels Nielsen ind i vidnets kammer, og Anders Bedsted spenderede en halv kande varmt øl for umage, som de drak sammen. Vidnets hustru vidnede derefter det samme, og at hun så, at Anders Bedsted slog til Niels Nielsen med sine hænder, hvorfor hun løb ind og kaldte på sin mand.

Maren Pedersdatter, tjenende Simon Kirkeprior, vidnede, at da hun tjente hos Anders Bedsted, at Niels Nielsen blev undertiden budt mad og ville ikke have det, og undertiden ville han have mad og kunne ikke få det og gik mange tider og græd og klagede sig af hunger. Hun så også, at han undertiden gik til brønden og drak vand af vandspanden (! ! !), og når han spiste, skete det næsten altid ikke før ved middagstid eller to eller tre timer derefter.

Anders Poulsen, nu tjenende Boje Nielsen, som også havde tjent hos Anders Bedsted, vidnede, at han ikke selv havde noget at klage over. Han fik god spise og vidste ikke andet, end at Niels Nielsen fik ligeså, men havde undertiden hørt, at Niels Nielsen klagede over, at han ikke fik god traktement, og at han sagde, at han undertiden ikke kunne få mad i to eller tre dage. Dog kunne vidnet ikke nægte, at der somme tider stod mad på bordet for Niels Nielsen, og de bad ham gå til bords og spise, men han ville ikke. Vidnede ellers, at han havde hørt, at Niels Nielsen på den ene side og Anders Bedsted og hans kone på den anden, skændtes og skældte på hverandre, og somme tider gav Niels Nielsen årsag og somme tider hans svigersøn eller hustru. To vidner ikke mødt. Sagen derfor opsat igen til i dag 14 dage. Tingsvidne. (24/7).

1330

Thisted Købstads Tingbog -1706

17. juli.

(3/7). Peder Nielsen Torp ctr. Morten Eskesen og Anders Christensen Bedsted efter opsættelse angående Anders Pedersens børns arveparter, og hvad de rester derpå. Morten Eskesen anmoder om, at skiftebrevet efter sal. Jacob Hører (g.m. Karen Pedersdatter), måtte fremlægges, så det kan ses, om der skyldes så meget, som Peder Torp påstår. Opsat 14 dage. (31/7).

24. juli.

(10/7). Sagen mellem Niels Nielsen Visiterer og Anders Bedsted igen opsat 8 dage. (31/7).

Mourits Kønning Lelius på Ullerupgård tiltaler Morten Eskesen, Jens Christensen Snedker og Christen Spillemand for penge, korn og andet, de har bekommet af sal. Poul Pedersen, samt Birgitte Jensdatter Snedsted, til forbud at påhøre angående en ager, hendes sal. mand havde haft, men som var udlagt til Poul Pedersen ifølge skiftebrev efter denne 30/5 1702 for gæld fra Petter Pettersen Sattelmejer. Morten Eskesen betalte ved tinget, Jens Christensen Snedker aflagde ed på, at han intet var skyldig, da han havde betalt med arbejde. Birgitte Snedsted begærede opsættelse. Opsat 8 dage. (31/7).

(10/7). Knud Pedersen Riber af Thisted Bisgård tiltaler på hr. Peder Lunds vegne af Skyum Anders Christensen Bedsted efter opsættelse. Anders Christensen Bedsted møder med en kontraregning, bl.a. for husleje af det hus, som han ejede og blev solgt ved auktion, indtil auktionens dato, for husrum til en kiste og mange bøger af Oluf Biørns, og for øl, brændevin, lys og opvartning den tid auktionen stod på. Desuden skylder Christen Nielsen i Elstedgård ham noget fra den tid, ACB var degn i Snedsted, nemlig for en ost, han plejede at give 2 mk, degnekorn for 6 skp. byg a 12 sk., = 4 mk 8 sk., ringpenge efter sædvane 4 sk., skoleløn for hans brodersøn 1 mk., for Jep Nielsens lig at synge over og testamentet at skrive 2 mk. (m.m.). Opsat 14 dage. (7/8).

31. juli.

Hans Olufsen i dommers sted.

(24/7). Niels Nielsen Visiterer tiltaler efter opsættelse Anders Christensen Bedsted. Da Tingsvidnet, der blev optaget for 3 uger siden, endnu ikke er beskrevet, og da byfogeden, som kender sagen bedst, ikke er hjemme, opsættes dagen i 8 dage. (7/8).

(17/7). Sagen mellem Peder Nielsen Torp på den anden side og Anders Christensen Bedsted og Morten Eskesen på den anden side angående Anders Pedersens børns arvepart er på grund af byfogedens fraværelse ligeledes opsat i 8 dage. (7/8).

1331

Thisted Købstads Tingbog - 1706

(10/7). Rasmus Jørgensen (på amtsforvalterens vegne) har stævnet kaptajnløjnant Leth, nu boende på Rammegård, til at høre vidnesbyrd angående den veksler, som Leth har søgt amtsforvalteren for. Rasmus

Jørgensen begærer konfiskation, da vekselen var skrevet på ustemplet papir. Vidner beretter, at Rasmus Jørgensen har tilbudt kaution, hvis han får vekselen i hænde. Sættedommeren vil ikke svare, da byfogeden ikke er hjemme.

(24/7). Mourits Kønning Lelius på Ullerupgård tiltaler skyldnere efter opsættelse. Sagen opsat 8 dage, da byfogeden ikke er til stede. (7/8).

Christen Andersen Knak på Anders Jensen Høgs vegne af Ålborg fremlægger en panteforskrivning fra Boye Nielsen for 90 sldl. Pant i den part af sal. Niels Odders (Odderøs) gård i Thisted, som er udlagt til BN ved dom 27/10 1703. (10/7). Her indført slutningen af dommen mellem kaptajnløjtnant Leth og amtsforvalteren Jens Hansen. Amtsforvalteren skal betale de 200 rdl.

7. august.

(31/7). Mourits Kønning Lelius på Ullerupgård ctr. skyldnere efter opsættelse. Birgitte Snedsted tilbyder at betale, hvad hun skylder, og aflægger ed på, at hun har betalt 9 mk. Morten Eskesen har betalt, Christen Spillemand bekræfter med ed, at han gik til Viborg for MKL, og at det, han skyldte, blev trukket fra, da MKL betalte ham. Alle frikendes undtagen Birgitte Snedsted, som skal betale sin gæld, dog med fradrag af de 9 mark. Der kan ikke gøres arrest i hendes ager, som hun skal have.

(24/7). Knud Pedersen Riber på Thisted Bisgård på hr. Peder Lunds vegne af Skyum ctr. Anders Christensen Bedsted efter opsættelse. KR gør indsigelse mod ACBs »udflugter« og ubeviselige krav. Opsat 8 dage. (14/8).

(31/7). Niels Nielsen Visiterer ctr. Anders Christensen Bedsted efter opsættelse angående hans underhold. NNV kræver kontrakten opfyldt, da han ikke er tilfreds med forplejningen, og forlanger sin gård og sine markjorder igen, indtil ACB har betalt de 150 rdl. efter kontrakten og 24 rdl. for kost og logi årlig. Han erklærer, at ingen har tilskyndet ham til denne trætte, og siger, at også siden trætten begyndte, er han blevet dårligt behandlet, nu sidst, da hans svoger Hans Pedersen, degn på Tyholm var i huset, og NNV lå i sin seng, gik ACB til ham og kneb ham i næsen. ACB mente, at NNV burde bevise sin angivelse. Sagen opsat 8 dage, til hvilken tid de vidner, som ikke er mødt, skal møde. (14/8).

(31/7). Peder Nielsen Torp efter opsættelse ctr. Morten Eskesen og Anders Christensen Bedsted angående Anders Pedersens børns arveparter efter opsættelse. PNT irettelægger skiftebrev efter Jacob Hører og hustru af 8/1 1700 hvorefter Peder Andersen fik en broderlod 51 rdl. 3 mk. i sk. 1/9del (hvid), og søstre Anne og Maren Andersdatter hver en søsterlod. Morten Eskesen svarer, at arvingerne købte noget på auktionen efter Jacob Hører, men han vidste ikke, hvor meget det var, og ønskede auktionsprotokollen eller en kopi

1332

Thisted Købstads Tingbog -1706

fremlagt. ACB kræver sig frikendt, da pengene var blevet opsagt straks efter Lene Madsdatters død, før skiftet blev sluttet, og da skiftet blev

sluttet, blev pengene betalt efter ansøgning. Opsat til dom i 8 dage. (14/8).

14. august.

(7/8). Knud Pedersen Riber ctr. Anders Christensen Bedsted efter opsættelse. Dom: Knud Pedersen kræver på hr. Peder Lunds vegne en del penge uden bevis, hvorimod Anders Christensen Bedsted også stiller krav uden bevis, men indrømmer at skyldte penge for en kiste, købt ved auktionen 2 rdl. 1 mk. 4 sk., som han derfor dømmes til at betale sammen med processens omkostninger. (7/8). Niels Nielsen Visiterer ctr. Anders Christensen Bedsted efter opsættelse. ACBs tjenestepige blev spurgt, hvad der var at spise i huset de tre dage, ACB var i Bedsted med (den syge) bartskår. Hun svarede, at der var et stk. kauring brød og en ørred, hvoraf det halve blev kogt den ene dag, og det andet halve stegt den næste dag. Den tredje var der ingen ædende varer i huset, hun kunne komme til, og hun gik da i byen for at låne noget, og hun kunne hverken få noget at købe eller låne. Samme dag sendte Niels Nielsen hende til byfogeden for at låne 8

sk. at købe mad for. Hun blev spurgt, om Niels Nielsen ikke klagede sig af hunger, og hun svarede, at det gjorde han så vel som mange andre gange, men hun vidste vel, at han hverken ville æde ål eller mælkemad, ej heller drikke af øllet, og at Peder Nielsen Torp samme dag bød ham mad og gik så hjem med ham. Hun havde adskillige gange hentet spegesild og andet i byen til Niels Nielsen og den syge bartskår, som ligger der i huset, havde givet ham penge dertil. Niels Nielsen tilbød med ed at bekræfte, at ACB havde taget i hans næse og vredet den, da han lå i sengen, så han måtte søge tilflugt hos sin svoger Hans Pedersen, der lå i en anden stue.

I sagen blev kendt således, som på folio ... findes indført. (Ikke fundet indført).

(7/8). Peder Nielsen Torp ctr. Morten Eskesen og Anders Christensen Bedsted efter opsættelse angående Anders Pedersens børns arveparter. Anders Bedsted gør udflugter. Sagen opsat til dom i 8 dage.

21. august.

(14/8). Peder Nielsen Torp ctr. Anders Christensen Bedsted og Morten Eskesen efter opsættelse angående Anders Pedersens børns arveparter. Sagen opsat endnu i 14 dage, da dokumenterne, som skulle fremskaffes, endnu ikke er til stede. (4/9).

Pantebrev fra Boye Nielsen til Christen Lauritsen Hobro, borger i Ålborg for 412 sldl. Pant i hans iboende gård ved stranden, næst op til byfogedens, Iver Pedersens, gård, og en ager østen galgen, og en på Refsager. 21/8 1706.

1333

Thisted Købstads Tingbog -1706

28. august.

Hans Olufsen i dommers sted.

Anders Christensen Bedsted på sognepræsten, mag. Johan Dauws vegne tiltaler Anne Christensdatter, sal. Peder Tilsteds, for svig med korntienden. Opsat 8 dage. (4/9).

4. september.

(21/8). Peder Torp ctr. Morten Eskesen og Anders Christensen Bedsted angående Anders Pedersens børns arv - efter opsættelse. Opsat i 14 dage, til hvilken tid skifte- og auktionsprotokoller skal fremlægges. (18/9).

(28/8). Mag. Johan Dauw, sognepræst ctr. Anne Christensdatter, sal. Peder Tilsteds enke på Bjerget, efter opsættelse angående, at hun ikke har betalt tiende af 15 kærve korn, som synsmænd har optalt. Enkens søn Tomas Pedersen møder og siger, at de ikke har forsøgt at dølge kornet, men angivet det for mag. Dauw i hans hus, men dette korn var vokset på sal. Peder Poulsens hus- eller gårdsted og ikke på marken, og de havde taget det hjem, fordi det så ud til regn. Opsat 8 dage.

11. september.

Hr. Henrik Reutze, kapellan her i byen og sognepræst til Skinnerup, stævner efter stævnemål, som herefter skal indføres (adskillige folk i Thisted) til vidnesbyrd om hans embedsførelse. Mange vidner møde og vidner, at de ikke har noget at klage over, men hr. Henrik Reutze har i mange tilfælde været hos syge og sørgende, når mag. Johan Dauw ikke har villet komme - under forskellige påskud. (9 sider!). (Sagen fortsætter).

Her indføres hr. Henrik Reutzes stævnemål til adskillige borgere, for at de kan vidne om hans forhold, da sognepræsten, mag. Johan Dauw, har klaget over ham til provsten, mag. Jens Godsen aldeles ubevislig for modvillighed og efterladenhed.

18. september.

Kirkeværgen Anders Jensen Frost stævner til en gæsteretsdom Christen Andersen Tømmermand, der arbejder ved kirkespiret her i byen, for hvad han er Anders Jensen Frost skyldig. To mænd oplyser, at de efter byfogedens ordre har nedlagt forbud hos sognepræsten, mag. Johan Dauw mod at udbetale arbejds løn til tømmermanden, før han har betalt Anders Frost, hvad han måtte have til gode. Arresten blev bifaldet af dommeren. Christen Andersen vedkender sig skylden.

Dom: Anders Frost får sin betaling af, hvad Christen Andersen har til gode hos sognepræsten for sit arbejde, og slår dette ikke til har Anders Frost regres til Christen Andersen.

1334

Thisted Købstads Tingbog -1706

Syn over arbejdet med Thisted kirkes spir ved synsmændene Christen Jepsen Drasbech i Tinstруп, Jens Christensen Snedker her i byen, Peder Andersen i Tisted og Jens Christensen Snedker i Torp. De attesterer, at

arbejdet er forsvarligt gjort af Christen Andersen blytækker i Viborg. Kirkeværgen Anders Jensen Frost får tingsvidne.

(4/9). Peder Nielsen Torp ctr. Anders Christensen Bedsted og Morten Eskesen. PNT begærer dom. ME formoder, at der ikke kræves rente før efter den tid, da pengene blev betalt. Dommeren lovede, at dommen skulle blive oplæst næste tingsdag. (25/9).

Laurits Jacobsen tiltaler Anders Christensen Degn (=Bedsted) for overlast, han har forøvet mod hans hustru, og for ulovlig medfart med et af hans kreaturer. Vidner stævnes, og synsmænd. Vidner ikke mødt. Opsat 14 dage.

25. september.

Hans Olufsen i dommers forfald og fraværelse.

Skøde fra Laurits Jacobsen til Niels Christensen Sperring af Thisted amtstue på en gård, som hans hustrus moster Johanne Lauritsdatter sidst beboede og nu har overdraget ham ved kontrakt. Gården ligger mellem Niels Christensens egen gård på østre side, og vejen, som løber fra algaden ned til byens å, på vestre side. Alt nagelfast er indbefattet, og en jerntrisse, 2 små junger og et vandtrug ved brønden. 22/2 1706. Laurits Jacobsen Tinstrup.

(18/9). Dommen mellem Peder Nielsen Torp på den ene side og Morten Eskesen og Anders Christensen Bedsted på den anden side, som var lovet oplæst i dag, ville sættdommeren ikke oplæse, da han ikke kender sagen, men den skal blive oplæst i dag 8 dage. (Ikke fundet).

Jens Svendsen har ladet stævne Else Jensdatter angående nogle gulerodstoppe, som er fundet i hendes møgdynge. Vidner har set, at svin har rodet løg og rødder og toppe af rødder frem af hendes møgdynge, men hvor det var kommet fra, vidste de ikke. Vidnerne blev spurgt, om de ikke havde hørt, at Jens Svendsens hustru havde beklaget sig over, at hendes havefrugt, rødder, roer, løg og deslige, var blevet borttaget dette år som tilforn, hvortil de svarede jo. Opsat 8 dage. (2/10).

2. oktober.

(25/9). Jens Svendsen stævner Else Jensdatter og kræver, at hun ved ed skal benægte, (at hun har taget rødder), eller skaffe en hjemmelsmand, som kan hjemle hende derødder, løg m.m. EJd ikke mødt. Opsat 8 dage. (9/10).

1335

Thisted Købstads Tingbog - 1706

9. oktober.

Læst plakat om konsumtion, familie- og folkeskat.

Læst plakat om, at skippere ikke må indtage varer undervejs mellem rigerne, uden at de angiver dem og fortøder på næste toldsted. Læst forordning om forhold med indstrandede skibe og gods.

Læst bestallingsbrev for Knud Pedersen Riber til at være kontrollør ved Tisted toldsted i stedet for Henrik Ludvig. 7/6 1706

(2/10). Else Jensdatter mødte og aflagde ed for den mistanke, Jens Svendsens hustru havde stævnet hende for, angående rødder, og løg samt toppe af rødder, at hun ikke vidste, hvem der havde lagt dem der, eller hvor de var kommet fra, eller hvem der havde gjort det.

16. oktober.

Skøde fra Enevold Nielsen Bjerregård til Christen Carstensen Volf på en indmarksager i Thisted udmark på Søndertoft, som er ham udlagt efter dom 16/9 1705 fra Jens Hansen Skrædder.

Skøde fra Jens Laursen Wært til Anders Jensen Frost på en indmarksager i Refsager.

Christen Carstensen Wolf tiltaler Knud Laursen Fårtoft, for nogle penge og breve, han havde fået i København af Lucie Hansdatter, og som tilhørte Christen Wolf, men som han ikke endnu har leveret. Opsat 14 dage, da Knud Fårtoft igen er rejst.

23. oktober.

Læst Københavns magistats plakat om Hans Maj.s tilladelse til at oprette lotteri i København.

Forvalter Poul Maes på Råstrup på Etats- og justitsråd Poul von Klungenbergs vegne tiltaler Peder Christensen Tisted, forrige ridefoged på Tersløsegård i Sjælland, nu værende hos sin fader Christen Pedersen i Tisted, for hvad han efter forskrivning er blevet ham skyldig. Stævningens forkyndelse attesteret af Christen Andersen Stiern. Irettelagt skrivelse fra Peder Christensen Tisted til hans herskab, hvori han erkender sin skyld til herskabet, og lover at betale, når han kommer til Thisted.

Dom afsagt, indført 29/1 1707. 30. oktober.

Læst patent om højesterets holdelse 1707.

1336

Thisted Købstads Tingbog -1706

Hans Olufsen på Dorethe Christensdatters og hendes lavværge Peder Tomsen på Momtoft deres vegne stævner Mogens Knekkenborg og Hans Johansen, konsumtionsbetjente for stor uret, de gjorde i hendes hus 18/10, da de borttog af hendes kødmat og en del andre varer, som hun ikke kan vide, hvor meget er, før hun ret fik eftersat, hvad der var borte. Derefter vidnede Karen Jensdatter, som var i huset, da gerningen skete, at hun så, at betjentene borttog to fårekroppe, som var hugget i stykker, 2 fåreskind og en levende gås på stien. De to konsumtionsbetjente var til

stede og nægtede ikke, at de havde borttaget de nævnte varer, men sagde, at varerne var forsvagne, og enken Dorte Christensdatter havde budt dem 8 skilling for det, som ikke var angivet. Hans Olufsen svarede, at de karle gerne ville have noget at besmykke deres sag med, men det har dog ingen sammenhæng, for hverken er der gjort noget bevisligt, at enken havde forsvaget, ej heller havde de nogle mænd eller rettens middel med sig, da de gjorde gerningen. Tingsvidne.

Skøde fra Ellen Diderichsdatter til Christen Pedersen Kold på en ager på kier ager, 24 skp. bygsæde gl. mål.

Niels Jensen Toftum tiltaler borgere for gæld, men da der er stævnet med 14 dages varsel, beror saggivelse og irettelæggelse i 8 dage.

6. november.

Skøde fra Laurits Jacobsen til Niels Christensen Sperring (tidligere læst 25. september.

13. november.

Peder Tomsen Ålborg tiltaler Karen Dahl. Opsat 8 dage. 20. november.

Boye Nielsen tiltaler Maren Justdatter, Jens Jacobsen glarmester og hans søn Jacob og Hans Clausen Podemester for, hvad de er ham skyldig. Opsat 8 dage. (27/11).

Bent Tomsen betjente retten som skriver i efterfølgende sag.

Byskriver Petter Bertramsen på egne og Knud Pedersen Riber hans vegne møder anlangende den kaution, de har stillet for Anders Poulsen, betjent ved tobaksintraderne til Peder Wognsen Møller for 8 sldl. husleje m.m., og de mener, at han nu skal betale inden 15 dage, og hvis han ikke kan betale efter løfte, såsom han skal have pantsat alle sine midler til hr. Peder Lund i Skyum, han da efter loven bør borge med sin egen person, dom herpå til betaling med videre og processens omkostninger 9 mark.

1337

Thisted Købstads Tingbog -1706

27. november.

Laurids Jensen i Nøvling, Fleskum herred, på madame Dorete Berings vegne (senere: enke efter Mogens Villumsen) af Ålborg contra Ingeborg Bloch, Peder Marcussens enke, og Anders Christensen Bedsted og Niels Nielsen Visiterer, som kræves for leje af jord og huse, de skal have brugt, som var udlagt til hende 23/7 1693 (fra Mads Pedersen, som tjente hende, men var rømt). De tiltalte nægter ikke, at de har brugt jorden, men påstår, at de har fået lov til at bruge den og husparten, uden at de har forbundet sig til at svare leje, hvad der kræves. Opsat 6 uger. (8/1 1707).

(20/11). Boye Nielsen tiltaler skyldnere efter opsættelse. De dømmes. 4. december.

Hans Clausen podemester gjorde advarsel igen, at ingen efterdags skulle borge hans kone nogen drikkende varer eller andet.

Lørdag 11. december.

Hans Olufsen i dommers sted.

Skøde fra Jørgen Pedersen Lund til Anders Laursen Smed på et smedjehus på Kæret næst ved Peder Tomsen Ålborgs hus - som Anders Laursen Smed har haft i brug, siden han kom til byen, og er af 6 fag hus ... med tilhørende smedieredskab og andet. 27/11 1706.

18. december.

Under denne dags forretning var intet at bestille.

Hvormed endes dette år 1706 og videre i Jesu navn begyndtes det år 1707.

1338

Thisted Købstads Tingbog - 1707

Byfoged: Iver Pedersen. 8. januar.

(27/11 1706). Laurits Jensen af Nøvling på Dorethe Bierings vegne (enke efter assessor Mogens Willomsen) tiltaler Niels Nielsen Visiterer og svigersøn Anders Christensen Bedsted efter opsættelse for leje af huspart og jord, som var udlagt til hende fra Mads Pedersen, hendes forrige tjener, som var rømt, og som var tilfaldet ham efter hans fader.

Ligeledes tiltales (Peder Markussens enke), Ingeborg Block for brug af jord. Dom: Da Niels Nielsen Visiterer påstår, at mad. Biering aldrig skal bevise, at hun har betroet ham dette udlæg, og den huspart, der er tale om, der er i binding med hans hus, endnu står til at rede, hvorpå han har anvendt adskillig bekostning, og Ingeborg Block vidner, at hun aldrig har lovet at betale leje af jorden, men kun skatter, så befries Niels Visiterer for at være mere ansvarlig end de fag hus, som endnu står til rede, og som hun efter købstadskik kan tiltræde såvel som markjorden. Ingeborg Bloch befries for mad. Bierings tiltale, men mad. Biering kan herefter gøre sig sin ager så nyttig, som hun bedst ved og kan.

15. januar.

Knud Pedersen Riber i dommers sted.

Jørgen Pedersen tiltaler borgere for skyld. Skylden angives for hver. Hans Jensen Buch beretter, at når regnskabet mellem ham og Laurits Nielsen og Jørgen Pedersen bliver gjort op, skylder han kun 1 sldl. 3 mk. 4 sk. foruden for en puntlæderhud, som han nylig har fået og ikke kender prisen på. Sagen opsat 8 dage. (22/1).

Jachob Carlsen guldsmed tiltaler Anders Poulsen for skyld. Opsat 8 dage. 22. januar.

Pantebrev fra Peder Eskesen til Hans Olufsen for 40 rdl. Pant i jord.

(15/1). Jørgen Pedersen tiltaler skyldnere efter opsættelse. Hans Jensen Buch møder med kontraregning, som kun bliver taget god for 4 mk. for nogle tingrejser. Resten skal han betale. De øvrige skal betale efter fordringen. (29/1).

Afkald fra Laurits Jensen til Kornumgård til hans stifmoder Maren Troelsdatter, sal. Jens Svendsens hustru, for arv efter hans fader, Jens Svendsen. Dat. 3/1 1707.

Skøde fra Christen Christensen Knakkegård i Skyum til Niels og Jens Mikkelsønner, der er hos deres fader, Mikkel Nielsen i Øster Baungård, på en indmarksager i Thisted mark, som han har købt af sin broder Jens Christensen Skyum 10/9 1703.

1339

Thisted Købstads Tingbog - 1707

Peder Nielsen Torp på sin svigermoders Anne Christensdatters egne og medarvingers vegne skøder til Anders Laursen Smed et havested mellem Peder Tomsen Ålborgs hus og bækken. Peder Tomsen Ålborg skøder på egne og sin søsters Ingeborg Ålborgs vegne deres hus til Anders Laursen Smed.

Peder Andersen Kielstrup, underofficer ved fodgarden i København, begærer, at hans forrige værge, Morten Eskesen, vil fremlægge de kvitteringer, han efterhånden har modtaget fra PA for udbetalt arv, da en af kvitteringerne er suspect, idet han ikke kan anerkende at have skrevet tallet 20 dl. på kvitteringen, som han ellers selv har skrevet.

Han sagde, at han havde skrevet kvitteringen og lavet plads til tallet, men der fulgte ingen penge med. Knud Riber og Anders Christensen kunne ikke sige, om tallene var skrevet af Peder Christensen (Andersen), eller en anden, men de så noget fordægtige ud. Peder Christensen (Andersen) Kjelstrup begærede opsættelse, efter at dommeren havde spurgt ham, om han havde fået de 74 dl. 1 mk. 6 sk., som han skulle have, og han havde svaret, at han havde fået dem undtagen de 20 daler. Opsat 14 dage. (12/2).

Eske Jensen på konsumtionsforpagteren Hans Matthiesens vegne tiltaler folk for konsumtionsrest, skyldige græspenge m.m. Opsat 8 dage. (29/1).

Eske Jensen på konsumtionsforpagter Hans Matthiesens vegne tiltaler Hans Jensen Buch og Else Kløv, fordi de har slagtet nogle kreaturer, 8 høveder, uden at anmelde det eller betale konsumtion af, hvad der blev solgt. Opsat 8 dage. (29/1).

Hans Johansen på Laurs Turesens vegne af Løgstør tiltaler Christen Kold for skyld. CK nægter ikke skylden, men begærer udsættelse, da han endnu har regning med LT. Opsat 8 dage. (29/1).

29. januar.

(22/1). Konsumtionsfuldmægtig Andreas Kås ctr. en del borgere efter opsættelse for skyldig restkonsumtion, fremlagt et indlæg fra Hans Mathiasen (Wagård, konsumtionsforpagter). Af de indstævnedede mødte Dorete Christensdatter, som tilbød sin ed på, at han havde tilbudt Henrik Frandsen de fordrede græspenge før mortensdag. Hendes pige vidner, at det gjorde DCd 14 dage før mortensdag. Græspengene blev nu modtaget af fuldmægtigen. (Sagen fortsætter).

Sr. Kås, kons.fuldmægtig tiltaler efter opsættelse Hans Buch for skyldig konsumtion af slagtning. Hans Buch protesterer og fremviste en kontrakt med kvitteringer, og en specifikation på, hvad 16 af Hans Majestæts bådsfolk, som var indstrandet med den kgl. fregat N. N., havde fortæret af øl og mad, og betaling for logi, approberet af kommandør Judicier 10/10 1706. Andreas Kås indvender, at approbationen er sket 10. oktober, men det sidste slagtede er angivet den 9. ditto, og vidner har forklaret, at en del er solgt i byen.

Dom indført under 26/11.

1340

Thisted Købstads Tingbog - 1707

Hans Johansen på Laurs Turesens vegne af Løgstør ctr. Christen Kold efter opsættelse. Opsat 8 dage, da CK ikke er hjemme. (5/2).

(23/10 1706). Dom i sagen mellem etatsråd v. Klingenberg og hans forrige ridefoged, Peder Christensen Tisted. PCT skal betale.

(22/1). Hans Buck på Jørgen Pedersens vegne ctr. Emmike Eriksens enke angående, hvad hun har købt på auktion efter Karen Emmiksdatter, men ikke betalt. Opsat 8 dage. (5/2).

Kontrolløren, Knud Riber på tolder Christen Jensen Kierups vegne tiltaler Jørgen Pedersen angående deres mellemværende. Da JP er bortrejst, opsættes dagen 8 dage. (5/2).

5. februar.

(22/1). Peder Torp på sin svogers, underofficer Peder Andersens vegne efter opsættelse ctr. Morten Eskesen, begærer sagen opsat, til Peder Andersen kommer hjem. Opsat 8 dage. (12/2).

(29/1). Sagen mellem Christen Kold og Laurs Turesen efter opsættelse. Christen Kold betalte det skyldige og formodede, at nogle træer, som han havde leveret LT siden, kunne afregnes med ham for processens bekostning. (12/3)..

(29/1). Tolder Christen Jensen Kierup ctr. Jørgen Pedersen, begge fremlægger irettelæggelser. JP fremlægger også en kontrakt om husleje af sal. Emmike Eriksens gård, og en regning fra toldereren om husets reparation, en med liste over mangelposter, skrevet af sal. Laurs Nielsen. Tolderne irettelægger kvitteringer og dokumenter, 43 stk. ialt, og hans besvarelse af mangelposterne, Opsat 14 dage. (19/2).

(29/1). Jørgen Pedersen ctr. Maren Mortensdatter, Emmike Eriksens enke efter opsættelse for hvad hun havde købt på auktion efter Karen Emmikesdatter.

Dom indført 3/11 1708. 12. februar.

Skøde fra tolder Christen Jensen Kierup til Niels Bendsen på den gård, han selv har beboet, liggende øster fra Lille Træbro på nørre side af algaden imellem Jens Lauritsen Werts hus på vestre side og Ingeborg Blochs hus på østre side, som han ved skiftet efter sal. Peder Markersen, forrige tolder, har fået, udlagt for gæld fra enken Ingeborg Bloch efter dom og indførsel 16/2 1706.

(22/1). Peder Andersen, sergenteant ved livgarden, efter opsættelse ctr. Morten Eskesen, hans tidligere værge, angående en kvittering. Morten Eskesen aflægger ed på, at han har gjort sin myndling Peder Andersen fuldkommen fornøjelse for den omtvistlige kvittering på 20 rdl. og irettelagde en regning. Opsat 8 dage.

1341

Thisted Købstads Tingbog -1707

Læst Hans Mathiasens forpagtningsbrev anlangende konsumtionen af 30. november 1706.

19. februar.

(5/2). Tolder Christen Jensen Kierup ctr. Jørgen Pedersen efter opsættelse angående deres mellemregning om sal. Emmike Eriksens gård, som toldereren har haft i leje.

Dom indført under 27/10 1708. 26. februar.

Peder Madsen Jensen på sin moders, Maren Troelsdatters vegne, ctr. skyldnere efter beskyldning. (26/11).

Peder Madsen Jensen på egne vegne ctr. skyldnere. Beskyldning indført under 26/11.

Læst kgl. forbud mod udførsel af heste og hopper fra Danmark. 5. marts.

Skøde fra Dorte Nielsdatter Hov til Jep Nielsen Baun af Tingstrup på markjord på Thisted mark.

pantebrev fra Peder Jensen i Brund til Mads Madsen i Thisted, velagte karl, pant i to agre på Tisted mark.

Knud Riber på byfogedens vegne fremkalder folk, der efter byfogedens befaling har undersøgt Maren Hansdatters og andres økonomiske tilstand. (I anledning af lejermål). Maren Hansdatters bøde modereres til 1 sldl., som mændene betalte, skønt hendes børn går og tigger. Gregers Ovesen en ægtemand, der havde besøvet hende, er uden afsked bortdraget af byen. Kirsten Nielsdatter Hornbys bøde modereres til 2 sldl., da hun er i armelig tilstand. Christen Spillemand var ikke mødt. Anne Bisgård heller

ikke. Inger Poulsdatter er en fattig tjenestekvinde, fremmed og hyldestløs. Hendes bøde modereret til 1 rdl. Jens Lucassen var rejst med sin husbond af byen. Da han kun er en dreng og har ringe løn, modereret til 9 mark. Dorte Madsdatter, som før var til Mads Kløvs, var bortrømt. Kirsten Poulsdatter, som tjente Tomas Væver, fik bøden nedsat til 2 rdl. Tomas Væver, der er ung karl og i fælles bo med søskende, fik bøden modereret til 4 rdl. De der ikke mødte, skal lide.

12. marts.

(5/2). Sagen mellem Laurits Turesen af Løgstør og Christen Kold er ophævet, da Christen Kold har rettet for sig.

1342

Thisted Købstads Tingbog -1707

Torsdag, 17. marts. Gæsteret ved Iver Pedersen. Anders Poulsen af Thisted (fuldmægtig for tobakskonsumtionsforpagterne) ctr. Anders Kabbel af Lemvig, som stævnes til gæsteret i byfogedens hus eller hvor byfogeden ville have retten holdt, angående en kasse sort tobak, som der ikke fulgte nogen rigtig passerseddel med, og som derfor er arresteret. Anders Kabbel stævnet i Sundby, man han var der ikke. Hans Buch protesterer på Anders Kabbels vegne. Han burde være stævnet ved sit hjemting, og sagen føres før herredstinget, da det var passeret i herredet, hvorfor de søgte ham. Den ene stævningsmand Niels Horby, var selv med ved arresten og forvoldte, at Anders Kabbels heste mistedes. Dommeren henviste sagen til herredstinget. (19/9).

19. marts.

Bent Tommæsen af Thisted på Anders Kabbels vegne stævner ifølge en skriftlig stævning, som skal indføres. Knud Riber svarer på de indstævnedes vegne. Svaret indføres. Dommeren resolverede, at efter loven kan den brøstholdne såvel som den, der gør antastelse, indstævne sin sag for en gæsteret, hvorfor han ikke kan hindre Anders Kabbel i at føre sine vidner. Vidner beretter udførligt om, hvordan tobakken blev beslaglagt ved Christen Ydes hus i Sundby, hvor Anders Poulsen bl.a. truede Anders Kabbels karl med, at de ville binde ham til vognen og føre ham til Thisted, hvis han ikke selv kørte. Sagen opsat 4 uger.

26. marts.

Mag. Dauer (Dauw, sognepræst) tiltaler borgere for skyldige præstepenge. Ingen mødt på præstens vegne. Henvist til andet stævnemål.

2. april.

(1/5 1706). Christen Christensen Bindrup i Øster Ulsted i Vestervig sogn på assessor Moldrups og Peder Madsen Jensens vegne tiltaler borgere for resterende betaling for bekommet fransk salt af det 1703 indstrandede, nemlig først Jørgen Pedersen i en sag, Tomas Graversen i den anden, Niels Hornby, Hans Olufsen og Ove Orgemester i den tredje. Knud Pedersen Riber i den fjerde. Alle sagerne opsat 4 uger. (23/4).

Mange borgere indstævnes til at aflægge borgerskabsed. Peder Eskesen svarer, at han har boet her i byen i 30 år og været både kirkeværg og bykæmner og at han havde aflagt sin ed for forrige byfoged Emmike Eriksen. Mange borgere aflagde borgerskabsed. De øvrige indstævnede, som ikke er borgere skal møde om 8 dage.

1343

Thisted Købstads Tingbog - 1707

9. april.

Borgere aflægger borgerskabsed, bl.a. Peder Christensen skolemester.

Skipper Laurits Andersen Warmbach tiltaler mag. Johannes Douw, for fragt. Mag. Dauw lader sætte i rette, at sagen skal henvises til gejstlig ret, hvad der også sker, »ifald provsten parterne i mindelighed kunne forene«. (17/9).

Byens tjener, Rasmus Clausen tiltaler mag. Johannes Douw for skyldige stævningsspenge. Mag. Dauw forlanger sagen henvist til gejstlig ret. Sagen opsat 14 dage. (17/9).

16. april.

Knud Pedersen Riber, kontrollør, skøder til Peder Vognsen Møller i Østermølle en ager sønden til Østermølle i Gallie fald.

Peder Nielsen Torp lader stævne Peder Eskesen til at levere hans hustrus søster, Gertrud Andersdatters arv fra sig. PE lover at betale til pinsedag, da han ikke så hastig kan skaffe pengene.

Sagen om dem, der skal tage borgerskab, opsat 8 dage. 23. april.

Forskrivning, hvorved Margrethe Christensdatter på køret her i byen overdrager til Jørgen Pedersen sit lille gamle hus med kålgårdssted på søndre side og et lille stk. ejendom på nordre side til gengæld for, hvad han og hans gode hustru har forstrakt hende med i sin alderdom. Dog skal hun beholde huset til beboelse til sin død, men selv lade der reparere.

Marken i dag lyst i hegn, både for får, svin og alle slags kreaturer.

(2/4). Assessor Peder Moldrup til Westervig på egne og Peder Madsen Jensens vegne tiltaler efter opsættelse Jørgen Pedersen angående told, konsumtion og accise af det, han har fået af det indstrandede franske salt. Jørgen Pedersen irettelægger attester. Moldrup siger, at Gregers Ovesens attest er lutter opdigt og løgn, og retten ved, at han er rejst fra byen uden at gøre rigtighed eller betale bøder, og der ligger også en voldsdom på ham ved Hassing-Refs herredsting angående hans ulovlige forhold med borttagelse af tobak.

Dom indført 26/11. (Sagen fortsætter).

Assessor Moldrup og Peder Madsen Jensen ctr. Tomas Graversen angående det franske salt.

Dom indført 26/11. (Sagen fortsætter).

De samme ctr. Hans Olufsen, Ove Ottesen og Niels Hornby, også angående fransk salt indstrandet med skibet »Rejsende Broder«. Hans Olufsen aflægger

1344

Thisted Købstads Tingbog - 1707

ed på, at han ikke har fået et fad salt og frikendes derpå. De andre to dømmes. (Sagen fortsætter).

De samme ctr. Knud Pedersen Riber angående salt. Dom: Han skal betale. (14/5).

7. maj.

Christian Lunov giver afkald til Jørgen Pedersen for tredjeparten af 50 rdl., som sal. Laurits Nielsen og hans hustru i et kgl. konfirmeret testamente har bestemt skulle ydes til Laurits Nielsens arvinger, hvis han hustru giftede sig igen. Christian Lunovs moder Appelone Christensdatter var Laurits Nielsens broderdatter. Dat. 4. maj 1707. (13/8).

14. maj.

Læst for retten toldereren Christen Jensen Kierups revers og kaution, fordi han som højstbydende er blevet tilslået toldindkomsten ved Thisted toldsted samt konsumtion af vin, brændevin og salt for årene 1707, 1708 og 1709, for 205 rdl. kroner. (Sagen fortsætter).

Jørgen Pedersen Lund af Thisted kautionerer for Christen Jensen Kierup. (23/4). Jørgen Pedersen tiltaler Niels Hornby, fordi han i sagen om saltet fragik den attest, han havde underskrevet. Niels Hornby siger, at han ikke fragik attesten uden for så vidt, at assessor Peder Nielsen ikke selv målte saltet, hvilket han ikke observerede derudi, eftersom han hverken kunne læse eller skrive. Tingsvidne. (21/5).

21. maj.

(14/5) Jørgen Pedersen ctr. Niels Nielsen Hornby angående dennes attest. Han kræves idømt straf for sin forløbelse mod loven. Niels Hornby siger, at hvad han forklarede mundtligt for retten, stod han ved, men attesten havde han ikke forstået, da han hverken kunne læse eller skrive. Opsat 8 dage. (28/5).

28. maj.

Jørgen Pedersen ctr. Niels Hornby angående attesten efter opsættelse. Hvorpå blev kendt --- (Der står ikke mere).

4. juni.

Jørgen Pedersen ctr. Andreas Hanskemager for skyld. Han skal betale.

Skøde fra Christen Sørensen Smed til Niels Mortensen Gulland på en indmarksager i Refsager med den søndre ende her til byens dige.

11. juni. 18. juni.

1345

Thisted Købstads Tingbog - 1707

25. juni.

Skøde fra Niels Nielsen Gros forrige kontrollør og Anders Christensen Bedsted til tolder Christen Jensen Kierup på den gård, de selv tilforn boede i, beliggende sønden træbroen, Niels Tordsens have sønder og Anders Poulsens gård på vestre side, undtagen det, som madame Biering er berettiget til.

Fårtoft bymænd tiltaler (Niels Vestervig), fordi han har hentet lyng på Fårtoft og Malles fælles hede. Han og Christen Møller kom om natten til heden, hvor han rev noget slået lyng sammen og tog det i vognen, men blev set af nogle karle, der gav ham hug og tog lyngen fra ham. (Niels Vestervig kaldes også Niels Rytter). Opsat 14 dage. (8/7).

Hans Olufsen ctr. Laurs Jacobsen, fordi han ikke i mindelighed har villet modtage og kvittere sammen med de andre vedkommende for, hvad Hans Olufsen har oppebåret på auktionen efter sal. Oluf Langgård, og som han har haft i hænde, som skiftet og auktionsforretningen, holdt efter OL, udviser, og ikke har betalt, hvad han købte på auktionen, nemlig for 84 rdl. 2 mk. til de andre arvinger. Irettelagt en forklaring på, hvor meget hver myndling er tilfaldet, og en specifikation på, hvad Laurs Jacobsen eller hustru har købt på auktionen. Laurs Jacobsen siger, at han ikke så hastig kunne efterse regningen på markedsdagen, da det blev begæret, og at han gerne vil have skiftebrevet udleveret til eftersyn. Så skal han nok vide at gøre rigtighed. Skiftebrevet udleveret til ham. Sagen opsat 3 uger. (16/7).

Mandag, 4. juli. Intet.

9. juli.

(25/6). Eske Jensen Kier på Fårtoft bymænds vegne efter opsættelse ctr. Niels Vestervig og Christen Møller angående noget lyng, de ved nattetid har taget på Fårtoft mark. Opsat 8 dage. (16/7).

16. juli.

Skøde på Jens Christensen Rodsted på Christiansand til Jørgen Pedersen på en bod, han forlængst har købt af sal. hr. Hans Spjelderup beliggende i algaden på nordre side mellem Jørgen Pedersen våning på vestre side og Christen Kolds på østre side, med søndre ende til algaden og nordre ende til Jørgen Pedersens kålgårdsplads. 12/7 1707.

(9/7). Eske Jensen på Fårtofts bymænds vegne ctr. Niels Vestervig og Christen Møller angående det lyng, de tog i Fårtoft (efter opsættelse).

Dom: Da Niels Vestervig er blevet straffet på åstedet med hug og slag, og det kun drejer sig om en ringe del lyng uden synderlig værdi, befries Niels Vestervig og Christen Møller for videre tiltale, men skal betale sagens omkostninger med 2 sldl.

1346

Thisted Købstads Tingbog - 1707

(25/6). Hans Olufsen ctr. Laurs Jacobsen efter opsættelse. Thi blev i sagen kendt ... (Der står ikke mere).

23. juli.

Tilføjelse: i dag blev læst mad. Maren Andersdatter, præsteenkes skøde, dat. 20. juli 1707, indført 17/3 1708.

Christen Andersen Søgård tog borgerskab. 30. juli.

Tilføjelse: Blev læst Jørgen Pedersens pantebrev til hr. Søren i Sennels, dat. 3. juni 1707, indført 3/12.

6. august.

Skøde fra Jens Knudsen til Niels Bendsen på en indmarksager i Refsager fald, næst vesten Peder Vognsens Mølle i Søndervrat.

13. august.

(7/5). Afkald fra Peder Sørensen Hjøring på Christiansand i Norge, gift med Inger Christensdatter, sal. Christen Nielsens datter af Thisted, for 25. sldl., som er hans hustrus arv ifølge testamente efter Laurits Nielsen, fordum rådmænd i Thisted. Dat. Christiansand 23/6 1707. (Sagen fortsætter).

Til vitterlighed underskriver Christen Andersen Hestekier den ældre og Christen Andersen Hestekier den yngre (Egenhændig stavet Hæstkier og Hestkier.

20. august.

Læst forordning om examinibus og vocation til prædikeembeder i Danmark og Norge.

27. august. Intet.

3. september.

Bent Tømmesen i dommers sted. Intet.

10. september.

Mads Jørgensen i dommers sted.

1347

Thisted Købstads Tingbog - 1707

Intet.

17. september.

Knud Pedersen Riber på Thisted Bisgård i dommers sted.

(9/4). Laurs Andersen Warmbach, skipper, ctr. mag. Johan Douwer, forrige sognepræst i Thisted, som stævnes for hans dør og bopæl her i Thisted, hvor han selv var til stede. Sagen har været henvist itl gejstlig ret, hvorfra den sidste onsdag er henvist til byretten, men da han ikke har fået provstedommen beskrevet endnu, kan han, LAW, ikke gøre mere ved sagen nu, men ønsker sagen opsat i 8 dage. Det sker. (24/9).

(9/4). Af samme beskaffenhed var byens tjeners Rasmus Clausens sag (mod mag. Dauw) og på samme måde henvisningsdom her til retten sket. Opsat 14 dage. (1/10).

24. september.

(17/9). Sagen mellem Laurs Warmbach og mag. Dauw opsat endnu 8 dage, da provsteretsdommen ikke kunne fås. (1/10).

1. oktober.

Bendt Thommesen i dommers sted.

(17/9). Laurs Warmbach ctr. forrige sognepræst, mag. Douw. LAW fremlagde en provsteretsdom, hvormed han beviste, at sagen var henvist til verdslig ret, og irettelagde en regning for, hvad han skulle have for fragt af gods fra København til Thisted for mag. Dauw på sit skiberum, ialt 11 sldl, 3 mk. 10 sk. Dom: Da mag. Dauw har været indkaldt for provsteretten, og hverken da eller nu er mødt, bør han, som således har siddet retten overhørig, betale inden 15 dage.

Jens Bloch på Gammelbygård på justitsråd Heluerschous vegne til Irup og Øland ctr. amtsforvalter Jens Hansen og hans fuldmægtig Rasmus Jørgensen angående bekostningen ved Niels Haumands og hans hustrus indhentelse fra Fredericia. Der er stævnet vidner og en akkord, som skal være gjort med mag. Holger Schandorph i Snedsted, som også er indstævnet sammen med Mads Tomsen i Gjørupgård. Rasmus Jørgensen indvender at de to sidste er fra landet, og derfor burde være stævnet med 14 dages varsel, men der er kun givet 8 dages varsel. Dommeren resolverer, at Jens Bloch kan føre sine vidner, hvis de blot ikke vidner om mag. Holger og Mads Tomsen. Da vidnerne imidlertid kun ved at vidne om noget, der angår disse to, bliver de ikke forhørt. (22/10).

(17/9). Sagen mellem Rasmus Clausen, byens tjener, og mag. Dauw fremdeles opsat 8 dage. (29/10).

1348

Thisted Købstads Tingbog -1707

8. oktober.

Niels Christensen Dreier har på sal. Christen Smeds arvingers vegne solgt et hus på Bjerget, som Christen Olufsen Smed har beboet, 8 fag, samt et stykke toft østen til huset og kålhave sønden til huset til Hans Buch for 6 sldl. 2 mk.

15. oktober.

Bent Tomassen i dommers sted. Intet.

22. oktober.

Bent Tomassen i dommers sted.

(1/10). Jens Bloch på Gammelbygård på justitsråd Heluerschous vegne ctr. amtsforvalter Jens Hansen angående udgiften ved hjemførelse af Niels Haumand og hustru fra Fredericia, som Peder Ålborg har besørget og fået penge af mag. Holger Schandorph og Mads Tomsen på Gjørupgård. Amtsforvalteren har sendt regning til Heluerschou, som var forbryderens husbond. Knud Riber var indstævnet og erklærer, at han ikke har andet at vidne, end hvad han allerede har vidnet for Hassing-Refs herreders ting, hvor en del af Heluerschous egne bønder vidnede. Nu er han tredje gang indkaldt for retten og agter ikke at møde mere. Om Peder Ålborgs forklarede han, at han ikke havde haft sin bolig på Bisgård siden mikkelsdag, da hans lejemål var udløbet. Inden sagen sluttedes denne dag, havde Jens Bloch forladt retten, hvad Rasmus Jørgensen påtalte, og han forbeholdt sig erstatningskrav for tidsspilde. Tingsvidne herom. (4/2 1708).

29. oktober.

Bent Tommesen i dommers sted.

(1/10). Byens tjener, Rasmus Clausen ctr. mag. Douw, forrige sognepræst, angående skyldige stævningsspenge 2 rdl. 1 mk. 8 sk. Mag Dauw ikke mødt. Sagen opsat 145 dage.

5. november. Intet.

12. november.

Læst placat om højesterets holdelse, der tager sin begyndelse 7/31708.

1349

Thisted Købstads Tingbog -1707

(29/10). Byens tjener Rasmus Clausen ctr. forrige sognepræst, mag. Johan Douw efter opsættelse. Mag. Dauw mødte ikke eller nogen på hans vegne. Han skal betale, hvad han skylder og for den store bekostning med sagen 5 rdl. 3 mk. 3 sk. inden 15 dage.

19. november.

Bent Tommesen i dommers sted.

Anders Jensen Frost ctr. Ingeborg Bloch for skyld. Opsat 8 dage.

Andreas Kås, konsumtionsfuldmægtig, på konsumtionsforvalteren Hans Mathiasens vegne ctr. Anders Christensen Bedsted angående, hvad vold og overlast, han har tilføjet konsumtionsbetjent Hans Johansen da denne foretog inkvisition i hans hus d. 9/11. Indstævnet er også Anders Bedsteds hustru angående det hos dem fundne slagtede får og lammekød, samt Anders Bedsteds to søstre Mette og Else. Anders Bedsted logerer i Bisgård, hvor Hans Johansen fandt kødet og nogle fårekroppe. Kvinderne tog det og bar det ud. Anders Bedsted slog Hans Johansen, der ved synet over ham var blodig i ansigtet og på tøjet. Knud Riber attesterer skriftligt, at Anders Bedsteds hustru bar noget fårekød på et driftetrug. Det skulle tørres i en skorsten i hans (KR's) forrige tjenestepiges kammer. Han havde også set, at Anders Bedsted kom gående med en sæk under den ene arm, og en kurv i den anden hånd, man hvad der var i sækken og kurven vidste han ikke. Anders Bedsted svarede, at han (KR) var hans fjende og avindsmand, hvad AB agtede at bevise. Da nogle vidner ikke er mødt, opsættes sagen 14 dage. (3/12).

26. november.

Byfogeden lader varsle alle i byen, at hver mand lader sine kaster omkring byen vedligeholde eller opkaste inden tirsdag aften.

(29/1). Her inføres dommen mellem konsumtionsforvalterens fuldmægtig, Andreas Kås og Hans Jensen Buch angående nogle slagtede fæhøveder. En kontrakt mellem ham og Hans Buch indeholder, at der ikke må sælges af kødet i partier, men noget er solgt til adskillige her i byen. Hans Buch påberåber sig, at han af øvrigheden var befalet at modtage og bespise nogle af Hans Maj.s indstrandende skibsfolk, hvorfor han blev nødt til at købe noget at forspise, og som sommerens varme hindrede, at han ikke kunne gemme, hvad der ikke staks kunne opspises fersk, var han nødt til at sælge noget deraf. Men som det meste er forbrugt i hans eget hus, modereres kravet om konsumtion til for stykket 3 'nik 8 sk., ialt 5 sldl. 1 mk., som skal betales inden 15 dage. (for 6 stk.).

(26/2). Peder Madsen Jensen på sin moders, Maren Troelsdatters vegne ctr. skyldnere. De skal betale osv.

(26/2). Samme mod hans egne skyldnere. De skal betale osv.

1350

Thisted Købstads Tingbog - 1707

(23/4). Her indført dommen mellem assessor Mollerup og Jørgen Pedersen angående told m.m. af det franske salt. JP skal betale. Her indføres dommen mellem assessor Mollerup ctr. Tomas Graversen angående det fransk salt. Han skal betale, men fra betalingen fragår oplagspenge.

3. december.

(19/11). Andreas Kås ctr. Anders Christensen Bedsted efter opsættelse. Vidner ikke mødt. Skal møde under deres faldsmål om 8 dage. Opsat 8 dage. (Sagen fortsætter).

Andreas Kås ctr. Anders Christensen Bedsted angående skyldig konsumtion og græspenge. ACB siger, at AK har lovet ham kredit i 8 dage, og så vil han betale konsumtionsresten. Hvad græspenge angår, havde han ikke haft kvæg før St. Olufs dag, da han fik nogle fra Bedsted, og han mener derfor, at han ikke skal svare, da han ikke havde kvæg ved Philippi-Jacobi dags tider. Opsat 8 dage. (10/12).

Andreas Kås ctr. Boje Pedersen ang. konsumtion. Ved inkquisition en dag, da Boje Pedersens kone bryggede, var der i et mæskekar noget malt som der nylig var båret loe på, og AK mener, at der var mere, end Boje Pedersen havde angivet. Vidner så karret, men tør ikke sige, hvor meget malt der var i. Der blev også fundet noget saltet nødkød i en fjerding, men Boje Pedersen havde ikke angivet noget til slagting. Sagen opsat 8 dage. (10/12).

(30/7). Her indført pantebrev fra Jørgen Pedersen Lund til hr. Søren Madsen Høeberg, sognepræst i Sennels på 250 rdl. Pant i 8 td. bygsæd på Thisted mark af JPLs bedste markjord, og hans to vindmøller vesten Thisted med deres tilliggende agre. Dat. 13/6 1707.

10. december.

Bent Thommessøn i dommers sted.

(3/12). Andreas Kås, konsumtionsfuldmægtig efter opsættelse ctr. Anders Christensen Bedsted for overfald på konsumtionsbetjent Hans Johansen. Jens Christensen Snedker vidner, at han stod i Bisgårds lade og arbejdede, og da han så ud af ladedøren, så han, at Anders Bedsted slog Hans Johansen på kinden inde i Anders Christensens værelse, og fru geheimeråd Meier Crones kammertjener, Gensheimer, som også var i laden, sagde: Skam få ham. Han sidder med en jernpiche i hånden. Han måtte slå fra sig.

Anders Bedsted protesterede, og mente ikke, at en fremmed og ubekendt person måtte vidne, men dommeren resolverede, at da dette vidnesbyrd ikke var kammertjener Gensheimers, men Jens Christensen Snedkers, er vidnesbyrdet gyldigt. Simon Poulsen Smed forklarede, at Gensheimer havde sagt, at han havde set Hans Johansen sidde på en bænk i Anders Christensens værelse, og at Anders Christensen slog ham på munden, og at han blev blodig i ansigtet. Sagen opsat 8 dage. (Sagen fortsætter).

1351

Thisted Købstads Tingbog -1707

Sagen mod Anders Christensen Bedsted for resterende konsumtion og græspenge opsat 8 dage. (17/12).

(3/12). Sagen mod Boye Pedersen efter opsættelse igen opsat i 8 dage.
(17/12). Niels Christensen Vestervig gav til kende, at han havde ladet sig hverve til fodgarden af sergeant Peder Christensen Kielstrup. Sergeanten har udbetalt hvervepenge og haft anden bekostning på ham, og da sergeanten har tilladt, at han, sålænge sergeanten er her i byen på hvervning, må gå på egen hånd, hvor han vil i byen og omegnen, pantsætter NCV til forsikring sit hus med ejendom liggende på Bjerget til sergeanten. Tingsvidne.

17. december.

(10/12). De to sager, som konsumtionsfuldmægtig Andreas Kås har mod Anders Christensen Bedsted og Boye Pedersen, opsættes endnu 8 dage.
(24/12).

24. december.

Bent Tommesen i dommers sted.

(17/12). Konsumtionsfuldmægtig Andreas Kås efter opsættelse ctr. Anders Christensen Bedsted angående konsumtion. Kirsten Jensdatter vidner, at før Anders Bedsted flyttede til Bisgård, kom hans kone med noget fårekød to eller tre kroppe at hænge i røg. Else Laursdatter, tjenende Knud Riber i Bisgård, havde set kødet hænge i Kirsten Jensdatters kammers skorsten, og da konsumtionsbetjentene var i Bisgård for at inkvirere, kom Anders Christensens kone med noget fersk fårekød, to frambover, som hun lagde ind i Kirsten Jensdatters kammer på Bisgård, og Anders Christensens søster Else bar også noget i en sæk ind på kammeret, men hvad der var i sækken, vidste hun ikke. Sagen opsat til næste tingdag efter jul. (7/1 1708).

Sagen mod Boye Pedersen er med (konsumtionsfuldmægtig) Andreas Kås' tilladelse opsat til første ting efter jul. (7/12 1708).

Konsumtionssagen angående græspenge hos Anders Christensen også opsat til første ting efter jul. (7/1 1708).

Monsr Kås ctr. Laurs Jacobsen angående græspenge, som han ikke havde betalt til tiden, 14 dage før mortensdag. LJ mødte og tilbød at betale. Monsr Kås, ville ikke modtage pengene og krævede dom. Sagen opsat til første ting efter jul.

Hermed endes det år 1707 og videre i Jesu navn begyndes det år 1708. Gud give lykke og styrke retten.

1352

Thisted Købstads Tingbog - 1708

Byfoged: Iver Pedersen. 7. januar 1708.

(24/12 1707). Andreas Kås, konsumtionsfuldmægtig, ctr. Anders Christensen Bedsted efter opsættelse for vold mod konsumtionsbetjent Hans Johansen og konsumtionssvig med slagtning. Fremlagt attest fra tolder Christen Jensen Kierup, at han har hørt mad. Meiercrones kammertjener Genzheimer sige, at Anders Degn slog Hans Johansen på øret, og at han så,

at han var blodig. Andreas Kås gør byfogeden opmærksom på, at han ikke kan være uvidende om, at Anders Degn mange gange har handlet imod forordningen, skønt han i byfogedens nærværelse havde lovet ikke oftere at gøre det. AK kræver AB straffet, også for det kød, som er fundet hos ham, og som kræves konfiskeret. Sagen opsat 8 dage. (21/1).

(24/12 1707). Sagen mellem Andreas Kås og Boye Pedersen opsat endnu 8 dage. (14/1).

Niels Laursen, tjenende amtsforvalter Jens Hansen, tiltaler Jens Jakobsen glarmesters søn Jacob Jensen, fordi han skal have sagt, at Niels Laursen har beholdt 1 mark af penge, han skulle have givet den fattige Tomas Møller, efter hans husbonds kærestes befaling. For det samme tiltaler han Tomas Møllers kone med flere kvinder. Opsat 14 dage. (21/1).

Læst forordning om frihed for formynderskab, borgerlige og byens bestillinger til en vis tid for dem, der vil bosætte sig i købstæderne i kongens riger og lande, og at der holdes moderat med de årlige byskatter med slige borgere.

14. januar.

Andreas Kås, konsumtionsfuldmægtig, ctr. Boye Pedersen angående formodet toldsvig. Boye Pedersen svarer, at kødet, der var fundet, havde han ikke slagtet, men købt det af Anne Toftum og Hans Buch. Hvad maltet angår, da er det bekendt, at nogle mæsker tyndt og andre tykt, og ville man mæske med bare avner, blev øllet derefter, og karret var opfyldt forneden med sten og halm.

Dom: Da synsmændene erklærer, at de ikke kan vide, hvor meget malt, der var i karret, og Boye Pedersen erklærer at have købt kødet, frifindes han. Byfogeden hjemler Andreas Kås, på kongens og byens vegne, det lidet opsatte kværnehus med tilhørende plads og ejendom mellem Niels Jensen Toftums eller den af hans søn Laurits Nielsens i-stående krambod på vestre side vesten i byen, og sal. Niels Oderøs gård på ester side, fri for hver mands tiltale.

21. januar.

Niels Jensen Toftum (længere nede kaldet Niels Tordsen) ctr. Niels Bach, anden lektie hører, for gæld. Niels Bach erklærer, at han har stillet hr. Henrik (kapellanen) til kautionist, men kautionen blev ikke modtaget. Gælden har kun

1353

Thisted Købstads Tingbog - 1708

(!) stået et år, og dette er mere gjort af had end af kærlighed, og han begærer opsættelse.

Dom: Han skal betale inden 15 dage.

(7/1). Andreas Kås, konsumtionsfuldmægtig ctr. Anders Christensen Bedsted angående vold mod Hans Johansen, efter opsættelse. Anders Bedsted

påstår, at Hans Johansen har givet årsag til volden ved utilbørlige ord og vil føre vidner. Hans Johansen vil gøre ed på, at han ikke har sagt noget sådant til Anders Degn, og at dennes vidner er vildige, den ene hans kone, den anden hendes fader, ved høj alder så godt som et barn, og endelig hans søstre. Dommeren resolverede, at Anders Bedsted kunne føre sine vidner. Anders Bedsted fremlægger skriftlig attest fra Niels Nielsen, hans svigerfader, og fra hans kone. Andreas Kås formodede, at de skulle møde for retten, da de ikke var af så høj stand, at de efter loven kunne undlade det. Anders Bedsted svarede, at Niels Nielsen var syg og sengeliggende, og hans kone kunne ikke vel forlade sine små børn og møde på tinget, tilmed kunne hun læse og skrive. Han mener, at attesterne beviser, at Hans Johansen har overfaldet ham i hans egen frelse, og at han selv kun har handlet i nødværge. Hvad slagteriet angår, formoder han at blive frikendt. Opsat 8 dage. (28/1).

Konsumtionsfuldmægtigen aflyser, at ingen bruger afporte eller baglåger enten at indkøre, ride eller gå.

(7/1). Sagen Niels Laursen ctr. Jacob Jensen opsat 8 dage. Vidnerne skal da møde under deres faldsmål. (28/1).

28. januar.

(21/1). Andreas Kås, konsumtionsfuldmægtig, ctr. Anders Christensen Bedsted efter opsættelse angående resterende konsumtion og græspenge og slagsmålet mellem ham og konsumtionsbetjent Hans Johansen. Anders Bedsted og vidnerne var ikke mødt.

Dom: Da Anders Bedsted, før kvæget skulle registreres, måtte afskaffe sine kreaturer formedelst skab og sygdom, og nogle døde, som hver mand her i byen ved, og han først hen på sommeren købte nogle andre, skal han kun give halv græspenge og betale sagsomkostningerne. Hvad konsumtionsrestancen angår, da som bogholderen har tilstået ham delation, ophæves sagen, imod at han det søgende for processens rest betaler. (Om slagsmålet, se senere på dagen).

(21/1). Niels Laursen ctr. Jacob Jensen efter opsættelse. Flere vidner har hørt Jacob Jensen sige, at Tomas Møller skulle have haft 2 mark ligesom de andre fattige, men Niels Laursen gav ham kun 1 mark. Jacob Jensen tilstår, at han muligvis havde sagt, at de fattige var blevet lovet 2 mark, men fik kun 1 mark, og de fik alle to mark undtagen Tomas Møller, men han kunne ikke vide, om der var lovet ham mere, hvorpå han tilbød sin ed, som ikke blev tilladt. Tingsvidne. (4/2).

1354

Thisted Købstads Tingbog -1708

(Se ovenfor). Sagen Andreas Kås ctr. Anders Christensen Bedsted angående slagsmålet med Hans Johansen opsat igen 8 dage. (4/2).

4. februar.

(28/1). Andreas Kås ctr. Anders Christensen Bedsted efter opsættelse, angående konsumtion af slagting og slagsmål med Hans Johansen.

Dom: Da det var begæret, at konsumtionsfuldmægtigen ville fremvise sit kvægregister, så man kunne se, hvad der var anmeldt, og dette ikke er sket, så der er manquemant på begge sider, modereres Anders Bedsteds slagteafgift til 24 sk. for fårekroppene og 24 sk. for nødkødet.

Angående den overløst mod Hans Johansen, så beviser Anders Bedsted nok, at han var beegnet utilbørligt, men da han selv har hævnnet sig med ørefigen, skal han betale 2 rdl. til Hans Johansen og 2 rdl. i sagsomkostninger.

(28/1). Niels Laursen ctr. Jacob Jensen efter opsættelse. To mænd har før tinget holdtes, været hos amtsforvalterens kæreste, mad. Karen Christensdatter og vidnede, at hun havde sagt til dem, at hun ikke havde givet Niels Laursen mere end 1 mk. til Tomas Møller, men de andre fattige havde fået 2 mark. Jacob Jensen bad derefter Niels Laursen om forladelse, og sagen blev ophævet.

(22/10 1707). Rasmus Jørgensen på amtsforvalter Jens Hansens vegne ctr. justitsråd Heluerschou på Irup angående udgifterne ved Niels Haumands og hans kones pågribelse og hjemførelse fra Fredericia. Deres gods er blevet ført til Irup (Se Historisk Årbog for Thisted Amt 1860, 207 ff.). Niels Haumand boede i Kappelhus. Vidne er Jens Laursen i Lille Kappelhus. Fire bønder og nogle vagtfolk, som har ført voldsmændene til landstinget, vidner om, hvad de har fået. Andre vidner om, hvad de fik for at føre fangerne til Hals skanse, andre vidner om andre udgifter. Tingsvidne. (25/2).

18. februar. Intet. 25. februar.

(4/2). Amtsforvalter Jens Hansen ctr. justitsråd Heluerschou ang. bekostning på Niels Haumands hjemførsel osv. Jens Bloch på Gammelbygård mødte for Heluerschou. JB var stævnet på Irup, men mente, stævnet var ugyldigt, da han boede på Gammelbygård. Stævningsmændene beediger, at de stavnede JB på Irup og at han tilstod dem kald og varsel. Dommeren resolverer, at der er lovlig stævnet, så vidner kan føres. Knud Riber vidner, at da Niels Haumand var rømt, og det spurgtes, at han skulle være i Skanderborg, var mag. Holger Schandorph kommet til ham, og han ikke kunne foreslå en, der ville hente NH og hustru, hvad Peder Ålborg påtog sig, og der blev akkorderet om rejsepenge. Da sagde mag. Holger med en latterlig mine: Det skal Mads betale, men hvem det var, han mente, vidste KR ikke. Mag. Holger har indleveret et skriftligt indlæg, som skal indføres i akten. (Ikke indført).

1355

Thisted Købstads Tingbog -1708

3. marts.

Andreas Kås, konsumtionsfuldmægtig, tiltaler amtsforvalter Jens Hansen, fordi konsumtionsbetjentene er nægtet adgang til hans hus, da de ville inkvirere om bryggen, brænden, bagen, slagting og om bagporte og -låger. (17/3). Sognepræsten Friederich Schnell for konsumtionssvig, Tomas Væver for svig med forefundet mel, Niels Bendsen, for urigtig angivelse til konsumtion. Opsat 14 dage. (10/3).

Skøde fra Anders Poulsen, inspektør ved tobakstolden Pierre Poumeau hans fuldmægtig til Agnete Jensdatter,

sal. hr . Poul (Jensen Snedsted i Sjørring) hans enke hans iboende gård, liggende næst vestenfor toldereren, Christen Jensen Kierups gård (tilforn Niels Nielsen Visiterer) og næst sønden for Niels Christensen Sperrings gård, og er samme bygget ud til algaden med eller i et lidet hus, som tilhører hr. Peder Nielsen Lund i Skyum. Denne min gård har Morten Eskesen før ejet og beboet, og den er mig som højstbydende tilslået ved auktion 22/7 1706. Dat. 2. marts 1708.

10. marts.

Skøde fra Christen Frosts enke til Niels Jensen Vandet på et hus, skødet indført 3/11. ,

(3/3). Hans Jensen Buch på sognepræsten, hr. Friderich Schnells vegne ctr. konsumtionsbetjentene Hans Johansen og Christen Spillemand, fordi de har bemægtiget sig noget havre. Opsat 14 dage.

Skipper Andreas Engelbretsen af Kongsback i Halland i Sverige, som den 19. februar om natten kl. 10 er indstrandet ved Hanstholm med sit førende skib Carl den 12., gav til kende, at eftersom skibet, den 3. marts var slået i stykker af søen, begærer han, at hans skibsfolk må aflægge vidne og forklare, hvorledes skibet af havets magt blev slået i stykker. De forklarer omhyggeligt, hvor forskellige dele af skibet kom hen, og om den del af ladningen, der bestod af deler (tømmer), men desuden var der meget stangjern, som de mente, var udsplittet af vraget i dybet indenfor revlen og underskåret af sand og sten, så de så ingen anden middel for skipperen end at resolve sig på eventyr at sælge det til principalernes nytte, og skibsfolkene rådede ham til at tage mod et tilbud på 2000 slettedaler kroner, som var budt ham. Skipperen sluttede derfor kontrakt om salget, hvori han beretter, at han er strandet med sit førende skib Kong Carolus 12., drægtig 80 læster, med 1260 skippund stangjern og 3000 deler, som skulle til London. Efter strandingen på revlen og efter to dages og natters farlighed på vraget så de ikke nogen lejlighed til at redde deres liv da deres båd og jolle var drevet fra og slået i stykker, men da har landfolket efter deres yderste mulighed reddet og salveret dem med deres båd, hvor skibsfolkene nu siden har med landfolkenes hjælp bjerget så meget af skibsredskabet, som det var muligt. Skibet er siden sønderbrudt i tusinde splinter og spredt langs med landet, men formodentlig står noget af skibsbunden i havet med jernlasten, enddog intet kan ses. Så har jeg til mine medrederes og købmænds gavn solgt

1356

Thisted Købstads Tingbog - 1708

det vraggoods af skibsvraget, der ligger på stranden og den del af bunden, der formodentlig ligger på havbunden, sammen med de bjergende master, råer og stænger til justitsråd Hans August von Pagelsen til Nørtorp og Enevold Bierregaard til Kølbygård for 100 rdl. Endvidere beholder de alle de bjergede deller, som jeg har betalt bjergeløn for, for 1 rdl. tyltten, og de deller, som endnu findes på vraget og måtte blive bjerget, da jeg ikke anser det for værd at gøre bekostning på.

Jernlasten, som det for mig og mine folk er umuligt at bjerge, sælger han til de samme to mænd for 2000 slettedaler, hvorpå jeg til min og folkenes nødtørft har betalt 300 slettedaler.

Dat. Nørtorp 10. marts 1708. Anders
Engelbretsen. HA. v. Pagelsen. Enevold N. Beregård.

Skibsfolkene erklærer, at de anser kontrakten for at være til vedkommendes bedste. Tingsvidne.

Berendt Knudsen på Jep Bauns og Mikkell Bauns vegne i Tinstrup ctr. Peder Madsen Jensen, der stævnes på følgende måde, som videre i akten indføres (ikke medført). Hans Jensen Buch mødte for Peder Madsen. Der blev fremvist 2 skiftebreve og en dom, udstedt af Hillerslev herredsting 24. febr. 1705 og et tingsvidne af samme ting 29/11 1707, som videre i akten indføres (ikke indført), som i slutningen melder, at han, Berent Knudsen, har fået amtmandens fuldmægtig, Poul Maes's tilladelse til at måtte gå i retten i denne sag, og i samme vidne findes indført, hvad blama og ord, Peder Madsen har haft til de to mænd, som havde ombåret samme missive. Hans Buch mente, at disse vidner og attester ikke skulle modtages i retten, før Peder Madsen blev lovlig stævnet. Berendt Knudsen begærede attesten oplæst, dens indhold at høre, og siden kan dommeren gøre derved, som han vil. Dommeren tillod, at attesten blev oplæst, og så kunne den siden gælde efter sin værdi. Den lyder, som i akten indføres (ikke indført). Sagen drejer sig om børnepenge, som har stået hos Peder Madsens tjener Niels Andersen i Skinnerup. Mikkell Baun i Baungård og Jep Baun i Skinnerup har flere gange været hos Peder Madsen og krævet dem. Mikkell Baun forklarer, at han ville tage samme bolig i fæste og så selv svare børnepengene. Sagen opsat 5 uger. (28/4).

17. marts.

Bendt Tommæssøn i dommerens sted.

(3/3). Hans Mathiesen Vagaard, konsumtionsforpagter, begærer først, at herredsskriveren ville skrive i tingbogen og ikke på løst papir, som nu sker, og at sættemdommeren foreviser, at han er autoriseret til at betjene retten, da han er en enlig person, der ikke er gift eller bosat her i byen. Byskriveren erklærede, at der var nogle dokumenter forvildet for ham, som under forrige tingdages forretning skulle indføres, hvorfor han ikke i dag kunne skrive i tingbogen, og han erklærede, at han ikke skulle indføre andet på det løse papir end hvad retfærdigt var på begge sider.

Sættemdommeren erklærer, at han ikke mener, at det er nødvendigt at demonstrere, hvorledes han til rettens betjening er autoriseret, da det nok er enhver vitterligt, at han ikke nu eller nogen anden tid antager sig rettens betjening uden føje eller adgang.

1357

Thisted Købstads Tingbog - 1708

Hans Mathiesen fandt sig ikke fornøjet med disse erklæringer, men refererede (reserverede) sig sin påtale til højere steder. Dog, for at

han ikke skulle rejse så langt forgæves fra sit hus, fremstiller han sine stævningmænd, der har stævnet fru amtsforvalters, madame Karen Christensdatter til at påhøre vidner om hvorledes konsumtionsbetjentene blev nægtet adgang. Rasmus Jørgensen, amtsforvalterens fuldmægtig, indvender, at hvis konsumtionsbetjentene skulle vidne alene, så kunne de sige hver ærlig mand i byen på, hvad de vilde, og påføre dem sag uden årsag, og betjentene har ladet sig mærke med, at de særdeles ville eftertrakte amtsforvalterens hus. Det sidste benægter Hans Mathiesen og konsumtionsbetjentene. Derefter føres vidnerne. Andreas Kås vidner, at amtsforvalterens frue ikke ville tilstede, at der blev inkvireret. Andre vidner, at de har kigget ind af bryggersvinduet og set, at en pige stod med noget brød og sagde: Har I her nye brød, og at amtsforvalterens ladeport og havelåge vendte ud til marken, og der var ikke grøft eller lukkelse omkring. Et vidne har truffet amtsforvalterens folk ved nattetid ved fornævnte port og baglåge, en som havde en vogn med smør, gæs og en kalkunsk hane, en anden havde 6 eller flere harer. Et vidne havde ikke set, at de bagte, men der gik en usædvanlig røg af skorstenene og igennem tagstenene. Han havde ikke set, at de bagte eller at der var ild i ovnen. Rasmus Jørgensen sagde, at porten i laden havde været der, siden laden blev bygget, som vel er 80 år siden, uden at det havde været påtalt. Havelågen var der ingen, der brugte uden amtsforvalterens selv, som undertiden går derigennem til kirken. Den har været der over 30 år uden nogen modsigelse. Nøglen dertil kommer ikke i andre hænder end hans egne. Når et vidne forklarer, at man kunne køre gennem porten eller lågen ind i gården, da er det ikke sådan, som endnu kan ses.

Hans Mathiesen ville ikke for vidtløftigheds skyld fremføre andet, end at efter forordningen var alle bagporte og -låger forbudt.

(10/3). Om sognepræsten, hr. Friderich Schnells sag sagde vidner, at de havde inkvireret i hans hus og fundet, at de bryggede, og det syntes dem, at der måtte være en tønde malt i karret om ikke mere, og der var kun angivet 2 skp. Noget havre var kommet ind fra landet, og da det blev eftermålt, fandt de 5 skp. mere, end der var angivet, og dem tog betjentene med sig.

Præsten lod svare, at malten var mæsket og kommet i tappekarret og med lo på, at tappen var strøet med meget havrehalm, så det ikke kan vides, hvor meget der var i karret.

En konsumtionsbetjent vidner, at han aldrig har set amtsforvalterens port åben undtagen i høstens tid. Andre vidner, at de ikke har set, at der er kommet noget gennem porten med ind i byen af et led ved amtsforvalterens gård, og der var ingen almindelig kørevej igennem det led. Rasmus Jørgensen erklærer, at der går en ordinær vej igennem, til og fra kirken ind i byen. Tingsvidne. (24/3).

(23/7 1707). Skøde fra Peder Christensen, skomager, til Maren Andersdatter,

sal. hr. Jacob Borchhorsts enke, på hans nu iboende hus fag med to tilbyggede udskud, den ene ved østerenden, den anden ved søndersiden af vesterenden, med Anders Poulsens hus norden til og Eske Mortensens arvingers ejendom sønden til, og vender mod adelgaden med vestre ende, med grund og gårdsrum, som er i længden så langt samme hus strækker sig, og i bredden 161/4

Thisted Købstads Tingbog - 1708

sællands-alen sønderpå til kørevejen. Desuden et ladehus, 6 fag, med grund og brønden med junge, reb og trisse. Peder Christensen skal fraflytte huset til mikkelsdag. Dat. 20/7 1707.

24. marts.

(17/3). Hans Olufsen på sognepræsten hr. Friderich Schnell hans vegne, ctr. kons.betjentene Hans Johansen og Christen Spillemand efter opsættelse. Niels Christensen af Fårtoft vidner, at han 1707 noget før jul kom kørende med sin tiende til præsten sammen med to andre mænd fra Fårtoft, som også kom med deres tiende, og de kørte ad deres kirkevej ind i byen og holdt ved Jens Knudsens, og da de vidste, at der ingen betjente var ved denne bom, lod de et bud gå op til Østerport og skulle angive havren. Da budet kom tilbage til Jens Knudsens, sagde han, at der var ingen betjente ved Østerport, og han havde angivet havren til en gammel kone der i huset ved Østerport. Så kørte de bedre frem og holdt ved byfogedens port, hvor de to betjente og bogholderen (Andreas Kås) kom til. Bogholderen spurgte, om havren var angivet, og bønderne sagde, at det var angivet ved Østerport. Betjentene blev sendt derop og kom tilbage og sagde, at der var angivet 31/2 td. havre. Andreas Kås sagde, at betjentene skulle tage kornet og bære det bort, for der var mere, end der var angivet. De bar det ind i Christen Spillemands hus, og resten af kornet kørte bønderne op til præsten og ydede. Om andendagen kom de til præstens igen, hvor da også bogholderen kom. De spurgte ham, om de ikke kunne få deres korn igen og levere præsten deres tiende, som de burde. Han svarede, at de kunne få det, hvis de gav betjentene noget. Så fik de lov at føre det op til præsten og levere ham det på hans loft, og i begyndelsen, da de målte, var både præsten og hans kone til stede, men ikke da det blev afmålt, og da havren var afmålt, var der omtrent 1/2 td. over, i to slumper. Den ene betjent tog den ene slump og den anden den anden slump og gik ned af loftet dermed.

Hans Olufsen spurgte vidnet, om det var med præstens vilje og minde, at betjentene tog den halve td. havre. Han svarede, at det vidste han ikke, men præstens kone spurgte, hvor de blev af med havren. Da svarede bønderne, at betjentene tog det og løb med det. Andreas Kås spurgte vidnet, om han ikke hørte eller var vidende om, at præsten sendte bud til ham, at betjentene måtte komme og måle havren, og om der da var mere, end angivet, måtte betjentene tage det. Vidnet svarede, at det vidste han ikke, han havde ikke hørt det. Jens Nielsen den yngre (Vestergård) vidnede det samme. Jens Nielsen den ældre vidnede, at ham kom noget efter de andre og holdt ved Anders Smeds og gik så fra vognen og op til Østerport, hvor han angav 1/2 td. havre til Niels Rytters søn, da ingen andre fandtes. Han kørte derefter til byfogedens port. Bogholderen spurgte, om han havde noget havre, og hvor det var. Vidnet svarede, at det lå i den sæk. Bogholderen sagde da til betjentene: Sæt det. ind til det andet. Det gjorde de, og så kørte han med det andet tiendekorn, rug og byg op til præstens og vidste ikke videre at vidne. Sagen opsat 3 uger.

Thisted Købstads Tingbog - 1708

31. marts.

Peder Madsen Jensen på sin moders Maren Troelsdatters vegne tiltaler borgere, derimellem Anders Christensen Bedsted for skyld efter regnskabsbog. De mødte ikke.

Dom: De skal betale.

Andreas Kås på Hans Jørgen Soelborg af København hans vegne efter kommission til ham af Willum Holboy af England som interessent i jernlasten af det her på kysten indstrandede koffardiskib, Kong Carl kaldet, spurgte skipperen, om han selv eller hans folk havde søgt efter jernlasten, og om de havde fornummet noget til den. Skipperen svarede, at han sammen med sine folk og landfolkene for halvtredie uge siden og nu igen for ti dage siden ved en halv dags roligt hav havde søgt både på havet og rundt om ved kysten og om revlerne inden og uden og intet fornummet, men de fornam sand og sten på bunden på det sted, hvor skibet stod. To af skibsfolkene vidnede det samme. Desuden irettelagde skipperen en attest fra strandsiddere, at de aldrig havde set det mindste til jernlasten, men de mente, at jernet var blevet adsplittet på havbunden i dybet mellem revlerne og overskåret med sand og sten. Dat. Puggedahl 7/3 1708.

Attest fra by- og herredsfogeden, at disse strandsiddere var ærlige og uberygtede mænd, og at skipperen i H.A. v. Pagelsens nærværelse havde spurgt, om de ville forsøge at bjerge noget af jernet og lovet dem tredjedelen af værdien, men de svarede, at de ville ikke gøre det for halvdelen, men nok lade sig leje af skipperen med deres både, hvis han og hans folk ville søge. Jernlasten var indskibet fra Gothenborg for rådmanden Herman Giesche til Willum Holboy eller ordre. Konossementet blev fremlagt. Der var 1458 stænger, ialt 210 skippund.

Andreas Kås begærede efter Willum Holboys begæring, at skipper og mandskab ville forklare, hvordan det var gået til med strandingen, men da en del af folkene er rejst, og da der allerede er givet forklaring for retten, begærer han kun genpart af denne forklaring med rettens attestation.

14. april. Intet. 21. april.

Skøde fra Christen Madsen Krog, født i Thisted, til Boye Pedersen på to indmarksagre, han har arvet efter sin fader, den ene løber vesterende til amtsforvalter Jens Hansens jord, som hans mølle står på og med østerenden til Vegendal, den anden liggende i Vester vrat i Hov. (Sagen fortsætter).

Skøde fra Christen Madsen Krog til Søren Pedersen i Malle på en ager på Munkholm »af min fædrene arv«.

28. april.

(10/3). Berendt Knudsen på Jep Nielsens og Mikkell Nielsen Bauns vegne ctr. Peder Madsen Jensen efter opsættelse angående børnepenge. Han begærer dom, da sagen nu har stået på i 7 uger. Bendt Thommæssøn mødte for PMJ og begærede sagen opsat i 14 dage, da PMJ var bortrejst. Berendt Knudsen begærer dom, da PMJ mange gange har været indstævnet og ikke har fremført noget, der kunne befri ham. Sagen opsat 14 dage. (Sagen fortsætter).

Berendt Knudsen ctr. Peder Madsen Jensen angående ærerørige ord om ham. Begærer, at PMJ vil erklære sig om, hvad narre-stykker han vidste med ham. Sagen opsat 14 dage. (12/5).

5. maj.

Knud Pedersen Riber på Thisted Bisgaard ctr. en del borgere angående bekostning på en proces om landprangere. Opsat 8 dage. (12/5).

12. maj.

Læst forordning, at ingen må sende eller lade komme breve med den svenske post, som passerer gennem Danmark til og fra Hamborg.

(28/4). Berendt Knudsen af Grøntoft, birkeskriver til Ørum birketing, efter opsættelse på Jep Nielsen i Tinstrup og Mikkell Baun i Baungård deres vegne og på deres myndlinges vegne ctr. Peder Madsen Jensen angående børnepenge, idet han har frataget Niels Baun alt hvad han ejede tilligemed de umyndiges midler, der stod i boet uden rettens middel og hosværende, hvad han selv har indrømmet her for retten, og det efter at Jep Nielsen og Mikkell Baun havde fået dom over Niels Baun ved Hillerslev herredsting, skønt han vidste, at børnepengene var derinde, som siden for retten er bevist med sparebøsses oprettelse, som han ville haft over en krychryget skrædderkvinde at ville haft en skilling i sparebøssen hver lørdag aften og Niels Baun, som havde en lovlig sygdom, der ikke her kan berettes, ville have to skilling af ham hver lørdag aften af hvilket ringe tømmerarbejde, han kunne forrette. Berendt Knudsen formoder, at han som en overformynder, der ikke har holdt sig loven efterrettelig, bliver tilfundet derefter. Peder Madsen Jensen spurgte Jep Nielsen og Mikkell Baun, om de havde hans hånd at fremvise, at han havde sagt god for samme børnepenge. De svarede Nej, men de havde skiftebrevet efter deres sal. broders og hans hustru, og de havde mange gange siden han købte samme gods, talt med ham om børnepengene, men han svarede altid, at han ikke ville, at samme børnepenge skulle komme ud. Han havde svaret Jep Nielsen, at hvis de ikke ville lade det stå, kunne de tage det, men da de så fik dom over Niels Baun, tog han dagen efter fra Niels Baun alt hvad han havde og overleverede det til Mikkell Tomsen, hvad han også selv tilstod. Peder Madsen fremviste en seddel under byfogedens hånd af 7/1 1705. Berendt Knudsen begærede at måtte tegne på den til videre eftersyn på andre steder, hvad der ikke blev tilladt. Peder Madsen fremlagde en skriftlig forretning 1706 af Peder

Thisted Købstads Tingbog -1708

Madsen og to mænd i Skinnerup over boets midler. Berendt Knudsen svarede, at det var ganske imod tingsvidnerne, og Niels Baun vidnede ikke på anden måde, end han ville, at børnepenge skulle komme ud. Peder Madsen har ikke holdt sig loven efterrettelig, hvor børnepenge var inde, og han havde ikke nogen seddel fra byfogeden. Hvorpå blev i sagen kendt, som på folio ... findes indført (ikke indført! De øvrige dokumenter heller ikke indført). (Sagen fortsætter).

(1/10). Berendt Knudsen ctr. Peder Madsen Jensen angående fornærmelige ord. Han skulle til to mænd have sagt, at Berendt Knudsen var en nar, hvilket han vedstår. Berendt Knudsen undrer sig over, at han som en gammel mand fast 60 år gammel og længe havde kendt godtfolk, og særlig havde tjent den højædle herre hr. Otto Skeel til Vallø, og siden i 20 år har betjent retten som skriver til Ørum birketing, og aldrig har nogen været så plump mod ham. Berendt Knudsen kan ikke tro, at Peder Madsen Jensen har tjent så honette folk, og måske han aldrig har haft så vigtige sager for, men mener, at hans købmandsskab ikke har været af større bedrift end ved sæbe, hægter, nåle og deslige, hvorfor han ikke så skammelig skal beegne en gammel ærlig mand. Peder Madsen svarede på følgende måde etc. (ikke indført). Opsat 8 dage. (5/5). Knud Pedersen Riber ctr. en del borgere efter opsættelse for resterende andel i udgifterne ved en sag om landprangeri. Sagen opsat 14 dage. (26/5).

Marken i dag lyst i hegn for alle kreaturer og andet. 19. maj.

(12/5). Berendt Knudsen efter opsættelse ctr. Peder Madsen Jensen for skældsord. Peder Madsen Jensen ikke mødt.

Dom: Da Peder Madsen erklærer, at han ikke i nogen absolut måde har talt disse ord, men konditionel, og som han undskylder sig, at han ikke har ment Berendt Knudsen dermed, bør samme ord ikke komme Berendt Knudsen til forklejning på hans renommé eller ærlige navn og rygte, men PM betale 9 mark i sagsomkostninger.

26. maj.

(12/5). Sr. Ribers sag opsat igen 14 dage. (9/6). 2. juni.

Berendt Knudsen aflyser en panteforskrivning på 72 rdl. (Se nedenfor).

Afkald til Peder Vognsen Møller fra Toer Madsen på Holm på sin hustrus vegne, Jørgen (Jensen) Gris på Hanstholm på egne vegne, Maren Jensdatter i Søehuus på egne vegne og Karen (Christensdatter) Wert på sine umyndige børns vegne, som er nærmest berettiget til efter Peder Vognsen Møllers afdøde hustru Maren Jensdatter. De har modtaget et lidet vederlag af Peder Vognsen. Tor Madsens hustru er Kirsten Jensdatter.

1362

Thisted Købstads Tingbog -1708

(Se ovenfor). Her indføres den panteforskrivning, som nu er død og magtesløs. Poul Jensen Brusgård har opsagt de 72 rdl. Derefter indført en

attest og erklæring fra byfogeden Iver Pedersen, som lyder på, at Poul Jensen Brusgård har erlagt og betalt 72

rdl. af Thisted skoles penge, som var bestående hos Hans Axel Pors, der havde udstedt pantebrev på Laurs Madsen Smeds gård i Sindrup i Ydby sogn 4-0-1-2 med mere, og som Poul Jensen Brusgård har tilforhandlet sig dette pantegods og derfor hidtil har været ansvarlig for kapital og renter, altså kvitteres ham for de ovenmeldte 72 rdl. med rente, så han skal være på Thisted skoles vegne anger- og kravløs og forskrivningen, som nu ikke er ved hånden, være kasseret, såsom skolen ved mig får sin fulde betaling. 13/3 1705. Iver Pedersen.

Anders Nielsen på Vestervig lod læse et instrument om, at rytterbønderne i Ørum og Vestervig amter efter generalkommissariatets ordre af 3. januar sidst, grundede sig på kgl. bevilling af 29. december, om lindring på tre måneders afgift på grund af den af stormen, den 19. og 20. august 1706 forvoldte skade på deres korn, nemlig: (liste over de skadelidte og afslaget).

Pantebrev fra Wilhelm Schmidt, sognepræst til Haring og Stagstrup, til Peder Madsen Jensen på 70 sletdaler. Pant i hans Postiue (påsitiv), dog således, at positivet bliver stående i mit hus. 12/4 1708.

9. juni.

(26/5). Knud Pedersen Riber efter opsættelse ctr. en del borgere om landprangeriprocessens bekostning. Opsat 14 dage.

Hr. Friderich Schnell sognepræst, ctr. en del borgere for skyldige præstepenge. Opsat 8 dage. (16/6).

16. juni.

(9/6). Sagen om præstens præstepenge opsat 8 dage. (23/6). 23. juni.

Henrik Frandsen i dommers sted.

(16/6). Sognepræstens sag om præstepenge igen opsat 8 dage. (30/6). 30. juni.

Læst plakat om skippere, som sejler forbi Nyborg og Fredericia uden at angive sig med strømtold og fyrrpenge.

(23/6). Sognepræstens sag om præstepenge igen opsat 8 dage. (7/7). 7. juli.

(30/6). Sognepræstens sag om præstepenge igen opsat 8 dage. (14/7).

1363

Thisted Købstads Tingbog -1708

Jens Christensen Hillerslev ctr. Jørgen Laursen Handskemager og Mikkel Nielsen Markmand for overløst og udtrækken i åen. Synsmænd bevidner, at

hans kjole og andre klæder, han havde på sin krop var våde, og at der var lidt rødt på den venstre arm. Vidnerne ikke mødt. Opsat 8 dage.

14. juli.

Læst plakat om strandens bortforpagtning ved auktionen.

Læst kammerkollegiets advarsel, at proprietærerne, som opstalter øksne, rigtig angiver til amtmanden, hvis øksne de opstalter, og hvad toldsted de udføres.

Læst landstingsvarselsseddel, at de som har noget at fordre efter sal. Willum Schmidt i Rosholm præstegård, skal møde 1. august i Rosholm.

(7/7). Sognepræstens sag om præstepenge igen opsat i 8 dage. 21. juli. Intet.

28. juli.

Hans Olufsen i dommers sted. Intet. 4. august.

Læst proklama, at auktion skal holdes på Hesselgård med husgeråd og andet 28. august.

Knud Pedersen Riber ctr. Christen Christensen, Christen Søs tjenestedreng for kvægs udtagelse, og stabels og haspels brydelse på Thisted Bisgård 25. juli. Vidner ikke mødt. Opsat 14 dage.

Andreas Kås, konsumtionsfuldmægtig, ctr. Jens Mikkelsen Balle og Laurits Jacobsen angående konsumtionssvig. Opsat 14 dage. (18/8).

Hans Olufsen på sin tjenestepige Else Orms (Worms)datters vegne ctr. Niels Bendsen Smed, fordi han skulle forfærdige en kistelås til hende. Han har fået 8 sk. for det, men siden kan hun hverken få det ene eller det andet fra ham. Opsat 8 dage.

11. august.

Det tilkendegives, at der onsdag den 20. august skal holdes auktion over sal. byskriver Peiter Bartramsens efterladte midler, bestående i bohave, markjord og kornsæd på marken.

1364

Thisted Købstads Tingbog - 1708

18. august.

Læst kgl. befaling ang. kirurgien, at ingen må antages til barber i købstæderne, uden han har bestået sin eksamen, ej heller nogen dreng til samme barberkunst, antages, før han har læst latin og tysk og er kyndig i samme kunst. Andreas Kås's sag mod en del her fra byen opsat 8 dage. (25/8).

25. august.

(8/8). Andreas Kås, konsumtionsfuldmægtig, ctr. Jens Mikkelsen Balle for konsumtionssvig. Opsat 8 dage.

Den forrige sag af ham (Andreas Kås) ctr. Jens Balle også opsat 8 dage. (21/9). Niels Laursen på sin principals, amtsforvalter Jens Hansen vegne, ctr. Jens Mortensen Farvers søn. Sagsøgeren har frafaldet sagen.

Jens Hansen Dahle på sin principals Jørgen Pedersens vegne har ladet stævne udenbys folk med 8 dages varsel, men da de kan kræve 14 dages varsel, blev stævnenålet ikke modtaget.

Christen Mortensen Søe ctr. Knud Pedersen Riber på Tisted Bisgård for det svin, han skød ihjel 29. august på Bisgårds loft. Opsat 8 dage.

15. september. Intet. 22. september.

Knud Pedersen i dommers sted.

Læst kgl. befaling angående fremmede og udlændiske betleres afskaffelse samt om byens egne nødlidendes underhold herefter. Dat. 3/9 1708.

(25/8). Peder Christensen Årup på konsumtionsforvalteren Hans Mathiasens vegne ctr. Jens Mikkelsen Balle for konsumtionssvig. To sager, der begge blev opsat 14 dage. (6/10).

Mandag 1. oktober formedelst st. mikkelsdag indfaldt forleden lørdag.

Læst kgl. bestalling for Martinus Threyer til at være byskriver i Thisted, og herredsskriver til Hundborg-Hillerslev herredsting.

(12/5). Berendt Knudsen mødte på Jep Bauns og Mikkil Bauns vegne og æskede en dom, som var falden mellem Peder Madsen Jensen og dem sidste forår angående nogle børnepenge, som Peder Madsen søges for.

1365

Thisted Købstads Tingbog - 1708

6. oktober.

Jørgen Pedersen Normand tjenende H.A. v. Pagelsen ctr. Jacob Carlsen Guldsmed ang. skældsord og truen. Den ene stævningsmand ikke mødt, altså kunne sagen ikke foretages.

(22/9). Sagen mod Jens Mikkelsen Balle, begyndt for 14 dage siden, opsat 3 uger.

13. oktober.

Læst forordning om hestes udførsel af Danmark. 20. oktober.

Knud Riber i dommers sted. Intet.

27. oktober. Intet.

(19/2 1707). Her indført dom mellem Christen Jensen Kierup og Jørgen Pedersen af 19. februar 1707. Da kontrakten mellem toldereren og kuratoren ' melder, at Christen Kierup som lejer af gården, må anvende, hvad der er nødvendigt til gårdens reparation, når det sker på billigste måde, og det ikke findes, at toldereren har gjort unødvendig bekostning, kan jeg ikke se, at de mangelposter, som Jørgen Pedersens formand som kurator, Laurits Nielsen, har opsat, gælder imod tolderens fremlagte beviser. Og da toldereren ikke har medtaget noget, da han flyttede, bør hans udgifter fradrages i huslejen, dog at de i huslejen overskydende 4 rdl. 4 mk. 1 sk., som han påstår bør komme ham til gode, imod den efterstående og resterende husleje at gå lige op.

3. november.

Læst patent om Højesterets holdelse 1709.

(10/3). Her indført skøde fra Christen Madsen Frosts enke Anne Jensdatter til Niels Jensen Vandet, som skulle indføres 10. marts og lyder som følger:

Anne Jensdatter, sal. Christen Frosts enke, skøder til Niels Jensen Vandet hendes iboende hus i Østergade fra Lille Torv, forrige Niels Torsteds ejendom på østre side, og tolderens indplankede ejendom norden fra husene og ud til markvejen.

(5/2 1707). Her indført dom, afsagt mellem Jørgen Pedersen på den ene side og Maren Mortensdatter, sal. Emmike Eriksens, på den anden 5. febr. 1707. Da hun har købt en del på auktionen efter sal. Karen Emmiksdatter, og ikke betalt til kuratoren, Laurits Nielsen, eller hans eftermand, Jørgen Pedersen, tilfindes hun at betale inden 15 dage.

1366

Thisted Købstads Tingbog - 1708

10. november.

Simon Poulsen Smed ctr. Laurs Mikkelsen for hug, hårdrag, jordskuf og blodig slag. Synsmænd vidner, at han allehelgensdag aften ca. kl. 9 i Anders Frosts hus var blevet overfaldet, og hans næse og mund var blodige og hans halsklud overblødt, og han beskyldte Laurs Mikkelsen for at have gjort det. Vidner ikke mødt. Opsat 14 dage. -

17. november.

Læst forordning om kornskat 1709.

Læst forordning om, at fremmede ministre, som har opholdt sig ved hoffet, deres personer, domestikker og gods, ikke må pålægges arrest for gæld, som de, da de var her, eller ved deres bortrejse, har gjort.

Læst forordning om betlere i Danmark, såvel på landet som i købstæderne, København undtaget. 24/9 1708.

24. november.

Læst missive fra stiftamtmanden med en skrivelse fra to gehejmeråder ang. Hans Majestæts rejse udenfor riget.

1. december. Intet. 8. december. Intet. 15. december. Intet. 22. december.

Anders Kås, konsumtionsfuldmægtig, ctr. Gravers Pedersen ved Øster Mølle ang. at han har handlet imod forordninger efter advarsel. Opsat til første tingdag efter jul. (12/1 1709).

Dermed ender dette 1708 år.

1367

Thisted Købstads Tingbog -1709

Byfoged: Iver Pedersen. 12. januar.

Læst forbud på hvedes og hvedemels udførsel fra Danmark indtil videre.

(22/12 1708). Anders Kås, (konsumtionsfuldmægtig), ctr. Gravers Pedersen ved Vestermølle (ellers Øster Mølle) efter opsættelse opsat igen 8 dage. (19/1).

19. januar.

(12/1). Anders Kås ctr. Gravers Pedersen igen opsat 8 dage. (26/1).

Anders Kås begærer en ligning over byens indhegning og den derved gjorte bekostning. Peder Eskildsen og Boye Nielsen blev udnævnt til takseringsmænd ikke alene for dette, men og for andet, som kan forefalde.

26. januar.

(19/1). Anders Kås ctr. Gravers Pedersen i Øster Mølle efter opsættelse ang. formodet konsumtionssvig. To konsumtionsbetjente vidner, at de ved inkquisition i Øster Mølle fandt to sække korn, som der ikke var passerseddel ved, hvorfor de forseglede kornet. Siden var kornet borte. Gravers Pedersen, der besidder møllen, erklærer, at han ikke har malet kornet til mel. Det tilhørte nogle bønder, og da de ikke fik malet deres korn og skulle bruge mel til julebagningen, hentede de kornet i sækkene for at lade det male på møller på landet, og han kunne ikke hindre, at de hentede deres eget korn, men det var imod hans vilje. Anders Kås mente, at Gravers Pedersen burde bevise, at det forholdt sig sådan. Opsat 14 dage. (9/2).

Mandag, 4. februar. Intet.

9. februar.

(26/11). Anders Kås ctr. Gravers Pedersen i Øster Mølle efter opsættelse. Anders Kås formoder, at mølleren i en købstadmølle efter

loven og forordringerne er ansvarlig for kornet, og han kræver ham dømt. Opsat endnu 8 dage. (16/2).

16. februar.

(9/2). Anders Kås's sag mod møller Gravers Pedersen opsat 8 dage. Vide pagina 274. (Fol. 274 a).

1368

Thisted Købstads Tingbog - 1709

23. februar.

Læst Kgl. Maj.s forbud mod udførsel af kornvarer til fremmede steder. 2. marts.

Rasmus Jørgensen på amtsforvalter Jens Hansens vegne begærer, at den civile arrest, der er forkyndt for Niels Christensen Sperring, godkendes, da han endnu ikke har færdiggjort og overleveret sine regnskaber. Niels Christensen Sperring (tidligere amtsfuldmægtig) begærer, at hans regnskaber fra 1701 til 1707 bliver revideret, da han ellers ikke så let kan gøre sine sidste regnskaber færdig, men han erklærer, at han vil holde sig den civile arrest efterrettelig og lover snart at gøre regnskaberne færdig. Rasmus Jørgensen erklærer, at det allerede er længe over tiden, da der skulle gøres rigtighed, og forbeholder sig tiltale. (Se nedenfor).

Det forhen læste forbud mod kornvarers udførsel indført. Som grund angives ringe afgrøde 1708.

Den civile arrest, som amtsforvalter Jens Hansen har ladet forkynde for Niels Christensen Sperring, erklæres for billig og skal stå ved magt, til han overleverer de færdige regnskaber. Han skal betale sagens omkostninger med 6 rdl. (25/3).

(16/2). Dom i sagen mellem Anders Kås, kons. fuldmægtig og møller Gravers Pedersen. Da mølleren forklarede, at bønderne fra landsbyerne var kommet med korn og havde taget det igen, da de trængte til det ved højtiden, imod hans vilje, og han ikke kunne få hjælp fra byen, da møllem ligger langt fra byen, og da han beretter, at han nylig er kommen til byen som en fremmed og ikke var vidende om, at bønderne, som er de fleste han har at male for, og deres vej ikke falder gennem byen, skulle tage passerseddel til møllen, da bør han herefter have det i konsumtionsforvalterens minde, og ikke male for nogen bonde uden bevis fra konsumtionsfuldmægtigen, og svare sin andel konsumtion til konsumtionsforvalteren. For processen skal han betale 2 sldl.

9. marts.

Anders Eriksen og Peter Eiserman af Varberg på deres principalers Joachim Rave og medinteresseredes vegne, er kommet for at få at vide, hvordan det gik til ved indstrandingen for Tykysten af skuden »Raphaels Engel«, ført af skipper Biørn Andersen. Det oplyses ved et tingsvidne af Vestervig birketing. Skibet grundstødte i storm og snefog og blev kastet så højt op på landet, at det stod tilsyneladende tørt og hel, da stormen

lagde sig. Dog var skibet, efter at ladningen var taget ud, så beskadiget, at det ikke var sødygtigt. Ladningen, der for en del bestod af engelske uldne manufakturer, blev bragt til Vestervig. Omkostningerne angives. Synsmænd tilbød at aflægges ed på deres syn. Opsat til torsdag 14. marts.

1369

Thisted Købstads Tingbog - 1709

Læst plakat om auktion over Lerkenfeld gods med skov, bygning, fri birk, ager, eng og meget godt fiskevand, samt bøndergods og jus patronatus d. 5. april 1709 i Viborg.

I denne sag er Knud Pedersen Riber sættemdommer.

Laurits Jacobsen giver til kende, at byfogeden Iver Pedersen har betalt ham den arvepart, hans hustru kunne tilkomme efter hendes moder Maren Lauritsdatter, sal. Oluf Pedersen Langgårds.

Torsdag, 14. marts.

(9/3). Synsmænd er indkaldt for at beedige deres syn over den skade, de med førnævnte skib førte varer havde taget. De vurderede skaden til 900 rdl. 5 mk. 12 sk. Skipperen havde haft bekostninger ved opbjergningen til Vestervig og havde lånt penge af Peder Moldrup og havde givet ham panteforskrivning på varerne. De interesserede fuldmægtige fremlagde også en regning på deres udgifter og begærede rettens attest. (11/5).

16. marts. Intet. Mandag, 25. marts.

Fordi Mariæ bebudelsesdag faldt på tingdagen. Konsumtionsforvalter Hans Mathiesen tiltaler borgere for resterende konsumtion for 1706, 1707 og 1708. Opsat til lørdag 8 dage. (6/4).

Konsumtionsforvalter Hans Mathiesen tiltaler Anders Jensen og Peder Kortegård, møllere, for forseelse mod konsumtionsforordningen. Opsat til lørdag 8 dage. (13/4).

(7/3). Amtsforvalter Jens Hansen tiltaler Niels Christensen Sperring, fordi han endnu ikke har overleveret sine regnskaber, og fordi han har forladt den arrest, der var påbudt ham. Fuldmægtig Rasmus Jørgensen irettelægger arresten og andre dokumenter, der angår regnskabet. Niels Sperring begærer udsættelse. Han havde været nødt til at forlade arresten for at tale, så med en og så med en anden i anledning af regnskabet. Sagen opsat til lørdag 6. april. (3/4).

Henrik Frandsen udreder og forklarer angående den gård, han nu bebor, og som før har været beboet af Laurits Pedersen Morsing. Han har betalt de fleste af dem, der efter skiftet havde del i gården, deres tilgodehavende, men der er endnu nogle, som ikke vil modtage pengene, hvorfor han deponerer dem i retten og begærer, at retten vil give ham tingsvidne som adkomst.

Da som Henrik Frandsen har indløst med rede penge den gård han nu bebor i Storegade, forhen Laurits Morsings, så nær som 3 fag korshus ud til adelgaden, som bebos af den gudfrygtige matrone Birgitte Tomasdatter, (enke efter Ejler

1370

Thisted Købstads Tingbog -1709

Jacobsen til Nordentoft), så udstedes tingsvidne som hjemmel til gården undtagen de tre fag, men med grund, ejendom og indkørsel og anden rettighed, som gården følger eller af arilds tid fulgt haver.

Onsdag, 3. april efter tredje påskedag.

(25/3). Amtsforvalter Jens Hansen tiltaler med stævning fra byfogeden Jens Block på Gammelbygård for vold og overlast mod hans forrige fuldmægtig Niels Christensen Sperring i amtsforvalterens gård, hvor Niels Christensen Sperring som en arresteret person burde være i sin egen frelse og frihed. Stævnemålet opløses, men vidnerne er ikke mødt. Sagen opsat til lørdag 14 dage, som er 20. april. (6/4).

Læst Finanskollegiets tilkendegivelse, at forstranden fra Ty og op til Tversted sogn m.m. skal udbydes til de mestbydende.

6. april.

(3/4). Amtsforvalterens sag mod Niels Christensen Sperring opsat 14 dage. (20/4).

(25/3). Sagen mellem Hans Mathiesen, konsumtionsforvalter, og en del borgere opsat til næste tingdag. (13/4).

13. april.

(6/4). Sagen mellem Hans Mathiesen og en del borgere opsat til næste tingdag. (25/3). Sagen mellem Hans Mathiesen og Anders Jensen og Peder Kortegård, møllere, opsat til næste tingdag. (20/4).

20. april.

(13/4). De forrige tingdag nævnte to sager, anlagt af Hans Mathiasen fremdeles opsat i 14 dage. (4/5).

(6/4). Amtsforvalter Jens Hansen ctr. Niels Christensen Sperring efter opsættelse. NCS irettelægger et skriftligt indlæg. Rasmus Jørgensen på Jens Hansens vegne erklærer, at indlægget er uden bevis i nogen måde. Sagen opsat 14 dage. (4/5).

(3/4). Amtsforvalter Jens Hansen ctr. Jens Block opsat 3 uger. (11/5).

Niels Christensen Sperring tiltaler Anders Kås, konsumtionsfuldmægtig, fordi han ikke har indbetalt april kvartals konsumtion 1708, skønt Niels Sperring efter hans begæring har ført hele beløbet til indtægt for amtsforvalter Jens Hansen, for at konsumtionsforvalteren, Hans Mathiesen, ikke skulle blive forfulgt med execution. Efter at der er betalt 150

rdl., mangler der endnu 54 rdl. 26 sk., som han nu kræver Anders Kås for. Sagen opsat 14 dage.

1371

Thisted Købstads Tingbog - 1709

27. april.

Byfogeden gav til kende, at folk skulle holde deres svin af marken efter gammel sædvane, da folk nu sår deres korn, såfremt de ikke vil have dem ihjelskudt eller dræbt.

4. maj.

Læst forordning om, at det nu er tilladt at udgøre byg, bygmel og byggryn, men ikke andre kornsorter eller produkter deraf. Forordningen indført.

(20/4). Rasmus Jørgensen på amtsforvalter Jens Hansens vegne foregiver, at sagen mod den forrige fuldmægtig, Niels Christensen Sperring, på grund af godtfolks mellemhandling er ophævet. (15/6).

(23/4). Konsumtionsforvalteren Hans Mathiasens sag mod Anders Jensen og Peder Kortegård, møllere, efter opsættelse opsat endnu 14 dage.

11. maj.

(20/4). Sagen mellem amtsforvalter Jens Hansen og Jens Block på Gammelbygård, efter opsættelse ordnet i mindelighed.

Anders Kås på Friderich Kiers vegne af Ålborg tiltaler Niels Laursen, amtsforvalterens »tjener«, fordi han og Mikkell Jensen af Ålborg havde kautioneret for Niels Laursen og har måttet betale dennes skyld til amtsforvalteren 300 rdl., som han blev skyldig for oppebårne kongelige skatter. Han begærer, om nogen skulle kende midler tilhørende Niels Laursen, de da vil angive det, så han kan få lidt dækning. Rasmus Jørgensen s--farer, at Niels Laursen har indgivet en regning på hafte udgifter, men skylder mere end de 300 rdl., og når det bliver trukket fra, har han 25 rdl. til gode, som Friderich Kier kan gøre udlæg i, og desuden står der et skrin, som kan tages. Niels Laursen har opkrævet skatter, men Rasmus Jørgensen var fraværende.

Dom: Friderich Kier får de 25 rdl. og skrinet og må søge udlæg for resten i Niels Laursens midler.

(14/3). Panteforskrivning, hvorved skipper Anders Erichsen og Peter Eiserman på deres principal Joachim Rave i Varberg hans vegne, pantsætter til Christen Gjørup i Ålborg 14 pakker Baj, klæde og kirsei fra det skib, ført at Biørn Andersen, der strandede på Vestervig strand. Christen Gjørup har hjulpet dem som fremmede mænd, forstrakt dem med penge, givet dem råd og sendt sin broder Jens Gjørup med dem for at hjælpe. Til gengæld fik han en veksels på David Fischer i Helsingør, men den er prostesteret, hvorfor de nu giver Christen Gjørup pantebrev på godset,

der var ført fra Ålborg til Thisted, og fra Thisted til Vestervig kloster, og derfra til Thisted igen og til Ålborg. (6/6).

18. maj. Intet.

1372

Thisted Købstads Tingbog -1709

25. maj.

Skøde fra Peder Christensen Skomager med sin og hustrus fri vilje til Jens Mikkelsen Balle på to indmarksagre.

1. juni. Intet.

Torsdag, 6. juni, gæsteret og fredag, 7. juni, gæsteret.

(11/5). Peder Nielsen Mollerup har gjort arrest på gods, som er indstrandet med det svenske skib, og som tilhører Joachim Rave i Varberg, nemlig 5 pakker mærket I. R. fra nr. 1. til 5. Joachim Rave fører nu sagen frem for retten, da han har betalt Peder Nielsen Mollerup, men denne vil ikke give slip på arresten, før JR beviser, at godset er hans m.m.

Dom: At som Peder Nielsen Mollerup uden ringeste lovskikket vidisses fremlægges har pålagt Joachim Raves indstrandede 5 pakker gods, mærket I=R fra nr. 1 til nr. 5 en virkelig arrest, og hans forsvar for arresten ej med andet end snak betjener, hvorved købmanden Joachim Rave vederfares største tort, som i længden kan geråde til hans kredits spildelse, altså kendes den gjorte arrest ugyldig og sr. Rave selv at være mester af hans gods, og for den tilføjede ubilligste arrest, hvorved auktionen hindres, at have sin regres og titale til hr. assessor Mollerup forbeholden.

8. juni.

Forskrivning fra Dorte Nielsdatter Houf til Jørgen Pedersen Lund, hvorefter hun overdrager sit hus, gård og ejendom i Nørregade med Hartvig Bødkers hus på nørre side og Else Kløvs hus på søndre side, strækker sig fra algaden og nør ud til vejen ... med alt nagelfast, boskab og andet, og tre agre og et stykke eng på køret, og 7 får og lam, for de forstrækninger, Jørgen Pedersen og hans gode hustru har ydet mig i min svaghed, og for min begravelse. Hun skal have et kammer og husværelse til sin død, men huset og gården kan Jørgen Pedersen sælge ved auktion og gøre sig markjorden nyttig. Min søster skal kun have klæderne og 10 sldl. i penge efter min død. 30/5 1709. Dorte Nielsdatter Houf. Byfogeden og tolderen erklærer, at de samtykker, da det er til den fattige vanføre piges bedste.

15. juni.

Jørgen Pedersen i dommers sted.

(4/5). Afkald fra Poul Christensen Sperring og fra Peder Pedersen Leemand i Snejstrup på hans hustru Maren Christensdatters vegne, til Niels Christensen Sperrings efterladte hustru på arv efter deres sal.

broder Niels Christensen Sperring, (død 1709 ifølge kirkebog). Dat. 29/5 1709.

22. juni. Intet.

1373

Thisted Købstads Tingbog -1709

29. juni.

Anders Kås, konsumtionsfuldmægtig, på konsumtionsforvalter Hans Mathiasens vegne tiltaler en del borgere for skyldig konsumtion og folkeskat. (Lang liste).

Laurits Jacobsen tiltaler Laurits Lauritsen for en sort kappe, som hans hustru godvillig har lånt ham, og som han ikke har leveret tilbage, hvad der kræves (eller erstatning). Opsat 14 dage. (13/7).

6. juli. Intet. 13. juli.

Læst kgl. forbud mod at brænde brændevin af hvede eller rug, men kun af byg, havre eller malt (!!).

(29/6). Sagen mellem Laurs Jacobsen og Laurs Laursen efter opsættelse ophævet og forligt, da Laurs Laursen har leveret kappen tilbage.

Mikkel Tomasen, borger i Tisted, lader læse afkald fra Poul Madsen i Skyumgård til hans søn Niels Poulsen i Tisted, for arv efter h: ns søster Maren Madsdatter, fordi Niels Poulsen har gået sin kære faster til hånde med lydighed, tjeneste og troskab, såsom hun var en affældig og skrøbelig enke. Han har nu tilfredsstillet sin fader, Poul Madsen for arven efter hende - Poul Madsens sønners, Mads, Poul og Mikkel Poulssønners nærværelse. De er alle myndige.

20. juli.

Niels Bendsen og Peder Madsen tiltaler krøblingen Jens Christensen for tyveri og nogle borgere for hæleri. Opsat 8 dage. (27/7).

27. juli.

Sagen mod krøblingen Jens Christensen efter opsættelse igen opsat 8 dage. (3/8).

Anders Jensen Høeg af Ålborg lader stævne Dorte Nielsdatter Hov, mad. Ingeborg Bloch, Peder Marchursens enke, og Simon Marchursens enke, Anne Christensdatter, for hvad de skylder ham. Opsat 8 dage. (3/8). panteforskrivning fra Peder Nielsen Torp til Enevold Nielsen til Kølbygård og Vesløgård for 199 rdl. 4 mk. Pant i hans gård på Store Torv mellem Jørgen Pedersens og sal. Jens Svendsens gårde. (Sagen fortsætter).

pantebrev fra Peder Nielsen Torp, der har låbt 250

rdl. af kirkens midler og 164

rdl. af formynderpenge, og pantsætter til byfogeden alt hans boskab,

Thisted Købstads Tingbog -1709

kramvarer, kvæg, bæster og faarekrætter, vogne og plovredskab samt markjord, og hvis dette ikke er tilstrækkeligt, har min svigermoder Anne Christensdatter Kielstrup pantsat 4 td. bygsæde og hendes i mit hus tilhørende bohave.

3. august.

pantebrev fra Jens Mortensen farver til Anders Jensen Høeg i Ålborg for 417 sldl. 3 mk. 9 sk. Pant i hans iboende hus med farverhuset og inventar.

Sagen mellem Anders Jensen Høeg i Ålborg og Ingeborg Bloch og Simon Markussens enke efter opsættelse. De skal betale. Hvad angår Dorte Nielsdatter Hov, som ved testamente har overdraget, hvad hun ejer, til Jørgen Pedersen, bør dette testamente ikke komme Anders Høeg til skade, men hans fordring skal være prioriteret i de testamenterede midler.

(27/9). Sagen mod krøblingen Jens Christensen foretaget efter opsættelse. Han indrømmer, at han har taget noget hos Niels Bendsen og Peder Madsen og beder om nåde. De der er tiltalt for hæleri, mødte og forklarede, at de ikke vidste, at de ting, de havde købt, var stjålet, da Jens Christensen havde sagt, at han havde fået det til givens. Han kaldes Krøbel Jens. Hartvig Bødker svarer også for sin moder Maren Markmand.

Dom: Efter hans vankundige ungdoms dårligdom er han denne gang pardonneret, men skal inden 3 dage forlade byen og ikke mere indfinde sig her. Hans Andersen på Anders Jensen Høeg i Ålborg hans vegne ctr. Boye Nielsen og Peder Torp for skyld. Hans Andersen giver til kende, at Peder Torp har betalt. Boye Nielsen skal betale, såfremt hans hus ikke indbringer tilstrækkeligt ved auktionen. Boye Nielsen begærer opsættelse i 3 uger, idet han mente, at huset inden den tid var solgt. Opsat 3 uger. (17/8).

10. august.

Anders Christensen Thiel af Ålborg på Giødert Schmidt af Lübeck hans vegne ctr. Peder Torp for skyld. Han skal betale.

17. august.

Skøde fra Christen Nielsen Løfting med hustruens Anne Andersdatters råd, vilje og samtykke til unge karl Hans Simonsen på et stykke jord i Nørregade »mellem vores hus, vi nu ibor« og sal. Jens Lauritsen Skrædders gård næst sønden til, strækker sig til gaden på østre side og til bækken på vestre side »sønden vores iboende hus« og næst norden til sal. Jens Lauritsen Skrædders gård.

(3/8). Syn over et endehus, ibygget Maren Justsens gård. Huset er pantsat til Anders Jensen Høeg i Ålborg af Boye Nielsen. Huset er i sådan

en tilstand, at det ikke kan stå, uden det næsten af ny opbygges.
Grundvolden er øde og en del

1375

Thisted Købstads Tingbog -1709

tømmer forrådnet, så det er at befrygte, at det skal falde ned og gøre folk eller fæ skade.

24. august. Intet. 31. august.

Anders Kås i dommers sted.

Peder Mads Jensen giver til kende, at hans dreng har taget et »høved« på Kiers agre, hvor der var sået hvid havre. »Høvedet« tilhørte Jørgen Hanskemager. Synsmænd takserer skaden til 10 sk. Peder Mads Jensen har ladet tilbyde Jørgen Hanskemager, at han kunne få høvedet, hvis han erstattede skaden og betalte drengen for sin umage og synsmændene. Jørgen Hanskemager skal have svaret, han ville lade djævelen have med den at bestille. Han kunne vel få sig en hest igen. Peder Madsen begærede, at der måtte holdes offentlig auktion over dyret, hvorefter bemeldte gamle brunstjernede helmis blev auktioneret og købt af Morten Eskildsen.

7. september.

Hans Olufsen i dommers sted.

Skøde fra hr. Peder Nielsen Lund, sognepræst i Skyum, til Agnete Jensdatter,
sal. hr. Poul Jensens, fornum sognepræst i Sjørring og provst, på et korshus, behæftet sønden til hendes egen iboende gård. 25/8 1709.

Jens Hygum lader stævne sin svigerfader, Niels Jensen Toftum, for hans hustru, Dorothea Nielsdatters, mødrene arv. Skiftebrev efter Niels Jensen Toftums hustru, Kirstine Catharina Lauritsdatter, af 11. oktober 1697 fremlagt, hvori også børnenes arv efter deres sal. morbroder Peder Nielsen Bierregård. Niels Jensen Toftum havde frafaldet sin broderlod og omkostningerne ved begravelsen, og havde begæret, at hans datter derfor skulle nyde lige lod med hans sønner. Datteren har imidlertid giftet sig uden hans vilje og minde, og han havde derfor opskrevet, hvilke bekostninger han havde gjort på hende med skolegang, klæder og underhold. Hun havde om nattetide undveget hans hus imod hans vilje og videnskab. Sagen opsat 4 uger. (3/10).

Anders Kås gav til kende, at han ville føre en sag mod Peder Morsing for overfald på konsumtionsbetjent Hans Johansen, men da kaldsmændene ikke var mødt, kunne sagen ikke foretages, (14/9).

14. september.

Læst kgl. forbud mod alle slags kornvarers udførsel til fremmede steder undtagen boghvede.

Læst kgl. forbud mod handel med Danzig og andre befængte steder i Østersøen, så længe den grasserende smitsomme sygdom varer.

1376

Thisted Købstads Tingbog -1709

(7/9). Anders Kås, konsumtionsfuldmægtig, tiltaler Peder Laursen Morsing for overlast mod Hans Johansen, konsumtionsbetjent. Synsmænd vidner, at huden på hans kind var noget ristet og noget lidt ophovnet og noget lidt hår på hans hoved afrusket, hvad han beskyldte Peder Lauritsen Morsing for at have gjort. Sagen opsat 8 dage. (21/9).

(10/12 1707). I efterfølgende sag betjentes dommersædet af Hans Olufsen. Gehejmeråd Henning von Meyercrones enke ønsker oplysning om, hvor meget hendes og hendes mands gods, der var ført fra Frankrig med den kgl. fregat »Postillon«, som strandede i august 1706 ved Hanstholm, var beskadiget, da hun allerede har kostet mange penge på istandsættelse af møbler og bibliotek, men forgæves, da hun allerede kun har et bedærvet bibliotek og forrådnede møbler. Attester fra amtmanden, baron Gersdorff, Hans August von Pagelsen til Nørtoorp, kammerråd Mule, amtsforvalter Jens Hansen, tolderen Christen Jensen Kierup, og studiosus Laurits Bach, der beskriver møblernes og bøgernes tilstand. De kostbare malerier og gulddrammerne er ødelagt eller stærkt beskadiget, af biblioteket på mange tusinde bind er kun halvdelen i behold og ødelagt af saltvand, skønt de straks blev lagt til tørre i Thisted, møblerne med deres kostbare betræk er ødelagt, skønt de blev adskilt og oplagt på lofter i byen, kostbare chatoller og skabe og andet med indlagt træ er ødelagt osv. De udsteder attester om tilstanden.

21. september.

Hans Olufsen i byskriverens sted.

(14/9). Hans Johansen, konsumtionsbetjent tiltaler efter opsættelse Peder Lauritsen Morsing for overlast i hans logemente med hug og slag, og kræver streng straf. Opsat 14 dage. (5/10).

Christen Wolf på Karen Christensdatter Wolfs vegne tiltaler Else Jensdatter Kløv for overfald, hug og slag og unyttige skældsord. Simon Nielsen Kirkeprior vidner, at da han den 9. september ville gå op til kirken for at ringe til morgenbøn, faldt hans vej i Nørregade forbi Else Kløvs, og så så han, at Karen Wolf kom ud af Else Kløvs hus, og Else Kløv kom bagefter med en kæp og slog Karen Wolf på hendes ryg. Så greb de fat i hinanden og dragest tilsammen, men vidnet gik sin vej fort og så ikke mere. De andre vidner ikke mødt. Opsat 14 dage. (5/10).

28. september.

Hans Olufsen i dommers sted.

Jens Mikkelsen Balle tiltaler Maren bryggerspige hos byfogeden, fordi hun har sagt, at han har stjålet en del sild ud af byfogedens hus. Sagen opsat 8 dage. (5/10).

1377

Thisted Købstads Tingbog - 1709

5. oktober.

Hans Olufsen i dommers sted.

Læst kgl. forordninger om, hvornår forskellige skatter skal betales, samt om at konsumtionen skal bortforpagtes.

Skøde fra Niels Andersen i Tisted til ældste Jens Nielsen i Fårtoft på en ager i Storodde fald, som han har arvet efter sine forældre.

(21/9). Anders Kås begærer dom over Peder Morsing på Hans Johansens vegne, efter opsættelse. Opsat 8 dage. (2/10).

(21/9). Christen Wulff Ctr. Else Jensdatter Kløv på sin hustrus vegne efter opsættelse for overlast. Jørgen Hanskemagers kone vidner, at hun var gået ind til Else Kløv for at købe noget kød af hende, og da kom Maren Wolf derind og sagde til vidnet, om hun ville gå med hende, da skulle hun nu gå, hvorpå Else Kløv tog en kæp og løb ud af døren efter Karen Wolf. Men hvad der passerede på gaden viste hun ikke. Et andet vidne havde intet set eller hørt. Nogle vidner ikke mødt. Opsat 8 dage.

(28/9). Jens Mikkelsen Balle ctr. Maren Pedersdatter bryggerspige hos byfogeden efter opsættelse for beskyldning for tyveri. Fremlagt attest fra byfogeden, at Jens Mikkelsen Balle var den, han mest brugte i hans gårdsarbejde med tømren, snedkereren og andet, og at han altid havde forholdt sig flittig og tro, og at hverken han eller hans hustru kan tillægge ham noget utilbørligt. Maren Pedersdatter fremkom så og bad Jens Mikkelsen Balle om forladelse for den ublu tillagte beskyldning, som hun i ubesindig hastighed havde påsagt ham, og hun bad ham om han ville give hende hånd. Sagen ophævet. Tingsvidne.

12. oktober.

Læst forbud mod udførsel af korn og fedevarer.

(7/9). Berendt Knudsen på Niels Jensen Toftums vegne ctr. Jens Laursen Hygum, degn af Ingstrup angående hans kones mødrearv efter opsættelse. Der fremlægges en skriftlig stævning fra Niels Jensen Toftum, hvori han igen påstår, at alt hvad han har givet ud til hendes undervisning og opdragelse, skal fradrages i arven. Han stævner hans kære svoger borgmester Enevold Berregård og hans kæreste madame Anne Søe, om de kan nægte, at de har bedt ham om, at han skulle holde sin datter i ære og lære og ikke spare bekostning derpå, og om madame Anne Søe ikke selv havde tinget med kontrollørens kæreste om 8 rdl. for hendes lære hos hende. Niels Toftum vil føre vidner om hendes ulydighed mod sin fader og undvigelse af hans hus ved nattetid imod hans vilje.

Bent Tomassen på Jens Hygums vegne påstår, at der ikke er stævnet rigtigt, da stævningen skulle forkyndes på Jens Hygums bopæl.

1378

Thisted Købstads Tingbog - 1709

Der var stævnet for en pige i den Enevold Bjerregård tilhørende gård i Thisted, men Anne Søe nægter at tage mod stævningen, da den ikke er forkyndt på deres bopæl, Kølbygård. Byfogeden vil derfor ikke tilstede vidneførsel. (Sagen fortsætter).

Bent Tomassen på Jens Laursen Hyum, degn til Ingstrup, hans vegne ctr. Niels Jensen Toftum om samme sag. Jens Hygum mener, at en fader bør sørge for sin datter uden vederlag, men han har opskrevet selv småting som sy- og knappenåle. Til gengæld kunne hun så forlange løn for sin møje i de 6 års tid, hun var husholderske for ham i hans enkemandssæde. Niels Toftum fremhæver, at datterens kære morbroder, borgmester Enevold Bjerregård og hans kæreste har bedt ham, at han ikke skulle spare bekostningen på hendes ære og lære. osv.osv.

Dom: Niels Jensen Toftum skal betale sin datters mand hendes mødrene arv uden renter, og de arvede 50 rdl. med renter, dog skal der afkortes 1/3 af renten for formynderskab, og 1/4 børnerenteskat 1699, for en guldring 2 rdl. 4 mk. og 6 rdl. for en kiste. Han skal betale 8 rdl. i sagsomkostninger. (8/2 1710).

(5/10). Hans Johansen, konsumtionsbetjent, ctr. Peder Laursen) Morsing efter opsættelse for overlast. Opsat til dom 8 dage. (19/10).

19. oktober.

Læst patent om højesterets afholdelse 1710.

Læst forordning om forhold med strandede skibe.

(12/10). Hans Johansen, konsumtionsbetjent ctr. Peder Laursen Morsing efter opsættelse for overlast. Peder Morsing mødt og nægtede at have slået Hans Johansen. Han mente, denne kunne have fået skaden ved at løbe på neglen af svøben, da han (PLM) løftede den for at værgе sig, idet HJ løftede en stol imod ham. HJ sagde, at han løftede en stol for at værgе sig. PLM vil ikke aflægge ed. Dom: Han skal betale trende lod sølv.

Anders Kås, konsumtionsfuldmægtig, ctr. Niels Jensen Toftum for resterende konsumtion og urigtig angivelse. Vidner ikke mødt. Opsat 8 dage. (26/10).

Hans Mathiesen, konsumtionsforvalter, hans fuldmægtig Anders Kås fremlægger en regning på bekostning med byens grøfter og porte på 16 rdl. og begærer en ligning på byens indvånere til betalingen og begærede opsættelsen i 5 uger. 26. november.

(19/10). Jens Mikkelsen Balle på Anders Kås, konsumtionsfuldmægtig hans vegne ctr. Niels Jensen Toftum efter opsættelse. Niels Jensen Toftum var selv til stede og svarede, at han var indstævnet til tinget mod vidners førelse, hvorfor han formoder, at der ikke gives opsættelse, og tilbyder her for retten at betale, om han var Anders Kås noget skyldig. Dommeren kunne derfor ikke

Thisted Købstads Tingbog -1709

tillade opsættelse, mest som der til første ting, hvortil der var stævnet til vidners førelse, end ikke engang heller nogen vidner ført.

Berendt Knudsen på Aage Ottosens enke, Maren Mogensens vegne ctr. Hans Olufsen angående et par sølvskospænder, som havde tilhørt hendes mand, men uden vederlag og på utilbørlig måde var kommet af hendes hus, og siden skal være set hos Hans Olufsen. Hans Olufsen mødte og svarede, at han havde købt de spænder, han havde vist organistens enke og Jakob Guldsmed, af Poul Nielsen Malle i Hillerslev, og det havde han sagt til dem. Enken indrømmer, at hun har spurgt Poul Nielsen Malle, og at han havde sagt, at han havde solgt spænder til Hans Olufsen. Berendt Knudsen begærer spænderne forevist. Sagen opsat 8 dage. Da skal Hans Olufsen fremlægge spænderne til eftersyn i retten. Enken erklærer, at det ikke var hendes tanke at sigte Hans Olufsen. (2/11).

2. november.

Læst kgl. befaling til byfogeden angående at han i kgl. Maj.s navn forsikrer borgerskabet om, at de med deres skiberum og fartøj, som de fører viktualier på til København, skal være fri og forskånet for arrest og beslag.

Læst kgl. patent om pardon for en del kgl. Maj.s landskatter af Ballum, Emmerløv og Møgeltønder sogn og andetsteds der i egnen, som af utidig frygt for at undgå enrollering under landmilitsen har begivet sig til fremmede steder, så at de sikkert og frit kan indfinde sig og søge deres næring til søs uden at blive enrolleret til kongens tjeneste til lands.

(26/10). 1 sagen mellem organist Ove Ottosens enke og Hans Olufsen fremstillede Hans Olufsen Poul Nielsen Malle i Hillerslev, der vedkendte sig at have solgt spænderne til Hans Olufsen, og at det var de samme spænder, som nu er fremlagt i retten. Organistens enke og Jacob Carlsen guldsmed og hans læredreng Mads Pedersen genkendte også spænderne, som guldsmeden havde haft til opkogning og rensning. Berendt Knudsen forlanger på enkens vegne spænderne udleveret, og at Hans Olufsen betaler sagens omkostninger. Opsat 8 dage. (9/11).

Jørgen Pedersen tiltaler nogle borger for skyld. Opsat 8 dage. 9. november.

(2/11). Berendt Knudsen på Åge Ottosens enkes vegne angående de omtvistede sølvskospænder efter opsættelse.

Dom: Da Hans Olufsen nu for retten har fremstillet sin hjemmelsmand, som er en fast bosat mand, og da han har leveret spænderne fra sig, frikendes han, og sagsøgeren henvises til at søge regru hos hjemmelsmanden for omkostningerne.

Sagen mellem Jørgen Pedersen og hans skyldnere er forligt og ophævet.

1380

Thisted Købstads Tingbog - 1709

16. november.

Mads Jørgensen Toftum i dommers sted og Eske Jensen i byskriverens sted.
Intet.

23. november.

Det blev for retten tilkendegivet, at hvem som har noget at fordre i sal, organist Åge Ottosens bo, skal indgive deres fordringer til rettens middel inden mandag d. 25. november.

Bendt Thomæsen på Laurs Langgård i Søgård hans vegne ctr. byfogeden angående hans myndlings, Laurs Ollesen Langgårds fædrene og mødrene arv, som byfogeden som overformynder har hos sig og ikke vil udlevere. Niels Christensen til Abildgård beskikkes af stiftamtmanden til sættestemmer. Der henvises til skiftebrevene. Byfogeden erklærer, at hvis Laurits Langgård vil stille fornøden sikkerhed, skal han få pengene i løbet af 1/4 år. Sagen opsat 3 uger. (14/12).

30. november.

Læst forordning om landeværn i Danmark. Læst ekstrakt af politi- og kommercekollegiets memorial til kongen om forholdsregler mod smitsom syge. Læst instruktion til byfogeder, skippere og barberere angående, hvorledes der skal forholdes med ankomne skibe, folk og passagerer. Læst en placat, som på hver tingdag skal oplæses og en genpart af den skal opslås på tingdøren til alles efterretning. Læst en såkaldt efterretning, oversat på dansk efter tysk original, som er tilsendt stiftamtmanden.

7. december.

Læst den placat, som skal oplæses hver tingdag. 14. december.

Læst den placat, som til hver tingdag skal oplæses ... angående pestens forebyggelse.

I følgende sag blev retten betjent af Niels Christensen Abildgård i Østerild. (23/11). Laurs Pedersen Langgård ctr. byfoged Iver Pedersen efter opsættelse. Byfogeden siger, at han har et og andet at fremlægge, men det har ikke kunnet lade sig gøre at forelægge det, da han har haft noget af forrette, hvorfor han begærer sagen udsat til næste tingdag efter Hellig tre Konger. Opsat så længe. (11/1 1710).

21. december.

Læst den plakat osv.

1381

Thisted Købstads Tingbog - 1709

Læst panteforskrivning fra Kirsten Jensdatter til hr. Peder Lund i Skyum, for 46 rdl. i 8 sk. stykker. Pant i den gårdsdel, hun har købt af

Mikkel Simonsen, liggende tvært overfor Thisted kirkemur samt i noget indbo.

Hermed endes dette 1709 år i Jesu navn.

1382

Thisted Købstads Tingbog - 1710

11. januar.

Bendt Thomæsen i dommers sted. Vide fol. 311. (18/1).

18. januar.

Anders Poulsen i byskriverens sted.

Boye Nielsen tiltaler Anders Kås, fordi han på to års tid har brugt hans anpart husværelse i den gård, som kaldes Maren Justdatters gård i Vestergade i Thisted, hvorfor han forlanger husleje årlig 6 sletdaler, som er det ringeste, han har bortlejet hans gårdpart for til andre, og som guldsmeden gav det år, han boede der. Mens Christian Sadelmager havde husværelse i samme gårdspart, har Anders Kås gjort sig bryggeret og andre husrum nyttig. Desuden forlanger han betaling for 400 fiskekroge og 7 hareskind og for at have brugt noget indbo. Berendt Knudsen på Anders Kåses vegne mener ikke, at der har været aftalt nogen leje m.m. Opsat 8 dage.

Her indført, hvad der 11. januar passerede for retten.

Læst en plakat, som hver tingdag skal oplæses angående pestens forebyggelse. Skøde fra Peder Nielsen Kortegård med sin hustrus råd og samtykke til Jørgen Pedersen Lund på en ager ved hans møllehus vesten byen, som Peder Hou nu ibor, løber sønder og nær med den ene ende til Torsted vej, og den søndre ende til Møllevejen, 9 skp. bygsæde, i rennum med Mads Jørgensens jord på vestre side og Jørgen Pedersens møllehus på østre side.

(4/2 1709). 1 efterfølgende . sag betjente Niels Christensen i Abildgård dommersædet. Laurits Pedersen Langgård ctr. byfoged Iver Pedersen efter opsættelse angående hans myndling og brodersøn, Laurits Olufsen Langgårds arvelodder. Byfogeden har nægtet at udbetale dem, før Laurits Langgård stiller kaution.

Dom: Da der ikke - efter så mange års forløb er beskikket en anden værge, (hvis Laurits Langgård skulle agtes uvederhæftig), skal byfogeden udbetale arven til Laurits Langgård, men ikke sagsomkostninger, da Laurits Langgård selv har underskrevet skiftebrevet, og det ikke bevises, at han da påstod sig arven udbetalt.

25. januar.

Læst en plakat, som hver tingdag skal oplæses.

Læst kgl. patent, at kongen har set sig nødsaget til at gribe til våben mod Cron-Sverrig, og om konfiskation af svensk ejendom i Danmark

undtagen, hvad der tilhører undersåtterne i de svenske provinser af det romerske rige, så længe man i samme provinser afholder sig fra fjendtligheder. Dat 1/12 1709. (1/2).

1383

Thisted Købstads Tingbog - 1710

1. februar.

Læst en plakat osv.

Læst forordning om matrikelskat, rytterholdspenge og flæskeskat 1710.

(25/1). Læst befaling til stiftamtmanden om, at den første rejse, der gøres med skibe, skal være med magasinkorn til København, fyrstendømmerne og Norge. Boer Nielsen ctr. Oluf Joensens hustru Anne Jespersdatter angående noget mælk, hun på en sær og formentlig utilbørlig måde skal have begæret af Boer Nielsens tjenestepige og også fået, til hvad brug vil vidnerne forklare, og imidlertid forbigås at nævne. Bl.a. indstævnes præstens to medhjælpere, Niels Bendsen og Jørgen Pedersen, og sognepræsten ! ! ! (Sagen fortsætter).

Olle Joensen skrædder irettelægger et skriftligt svar, hvori han erklærer, at Boer Nielsen har påført hans kone en sag i sære måder, som om hun skulle have tenderet noget for bemeldte Boer Nielsens hustru eller pårørende til nogen forhåelse, da har det ikke været hans tanke, langt mindre hans kones, men om det skulle regnes hans kone til last, at hun havde fået en halv pægl mælk af en pige, som var kommet til vor dør med det, dog utvungen, lader jeg stå for sit værd, mest lysten hos kvindeskønnet kunne derudi forårsage appetit, og skal derfor gerne med lige varer ske vederlag. Han og hans hustru ved ikke noget utilbørligt om Boer Nielsen selv eller hans hustru, langt mindre hans eller hustrus pårørende, 'og om min kone af kvindeskrøbelighed kunne have talt et hastigt ord, så beder hun om forladelse. Efter at dette var passeret, blev Boer Nielsens fuldmægtig, Tomas Andersen, spurgt, om han ville forfølge sagen videre. Han svarede nej.

8. februar.

Bendt Thomæsen i dommers sted. Læst plakat osv.

Skøde fra Laurits Jacobsen til Jep Christensen Løfting i Silstrup på en indmarksager.

Skøde fra Laurits Jacobsen til Laurs Mikkelsen Fårtoft på en indmarksager. Skøde fra Niels Andersen, borger i Thisted, til Christen Sørensen Vestergård i Fårtoft på en havrelandsager i Vibdals fald, 4 td. havresæde.

Niels Jensen Toftum fremlægger afveafkald fra Henrik Kohinna, borger og handelsmand i Stade i Holsten, til hans svigerfader for hans hustrus, Anne Nielsdatters arv efter hendes moder, Dorothea Boyesdatter, efter skiftebrev 1683. Dat. Thisted 8/3 1699.

(Anne Nielsdatter Toftum absolveret 1692, skyldte for barnefader Henrik, korporal under dragonerne).

Afkald fra Laurits Nielsen Toftum til hans fader Niels Jensen Toftum, først for 100 sletdaler, som faderen har givet ham 1703 med hans morbroder Enevold

1384

Thisted Købstads Tingbog - 1710

Nielsen Berregårds og byfogedens samtykke af hans mødrearv til nogen liden handels og nærings fortsættelse, og da dette ikke var tilstrækkeligt, har han bedt sin fader om resten af hans mødrearv og arven efter hans morbroder Peder Nielsen Berregård, og nu har han med sin morbror Enevold Nielsen til Kølbygård og byfogedens samtykke modtaget 109 1/2 sletdaler, hvorfor han kvitterer og erklærer, at hans fader ikke er ham mere skyldig. Dat 8/1 1706.

(12/10 1709). Afkald (der står skøde) fra Jens Lauridsen, degn til Ingstrup og dets anneks, til hans svigerfader, Niels Jensen Toftum, for hans hustru Dorethes Nielsdatters mødrene arv og efter hendes morbroder, Peder Nielsen Berregård. Dat. 30. november 1709.

Arvekvittering fra Laurits Jacobsen Tingstrup til hans broder Mikkell Tomsen i Tisted for hans 3 brødre, Mads, Poul og Christen Jacobsønner, deres mødrearv, da han er formynder for dem, og for hans egen og hans brøders fædrearv, og for en arv efter deres modersøster, som tilfalder Poul og Christen Jacobsønner. Dat 25/10 1706.

Laurits Jacobsen har samtidig solgt de uvisse fordringer i hans faders stervbo til Mikkell Tomsen, hans broder, på egne og søskendes vegne.

Jens Christensen Hillerslev tiltaler Laurits Jacobsen for overløst. Han har taget huen af ham og bemægtiget sig den. Niels Andersen vidner, at Laurits Jacobsen og andre var kommet ind i Niels Andersens hus. Da kom Jens Christensen Hillerslev også derind og spurgte om Mikkell Markmand ikke var derinde. I det samme tog Laurits Jacobsen Tingstrup huen af ham, som var en kabushue med sølvsnore på. Jens Hillerslev sagde: Fly mig min hue igen. Laurits Jacobsen svarede: Du skal bie lidt. Så blev Jens Hillerslev vred og æskede ham udenfor døren og sagde: Mød mig her udenfor! Da Laurits Jacobsen hørte det, blev han så fortørnet, at han gav ham et slag på hans mund eller kind. Tingsvidne.

15. februar.

Læst den sædvanlige plakat. 22. februar.

Læst den sædvanlige plakat. 1. marts.

Læst den sædvanlige plakat.

Jørgen Pedersen Normand i Rær tiltaler Jørgen Pedersen Lund i Thisted, for et par pistoler, tilhørende Jørgen Normand og leveret Jørgen Lund til opbevaring af smeden Erik Pallesen i Kjelstrup, men som Jørgen Lund har

udleveret til løjtnant Kauffmann ved dragonerne efter et brev fra denne, hvori han

1385

Thisted Købstads Tingbog - 1710

berettede, at Jørgen Norman havde foræret ham pistolerne i Gisselbæk. Jørgen Normand gør Jørgen Lund ansvarlig og kræver pistolerne eller betaling.

Dom: Da Jørgen Normand ikke beviser, at pistolerne er leveret til Jørgen Lund til troer hånd, og Jørgen Lund beviser med løjtnantens brev, at Jørgen Normand har foræret ham dem, frikendes Jørgen Lund, og Jørgen Normand må søge sin regres hos løjtnant Kauffmann.

Skøde fra Iver Pedersen, byfoged, og Martinus Threyer, byskriver, til Anders Kås, fuldmægtig ved konsumtionsintraderne i Thisted på en ager, købt 9/7 1709 på auktion efter salig Knud Pedersen Riber, en ager ved Øster Mølle, som Peder Vognsen Møller har i leje, og på sal. Jens Christensen Skyums gård, købt ved auktion efter ham 12/8 samme år, beliggende i Storegade, bestående af ralingshuset, 9 fag, liggende mellem Ingeborg Muller på vestre side og Johanne Jensdatter på østre side, tilhørende bryggers og køkken, vendende ud ad gården til, 6 fag, samt laden norden i samme gård 8 fag, samt ved samme auktion en liden øde plads ved Østerport og en dertil hørende liden toft næst ved sal. Hans Bucks jord. Dat. 21/2 1710.

8. marts.

Bent Pedersen i byskriverens sted.

Skøde fra Laurits Jacobsen til Søren Pedersen Malle på to indmarksagre på Munkholm, den ene norden for Øster Mølle, den anden østen til Peder Wognsens Mølle.

15. marts.

Mads Jørgensen i dommers sted, Bendt Thomæsen i byskriverens sted og svaghed.

Andreas Kås forrige bogholder ved konsumtionen tiltaler borgere for resterende konsumtion. Opsat 8 dage. (22/3).

22. marts.

Iver Pedersen, dommer. Eske Jensen i byskriverens sted.

(15/3). Anders Kås's sag mod borgere for konsumtionsskyld opsat 8 dage. (29/3).

Pantebrev fra byskriver Marthinus Threyer til Jørgen Pedersen for 128 rdl. 4 mk. Pant i alt hvad han

ejer. Dat. 28/12 1709.

29. marts.

Eske Jensen i byskriverens sted.

1386

Thisted Købstads Tingbog - 1710

(22/3). Anders Kås kræver efter opsættelse resterende konsumtion. Opsat 8 dage. (5/4).

5. april.

Bent Thommæssøn i dommers sted, Eske Jensen i byskriverens sted. Andreas Kås kræver efter opsættelse resterende konsumtion. Dom: De skal betale.

12. april.

Bent Tomsen i dommers sted, Eske Jensen i byskriverens sted.

Læst forordning om krigsstyr. Læst kopi af kgl. befaling om hestes bortskikkelse til Fyn.

Læst 2 landstingsvarselssedler, den ene angående hr. Christen Mouritsen, forrige sognepræst til Dragstrup og Skallerup, hans efterladte og bortdøde enke, den anden kaptajn Knabenhouer angående Lund hovedgård i Mors i maj 1709.

Skøde fra Christen Andersen Stiern med sin hustrus råd og samtykke til Mikkel Tomsen Tinstrup på en indmarksager på Hald vesten byen.

19. april.

Blev bytinget ikke holdt formedelst påskehelligt, som da indfaldt næste dag efter.

26. april.

Eske Jensen i byskriverens sted.

Læst kgl. anordning og reglement for commissfarer og fribyttere. 3. maj.

Bent Tomsen i dommers sted. Eske Jensen i byskriverens sted.

Læst kgl. befaling, at byfogeden skal forfatte en specifikation over alle de skytter, der enten tjener proprietærer eller sig på egen hånd opholder. Stiftamtmanden har kundgjort byfogeden, at alle de heste, der er over 14 palmer høje, og findes i Tisted by eller de to herreder, skal præsenteres i Ålborg 5. maj, og derom akkorderes til kgl. Maj.s tjeneste.

1387

Thisted Købstads Tingbog - 1710

Jacob Jensen Glarmester benægter at være fader til Kirsten Nielsdatters barn og tilbyder at gøre ed. Hun siger, at hun vil føre vidner. Opsat 14 dage. (17/5). 10. maj.

Eske Jensen i byskriverens sted.

Var intet at bestille, uden aleneste blev advaret, at de i morgen begynder at holde deres kvæg og kreatur af folkenes korn og borer, såsom marken lyses i hegne, og hvad svin som løs kommer i folkenes såede agre efter gammel sædvane har ingen fred, uden at ihjelskydes, ej heller at gå nogensteds på gaden og wroede om folkenes haver og andetsteds.

17. maj.

Bent Tomæsen i afdøde byskriver Marthinus Threyers sted.

Skøde fra Dorethea Mari Roese, sal. hr . Jacob Urbansen, forrige sognepræst til Tømmerby og Lild hans enke, til tolder Christen Jensen Kiærup en part i hans iboende gård, som sal. Niels Nielsen Visiterer før har beboet, nemlig i korshuset 5 fag fra venstre ende og i vester ende i laden fra stalden 3 fag og i et hus, kaldet østerhuset fra nørre ende 3 fag . . som min mormoder Dorethea Bierings i Ålborg er udlagt i Mads Pedersens arvelod 1693.

(3/5). Jacob Jensen Glarmester tilbød igen at aflægge ed på, at han ikke var fader til Kirsten Nielsdatters barn. Hun ønsker opsættelse til hendes faders hjemkomst. Opsat 14 dage. (31/5).

31. maj.

Bent Tomæsen i afdøde byskriverens sted.

Skøde fra Maren Jensdatter, sal. Ofve Ottesens, forrige organist i Thisted, med sin svogers hr. Søren Madsen Høiberg i Sennels og hendes steddatters, Anne Ovesdatters, deres samtykke, til Jørgen Pedersen Lund på et hende og hendes steddatter tilhørende hus i Nørregade, sal. Simon Marchersens enke Anne Christensdatters hus eller lade med sin tagdråb på søndre side, Enevold Nielsen Bierregårds øde ejendom på nørre side, Oluf Joensen skrædders have og ejendom på østre side, og byens alfarvej og gade på vestre side. (Anne Ovesdatter underskriver: Anne Ofuesdatter Bølgers).

Skøde fra Anne Andersdatter, sal. Christen Nielsen Løftings enke i Tisted til Tomas Jespersen i Silstrup på en indmarksager på Hald.

(17/5). Jacob Jensen Glarmester tilbød igen ed på, at han ikke var fader til det barn, Kirsten Nielsdatter sidst have født, og han aldrig havde haft naturlig samkvem med hende. Det blev tilladt ham, og efter han ed, frikendtes han.

1388

Thisted Købstads Tingbog - 1710

Jørgen Pedersen tiltaler Jens Jacobsen glarmester for at have bemægtiget sig et stykke ejendom mellem hans hus og det hus, som er forundt Ove Ottesens enke til videre. Syndmænd vidner, at Jens Jacobsen har indhegnet et stykke udover de gamle skelsten, ungefær 1 alen bredt.

7. juni.

Bent Tomæsen i afdøde byskrivners sted.

Assessor Peder Nielsen Mollerup tiltaler toldereren Christen Jensen Kierup for 40 rdl. bjergeløn, som han i oktober 1703 betalte for det salt, som toldereren fik af det, der instrandede med det svenske skib. (Se 2/4 1707 og 1/5 1706). Toldereren har i en skrivelse til Mollerup erkendt sin skyld (18/1 1709) men bedt om henstand. Toldereren vil nu betale, men uden renter.

Dom: Han skal betale med renter fra skrivelsens dato 18/1 1709.

Mads Didriksen tiltaler Anders Laursen Smed for en pistol, som han havde lånt af Mads Didriksen, men ikke leveret tilbage. Anders Smed fremlagde pistolen i retten. Mads Didriksen krævede sagens omkostninger. Niels Jensen Toftum mødte også og vedkendte sig pistolen og foregav, at den var stjålet fra hans have ved tolderens gård for omtrent to år siden. Den hang da på et søm, der var slået i en af plankerne.

Dom: Anders Laursen Smed skal betale Mads Didriksen sagens omkostninger. (Sagen fortsætter).

Niels Jensen Toftum begærer, at byfogeden lægger arest på den pistol, som Anders Smed nu har leveret til Mads Didriksen, da han vedkender sig den. Byfogeden forordnede straks to mænd, med hvem han gjorde arrest på pistolen, hvorefter den blev forsejlet og skal blive i rettens gemme til sagens videre udførsel. (14/10).

Rektor Christopher Blymester tiltaler Anders Sønberg, fordi han har forladt Thisted skoles gård i Visby uden at holde de løfter, han har givet. Han skal have lovet, at hans broder ville overtage hele gården. Anders Sønberg møder og erklærer, at han ikke har lovet rektoren noget og foreviser sit afskedsbrev, hvori der står, at da Anders Sønberg hellere vil drive sit smedehåndværk end passe landbrug, bliver han fri og kan nedsætte sig i nærmeste købstad, idet hans broder af samme fornavn overtager hele gården. Anders Sønberg deponerer 4 rdl. i retten, om han skulle være rektor noget skyldig. Opsat efter begæring 8 dage. (14/6).

14. juli.

Bent Thomæsøn i afdøde byskrivners sted.

Læst stiftsbefalingsmandens missive til byfogeden, at alle som bruger sejlads, skal vogte sig for fjendtlige skibe og fribyttere med mere.

1389

Thisted Købstads Tingbog - 1710

(7/6). Niels Jensen Toftum lader stævne Mads Didriksen angående den pistol, som nu er arresteret i retten. Hans sønner Laurs Nielsen og Søren Nielsen bekræfter, at deres fader havde en pistol hængende i haven, og han brugte den til at skræmme fugle med, som ville gøre havefrugten skade. Laurs Nielsen kunne ikke se rettere, end at det var denne pistol. Hans fader havde fået sin pistol af forrige visiterer her i byen, sal. Henrik Ludvig for 8 eller 9 år siden, men mistede den for omtrent 2 år siden. Søren Nielsen er ikke helt sikker på, at det er den samme pistol, som ligger i retten, og det er Niels Jensen Toftums forrige tjenestepige heller ikke. Det viser sig, at pistolen er mærket på bøjlen. Niels Toftum siger, at samme mærke var på hans pistol, da han mistede den. Opsat 3 uger. (21/6).

(7/6). Rektor Christopher Blimester ved sin discipel Daniel Jensen tiltaler efter opsættelse Anders Sønberg, og fremlægger attester fra forskellige, som skal bevise, at Anders Sønberg hans broder havde lovet at overtage skolens gård i Visby, for at Anders Sønberg kunne få afskedsbrev. Opsat 8 dage. (14/6).

21. juni.

Bent Thomæsen i afdøde byskrivners sted.

(14/6). Mads Didriksen stævner Niels Jensen Toftum anlangende den omtvistede pistol. Maren Sørensdatter, Mads Didriksens tjenestepige vidner, at hun sidste St. Hansdags marked for 4 år siden fandt denne pistol på Thisted Mark på Barrøgel ved vejen som løber til Ullerupgård, og da var den i et foderal af barket læder ligesom nu, men der var noget grønt rask syet til, som Mads Didriksen undte hende. Hun havde været inde på Øster Mølle hos Poul Møller med pistolen for at »oplyse« den. Men der var ikke det mærke på den, som nu er. Attest fra Poul Jensen og hustru Mette Christensdatter i Hørm mølle, at pigen viste dem en pistol, hun havde fundet. Flere vidner har set en pistol, men om det var denne eller ikke, tør de ikke sige. Opsat 14 dage. (5/7).

(14/6). Rektors sag mod Anders Sønberg opsat endnu 14 dage. (5/7). 28. juni.

Bent Thomæsøn. 5. juli.

Bent Thomæsøn.

(21/6). Mads Didriksen vil føre vidner i sagen om pistolen. Han siger, at der ikke var mærke på pistolen, da han lånte den til Anders Olufsen Smed, og antyder, at Niels Toftum og Anders Smed har lagt råd op. Opsat 8 dage. (12/7). (21/6). Sagen mellem rektor og Anders Sønberg er bilagt, da Anders Sønbergs broder, Anders Nielsen Sønberg vil overtage hele gården.

1390

Thisted Købstads Tingbog - 1710

Palle Nielsen, konsumtionsbetjent, tiltaler en del folk, fordi de skal have sagt, at han har stjålet nogle penge af et skrin, som han skulle have brudt op med en jernkrog. Pengene tilhørte Peder Tomsen. Vidnerne

siger, at de ikke har hørt noget. De tiltalte siger, at de ikke har sigtet Palle Nielsen. Opsat 14 dage. (19/7).

12. juli.

Bent Thomæsen.

Læst kgl. bestalling for Andreas Carl Richter til at være byskriver og herredsskriver. 26/5 1710.

(5/7). Sagen om pistolen fortsat. Flere vidner føres. Opsat 14 dage. (26/7). 19. juli.

Bent Tommassen i dommers sted, Eske Jensen i byskriverens sted.

(5/7). Palle Jensen, konsumtionsbetjent, stævner en mængde borgere som vidner og tiltalte i sagen om hans beskyldning mod borgere for at have sagt, at han skulle have stjålet penge af et skrin. Alle siger, at de ikke ved noget eller har sagt noget. Opsat 8 dag. (26/7).

Hr. Johan Torsen, sognepræst til Nors og Tveds, lader opbyde 100 rdl. på sin myndlings, Søren Sengeløs's vegne, om nogenmod forsikring vil låne dem og svare renter.

26. juli.

Bent Thomæsøn.

(19/7). Palle Nielsen, konsumtionsbetjent, har igen stævnet mange borgere i sagen om de stjalne penge. Alle de mødte vidner, at de vel har hørt, at Peder Tomsen har fået stjålet nogle penge af et skrin, men hvem der havde gjort det, vidste de ikke, og Peder Tomsen havde ikke sagt noget om, hvem der havde gjort det. De vidner, der ikke er mødt, forelægges at møde om 14 dage. (9/8).

Mikkel Nielsen, avlskarl i Bisgård, gav til kende, at en ubekendt person havde bragt en sæk til gården, af hvad årsag vidstes ikke. Han vil nu have samme sæk oplyst, for i påkommende tilfælde at være præcaveret.

(12/7). Sagen mellem Niels Jensen Toftum og Mads Mikkelsen om en pistol er blevet forligt, ophævet, død og magtesløs, og pistolen skal forblive i byfogedens hus.

I Jesu navn begyndte jeg først d. 9. august udi denne tingprotokol at skrive. Gud give fremdeles lykke og fremgang. (Andreas Carl Richter).

1391

Thisted Købstads Tingbog - 1710

2. august.

Byskriver Andreas Richter.

Pantebrev fra Laurids Andersen Warmbach til Mourits Kønig Lelius på Ullerupgård for 80 rdl. Pant i hans hus og markjord.

Læst forordning om artillerikuskes anskaffelse.

Rasmus Jørgensen gør forbud hos Jesper Poulsen af Nykøbing på penge, som denne skulle have betalt Andreas Kås for en båd, indtil Andreas Kås's gæld til Rasmus Jørgensen var betalt. Andreas Kås skylder efter hans eget bevis 55 rdl., samt penge for noget korn. Jesper Povlsen er ved dette forbud præjudicerlig i båden med tilbehør at vinde og beholde. (Sagen fortsætter).

Anders Poulsen lod fornemme, om nogen kunne give ham underretning om en båd, som er frakommet ham, og som han har solgt til Jesper Poulsen af Nykøbing. Båden havde han overleveret til Jesper Povlsen i dag. Han udlovede belønning. Byens tjener Rasmus Clausen gav til kende, at han ville vise Anders Povlsen en båd, som lå i Boye Nielsens gård, så han kunne se, om det var den båd, og i så fald forventede han ducør.

9. august.

(26/7). Palle Nielsen, konsumtionsbetjent, kræver vidneudsagn om beskyldning for tyveri. Vidner forklarer, at de ikke har hørt nogen sigte palle Nielsen. Han kræver flere vidner indkaldt, men der dømmes i sagen.

Dommen indført pag. 336 (a). (Se nedenfor)

Berendt Knudsen af Grøntoft, birkeskriver til Ørum birketing, ctr. Niels Jensen Toftums svigermoder, Anne Christophersdatter og hans kæreste, mad. Ellen Mogensdatter, for vederlag for hans medvirken i en sag mellem Anne Christophersdatter og hendes mands, Mogens Madsen Vogelius's eftermand som sognepræst i Ugilt, hr. Pors Hammer, om enkens rettigheder. Det viser sig under sagen, at Berendt Knudsen har fået fuldmagt til at føre sagen, men at han i stedet har indgået en akkord med hr. Pors Hammer til præsteenens store skade, hvorfor hun nægter at betale. Opsat 14 dage. (23/8).

(Se ovenfor). Dom i Palle Nielsens sag mod flere borgere. Palle Nielsen har indstævnet mangfoldige godtfolk og hindret dem i deres gerning og hus for at møde til tinge at skulle vidne om noget sladder og snak, som de siger sig ikke at vide noget om, så det synes, at palle Nielsen vil gøre sig selv mistænkt i sager, han ikke er beskyldt for af nogen, og ikke engang vil nøjes med så mangfoldige godtfolks vidnesbyrd, men snart vil have hele byen indkaldt til tinget, og som der er gjort forelæggelse på nogle personer, hvoriblandt en del godtfolks børn, som forældrene på børnenes vegne møder og absolut forklarer, intet af den omtvistede snak ved at sige, og mænd på deres hustruers vegne gør samme forklaring, og hvis palle Nielsen ikke er tilfreds endnu, henvises han til at tage

1392

Thisted Købstads Tingbog - 1710

landstingsstævning over dem, som ikke har villet møde for retten her. Men de indstævnte har regres til palle Nielsen for deres omkostninger og tidsspilde ved sagen.

Peder Christensen, dansk skolemester, lod opløse en klage over, at nogle gør indgreb i hans embede.

16. august.

Niels Taarsen (=Niels Jensen Toftum) tiltaler skyldnere, bl.a. Anders Kås. Sagen opsat 14 dage, om de imidlertid kan komme til enighed med Niels Torsen. (30/8).

23. august.

Baltzer Blassack af ritmester Arenstorffs kompagni lader lyse efter en pistol, som er frakommen ham mellem Tisted og Skinnerup. Han lover findeløn.

(9/8). Berendt Knudsen ctr. Anne Christophersdatter og vedkommende. Han fremlægger lange dokumenter. Sagen opsat 3 uger. (Han underskriver Berendt Knudsen Boess). (13/9).

30. august.

(16/8). Niels Torsen ctr. skyldnere efter opsættelse. På Anders Kås hans vegne var mødt hans søn. Sagen opsat 14 dage. I en skrivelse, hvori han skriver, at Niels Toftum har foræret hans lille søn en paryk, som han nu forlanger 1 rdl. for. Han kan få den igen. Han mener desuden han har konsumtionspenge til gode. (13/9).

6. september.

Laurs Warmbach lader fremkalde synsmænd, der bevidner, at en af hans agre, besået med byg, var ilde medhandlet af kreaturer. Han skylder Peder Vognsen Møllers kreaturer for at have forvoldt skaden. Opsat 3 uger. (27/9).

13. september.

Læst rentekammerets resolution om auktion over beholdne kirker med jus patronatus, hartkorn og landgilde.

(23/8). Berendt Knudsen Boes ctr. Anne Christophersdatter efter opsættelse. (Ellen Mogensdatters svoger er Frederik i Horsfeld). Opsat 8 dage. (20/9). (30/8). Monsieur Toftum efter opsættelse ctr. skyldnere, bl.a. Andreas Kås, som tilstår gælden, men mener at have noget til gode. Opsat 8 dage. (20/9).

1393

Thisted Købstads Tingbog -1710

20. september.

(13/9). Berendt Knudsen efter opsættelse ctr. Anne Christophersdatter. Han hævder, at han ikke har fået penge til Anne Christophersdatter af hr. Pors Hammer, som en løs seddel fra denne antyder, men at de 130 daler,

hun skulle have efter forliget, er udbetalt til vedkommende. Bent Tommesen svarer på Anne Christophersdatters vegne med at spørge, med hvilken myndighed Berendt Knudsen har sluttet et forlig med hr. Pors Hammer, der er til skade for enken for over 20 rdl., og hvorledes han efter eget behag har skilt enken ved hendes husværelse, som hun havde krav på. Berendt Knudsen mener, at enken havde sagt, at hvis han kunne forlige sagen, så de det gerne, og at Anne Eskildsdatter i Spangerhede og deres svoger Frederik i Horsfeld havde haft bud til ham om det samme. Bent Tommesen svarer, at han ikke holdt Berendt Knudsens snak at være af nogen værdi. Hr. Pors Hammer har erklæret, at han har givet Berendt Knudsen 10 sldl. på enkens vegne. Berendt Knudsen kræver betaling fordi han har sluttet forlig. Sagen opsat 14 dage. (4/10).

(13/9). Niels Jensen Toftum efter opsættelse ctr. skyldnere. Andreas Kås erklærer, at en del af den opførte gæld er penge, som Niels Toftum har foræret ham, hvorfor denne del fragår i det, han skal betale. De andre skal betale, undtagen to, som her for retten har rettet for sig.

27. september.

Læst en efterlysning efter en del bortrømte artillerikuske.

Jens Hansen Skrædder lader lyse efter en bortløbet læredreng Bendix Evertsen. (6/9). Laurits Warmbach efter opsættelse ctr. Peder Vognsen Møller angående skade på en ager. Sagen blev forliget; Peder Vognsen betaler til Laurits Warmbach for 2 skp. byg.

4. oktober.

Læst patent om Højesterets holdelse 1711.

(20/9). Berendt Knudsen efter opsættelse ctr. Anne Christophersdatter. Hun irettelægger en skrivelse til byfogeden, om at hun havde sluttet en kontrakt med hendes mands eftermand, og den blev konfirmeret i provsteretten, men han havde ikke opfyldt kontrakten, så hun måtte søge proces, og hun havde derfor bedt Berendt Knudsen føre processen. I stedet for havde han sluttet forlig uden at have bemyndigelse dertil, hvorved hun har lidt stor skade. (11/10).

11. oktober.

Læst forordning om skat på parykker, fontager, karosser, chaiser og tjenestefolk.

1394

Thisted Købstads Tingbog -1710

Læst befaling til byfogeden om told og konsumtion af tobak, som skal bortforpagtes.

(4/10). Berendt Knudsen ctr. Anne Christophersdatter efter opsættelse. Anne Christophersdatter erklærer, at efter provsterettens afgørelse skulle hun tilkomme 152 sldl. 5 sk., af hr. Pors Hammer som pensionsrettighed, men Berendt Knudsen har uden hendes vidende sluttet forlig, så hun kun skulle have 130 sldl. Hun erklærer, at hun aldrig har

givet ham tilladelse dertil, og han har fraskrevet hende hendes gode husværelse, som hun skulle have nydt sin livstid hos bemeldte præst. Dommeren spurgte parterne, og de havde mere at bemærke, hvortil de svarede nej. Optaget til dom om 8 dage. (18/10).

18. oktober.

Jørgen Pedersen ctr. skyldnere. Opsat 8 dage.

Tomas Andersen af Momtoft på hr. Melchior Hiardemål, sognepræst til Sæby, hans vegne, tiltaler Jens Knudsen for skyld til sal. Peder Tomsen på Momtoft 1 rdl. Jens Knudsen beretter, at han havde betalt 1 sldl. til Peder Tomsen og leveret ham dem i Øster Møllehus, og PT lovede at kvitte ham en mark. Desuden havde han været synsmand ved et syn på Øster Mølle samme tid ved pinsedagstider 1708. Siden havde han igen været til syn på møllen efter byfogedens befaling, men fik intet for det, og nu i sommer havde han synet møllen for hr. Melchior, som havde fået møllen ved auktion. Han aflagde ed på sin fremstilling og mente, at hr. Melchior snarere skyldte ham noget end han hr. Melchior.

Dom indført nedenfor.

(11/10). Berendt Knudsen ctr.. Anne Christophersdatter efter opsættelse efter seneste vedtægt i sagen. Bent Tommasen erklærer på enkens vegne, at han nu har fået oplyst, at Berendt Knudsen foruden det andet har givet afkald på sagsomkostninger i sagen mod hr. Pors Hammer.

Dommen indført nedenfor.

Dom i sagen mellem hr. Melchior Hiardemål og Jens Knudsen.

Da hr. Melchior ingen pure bevis har fremlagt, og da Jens Knudsen ved ed erklærer, at han har fornøjet Peder Tomsen, dels med rede penge og dels med tjenester, frikendes Jens Knudsen.

Mandhafte Niels Westervig, soldat under fodgarden giver til kende, at han har solgt sit hus på Bjerget ved Østerport til Gravers Pedersen Murmester. Huset vender med nordende til algaden eller byens ud- og indkørsel, og er på 9 fag. Desuden sælges et lille stk. jord, 1 skp. bygsæd.

Dom i sagen mellem Berendt Knudsen og Anne Christophersdatter.

Da Berendt Knudsen intet gyldigt bevis har på sin fordring, men producerer en fuldmagt fra Anne Christophersdatter, der alene tillader Berendt Knudsen at føre hendes sag, så vidt lands lov og ret tillader, idet han så mener, at blive

1395

Thisted Købstads Tingbog - 1710

tildømt den forlangte sum og endog processens omkostninger, hvorimod Anne Christophersdatter fremlægger en seddel fra hr. Pors Hammer, som melder, at han har betalt til Berendt Knudsen på Anne Christophersdatters

vegne 16 sldl., men Berendt Knudsen siger, at disse penge ikke var til enken, men til ham selv for at forlige sagen. Enken siger, at hun ikke har givet tilladelse til forlig. Så, da dette forlig har voldt enken skade og berøvet hende hendes husværelse, og Berendt Knudsen intet gyldigt bevis har, men har handlet imod hans principals ordre, idet han efter eget behag uden samtykke har indgået forlig, og Berendt Knudsen efter egen tilståelse har taget mod penge af modparten for at forlige sagen, så bør han i det mindste miste hans fordrede 11 sldl. 2 mk. 10 sk., såvel som det omtalte lærred. (25/10).

25. oktober.

Jørgen Pedersen tiltaler skyldnere. Han har tilstået nogle af dem henstand. De andre skal betale.

Dette hører under fol. 346 b. (18/10).

Desforuden har hr. Pors nu først for alvor ibragt Anne Christophersdatter store bekostninger ved hans stævnmåler, som først stævnet til degnens i Ugilt uforskammet tåbelig at påhøre. Siden stævnet i Thisted Anne Christophersdatter og hendes børn uden forskel og Kirsten Mogensdatter med hendes datter Maren Jensdatter, angående alle deres forhold ligesom h. n vidste noget uærligt med hende og hendes, og derover er ført fra hanhus i stort landery uden skyld og brøde til syne, alene for at ville skrække hende fra hendes pension, som nok kan fornemmes at hans missive, som stævningsmændene frembar i Thisted, da de stævnede. Ses deraf, at hvad det har været i hr. Pors's hjerte at ville så godt som hue enken til at få lidet, men efter stævnmålet fulgte ingen sag. Hun begærer at han enten fremkomme med beskyldning eller erklærer, at han ikke ved andet om dem end hvad ærligt og godt er. Dersom der var flere sådant imod en gammel præsteenke' på 71 år, ville det forundres over, at der skulle være nogen så ubarmhjertig og uredelig af den hæderlige præsteorden. Hr. Pors har ved sådan trættes påførelse forvoldt over 60 dalers bekostning, hvad ej kan forbigås, men rammer ham selv i længden, hvorover adskilligt er bevist i retten. Enken begærede kendelse og dom på den oprettede kontrakt at blive dømt ved magt i alle måder.

Mandag, 3. november, næste søgnedag efter Allehelgensdag. Intet. 8. november. Intet.

15. november.

Læst forordning om, at hvis nogen vil afhænde sølv, kan de henvende sig i mønten i København og afhænde det for rede penge (prisen angivet).

Læst ordre om auktion over kirketienende med jura patronata i Ålborg stift.

1396

Thisted Købstads Tingbog -1710

Christen Sørensen, barnefødt i Nors sogn aflagde sin borgered og fik borgerbrev 15/11 1710. Indført fol. 349. (Se nedenfor).

Andreas Olufsen, organist »Her udj Tidstedbyen« tiltaler Peder Jensen Smed efter memorial, indført fol 349. Peder Jensen Smed indfandt sig som for denne uskikkelige forhold i kirken Allehelgensdag var indstævnet af organisten. Dommeren spurgte ham, om han havde pisset i kirken. Han berettede klageligen, at han ikke kunne nægte, han jo formedelst hans vand, som så hårdt tvang ham og tog overhånd, blev beføjet til den uskikkelige gerning i kirken at lade sit vand eller urin have sin fremgang og bade at denne hans forseelse for denne gang måtte ham forlades. Det kom ham så hastigt på, at han ej kunne komme fra bælgene og ned fra orgelværket. Anders Olufsen, organisten sagde, at han havde tænkt at overbevise bælgetjeneren Peder Smed med vidnesbyrd, som nu ikke var nødvendige. Han havde modtaget adskillige streger af en og anden, som havde ham selv mistænkt. Nu forlangte han Peder Smed straffet og krævede sagens omkostninger betalt. Opsat 8 dage. (Se nedenfor).

Her indført konditioner for auktionen over kirketien der m.m.

Her indført Christen Sørensens borgerbrev som småhandlende (Se nedenfor). Skøde fra Christen Andersen Sterm til Anders Laursen Smed på to sammenpløjede agre, liggende på Hald.

Her indført stævning memorial fra Andreas Olufsen organist mod Peder Jensen Smed, angående hans uterlige forhold med pissen i kirken. (22/11).

22. november.

Bent Tommesen i dommers sted.

(15/11). Organisten, Anders Olufsen ctr. Peder Jensen Smed. Opsat endnu 8 dage. (29/11).

Pantebrev fra Peder Nielsen Malle til hr. Søren i Sennels. Pant i markjord. (7/3 1711).

29. november.

Læst forordning af 14/11 1710 om at borgerskabet her i byen så vidt muligt forsyner sig med kornvarer og anden forsyning af levnedsmidler, som til husholdningen er fornøden, desligeste brænde, ved eller tørv og det på et halvt års tid, og at de af borgerskabet, som driver handel til søs, når deres egen by er forsynet, tilholdes tilførsel af det samme til København at gøre.

Læst placat, dateret Københavns rådstue 8. september 1710 angående hvorledes alle skal holde sig borte fra befængte steder imod pesten, og hvorledes de søfarende skal forholde sig. Placaten skal opslåes på kirke- og tingdøre. (Sagen fortsætter).

1397

Thisted Købstads Tingbog -1710

Læst instrument fra stiftsbefalingsmanden, hvorledes skal forholdes med piloter og bådsmand i disse befrygtende pesttider, dernæst hvorledes borgerskabet skal gå byfogeden til hånd med al assistance.

(27/11). Organist Andreas Olufsen efter opsættelse ctr. Peder Smed i den sag for pissen i kirken. Peder Smed beder igen om forladelse. Opsat 8 dage. (13/12). 6. december.

Læst forordning og patent angående den i Sverrig og på adskillige andre steder grasserende smitsomme sygdom og contagion.

13. december.

(29/11). Andreas Olufsen ctr. Peder Smed. Efter opsættelse igen opsat 8 dage. (20/12).

Jacob Carlsen Guldsmed lod læse stiftsbefalingsmandens resolution 2/11 1710 angående at ingen bønhaser her i byen eller distriktet må fordriste sig til at gøre ham nogen indpas i hans profession, enten med ligbeslag eller andet deslige. (28/31711).

19. december (fredag).

Ekstraordinær ret med byfoged og byskriver og nogle dannemænd, efter kågmanden Peder Nielsen Bruns begæring for at høre, hvordan det var gået til med hans kågs ulykkelige indstranding for Thisted søndag morgen d. 14. december. Torsdag morgen var han begyndt at indlade noget byg, som var tilført ham af sognepræsten i Sjørring, hr. Anders Harding, og blev ved at indlade samme byg, ialt 108 tønder til fredag aften til klokken 7, da det var indladt. Vinden var da syd til øst og om lørdagen ligeledes syd til øst, mest med hård kuling, og undertiden syddøst, så det var ham umuligt at komme her fra Thisted under sejl og fortsætte til Ålborg. Natten mellem lørdag og søndag, begyndte vinden at kule hårdt op fra syd og syddøst, og noget over midnat rejste der sig en forfløjende storm, så at styrtesøer gik ind i kågen. Han bjergede sig så længe med pumpen og baljen til i dagningen klokken 7, da søen havde taget så meget overhånd, at kågen ville synke under ham. Han måtte da for at bjerge sit og hans kammerats liv stikke sine tove ud, og lade kågen drive på land, efter at den største del af ladningen var skyllet ud, og han og hans kammerat blev i landingen reddet i land fra kågen af Thisted byfolk. Han formåede da en del byfolk til at bjerge, så meget de kunne, af ladningen, og der blev da bjerget 56 td. byg og 2 td. ryg, og efter bjergningen befandt kågen knust og brækket og i den ene side ganske adskilt, som siden ved bjergefolks hjælp på landet er opsat. Fire vidner bekræftede Peder Bruns fremstilling.

20. december.

Jørgen Pedersen ctr. Anders Poulsen for skyld. Opsat til næste tingdag. (10/1 1711).

1398

Thisted Købstads Tingbog -1710

(13/12). Organist Andreas Olufsen ctr. Peder Smed efter opsættelse. Dommen findes indført fol. 355. (Indført herunder):

At som Peder Smed ikke benægter, at ham jo et pissende var påkommet, da han var på orgeværket Allehelgensdag, og undskylder sig med, at det ikke var gjort med forsæt, men af naturlig skrøbelighed, og som han har tiet stille med det, og organisten derfor var bragt i ry, så han var beføjet at forsvare sig og påtale uterligheden for retten, så skal han gøre Anders Olufsen for den bedrifts skyld, organisten var mistænkt for, afbedelse, og desuden gøre godtfolk her i byen afbigt i deres huse, og betale til Anders Olufsen 2 rdl. i sagsomkostninger.

Læst skrivelse fra stiftamtmanden, at nogle, især tjenestefolk måske har erklæret, at de ikke bar parykker, fontager eller toppe af frygt for, at den skat, der var pålagt disse, skulle være kontinuerlig, skal angive sig, og de, som har tjenestefolk, skal formane dem til at sige sandheden. Hvis der findes, at nogle har båret disse ting, før forordningen blev udstedt, og ikke angivet det, skal de betale dobbelt og endog anses med højere straf. Stiftamtmanden undrer sig over, at han endnu ikke har modtaget mandtallet over denne skat og anmoder om, at det bliver indsendt til ham inden den 9. januar.

Hermed ender dette år 1710 i Jesu navn.

1399

Thisted Købstads Tingbog - 1711

Byfoged: Iver Pedersen. Byskriver: Anders Carl Richter. 10. januar.

Bent Tommesen i dommerens sted.

(20/12 1710) Jørgen Pedersen tiltaler Anders Poulsen for skyld. Dom: Han skal betale.

17. januar.

Hans Olufsen i dommers sted. Eske Jensen i byskriverens sted.

Læst kgl. mandat, at alle embedsmænd skal efterkomme kgl. ordrer med iver og nidkærhed og uden forhaling og hver tredje måned indsende relation på alle indløbende kongelige befalinger.

24. januar.

Bent Tommesen i dommers sted.

Skøde fra Dorthea Marie Roose, sal. hr . Jacob Urbansens (Brun), forrige sognepræst i Tømmerby og Lild til Niels Bentzøn på en indmarksager i Søndervrat i Refs fald. Hun beder sin mormor (Dorthea Bering i Ålborg), og Ingeborg Bloch og hendes broder Jens Bloch underskrive. 6/8 1710.

31. januar.

Læst generalkommissariatets ordre om, at byfogeden bekendtgør for borgerne, at der behøves proviant til flåden, fersk kød, smør og tælle,

og at borgerne opgiver, hvor meget de kan sælge. Det skal da sendes nu, da søen er navigabel, eller straks i foråret.

Skøde fra Peder Eskesen til rytterbonde Christen Andersen i Torp på en indmarks ager i Alsæde fald i Thisted mark. Af ageren er kun taget en kær, siden den blev gødet.

Skøde fra Anders Christensen (Bedsted), før boende i Thisted, nu sognedegn for Øster og Vester Assels på Mors, til Hans Olufsen, toldvisiterer i Thisted på et fald markjord i Refsager fald, som strækker sig over 2 vratter.

7. februar.

Læst kgl. missive om konvojer og ekstraordinære bavner. Læst admiralitetets projekt anlangende konvojer.

Læst kgl. befaling angående forholdsregler mod pesten.

Læst stiftsbefalingsmandens ordre om opsyn med fremmede rejsende og vagthold ved portene, og om, at alle skal medbringe sundhedspas.

1400

Thisted Købstads Tingbog - 1711

Jens Simonsen Dahl, skomager, at han d. 19. januar på sin vagt ved Nørreport ubesindigt og hastigt havde forset sig mod sin løjtnant, Jørgen Pedersen, hvorfor han nubeder om forladelse. Jørgen Pedersen lod sagen falde.

Her indført dom mellem organisten (Anders Olufsen) og bælgetræderen Peder Smed (sagen fol. 351). (Indført i ekstrakten 13/12 1710).

14. februar.

Niels Jensen Toftum tiltaler sin søn Jens Nielsen Toftum i Fladstrand for skyld efter obligation fra 1696 på 135 rdl. 3 mk. Opsat 14 dage.

Skøde fra Morten Eskesen til Anders Jensen Møller, indført nedenfor.

Her indført obligation fra Jens Nielsen Toftum i Fladstrand til hans fader, Niels Jensen Toftum af 5/6 1696. Hans hustru Anne Margrethe Hansdatter underskriver en efterskrift 28/2 1699. (28/2).

Her indført skøde fra Morten Eskesen til Anders Jensen Møller på en indmarksager i Søndertoft.

21. februar.

Læst kgl. påbud om artillerihestes anskaffelse. Præster, som er takseret af deres kalds indkomst, skal udrede rytter- og dragonheste, for en rytterhest 50 rdl., for en dragonhest 30 rdl. Byfogeder, som også er herredsfogeder, og forpagter skal svare 2/3 part. Mange andre skal svare penge til vogne, deriblandt selvejerbønder.

28. februar.

(14/2). Mads Nielsen på sin fader, Niels Jensen Toftums vegne ctr. den sidstes søn, Jens Nielsen i Fladstrand.

Dom: Han skal betale skylden med rente og rentes rente. 7. marts.

(22/11 1710). Forskrivning fra hr. Søren Madsen Høeberg, sognepræst for Sennels, til Jens Christensen Snedker, lydende på, at hr. Søren holder Jens Snedker fri for hans underskrivelse om vitterlighedsvidner på Peder Nielsen Malles obligation 1/5 1710. Hr. Søren erklærer, at Jens Snedker ikke skylder ham andet end en høvlebænk, og til gengæld skylder hr. Søren ham i td. rug og 2 rd byg.

14. marts.

Hans Olufsen i dommers sted.

1401

Thisted Købstads Tingbog -1711

Læst stiftamtmandens befaling om, at de kirker, der ikke ved sidste auktion opnåede en pris af 30 rdl. pr. td. (hartkorn?), igen skal til auktion.

21. marts. Intet. 28. marts.

(13/12 1710). Jacob Carlsen, guldsmed, tiltaler Niels Christensen, bedemand og drejer, (senere: rokkedrejer), fordi han har lavet kistebeslag til Inger Jensdatter Søndbergs ligkiste. Han mener, at han har privilegium på at lave sådanne beslag ifølge stiftamtmandens bevilling. Niels Christensen Drejer lader fremlægge et skriftligt svar, hvori han siger, at han ikke ved, hvordan Jacob Guldsmed kan være beføjet at andrage stiftamtmanden om blik- og plattenslagerarbejde, som ikke hører til hans profession, og erklærer, at han har lavet blikbeslag til ligkister mange år før Jacob Guldsmed kom her til byen. Opsat 14 dage. (11/4).

11. april, rette tingdag efter påske.

(28/3). Jacob Carlsen, guldsmed, ctr. Niels Christensen Drejer efter opsættelse. Han anfører i en skrivelse, at hans tanke er, at i sådanne små købstæder kan ligkistebeslag nok henhøre under guldsmedeprofessionen. Niels Christensen mødte og begærede opsættelse, da han vil skaffe attester. Opsat 14 dage. (25/4). 18. april.

Laurs Mikkelsen Fårtoft tager borgerskab med liden småhandel ved søfarten på Norge.

25. april.

Læst forordning om reduktion ved nationalregimenterne til fods. Hvert kompagni skal nu kun bestå af 120 mand.

(11/4). Jacob Carlsen, guldsmed, ctr. Niels Christensen Drejer efter opsættelse. Jacob guldsmed mener ikke, at Niels Christensen behøver at fremlægge attester på, at han har gjort ligkistebeslag, da ingen har tvivlet derpå. Niels Christensen Drejer fremlægger attest, som indføres nedenfor og spørger guldsmeden, om han har taget borgerskab. Jacob Guldsmed svarer, at når retten pålægger ham at tage borgerskab er han villig til at modtage det. Opsat 14 dage. (Se nedenfor).

Efter gammel skik og brug blev lyst, at folk holder deres svin i hæfte, så de ingen skade gør på marker eller korn, hvis de ikke vil have dem ihjelskudt. Indført Niels Christensen Drejers attest fra 29 borgere om, at Niels Christensen Drejer i mange år og før Jacob Guldsmed kom her til byen har gjort ligkistebeslag af blik. (9/5).

1402

Thisted Købstads Tingbog -1711

Læst forordning om, hvorledes Commis-farerne, som i denne krigstid bliver udrustet, skal forholde sig.

Læst kgl. befaling angående Commis-farerne. 9. maj.

(25/4). Jacob Guldsmed, ctr. Niels Christensen Drejer efter opsættelse. Han begærer dom. Dommen indført nedenfor.

Amtmand Gersdorff lader lyse Bisgårds jord og mark i hegne. Thisted bymark og eng lyses i hegne.

Dom i sagen Jacob Carlsen, guldsmed, ctr. Niels Christensen Drejer. Da Niels Christensen Drejer med en attest beviser, at han i mange år, før Jacob Guldsmed kom her til byen, til dels har ernæret sig ved at lave ligkistebeslag af fortinnet jerblik, kan jeg ikke frafinde ham, at han jo endnu som før må gøre ligkistebeslag af fortinnet jernblik, når nogen forlanger det, og han bør for guldsmedens tiltale fri at være.

16. maj.

Læst kgl. befaling, at ingen skipper eller købmand må antage nogen enrolleret matros uden tilladelse fra officerer eller fra admiralitetet.

Læst rentekammerets befaling om det samme.

Læst stiftamtmandens befaling, om at nogle kirker skal til ny auktion. 23. maj.

Læst Landmilitsens kommissariats befaling om konvojering. 30. maj.

Læst forordning om krigsstyr. 6. juni.

Eske Jensen i dommers sted. Intet. 13. juni.

Eske Jensen I byskriverens sted.

Mads Mikkelsen i Hassing på oberstinde Elisabet Rantzaus til Tandrup, hendes vegne

ctr. hr . Søren Madsen i Sennels og hustru angående sal. Inger Søndbergs efterladte gods, som døde hos dem. Tilsyneladende var der ikke andet end gamle klæder o.l. Tingsvidne.

1403

Thisted Købstads Tingbog - 1711

17. juni, onsdag.

Ekstraordinært forhør over tre kvinder, som på markedet i Thisted 16. juni havde stjålet fra godtfolk. Forhører foretaget af byfogeden, byskriveren med tiltagne 4 dannemænd.

De tre kvinder Maren Nielsdatter, Regina Pedersdatter og Maren Jensdatter var kommet gående til byen om morgenden d. 16. Maren Nielsdatter sagde, at tre kvinder, der nu var rejst til Vestervig marked, og hørte hjemme i Højrup ved Fredericia, var med til at stjæle et stykke hør fra Maren Truelsdatters krambod, idet de rakte det ud af døren til hende. De to andre tiltalte var også med dervedat de opholdt krambodsvenden med at købe tobak. Hun angav ikke at have noget fast opholdssted. De to andre Regina Pedersdatter og Maren Jensdatter var fra Skærbæk i Tavlov sogn ved Fredericia. Hun havde været med dem 10-11 dage og det var første gang, hun var med dem. Maren Nielsdatter var kommet op på kirkegården med hørren, da vedkommende kom efter det (senere: ejermandens søn). Maren Jensdatter sagde, at de var kommet for at købe hår og ikke for andet. Hun og Regina havde sundhedspas fra sognepræsten i Tavlov, hr. Niels Munchenberg. Hun havde været i følge med Maren Nielsdatter, Regina og to andre. Regina Pedersdatter sagde, at hun kun havde været i følge med sin mands søster, Maren Jensdatter, kunne dog ikke nægte, at hun havde været i følge med Maren Nielsdatter, skønt hun først sagde nej. Hendes ærinde var kun at købe hår, og af tyveriet vidste hun ikke at sige. Man spurgte hende, om hun ikke havde penge at købe hår for, og hun viste dem da 4 mark i et lille klæde. Hun havde ikke flere penge og ville gerne lade sig visiterere. Man visiterede først hendes hue, hvori man fandt en sølvdåse, udpuklet og med charnering. Så bad man hende trække strømperne af, hvad hun først vægrede sig ved, men måtte gøre. Man fandt da under hendes fodsål 10 rdl. 2 mk 7 sk. Hun sagde, at en kone Abelone havde stjålet sølvdåsen fra et smukt fruentimmer og penge fra adskillige godtfolk. Så havde hun givet Regina hendes part. I hendes pose blev fundet Maren Nielsdatters tobakspibe og fyrstøj og et hørlærreds tørklæde, som hun sagde at Abelone, Jens Lågårds i Kolding, havde givet hende. Hun var nu rejst til Vestervig.

Maren Jensdatter havde også gemt penge i sine strømper, nemlig 5 sldl. 1 mk. 8 sk. Hun sagde, at Abelone havde stjålet penge og givet hende hendes part. Maren Nielsdatter havde gemt 5 sldl. 2 mk. 6 sk. i særken, og sagde, at Abelone havde stjålet og givet hende hendes part. Hun havde ikke stjålet selv, men så godt, at Abelone stjal af folks lommer i trængselen. (27/6).

20. juni.

Peder Madsen (Jensen) lader tiltale Morten Eskildsen for skyld. Opsat 8 dage. (27/6).

27. juni.

Peder Madsen efter opsættelse ctr. Morten Eskesen for skyld.

Dom: Da det bevises med mad. Maren Troelsdatters mands, Jens Svendsens regnskabsbog, at Morten Eskesen skylder 35 rdl. skal han betale dem til Maren Troelsdatter.

1404

Thisted Købstads Tingbog - 1711

(17/6). Eske Jensen (på byens vegne som anklager) ctr. de tre kvinder, der havde stjålet på markedet, og som nu sad arresteret. Maren Nielsdatter tilstod, at hun havde stjålet hør af Maren Troelsdatters krambod og bar det op på kirkegården, hvor ejermandens søn (form. Peder Madsen) kom til sammen med andre og tog det og bragte hende tilbage og gav hende hug. Hun tilstod, at hun og de andre var kommet for at stjæle, og at de først havde været på Skive marked sammen med Abelone og hendes søstre og stjålet her, og de havde sat hende stævne i Thisted. Jens Tousgård af Tilsted berettede, at han på markedet havde mistet en sort læderpung med 10 sldl. og spurgte, om hun eller hendes kammerater havde stjålet den. Hun sagde, at hun ikke kunne kende ham eller dem, de havde stjålet fra. De andre kvinder hjalp til med at skjule for den der stjal. Regina Pedersdatter tilstod nu, at hun sammen med en kvinde, der hed Margrethe, havde stjålet sølvdåsen og tørklædet af et smukt fruentimmers lomme. Pengene havde de stjålet, ikke fra en mand, men fra flere, som der nu var lejlighed til.

Jens Tousgård spurgte, om de ikke havde fået en læderpung. Hun svarede, at de vel havde fået en læderpung, men vidste ikke, hvem de havde stjålet den fra, for så snart de havde fået noget, skyndte enhver af dem sig bort igen. Hun tilstod også, at hun og nogle af de andre havde stjålet i Skive marked, men der var kun lidt at få. I Ty havde de kun stjålet i Thisted. Hun havde hjemme i Skærbæk ved Fredericia i et gammelt kasseret rytterhus.

Maren Jensdatter havde kun været med på denne rejse og havde kun fået de penge hun havde af Abelone. De andre kvinder havde forført hende. Hun boede i Skærbæk ved Fredericia i et hus, som før havde været et skolehus. (18/7).

4. juli.

Hans Olufsen i dommers sted p.gr. af byfogedens svaghed.

Læst Admiralitetets missive, at koffardiskippere skal holde sig bestemmelserne om konvojering efterrettelig.

11. juli.

Hans Olufsen i dommers sted for byfogedens svaghed.

(27/6). Eske Jensen begærer opsættelse i sagen mod de arresterende tyve, p.gr. af byfogedens uapasselighed. Opsat 8 dage. (18/7).

18. juli.

Eske Jensen i byfogedens sted p.gr. af hans svaghed.

(11/7). Tyverisagen mod de tre kvinder opsat 8 dage, da det menes, at man noget mere i sagen kunne obtinere. (25/7).

1405

Thisted Købstads Tingbog -1711

25. juli.

(18/7). Tyverisagen optaget til dom. Eske Jensen fremsætter anklagen mod de tre arresterede kvinder. Jens Tousgård af Tilsted, der har mistet 10 sldl., siger at der imellem disse penge var 2 tomarksstykker, og 2 sådanne tomarksstykker fandtes imellem de stjældne penge, hvorfor han mente, at kvinderne havde alle 10 sldl., som han derfor krævede.

Blev i sagen tillige med de anordnede mænd, nemlig Peder Eskildsen, Mads Jørgensen, Boer Nielsen, Christen Wolf, Anders Ibsen, Jens Bunde og Niels Simonsen kendt således som under denne dags forretning vorder indført under fol. 368. (1/8).

Onsdag, 29. juli.

(25/7). Byfogeden, byskriveren og 4 tiltagne dannemænd, foretog forhør over byens tjener Rasmus Clausen, som havde påtaget sig at bevogte de pågrebne tyvekvinde, Regina Pedersdatter og Maren Nielsdatter (kun de to), som ved hans uagtsomhed var undvejet af arresten natten mellem 27. og 28. juli. Han forklarede, at han om aftenen var hos byfogeden som sædvanlig for at hente nøglen for at slutte fangerne i lås om natten. Kvinderne bad ham, om de måtte blive fri for at sluttet i jern, til de havde spist. Han åbnede da låsen for bolten og leverede igen nøglen i byfogedens hus. Da han kom tilbage igen, bad de ham, at han ikke en liden tid ville lade dem sidde uindesluttet, hvad han også tillod. Men som han imidlertid glemte at slutte dem i bolten, faldt han i søvn. Desimidlertid gik de arresterede til og med en listighed sluttet ham i bolten igen, hvori han blev siddende, og de marcherede deres vej. Og som han vågnede i dagningen, fandt han, at de arresterede var løbet bort, og han, som lå sluttet i bolten, kunne ikke komme nogensteds, deres undvigelse betids at give til kende. Han blev spurgt, om han ikke havde lovet at passe på fangerne for 1/2 rdl. ugentlig. Det indrømmede han, og beklagede, at han var så ulykkelig, at sådan undvigelse i hans vagt skulle falde.

1. august.

Læst forordning angående deserterede nationalsoldater fra de gevorbne regimenter på udmarken til Holsten, at hver som hæler en bortløben soldat, skal til straf betale 100 rdl. eller hvis de ikke kan betale, gå i skubkarren et år. Proprietærer, der erfarer, at en sådan bortløben karl

opholder sig på deres gods, skal uden ophold levere ham til fæstningen. Sker det ej, og de overbevises efter 8 dage efter denne forordnings udgivelse, skal de betale 200 rdl., hvoraf angiveren, hvis navn skal fordølges, skal have de 100 rdl. og resten erlægges til krigskassen.

(25/7). Dom i tyverisagen: Regina Pedersdatter og Maren Nielsdatter bør kagstryges og må ikke mere lade sig finde i Thisted eller Ty. Regina Pedersdatter skal betale Jens Tousgård de 10 sldl., som var stjålet fra ham. Maren Jensdatter anlangende, da såsom hun som et ungt menneske skal være forført af de andre, og hun ikke selv skal have stjålet, men vel efter egen

1406

Thisted Købstads Tingbog -1711

tilståelse nydt en ringe del af det stjalne, i betragtning af hendes ungdoms dårlighed frikendes hun denne sinde.

8. august.

Læst en fra Københavns rådstue tilsendt efterretning for enhver husfader og husmoder kan sig selv og husfolk præservere for den grasserende sygdom. Læst missive fra stiftamtmanden, at kongen i nogen tid vil opholde sig ved armeen. De der har noget at forebringe kongen, skal sende det til kancelliet og andre departements.

Henrik Frandsen, bogholder ved konsumtionen i Thisted, på sin principals Hans Matthiesens vegne, tiltaler Andreas Kås for, hvad han skylder på sit konsumtionsregnskab fra den tid, han var bogholder. (Hans Matthien Vasard af Thestrupgaard). Opsat 14 dage. (22/8).

Anders Olufsen, organist, tiltaler vellærde studioso Jens Poulsen for voldelig overlast imod ham i hans logement. 31. juni kom han løbende ind til organisten, greb ham i håret og kastede ham om på gulvet med adskillige utilbørlige ord og udfordring. Jens Poulsen svarer, at han nok har været hos organisten, men at denne må bevise, hvad han beskylder ham for. Dommeren spurgte, om han ville nægte det ved ed. Han gentog, at Anders Olufsen må bevise sin påstand. Anders Olufsen tilbyder at aflægge ed på sin beskyldning. Sagen opsat 14 dage, for at organistens værtinde, Dorte Christensdatter, kan afhøres.

Anders Laursen Smed lader tiltale Hans Clausen Podemester for utilbørlige og uforsvarlige ord, han har talt, Anders Laursens kone til fornærmelse. Han skal have skældt hende ud for en caroninsk hore og en caronisk kvinde og hendes mand for en kælling og hundsfot. Hans Clausens kone kom ud og sagde: Hans, Hans, hold eders mund for Guds skyld. Flere vidner har hørt ham råbe. Et vidne mener, at han råbte: Herud lange Maren (hun hed Maren Pedersdatter). Opsat 14 dage. (22/8).

Mourits Kønig på Ullerupgård tiltaler Laurids Varmbach efter en forskrivning. Eske Jensen mødte på Laurids Varmbachs og hustrus vegne og begærede opsættelse, da man havde spurgt, at Laurits Varmbach skulle være opbragt af svenske kapere. Opsat 8 dage. (15/8).

15. august.

(8/8). Mourits Kønig Lelius til Ullerupgård ctr. Laurits Varmbach, som efter forskrivning skylder 80 rdl., hvoraf 20 rdl. er forfalden 1. april.

Dom: Han skal betale de 20 rdl. eller Lelius have udlæg for dem. 22. august.

Læst forordning om adskillige anstalter at iværksætte til prækaution imod den antændte smitsomme sygdom.

1407

Thisted Købstads Tingbog - 1711

Læst kgl. befaling til stiftamtmanden om, at da man i København mangler i det mindste 100 mand som ligbærere og andre forretninger i denne svage tid til sundhedsvæsenet, anmodes stiftamtmanden om at skaffe nogle til veje, som vil påtage sig arbejdet for 10 rdl. månedlig.

(8/8). Hans Mathiesen, konsumtionsforvalter, lader tiltale Anders Kås efter opsættelse. Opsat 14 dage. (5/9).

(8/8). Anders Laursen Smed efter opsættelse ctr. Hans Clausen podemester for skældsord. Et vidne siger, at Hans Clausen råbte: Svar til, hvad du har sagt mellem mig og Mikkel i Bisgård. Et andet vidne har hørt det samme, da Hans Olufsen løb mellem hans hus og Jørgen Pedersen haveplanker, men hvad han mente, vidste hun ikke. Opsat 14 dage.

29. august.

Læst en vedtægt angående at holde skik med svin at ringe og af gader og mark at holde, hvis folk ikke ville have dem ihjelskudt.

Jørgen Pedersen har ladet stævne Harvig Bødker til at påhøre synsvidner angående skade, som hans eget og tægtefæ skal have voldt på Jørgen Pedersens korn. Jørgen Pedersen formoder, at som Hartvig Bødker har tyrevoled op til den skadede ager, skal han betale skaden. (Kornet er havre). (12/9).

5. september.

Læst befaling til stiftamtmanden anlangende et godt antal barberersvende til at betjene de syge (i København?), som han må gøre anstalt for at skaffe til veje. Hvis nogen barbersvend skulle reagere, kan han loves 15, 20 eller 25 rdl. månedlig efter dygtighed og efter som man kan akkordere. Desuden skal rejsepengene godtgøres.

(22/8). Sagen mellem Hans Mathiasen og Andreas Kås igen opsat, denne gang 4 uger. (24/10).

(22/8). Anders Laursen Smed ctr. Hans Clausen podemester efter opsættelse for utilbørlige ord, som han har råbt ved Anders Laursens hus. Deres huse ligger nær tilhobe. Hans Clausen siger, at han vel ikke

benægter, at han har råbt, som vidnerne siger, men at han ikke har ment Anders Laursens kone med sine ord. Han var drukken, og i hans drukkenskab kan et og andet, som i forrige tider var tildraget, have været i hans tanker, og han kan ikke gøre for, at Anders Smed og hans hustru har taget ordene til sig, hvorfor han mener, at sagens omkostninger bør betales af Anders Smed. Eske Jensen på Anders Smeds vegne synes ikke, at Hans Clausens indlæg er værd at besvare, og der er da også ført vidner, hvoriblandt hans egen kone. Opsat 8 dage. (12/9).

Indført en vedtægt mellem byens borgere angående ringning af svin.

1408

Thisted Købstads Tingbog - 1711

12. september.

(29/8). Jørgen Pedersen ctr. Hartvig Bødker efter opsættelse angående skade på en ager. Vidner beretter, at de har set Hartvig Bødkers får gå løse på ageren, men at også andres får, fx. byfogedens har gået der, og at hans kører i bissevejrs var gået derind. Andre har set får gå løse, men ved ikke; hvis det var. Tingsvidne. Sagen opsat 3 uger. (17/10).

(5/9). Anders Laursen Smed ctr. Hans Clausen podemester efter opsættelse. Dom: Ihvorvel de ord, som Hans Clausen har råbt uden for Anders Laursens hus, ikke har været så grove, som sigtelsen lød på, så dog, da Hans Clausen har råbt ukvemsord uden for Anders Laursens hus, hvor han intet havde at bestille, og de ord, han lod falde, ikke kan tydes anderledes end at være talt Anders Laursens kone til forhånelse, så skal han betale til de fattige her i byen 2 mark og for processen 4 daler (sldl).

(Se overfor). Her indført Jørgen Pedersen stævning mod Hartvig Bødker og til vidner.

19. september.

Læst forordning om, hvad personer, der ifølge seneste forordning 1. august har en eller anden af de i forordningen nævnte betjenerer skal iagttage og forrette til det gemene bedste.

Jørgen Pedersen ctr. Maren Jensdatter, organist Ove Ottensens enke angående det hus i Storegade mellem hattemager Jens Hansens og Jens Jacobsen glarmesters huse, som hun har sluttet køb om, men kun betalt halvdelen af købesummen, der var 30 rdl. Han har nu forkyndt hende forbud mod at rejse fra byen, før hun har betalt. Hun svarede forbudsmændene, at Jørgen Pedersen kunne gøre sig huset så nyttig, som han kunne. Hun ville ikke have mere med det af skaffe. Hun agtede ikke at komme til Thisted mere. Trods forbudet havde hun alligevel forladt byen med sit gods.

Dom: Hun skal betale restkøbesummen med renter inden 15 dage, eller også kan Jørgen Pedersen gøre udlæg i hendes midler, hvor de findes.

Forskrivning fra Agnete Jensdatter Lyngby, sal. provst Poul Jensen Snedsted, forum sognepræst til Sjørring og Torsted, hans enke, til hr. Oluf Nielsen Hosum, sognepræst til Hundborg og provst, fordi han har

kautitioneret for 15 rdl., som mag. Jens Godsen, tidligere sognepræst i Vang, nu i Ingstrup, har ladet hende låne af hendes søns, Christian Nicolais, fædrene arv. Hun stiller som sikkerhed den gård i Thisted, hun har købt af Anders Poulsen og et hus i samme gård, købt af hr. Peder Lund i Skyum, samt et hus i Skinnerup og en sølvkande, mærket PIS AGID Lyngbye årstal 1696. Desuden en del indbo. Skulle hun dø, før Christian Nicolai bliver myndig, skal hr. Oluf have første prioritet i gården. Dat. 17/9 1711. Medunderskriver hendes søn Jens Poulsen Lyngby.

1409

Thisted Købstads Tingbog -1711

26. september.

Læst befaling til stiftamtmanden om, at der i hver købstad skal udnævnes visse personer, som efter de d. 1. og 14. august udgåede forordninger skal gøre fornødne anstalter til forebyggelse af den grasserende smitsomme sygdom, forsåvidt det i hver købstad kan praktiseres.

Læst patent om Højesteret for 1712.

Enevold Berregård på Kølbygård tiltaler Peder Nielsen Torp for skyld efter obligation. Han skal betale.

Søren Mogensen på Restrup fremlægger obligation fra tolder Christen Jensen Kiærup til ham for 462 rdl. pant i hans gård næst ved Agnete hr. Pouls hus, og i markjord', og indbo bl.a. en kiste med billedhuggerarbejde.

3. oktober.

Læst forordning om torv at holde udenfor Københavns nørre port og om tilførsel af alle slags korn og fedevarer, så og af brændeved i denne svage tid.

Læst forordning om kgl. betjenterne, som står for regnskab og deres kautionister.

Bent Thommesen på Matrone Anne Christensdatters vegne ctr. Jørgen Pedersens karle Søren Christensen Juel og Søren Ladekarl for skade, som de har forøvet på hendes huses bislag sidst i høst. Synsmænd vidner, at bislaget var nedkørt og kan repareres med 4 gode deler og 50 søm foruden arbejds løn. Det gamle, som var kørt i stykker, kunne kun bruges som brændsel. Anne Christensdatter og andre havde i betimelig tid advaret, at de hjemførte deres kornlæs med agtsomhed. Søren Christensen Juel ønskede opsættelse i 14 dage, så Søren Ladekarl, der kørte vognen, kunne underrettes. Selv havde han kun holdt ved læsset og vidste ikke af noget, før skuret faldt ned, og han var nær selv omkommet under læsset. (17/10).

10. oktober.

Læst forordning om korn og fedevarers udførsel til fremmede steder og om, at man nu må brænde brænde vin af hvede og rug.

Læst søetatens generalkommissariats befaling til byfogeden om at gøre borgerskabet bekendt, hvem der har fedevarer, smør, kød, flæsk og tælle at levere til flådens proviantering kan levere det på proviantgården i København. Peder Laursen Morsing tiltaler Maren Andersdatter, tjenende Hans Buchs enke, fordi hun har udlagt ham som barnefader til det foster, hun går med. Dommeren spurgte hende, om hun havde nogle bevisligheder, men det havde hun ikke. Peder Laursen Morsing aflagde derpå ed på, at han ikke var fader til fosteret, og frikendtes. (Sagen fortsætter).

1410

Thisted Købstads Tingbog -1711

Peder Laursen Morsing tiltaler Maren Andersdatter og hendes moder Birgitte Eriksdatter for overfald. Han var gået ind i Hans Buchs enkes hus, og der havde de to kvinder undsaugt og truet ham og havde hver et stykke træ i hånden, som de ville slå ham med, så værtinden måtte »styre i rette«. Vidnerne Hans Buchs enke Ingeborg Madsdatter og hendes søster Karen Madsdatter var ikke mødt. Opsat 14 dage. (24/10).

17. oktober.

Læst plakat, at hvede, hvedemel, rug og rugmel fra fremmede steder skal fortoldes, så at den indrømmede toldfrihed ophører.

Læst forordning om skattekorn 1712.

(12/9). Jørgen Pedersen efter opsættelse ctr. Hartvig Bødker. Jørgen Pedersen begærer, at Hartvig Bødker vil aflægge ed på, at han ikke selv eller ved andre har været årsag til skaden på hans ager. Hartvig Bødker aflægger eden. Kendelse indført fol. 378. (Se nedenfor).

(3/10). Bent Thommesen på Anne Christensdatters vegne efter opsættelse ctr. Søren Christensen Juel og Søren Ladekarl. Søren Juel mødte med et skrifteligt svar, og aflagde ed på, at han ingen skyld havde i skaden på bislaget. Herefter krævede Bent Thommesen, at Søren Jensen burde betale skaden.

Dom indført. (Se nedenfor).

Niels Madsen, nu tjenende Hans Hansen på Frøslevgård, tiltaler amtsforvalter Jens Hansen for, hvad han har til gode.

Han har bekostet udgifter til amtsforvalterens gård Nørgård på Mors - tømmer, tag, arbejdsfolk, høleer og skæreknive m.m., og har mange gange anmodet om sine penge, men er blevet afspist med løfter, hvorfor han nu er nødt til at anlægge sag. (Se nedenfor).

(Se ovenfor). Dom mellem Jørgen Pedersen og Hartvig Bødker. Da det ikke er bevist, at det er Hartvig Bødkers kvæg eller tægtekvæg, der har forvoldt skaderne på Jørgen Pedersen ager, og Hartvig Bødker ved ed benægter det, frikendes han.

(Se ovenfor). Søren Christensen Juel erklærede i sagen mellem Anne Christensdatter på Lille Torv angående et bislag, som var ødelagt, at han

ikke kørte vognen, men han advarede kusken, Søren Jensen om at holde stille og passe på, at der ingen skade blev gjort, og han ville ikke, så Søren Juel måtte gå under læsset og holde ved det, og det faldt på ham, så han nær var omkommet. (Sagen fortsætter).

Anne Christensdatter ctr. Søren Christensen Juel og Søren Jensen
Ladekarl efter opsættelse ang. nedkørsel af et bislag.

Dom: Da Søren Christensen Juel har aflagt ed på, at han ikke kørte den vogn, som gjorde skade på bislaget, frikendes han, mens Søren Jensen, der kørte vognen, skal lade det nedkørte skur igen forsvarligt forfærdige, samt betale processens omkostninger med 2 rdl.

1411

Thisted Købstads Tingbog -1711

Her indført memorial for de stævningmænd, der på Niels Madsens vegne stævnedes hans forrige husbond amtsforvalter Jens Hansen. (24/10).

24. oktober.

Sagen mellem amtsforvalter Jens Hansen og hans forrige tjenestekarl Niels Madsen opsat 8 dage. (31/10).

(10/10). Peder Laursen Morsing efter opsættelse ctr. Anders Bødkers kone og hendes datter Maren Andersdatter (for overfald). Vidner ikke mødt. Opsat 14 dage. (7/11).

(5/9). Hans Mathisen Wasard, konsumtionsforpagter, ctr. Andreas Kås, for oppebåret konsumtion i den tid, han var bogholder ved konsumtionen. Opsat 8 dage, da Hans Mathiesen ikke var kommet med beskyldningen. (31/10).

31. oktober.

(24/10). Hans Mathiesen ctr. Andreas Kås, forrige bogholder, opsat 8 dage. (24/10). Bent Thommesen på Niels Madsens vegne ctr. amtsforvalter Jens Hansen. Irettelagt regning fra Niels Madsen på penge, han har udlagt (specificeret) 1707, 1708 og 1709. Desuden for resterende løn. Han har heller ikke kunnet få pas. På amtsforvalterens vegne erklærer Rasmus Jørgensen, at Niels Madsen, som en tjeners pligt er, bør indfinde sig hos amtsforvalteren selv om hans pas, og hvad han mener at have til gode. Så skal han få, hvad han med rette kan tilkommen. Opsat 3 uger. (21/11).

Amtsforvalterens tjenestekarl Christen Christensen lader oplyse 3 svin, som er fundet på amtsforvalterens toft, imod vedtægten uringede, om ejermanden vil melde sig og erstatte skaden og omkostningerne.

7. november.

(31/10). Hans Mathiesen, konsumtionsforpagter, ctr. Andreas Kås, efter opsættelse, opsat 3 uger. (5/12).

(24/10). Peder Morsing ctr. hans kontraparter efter opsættelse. Vidnerne endnu ikke mødt. De skal møde om 8 dage. (Sagen fortsætter).

Her indført byfogedens skriftlige indkaldelse af vidnerne til at møde i sagen Peder Morsing ctr. Maren Andersdatter og hendes moder. (14/11).

14. november.

Læst befaling til stiftamtmanden om, at skippere, der agter dem fra København eller andre købstæder på Sjælland til andre provinser, skal holde deres karantæne.

1412

Thisted Købstads Tingbog -1711

(7/11). Peder Morsing ctr. Maren Andersdatter og hendes moder, efter opsættelse. Da de indkaldte vidner, Ingeborg Madsdatter og hendes søster Karen Madsdatter på grund af legemsskrøbelighed ikke kan møde ved tinget, har to mænd været hos dem for at høre deres vidnesbyrd. De sagde, at Peder Morsing var kommet ind i Ingeborg Buchs hus, og samme tid kom Birgitte, Anders Bødgers, derind og spurgte ham, hvordan han ville have det med hendes datter. Peder Morsing sagde, at det skulle han vel vide i sin tid at svare til. Hun spurgte ham om, hvad det var, han talte om til præstens. Han svarede, at han ikke ville skændes med hende, hvortil Birgitte Bødgers sagde, at hun heller ikke ville skændes med ham og gik ind i en anden stue. I det samme kom Maren Andersdatter derind og spurgte Peder Morsing, og han ikke havde haft legemlig omgang med hende. Hvad han svarede derpå, vidste de to vidner ikke, men Ingeborg Buch tog hende ved armen og bad, hun skulle gå ud, da hun ingen skænderi ville have i hendes hus, og da hun (Maren Andersdatter) var kommet ind i lillestuen, tog hun et par klaptræer, som lå ved kakkellovnen og slog over Ingeborg Buchs og hendes søsters hoveder løst hen mod Peder Morsing med disse ord: Du skal dog få en ulykke af min højre hånd, men hvem hun mente, vidste de ikke. De havde set, at Peder Morsing tog klaptræerne i slaget og kastede dem på jorden. Opsat 8 dage. (21/11).

21. november.

Amtmandens fuldmægtig, Mouritz Borchhorst har ladet indstævne efter en memorial, indført fol. 382. (Johan Jørgen, skipper på det ved Klitmøller søndre strand strandede skib »De 2de passagerer«, strandet 12. november, styrmanden Johan Steengrabe, bådsmand Jørgen Jørgensen, samt Niels Fisker ved Klitmøller, Salmon Kløvborg, Peder Nielsen Skinnerup, Jens Christensen, Mikkel Blach, Laurs Bolesen, Christen Jensen og Jens Christensen ibidem). Niels Fisker vidner, at skibet strandede 12. november omkring kl. 3 eftermiddag. På grund af uroligt vejr kunne man ikke komme til skibet, men landfolket kastede en line ud til skibet, hvorefter skibsfolkene kom til land undtagen en af bådsfolkene, der var død af kulde og søstyrning. Han blev liggende i smakken, til havet sagtnede, hvorefter han blev ført i land og begravet. Der blev sendt bud til amtmanden, der straks sendte sin fuldmægtig, Mourits Borchhorst, som affordrede skipperen hans sundhedspas og andre pas og bevisligheder. Skipperen Jean Jørgen forklarede, at han var fra Bremen, hvor han havde boet i 18 år. Hans reddere, Johan Nunen og Anthonj Barchey boede også i Bremen og er ejere af smakken. Skibet var fragtet af Peder Boje, Jean Reger og Peder Skjold, alle i Hamborg. Han skulle losse i Rouen, men kom ikke længere end til Havre de Gross, da han ikke fik tilladelse til at

lande på grund af den smitsomme sygdom, der grasserede i Norden. Han måtte da begive sig hjem igen med skib og ladning, men under kysten af Texel fik de en storm af sydøst, som satte dem ud af kurs 10 mil norden Dogger Sand. Stormen blev ved i 5 etmaal. Siden blæste der en storm af vestsydvest, så skibet blev så læk for dem, at de ikke kunne holde det læns med pumpen, men måtte drive med vinden, hvorhen de kunne komme, og strandede omsider ved Klitmøller. Han blev spurgt, hvorfor han ikke medførte Stadt Bremens og Hamborgs pas, da han sagde at skibet og rederne og befragterne havde hjemme der. Han svarede, at

1413

Thisted Købstads Tingbog -1711

han måtte kaste dem i søen, da han blev angrebet af franske kapere. Han blev spurgt, om han havde noget at klage over angående strandingen, men svarede nej. Han havde intet at klage over, men takkede for god medfart. Han blev spurgt, hvorfor han medførte svensk pas fra Stade. Han svarede, at det var for at kunne værge sig imod franske kapere.

Han begærede derpå henstand, så han kunne skrive til sin reder i Stadt Bremen og indhente nærmere efterretning, og tilbød at gøre sin ed på, at han var virkelig indvåner i Stadt Bremen. Mourits Borchorst formodede, at det ikke blev tilladt ham at aflægge ed, da hans medførte breve langt anderledes udviste. Styrmanden og matrosen forklarede overensstemmende med skipperen, at de var fra Bremen, men de kendte ikke befragterne.

Derefter blev skibets papirer fremlagt, herunder svenske pas fra Stade, og et bevis fra notarius publicus i Stade, at skipperen og hans folk var til Stade under hans kgl. Majestæt af Sverrig enroullerede. Desuden et konossement på ladningen underskrevet af skipperen, dateret Stade 4. august, og et fransk bevis på, at han havde været i Haver de Gross, men var blevet afvist af frygt for pesten. Mourits Borchorst satte i rette, at skipperens forklaring ikke blev godtaget, da den stred imod de fremlagte dokumenter, og at den indstrandede smække med gods og folk måtte erklæres for svensk og derfor måtte skib og ladning konfiskeres. Da ladningen var bedærvet og snart kunne rådne, og det, der var tilbage af vraget ikke var værd at bjerge eller holde vagt ved, begærede han, at der måtte afsiges kendelse, om konfiskation eller frifindelse, så skipperen selv kunne forhandle sine varer. Sagen opsat til 23. november. (Sagen fortsætter).

(14/11). Peder Morsing ctr. Maren Andersdatter efter opsættelse. Opsat 8 dage. (28/11).

(31/10). Sagen angående amtsforvalter Jens Hansen og hans forrige tjenestekarl Niels Madsen er i mindelighed afhandlet mellem dem.

Her indført memorial for de stævningmænd, der skulle stævne i anledning af strandingen ved Klitmøller. (Navnene anført her ovenfor).

Mandag, 23. november.

(24/11). Dom i sagen om det strandede svenske skib. Da skibet kun medfører svenske papirer og pas, og skipperen ikke har kunnet befri sig

med noget bevis, men siger, at han kastede sine pas fra Bremen i søen, konfiskeres vraget og ladningen, som skal sælges ved auktion, og de tre skibsfolk er ligeledes Hans Majestæt til pris hjemfalden. (5/12).

28. november.

Læst befaling til stiftamtmanden, dateret hovedkvarteret for Stralsund 20/10 anlangende, at et parti løst folk, såsom Tatere og andre skal have sammenrottet sig adskillige steder i Nørre Jylland for at stjæle og røve og truer med mordbrand, og om, at de skal afskaffes af landet.

1414

Thisted Købstads Tingbog -1711

(7/11). Peder Morsing ctr. Maren Andersdatter efter opsættelse.

Dom: Da der ikke er ført gyldigt bevis for voldsom overlast mod Peder Morsing, kan hans hårde påstand ikke bifaldes, men Maren Andersdatter frikendes.

5. december.

Læst forordning om folke- og hesteskat, som skal betales i to terminer, 11/12 dette år og 31/1 1712.

(7/11). Henrik Frantzen, bogholder ved konsumtionen i Thisted, på konsumtionsforpagter Hans Mathiasens vegne ctr. Andreas Kås efter opsættelse for, hvad han skylder på sit konsumtionsregnskab. (Specificeret). Opsat 8 dage. (12/12).

(23/11). Dokumenterne angående det ved Klitmøller indstrandede skib kan ikke for vidtløftighed indføres i denne protokol, og der behøves tid til deres translation, da de i originalen er på latin, fransk og hollandsk, hvorfor de indføres i den følgende protokol fol. 266 og 267.

Dermed slutter tingbogen 1703-1711.

(Af Thisted tingbog 1711-1727 fra fol. la til fol. 2 a): Autorisation 29/11 1710. (sic).

Påtegninger af stiftamtmanden til forskellige tider om, at tingbogen er eftersat.

12. december.

Skøde fra Peder Tøgersen Gulderup på Overgard i Mors Land til Morten Jørgensen på to agre i Thisted mark. Den ene i Refs ager kaldes Peder Andersens ager, den anden østen byen i mellemste Hovfald.

(5/12). Henrik Frandzen, bogholder ved konsumtionen, på konsumtionsforpagter Hans Mathisens vegne ctr. Andreas Kås efter opsættelse. Sagen opsat endnu 14 dage i henseende til, at skyldneren enten i mindelighed, ved kaution eller på anden måde kunne stille sagsøgeren tilfreds.

19. december. Intet.

Hermed endes dette år 1711 i Jesu navn.

1415